

ספר

אֲשֶׁר בַּנַּחַל

חֶלֶק קַבָּה

וְהוּא קֶבֶץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ מִקּוֹר הַכְּמָה
יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נִזְרָאִים וְנִפְלְאִים, מַעֲצוֹת וְקִרְוֹת, הַתְּחִזְקוֹת
וְהַתְּעוֹרְרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל ה' יִתְקַרֵּב בְּכֹל דְּרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם
שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיחֶיהָ.

בְּנֵי וּמִיָּסֵד עַל פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקִּדּוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵחַ הַנְּגִנָה וְהַצִּפּוֹן

בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֵילָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵי

רַבֵּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וְעַל פִּי תַלְמִידוֹ מוֹרְנוּ הַנְּאֻוֹן הַקִּדּוּשׁ, אֹרֵחַ נִפְלְאָא, אֲשֶׁר כָּל רוּחַ לֹא אָנִים

לִיָּה

רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְקֵי תוֹרָה, גְּבוּיָאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקִּדּוּשִׁים

מִגְּמָרָא מִדְּרָשִׁים וְהַר הַקִּדּוּשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיר הַקִּדְּשׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבְב"א

שְׁנַת תְּשׁע"ד לַפ"ק.

הַכְּתָבָה לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקֹּדֶשׁ הַזֶּה
וְכָל סֵפְרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהֲרָ"ן מִבְּרֶסֶלֶב זי"ע
וּסֵפְרֵי תַלְמִידָיו הַקֹּדֶשִׁים:

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבִנְיָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב
בְּגָלִיל

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מִתִּיבְתָא הַיְכָל הַקֹּדֶשׁ
Mesifta Heichal Hakodesh
1129-42hd street
Brooklin N.Y. 11219

מוֹסְדוֹת הַיְכָל הַקֹּדֶשׁ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב בְּאֶרֶץ וּבְחוּ"ל
שֶׁעַל יְדֵי עֲמוּתָת יִשְׁמַח צְדִיק - קַהֲלַת בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל
בְּנִשְׂיאוֹת כ"ק מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א - הַצְּדִיק מִיְבִנְיָאֵל
רְחוֹב רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלֶב 1 ת.ד. 42 יְבִנְיָאֵל 15225
טֶלְפוֹן רַב קוֹי 04-6708356 פֶּקֶס 04-6708359

"וְהִנֵּה הָרֶב רַבִּי גָּמֹן
זְכוּנוֹ לְבָרְכָה הַפְּלִיא
לַעֲשׂוֹת צְוָה כָּל יָמָיו לְקַרֵּב
בְּנֵי אֱדָם לַעֲזוּדַת הַשֵּׁם
יִתְפָּרֵן, וְלַהוֹדִיעַ לְהֵם
מִנּוֹרָאוֹת נִשְׁגָּבוֹת מַעֲלָת
קִדְשָׁם רַבָּנוּ זְכַר לְדִיק
לְבָרְכָה, וּמַעֲלָת קִדְשָׁם
חוֹרְמוֹ וְשִׂיחוֹתָיו וְכוּ' וְכָל
עֲנִינָיו הַקֹּדֶשִׁים וְהַרְפָּה
לְכַפֵּז סֵפְרֵים קִדוּשִׁים צְוָה
וְלַהֲדַפִּיֶס, בְּכַדֵּי לְקַיֵּם
'יְפוּלוּ מִעֵינוֹתַיִךְ חוּלָה'."

(הַקְדָּמָה יְמֵי מוֹהֲרָנ"ת)

פְּתַח דָּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁמַחֲיִים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹא לֹא מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְּפָרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדָבָר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְךָ מְעַרְבִים מִכְּתָבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסָרִים הַרְבֵּה מִכְּתָבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפָּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתְּפָם בִּיּוֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלְף מִכְּתָבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְּתָבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּנוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכְּתָב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינַי הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים וְ"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֵינֵינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֲתָה אֶת כַּרְף קִכַח,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכַּרְכִּים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כַּרְף אַחַר כַּרְף, וּבְלַבְנוּ תִקְוָה, שְׁכַל מִי שְׂיִקְרָא בְּזֵה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֻמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָף חֲדָשָׁה בְּפְרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוּשׁ וְכו', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלַבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַיְרֹוד
וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ בְּאֶפֶן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן לְשִׁכַּל
תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעָלוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַרֵךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעֲמֵד עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִתְמִיד בְּהֵם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אָמְתִי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, ח'בָּלִים גְּפָלוּ לָנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵין ל'א ר'אֲתָה
אֱלֻקִּים ז'וֹלְתִיךְ י'עֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁל'מ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איה להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-פן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצְדִּיק וְהָרַב הָאֵמֶת, אֲזוּ יָכוֹל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מִוֶּהֱרִין, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְיֵצֵאת מִשְׁגֵּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שֶׁנִּדְבָּקוּ בּוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינִי שִׁיחֻת-הֶרֶן, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדוֹל וְעַד קָטָן, דְּרִי מַעֲלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק בְּפִשּׁוּטָם וּלְהַלְבִּישׁם בְּכָלִים מְכֻלָּים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׂוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וּלְהַמְצִיא סִבְרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלּוֹ הַחֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדָם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֶפְלוּ לְהַנְהִיג אֶת עֲצָמָן, מִכָּל שָׁכֵן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוּב עַל פְּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֲחַד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֵמֶת, וְעַל-יְדֵי שְׁזָה מְקַשָּׁה וְשׁוֹאֵל, וְזָה מְשִׁיב וּמְתַרַץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זָה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זָה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סִפְרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָרַב הָאֵמֶת, שֶׁהוּא שְׁכָל הַכּוֹלָל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ בְּמָה סִפְרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד בְּמָה סִפְרִים, וְכָלֶם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאָסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵינִי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסִּפְרִים הַמְדַבְּרִים מִחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם בְּמִטְחָיו קִשְׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֶמֶץ וְשֶׁאֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ', וְכוּ', וְרֵאיוּי לְגֹזֵר שְׁלֹא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסִּפְרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, בְּדַרְךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְךְ הָאֵמוּנָה הַקְדוּשָׁה, בְּיֹדָאֵי מִצְוָה גְדוֹלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סִפְרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְךְ פְּשֻט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רַמְזוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים וְשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ

ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפייהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאוד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאוד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאוד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאוד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח

נְצַחִים?! וְהֵלֵא כַּמָּה תַחְבוּלוֹת עוֹשִׁים וְכַמָּה סִפְרִים לְאַלְפִים וּלְרַבּוֹת מַחְבְּרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קֵל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קֵל וְחֹמֶר כַּמָּה אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכו', סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוּקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִהְבֵּלָיו וּבְטַעֲוִיתָיו וְכו', וְכַמָּה סִפְרִים וְתַחְבוּלוֹת אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחְבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים, לְקַרְבֵּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנוֹרָאִים שֶׁכָּבֵר נִמְצָאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֶצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רָאָה וְהִבֵּן כַּמָּה סִפְרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מְכַל שָׁכֵן וְכָל שָׁכֵן לְבוֹא לְחַדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעִמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁחִבְרוּ עַד הַנֵּה, עַדִּין אֵינָם חֶלֶק אֶחָד מֵאַלְף מַעֲמָק רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרוֹזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבַזוֹת שׁוּם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקוּמוֹת אֵלוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלוּ הַסִּפְרִים וְהֵם מַחֲיִין אֶת עֶצְמָן בָּהֶם, וּבְמִקוּמוֹת אֲחֵרִים מַחֲיִין אֶת עֶצְמָן בְּסִפְרִים אֲחֵרִים דִּיקָא וְכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוצה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכו', וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרכבה, וזאת ההרכבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרכבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הפח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הפח החדש של ההרכבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-פן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, באשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשא, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקנת כל הדורות ותקנת כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחי, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאלה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר

אשר בנחל

כרך קכח

ל' תתלא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וממש החייתיני.

אני מכרח להגיד לך, שאני מבין אותך היטב היטב, שיהיה לך
קשה להפרד מהלוט הזה, שנאמר בזהר: אמאי איקרי לוט? על שם
ליטותא — לשון קללה, פי ברגע שהוא התחבר אל הסמ"ך-מ"ם,
ימח שמו וזכרו, שפשוט הרג אותך, וכמה שנים אתה סובל בלי
פרנסה בגלל הרשע הזה, תכף-ומיד פשמתחברים עם הטמאה הזו,
זה מאד מאד מסכן, ולכן אם הקדוש-ברוך-הוא אמר לאברהם
אבינו: הפרד נא מלוט, גם אני מבקש אותך: הפרד נא מהקללה
הזו שנקרא ... תסתכל איך הילדים שלו נראים, רחמנא לצלן,
מחללי שבתות אוכלי טרפות ונבלות, והכל בלשון חלקלקה של
הסמ"ך-מ"ם, שזה בסדר והכל בסדר, וחונף אותו, מי יאמין בחוץ,
שהרשע הזה לקח מורה את אשת המסיונר, אם נספר את זה יגידו

שְׁאַנְחֵנוּ רוֹדְפִים 'רַב' וְכוּ', תִּרְאֶה אֵיזוֹ טְמֵאָה זֹאת! וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלֵא יִהְיֶה לְךָ שׁוֹם עֵסֶק אִתּוֹ, וּמִמֶּשׁ תִּחְיֶינִי. וְעַל אַף שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶּה מְאֹד קָשָׁה לְךָ, כִּי הִרְגַּלְתָּ אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת אִתּוֹ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלֵא יִהְיֶה שׁוֹם עֵסֶק אִתּוֹ, וְאֲנִי לֹא רוֹצֵה שְׁיִהְיֶה בְּד' אַמּוֹת שְׁלֹנּוּ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹכַח לְהַתְּעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, וַיִּהְיֶה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ פְּרָנְסָה מְסֻדָּרָת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתלב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדֵּר מְשֻׁפְּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אַתָּה לֹא צְרִיף לְפָחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲעוֹלָם, כִּי בְּאַמַּת אֲנִי שְׁמַעְתִּי אֶת זֶה כְּבָר מִכְּמֵה אַנְשִׁים, וְאַתָּה בְּכָלֵל לֹא בְּעֵנִינִים, וְלָכֵן אֵל תְּבַלְּבֵל עֲצָמְךָ, וּמְכַל שְׁפָן אֵל תִּפְחָד.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, שְׁאַתָּה מְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים, וְהַהוֹרִים כָּל-כָּף שְׂמִיחִים, וּמְסַפְּרִים לִי שְׁאַתָּה מְשַׁקֵּיעַ בָּהֶם אֶת כָּל הַנְּשֻׁמָּה שְׁלֶךְ, אֲשֶׁרִיף וְאֲשֶׁרִי חִלְקֶךָ, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר חָשׁוֹב מְלַבְּנוֹת אֶת הַיְלָדִים בְּאַמוּנָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאַנִּי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

אתה צריך לבנות את התלמידים, שלא יהיו מוסתים מהשני
אחים שגורשתי מפה, כי הם מוציאים שם רע כאלו לקחו אותם
מפה, ובאמת זרקתי את שניהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתלג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעבור בתך, שתהיה לה רפואה שלמה, ואתם
צריכים מאד לשמר לתת לה הרבה לשתות, כי ה' ישמר אם
מתבשרים — זה מספן, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנשמע ונתבשר
בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתלד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, אשר זה תקון גמור
לפגם-הברית, וכן תתבודד הרבה להקדוש-ברוך-הוא, ואני מאד
מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להתחנן מה שיותר מהר,
ותתפטר מהצרה הזו.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדַי יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רָע, כִּי רִבְּנוּ וְ"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט), שְׁעַל-יְדֵי שְׂמֻחָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִפְּגַם הַבְּרִית.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלֵחַ מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ו שְׁבֹט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמֻחָתִי עַל הַמִּכְתָּב שְׁלָךְ. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂיִתְרַחֵב לְכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחוֹנִיּוֹת, וְיִהְיֶה לְכֶם רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַעֲקֹר רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת נְשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִהְיֶי תָּמִיד שְׂמֻחָה וְעֹלִיזָה, וְרִבְּנוּ וְ"ל הַזֵּהִירְנוּ מָאֵד מָאֵד עַל מַדַּת הַשְּׂמֻחָה.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלֵחַ מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ו שְׁבֹט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

רְצִיּוֹתֵי מָאֵד מָאֵד, שְׂתַתְּחִילִי לְלַמֵּד הַלְכוּת טְהוֹרָה אֶת ... תְּחִיָּה ... תְּחִיָּה, כִּי הֵן הוֹלְכוֹת לְהַתְחַתֵּן, וְאֲנִי מָאֵד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאוּכַל לְחַתֵּן כְּמָה בְּנוֹת בְּקָרוֹב מָאֵד.

הַעֲקֹר תַּתְּחַזְּקִי, וְלִלְמַד בְּבֵית-סֵפֶר לֹא שִׁיךְ, כִּי עֲדִין יֵשׁ שְׂמֻחָה גַם בְּנוֹת נוֹסְפוֹת, וְזֶה לֹא אֶפְשָׁרִי, וְדִי לְמַבִּין.

אָשֶׁר ל' תתלז - ל' תתלח בַּנְחָל טו

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי
שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַי בְּרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

הִנֵּה אַחֲרֵי שְׂדֵבְרַתִּי אֶתְּךָ, קִבַּלְתִּי מִכְּתָב מ... תַּחֲוִיָּה. וְהִיא
אוֹמֶרֶת שְׁזָה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה שֶׁהֵבַת הַשְּׂנִיָּה תִּתְחַתֵּן לְפָנַי הַבַּת
הָרֵאשׁוֹנָה, וְהֵם מִתְחַמְּקִים, וְאֲנִי מִבֵּין אוֹתָם, וְלִכֵּן אֲנִי לֹא מְפִיר אֶת
כָּל הַבְּנוֹת שֶׁל הַכְּתָה הַזֹּאת, תִּכְתְּבִי לִי רְשִׁימָה וְאֶת הַגִּילִים, כִּי מְאֹד
מְאֹד רְצִיתִי לְאָרֶס וּלְחַתֵּן אֶת ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא בְּחוֹר מְאֹד מְאֹד
שְׂקֵט וְטוֹב וְרְצִינִי, עִם מְדוּת טוֹבוֹת.

וְרְצִיתִי מְאֹד, שֶׁ ... תַּחֲוִיָּה וְ ... תַּחֲוִיָּה, תִּלְכְּנָה לְלַמֵּד אֶצְלֵךְ גְּבֵרֶת
... תַּחֲוִיָּה. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה לְחַתֵּן אֶת כָּל הַיְלָדִים
שְׁלֹנִי בְּקִדְשָׁה וְטַהֲרָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַנִּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תְּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים,
שְׂתָרְאוּ לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יִכָּנַס בֵּינֵיכֶם אֵיזָה נְחֹשׁ עֲרֻמוּמִי,

אָשֶׁר הוּא שְׁלִיחַ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְקַרֵּר אֶתְכֶם, כִּי בְּאֵמֶת כָּל קַלְפַּת הַנְּחֹשׁ זֶה עֲמַלְק, שְׁעָלָיו נֶאֱמַר (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנֹב בְּךָ כָּל הַנְּחֹשְׁלִים אַחֲרֶיךָ"; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא כִּי תַצֵּא), שְׁכָל מִי שֶׁהָיָה הֶעָנָן פּוֹלְטוֹ, אָחֲזוּ בּוֹ עֲמַלְק; הֵינּוּ אֵלָיו שְׁפָגוּמִים בַּפָּנִים הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עֲלֵיהֶם הֵיטָה שְׁלִיטָה מֵהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְאוֹתָם הוּא תַפְס, אֵלָיו שֶׁהָיוּ בְּמַחֲוֹת קִטְנִים, וְלָכֵן אֶתְּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזְהָר, שְׁבִקְהֵלָה שְׁלָנוּ לֹא יִפְּנֹסוּ אֵלָיו שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם נוֹשֵׁף.

נָא וְנָא עֲכָשׁוּ חֲדָשׁ אֶדְר נַכְנֵס, שֶׁהוּא חֲדָשׁ הַשְּׂמֻחָה, חֲדָשׁ שְׁבוּ מְכַנְיָעִים אֶת הַמֶּן-עֲמַלְק, וְלָכֵן תִּרְאוּ לְרַקֵּד אַחֵר כָּל תַּפְלָה וְתַפְלָה בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עַז, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן י'): עַל-יְדֵי הַמְּחָאֵת כַּף וְרַקוּדִים, נִמְתְּקִים כָּל הַדֵּינִים, וְאֵת הַתּוֹרָה הַזֹּאת גָּלָה רַבְּנוּ ז"ל בְּעֵת שֶׁהָיוּ צְרוּת גְּדוּלוֹת לְעַם יִשְׂרָאֵל, עָנָה וְאָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: הִנֵּה תִרְאוּ עֲכָשׁוּ נַכְנֵס חֲדָשׁ אֶדְר וּפּוּרִים וְשׁוּשָׁן פּוּרִים, וְעַם יִשְׂרָאֵל יִרְקְדוּ וְיִשְׂמְחוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְתִּיקוּ אֶת הַדֵּינִים, וְלָכֵן מֵאַחֵר שֵׁישׁ כָּל-כָּף הַרְבֵּה דֵינִים עַל עַם יִשְׂרָאֵל, עָלִינוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם אַחֵר כָּל תַּפְלָה וְתַפְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְתִּיק אֶת כָּל הַדֵּינִים, אֵל תַּפְחָדוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדַּאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתלט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר מִשְׁפָּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל אֱהוֹבִי, תְּלַמִּידֵי הַיֶּקֶר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְרֵאוֹתְךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַמְתִּיד בְּלַמּוּד, כִּי אֵין עוֹד טוֹב מְלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא חַיִּינוּ וְאֶרֶךְ יָמֵינוּ, כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְלַמֵּד תּוֹרָה, אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר טוֹב וְנָעִים כְּמוֹ לַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר

(שיחות-ה'ר"ן, סימן יז): אם התורה תראה לך את הפנים, אז לא תרצה שום שָׂכָר, אֲלֵא תְרַצָּה אֶת הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא תְּבוּא): מַה הַמִּים אֵין הָעוֹלָם יְכוּל לְעַמֵּד בְּלֹא הֵם, וְהָאָדָם מְטַהֵר אֶת עֶצְמוֹ בָּהֶם, כִּי אֵין הָעוֹלָם יְכוּל לְעַמֵּד בְּלֹא תוֹרָה, וְהַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶת הָאָדָם אֵיךְ יְטַהֵר.

וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה חֶק וְלֹא יַעֲבֹר בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, וְכֵן לַחֲטָף ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיֹת, אֲשֶׁר זֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, מְלַבֵּד זֹאת תַּעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ חֲבִירוֹתוֹת לְלַמּוֹד טוֹר בֵּית יוֹסֵף עִם שְׁלֹחַן עֲרוּף, וְכֵן גְּמָרָא שְׁנֵי שְׁעוּרִים, אֶחָד בְּעִיּוֹן גְּמָרָא רִשׁ"י וְתוֹסְפוֹת, וְאֶחָד בְּגִרְסָא לְבִקְיָאוֹת, וְכֵן אִם תּוּכַל לַחֲטֹף בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת הַמְּדַרְשׁ מִפְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

וְעַל כָּלֵם — רָאָה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַתְּפַלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְתַכְנֵס בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּמוֹרָא גְּדוֹל מְאֹד, לֹא לְהַתְּפַלֵּל כְּמוֹ עִם אַרְצִים בְּלִי מַעִיל עֲלִיּוֹן וּבְלִי כּוֹבַע עֲלִיּוֹן, רַק כְּמוֹ שְׁלַמְדַת אֲצִלִי, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רָאָה לְכַבֵּד אֶת חוֹתְנֶךָ, כִּי זוֹ מִצְוָה מְאֹד גְּדוֹלָה, וְאִנְחָנוּ מוֹצְאִים אֲצֵל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, רַבֵּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר אֲצֵלוֹ (שְׁמוֹת יח, ז): "וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לְקִרְאֵת חוֹתְנֹו וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּשְׁק לּוֹ" וְגו'; וּפְרַשׁ רִשׁ"י, שֶׁמֹּשֶׁה הִשְׁתַּחֲוָה לְחַמְיו וְנָשַׁק לוֹ, בְּזֵה רוּאִים שֶׁאֲפֵלוּ מֹשֶׁה רַבֵּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, כִּבֵּד אֶת חַמְיו וְנָשַׁק לוֹ אֶת יָדָיו, וְלִכֵּן גַּם אַתָּה תַּעֲשֶׂה כְּכֵה, וְתַהֲיֶה לָךְ סְבָלְנוֹת.

וְהַעוֹלָה עַל הַכָּל רָאָה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּבֹא מִצִּיעָא נט.): אֲוִקִירוּ לְנִשְׁיִיכוּ כִּי הֵיכִי דַתְּעַתְרוּ, תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ; וְאִף פַּעַם אֶל תָּרִיב בְּבֵית, חַס וְשְׁלוֹם, וְאֶל תִּקְמָץ, אֲלֵא תַהֲיֶה בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲוִין, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָךְ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ.

הַמֶּאֱחָל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשַׁפְּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי תְלַמִּידֵי ...
נְרוּ יֵאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׁיִישׁ לִי, שְׂשֻׁמְעֵתִי מִחֲמוּתָךְ אֵיךְ שְׂאֵתָה מְכַבֵּד אוֹתָהּ, וְהֵם אוֹהֲבִים אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, זֶה חֲלָקִי מִכָּל עַמְלִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְתַתְּחִיל לְהִיּוֹת רְצִינִי, וְיִתְגַּבֵּ' עֵתִים לַתּוֹרָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיַדֶּיךָ לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֶק וְלֹא יַעֲבֹד לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, מִכָּל לַמּוֹד קָצֵת, כִּי הַלְמוּד בְּזֶה מְטַהֵר אֶת הַנְּשֻׁמָּה.

רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמַנְיֵן דִּיקָא, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשַׁפְּטִים, כ"ו שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִּיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַזֵּה עָלֶיְהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יַדֶּיְהֶן, אָמֵן.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאָנוּ זוֹכִים עוֹד לִילָה לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְעַדִּין אַתֵּן מְאַחְדוֹת יַחַד, זֶה חֲסִיד גְּדוֹל מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

ידוע שרַבְנוּ ו"ל אָמַר פֶּעַם לְמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: תִּפְסְתִּי אֶתְכֶם כָּבֵר
 בְּשֵׁק, עָנָה וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: רַבִּי, תִּקְשְׁרוּ אֶת הַשֵּׁק; כְּאוֹמֵר,
 שְׂעֵדִין יְכוּלִים לְקַפֵּץ מֵהַשֵּׁק. וַיִּשְׁנוּ עוֹד דְּבוּר מֵרַבְנוּ ו"ל שֶׁאָמַר:
 כָּל זְמַן שֶׁאַתֶּם אֶצְלִי, אֲנִי בְּטוּחַ שֶׁאַתֶּם אֶצְלִי, בְּרַגְעַ שְׂיוּצָאִים, מִי
 יוֹדֵעַ אִם יִשְׁאַרוּ אֶצְלִי. לְמַדִּים מִכָּאן, כְּשֶׁמְקַרְבִּים לְרַבְנוּ ו"ל,
 צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לֹא לְבָרַח. אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁתִּפְסֵ אֶת הַצְּדִיק
 וַיִּשְׁאַר תְּמִיד עִם הַצְּדִיק, וְאִינוּ יוֹדֵעַ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי
 פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְנַתֵּק אֶת הָאָדָם מִן הַצְּדִיק, כִּי בְּרַגְעַ שְׁמִנְתְּקוּ
 מֵהַצְּדִיק — הוּא הִרְגוּ לְגַמְרֵי, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּקוּנֵי זֵהר
 קֶלֶט): הוּא הַיֵּצֵר הָרָע, הוּא מִלְּאָף הַמְּוֹת, הוּא הַמְּקַטְרֵג. הַסֵּמ"ךְ-
 מ"ם כָּל הַכַּח שְׁלוֹ הַפְּרִד וּמְשַׁל', הוּא מִפְּרִיד בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 וּמִסְכָּסֵף בֵּינֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁאֵנוּ רוֹאִים פֶּה אֶצְלָנוּ בְּמוֹשָׁבָה, טְמָאָה כְּזוֹ,
 זֵהָמָה כְּזוֹ, כָּל הַכַּח שְׁלוֹ רַק לְגֵרָם לְפַלּוּגִים בֵּין הַתּוֹשָׁבִים, זוֹ הַחִיּוֹת
 שְׁלוֹ, וְכֹף הוֹרְגִים אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּרַגְעַ שֶׁאֵין אַחֲדוּת, וְאֵין
 אֶחָד יְכוּל לַעֲזוֹר לְשֵׁנִי וּלְרַחֵם עָלָיו, זֶהוּ נִצְחוֹן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְלִכְן
 זוֹ טְמָאת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שֶׁהוֹרֵג יְהוּדִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּמוֹשָׁבָה זוֹ,
 בְּעִירוֹת אַחֲרוֹת וּבְכָל הָעוֹלָם, יֵשׁ לוֹ שְׁלוּחָיו בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם
 הַעֲקָר לְהַפְרִיד בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, לְגֵרָם שֶׁלֹּא יַעֲזְרוּ זֶה לְזֶה, שֶׁלֹּא יְכַאֵב
 לְאִישׁ כְּאֵב רֵעֵהוּ, זֶהוּ הַיֵּצֵר הָרָע, מַיֵּצֵר אֶת הָרָע וְשִׂמַּח אֹתוֹ,
 וּלְבַסּוֹף גַּעֲשֶׂה מִלְּאָף הַמְּוֹת, שֶׁהוֹרֵג אֶת הָאָדָם הַזֶּה שֶׁעָשָׂה רָשָׁעוֹת
 לְשֵׁנִי, שֶׁשִּׂמַּח לְאִידוֹ שֶׁל זוּלְתוֹ. וְאַחֲר־כֵּן הוּא מְקַטְרֵג, שֶׁמְקַטְרֵג
 עָלָיו: אָדָם זֶה שֶׁנָּא אֶת פְּלוֹנִי, אָדָם זֶה רַב עִם אֱלִמוּנֵי וְכוּ', וְאִינְנוּ
 מְסַפֵּר שֶׁהוּא הוּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, הוּא הוּא הַיֵּצֵר
 הָרָע, מַיֵּצֵר אֶת הָרָע, וְהוּא הוּא מִלְּאָף הַמְּוֹת, וְהוּא הוּא הַמְּקַטְרֵג.
 וּבְדִיוֹק לְדִידְנוּ, שֶׁהֲרָשַׁע מְרָשָׁע הַזֶּה מְסַכָּסֵף בֵּין תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם,
 שֶׁתִּהְיֶה שְׁנָאָה בֵּינֵיהֶם, שֶׁלְדָאֲבוּנְנוּ הֵרַב, עַל לֹא דְכָר שׁוֹנָאִים אוֹתְנוּ
 לְלֹא שׁוּם סָבָה, רַק מִפְּאֵת הָרָשָׁע מְרָשָׁע הַזֶּה. וְהוּא שִׂמַּח שְׂזָכָה
 בְּזָכוֹת שֶׁל טְמָאָה לְהַפְרִיד בֵּין יְהוּדִים. וְאַנְשִׁים חוֹשָׁבִים שְׂבָזָה
 שֶׁאֵינָם רוֹצִים לְהִתְאַחַד אִתְּנוּ, אֵינָם רוֹצִים שֶׁנִּהְיֶה בְּיַחַד — הֵם
 מְנַצְחִים, שׁוֹכְחִים שֶׁפְּתָאִם יְבוֹא הַיּוֹם, וְרַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, נוֹפְלִים
 בְּאִיזוֹ מַחְלָה וְחוֹלָאת, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הָרָשָׁע הַזֶּה מְמִית אוֹתָם, וְכָבֵר

אינם שם בזה העולם, ויעשה להם טובה, שיבוא ללוותם בלוייה, ויאמר כמה מלות הספד, ויטף דבש מלשונו: איזה תושב חביב היה, איזה תושב יקר היה. בשעה שהוא רשע מרשע, שונא ישראל, האם חזקת אותו בעת צרה?! האם דאגת שיהודי זה ילך עם תפליו, ישמר שבת, יאכל פשרות?! שלילדיו יהיה חנוף טוב?! שהאשה תשמר טהרת המשפחה?! לא ולא! זה אין אכפת לו, ואחר-כך עולה למעלה ומקטרג. וכפי שזה במושבה שלנו, כך נעשה בכל מקום. שמייצר את הרע, גורם לסכסוכים בין נשמות ישראל, שלא יאהבו איש את רעהו, ואחר-כך הורג אותם, ועוד מספיד בשפת חלקלקות שלו, ואחר-כך עולה לקטרג.

ולכן עלינו לשמח מאד מאד, שעדין יש לנו חלק עם הצדיק, שפוקח לנו את העינים לראות מה קורה פה. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן טז), שהצדיק פותח את העינים, והעקר — להסתכל על עצמו, איך אני מחזיק במדות שלי, האם יש בלי אהבה ושלוש לזולתי?! כי זה יותר חשוב אצל הקדוש-ברוך-הוא מהכל. כי אין יקר אצלו יתברך מאהבה, מצדקה וחסד, שאחד עושה עם זולתו, אין עוד מדרגה גדולה יותר מזו. מספרים חכמינו הקדושים, שבשעה שברא הקדוש-ברוך-הוא עולמו, קטרגו על הבריאה. אמת אמרה: אל יברא, כי כלו שקרים, חסד אמר: יברא, כי כלו חסד; ולכן אם אנו עושים חסד זה עם זה, נותנים כח לחסד שהמליץ להקדוש-ברוך-הוא שיברא את האדם, אבל אם איננו רוצים לעזר לזולת, בזה מתגבר עלינו השקר, ונותנים לו כח, שקטרג על האדם שלא פדאי לבראו.

ולכן חשוב כל-כך אצלו יתברך ענין הצדקה וחסד, עד כדי כך, שאומרים חכמינו הקדושים (זהר ויגרא קד.): הדורון של הקדוש-ברוך-הוא צדקה, הנותן צדקה, אפלו היתה בידו עברה, ונחתם דינו לאבד, יכול להיות מקבל פני שכינה בכל יום, והקדוש-ברוך-הוא אומר למלאך משחית: אל תגע בו. נגזרה על האדם גזרה רעה, רחמנא לצלן, אבל יש לו מדת החסד, מדת צדקה, עוזר לזולת, אז זוכה לקבל את השכינה, כי אין עוד דבר טוב יותר מאהבה, לאהב

זֶה אֵת זֶה, סוּף כָּל סוּף אָנוּ יְהוּדִים בְּגֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז מוֹחֵל לָנוּ עַל עֲוֹנוֹתֵינוּ. סוּף כָּל סוּף אָנוּ בָּשָׂר וְדָם הַיֵּצֵר הַרַע מִתְגַּבֵּר עַל כָּל אֶחָד, אָבֵל עַל-יְדֵי עֲשִׂית צְדָקָה וְחֶסֶד, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לְמִלְאָךְ הַמְשָׁחִית אֵל תִּגַּע בּוֹ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁבֶת קנא:): כָּל הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, מְרַחֵמִים עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם. וְכֵן אוֹמְרִים: כִּמְה דַּאָּנָא רַחֲמֵן בְּשָׁמַיִם, כְּךָ תִּהְוִין רַחֲמֵינִי בְּאַרְעָא; כְּמוֹ שְׁאֵנִי רַחֲמֵן עַל כָּל הַבְּרִיּוֹת, נוֹתֵן לָהֶם לְאָכֵל וּלְשִׁתּוֹת, זֶן וּמְפָרְנֵס לְכָל, נוֹתֵן לָנוּ לְחַיּוֹת אִף שְׁחָטָאנוּ, אִף-עַל-פִּי-כֵן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵב הַרַחֲמֵן, וְסוֹבֵל אוֹתָנוּ, הוֹלֵךְ עִמָּנוּ בְּסִבְלָנוֹת, כְּךָ מְבַקֵּשׁ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵאַתָּנוּ, שְׁאָנוּ נִהְיֶה סִבְלָנִים זֶה לְזֶה, וְנִמְחַל זֶה לְזֶה, וְזֶה מְאֹד מְאֹד יִקָּר בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, אָבֵל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוּ יָכוֹל לְסַבֵּל אֵת זֹאת, כָּל כַּחוֹ 'הַפְּרֵד וּמְשַׁל', הַעֲקָר שִׁיְהִיו פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה כָּלֵל הַמְּפִלְגוֹת הָאֲרוּרוֹת. מְפִלְגָה לְשׁוֹן פְּלָג, דוֹר הַהִפְלָגָה, לְפִלְג אֵת הָעַם, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק לְשֵׁם שָׁמַיִם, לְשֵׁם הַכִּיס שְׁלוֹ וְשֵׁל קְרוֹבִיו, וְלִשְׁנֵי לֹא יַעֲזֹר כָּלֵל. אִזּוֹ רוֹאִים אֵת הַלְשֵׁם שָׁמַיִם שְׁלֵהֶם, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, מַה שְׁקוֹרָה הַיּוֹם — שְׁקָר אֶחָד גְּדוֹל, וְעוֹד רוֹצִים לְהַגָּאֵל בְּגֵאֲלָהּ, בְּשַׁעָה שְׁאִין אַחַדוֹת וְאַהֲבָה וְחֶסֶד. וְזֶה כָּל כַּח הַטְּמָאָה וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם.

וְלָכֵן עָלֵינוּ לְשַׁמַּח, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק, שְׁמַחְדִּיר בְּנוֹ אַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאִין לָנוּ אֵלָא הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, וְכָל צְרִכֵינוּ נִקְבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי רַק הוּא מִבֵּין אוֹתָנוּ, וְאוֹהֵב אוֹתָנוּ, וְכֵן הַצְּדִיק אוֹהֵב אוֹתָנוּ וּמִבֵּין אוֹתָנוּ. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ו' (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו, חֵלֵק א', סִימָן ז'), שְׁעֲצוֹת הַצְּדִיק הֵן עֲצוֹת מְהַעוֹלָם הַבָּא, כִּי הוּא נִמְצָא שֵׁם לְמַעְלָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְמַטָּה, וְיִדוּעַ שְׁלִמְעָלָה מְאֹד חָשׁוּב כְּשִׁיְהוּדֵי עוֹזֵר לִשְׁנֵי, וּמְרַגֵּישׁ בְּצַעַר הַזּוּלָת, וּמִתְחַלֵּק עִמוֹ. אָבֵל עֲצוֹת הַרְשָׁעִים, עֲצַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ וּגְנִדָּא דְלִיָּה, הֵן עֲצוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁצָרִיכִים כְּבוֹד וְכֶסֶף, תְּקַצִּיבִים וְשׁוּב תְּקַצִּיבִים, אֲשֶׁר לְבִסוּף תְּמוֹת כְּפָגֵר, יִסְחָבוּ אוֹתָךְ כַּחמוֹר שֶׁהַתְּפָגֵר, הָאֵם אֵינְךָ שֵׁם לֵב לְזֶה?! וְאֵם-כֵּן עָלֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאָנוּ מְקַרְבִים לְצְדִיק, אֲשֶׁר מְחַדִּיר בְּנוֹ הַשָּׂכֵל וְהַדַּעַת הַזֶּה, וְעָלֵינוּ הַרְבֵּה

לְבַקְשׁוֹ יִתְבַרֵךְ, שְׁלֹא נַעֲזֹב אֶת הַצְּדִיק בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי זֶהוּ נְסִיּוֹן קָשָׁה מְאֹד. רַבְּנֵי אֹמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת בּוֹשָׁה, סִימָן ב'): מִתָּר לְבִישׁ אֶת הַרְבָּנִים שְׁשׁוֹכְרִים אֶת הַרְבֵּנוֹת לְשֵׁם גְּאֻהָ, וְרְאוּי לְבִזּוֹתָם, וּלְהַקֵּל בְּכַבּוּדָם, וְאִין עוֹמְדִים בַּפְּנִיָּהֶם, וְאִין קוֹרִין אוֹתָם רַבִּי, וְהַטְּלִית שְׁעָלָיו כְּמַרְדֵּעַת שְׁעַל חֲמוֹר. אִין לָנוּ אֵלָא דְבַרֵּי רַבְּנֵי ז"ל! כְּלָנוּ מְקַרְבִּים לְרַבְּנֵי ז"ל, הֵן הַגְּבָרִים וְהֵן הַנְּשִׁים וְהֵן הַיְלָדִים — הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת שְׁלָנוּ, אִין לָנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה רַק אֶת רַבְּנֵי ז"ל, הוּא מְקַרְבָנוּ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֹמֵר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'), שְׁעָקֵר הַרוּחַ חַיִּים מְקַבְּלִים מֵהַצְּדִיק, נִשְׁאַלֶת הַשְּׂאֵלָה: אֵיךְ יְכוּלִים לֹמַר דְּבַר כְּזָה, שְׁהַרוּחַ חַיִּים מְקַבְּלִים מֵהַצְּדִיק, הֲלֹא מְקַבְּלִים אֶת הַחַיּוֹת מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מָה אָדָם נוֹשֵׂם? רוּחַנִיּוֹת אֵלְקוֹת; אֵלָא כְּדִי לְזִכּוֹת לְדַעַת אֶת זֹאת, שְׁאַנוּ נוֹשְׂמִים רַק רוּחַנִיּוֹת אֵלְקוֹת, שְׁלָנוּ אִין רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְזֶה מְכַרְחִים לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים לְצְדִיק, כִּי בְּלִי הַצְּדִיק אָדָם אִינוּ יוֹדֵעַ מְכַל זֶה, אֲדַרְבָּה, חוֹשֵׁב שֶׁהַכֵּל מְקַרְהָ, מְזַל וְטָבֵעַ, כְּפִי שְׁקוֹרָה עֲתָה בְּעוֹלָם, וְלָכֵן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלֹא נַעֲזֹב אֶת הַצְּדִיק, וְאִישׁ יַעֲזֹר לְרַעְהוּ לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּי אֶל הַצְּדִיק, וְאִשָּׁה תַעֲזֹר לְרַעוּתָהּ לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל הַצְּדִיק, וְכֵן הַצְּדִיק יִפְקַח לָהֶם אֶת הָעֵינַיִם לְרְאוֹת הֵיכָן אוֹחֲזִים. כְּמוֹכָא בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סז, שֶׁהַצְּדִיק פּוֹקַח אֶת הָעֵינַיִם, וְהַעֲקֵר לְהַסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ אֵיךְ תִּקְנַתִּי מִדּוֹתֵי, וּמָה עָשִׂיתִי.

וְלָכֵן מֵאַחַר שֶׁזְכִּינוּ עוֹד לִילָה לְדַבֵּר מִדְּבַרֵּי רַבְּנֵי ז"ל, עָלִינוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד. בּוֹדָאֵי יֵשׁ לִי צַעַר גְּדוֹל מֵאִיזוֹ סִבָּה שְׁלֹא תִהְיֶה, וְכִי פַעַם בְּשַׁבּוּעַ נְשִׁים לֹא יְכוּלוֹת לְהַתְקַבֵּץ, וְאַחַר-כֵּן יִגִּידוּ — אָנוּ מְקַרְבִּים וְכוּ', סוּךְ הַכֵּל שְׁעָה אַחַת מִתְקַבְּצִים, וְגַם אֶת זֹאת אִין יְכוּלִים לְקַיֵּם. אֲמַרְתִּי כְּבָר כְּמָה פְעָמִים שְׁבִאוֹתָה שְׁעָה הַבְּעָלִים יִשְׁמְרוּ עַל הַיְלָדִים, וְאִם אִין עוֹשִׂים זֹאת, בְּסִימָן שְׂאִינָם אוֹהֲבִים אֶת הַצְּדִיק, וּבָאוּ לְכָאן לֹא כְּדִי לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים לְצְדִיק, אֵלָא מִסְבוֹת אִישִׁיּוֹת, כִּי אִם אִין יְכוּלִים לְבוֹא שְׁעָה אַחַת בְּשַׁבּוּעַ לְזִכּוֹת לְהַתְאַחַד בְּצְדִיק, וּלְהַחֲזִיק עֲצָמָנוּ בְּיַחַד, סִימָן שֶׁהַכֵּל שְׁקָר וְכִזָּב, עָלִי לֹא

יכולים לעבוד וכו'. ההכרח לומר לכן, אני רואה במקומות אחרים, איך מחזיקים ביחד באהבה, הרבי אומר מלה אחת, זה כבר מספיק, ואינו צריך להתחנן ולבקש עשרות פעמים. ולכן באתי הלילה לדבר עמכן, אולי זה קצת יותר מדאי חריף, אבל כבר הקדימו לנו חכמינו הקדושים ואמרו (אבות ב, א): איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם? יאהב את התוכחות, שכל זמן שתוכחות בעולם, גתת-רוח בא לעולם, טובה וברכה באים לעולם, ורעה מסתלקת מן העולם, כששומעים תוכחה, זה מביא רק ישועה וטובה וברכה. כך מגלים לנו חכמינו הקדושים, ואין לנו אלא דברי חכמינו הקדושים, מה שאחרים אומרים, הכל שטות ודמיון. אנו צריכים הרבה רחמים לטהר את המח שלנו, ומי ששב בתשובה, עליו לעבד ימים ושנים, ולהוציא את הזבל והטנוף מראשו, לא יכולים לשוב בתשובה בן לילה ליום. אדם עשה חטאים מגנים מאד מילדותו, פטם עצמו בטרפות ונבלות, חלל שבת, עשה מעשים מתעבים, בן לילה ליום אין זה יוצא מהגוף, צריכים לעבד ימים ושנים, וזו הצרה הכי גדולה. מצד אחד יש כל מיני דרשנים וכו', אבל צריכים לבדק מה ומי ואימת וכו', ישנם כאלו שאתמול ושלשום עשו כל מיני תועבות שבעולם, והיום הם כבר נותנים הרצאות, אתמול היה ירקן בשוק, והיום הוא הרב! אינני מבין אתכן, איזה והיכן שכלכן?! ואולי הדבורים חריפים מדאי, אבל חכמינו קדושים אומרים (דברים רבה, פרשה א', סימן סד): מנין שכל המקבל תוכחה זוכה לברכה? שפן שלמה אומר (משלי כז, כה): "ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב". התוכחה מביאה ברכה.

ולכן מאחר שכלכן זכיתן להתקרב לרבנו ז"ל, ולהיות על ציון רבנו ז"ל, ההכרח לכן לשמח בזה, ומאידך גיסא, עליכן לפקח עיניכן, ולזכר היטב מה תפקידכם ומה עליכן לעשות.

א. היסוד אצל האשה — שלום-בית. אבל אי אפשר לריב אלא עם שני בני-אדם. פי אדם אחד אינו יכול לריב עם עצמו, ולכן אם אשה רוצה שלום-בית עליה להבין את הצד השני. את בעלה וכו', ואל תחשב שהוא רשע מרשע והיא צדקת וכו', ואל

תאמר שְׁהוּא בְּטַבְעוֹ רַע, אֶלָּא אוֹלֵי אֶתְּ לֹא מְבִינָה אוֹתוֹ, אֵינָהּ מְבִינָה מַצְבוֹ, אוֹלֵי הוּא בְּמַצֵּב קֶשֶׁה בְּחוּבוֹת, תְּנִי לוֹ גְּבוּי, תְּנִי לוֹ מִלָּה טוֹבָה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ וְיִוְכַל לְהַמְשִׁיךְ, וְאֵל תִּאֲשִׁימֵי אוֹתוֹ וְכוּ'. מְרִיבָה גַעֲשִׂית בֵּין שְׁנַיִם, אֲכַל אִם דְּנַיִם לְכַף זְכוּת זֶה אֶת זֶה, אַף פַּעַם לֹא בָּאִים לְמְרִיבוֹת, אוֹמְרִים חֲכַמֵּינוּ (ירוּשְׁלַמֵי בְּרֻכּוֹת סב:) : אֵי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאֵי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאֵי אֶפְשָׁר לְשְׁנֵיהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה; וְנִמְצָא, שְׁשְׁנֵיהֶם צְרִיכִים אֶת הַשְּׂכִינָה, וְאִם הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּבֵית, אַז הַבְּרַכָּה בְּבֵית, הַשְּׂמֻחָה בְּבֵית וְכוּ'.

וְאֶף-עַל-פִּי שֵׁישְׁנָם בְּעָלִים קָשִׁים וְעַקְשָׁנִים, אֲכַל כָּל הַסְּכֻסוּכִים יְכוּלִים לִישֹׁב, עַל-יְדֵי הַדְּבָרוֹת, וְאִם הוּא גָּבַר אֱלִים, מְזַהֲרִים אוֹתוֹ: עוֹד פַּעַם תִּגְבִּייהַ יָד — אֲנִי עוֹזֵבֶת אוֹתָךְ. וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם דְּבַר. וְאִם בַּפַּעַם הַבְּאָה אֵינּוּ חָדַל מִהֶאֱלִימוֹת שָׁלוֹ, מִישְׁמִים אֶת הָאֵיוֹם, וְאִז יִשְׁתַּנֶּה, וְאִם לֹאו, אוֹמְרִים לוֹ בְּשָׁמַי, שְׁבַעַל שְׂמַגְבִּייהַ יְדִים עַל הָאִשָּׁה, מִתַּר לְהַתְּגַרֵּשׁ מִמֶּנּוּ. אִם מִשָּׁה רַבָּנוּ יֵצֵא בַּחוּץ לְרֹאוֹת בְּסֻבָּל עִם יִשְׂרָאֵל, וְרוֹאֶה שְׂדֵתָן מִכָּה אֶת אַבְיָרָם, וְאֶף-עַל-פִּי שְׁלֹא הִכְהוּ רַק הָרִים יָד, וְהָיָה וּפְוַח, כִּי אַבְיָרָם רָצָה לְהַתְּגַרֵּשׁ מֵאַחוֹת דָּתָן, וּבָא בְּטַעֲנָה אֵל גִּיסוֹ שְׁלֹא יִתְגַרֵּשׁ מִמֶּנּוּ וְכוּ', וְרַק הַגְּבִייהַ יָדוֹ, וּכְבָר קָרָאוּ מִשָּׁה: רָשָׁע. מִכָּל שְׁפָן כְּשֹׂאֲדָם בָּא וּמִכָּה אֶת זוּלָתוֹ, הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע. וְקַל וְחֹמֶר בֶּן בָּנוּ שֶׁל קַל וְחֹמֶר בְּעַל הַמִּכָּה אֶת אִשְׁתּוֹ — הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע. וְאִם-כֵּן אֵינּוּ דְּבַר יָפֵה בַּחַיִּים כְּמוֹ שְׁלוֹם-בֵּית, וְצְרִיכִים לְדוֹן זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת, וְהָאִשָּׁה לֹא צְרִיכָה לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַכְּסָפִים שְׂמַבִּיא בְּעֵלָהּ, וּלְבַזְּבוֹ הַכֹּל, רַבָּנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל חוּב וְאָמַר, שְׁיִוְתָר טוֹב לְהִיּוֹת בְּעַל חוּב לְעַצְמוֹ וְלֹא לְבַעַל מַכְּלָת. וְהַקְּפִיד רַבָּנוּ ז"ל מְאֹד עַל שְׁלוֹם וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְעִזְרָה זֶה לְזֶה.

ב. צְנִיעוּת, אֵינּוּ עוֹד דְּבַר חָשׁוּב אֲצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמִדַּת הַצְּנִיעוּת. הַיּוֹם כָּל אֶחָד כְּבָר מְדַבֵּר בְּשֵׁם הַתּוֹרָה, צְנִיעוּת, צְנִיעוּת וְכוּ'. כְּתוּב בַּזֹּהַר (נִשְׂא קַכָּה): תּוֹנֵבֵבָא לִיתָא לְהָאִי בַר נִשׁ וְכוּ', קָלְלָה תְּבוּא עַל הָאָדָם הַמְּנִיחַ לְאִשְׁתּוֹ שִׁירָאוּ שְׁעֵרוֹתֶיהָ בַּחוּץ, וְזֶה אֶחָד מִהַצְּנִיעוּת שְׂבַבֵּית, וְאִשָּׁה שְׂמַגְלָה שְׁעֵרוֹתֶיהָ בַּחוּץ, גּוֹרְמַת עֲנִיּוֹת בְּבֵית, וְגוֹרְמַת

שְׁהִילָדִים לֹא יִהְיוּ חֲשׁוּבִים בְּעוֹלָם, הֵינּוּ שְׂיוּצָאִים לְתַרְבוֹת רְעָה, חֵס וְשָׁלוֹם, וְגוֹרֵמַת שְׁהַקְּלָפוֹת וְהַשְׂדִּים יִהְיוּ בְּבֵית, שְׁיִהְיוּ אֲסוֹנוֹת בְּבֵית, רַחֲמָנָא לִישׁוֹזְבֹן, מִי גֵרָם כָּל זֹאת? אֵלֹו הַשְּׁעָרוֹת שְׁיִצְאוּ לְבַחוּץ. וְמָה אִם מְדַבֵּר בְּתוֹךְ הַבַּיִת, כָּל שְׁפָן בְּשׁוּקָא, כְּשְׂיוּצָאִים בַּחוּץ בְּגִלּוּי שְׁעָר. וּמְכַל שְׁפָן כְּשֵׁאֲשָׁה הוֹלֶכֶת בְּכַגְדִּים חֲצוּפִים, חֲשׁוּפִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, שְׁמַבִּיא לִיְדֵי זְמָה וְעָרוּהָ. וְלָמָּה אֲנִי חוֹזֵר בְּכָל פַּעַם עַל הַזֵּהר הַזֶּה, כִּי אֵין סֵפֶר צְרוֹת מַה שְּׁקוֹרָה הַיּוֹם, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, זֶה דִּיקָא עַל נָשִׁים בְּאֶרֶץ וּבַחוּ"ל, וְאַחֲרֵיכֶּךָ שׁוֹאֲלִים: מָה עָשִׂינוּ, מָה חֲטָאנוּ וְעוֹיְנוּ? ! וְהַזֵּהר הַזֶּה הוּא הַתְּשׁוּבָה. וְהִנֵּה נַעֲשׂוּ הַנָּשִׁים פּוֹסְקוֹת, שְׁאֲסוּר לִילָךְ בְּפֶאֶה, בְּשַׁעָה שְׁכַתוּב בְּגִמְרָא, שְׁאֲשָׁה יוֹצֵאת בְּפֶאֶה נִכְרִית וְכוּ'. בְּאֵמַת אֲשֶׁרִי הָאֲשָׁה שְׁהוֹלֶכֶת רַק בְּמִטְפַּחַת, וְכֹךְ הִלְכָה אִמִּי, עָלֶיהָ הַשָּׁלוֹם, וְאֵין דְּבַר חֲשׁוּב יוֹתֵר מִזֶּה, אֲבָל צְרִיכִים לְזַכֵּר הַיֵּטֵב, מִהֵיכֵן הַמְקוֹר שֶׁל הַפֶּאֶה, אֵלֹו שְׁהוֹלְכוֹת עִם פֶּאֶה, זֶה מִפְּנֵי שְׁעוֹשׂוֹת קִרְחַת, וּמִתְבַּיְשׁוֹת לִילָךְ בְּקִרְחַת, אֲזִי לֹוֹקְחוֹת פֶּאֶה, וְזֶה סִינְטִטִי וְלֹא שְׁעָר טְבָעִי, וְעַדִּיף לִילָךְ בְּפֶאֶה עַל קִרְחַת, מֵאֲשֶׁר לִילָךְ בְּמִטְפַּחַת עַל גְּבֵי שְׁעָרוֹת, שְׁאֲזוּ הַמִּטְפַּחַת מִחֲלִיקָה וְרוֹאִים אֶת הַשְּׁעָר. וְהַזֵּהר אוֹמֵר: קָלְלָה תְּבוֹא עַל הַבַּעַל שְׁמַרְשָׁה לְאֲשֶׁתוֹ שְׁיִתְגַּלֶּה שְׁעָרָה. וְצַדִּיקִים הָיוּ אוֹמְרִים, שְׁכָל הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה רַק בְּשַׁעָרָה אַחַת. אִם הָאֲשָׁה אֵינָה שׁוֹמְרַת עַל כְּסוּי רֹאשׁ כְּרֹאוּי, הִיא מַעֲכָכַת אֶת הַגְּאֻלָּה. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מֵאֵד, אֲשֶׁרִי הָאֲשָׁה שְׁזוֹכָה לְעִשׂוֹת קִרְחַת, וְאֵין מַה לְהַתְּבַיֵּשׁ בָּזֶה! מוֹצִיאִים קוֹל קוֹרָא: פֶּאֶה זֹו עֲבָרָה וְכוּ' וְכוּ', כָּל מִינֵי אֲנָשִׁים נְבוֹזִים וְכוּ', שְׁקַדָּם יִתְקַנּוּ עֲצָמָם, לָנוּ אֵין אֵלָא מַה שְּׁחַכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים, וְאִם הַזֵּהר אוֹמֵר לְשׁוֹן כָּל-כֶּךָ חֲמוּרָה, אֵין לָנוּ עֲצָה אֵלָא לְקַיֵּם דְּבַרֵי הַזֵּהר, וְאֲזוּ נִזְכָּה לִילָדִים טוֹבִים. אוֹמְרִים חַכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פֶּרֶשָׁה א', סִימָן סד): בְּשַׁעָה שְׁיִרְדוּ לְמַצְרַיִם הָיוּ צְנוּעִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד בָּא לוֹ צְנוּעֵ, לֹא אֶחָד מִבֵּיט בְּאֵהָלוֹ שֶׁל רֵאוּבֵן וְכוּ'; וְלָכֵן בְּלַעַם הֲרָשַׁע לֹא יְכוּל הָיָה לַעֲשׂוֹת לַעַם יִשְׂרָאֵל דְּבַר, כִּי נִהְגוּ בְּצַנִּיעוּת, וְאִף אֶחָד לֹא הִצִּיץ לְחִלוֹן חֲבָרוֹ וְכוּ'. הֵיכֵן שְׁמַעְנוּ כַּדְּבַר הַזֶּה שְׁגֹבֵר יִקְרָא לְאֲשָׁה זָרָה בְּשֵׁמָה? ! אֲסוּר לְגַבֵּר לְקִרָא לְאִשׁ בְּשֵׁמָה, וְאֲסוּר לְאִשְׁתִּי לְאִשׁ לְקִרָא לְגַבֵּר זָר בְּשֵׁמוֹ, וְזֶה אֶחָד מִמִּדּוֹת הַצְּנִיעוּת. וּבְכָלֵל אֵין

לְגַבֵּר לְהַכְנִס לְבֵית שׁל אִשָּׁה כְּשִׁבְעָלָהּ לֹא בְּבֵית, אֲסוּר יַחֲדוּ זֶה דְּאוֹרֵיתָא לְפִי רַב הַפּוֹסְקִים, וְשׁוּב אֲנִי מִזְהִיר אֲתָכֶם, לֹא לִילָף לְמַכְלַת שְׂיִישׁ שָׁם מִפְקָר אוּ מִפְקָרָת, אִם בְּעַל הַמַּכְלַת מְדַבֵּר דְּבָרֵי נְאוּף לְנָשִׁים, אֲסוּר לְהַכְנִס שָׁם, וְזֶהוּ עוֹן הַכִּי חָמוּר, וְאִם יֵשׁ אִשָּׁה הַמְדַבֵּרֶת נְבוּל פֶּה, אֲסוּר לְהַכְנִס אֶצְלָהּ. וְהִלּוּאֵי שְׂאֻזְכָּה לְרֵאוֹת שְׂאֻחַד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ פּוֹתַח מַכְלַת. שְׁלֹא נֶצְטָרֵף טוֹבוֹת מְאַחֲרִים, וְלֹא נְבוּא לִידֵי הַנְּסִיוֹן הַקָּשָׁה הַזֶּה.

ג. עֲנִין חֲנוּף הַיְלָדִים. אֵין חָשׁוּב הַיְמָנוּ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְפָה נו:): שׁוֹתָא דִּינוּקָא אוּ דְאָבוּה אוּ דְאָמִיָּה. הַיְלָדִים אֵינָם מְדַבְרִים מְעַצְמָם, אִם מְדַבְרִים נֶגְדַּד הַמְלַמֵּד אוּ הַמּוֹרֶה, בְּוִדְאֵי שְׂמְעוּ אֶת זֹאת בְּבֵית מַהֲהוֹרִים, וְכֵן אִם מְדַבְרִים נֶגְדַּד תַּלְמוּד תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר — שְׂמְעוּ אֶת זֹאת בְּבֵית, וְלִכֵּן אִם אֵינְכֶם רוֹצִים לְהַתְּבַיֵּשׁ, תִּשְׁמְרוּ הַבְּעַל וְהָאִשָּׁה עַל דְּבוּרֵיכֶם, פִּי הַיְלָדִים הַמוֹסְרִים הַכִּי גְדוּלִים, אֲפִלוּ תֹאמְרוּ לָהֶם — אַל תֹּאמְרוּ אֶת הַנְּעֻשָׁה בְּבֵית, בְּזֶה כָּבֵר אֲמַרְתֶּם לָהֶם סוּד בְּאֻזֵּן: תִּלְכוּ לְפָרְסָם לְכֹלֵם מַה שְׁקוּרָה בְּבֵית. וְאַל תִּהְיוּ נְאִיבִיִּים לְחֹשֵׁב שְׁקוּרָה אַחֲרֵת, פִּי אִף שְׂתוֹזְהִירוּ אֶת הַיְלָדִים לֹא לְגִלוֹת אֶת הַנְּעֻשָׁה בְּבֵית לְבַחוּץ, אַדְרָבָה כְּכֹל שְׂתוֹזְהִירוּ אוֹתָם יוֹתֵר — יְגִלוּ אֶת זֹאת יוֹתֵר. וְלִכֵּן אִם הַיְלָדִים מְדַבְרִים נֶגְדַּד הַקְּהֵלָה, סִימֵן שְׂשְׂמְעוּ אֲתָכֶם לְדַבֵּר כֶּף. וּמִי שְׂאֵינּוּ רוֹצֵה לְהִשְׁאֵר פֶּה, יֵצֵא כְּאוֹת נִפְשׁוֹ, וְלֹא יַעֲשֶׂה לִּי טוֹבָה. הִנֵּה בְּעַמְנוּאֵל מִתְּפַנּוֹת דִּירוֹת, בּוֹרְחִים מִשָּׁם, כְּמוֹ הַשְּׁטֵן הַבוֹרַח מִן הַקְּטָרֶת, וְלִכֵּן אִם אַתֶּם רוֹצִים דִּירָה בְּחַנּוּם, רוֹצִיו קָחוּ הֵן בְּאֶלְעָד, בְּבֵיתָר, בְּמוֹדִיעֵין, בְּעַמְנוּאֵל. מִי שְׂמַרְגִּישׁ שֶׁהַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ לֹא מִתְּאִימָה לוֹ: שְׂיַעֲשֶׂה טוֹבָה וְיִלָּף, אֵינְנִי רוֹצֵה שְׂיִסִּיתוּ מִתּוֹךְ קְהֵלְתָנוּ, אִף אֶחָד אֵינּוּ מְכָרִיחַ אֲתָכֶם לְהִשְׁאֵר פֶּה, וְאֵינְנִי עוֹשֶׂה טוֹבָה לְאִף אֶחָד שֶׁנִּשְׂאָר פֶּה. וְלִכֵּן אֲתַחֲנוּן וְאַבְקֵשׁ אֲתָכֶם מְאֹד מְאֹד, נָא וְנָא תִּפְקָחוּ עֵינֵיכֶם, חֲנוּף זֶהוּ הַדְּבָר הַחָשׁוּב בְּיוֹתֵר, לְשִׁמּוֹר עַל הַיְלָדִים מַה הֵם אוֹכְלִים וְעִם מִי מִתְּחַבְּרִים, תַּעֲזְרוּ לָהֶם, יְכוּל לְעַבֵּר שְׁבוּעַ, וְהָאָבִא אֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה הֵבֵן לְמַד, אֵינּוּ בוֹחֵן אוֹתוֹ וּמִתְּעַנֵּין וְכוּ' וְכוּ', אֵינּוּ מִשְׁגִּיחַ עַל הֵבֵן אִם מִתְּפַלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת אִם לֹאוּ. וְכֵן לְגַבֵּי הַבְּנוֹת, הָאִמָּהוֹת

מתפרצות על המורות, על המנהל, השמתם לב לבנותיכן למעשיהן
והתנהגותן?! ומכל שכן וכל שכן האם שלמתם שכר למוד?!

ואספר לכן ספור מענין מאד. אחד האדמורים בארצות-הברית
עומד לחתן נכד בארץ ישראל, והכריז — הלא כל החסידים רוצים
לנסע עמו, אזי מי שיש לו חובות, לא יהין לנסע, ומכל שכן
כשהחובות לשכר למוד — לא יעז לנסע. וזה קורה בחרצות
אחרים, כשמשלמים על כל בן או בת מאה ושלושים דולר לחדש,
ואם אין לשלם — אינם יכולים להפגס למוסדות הלמוד. ומכל
שכן שצריכים לשלם עוד ועוד באמצע השנה בעבור נסיעות,
בעבור הוצאות שונות, מבנה שבונים וכו', ובעבור דיגרים למיניהם
וכו', וכלם עניים בדיוק פמוכן אם לא יותר, ואף אחד לא מתלונן,
ואינו אומר: יש לי פבר הוראת קבע פאן או פאן וכו', וכי אפן
עשיתן טובה למישהו שיש לכן הוראת קבע וכו' למקנה?! בעבור
מי זה?! וסך הכל פמה זה פבר שכר למוד?! ואדם אומר: אין לי
השקלים האלו, בשעה שאני רואה שבעבור דברים אחרים יש
כספים — לקנות רכבים ושאר ענינים. ואנו נמצאים בצרה גדולה
מאד, אל תשכחו כלל וכלל. ובפרט עכשו, פמה נותנים לנו וכו',
פרורי פרורים, ואין לנו שום נדיב שעוזר וכו'. הנה פותב לי בעל,
שאשתו קנתה לשבת בארבע מאות שקלים ממתקים, שיהיו בריאים
וכל טוב, אבל מה עם השכר למוד, וכמה מבקשים על זה?!
חמשים שקל, מאה, מאה וחמשים שקלים וכו', ואין משלמים לזה!
הייתי מיצע לכלם, שתלכו לשאל במוסדות אחרים, ושם מקבלים
מהמדינה תקציבים ותקציבים ומלבד שיש להם נדיבים, ולנו אין
כלום, ולמה צריכים לעורר מדינים ופוחים על כל דבר. מקנה —
תשאלו בכל ארץ ישראל פמה משלמים על זה, והנה פאן צריכים
לצוח ולצעק על זה. הנה צריכים לעשות פרגולה וכו' שם, כי גרות
בבנין הזה ארבע משפחות, וזה ענין של צניעות. ומה נעשה שעולה
לנו כשמונת אלפים שקלים, בכל העולם פלו אין פדבר הזה, יש
לנו פה ביבנאל סמ"ך-מ"ם רשע מרשע, רב רשע שהוא מונע
מאתנו שיהיה לנו מקנה בגלוי, ואנו צריכים לחיות עם מקנה בתוך

מחֲתַרְתָּ. הֲיִתְכַנֵּן? ! וְאֵין זֶה לְשׁוֹן־הֶרַע כָּלֵל וְכָלֵל! הֲלֹא שָׁמוּ שְׁמַיִם,
 יֵשׁ לָנוּ מְקוּהָ בַמִּדְבָּר, בְּגִלְלֵי רִשְׁעֵת הַסֵּמֶךְ־מ"ם הַרְשָׁע מְרִשָּׁע.
 וְהִנֵּה בְרוּךְ הַשֵּׁם, הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא עוֹזֵר, וְנוֹלְדִים נְשֻׁמוֹת קְדוּשׁוֹת,
 וְכָל שְׂבוּעַ יֵשׁ לָנוּ בְרִית אוֹ קְדוּשָׁה, כִּן יִרְבוּ, וְכִמְהָ מִבְּקָשִׁים סֶף
 הַכֹּל? חֲמֻשָּׁה עֶשְׂרֵי שְׁקָלִים, עֶשְׂרִים שְׁקָלִים, כְּשֶׁבַמְקוּמוֹת אֲחֵרִים
 מְשֻׁלְמִים פִּי שְׁלֹשָׁה לְפָחוֹת. וּפְהָ עוֹשִׂים בְּעִוְיוֹת מִכְּמָה שְׁקָלִים
 שְׁמֻשְׁלָמִים. זֹה בּוֹשֶׁה לְדַבֵּר מִזֶּה, אֲבָל הַנְּנִי מִכְרַח לְדַבֵּר מִזֶּה, יֵשׁ
 לָנוּ רִשָּׁע מְרִשָּׁע שׁוֹנֵא יִשְׂרָאֵל, הַלְּוָאֵי שְׁיִלְךָ עִמִּי בְּדִין, וְאַגְלֶה
 פְּרָצוּפוֹ הַטְּמֵא, הוֹלֵךְ לְכָל הֶרַע־בְּנִים, לְכָל הַטְּפָשִׁים וְאוֹמֵר כְּאֵלוֹ
 אֲנִי רוֹדֵף אוֹתוֹ, הֲלֹא אֵינְנִי מִסְתַּכֵּל עַל פְּרָצוּפוֹ הַטְּמָאָה, וְאַנִּי
 מִזֶּה־יִרְכָּם לֹא לְהִסְתַּכֵּל עָלָיו, כִּי מִי שְׁמִסְתַּכֵּל עָלָיו צָרִיף לְרוּץ
 לְמְקוּהָ לְטַבֵּל, כִּי זֹה טְמָאָה עֲצוּמָה, וְאַיִנְנִי רוֹצֵה שְׁיִהְיֶה לָנוּ עֵסֶק
 עִמוֹ. אֵךְ לְמַעֲשֵׂה אָנוּ בְּבַעֲיָה רְצִינִית, וְלָמִי שְׁאַנִּי מִסְפֵּר דָּבָר זֶה
 בְּאֵילוֹ תְּנָאִים לֹא תְּנָאִים יֵשׁ לָנוּ מְקוּהָ, וּמוֹסְרִים אֶת הַנֶּפֶשׁ וְהַנְּשָׁמָה,
 מְשֻׁתָּמִים וְנֹדְהִים. וְכָל זֶה בְּכֹלֵל הַחֲנוּף, שְׁרוּצִים לְחַנּוּף? לְדִינוֹ
 בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה, כִּי הַחֲנוּף הוּא הַחֲשׁוֹב בְּיוֹתֵר. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם,
 מִי שְׁמִתְלוֹנֵן עַל הַקְּהָלָה, שְׁיִלְךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם.

נָא וְנָא אִם אַתָּן יְכוּלוֹת לַעֲשׂוֹת מְבַצֵּעַ שֶׁל כֶּמֶה יָמִים לַעֲשׂוֹת
 אֶת הַפְּרָגוּלָה, סֶף הַכֹּל שְׁמוֹנֵת אֲלָפִים ש"ח, תִּצְאָנָה לְהַפְצָה וּתְקַחְנָה
 חֲצִי לְכֵן חֲצִי לְזֶה. זֶה עֲנִין שֶׁל צְנִיעוּת, מֶה נַעֲשֶׂה? עַד שְׁלֹא נִבְנֶה
 אֶת הַבֵּית־סֵפֶר וְהַחֲדָר וְכוּ', וְשֵׁם נִבְנֶה גַם מְקוּהָ עִם כָּל הַהִדוּרִים.
 הַכֹּל בְּגִלְלֵי הַרְשָׁע מְרִשָּׁע, הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁלֹא יִזְכֶּה
 לְרֵאוֹת, וְאִם יִשְׂאָר בְּחַיִּים רַק ... אָנוּ נִבְנֶה בֵּית־הַכְּנֶסֶת עֲנִקִי עַל אֶפֶס
 וְחֻמָּתָם שֶׁל מִתְנַגְּדֵנוּ וְשׁוֹנְאֵינוּ, נִבְנֶה אוּלַם שְׁמֵחוֹת הַכִּי יִפֶּה עַל
 אֶפֶס וְחֻמָּתָם שֶׁל שׁוֹנְאֵינוּ וְכוּ', וְכֵן בֵּית־סֵפֶר וּתְלַמוּד תּוֹרָה וְרִקּוּ
 אוֹתָנוּ לִיד הַמְזוּבְּלָה וְהַבֵּית הַחַיִּים, וְזֹאת הַרְשָׁע מְרִשָּׁע אֵינוֹ מְסַפֵּר,
 אֲלֵא צוּעֵק שְׁרוּדְפִים אוֹתוֹ, מִי רוֹדֵף אוֹתוֹ? וְכוּ' וְכוּ'; וְאִם לֹא דִי
 בְּזָה יֵשׁ אֶת זֶרֶשׁ אֲשֶׁתוֹ רִשְׁעִית מְרִשְׁעֵת וְכוּ', וְהַהֲכָרַח לְפָרְסֵם לְכָל
 הָאוֹרְחוֹת שְׁבָאוֹת, שֶׁהַמְקוּהָ שְׁתַּחַת חֲסוֹתוֹ אֵינְנוּ בְּהַכְּשֵׁר, וְאַנִּי יוֹדֵעַ
 אֶת זֹאת בְּבִירוֹר. וְהִנֵּה אָנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת בַּמְקוּהָ בְּמִחְתַּרְתָּ.

אָבֵל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂמֵחִים בְּחֻלְקֵם, אִיזוֹ אֶהְבֶּה וְאִיזוֹ שְׂמֵחָה, אֲנִי רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה בֵּיתְךָ שְׂאֵת וְעוֹ, תִּסְלַחוּ לִי שְׂדֵבְרָתִי כָּל־כֶּף חֲרִיף, אָבֵל כּוֹאֵב לִי מְאֹד, סֵף הַכֹּל מְדַבֵּר פֹּה בְּפִרוּטוֹת לְגַבִּי מְקוֹמוֹת אַחֲרִים וְכוּ'. וּמָה בְּכֶךָ אִם יֵשׁ הוֹרָאת קָבֵעַ לְמִקְנָה, הֲלֹא אָנוּ זְקוּקִים לְמִמוֹן רַב, וְכֵן לְגַבִּי הַבֵּית־סֵפֶר וְהַחֲדָר, בְּמְקוֹמוֹת אַחֲרִים מְקַבְּלִים הַמּוֹרוֹת וְהַמְלַמְדִים כְּשֶׁבִעַת אֶלְפֵי שְׂקָלִים, וְכֵאֵן מְקַבְּלִים אֶלְפִים שְׂקָלִים, וְגַם הַפִּרוּטוֹת הִלְלוּ אֵין לָנוּ לְשֵׁלֶם. וְלָכֵן אֲבַקְשְׁכֶם, עֲזְרוּ זֶה לְזֶה וְנִתְאַחַד יַחַד, וְרָצִיתִי לְבַקֵּשׁ אֶת אֱלֹהֵי הַנְּשִׁים שְׂנִמְצָאוֹת כָּאֵן, שְׂתֹאמְרֵנָה לְאֱלוֹהֵי הַגִּיעוּר, שְׂאֲנִי בְּאִמַּת מְקַפִּיד, וְלֹא יִסְפְּרוּ לִי שֶׁהֵן אוֹהֲבוֹת אֶת הַצְּדִיק וּמְקַרְבוֹת אֵלָיו, כִּי אִם אֵינֶן יְכוּלוֹת לְהַקְדִּישׁ פֶּעַם בְּשָׂבוֹעַ לְשִׁמְעַ דְּבוּרָיו, סִימֵן שֶׁהַכֹּל שָׁקֵר וְכוּב. בְּמְקוֹמוֹת אַחֲרִים צְרִיכִים זְכוּת לְשִׁמְעַ וְדוּחֻקִים עֲצָמָם מִהַגָּג וְהַחֲלוּנוֹת. וְכִמוֹכֵן לְגַבִּי יוֹם רְבִיעֵי הַגְּבָרִים, מִי שְׂאִינוּ בָּא לְשַׁעוֹר, אֲנִי מְקַפִּיד מְאֹד עָלָיו, וְאֵל יֹאמֶר אָדָם אֲנִי אוֹהֵב אֶת הַצְּדִיק וְכוּ', כִּי אִם אֵינְךָ בָּא לְשִׁמְעַ דְּבוּרָיו, סִימֵן שְׂאֵינְךָ מְקַרֵב אֵלָיו וְכוּ', וּבִאתָ לְגוֹר פֹּה לְהִנְאָתְךָ. תִּסְלַחוּ לִי עַל הַדְּבוּרִים, אֲלֹא אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּהְיֶה מְקַרְבִים אֶל הַצְּדִיק גַּם בְּעוֹלָם הַבָּא, וְאִם לֹא נִקַּח עֲצָמֵנוּ בְּיָדֵים, אוֹי לָנוּ מַה יִּהְיֶה לָנוּ. וְלָכֵן רְאוּ לְהַתְרַחֵק מִהַסֵּמ"ךְ־מ"ם הַרְשַׁע מְרָשָׁע, וְהוּא יִפֹּל בְּנִפְיֵלָה אַחַר נִפְיֵלָה, וְאָנוּ נַעֲלָה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְנִבְנֶה שְׂכוּנוֹת נִפְלְאוֹת, וְיִהְיֶה לָנוּ מוֹסְדוֹת חֲנוּף נִפְלְאִים, וּבִרְכַת שְׂחִיָּה וְכוּ', אֵף שְׂנִרְאָה כְּחֵלוֹם, אָבֵל הַרְבֵּה דְּבָרִים נִרְאוּ כְּחֵלוֹם וְנִתְגַּשְׁמוּ, וְכֵן יִהְיֶה לָנוּ מִקְנָה, בְּעוֹרַת הַשֵּׁם, לְתַפְאָרָה, וְלָכֵן הַעֲקֵר שְׂתִרְאוּ לְהַחְזִיק עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וְנִשְׁמַע תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֹאמֶר לְצְרוּתֵינוּ דִּי. אֵינְכֵן יְכוּלוֹת לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַה קוֹרָה בְּחוּץ, יִשְׁנֵם סְפוּרִים מְזַעְזָעִים מַה שְׂקוּרָה עִם יְלָדִים, בְּנִים וּבָנוֹת מִהַמְשֻׁפְּחוֹת הַכִּי חֲרָדִיוֹת, אֵילוֹ סְפוּרִים נוֹרְאִים וְכוּ', וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, אֲצַלְנוּ אָנוּ יְכוּלִים לְהַשְׁגִּיחַ עַל הַיְלָדִים. וּבְאִמַּת רְאוּ לְשִׁמּוֹר עֲלֵיהֶם, אֵף פֶּעַם אֵל תִּתְּנוּ לָהֶם לְנִסֵּעַ לְבַד לְטְבִרְיָה, צְרִיכִים לְשִׁים עֵין עֲלֵיהֶם, אֵף שְׂזָה קִשְׁוָה, אָבֵל אַחֲר־כֶּךָ תִּזְכּוּ לִילָדִים טוֹבִים. אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה שְׂכָל אֲשֶׁר דְּבִרְתִי תִרְאוּ לְקִיָּם, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר,

שִׁיחָה לְכֵן שְׁלוֹם-בֵּית אֲמָתִי, וְנַחַת מֵהִלְדִּים, וַיִּשְׁפִּיעַ עָלֶיכֶן פְּרֻנְסָה בְּשֹׁפֵעַ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כָּל הַצְּרוֹת שִׁישׁ לָךְ זֶה בְּגִלְל שְׁאַתָּה לֹא מִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, וְאַתָּה עוֹבֵר כָּל יוֹם זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע וְתַפְלָה, מֵה זֹאת אוֹמְרַת שְׁאַתָּה קָם בְּשָׁתִים-עֶשְׂרֵה וְחָצִי, מְחַפָּה עַל אוֹטוֹבוֹס שִׁיעֵלָה אוֹתָךְ עַד בֵּית-הַכְּנֶסֶת, אַתָּה צְרִיף לַחֲכוֹת שְׁעָה מִפְּנֵי שְׂזָה לוֹקַח לָךְ עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ דְּקוֹת, אֲזוּ הוֹלְכִים בְּרִגְלָה, וּמִתְבוֹדְדִים עַל הַדְּרָךְ, אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שְׁאַחַר שָׁתִים-עֶשְׂרֵה אֶסוּר לְהַתְפַּלֵּל כְּכֹר שְׁחִרִית, רַק לְהַתְפַּלֵּל מִנְחָה וּשְׁנֵי שְׁמוֹנֵה-עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, וְלָכֵן כִּלְךָ לָךְ מֵהַנְּהִיגָה זֹה, שְׁאַתָּה לֹא מִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, אֵינן שׁוֹם תְּרוּץ, תִּקְנִנוּ מִנְיָן מְאַחַר בְּתִשְׁעַ וְרַבַּע לְכָל אֵלּוּ אֲשֶׁר מְאַחֲרִים, וְלָכֵן רְאֵה לְקוֹם לְתַפְלָה, וְאֲזוּ תִהְיֶה בְּרִיא.

תִּשְׁמַר מְאֹד לֹא לֹא לְרִיב עִם אֲשֶׁתְּךָ, תִּכְבֵּד וְתִיַקֵּר אוֹתָהּ, וְאֲזוּ תִהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשֹׁפֵעַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחָיו

נִצַּח.

באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הלדת הנכדה, יעזר הקדוש ברוך הוא, שתמיד יהיו שמחות בתוך הבית שלכם.

מאד מאד אני מבקש אותך, ידידי היקר ר' ... גרו יאיר, שלא יהיה לך שום עסק עם ... הוא נעשה שתף לסמ"ד-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, וזכור תזכר כמה סבלת ממנו כבר בחייה, ולכן מה אתה צריכה להתעסק פה, יותר טוב שתלמד בעצמך ותכתב בעצמך, ויש כמה מאנשי שלומנו שרוצים שתלמד אתם, ולכן מה אתה צריכה את הצרה הזאת?! זכור וגם תזכר ואל תשפח את הרדיפות אשר רדף אותך הסמ"ד-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, שאבד לך את פרנסתך, וזה שנים שאתה מבטל רק ממנו, וכמעט שנפלת בפח, שלא הייתה לך תקומה עם ה... ואסור לך לשכח דברים כאלו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתמד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתמול דברתי עם הבחורים בתקף, שאני לא רוצה שאף גרוש או אברך יישן ביניהם, ודברתי אתם מאד מאד חריף בענין הנהגות הישיבה, מה גם, שכל מה שדברתי אמרתי לידידנו ... גרו יאיר, שיתקתק את זה, וישלח את זה אליכם, וכל אחד יקבל העתק, ועל-ידי זה יוכלו לקרא בזה תמיד.

בענין הבן שלך ... גרו יאיר, לדעתי, אתם מפעילים עליו מאד

מאד לחץ, הוא ילד קטן, ואסור להפעיל עליו לחץ, והיה פדאי מאד שאפה ואשתף תלמדו בחיי-מוהר"ן את אות "שלא להתעקש", שרבנו ז"ל הרבה לדבר בענין זה, שאסור להתעקש עם ילד, וראוי לה להסתכל שם, ותראה נוראות נפלאות את העצות שרבנו ז"ל מלמד אותנו.

העקר ראה שיעבר לבך אליו יתברך, ותמיד רק תחשב ממנו יתברך, ותציר בדעתך, איך שכל העולם כלו אין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה יקל לה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

החונה מלבלין זי"ע אמר על הפסוק (בראשית מב, יא): "בני איש אחד נחנו", שעל-ידי האחדות שכלנו כמו בני איש אחד, על-ידי-זה נחנו, שיש לנו ניהא וקורת רוח, ונוח לנו מכל הצרות יגון ואנחה, וכן צריכים לראות מאד מאד שיהיה האויר הנח והנח המוכא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז) בין התלמידים, וכך תהיה אוירה טובה בלי לחצים. ורציתי שביאו מה שיותר תלמידים, שנוזפה לבנות עיר על שם רבנו ז"ל.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל הסתדר על צד הכי טוב.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתמה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשס"א.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

... גרו יאיר, פתב לי בשמך, שנוכנס עוד ... ש"ח, נא למסר את זה תכף-ומיד או ל... או ל...

אָנִי לֹא רוֹצֶה לְהִיּוֹת חֵיב לְאַף אֶחָד אֲגוֹרָה אַחַת, אִם גּוֹנְבִים
 אוּ לֹקְחִים בְּטָעוֹת מִמִּישָׁהוּ אֶפְלוּ אֲגוֹרָה אַחַת שְׁלֹא שִׁכַּת לוֹ —
 אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, הָאֵם יֵשׁ עוֹד כֶּסֶף בְּבִנְךָ לְהַפְקִיד, אוֹ הָאֵם יֵשׁ
 כֶּסֶף בְּבִנְךָ, נָא לְהוֹצִיא וּלְשַׁלֵּם אֶת כָּל חוֹבוֹתֵי, כָּל הַכֶּסֶף זֶה כֶּסֶפִּי
 צְדָקָה, וְצָרִיכִים לְשַׁלֵּם מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר.

כְּפִי הַנְּרָאָה נוֹסְעִים מִכָּאן אַחַד-עֶשֶׂר בַּחוּרִים לְחַג הַפֶּסַח עַד
 אַחֵר ל"ג בְּעֶמֶר, הָאֵם אַתָּה רוֹצֶה שֶׁ... גַּם-כֵּן יִסַּע.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

ל' תתמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ הַקּוֹרֵעַ לְבָבוֹת.

אַתָּה לֹא יוֹדַעַת אֵיךְ זֶה כּוֹאֵב לִי בְּעֵינַי הַבֵּן שְׁלֶךְ ... גֵּרוּ יְאִיר,
 שְׁפֹל-כֶּף אָנִי אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְכָל-כֶּף אָנִי מְצֻטְעֵר לְאֵן הוּא הַדְּרָדָר, אֲבָל
 אֵין לָנוּ אֵלָא אֶת אֲבִינוּ שְׁבִשְׁמַיִם, וְאֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ וּלְבַקֵּשׁ
 וּלְהַתְּפִלֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט, וְאָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ
 אוֹתְךָ, אֵל תַּתְּיָאֵשִׁי, עוֹד תִּרְאִי גְסִים נְגָלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא תַעֲשִׂי כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים שְׁבַעוּלָם לְהַחְזִיק מֵעַמֶּד, וְאַף
 שְׁאֲנִי יוֹדַע שְׁזָה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה וְכוֹאֵב לָךְ וְכוֹי וְכוֹי, אִם הֵיית
 יוֹדַעַת מֵה עוֹבֵר עָלַי בְּבֵית, וְאֵיךְ אֵין לִי שׁוּם נַחְמָה רַק לְבָרַח אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי הֵיית מְתַפְּלֵאת מֵה זֶה נִקְרָא עֲגָמַת נֶפֶשׁ
 וְצָרוֹת וְיִסוּרִים, וְדִי לְחַכְמָא.

רַק תַּחְזִיקִי מֵעַמֶּד, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזוֹב אוֹתְךָ,

וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת תְּמִיד.

אוֹדוֹת גְּבוּרָה, בְּיָדָי אִם אֶת יְכוּלָה לְהִרְאוֹת אֶת זֶה — מֵה טוֹב
וּמֵה נָעִים, וְאֶת לֹא צְרִיכָה לְפַחַד מְזֵה, כִּי זֶה אֶמֶת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא כְּבֹר יִרְחִיב לָךְ, תִּדְעֵי לָךְ שֶׁהַחַיִּים מְלֵאִים נְסִינּוֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כִּי"ז שְׁבֹט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... בְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מֵה אִמַּר לָךְ! אֶתָּה כָּל-כֶּף צוֹדֵק, שֵׁשׁ כַּמָּה רְשָׁעִים שְׁחוּשְׁבִים
שֶׁהֵם כְּבֹר יְכוּלִים לְהַתְגַּאוֹת וּלְהַשְׁתַּלֵּט עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וּלְהַחְרִיב
אֶת קְהַלְתֵּנוּ שְׁנֹבְנִית בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הֵכִי גְדוּלָה, וְכַדִּי לְשֹׁמֵר עַל
קִדְשֵׁת יְלַדְיֵנוּ אֲנִי לֹא אֶתֵּן אֶת זֶה, מֵהַיּוֹם וְהַלָּא אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד
מְאֹד לְעַמֵּד עַל הַמִּשְׁמֵר, וְלֹא יִדְבְּרוּ בְּשִׁמֵי דְבָרִים שְׂאִינָם נְכוֹנִים.

אֲנִי עוֹד פְּעַם חוֹזֵר, אֶתָּה לֹא יוֹדֵעַ אֵיזָה בֵּן יֵשׁ לָךְ, הוּא יֵלֵךְ
שְׁעָדִיו לְגֵאוֹן, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ, שֶׁתְּצַלִּיחוּ עִמּוֹ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל —
בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁשׁוּם דְּבָר שְׁבָעוּלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ, אֵין זֶה עֲצָה
לְהַשְׁבֵּר, אֵתָּה צָרִיךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְזֶה יִחְזַק
אוֹתְךָ, כִּי כְּשֵׁי'שׁ אוֹר יֵשֶׁר יֵשׁ אוֹר חוּזֵר, וְאֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהוֹדוֹת
וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזֹכֵינוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ
ו"ל, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְזוֹ הַשְּׂמֵחָה עוֹלָה עַל כָּל
הַשְּׂמֵחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲדוּשִׁים שְׁלָךְ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לְךָ מִתְּנָה,
שְׁזָכָה אוֹתְךָ בְּחֲדוּשִׁים נִפְלְאִים כְּאֵלֶּה, תִּמְשִׁיךְ לְחֲדָשׁ, וְהַקְדוּשׁ-

ברוך-הוא ימתיק ממך את כל הדינים, ועוד פחות מחדש אני מגיע
לארצנו הקדושה, ובקצרתו ותברך תוכל לאסוף פדיונות מאנשים,
והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנצליח את דרכנו תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתנ.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בשלב זה לא כדאי לך בכלל להתעסק עם רופאים וכו', עם
זריקות וכו', את צעירה, והקדוש-ברוך-הוא יתן לך הריון קל, וזרע
של קימא, אל תדאגי, רק תרגילי את עצמך לבקש בכל יום ממנו
יתברך, אשר מפתח הבנים נמצא רק בידי הקדוש-ברוך-הוא (תענית
ב); ולכן אל תתיאשי, רק תחזקי את בעלך. חכמינו הקדושים אמרו
(תנא דבי אליהו רבה, פרק ט', סימן ה'): איזוהי אשה כשרה? העושה
רצון בעלה; תראו לשמח ביחד, והקדוש-ברוך-הוא ימתיק ממכם
את כל הדינים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתנא.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך.

ראי רק להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם

לא יוכל לשבר אותך, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, רק תחזיקי מעמד.

בענין המשפחת וכי, זה אני לא יכול ליעץ לך, תשאלי מי שבקי בזה, זה דבר עדין, ואני לא רוצה להתעסק בדברים כאלו, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי מאד מאד בחיים, ויהיה לך רב נחת מכל יוצאי חלציה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתנב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשס"א.

שלום רב אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני אבקש את מי שממנה על הקלטות, שיבחר לך כמה קלטות יפות.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתעמד על המשמר, שבשום פנים ואפן ה... לא יתקרב אל בית מדרשנו, ומכל שכן לא אל המקנה, לסלק אותו תכף-ומיד, כי מי צריך את הרשע הזה, שהוא שליח הסמ"ך-מ"ם, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, ותעמד על המשמר, שלא יהיה בך אמות ש'לנו.

ראה להתבודד בכל יום אליו יתברך, ותדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר מי שמרגיל את עצמו לדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, אינו מפסיד — לא בעולם הזה ולא בעולם הבא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתנג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין האבא וכו', אין עצה אחרת, אלא להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ואני מאד מאד מבקש את השם יתברך, שיחוס וירחם עלי, וישלח לו רפואת הנפש ורפואת הגוף.

דבר אחד אני יכול להגיד לך, שעם לב לא משחקים, זה דבר שגובל בפקוח נפש, ולכן צריכים לשמע בעצת רופא ממחה גדול.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתנד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד הודיעתי ממה שהעובדת סוציאלית יעצה לך לעשות הפלה, רחמנא לצלן, שפלנו יודעים שזה רצח, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שיהיה לך שכל, ואל תעשי בשום פנים ואפן הפלה, שזה רצח בלתי יכפר, ואני מאד מקנה לפניו יתברך, שתשמרי על עצמך טוב טוב, ושהקדוש-ברוך-הוא ימחל לך על הכל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כִּיזֹ שָׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

נְסִיתִי כַּמָּה פְּעָמִים לְהִתְקַשֵּׁר וְלֹא תִפְסְתִּי אֶתְכֶם.

אַתֶּם צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִשְׁמֵר מִכַּמָּה עֲשָׂבִים שׁוֹטִים
הַמְסִיתִים וּמְדִיחִים בְּתוֹךְ הַקְּהֵלָה, וְאֲנִי אֶרְאֶה לְעַקֵּר אֶת הָעֲשָׂבִים
שׁוֹטִים הָאֵלֶּוּ.

אַתֶּם צְרִיכִים לְזָכֹר הֵיטֵב הֵיטֵב בְּאִיזָה מַעֲמָד וּמִצָּב הֵייתֶם,
וְאִיךָ אַתֶּם נִרְאִים הַיּוֹם, תְּהִלָּה לְאֵל, אַתֶּם רַק צְרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל
הַבֵּן שְׁלֹכֶם, שֶׁהוּא מְלֹא קִדְשָׁה, מְלֹא חַן וְזִיו הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עָלָיו,
יֵלֵד שְׁלֹדְעָתִי יִגְדֵל מְאֹד מְאֹד לְאִילָנָא רַבְרָבָא, לֹא בַחֲנָם שְׁמַקְנָאִים
בְּכֶם, אֲזִי בָאִים לְכֶם בְּכָל פֶּעַם עִם לְשׁוֹן־הָרַע אַחַר נִגְדַת הַקְּהֵלָה, כִּי
לְצַעֲרָנוּ הָרַב, מְעַט מְאֹד יֵשׁ לָהֶם בֵּין פִּקְחִים וּנְשֻׁמָה קְדוּשָׁה כְּמוֹ הוּא,
וְלָכֵן אֵל תִּקְחוּ שׁוֹם לְשׁוֹן־הָרַע, כִּי מִבְּנֹכֶם יֵצֵא מִשְׁהוּ מִפְּאָר.

תִּרְאוּ, הִנֵּה אֲנִי מְבִיא אֶתִּי עֲכָשׁוּ שְׁלֹשָׁה בַּחוּרִים שֶׁהוֹלְכִים
לְהִתְחַתֵּן, שְׁמָאֵד מְאֹד הַצְּלִיחוּ אֶצְלִי, וְכֵן שְׁאֵר הַתְּלַמִּידִים מְצִלִּיחִים,
וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לֹא לְהַמְשִׁיךְ אַחַר דְּבַת בּוּרִים
וְרִיקִים, שְׁלֹא אִכְפַּת לָהֶם שׁוֹם דְּבָר.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי
שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצִלִּיחוּ דְרַפְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבֹט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת אֶת הַבְּשׂוּרוֹת מִשְׂמַחוֹת בְּעֵינַי הַנְּשִׁים שְׂמַגְלָחוֹת אֶת שְׁעַר רֹאשׁוֹ, אֲשֶׁר זֶה דְּבַר חִיוֹנִי מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיכִים מְאֹד לְהִזְהַר עַל זֶה, כִּי כָּל הָעֲנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת בָּאִים רַק מִפְּנֵי שְׂהַנְּשִׁים לֹא מִקְפִּידוֹת עַל שְׁעֵרוֹת רֹאשׁוֹ, וְזֶה מְבִיא עֲנִיּוֹת גְּדוֹלָה, כְּמוֹ שְׂאֵנִי מִזְכִּיר תְּמִיד מִהִזְהַר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, כְּשֶׁמִּגִּיעִים מְכַתְּבִים — תִּרְאוּ לְחַלֵּק אֶת זֶה, וּבְזֶה אַתֶּם עוֹזְרִים לִי מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה וְשִׁלְמוֹה, רְפוּאָה הַנִּפְשָׁה וְרְפוּאָה הַגּוּף, וְתִהְיֶי בְּרִיאָה וְשִׁלְמוֹה, וְנִזְכָּה וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׂוּרוֹת מִשְׂמַחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תתנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ז שְׁבֹט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת, שְׂאִתָּה רוֹצֶה לְלַמֵּד סוּפְרוֹת, אֲכַל אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁבְּזֶה צָרִיכִים סְבִלְנוֹת גְּדוֹלָה, וְאִם תִּהְיֶה לְךָ סְבִלְנוֹת — תִּצְלִיחַ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלִכֵּן תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְיָךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ. אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה

מֵאֵשֶׁר לִי תַנְחָה — לִי תַתַּנֵּט בְּנַחֵל

לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב, וּתְבַשֵּׂר לִי בְשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תַנְחָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר מְשֻׁפְּטִים, כִּיזוֹ שְׁבֻט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָאֵד מָאֵד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלֹא תִישֵׁן בֵּין הַבְּחוּרִים, אֲתָה אֲבָרְךָ גְרוּשׁ, וְאֲתָה צָרִיךְ לְשׁוֹר לְעֲצֻמָּה אֵיזָה חֶדֶר בְּאֵיזָה מְקוֹם, אֲכַל עַל-כָּל-פָּנִים לֹא לִישֵׁן עִם הַבְּחוּרִים, בְּחוּרִים זֶה דְּבַר נִפְרָד, וְאֲבָרְכִים וּגְרוּשִׁים זֶה דְּבַר נִפְרָד, וּבְשׂוּם פָּנִים וְאִפֹּן אֲנִי לֹא מְסַכֵּים.

רְאֵה לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֵז, וְשׂוּם דְּבַר שְׁבַע עוֹלָם לֹא יוּכַל לְשׁוֹר אוֹתְךָ, כִּי זֶה כָּל הַתְּקוּן שְׁלָךְ, שְׁתַּפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ, בְּעִבּוּר זֶה מָאֵד, וְאִזּוֹ תִרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכֹל יוֹם בְּשֻׁדָּה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תַתַּנֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר מְשֻׁפְּטִים, כִּיזוֹ שְׁבֻט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אל תדאג, הפל יסתדר בכי טוב עם בנך ... גרו יאיר, נמצא בשבילי זוג טוב, והוא יתחתן, והפל יבוא על מי מנוחות.

בפרשת השבוע הזו מובא באריכות בזהר הקדוש כל הענין של גלגולים, ומי יודע מה עבר עליך בגלגול הקודם, וגם בגלגול הזה, ולכן אל תשבר משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהפל יסתדר על הצד הכי טוב, רק אל תדאג.

רציתי מאד מאד, שתדבר עם אנשי שלומנו בענין אמונת חכמים, יש אצלנו שנים או שלשה עשבים שוטים, שאני אעקר אותם מהפרם שלנו, חסדי ה' יתברך, יש לנו קהלה מאד מאד יפה, ואנחנו צריכים לאחד את זה, ולא לתת שהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, ישבר לנו את הקהלה, זה לא ילך לו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתס.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ו שבט ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות בשמחה, ותמסר את נפשך רק על מדת השמחה, ואל תסתפל על שום דבר, כי כל הצרות שלך זה רק מפני שאתה לא בשמחה, אם היית תמיד בשמחה, לא היית דואג שום דאגה, צריכים ללמד בכל יום כמה פסוקים חמש, וכמה משניות אפלו בגירסא, וכן כמה שורות גמרא, וכמה סעיפים שלחן ערוך, ויותר מזה אל תבלבל את עצמך, וכשיתרחב לך תלמד יותר ויותר.

העקר רק חזק ואמץ, ואז טוב לך כל הימים.

נא ונא תמשיך להפיץ, כי זה תקוונך לפני יודע תעלומות, אני

מָאד מָאד מְקוּהָ שְׁהַכַּל יִסְתַּדֵּר, וְתִדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, וְהַכַּל יבֹּא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתסא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ז שְׁבַט ה'תשס"א.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינְתּוֹ תָּמִיד.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁתַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, כִּי אֵין עוֹד טוֹב יוֹתֵר מֵאַחֲדוּת, וַיַּעַן שֵׁישׁ בְּקַהְלָתְנוּ כַּמָּה עֲשׂוּבִים שׁוֹטִים, אָנִי רוֹצֵה לְעַקֵּר אוֹתָם מִפֶּה, כַּמָּה אָנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי זֶה יוֹתֵר מְשֻׁלְשִׁים שְׁנָה לְעַקֵּר אֶת הַגּוֹזְעוֹת הָאֲרוּרָה שֵׁישׁ, לְצַעֲרֵנוּ הַרֵב, בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, אָנִי אָנִי לֹא רוֹצֵה שְׁיִהְיֶה בְּקַהְלָתְנוּ דָּבָר כְּזֶה, וּמִי שֶׁלֹּא מִתְאַיֵּמָה לוֹ הַקְהֵלָה שְׁלָנוּ, שְׁיַעֲשֶׂה טוֹבָה, וַיִּלְךְ מִפֶּה כַּמָּה שְׁיִוֹתֵר מֵהֵרָ, אֲנַחְנוּ לֹא נִתֵּן אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְהַכְנִס בְּתוֹכְנוּ, אָנִי מָאד מָאד תַּקִּיף בְּדַעַתִּי, אָנִי רוֹצֵה לְהַקִּים קַהְלָה קְדוּשָׁה, שְׁיִלְדִינוּ לֹא יַעֲבְרוּ אֶת הַסֶּבֶל מֵה שְׁאַתָּם עֲבַרְתֶּם בִּימֵי נַעֲוִירֵיכֶם, אָנִי רוֹצֵה שְׁהִילְדִים שְׁלָנוּ יִגְדְּלוּ בְּקִרְשָׁה וְטַהֲרָה, וְלֹא יַחֲסֹר לָהֶם שׁוֹם דָּבָר, וְלָכֵן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאוּ לְצֵאת בְּכָל יוֹם לְעֲשָׂרִים דְּקוֹת לְהֵר לְהַתְּבוֹדָד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַתְּפִלָּה שְׁמֵתְפַלְּלִים בְּשֻׁדָּה אוֹ בְּהֵר — זֶה מִמְשִׁיף יִשׁוּעוֹת נַפְלְאוֹת, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא), כְּדִי

להוליד את המחין צריכים לצעק ע' קלין, ואין עוד מקום יותר טוב כמו בין ההרים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתסב.

בעזרת השם ותפלה, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את הרשימה שיצאת להפצה מרפזת.

אתה לא יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שנתת בי, פי אנחנו נמצאים במוסדות במצב מאד מאד קשה, ולכן תשואות חן לך על זה שיצאת להפצה מרפזת, ובזכות זה הקדוש-ברוך-הוא ירחיב לך בגשמיות וברוחניות.

נא ונא ראה לבטל את עצמך לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ותמיד תציר בדעתך, איך שכל העולם כלו הוא אין סוף ברוך הוא, ואתה נמצא בתוך האור. איזה ענג ותענוג להרגיש אור וזיו כזה?!

ולכן הרגל את עצמך תמיד רק לדבר ממנו ותפלה, ותמיד תהיה במצב רוח טוב, ותשמח את אחרים, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו): עצה לבוא לגדלות המחין — להשפיל את אחרים, לחזק ולעודד ולשמח את אחרים.

נא ונא תראה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אפלו כמה דבורים, כי כל דבור ודבור שמדברים אליו ותפלה — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך בזכות שמסרת את נפשך עבור

אָשֶׁר לִי תתּסג — לִי תתּסד בּנחל מה

הצלת מוסדותינו, יציל אותך הקדוש־ברוך־הוא מכל רע, ונשמע ונתבשר אצלך בשורות משמחות תמיד.

ראה לכתב לי מכתב, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לִי תתּסג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ"ז שבט ה'תשס"א.

שלום רב אָל ... תחיה.

מאד מאד שמחתי, שיצאת להפצה מרפזת, ובזכות המצוה הזו שיצאת למען הצלת מוסדותינו, יציל אותך הקדוש־ברוך־הוא מכל מיני צרות, ותהיה לך הצלחה גדולה, ותזכי תמיד להגדיל תורה ולהאדירה — לקרב בני אדם אליו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לִי תתּסד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"ח שבט ה'תשס"א.

הכתב והמכתב ביד הבחור החשוב ... גרו יאיר, הוא לאות ולראיה שאני מכיר, ולמד אצלי שלש שנים, ועכשו התארס, והחתנה תהיה בשעה טובה ומצלחת ביום ה' כ"ז אדר הבא עלינו לטובה, ולרש אין כל, והוא בא ממשפחת עניים, ולכן אנא חמלו עליו, ותתקמו לו בעין יפה, שיהיו לו בגדים על יום חתנתו ועל הוצאותיו המרבות, ובזכות זה תתברכו, שאתם לא תצטרכו להגיע לטובות מבני אדם, והקדוש־ברוך־הוא ימלא לכם את משאלות לבכם לטובה.

הפוחב וחותם למען המצוה...

ל' תתסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ח שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲתָמוּל בְּלִילָה דִּבְרַתִּי עִם גְּבֻרַת ... תַּחֲיָה, וְהֵם הִסְכִּימוּ בְּפֶה שְׁלֵם וּבְלֵב שְׂמֵחַ, שֶׁהַחֲתֻנָּה תִּהְיֶה בְּאוּלָם "אַרְמוֹנוֹת בְּרֶסֶלֶב", וְאֲנִי חוֹשֵׁב שְׁזוֹ יִשׁוּעָה גְּדוּלָה, וְכִכָּה לֹא יַעֲלֶה לָךְ הַרְבֵּה, נִסְדֵּר לָךְ, שְׁכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְרֵם מִשְׁהוּ, וְכֵן יִדִּידְנוּ ... גֵּרוּ יְאִיר, יוֹכֵל לְבַשֵּׁל, וַיִּהְיֶה שְׁפַע, וּכְבָר דְּחִיתִי אֶת הַנְּסִיעָה שְׁלִי בְּעוֹד יוֹם, שְׁאֲנִי אֲשַׁתְּתֵּף בְּשִׂמְחָה, וַיִּהְיֶה מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ, וְאֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁאַתָּה צָרִיף מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה וְלִרְקָד, שֶׁאַתָּה זוֹכֶה לְחַתֵּן אֶת בְּנֵךְ סְמוּךְ לְפָרְקוּ, בְּנֻדָּי נִצְטָרֵךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֲפָה בְּאִינָה מְקוּם שְׁלֹא יִתְדַע לְסִמְ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, אֲבָל אֶת הַשְּׂמֵחָה נַעֲשֶׂה בְּאוּלָם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּשְׁלוֹם, וַיִּסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

רַק אֵל תִּלְחִיץ אוֹתָם, תִּגִּיד שֶׁאַתָּה תִּסְדֵּר אֶת הַכֹּל, כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד מְפַחְדִים מִלְחִץ, וְלִכֵּן אֵל תְּשִׂים עֲלֵיהֶם שׁוּם לְחִץ, וְהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ח שְׁבַט ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲדִיף לִי שֶׁתִּשְׁלַם לְ... כִּי הוּא צָרִיף לְקַנּוֹת דִּירָה, וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה

מז   בַּנְחַל   ל' תתסז   אָשֶׁר
להיות המונע של קניית הדירה, ולכן תעשה כל מיני פעולות
שבעולם לשלם לו מה שיותר מהר.

אם אתה חייב כסף שלווית מהעמותה, ראה לשלם, כי הם
מלחיצים אותי, ורצייתי להפטר מהחוב.

פלא שאשתך לא רוצה שבנך ... גרו יאיר, יסע הביתה, בשעה
ששנים-עשר בחורים נוסעים הביתה לפסח, ואיך ... גרו יאיר לא
יראה את השמחה, שאשתך תוליד, בעזרת ה', ואיך הוא לא יהיה
בבר-מצוה של אחיו ... !?

לכן לדעתי תחשבו היטב, פי חבל שיחסר מהשמחה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתסז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"ח שבט ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע שעזבת
את הנוכל הזה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתהיה לך פרנסה, שלא
תצטרך יותר להגיע אליו, כי באמת מי שיש לו שיכות עם
הסמ"ך-מ"ם, אני לא רוצה שתהיה לו שיכות אתי.

חבל מאד, שבנך ... גרו יאיר, לא יתחתן, הוא מבשל והוא
יכול להתחתן, וללמד ומשיך אחר החתנה גם-כן, ויכול להשלים
את עצמו, כי אני אוהב שעכשו בעתים הללו בני הנעורים צריכים
להתחתן, ולכן מי יתן שאשתך תסכים שהוא יתחתן, ואחר החתנה
הוא יכול להשלים את עצמו בלמוד תורה, כמו כל הזוגות
הצעירים, ואני מאד מאד רוצה לעשות כולל, שילמדו גמרא רש"י

ותוספות, וטור ובית יוסף ושלחן ערוך, ותהלה לאל, שמעתי שכבר התאחדו האברכים ללמד בכל יום בהתמדה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתסח.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"ח שבט ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתחזק את עצמך להיות בשמחה, כי השמחה היא יסוד גדול בקדושה, וכמאמרם ז"ל (תנחומא שמיני ב): לא כל מי ששמח היום — שמח למחר, ולכן צריכים לשמח עוד היום הזה, ועקר השמחה היא, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל.

רציתי שתקבל חברותות, ותלמד עמהם טור בית יוסף ושלחן ערוך בהבנה, וכן תלמד גמרא רש"י ותוספות בהבנה בחברותות, כי אין טוב מלמוד התורה הקדושה, ומלבד זאת תגרס הרבה פרקים משניות בכל יום, וכן חמש ורש"י עם התרגום, אשר אין למעלה מזה.

תתפלל שלש פעמים ביום במגן דיקא ובבית הכנסת דיקא, כי אין עוד דבר יותר גדול מזה.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתראה לכבד את חמיה וחמותך, וזו מצוה גדולה מאד מאד, אשר לא יאמן כי יספר, ואם בגי' אדם היו יודעים איך שכל השלום-בית שלהם תלוי בזה, היו נזהרים בזה מאד מאד. ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם לשמור על השלום-בית שלך, ותכבד ותתקור מאד את אשתך, וזה היה רצון רבנו ז"ל, כמובא (שיחות הר"ן, סימנים: רסג, רסד); ובכלל היה טוב מאד, שתתחיל להתמיד בספרי רבנו ז"ל ובפרט ב"לקוטי מוהר"ן", עד שיהיה שגור על פיך בעל-פה ממש, אם לומדים הרבה אז

אָשֶׁר ל' תתסט בנחל מט
זוכרים, אל תהיה בטלן, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך
הקדוש-ברוך-הוא.

מפעם לפעם תצא להפצה, ויהיה לך שפע, כי מי שיוצא
להפצה מכטח שיהיה לו שפע.

ראה להתבודד הרבה אליו יתברך, כי הוא יתברך נמצא, ואין
בלעדיו נמצא, וככל שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, בן נמשך
עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, וזוכה לטהרת
המחין ולדבקות ולקדושה ולטהרה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתסט.

בעזרת השם יתברך, לסדר משפטים כ"ח בשבט ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו הקורים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב",
הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד, וישמרו ויצילים מפל צרה
וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם,
אמן.

חסדי השם יתברך, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל. אין מלים
להודות להקדוש-ברוך-הוא על החסד הזה, שאנו יודעים מרבנו
ז"ל.

אבל על פלכם לדעת, מה נקרא מקרב אל רבנו ז"ל? רק אם
עושה את רצון רבנו ז"ל! אבל כדי לדעת מהו רצון רבנו ז"ל,
צריכים ללמד את ספרי רבנו ז"ל. רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק
א', סימן קצב), אשר פניו, שכלו וחקמתו ונשמתו הם בתוך הספר
שלו. אם אחד רוצה לראות את הפנים של רבנו ז"ל, את השכל
של רבנו ז"ל, את הנשמה של רבנו ז"ל, הוא צריך ללמד את הספר
"לקוטי-מוהר"ן". ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעג),

אָשֶׁר בְּתוֹךְ הַכֶּתֶב נִמְצְאוּ הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְכֵן יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הָאָדָם. וְלִכֵּן מִי שְׂרוּצָה לְהַפִּיר אֶת רַבְּנוּ ז"ל, מִכְרַח לְלַמֵּד אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא שְׁלוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (חַיֵּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁמֶג): אִם לֹא הִנֵּה יוֹצֵא סֵפֶרוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אֲזִי רָצָה לַעֲשׂוֹת קְצוּר שְׁלֶחַן עָרוֹף לְכַתֵּב עַל כָּל הַלְכָה וְהַלְכָה אִיף הִיא הַהֲלָכָה, עֲכָשׁוּ שְׂיֻצָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּעוֹלָם, כְּכֹר אֵינּוּ רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת זֹאת, מֵהַפְּרוּשׁ, מֵהַשְּׂיֻכוֹת? עֲדִין אָנּוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד בְּרוּר הַלְכָה. הֲלֹא הִיִּסוֹד בְּחִסְדֵי בְּרִסְלָב לְמוֹד הַלְכָה, כְּמוֹ שְׂאָמַר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן כֹּט), שְׁכָל יְהוּדֵי מִכְרַח לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלֶחַן עָרוֹף, וְשֵׁם הַדְּגֵשׁ עַל כֶּף, וּמֵדוּעַ? כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁכָל יְהוּדֵי יִתְבוּדֵד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִגְיַע אֶל בְּטוּל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׂגָלָה רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב), שְׂיִלְךְ אָדָם בְּמָקוֹם שְׂאֵיִן שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְיִדְבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שְׂיִפְלֵל בְּמַחְיָב הַמְּצִיאוֹת לְגַמְרֵי, הֵיִשׁ מַעֲלָה גְבוּהָה מְזוּ, שְׂאָדָם מְבַטֵּל אֶל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵינּוּ רוֹאֶה עוֹלָם — רַק אֱלֻקוֹת, דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ, אֵינּוּ רוֹאֶה, אֵינּוּ שׁוֹמֵעַ, אֵינּוּ נוֹשֵׂם, אֵינּוּ מְרַגֵּישׁ רַק אֱלֻקוֹת, זֶה הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה.

אָבֵל רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סח), שְׂאֵיִן זֶה שְׂלֵמוֹת לְהִיּוֹת רַק לְמַעֲלָה, עֶקֶר הַשְּׂלֵמוֹת הִיא לְהִיּוֹת לְמַעֲלָה וְלִמְטָה, אִם אָדָם לְמַטָּה, עָלָיו לְהַתְּנַהֵג כְּפִי הַתּוֹרָה. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לָנוּ תּוֹרָה, אָשֶׁר הִיא כְּלוּלָה מְאֻרְבָּעָה דְּבָרִים: פְּרֻדָּם — פֶּשֶׁט, רְמֵז, דְּרָשׁ, סוּד. הַלְכוֹת שְׂשֻׂיכוֹת בְּכָל חֶלֶק מִחֻלְקֵי הָעוֹלָם: דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַתּוֹרָה זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְאוֹרִיָּתָא חַד הוּא. בְּוֹדָאֵי זֶה מַעֲלָה גְדוּלָה מְאֹד, שְׂאָדָם עוֹלָה לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה עַד אֵין סוּף בְּטֵל וּמְבַטֵּל, אָבֵל אֵין זֶה שְׂלֵמוֹת, עֶקֶר הַשְּׂלֵמוֹת שְׂיִוָּרֵד לְמַטָּה לְמַטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֻמְרִי, יֵשׁ לוֹ אִשָּׁה, אָשֶׁר אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּמוּרָה טו:): אִשָּׁה — כִּיִּן שְׂאֵיִן תְּבוּאָה בְּתוֹךְ בֵּיתָהּ, מִיָּד צוֹעֶקֶת. אִשָּׁה אֵין לָהּ לְחֵם, חֶלֶב וְכוּ' וְכוּ', הִיא צוּנֹחַת עַל בְּעֻלָּה וְכוּ'. וְכֵן מְצוּנָה לְהַבִּיא יְלָדִים, מְצוּנָה רֵאשׁוּנָה בְּתוֹרָה פְּרִיָּה

וּרְבִיָּה, גְּדוּלָם קָשָׁה מְאֹד, מִתְעַקְּשִׁים וּמִפְצִירִים: אָבָא, תַּן לִי וְכוּ',
 כְּאֵלוּ מַחְיִבִים לָהֶם, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א',
 סִימָן כג), הַיְלָדִים חוֹשְׁבִים שֵׁישׁ לַהֲוִרִים אוֹצֵר שֶׁל מָמוֹן, וְכֵאלוֹ
 הוֹתִיר לָהֶם הָאֵב צְנוּאָה תַחֲלָבוֹ אוֹתִי, וְהָאָבָא יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ, הִנֵּה אֲנִי
 רוֹצֵה לַהֲיִוֹת נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְהִנֵּה הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה אוֹמֶרֶת תַּתְּחַתֵּן עִם אֲשֶׁה, וּבַתּוֹךְ הַכְּתָבָה עֲלִיו לְפָרְנֶס
 אוֹתָהּ, וְאִם לֹא יָבִיא פְּרָנְסָה — אוֹי לוֹ, וְכֵן פְּרִיָּה וּרְבִיָּה, וְהַיְלָדִים
 מוֹשְׁכִים אֶת הָאֵב לְכָאן וּלְכָאן, וְאַחֲר־כֵּן צְרִיכִים לְחַנְכֶם וְכוּ', כַּמָּה
 כַּחוֹת צְרִיכִים לְהַחֲדִיר בָּהֶם, אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, לְשֹׁמֵר שְׁרוּחַ
 זְרָה לֹא תִכְנֶס בָּהֶם, אִיזָה קִשֵׁי זֶה, לְחַנְכֶם שְׁיִלְכוּ עִם צִיצִית, פְּאוֹת
 וְכוּ', שְׁלֵא יִתְחַבְּרוּ עִם יְלָדִים מְקַלְקָלִים, תִּינוּקוֹת שֶׁנִּשְׁבּוּ מִלֵּאֵי
 כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת. וְהַהוֹרִים בְּעֶצְמָם צְרִיכִים לַעֲמֹל קָשָׁה לְפָרְנָסָה,
 וְלַהֲתַעֲסֵק עִם בְּנֵי אָדָם, שְׁכָל זֶה מוֹנֵעַ מֵהֶם אֶת הַבְּטוּל לְאִין סוֹף
 בְּרוּךְ הוּא, וּפְהוּ נִכְנָס הַשְּׁלַחֵן עֲרוּךְ — הֵן אֲמַת שְׁמַצֵּד אֶחָד עֲלֵיךְ
 לְהַפְּלֵל לְגַמְרֵי לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל לַהֲיִוֹת גַּם לְמַטָּה, וְלַחֲיִוֹת
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַתּוֹךְ כֵּן עֲלֵיךְ לְהַחְזִיק אֶת הַזְּמַנִּים: שַׁחֲרִית, מְנוּחָה,
 עֲרֵבִית, חֲצוֹת, בְּרַכְת־הַמְּזוֹן, קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה, לְלַמֵּד
 לַמוּדִים: מְקָרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, הַלְכָה וְכוּ'. זֶה הַיְסוּד אֲצֵל
 רַבְּנֵי ו"ל — לְלַמֵּד שְׁלַחֵן עֲרוּךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְלַהֲתַנְהֵג כְּפִי הַשְּׁלַחֵן
 עֲרוּךְ, וְלַצְּמִצָּם אֶת עֶצְמוֹ, יֵשׁ לִי עֶסְקִים עִם בְּנֵי-אָדָם, וְחֻכְמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה כֵא, סִימָן ב'): כְּשֵׁם שֶׁפְּרָצוּפֵיהֶם
 שׁוֹנִים, כֵּן דַּעְוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת, לֹא יְכוּלִים לַיִשָּׁר אֶת הַדַּעְוֹת, אִין
 יְכוּלִים לַהֲשׁוֹת הַמַּחְשְׁבוֹת שְׁכָלָם יַחְזִיקוּ כְּמוֹנֵי, רַבְּנֵי ו"ל אוֹמֵר
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שְׁאֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד חָשׁוּב
 שֶׁפְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת מִתְאַחֲדִים בְּאַחֲדוּת הַפְּשׁוּט; כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב אַחֲרָת,
 וְהוֹלֵךְ בְּדַרְךְ אַחֲרָת, אֲבָל בְּדַבָּר אֶחָד מִתְאַחֲדִים: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
 הוֹי"ה אֱלֹהֵינוּ הוֹי"ה אֶחָד", בְּאַחֲדוּת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, בְּזֶה כָּלֵם
 מְשֻׁתָּיִם. שְׁאָר הַדְּבָרִים כָּל אֶחָד יְכוּל לְחַשֵּׁב כְּרָצוֹנוֹ, הַעֲקָר שְׁלֵא
 יֵצֵא מִגְּדֵרֵי הַשְּׁלַחֵן עֲרוּךְ, וְאִין יְכוּלִים לְהַכְרִיחַ אֶת הַזֵּיזֵלֵת לְחַשֵּׁב
 כְּמוֹהוּ. וְזוֹ הִיְתָה מַעֲלַת רַבְּנֵי ו"ל, שְׁלֵא נָטַל מֵאִתּוֹ אֶת הַבְּחִירָה,
 אִתָּהּ רוֹצֵה כֵּן — הִיְתָה כֵּן, אִתָּהּ רוֹצֵה כֵּן — הִיְתָה כֵּן, וְלְבַסּוֹף

נַעֲשֶׂה כְּפִי שְׂרַבְנוּ וְ"ל רָצָה. וְזוּ הַמַּעֲלָה שְׁאֵדָם מְקַרֵּב לְרַבְּנוּ וְ"ל.
 וְאָמַר רַבְּנוּ וְ"ל (חיי-מוהר"ן, סימן שמג): רְצִיתִי לְרַשֵּׁם לְכָל הַפְּחוֹת
 בְּכָל הַלְכָה כְּפִי אֵיזָה פּוֹסֵק, אֲבָל כִּינּוּן שִׁיָּצָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" —
 אֵין צָרָף בְּזָה. וּמַדּוּעַ? אֵלֶּא מִי שְׁלוּמֵד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", מִתְּנַגֵּלָה
 לוֹ אֹר כְּזָה, אֹר הַגְּאֻלָּה, כִּי בְּפִרוּשׁ גֵּלָה לָנוּ רַבְּנוּ וְ"ל (חיי-מוהר"ן, ת,
 סימן שמו), שֶׁהַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ שָׁלוּ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", זֶה אֶתְחַלְתָּא
 דְּגֻאֻלָּה, מְשִׁיחַ יִפְרֹשׁ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", מֵה שְׁיִדְבֵר יִסְבִּיר
 אוֹתוֹ, וּבְרַגַע שְׁאֵדָם לוֹמֵד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" נִכְנָס בּוֹ אֹר כְּזָה,
 שְׁמַמִּילֵא יוֹדַע כְּפִי מִי הַהֲלָכָה, וְאָמַר רַבְּנוּ וְ"ל: אֲנִי נִתְתִּי לָכֶם בְּרוּר
 מְדַמָּה, כְּשֶׁאֵדָם לוֹמֵד הַרְבֵּה הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", יוֹדַע אֵיךְ
 הַהֲלָכָה וְאֵיךְ לְהִתְנַהֵג, וְלָכֵן חֲסִידוֹת בְּרַסְלָב תְּלוּיָה רַק כְּפִי שְׁזוּכָה
 לְלַמֵּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְלֹא שֶׁהוֹלֵךְ לִר' בְּרַל, ר' שְׁמַרְל, ר' זְרוּח,
 ר' פֶּרֶץ וְכוּ', הֵם אֲנָשִׁים טוֹבִים, זְקֵנִים, עִם זְקֵן לְבָן — טוֹב וְיָפָה,
 כְּדַאי לְקַבֵּל מִכָּל יְהוּדֵי, אֹמַר רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן
 לד), כָּל יְהוּדֵי יֵשׁ בּוֹ נִקְדָּה שְׁאֵין בִּיהוּדֵי אַחֵר, וּכְדַאי לְקַבֵּל כָּל
 הַנִּקְדוּת מִכָּל יְהוּדֵי, וְאֵדָם שְׁלֵא יְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוּ וְ"ל, אֵלֶּא אִם לְמַד
 "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן". כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, שְׁרוּצָה לְהַקְרִיא
 חֲסִיד בְּרַסְלָב, צְרִיךְ לְדַעַת אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" בְּעַל-פֶּה יָשָׁר
 וְהַפּוּף, שֶׁבְּמָקוֹם דָּם הַזּוֹרֵם בְּוִרְיָדִים יֵצֵא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" — זֶה
 נִקְרָא חֲסִיד בְּרַסְלָב, וְאַחֲרָת — עוֹבְדִים עֲלֵיכֶם, וְאַל תַּחֲוִי
 בְּאֲשֻׁלְיוֹת, אֲבָל מִי שִׁיּוֹדַע דְּבָר זֶה הֵיטֵב, אוֹתוֹ שׁוֹנְאִים בְּתַכְלִית
 הַשְּׁנֵאָה, וְאֵין יְכוּלִים לְסַבְּלוּ.

רַבְּנוּ וְ"ל אָמַר כְּשֶׁחֲזַר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְזָכָה לְמָה שְׁזָכָה [אֵיזוֹ
 זְכוּת הֵיטָה לְרַבְּנוּ וְ"ל], עַד כְּדֵי כֶּף שְׁאָמַר: אֵינְנִי רוּצָה שְׁיִדְפִּיסוּ
 שׁוֹם תּוֹרָה מֵה שְׁזָכִיתִי לְהַשִּׁיג קֹדֶם שְׁבֵאתִי לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכָל
 הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" אֵלוֹ רַק הַשְּׁגוֹת שֶׁהַשִּׁיג רַבְּנוּ וְ"ל אַחֵר שְׁחֲזַר
 מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מְלַבֵּד כְּמָה תּוֹרוֹת אֶחָדוֹת. אֲבָל רַב הַתּוֹרוֹת — אֵלוֹ
 הַשְּׁגוֹת שֶׁהַשִּׁיג רַבְּנוּ וְ"ל בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּכְשֶׁחֲזַר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָמַר
 לְאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ: הִבֵּאתִי לָכֶם מִתְּנָה מִחֻלְקָת, שְׁיַחֲלֶקוּ עֲלֵיכֶם. וְאֵיזוֹ
 מִתְּנָה הִיא זֶה? הֵלֹא הֵיטָה מִחֻלְקָת גְּדוּלָּה מְאֹד עַל רַבְּנוּ וְ"ל, עַד

כְּדִי כֶּף שְׁאָמַר כְּשֵׁיִשָּׁב בְּזִלְטִיפְאֵלִי: מִשְׁפָּט רְשָׁעִים בְּגִיהֲנוּם י"ב
 חֲדָשׁ, וְאֲנִי קִבְּלֹתִי כִפְלִים, כִּי יֵשֶׁב שָׁם שְׁנַתִּים, וְסִבַּל מְאֹד מְאֹד
 מִהֲזָקוֹ, וְאִם-כֵּן אֵיזוֹ מִתְּנָה הִיא זו? אָדָם עוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זוֹכֶה
 לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמִבְטָל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הוּא הַבְּעֻטְלִיר הָעוֹר,
 הַבְּעֻטְלִיר הַחֲרָשׁ, הַבְּעֻטְלִיר הַכֹּבֵד פֶּה, הַבְּעֻטְלִיר בְּלִי יָדַיִם וּבְלִי
 רַגְלַיִם, אֵין אֶצְלוֹ כְּלוּם רַק אֱלֻקוֹת. מִהִי הַמִּתְּנָה מִחֻלְקָת? אֶלָּא אָדָם
 שְׁנַמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא מְאֹד מְאֹד בְּסִכְנָה, שְׁלֹא תִפְגַּס בּוֹ אֵיזוֹ
 גְּאוּת וַיִּשׁוּת, כִּי אָמַר פַּעַם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע לְנִכְדוֹ דוֹד
 רַבְּנוּ ז"ל הִדְּגַל מִחֲנֵה אֶפְרַיִם, שְׁהִיָּה יֶלֶד פְּעוּט, וַיֵּשֶׁב עַל בְּרִכּוֹ
 שֶׁל סָבוּ: אֶפְרַיִמֶל, פֶּה יוֹשֵׁב יְהוּדִי שְׁשׁוּמֵעַ תּוֹרָה לֹא מִפִּי מִלְּאָף,
 וְלֹא מִפִּי שְׂרָף, אֶלָּא מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֻצְמוֹ, וּמִפְּחַד בְּכָל רַגַע,
 שְׁלֹא יִפֹּל בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, בְּיִשׁוּת וּבִגְאוּת; כֹּל-כֶּף חוֹשְׁשִׁים
 הַצְּדִיקִים שְׁלֹא תִהְיֶה עֲלֵיהֶם יִשׁוּת וּגְאוּת, אִזּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מֵבִיא עֲלֵיהֶם מִחֻלְקָת, וְהִיא שׁוֹבֵרֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וְאִזּוֹ אָדָם לֹא
 יִתְגַּאֵה, כִּי כָּל אֶחָד מְדַבֵּר עֲלָיו כָּל דְּבַר רַע, דְּבָרִים שְׁלֹא הָיוּ וְלֹא
 נִבְרָאוּ, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל עַל הַמִּחֻלְקָת שְׁעָלָיו: עָלִי לֹא חוֹלְקִים,
 אֶלָּא צִירוֹ לְעֻצְמָם אֵיזֶה אָדָם שְׁעֵשָׂה כֶּף וְכָף, וְכָף וְחוֹלְקִים עָלָיו,
 שְׁאֲנִי גַם-כֵּן חוֹלֵק עַל אָדָם זֶה, אֲבָל זֶה לֹא אֲנִי, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), שֵׁשׁ כְּבוֹד מְלָכִים, וַיֵּשׁ כְּבוֹד אֱלֹקֵי,
 וּמַה הַהֶפְרָשׁ בֵּינֵיהֶם? כְּבוֹד מְלָכִים כְּלוֹם נוֹתְנִים לְאָדָם כְּבוֹד, כֹּא
 אֵיזֶה מְפָרְסֵם, מְכִינִים פְּגַסִּים, תְּהַלּוּכָה לְפִינֵיהֶם, שְׁלֹטִים, בְּרוּךְ הַבָּא,
 רְמַקוּלִים, כְּרוּזִים — צָאוּ לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ וְכוּ' וְכוּ',
 וּבְכֵן מִחַד מְקַבֵּל כְּבוֹד מְלָכִים, כְּדִגְמַת מְלָךְ, אֲבָל יֵשׁ בְּגִי-אָדָם
 שְׁחוֹלְקִים, "כְּבוֹד מְלָכִים חֶקֶר דְּבַר" — לְמַה מַּגִּיעַ לוֹ כְּבוֹד זֶה,
 הַרְבֵּי שְׁלִי גְדוֹל יוֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וּמִתְחִילִים לְרִיב. אִף מֵאִידֶךָ גִּיסָא
 יֵשׁ "כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דְּבַר", מִי שְׁזוֹכֶה לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמִבְטָל לְאֵין
 סוּף בְּרוּךְ הוּא, אִף אֶחָד אֵינּוּ מְדַבֵּר מִמֶּנּוּ, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהוּא אָדָם
 פְּשׁוּט, אֲבָל הוּא יוֹשֵׁב בַּפְּנֵה, וְשׁוֹחֵק מְכַל הָעוֹלָם כְּלוֹ, כְּמוֹבָא
 בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הִנֵּה יוֹשֵׁב אָדָם בַּפְּנֵה, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ,
 וְצוֹחֵק מִכָּלֵם, הוּא דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ
 שֶׁהוּא דְּבוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן אִף אֶחָד אֵינּוּ חוֹלֵק עָלָיו.

שְׁאֵלְתִי שְׁאֵלָה בִּ"אֲשֶׁר בְּנַחֵל" וּפְרָשְׁתִּי אֶת זֹאת: הֲלֹא מָה אָנוּ רוֹאִים, שְׂמֵשָׁה רַבְּנוּ שְׁבֻדָּאֵי זָכָה לְכַבּוּד אֱלֹקֵי, לְמַדְרַגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׂאֵף אַחַד לֹא זָכָה לָהּ, וְלָמָּה עָלְיוֹ בֶּן הַיְתָה מִחֲלָקֶת מְקַרְח וְעֵדְתוֹ, דִּתָּן וְאַבְיָרָם, מְאֵתִים חֲמִישִׁים רַבָּנִים חֲלָקוּ עַל מִשָּׁה רַבְּנוּ, תִּתְאַרוּ לָכֶם עֲמוּתָהּ שֶׁל מְאֵתִים וְחֲמִשִּׁים רַבָּנִים וְחֻלְקִים עַל מִישָׁהוּ, הֲלֹא הִיָּה יוֹצֵא מִדְּעֵתוֹ. וְהִנֵּה מִשָּׁה רַבְּנוּ בְּוֹדָאֵי זָכָה ל"כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דְּבַר", וְלָמָּה הִיָּתָה עָלְיוֹ מִחֲלָקֶת? כְּמוֹ-כֵן רַבִּי שְׂמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי, הָאֲרָ"י ו"ל, הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, רַבְּנוּ ו"ל [רַבְּנוּ ו"ל זָכָה לְתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו], וְלָמָּה הִיָּתָה עֲלֵיהֶם מִחֲלָקֶת? אֲלֹא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵם עַל הַצְּדִיקִים הַלְלוּ, שְׂעַבְדוּ עַל עֲצָמָם אַרְבָּעִים, וְחֲמִשִּׁים שָׁנָה, עָקְרוּ עֲצָמָם מִהַבְּלִי הַעוֹלָם הַזֶּה, וְנִכְלָלִים לְגַמְרֵי בָּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵם עֲלֵיהֶם פֶּן תִּהְיֶה בָּהֶם אִיזוּ יִשׁוּת, אִזֵּי מְקִים עֲלֵיהֶם נְחֹשִׁים שְׂעוּקִצִים אוֹתָם, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן סג), הַנִּנְחָשׁ זֹחֵל אֵט אֵט עַל גַּחוֹנוֹ, אֲבָל הַמְּדַבֵּר 'לְשׁוֹן הָרַע' מְלַבֵּישׁ כְּנַפִּים לְנִיחָשׁ, עַד שֶׁהוּא מְעוֹפֵף בְּמַהֲירוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְלִכֵּן הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים הַדְּבוּקִים בָּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, מְדַבְּרִים עֲלֵיהֶם כֹּל דְּבַר אֲסוּר, כְּדִי שְׁלֹא תִכְנַס בָּהֶם אִיזוּ מִחֲשֶׁבֶת שֶׁל גְּדֻלוֹת, אִזֵּי מְקִים עֲלֵיהֶם שׁוֹנָאִים, כְּמוֹבֵא (לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסג), שְׁלוֹעֲסִים אוֹתָם, וּמְדַבְּרִים עֲלֵיהֶם כֹּל דְּבַר אֲסוּר. וְזֶהוּ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל: הַבֵּטְחֵתִי לָכֶם מִתַּנְהָ מִחֲלָקֶת, שְׂיִדְבְּרוּ עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַסְמְ"ךְ-מ"ם וְהַסְטָרָא אַחֲרָא יְסִיתוּ נֶגֶד דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל, וְכֹל מִי שֶׁהוּא בְּאֵמֶת חֲסִיד בְּרִסְלָב, עָלְיוֹ תִהְיֶה מִחֲלָקֶת גְּדוֹלָה. וְאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל ל' שְׂמַעוֹן תְּלַמִּידוֹ הָרֵאשׁוֹן: אֲנִי רוֹצֵה לְנִסְעַ לְמְקוֹם שְׂאִין מִפִּירִים אוֹתִי, שְׂאֲנִי נֶכֶד הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב, וְשֵׁם יְבִזוּ אוֹתִי מְאֹד, וְזֶהוּ רְצוֹנִי. חֲלָפָה תְּקוּפַת מֵהַ ר' שְׂמַעוֹן בָּא שׁוֹב לְרַבְּנוּ וּשְׁאֵלוֹ: רַבִּי, מֵהַ קָרָה, אֲמַרְתָּם לִי שְׂאֵתֶם רוֹצִים לְנִסְעַ לְהוֹנְגְרָיָה, שְׂאִין אִישׁ מִפִּירְכֶם, אֲשֶׁר אִז הַמְּרַחֵק בֵּין אוּקְרָאֵינָה לְהוֹנְגְרָיָה הִיָּה מְרַחֵק רַב מְאֹד. עֲנֵה וְאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל: פְּעַלְתִּי אֲצֵל הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, שְׂאֲפִלוּ שְׂאֲנִי גֹר פֶּה, וְכֹלָם יוֹדְעִים שְׂאֲנִי נֶכֶד הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן חוֹלְקִים עָלַי. וְיִשְׁנֶה עוֹד שִׁיחָה, שְׂרַבְּנוּ ו"ל אֵמֵר בְּשׁוֹבוֹ מֵאֲרָץ יִשְׂרָאֵל: הַבֵּאתִי לָכֶם מִתַּנְהָ

מַחְלֶקֶת. וּכְשֶׁהִתְחִילָה הַמַּחְלֶקֶת עַל רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: לֹא וְלֹא, לֹא לְזֶה הַתְּכּוּנָתִי, אֲלֵא מַחְלֶקֶת שְׁלֹא יוּכְלוּ לְשַׁבֵּת אֹתִי עַל סִפְסַל אַחַד.

מָה אָמַר לָכֶם! אֲנִי זְכִיתִי לְזֶה, לֹא רוֹצִים לְשַׁבֵּת עַל יָדֵי. רוֹאִים אוֹתִי — בּוֹרְחִים, וְאִם לֹא דִי בְּזֵה, הַקָּמְתִי תַלְמִידִים, מְסֻרְתִי נִפְשִׁי בְּעִבּוּרָם יָמִים וְשָׁנִים — עֶשְׂרִים שָׁנָה, שְׁלֹשִׁים שָׁנָה, גְּדֻלְתִי אֶת יְלָדֵיהֶם, חַתְּנָתִי אוֹתָם, וּמָה לֹא עָשִׂיתִי בְּעִבּוּרָם, וְעַכְשָׁו אֵינָם רוֹצִים לְהַפִּיר אוֹתִי, אִיזוּ זְכוּת זוּ?! לֹא רַק שְׁלֹא רוֹצִים לְשַׁבֵּת עִמִּי עַל אוֹתוֹ סִפְסַל, אֲלֵא לֹא רוֹצִים לְהִיּוֹת בְּד' אַמּוֹת שְׁלִי, זוּ זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד, וּמָה הַבְּעֵיָה בְּזֵה? אֲלֵא צְרִיכִים עַל זֶה כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ גְּדוּלִים מְאֹד, וְלֹא כָּל אַחַד זֹכֵה לְכַחוֹת הַנֶּפֶשׁ הַלְלוּ, שְׁאֲנָשִׁים שְׁגִדְלָתִי, בָּנִים גְּדֻלְתִי וְרוֹמְמָתִי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִּי, לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד — זֶה הַדְּבָר הַקָּשֶׁה בְּיוֹתֵר, אִיךָ יִתְכַן, אָדָם שֶׁהִתְחַתֵּן עִם אִשָּׁה, וְנָתַן לָהּ אֶת לְבוֹ וְאֶת כָּל כֶּסֶפוֹ, וּלְבִסּוֹף הִיא בּוֹגְדָת בּוֹ, הֵיטֵב צֶעַר גְּדוֹל מְזֵה? אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר! עִם כָּל זֹאת זֶה לֹא בָּא לְמַדְרַגָּה אַחַת מְאֻלָּף אֲלֵפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת מֵה שֵׁיט לְרַבֵּי, שֶׁהִתְלַמֵּד בּוֹגֵד בּוֹ, וְחוֹלֵק עָלָיו וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עָלָיו, וְגַם הוּא מִתְחַבֵּר לְסִמְ"ךְ-מ"ם, זֶה צֶעַר גְּדוֹל מִי יְשׁוּרְנוֹ.

לְבַעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע הִנֵּה תַלְמִיד שְׁאָמַר לְרַבּוֹ: רַבִּי, חוֹלְקִים עָלַי. עֲנֵה לוֹ רַבּוֹ: אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ, זֶה הַדְּבָר הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר. עֲנֵה לוֹ: צְרִיכִים כַּחוֹת לְזֵה. עֲנֵה לוֹ: כֵּן דִּבְרַתְּ וְיִפָּה דִּבְרַתְּ, אֲתָה צוֹדֵק, צְרִיכִים כַּחוֹת; וְלָכֵן נִשְׁמַת הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע לֹא רָצָתָה לְרַדֵּת לְזֵה הָעוֹלָם בְּלִי שְׂשִׁים גְּבוּרִים שִׁישְׁמָרוּ עָלָיו, שְׁלֹא יִפֹּל לְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, כִּי חִלְשׁוֹת הַדַּעַת יְכוּלָה לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּלְכֶם, תְּדַעוּ לָכֶם, שֵׁיט צַדִּיק שְׁדָבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצוֹחֵק מִכָּל הָעוֹלָם, וְרוֹצֵה לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּזֵה הָעוֹלָם, אֲבָל הַסִּמְ"ךְ-מ"ם שׁוֹנֵא אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי יוֹדֵעַ שְׂאֵם הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת תִּתְגַּלֶּה — אֵין לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת, אֲזַי חוֹלֵק עָלָיו וּמַדְבֵּר

עָלִיו, הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה חֲתִימוֹת מַרְבָּנִים, מִכָּל מִינֵי שְׁקָרָנִים וְזִיפָּנִים, חֲצוּפִים, שְׁקָצִים וּרְמָשִׁים, צְבוּעִים וְכוּזְבִים, שְׂזֵה שֶׁרֶץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ. וּמִי שְׂזוּכָה — אֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם, אֲלָא מִחֲזִיק עֲצָמוֹ בַּצְדִיק, וּמִי שְׂאִינוֹ זוֹכָה — מִסְכֵּן, בּוֹרַח מֵהַצְדִיק, וּמִי בּוֹרַח מֵהַצְדִיק? כָּל אֵלוֹ שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּבְּרִית. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), וְתֹאמִין, שְׁכַל מִצְוֹתָא וּמְרִיבָה שְׂיִישׁ עַל הַצְדִיקִים, אֵינוֹ אֲלָא בַשְּׂבִילָךְ, כִּי פִגְמָתָ בַּבְּרִית, אֲשֶׁר עַל חֲטָא זֶה נֹאמֵר (מִשְׁלֵי ב, יט): כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן. וְהִנֵּה אַתָּה רוֹצֵה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, נוֹתְנִים לָךְ גְּסִיוֹן, אִם יֵשׁ לָךְ שְׁכַל, וְתִזְכֹּר אֵילוֹ טוֹבוֹת הָיוּ לָךְ מֵהַצְדִיק הַזֶּה, אֵילוֹ טוֹבוֹת הָיוּ לִילְדִיךָ, וְאַחַד יָבּוֹא וְיִרְצֶה לְדַבֵּר עַל הַצְדִיק, תִּסְטֹר עַל לַחְיוֹ שְׂיִסְתַּלֵּק, אֲזַי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאַתָּה מְקַרֵּב לַצְדִיק. אֲבָל אִם אַתָּה חוֹשֵׁב — אוֹלַי בְּאַמַּת הוּא צוֹדֵק, הֲלֹא לֹא יִתְכַן שְׁכַל הָעוֹלָם טַפְשִׁים, אֲזַי סִימָן שְׂאַתָּה פָּגוּם, וְכִמְאֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנב): לְפַעְמִים שְׁמַיִם עַל הַפֶּתַח יֵרָא שְׁמַיִם לְרַחֵק, שְׁמַיִם אֶחָד עִם פְּרָאק וְהַמְבוּרָג, וְשֵׁם יָדָיו עַל לְבוֹ, וְאוֹמֵר: אֵל תִּכְנֵס שָׁם וְכוּ', אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: אִי אֶפְשָׁר לְהַכְנִס רַק עַל-יָדֵי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ.

וְלִכֵּן אֲנִי פּוֹנֵה אֲלֵיכֶם, פִּקְחוּ אֶת הָעֵינַיִם וְתִפְתְּחוּ אֶת הַלֵּב, וְאֲזַי תִּשְׁתַּנֵּה לְכֶם כָּל הַגִּישָׁה, וְתִהְיֶה אֲהַבָּה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאַחַד יַעֲזוֹר לְשָׁנִי, וְלֹא יִרְצֶה הָאֶחָד לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הַשָּׁנִי, וְאֲזַי יִהְיֶה לוֹ טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה יָפָה יִרְשָׁתֵנוּ, שְׂיִישׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֵה, יֵשׁ לָנוּ סְפָרִים כְּאֵלוֹ, יֵשׁ לָנוּ דְבוּרִים כְּאֵלוֹ, וְלִכֵּן עֲלִינוּ לִילֵךְ וּלְהַפִּיץ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, אֵל תִּהְיֶה בְּטִלְגָּנִים, כָּל אֶחָד וְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מִי שֶׁרַק מְרַגֵּשׁ אֶת הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, יִלָּךְ וְיִקַּח חֲבִילַת קוֹנְטְרָסִים וּפִיצָם לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵינן עוֹד עֲנָנִי גְדוֹל יוֹתֵר מֵהַפָּצָה — הֵן הַגְּבָרִים, הֵן הַנְּשִׁים, וְהֵן הַיְלָדִים, עֲלִינוּ לְגַלוֹת אֶת הַרְבֵּי הַגְּדוֹל בְּעוֹלָם, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), שְׂיִישׁ רַבֵּי גְדוֹל, שְׂיִכּוֹל לְלַמֵּד עִמָּנוּ גְלוּי אֲלֵקוֹת, מִשְׁכָּל עֲלִיוֹן לְשְׁכַל תַּחְתּוֹן, מַעֲיָלָא לְעֵלוֹל, יְכוֹל לְהַכְנִס בְּתִינּוּקוֹת, עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים,

שִׁיחֵיהָ בְּחִינַת: שְׁמֵטוּ דְדִיחֵיהֶם מִפִּיחֵיהֶם וְאָמְרוּ: 'הִנֵּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא!' 'אָבָא, אָנִי רוֹאֶה אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ! אַתֶּם יוֹדְעִים אֵיזָה
מִלְמַד הָיָה מִשֶּׁה רַבְּנוּ? שְׂיִכּוֹל הָיָה לְהַחְדִּיר בְּקַטְנֵטְנִים, שִׁירָאוּ אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרָאוּ בְּאֶצְבָּעִם עַל הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, רָאִתָּה שְׂפָחָה
עַל הַיָּם מַה שֶּׁלֹּא רָאָה יִחְזַקְאֵל בֶּן בּוּזִי; יִחְזַקְאֵל הַנִּבְיָא רָאָה מִרְאוֹת
אַלְקוֹת, "נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאָרְאָה מִרְאוֹת אֱלֹקִים" (יִחְזַקְאֵל א), הָיָה
בְּמַעֲלָה עֲלִיוֹנָה יוֹתֵר מִכָּלֶם, וְהִנֵּה בָּא מִשֶּׁה רַבְּנוּ, וְהַכְּנִיס בְּשְׂפָחָה
עַל הַיָּם שֶׁתִּרְאֶה גַם-כֵּן אֱלֹקוֹת, זֶה הָיָה מִשֶּׁה רַבְּנוּ, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל
(לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), שְׂיִישׁ עֲכָשׁוּ הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בֵּין עַם
יִשְׂרָאֵל, רוֹצִים לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, אָבֵל לֹא יוֹדְעִים הֵיכָן הַצַּדִּיק, לְכֵן
צָרִיכִים לְבַקֵּשׁוּ יִתְבָּרֵךְ הַרְבֵּה לְמַצֵּא אֶת הַצַּדִּיק שֶׁיִּגְלֶה לָנוּ אֱלֹקוֹת,
כִּי אֵינָנו יוֹדְעִים הֵיכָן נִמְצָא הַצַּדִּיק, כִּי נִתְגַּלוּ הַרְבֵּה רַמָּאִים
וְצַבּוּעִים, כִּי אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהִתְקַרֵּב בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ לְצַדִּיק
הָאֵמֶת, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ, כִּי אַחַר מוֹתוֹ קָשָׁה מְאֹד לְהִתְקַרֵּב
אֵלָיו, וְלְכֵן יִרְבֶּה עַל זֶה בְּתַחֲנוּגִים, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עֲשֶׂה עֲתָה כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת לְכַסּוֹת אֶת הַצַּדִּיק, כִּי מִפְּחָד מְאֹד מֵהַצַּדִּיק הָיָה שְׂיִכּוֹל
לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אָזִי הַקִּים עָלָיו
מִחֲלָקֶת, עַד כְּדֵי כַף, שְׂאָמֵר רַבְּנוּ ו"ל: לֹא מִחֲלָקֶת כְּזוֹ חֲשַׁבְתִּי,
אֵלָּא מִחֲלָקֶת שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְשַׁבֵּת בְּאוֹתוֹ סִפְסַל שְׂאֲנִי יוֹשֵׁב. וְהִנֵּה
נְכִיתִי לָזֶה, שֶׁלֹּא רוֹצִים לְשַׁבֵּת בְּתוֹךְ הַד' אֲמוֹת שְׁלִי, וְאִם לֹא דִי
בְּזֶה, אִזּוֹ בָּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּתוֹךְ תוֹךְ הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, וּמִתְחִיל לַעֲשׂוֹת
פְעֻלוֹת לְרַחֵק אֶת פְּלוּנֵי וְאֶלְמוּנֵי וְכוּ' וְכוּ', אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל
(לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן לט), שֶׁהַצַּדִּיק הָיָה יֵשׁ לוֹ כַּח לְהַכְּנִיס אֶפְלוּ
בְּמִדְרָגוֹת הַפְּחוּתוֹת גְּלוּי אֱלֹקוֹת, וּמָה עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת? רְאוּי לָנוּ לֹאֵמֵר
בְּכִכְיָה וּבְדַמְעוֹת שְׁלִישׁ לְבָכוֹת וְלִהְתַּעַצֵּעַ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שִׁיחֵיהָ לָנוּ
זֶה הַדַּעַת, שְׁנִפְיֵר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִכָּל פֶּרֶט מִפְּרִטֵי הָעוֹלָם,
כִּי לְפִי מִדְרָגָתוֹ הַפְּחוּתָה שְׁלָנוּ עֲתָה, כְּלָנוּ אֵין פְּנִינֵנו יְפוֹת כָּלֵל, וְאָנוּ
צָרִיכִים שְׂיִרְחַם עָלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִתֵּן לָנוּ מְנַהֵיג רוֹעֶה
נְאֻמָּן, שְׂיִאִיר לָנוּ יְדִיעוֹת אֵלֹה, שְׁנִגְדַע שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא
אַתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ. וְלְכֵן לֹא בַחֲנָם, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה מַה
שְׁעוֹשֶׂה, כִּי רוֹאֶה, שֶׁהִנֵּה זֶה הוֹלֵךְ לְמַלְא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עַם

אַלְקוּת, אִז הִנֵּה כָּבֵד הַגָּאֹלָה, אִז עֲלֵתָה עַל דַּעְתוֹ הַמְצָאָה, שֶׁהוּלָךְ לְשִׁבְרָנוּ מִבְּפָנִים.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אֵל תְּהִיּוּ בְּטֻלָּנִים! הַתְּאֻחְדוּ יַחַד, וְעִזְבוּ אֶת הַשְּׂטִיּוֹת. רְאִיתִי בְּסִפְר 'גְּלִיָּא רִזְיָא', שְׂאוּמֵר עַל מָה שְׂאוּמֵרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל הַפְּסוּק: "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה אֶת חוֹתְמוֹ וַיִּלְךְ לוֹ לְאַרְצוֹ", זֶה הָיָה קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה, לְמָה מֹשֶׁה רִבְּנוּ שְׁלַח אֶת חֲמִיּוֹ לִפְנֵי מִתֵּן תּוֹרָה — לָךְ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, וְנָתַן לוֹ אֶת כָּל הַכְּבוֹד, הַעֲקֹר שְׂיִלְךָ? אֵלָּא אִיזוֹ עֲצָה נָתַן יְתָרוֹ לְמֹשֶׁה? שְׂאֹמֵר — הַהֲכָרַח לִי לֹמֵר לָךְ, מֹשֶׁה רִבְּנוּ, נְכוּל תְּבַל, גַּם אַתָּה, גַּם הָעַם הַזֶּה עִמָּךְ, כִּי כְּבֹד וְגו', עַל-כֵּן יֵשׁ לִי עֲצָה טוֹבָה בְּעִבּוּרְךָ, וּמַהִי? תְּבַחֵר שְׂרֵי אֲלָפִים, שְׂרֵי מֵאוֹת, שְׂרֵי חֲמֵשִׁים, שְׂרֵי עֶשְׂרֹת, מַה רַע בְּעֲצָה זוֹ, הֲלֹא קָשָׁה מְאֹד בְּעִבּוּרְךָ לְהִיּוֹת הַמְּנַהֵיג לְבַד, תִּקַּח עֲזָרָה, אֶחָד יִהְיֶה שֶׁר אֲלֶיךָ, אֶחָד שֶׁר מֵאָה, אֶחָד שֶׁר חֲמֵשִׁים, אֶחָד שֶׁר עֶשְׂרֹת, אֲבָל לִיתְרוֹ הִיְתָה כְּפִנָּה טְמֵאָה, כִּי רָצָה שְׂלֹא מֹשֶׁה רִבְּנוּ יִהְיֶה מְנַהֵיג לְבַדוֹ, אֵלָּא זֶה יִשְׁתַּלֵּט עַל זֶה, וְזֶה עַל זֶה וְכוּ' וְכוּ', וַיְהִי הַרְּבֵה מְנַהֵיגִים, וּכְמוֹ שְׂאֹמֵר רִבְּנוּ ז"ל (סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ג'), שְׁהִיּוּ צַדִּיקִים מְשֻׁגְעִים, וְאֶחָד הִכָּה אֶת זוּלָתוֹ, וְכָל אֶחָד צָעַק: בְּשִׁבִילְךָ נַעֲשֶׂה דָבָר זֶה וְכוּ' וְכוּ', אֵינְךָ רוֹצֵה לְעֹזֵר לִי, אַתָּה מַחְרִיב אֶת הַקְּהֵלָה וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד מְדַבֵּר בְּשֵׁם הַצַּדִּיק — זוֹ הִיְתָה עֲצַת יְתָרוֹ.

אֵךְ אִם אַתָּם רוֹצִים קְהֵלָה קְדוּשָׁה, רְאוּ שְׁתִּהְיֶה לָכֶם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְלֹא אֲמוּנָה בְּקָלִים וְרִיקִים, שֶׁהֵיחָה רוֹצֵה לְהִיּוֹת מוֹשֵׁל עַל חֶלֶק זֶה מִהַקְּהֵלָה, וְזֶה רוֹצֵה לְהִיּוֹת מוֹשֵׁל עַל חֶלֶק זֶה מִהַקְּהֵלָה וְכוּ' וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן אֵלּוּ מִתְחִילִים לְרִיב בֵּינֵיהֶם וּלְכָל אֶחָד יֵשׁ זְנוּבוֹת, וְאַנְשִׁים סְפִיחִים שֶׁמְסַתְּפִחִים אֲלֵיהֶם, וְכֵן מִתְחִילוֹת לְהִיּוֹת מִחֻלְקָת וּמְרִיבוֹת... אֵךְ הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, הֵם מְגַלִּים אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַכְלִית הַגְּלוּי, שְׂאִין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינְנוּ צְרִיכִים שׁוֹם דָּבָר רַק אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְעֲלִינוּ רַק לְבוֹא לְהַתְּבַדֵּד אֵלּוּ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַפִּיץ דְּבַר רִבְּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ' — זוֹ תּוֹרַת הַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי. אֵךְ דָּא עָקָא, שְׁקָמִים כָּל מֵינֵי קָלִים

וְרִיקִים, אִינְשֵׁי דְלָא מְעֵלִי, אֲנָשִׁים פְּגוּמִים בְּפָגַם הַבְּרִית, שְׁנוּדָף רִיחַ עֲוֹנוֹתֵיהֶם לְמַרְחֹק, וְהֵם רוֹצִים לְהִתְנַאֲוֹת עַל זִלְתָּם, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד), שֶׁגָּאוֹת וְנֹאוֹף עוֹלָיִם בְּקִנְיָה אֶחָד; בְּשַׁעַה שֶׁהַצְּדִיק בָּטֵל וּמִבְטָל בְּעֵינָיו עֲצוּמוֹ, וְהוּא כְּדִגְמַת עֶפֶר, שְׁכָלָם הוֹרְכִים עָלָיו, וְכָל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁהוּא יוֹרֵק עָלָיו, וְעוֹשֶׂה צְרָכָיו עָלָיו, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַצְּדִיק רוֹצֶה לְהִשְׁפִּיעַ רַק טוֹב, כַּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יז), כְּדִגְמַת הָאֲדָמָה שְׁכָלָם הוֹרְכִים עָלֶיהָ וְעוֹשִׂים צְרָכִים עָלֶיהָ, וְהִיא מִשְׁפִּיעָה אֶת הַטוֹב — זֶה הַצְּדִיק, כָּלָם מְדַבְּרִים עַל הַצְּדִיק, וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁהִסְמִיךְ-מ"ם לְקַח עֲצוּמוֹ עַל הַצְּדִיק הַזֶּה, וְרוֹצֶה רַק לְהַחְרִיבוֹ לְגַמְרֵי, וְהַהֲכָרַח לִי לוֹמֵר לָכֵם שְׁלֹא יִצְלִיחַ! אִם תִּחְזִיקוּ עֲצַמְכֶם בְּיַחַד, אִם תֵּאָהָבוּ אֶת הַצְּדִיק בְּאַמְתָּ, אִם תִּהְיֶה לָכֵם אֲמוּנַת חֲכָמִים, אִם תִּפְסִיקוּ עִם הַשְּׁטִיּוֹת וְהַקְטַנְיּוֹת — שְׁזֶה רוֹצֶה לְהִיּוֹת שָׂרִי אֲלֵפִים, זֶה שָׂרִי מֵאוֹת וְזֶה שָׂרִי חֲמָשִׁים, תִּפְסִיקוּ עִם הַשְּׁטִיּוֹת הַלָּלוּ, אִזּוֹ יִהְיֶה לָכֵם אֶת הַצְּדִיק, וְלִכֵּן מֹשֶׁה רַבְּנוּ לִפְנֵי קַבְּלַת הַתּוֹרָה אָמַר לִיתְרוֹ: לֵךְ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מִהֵיכָן שִׁבְאַתָּ, וְתֵן לָנוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה. וְכֹךְ קִבְּלָנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וַיַּחֲזַן שֵׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר", אוֹמֵר רַש"י הַקְּדוֹשׁ: 'כְּפֹאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד', אִם נִתְאַחַד יַחַד, אֶף טַמְאָה לֹא תוּכַל לַעֲקוֹר אוֹתָנוּ, אֲבָל אִם נִתְחִיל — לָמָּה זֶה וְלָמָּה אַחֵר וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאַמְתָּ מָה אַתָּה שׂוֹאֵל וְרוֹצֶה לְהַשְׁתַּלֵּט וְכוּ', הֵאֵם אַתָּה יוֹדֵעַ מִצְבוֹ וְכוּ'? הֲלֹא לְאָדָם זֶה אֵין שְׁקָל לְקִנּוּת לָחֵם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ וְכוּ', וְאַתָּה בָּא וְחוֹנֵק אוֹתוֹ, הִיתְכֵן?! וְלִכֵּן מִי שֵׁשׁ לוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), הַמֵּחַ שְׁלוֹ נְקִי לְגַמְרֵי, יוֹדֵעַ אֵיךְ לְלַכֵּת, אֲבָל מִי שֵׁאֵין לוֹ אֲמוּנַת חֲכָמִים, מִחוּ מְלֵא צוֹאָה וְטִנוּף, וְהוּא מְלֵא קִשְׁיוֹת וְסִפְפוֹת וְגֵאוֹת וַיִּשׁוּת.

וְלִכֵּן בָּאוּ וְנִתְחִיל עִם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְנִגְלָה וּנְפָרְסָם אֶת שֵׁם הַצְּדִיק, שֶׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז): אִם מְגִדְלִים וּמְפָאָרִים אֶת שֵׁם הַצְּדִיק, מְגִדְלִים וּמְפָאָרִים אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי שְׁמוֹ מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ; הַצְּדִיק אֵינוֹ רוֹצֶה מֵאוּמָה, הַצְּדִיק הַזֶּה אֵינוֹ רוֹצֶה כְּבוֹד, כָּלָם מְדַבְּרִים עָלָיו, לֹא רוֹצִים לְשַׁבֵּת לִידּוֹ עַל אוֹתוֹ

ספּסל, לא רוצים להפּנס בבית-המדּרש שְׁלוֹ, לא רק אָדָם ואִשְׁתּוֹ
 חולקים על הצדיק, גם הילדים שְׁלוֹ מתחילים לחלק עליו, בשעה
 שהצדיק מסר נפשו בשביל ההורים והילדים, וזה מה שמחזירים
 לו חזרה, אז הצדיק רוצה כבוד? ! הלא רק בזיונות ושפיכות דמים
 מנת חלקו, וזהו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפא),
 שיעקב אבינו היה צריך להתפלל על משה רבנו: 'אל תחד נפשי',
 פחד שמשה רבנו יפל, ואם מפילים מישהו, אומר רבנו ז"ל,
 מפילים אותו בתאות נאוף, ואז הבנתי שמוכנים לפני דברים אלו
 — למה חשדו במשה רבנו באשת איש, היתכן?! הלא משה רבנו
 היה פרוש לגמרי, ואיך יחשדוהו בדבר כזה, עד שכתוב בתרגום
 יונתן על הפסוק: 'ויפל משה על פניו' — מחמת הבושה. אלא
 כפי דברי רבנו ז"ל מוכן הדבר, שכשם מפילים מישהו, עלולים
 להפילו בתאות נאוף, ישנם חצופים, נואפים ככלבים, ואינם
 מתביישים להשליך את כל הזבל שהם עשו — על הצדיק, ויעקב
 אבינו התפלל, שחלילה וחס לא יפילו את משה רבנו. אבל לא
 ידעו, שמשה רבנו כל-כף גדול, שאפלו יתקצו כלם יחד, לא
 יכולים לעשותו דבר.

ולכן אבקש את כלכם, תקחו עצמכם בידיכם, תראו מה
 הסמ"ך-מ"ם רוצה לעשות מכם — פרודים, תפסיקו עם השטיות
 והמחלקות והמריבות, תתחילו לשמר על ילדיכם, הם העינים
 שלכם, תמסרו נפשכם להפיץ את אור רבנו ז"ל, תשמרו מאד, מי
 שיש לו שיכות אל הסמ"ך-מ"ם, שלא יפנס ביניכם, בשום פנים
 ואפן. ואמר פעם מוהר"ן ז"ל אל אחד מאנשי שלומנו, שהיה
 הולך אל החולק שלו: איני יכול לומר לך אל תלך אליו, כי ידוע
 שרבנו ז"ל לא רצה לקחת את הבחירה מאף אחד, אבל דבר אחד
 אני בן יכול לומר לך: אם אתה הולך אליו, אל תבוא אלי בשום
 אפן. ולכן אני מבקש לכל אנשי שלומנו, מי שיש לו שיכות אל
 הטמאה הזו — אין לו שיכות ל"היכל-הקדש". אומר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט): הצדיק בונה "היכל-הקדש", אבל
 אומר (שם, חלק ב', סימן עא), אשר צריכים כח לעמוד בהיכל המלך,

כח דיקא, כחות עצומים, ולמה? כי זורקים מההיכל הזה, פי זה נעם העליון גלוי אלקות, שמונעים את האדם. איזה תענוג להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, מרגישים רוחניות אלקות, איזו תארה להשתעשע בשעשוע דמלכא, להיות בזה העולם, ולהפיר את הקדוש-ברוך-הוא, אבל יש חובלים שחובלים זה את זה, עד שזורקים עצמם החוצה מהיכל-המלך, שזה "היכל-הקדש".

לזאת אבקש מאד מאד את אנשי שלומנו היקרים, אל תהיו בטלנים! תצאו להתבודד בכל יום ויום, ומהתבודדות, אומר רבנו ז"ל, זה ישרף את הרע של אלו הרוצים להתאחז בהיכל-הקדש שלא יוכלו לנו. הנה יש לנו הר ושרה, נצא לשם לצעק קולי קולות. רבנו ז"ל אומר: איזה נעם לצאת לשרה, ולהתבודד להקדוש-ברוך-הוא, רואים רק את הקדוש-ברוך-הוא סביב, רואים איך העשבים מתנועעים, גם הם מתפללים, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יא): כל עשב ועשב ורצה להכלל בתוך התפלה שלך; ולכן אני מבקש את בקשת מוהר"ן ז"ל: לומר לכם שלא תלכו לשם — אינני יכול, לא אקח מכם את הבחירה, אבל זאת אבקש: מי שהולך לשם, שלא יבוא אצלי. ואיני רוצה אף אחד שיהיה לו עסק עם הסמ"ך-מ"ם הרשע הזה, עם השמאה הזו, כי זה לעמת זה עשה אלקים.

אליהו הנביא כשהיה בהר הכרמל צעק: "עד מתי אתם פוסחים על שני הסעפים", אם לבצל — תלכו לבצל, ואם להקדוש-ברוך-הוא — תבואו פה. מספיק השקר, מספיק הרמאות והצביעות, הרע-בנים שטמאו את כל ארץ ישראל והעבירו על הדת. עדות המזרח הן נשמות קדושות וטהורות, האמונה בתוך דמם, ואין יכולים להעבירם על הדת, ולכן אם היו באים אליהם פתוח ומדברים נגד הקדוש-ברוך-הוא, היו מסלקים את ה'מדברים' תכף-וימיד, על-פן מה עשו אלו האשכנזים הארורים המשכילים שבאו מרוסיה, שקוראים עצמם עליה ראשונה ושניה, תפח רוחם ועצמותם? הם קלטו שלא יוכלו להעביר את עדות המזרח על הדת, על-פן הקימו רע-בנים, ופזרו אותם בכל חלקי הארץ, ודברו עמהם

בשִׁפּה חִלְקִלְקָה — לָמָּה צְרִיכִים תְּרַבּוּשׁ, הִנֵּה נִקַּח כֶּפֶה סְרוּגָה, וְלָמָּה צְרִיךְ אֶת הַחֲמֵרָה הַזֶּה, זֶה חֲמֵרָה בְּעֵלְמָא, פֶּה בְּאַרְץ אֵין צֶרֶךְ בְּזֶה, וְלֹאט לֹאט קָרְרוּ אוֹתָם. הַמְקִנֵּה לֹא הֵיִתָּה כְּשֶׁרָה, אִז מִמִּילָא נִכְשְׁלוּ בְּאַסוּר גִּדְהַּ הַחֲמוּר, הַבְּשׂוּר הִזָּה טְרַפָּה וּנְבִלָה, וְאָכְלוּ אוֹתוֹ, אִזי נִתְעַרְבַּ הַדָּם. וְאוֹמֵר הַרְמַב"ם בְּאַגְרַת תִּימָן: פִּיּוֹן שְׂאוּכְלִים טְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת, הָאֲמוּנָה אֵינָה יְכוּלָּה לְהַכְנִס, וְאַחַר-כֵּן עָשׂוּ חֲנוּף פִּשְׁרָנִי — מִי אוֹמֵר שְׂצָרִיכִים פִּאוֹת וְכוּ' וְכוּ'. יְדוּעַ, שֶׁהַתִּימָנִים נִמְצְאִים בְּחִימָן מֵאִז הַגְּלוּת הִרְאֵשׁוּנָה, אֲלֵפִים שָׁנָה הַחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד בְּקִרְשָׁה וּבִטְהָרָה וּבְצִנִיעוּת, וְאֵיךְ הֶעֱבִירוּם עַל הַדָּת? הַחֲלִיטוּ שְׂאֵם יָבוֹא חִילוּנִי וַיִּדְבֵּר עִמָּהֶם, הֵם לֹא יִרְצוּ אֲפִלוּ לְהִסְתַּפֵּל עַל פְּרָצוּפוֹ, כִּי אָסוּר לְהִסְתַּפֵּל בְּפָנֵי רִשָׁע, וְלִכֵּן לָקְחוּ אָדָם בְּשֵׁם ... וְקָרָא לְעֲצֻמוֹ שֵׁם: ... וַגִּדֵּל לְעֲצֻמוֹ זֶקֶן אָרֶךְ, חֲבֵשׁ תְּרַבּוּשׁ, כֶּסֶה עֲצֻמוֹ בְּטָלִית, וְכֵן הִלֵּךְ לְאַנְשֵׁי תִימָן, וְהִזִּיה אֲשֶׁכְּנִזִּי מִמְּלַח, וַיִּדְעֵ אֵיךְ לְדַבֵּר עִמָּהֶם, וְכֵן הִטְעָה אוֹתָם, שְׂיַעֲלוּ לְאַרְץ, אֶרֶץ זִבְתַּח לְבָב וּדְבָשׁ. וּמִסְכָּנִים עוֹלֵי תִימָן בְּמַרְבֵּד הַקְּסָמִים, שְׂבָאוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, גָּזְזוּ לָהֶם אֶת הַפִּאוֹת, סִפְרוּ שְׂעָרָם, וְאָמְרוּ שֶׁהֵם מְלֵאֵי כֹנִים, וְרָסְסוּ אוֹתָם בְּחֻמְרִים שְׂמַרְסָסִים וּמְשִׁים, וְלֹא אָרֶךְ זְמַן רַב, וְנִתְּנוּ לָהֶם לְעַבֵּד בְּעַבּוּדוֹת הַכְּבִישׁ כְּעַבְדִּים, וְאוֹי לְמִי שֶׁהִמְרָה פִּיהֶם וְכוּ'. וּבִכֵּן הַשּׂוֹמְעִים אִתָּם?! אֵל תִּהְיוּ נְאִיבִיִּים.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, אֵלֶּי שְׁלוֹמֵדִים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֵלֶּי שְׂאִינִם מְטַעִים אֶת עֲצָמָם, שְׂמַעוּ הֵיטֵב, בְּד' אַמּוֹת שְׁלִי אֵינְנִי רוֹצֶה, שְׂבָשׂוּם פָּנִים וְאַפֵּן תִּהְיֶה מִחֻלְקַת, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הִזָּה מֶה הַכְּרֻזְתִּי קֵדָם תִּקְיַעַת שׁוֹפָר? אֵינְנִי שׁוֹנֵא שׁוּם יְהוּדִי, יַעֲיֵד עָלַי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל אֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן, מִי שְׂיֵשׁ לוֹ אִיזוֹ שְׂנֵאָה עַל זוּלָתוֹ, אֵינְנִי רוֹצֶה אוֹתוֹ בְּד' אַמּוֹת שְׁלִי, אֵינְנִי רוֹצֶה שְׂיֵהִיו בִּינֵינוּ מְסִיתִים וּמִדִּיחִים, שְׂחוֹתְרִים מֵאַחֲרֵי הַגֵּב וְכוּ'. וְאַנִּי רְגִיל לֹמֵר בְּכָל שָׁנָה, שֶׁהָאֲר"י הַקְּדוּשׁ לֹא מְצָא פְּסוּק אַחַר בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה, שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְבוּת שׁוֹפָר, אֲלֵא פְּסוּק אֶחָד בְּלִבְד: "שֶׁרֶשׁ פִּוְרָה רֵאשׁ וְלַעֲנָה — רֵאשִׁי תְבוּת שׁוֹפָר, וּמֶה הַקְּשֶׁר? אוֹמֵר רֵש"י: שֶׁרֶשׁ מְגִדֵּל עֹשֵׁב מֵר כְּגִידִים, כְּלוֹמֵר מְפָרָה וּמְרָבָה

רשע בקרבכם, זה השופר צריך להוציא מאתנו. הרשעות שיש בתוכנו, השנאה בין איש לרעהו, שנאת חנם.

ברוך השם, זכיתי בשלמות, בתכלית השלמות מה שאמר רבנו ז"ל כשחזר מארץ ישראל, ואמר: הבאתי לכם מתנה מחלקת, וכשהחלה המחלקת, אמר: לא לזה התפונתי, אלא שלא יוכלו לשבת אתכם על ספסל אחד, אני זכיתי לזה, ועכשו זכיתי לזה יותר, שמבפנים יכול לבוא אדם בעל עברה וכו' וכו', והלך והתחבר לסמ"ך-מ"ם, ונכנס עמו לקהלה שלנו, וירצו להרס את הקהלה, למדרגה כזו של מחלקת לא תארתי ושערתי, ולמה? זכרו היטב, כשלא היה לכם להוצאות שבת — לא חלה, ולא יין, וכבר אינני מדבר מבשר, וקבלתם ברוך השם מן, באר וענגים, השכחתם?! ואם לא די בזה, איזו מסירות נפש עשיתי בעבורכם, בניתי מקוה טהרה, לקחתי הלואה עשר שנים לשלם את זאת, אף פעם לא בקשתי אגורה מאף אחד, ובנינו מקוה במחפרת כמו ברוסיה לפני שבעים שנה, פי הסמ"ך-מ"ם הרשע מסר אותנו! בנינו ביזע ובדם מערכת חנוף: פעוטון, גנים, תלמוד-תורה, בית-ספר, ומה לא עשה הסמ"ך-מ"ם למסר אותנו, ורודף אותנו, עד שהגענו להיכן שהגענו, ועדין לא עוזב אותנו.

ולכן אני מאד מאד מבקש מכל אנשי שלומנו, ששייכים לקהלת "היכל-הקדש" חסידי ברסלב, התאחדו יחד, ואם תמצאו אדם שיש לו שייכות עם הסמ"ך-מ"ם, תוציאוהו תכף-ומיד, אבל אבקש אתכם מאד מאד, התכלית הוא רק לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, ורק לדבר ממנו. תברך, וברגע שנדבר מהקדוש-ברוך-הוא, מרב אור יסתגרו עיני הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, וזו תהיה הגאולה — אם נגלה את הקדוש-ברוך-הוא, אם נפרסם את הקדוש-ברוך-הוא בגלוי רב ונפלא מאד, אז יתקים (ישעיה יא, ט) "ומלאה הארץ דעת [לדעת] את ה'", כלם יכירו את הקדוש-ברוך-הוא, וידעו אותי למקטנם עד גדולם, ויקים: "כי אז אהפך אל כל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'", וזו צריכה להיות עבודתנו: הדפסה, לפרסם את אור רבנו ז"ל! יש לנו קרן הדפסה "היכל-

הַקִּדְשׁ", אָנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן, שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד יִרְבֶּה עוֹד וְעוֹד הוֹרְאוֹת קִבְעוּ, צְרִיכִים לְגַמֵּר "שְׁפַת הַנַּחַל" עַל כָּל הַ"לְקוּוּטֵי-מוֹהַר"ן", "נִהְרֵי אֶפְרַסְמוֹן" עַל כָּל הַ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "בְּאוּרֵי-הַמְּדוֹת" עַל "סִפְרֵ-הַמְּדוֹת", וְכֵן לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּדוּר "עֵת רְצוֹן" גַּם לְעֵדוֹת הַמְּזוּחָה, וְעוֹד הַמּוֹן סְפָרִים, וְלִכְּן אֲבַקֶּשְׁכֶם תַּעֲשׂוּ מֵה שְׂיוֹתֵר הוֹרְאוֹת קִבְעוּ, הַעֲנִין שְׁלָנוּ לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיִץ, לְהַפְיִץ וּלְהַדְפִּיס, וּתְנוּ יָד לְזֶה, וּמִי שְׂיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּזֶה, יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּגֵאֻלָּה הָעֵתִידָה, אֲשֶׁר בּוֹא יָבוֹא מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְיִגְאָלְנוּ וְיִגְאָלָה שְׁלָמָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַ מִשְׁפָּטִים, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּל־לֵיאוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׂתַתְּאֲחִדוּ יַחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֲזַק, וְשֵׁלֵא יִמְצֵא בְּקֵהֲלָתְנוּ אֶחָד שְׂרוּצָה לְהַתְּנִשְׂאוֹת עַל הַשָּׁנִי, וְרֵאִיתִי בְּסִפְר "גְּלִיָּא רְזִיָּא" עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת יח, כז): "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה אֶת חוֹתְנּוֹ" וְגו', וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה הִיָּה, וְהַטַּעַם שְׂשֻׁלְחוֹ — כִּי הוּא נִתֵּן לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲצָה שְׂשִׁיטִים עַל עִם יִשְׂרָאֵל שְׂרֵי אֲלָפִים, שְׂרֵי מְאוֹת, שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרוֹת, וְלִכְאוּרָה מֵה רַע? הֲרֵי זֶה עֲצָה טוֹבָה, כִּי אָמַר לוֹ (שְׁמוֹת יח, יח): "נָבַל תִּבֵּל גַּם אֲתָה גַם הָעַם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ, כִּי כָבֹד מִמֶּךָ הַדְּבָר, לֹא תוּכַל עֲשׂוֹהוּ לְבַדְּךָ", אֲלֵא פִּרְשׁ — שְׂכֹפְנַת יִתְרוֹ הִיָּתָה לְפָרֵד אֶת עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִשְׁעוֹת מִתְּחַקְּמַת, שְׂשִׁיטֵי הַרְבֵּה רְאִשִׁים, רֹאשׁ אֶחָד מִמֶּנָּה עַל אֲלָפִים, רֹאשׁ אֶחָד מִמֶּנָּה עַל מְאוֹת,

ראש אֶחָד מִמֶּנָּה על חֲמִשִּׁים, וְרֹאשׁ אֶחָד מִמֶּנָּה על עֶשְׂרוֹת, וְאִם יִהְיוּ הַרְבֵּה רֹאשִׁים, תִּפְּל הָאֲמוּנַת חַכָּמִים בְּמַשָּׁה, וְעַל-יַד־זֶה יִתְפָּרְדּוּ עִם יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן מָשָׁה רִבְּנוּ שָׁלַח אוֹתוֹ קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה — לְךָ לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם מֵאִיפֹה שְׁבֹאתָ, כְּמוֹ-כֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, לֹא לְהִשְׁתַּרֵּר אֶחָד עַל הַשָּׁנִי, וְשֹׁאֵף אֶחָד לֹא יִדְבַר בְּשֵׁם "מוֹהֲרָא"ש", וְאִף אֶחָד שְׁלֹא יַחְלִישׁ אֶת דְּעַת חֲבָרוֹ, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם נִכְנָס בְּתוֹכָנוּ, וְרוֹצֶה לְשַׁבֵּר אוֹתָנוּ, אֲנִי לֹא אֶתֵּן אֶת זֶה בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּן, וּיְכַבֵּר אֱמֶר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַשָּׁה (סִנְהֶדְרִין ת.): טוֹל מִקָּל וְהָךְ עַל קִדְקִדְּם, דְּבַר אֶחָד לְדוֹר, וְאִין שָׁנִי דְּבָרִין לְדוֹר, וְדִי לְמַבִּין.

הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּתְחִיל לְהִסְתַּכַּל עַל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית, אִיךָ שֶׁכָּל יוֹם וְיוֹם זֶה יוֹם, וְחֻבְּל שְׁיִלְךָ לְאִבּוּד, יְכוּלִים לְהַצְּלִיחַ כָּל-כּוֹף בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ, בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְהִנֵּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לָנוּ, שֶׁהִקְהִלָּה שְׁלָנוּ מִתְבַּסֶּסֶת, וְלֹאט לֹאט נִכְנָסִים עוֹד מִשְׁפָּחָה וְעוֹד מִשְׁפָּחָה, וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֶה לְהַכְּנִס בִּינֵינוּ, אֲבָל הוּא לֹא יַצְּלִיחַ, אֲנַחְנוּ לֹא נִתֵּן לוֹ, וְעַקֵּר הָעֲצָה זֶה רַק אֶחָדוֹת וְאֶהְבָּה, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, תִּשְׁמְרוּ אֶת עֲצַמְכֶם מִמַּחְלָקַת וּמְרִיבוֹת, לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, אֲשֶׁר זֶה עוֹן חָמוּר מְאֹד מְאֹד, דִּם יִשְׂרָאֵל נִשְׁפָּף כַּמִּים, אִין יוֹם שְׁלֹא יִהְיוּ פְּגוּעִים וְכוּ', אִין יוֹם שְׁלֹא יִפְטְרוּ אַנְשִׁים צְעִירִים, וְיִנִּיחוּ בֵּית מְלֵא יִתּוּמִים וְכוּ', וְאִיךָ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לְהַצִּיק אֶחָד לְשָׁנִי, וְלָכֵן אֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן מִכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, תִּפְּסִיקוּ לְהַצִּיק אֶחָד לְשָׁנִי, תִּתְחִילוּ לְהִסְתַּכַּל עַל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית, וְאִז טוֹב לָכֶם בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים, כְּדִי שִׁיְהִיו שְׁמוּרִים מִן הַחֲטָא, אֲנֵא עֲזְרוּ לִי.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ל' תתעא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר משפטים, א' דראש-חדש אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בדאי אתה צודק, תראה לנוח השבת, והקדוש-ברוך-הוא ימתיק ממך את כל הדינים.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הערכה, שאני מעריך אותך בזה שאתה עוזר לי לגדל את הילדים, ולהכניס בהם יראת שמים, ובפרט עכשו, אתה צריך להכניס בהם הרבה אמונת חכמים, ושל לא יפתו אלו השנים שגרשתי אותם מפה, כאלו שאני הולך לגרש את כלם, אני רק גרשתי אותם, כי הם עדין ילדים קטנים, שאני לא יודע אם אפלו מתאימים לכיתה שלך, פשוטו כמשמעו, ואת זה תמסר לילדים, כי גמירא דלשון הרע מתקבל על הלב.

פה אני שולח מכתב לכיתה שלך, ותמסר להם את זה.

המאחל לך שבת שלום...

ל' תתעב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר משפטים, א' דראש-חדש אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל פתת הרב ... שיחיו.

מה אמר לכם! אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל השמחה

שֵׁישׁ לִי, שְׁאֲתֶם מִתְמַיְדִים בַּתּוֹרָה, וְקוֹנִים לְעֲצָמְכֶם מְדוֹת טוֹבוֹת.

נָא וְנָא אֵל תִּשְׁמְעוּ לַיְלָדִים שְׁשֻׁלַּחְתִּי מִפֹּה, כִּי אַתֶּם בְּמַדְרָגָה הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם, הֵן בְּלִמּוּד וְהֵן בְּהִתְנַהֲגוּת, וְלִכֵּן אֵל תִּשְׁמְעוּ לָב אֶל כָּל הַלְשׁוֹן-הַרַע שְׁמַדְבְּרִים, תִּתְמַיְדוּ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִרְאוּ אִיךָ שְׁתַּצְלִיחוּ.

הַשֶּׁבֶת אֲנִי רוֹצֵה שְׁתִּתְפַּלְלוּ עִם אֲבִיכֶם בְּיַחַד, זֶה פְּרִשְׁתׁ שְׁקָלִים שְׁצָרִיכִים לְשִׁמְעַת אֶת הַקְּרִיאָה, וְגַם רֵאשׁ-חֹדֶשׁ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ בְּלִמּוּדֵיכֶם.

אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שֶׁכָּל אֶחָד מֵהַפְתָּה יִשְׁלַח לִי מִכְתָּב, וְאֲנִי אֶעֱנֶה לוֹ, בְּעֶזְרַת ה'.

הַמְּאַחַל לָכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

ל' תתעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת מִשְׁפָּטִים, א' דְּרֵאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

רְאֵה מְאֹד לְשִׁמּוֹר עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלָךְ, אֵל תִּתְאַמֵּץ יוֹתֵר מְדִי, כִּי הַבְּרִיאוֹת זֶה הַיְסוּד אֲצֵל הָאָדָם, וְצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר לֹא לְהִתְאַמֵּץ יוֹתֵר מְדִי.

הַעֲקָר תִּרְאֶה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא הַבִּרְכָּה הַכִּי גְּדוּלָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלִיתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

ל' תתעד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר משפטים, א' דראש-חדש אדר
ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אָל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אל תתבלבל משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואנחנו
צריכים לראות להתחזק בכל מיני אפנים שבְעוֹלָם, ולא להשבר
משום דבר. אני מאד מאד שמח על המכתב שכתבת לי, ואני מקוה
להקדוש-ברוך-הוא, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

ל' תתעה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר משפטים, א' דראש-חדש אדר
ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אָל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, אם יש לך כסף לבוא הנה, יותר טוב שתדפיס כרך
"אשר בנחל", כי חבל לבוא לפה, כי בעוד שלשה שבועות אני
כבר בא לארץ, ולכן למה אתה צריך לבזבז את הכסף, יותר טוב
להכניס את זה בהדפסה.

וזכור תזכר, אשר מי שידפיס כרך אחד משו"ת "אשר בנחל",
יפעל ישועה בשמים.

המאחל לך שבת שלום...

ל' תתעו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת מְשַׁפְּטִים, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לֹא כְדַאי לָךְ לְבוֹא לְפָנַי לְחַג הַפּוּרִים, כִּי אֲנִי נוֹסֵעַ תַּכְּף־וּמְיָד אַחֲר־כֵּן לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְלִכְּנֵן אֵין לָךְ מָה לַעֲשׂוֹת פֹּה וּבִפְרָט הַשָּׁנָה, שְׂיוּצֵא פּוּרִים בְּיוֹם שְׁשִׁי, מִמִּילָא לֹא תִצְלִיחַ בְּאַסְפַּת כְּסָפִים, וְלִכְּנֵן אִם יֵשׁ לָךְ כֶּסֶף לְבוֹא לְפָנַי, תִּתְרַם אֶת זֶה לְהַדְפֵּס סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְתִדְפִּיס כָּרָךְ אֶחָד "אָשֶׁר בַּנַּחַל", שְׁזֶה יָבִיא לָךְ הַצְּלָחָה גְּדוּלָה בַּחַיִּים.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' תתעז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַת מְשַׁפְּטִים, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, אֵל תְּבוֹא לְחַג פּוּרִים לְפָנַי, כִּי אֲנִי נוֹסֵעַ תַּכְּף־וּמְיָד אַחֲרֵי פּוּרִים לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְחָבֵל עַל הַהוֹצָאוֹת, כִּי מִמִּילָא לֹא תַעֲשֶׂה שׁוּם דָּבָר, כִּי פֹה הַקּוֹר מְאֹד חֲזָק וְהַשְּׁלֵגִים גְּדוּלִים, וְאַתָּה לֹא מִפִּיר פֹּה אֶף אֶחָד, רַק סִתָּם תְּבַזְּבוּ אֶת הַכֶּסֶף, יוֹתֵר טוֹב תִּכְנִיס אֶת הַכֶּסֶף

בַּהַדְפָּסָה, וְתַדְפִּיס כָּרָךְ אֶחָד "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", וְתַהֲיֶיהָ לָךְ הַצְלָחָה גְדוֹלָה מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' תתעח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אֶדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׂמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדַי יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ, וְאֵל תִּפְלַל בְּרַעְתָּךְ כָּלֵל, אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר אֶצְלֶךָ עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב. הֶעֱקַר אֶל תִּבְלָבֵל אֶת עֵצְמֶךָ, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתַּהֲיֶיהָ לָךְ פְּרֻנְסָה, וְתִדַּע לָךְ, שֶׁעַקֵּר הַפְּרֻנְסָה תְלוּי בְּשְׁלוֹם-בַּיִת, כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׂיָכוֹ, כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [תִּכְבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת גִּשׁוּתֵיכֶם כְּדִי שֶׁתַּתְעַשְׂרוּ].

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' תתעט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אֶדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד גְּזִדְעוּעִתִּי לְשִׂמְעָה מֵהוּא עֲשֵׂה לָךְ, וְאֲנִי תַכְף-וּמִיד הוֹלֵךְ לְצַלְצֵל אֵלָיו, וְלִשְׂאֵל אוֹתוֹ מֵה קָרְנָה, אֲבָל לְצַעֲרֵי הָרֵב, הוּא תְּמִיד מִתְחַמֵּק.

מה שאתה כותב, שאני צריך אותו, תאמין לי, שיש לי הרבה נהגים, אין לי שום שיכות אצלו, הוא אצלי כנוצה על הבגד, פשרק נותנים נשיפה והוא עף, אצלי אתה יותר חשוב.

אגב, אני מכרח להגיד לך, ראיתי את התקליטור שעשית, זה יצא מאד יפה ואמנותי.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואני תכף-ומיד אהיה אתו בקשר, ואראה להציל מה שעדין יכולים להציל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

ל' תתפ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר משפטים, ב' דראש-יחדש אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו הקרים, "חסידי ברסלב", הגרים בניבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

מאד מאד אבקש אתכם, שתעוררו את נשותיכם שיבואו מחר יום ראשון בלילה בשעה תשע ורבע בדיוק, פי יש לי שיחה מאד מענינת לדבר אתן, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנזכה באמת לחזר בתשובה שלמה, ולהכין את עצמנו היטב היטב על החדש הבא עלינו לטובה, אשר יהיה בחדש הזה דברים מסעירים בעולם כלו, ובפרט בארצנו הקדושה, יתן הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו כל הדינים מעם ישראל, ועלינו רק לדאג איך זוכים להמתיק את כל הדינים.

נא וְנָא הַחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, כִּי הֵעָקַר תְּלוּי כְּפִי הָאֲחָדוֹת
וְהָאֲהָבָה שִׁיְהִיָּה בֵּין אָנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאֵל תְּתַנּוּ שְׁהִסְמִ"ךְ-מ"ם יִכְנַס
בְּיַנְיָכֶם, לְעִשׂוֹת פְּרוּדִים בְּיַנְיָכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתפא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפְטִים, ב' דְּרָא-שִׁחֲדָשׁ אָדָר
ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאִי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, אֲנִי מִבִּין אֶת
הַמְּצָב הַקָּשָׁה שֶׁלָּךְ עִם הַיְלָדִים, אֵל תִּפְחָדִי, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שׁוֹמֵר אוֹתָךְ, וְהוּא נִמְצָא אִתָּךְ תָּמִיד, וּבְנֹדָאֵי בְּעֵלְךָ ... זְכָרוֹנוּ
לְבָרְכָה, יְהִיָּה מְלִיץ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְלֵכֶם בַּשָּׁמַיִם, רַק אֵל תִּדְאָגוּ, אֶת תְּרָאֵי
לְחִזּוֹק אֶת הַיְלָדִים, וְעוֹד תִּרְאוּ הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֶת צְרִיכָה לְזָכֹר, שֶׁזְּכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְהַזְכּוֹת הַזֹּאת
עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכִיּוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל לָמַד אוֹתָנוּ דֶּרֶךְ נוֹרָאָה וְנִפְלְאוּהָ,
דֶּרֶךְ קִלְיָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁאָדָם אֵף פְּעַם לֹא יְהִיָּה לְבַד, אֶלָּא תָּמִיד
יִחְדִּיר בְּדַעְתּוֹ, אֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין
בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְהוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְעַלִּינוּ לְדַבֵּר
אֵלָיו כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל. וְלָכֵן רְאִי לְחִזּוֹק
אֶת עֲצָמֶךָ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְיְלָדִים,
וְשִׁנְשָׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת מֵהֶם.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלִי לְכָתֵב לִי מַכְתָּב בְּכֹל יוֹם,
אוּ עַל-כָּל-פְּנִיָּם פְּעַם בְּיוֹמַיִם, וְאֵל תִּרְגִּישִׁי אֶת עֲצָמֶךָ לְחוּצָה כָּלָל,

אֵלָא כָּל מְכַתֵּב וּמְכַתֵּב שְׁתַּכְתְּבִי לִי — זֶה יִהְיֶה אֶצְלִי שְׁמִיחָה מְאֹד
מְאֹד גְּדוּלָּה. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָךְ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדִיךָ, וְתִזְכְּרִי לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּקִלּוֹת מְאֹד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחֻזֵק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבַע עוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה בְּבֵיתְךָ תְּמִיד שְׁמִיחָה, וְשֵׁלָא תִדְעַ מִשׁוּם
צָרָה.

הַעֲקָר תִּחְשַׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב
מִלְחָשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּזֵה שְׁהָאֲדָם חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא
מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים רַבִּים, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל
(לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רִיא), אֲשֶׁר כָּל הַדִּינִים נִמְתָּקִים עַל-יְדֵי
הַמְּחַשְׁבָּה, וְכֵן מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא),
אֲשֶׁר בְּמָקוֹם שְׁהָאֲדָם חוֹשֵׁב — שֵׁם כָּל הָאָדָם; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִיד וְאֲשֶׁרִי
חֶלְקָךְ, אִם תִּחְשַׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִם מִרְגִילִים אֶת עֲצָמוֹ לְזֵה,
יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְזֵה.

נָא לְהוֹדִיעַנִי אִם הִמְשִׁיכוּ לְהַדְפִּיס עוֹד כְּרָכִים יְרוּשְׁלָמִי עִם
פְּרוּשׁ "לֵב יְרוּשָׁלַיִם", כִּי הַפְּרוּשׁ הַזֶּה מְאֹד מְאֹד קָל לְהַבִּין, חֲבָל
שְׁהַפְסִיקוּ, כִּי הַצְּלִיחוּ מְאֹד מְאֹד עַד עַכְשָׁו.

וְכֵן תַּכְתֵּב לִי עִם יֵשׁ אֵילוֹ סְפָרִים חֲדָשִׁים.

אָנִי בָּא לִיבְנָאֵל בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יִתֵּן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת
הַחַיִּים, עַל שְׁבַת מְבָרְכִים חֲדָשׁ גִּיסוֹן, פְּרֻשַׁת וַיְקַהֵל פְּקוּדֵי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדֵּר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּי אֶפְנִים שְׁבַע עוֹלָם וְאֵל תִּפְחָדִי, הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּיַדָּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֶיךָ בְּכֹל יוֹם, רַק
אֵל תִּפְחָדִי מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדֵּר תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל כְּלָלִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב". הַיּוֹ"ה עֲלֶיךָ יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּצִּילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֵיךָ, אָמֵן.

יֵשׁ לִי כֹּמֶה נִקְדוֹת נְחוּצוֹת מְאֹד לְדַבֵּר עֲלֶיךָ:

א. מִשְׁנֹכְנֵס אָדָר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה. יְדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ו"ל רָאָה פֶּעַם,
שְׂעוּמָדוֹת לְהִיּוֹת גְּזֵרוֹת גְּדוּלוֹת עַל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲזִי אָמַר לְאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמָנוּ: בְּזָכוֹת הַשְּׂמִחָה שְׂתַהֲיֶה בֵּינֵיכֶם, נִזְכָּה לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּין,
בְּזָכוֹת הַרְקוּדִים וְהַמְחָאֵת כֶּף אֵל כֶּף תִּמְתִּיקוּ אֶת הַדִּינִים. וְלִכֵּן הִיּוֹת

שְׁעַכְשׁוּ נִכְנָס אָדָר, אֲבָקֵשׁ אֶתְכֶן מָאד, רְאִינָה לְהִיּוֹת בִּיתֵר שְׂאֵת
 וּבִיתֵר עַז בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְשִׁירָאוּ עֲלִיכֶן שְׂאֵתָן בְּשִׁמְחָה. לְדַאֲבוּנְנוּ,
 יֵשׁ לָנוּ פֹה שְׁטוֹן, שְׁהוּלֵךְ וּמִסִּית וּמִדִּיחַ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֵת תּוֹשְׁבֵי
 הַמְּקוֹם נִגְדָנוּ. וְחוֹשֵׁב שְׁיִכְנִיס בָּנוּ פַחַד וְרַעְדָה שְׁנִתְרָא מִמְּנוּ, וְאִינְנוּ
 יוֹדְעִי, שְׂאֵנוּ יְכוּלִים גַּם לְצֵאת לְרַחוּבוֹת לְהַפְגְּנוֹת, וְאִם נִצְטָרֵךְ, אָבוּא
 בְּעֲצָמֵי לְהִשְׁתַּתֵּף עִמָּכֶן. וְלָכֵן נִרְאָה לְתוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם שְׂאֵנוּ מְפַחְדִים
 רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִינְנוּ מִתִּירָאִים וְחוֹשְׁשִׁים מְשׁוּם בְּרִיָּה
 בְּעוֹלָם. וְלֹא נִתֵּן לְהִמָּן הַרְשָׁע שְׁיִצְלִיחַ לְשַׁבֵּר אוֹתָנוּ. מִסְפִּיק סְבָלְנוּ,
 דִּי וְהוֹתֵר, וְלָכֵן הַשְׁמִיחָה הִיא הַרְפוּאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת וְלִכְל
 דְּבָר. אָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע: סִגְלָה נִגְדַר רְשָׁעִים, לְהִרְאוֹת
 לָהֶם שְׂאִין מְפַחְדִים מֵהֶם. וְאִין עוֹד דְּבָר שְׁמִכְנִיס עֲזוֹת וְעַקְשָׁנוֹת
 דְּקִדְשָׁה כְּמוֹ מִדַּת הַשְׁמִיחָה, כְּמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק
 א', סִימָן כב): כְּשֶׁאָדָם בְּשִׁמְחָה, יֵשׁ לוֹ עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה וְאִינוּ מְפַחְדִי.
 הַגִּיעַ הַזְּמַן שְׁנִקְבַּל אֵת אֲשֶׁר מִגִּיעַ לָנוּ. וְאִם לֹא יִצְטָרְכוּ לְשֵׁלָם
 מִסִּים, אָנוּ נִהְיָה הִרְאֵשׁוּנִים בְּזָה, וְהַפֵּל בְּתֵאוּם עִם עוֹרְכֵי דִינִים וְכוּ'
 וְכוּ'. אֲבָל אֲנִי צָרִיךְ אֵת הַשְׁמִיחָה שְׁלָכֶן, זֶה הַחֲדָשׁ שֶׁהִיָּתָה מְפַלַת
 הַמָּן-עִמְלָק. רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עוֹמְדִים לְהִיּוֹת זַעֲזוּעִים בְּאַרְצָךְ, אֲבָל
 עַל-יְדֵי הַשְׁמִיחָה שְׁנִרְאָה לְתוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם וְלִסְמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ,
 בְּזָה בְּעֲצָמוֹ נִמְתִּיק אֵת הַדִּינִים מִכָּלל יִשְׂרָאֵל בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כִּי
 אֵת הַכָּלָל הַזֶּה תִּקְחוּ בִּינְדְּכֶם, מֵה שְׁקוּרָה בִּיבְנֵאֵל קוּרָה בְּכָל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן עָלִינוּ לְהִיּוֹת מוֹכְנִים לְכָל, וְאִם נִהְיָה בְּשִׁמְחָה בְּאֵמַת
 — אִין לָנוּ מֵה לְפַחַד, וְאָנוּ יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהִצִּיל אֵת עַם יִשְׂרָאֵל
 מִכָּל הַגְּזוּרוֹת שְׁעֵתִידוֹת לְבוֹא, חַס וְשָׁלוֹם. אֲבָל הָעֵקֶר עָלִינוּ לְהִיּוֹת
 בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עֲצוּמָה, לְרַקֵּד וְלִשְׂמַח, הָעֵקֶר לְלַכֵּת בְּרֵאשׁ מוֹרֵם
 וְלַחֲנִיךְ, וְלֹא לְהִתְפַּחַד מִתּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, שֶׁהִמָּן הַרְשָׁע הַזֶּה הוּלֵךְ
 וּמִסִּית וּמִדִּיחַ אוֹתָם יוֹמֵם וְלַיְלָה נִגְדָנוּ. וְלֹא אֵתָן לוֹ אֵת הַהִנָּאָה
 שְׁיִוְכַל לְהַחֲרִיבָנוּ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן. אֲבָל אֲנִי צָרִיךְ לְשִׁמְחָה שְׁלָכֶן.
 וּבְכָל לַיִל שְׁלִישֵׁי תְּבֵאנָה לְאוּלָם דִּיקָא וְשֵׁם תְּשִׁמְחָנָה, עַל דַּעֲתִי וְעַל
 כּוֹנְנִתִי, וְאֵל תַּחֲשָׁשְׁנָה כָּלָל וְכָלָל! נִפְסַק הָעֲנִינִי שְׁנִפְחַד מִהֲצִל שְׁלָנוּ.

ידוע, שהמלך נפוליאון היתה לו הצלחה גדולה מאד

בְּמִלְחָמוֹתָיו, וְהַמְלִיךְ הַרוֹסִי רָצָה לְדַעַת אֶת סוּד הַצְּלָחָתוֹ, אַזִּי שָׁלַח מְרַגְלִים וְשִׁתְּלָם בְּתוֹךְ צְבָאוֹ, וְנוֹכְחוּ לְרֵאוֹת, שֶׁבְּחִזֵּית הָרֵאשׁוֹנָה מִשְׁמִיעִים מוֹסִיקָה, וּמְכַנְּסִים שִׁמְחָה בְּתוֹךְ הַחֲלִילִים. אַזִּי הִבִּינוּ שֶׁזֶה סוּד הַצְּלָחָתָם.

לְזֹאת, אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תִּתְאַזְרוּ בְּחֹדֶשׁ זֶה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְזֶה מֵה שֶׁעָשִׂתָּה אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה, שֶׁכָּל הַנֶּסֶם נִעְשָׂה בְּזִכְרוֹתָהּ. כְּמוֹ-כֵן אֲנִי רוֹצֵה לְבַטֵּל אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת הַרְעוֹת מֵעַם יִשְׂרָאֵל בְּזִכּוֹת הַקִּמְץ שֶׁל הַקַּהֲלָה שְׁלֵנוּ, וְאִם תִּהְיֶינָה בְּשִׁמְחָה, נִצִּיל אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל. וְהָרֵאָה לָאוֹת הַזֶּה יִהְיֶה — אִם הַסֵּמֶן-דְּמָם יִתְבַטֵּל, וְיִתְחִיל לִפְחוֹד וְלִירֵא מֵאַתָּנוּ, זֶה סִימָן שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יִנְצָחוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל. כִּי מֵה שִׁיקְרָה פֹּה בִּיבְנָאֵל — יִקְרָה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אִם נִהְיֶה חֲזָקִים בְּאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִדַּע שֶׁאֵין לָנוּ רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִשְׁמַח רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, אָנוּ יְהוּדִים שׁוֹמְרֵי שְׁבֵת, שׁוֹמְרֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת, זֶה יִתֵּן לָנוּ הַכַּחַס לְבַטֵּל אֶת הַטְּמָאָה הָעֲצוּמָה הַזֶּה, מִסִּית וּמְדִיחַ, רָשָׁע מְרַשָּׁע, הוּא וְזֵרֵשׁ אֶשְׁתּוֹ. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ-כֵּן, תְּמִיד תִּלְכְּנָה בְּחִיוּךְ, וּבְאַיִזָּה פֶּאֶרְק שְׂאֲתָן יְכוּלוֹת לִישֵׁב בִּיבְנָאֵל, תִּשְׁכְּנָה עִם יְלָדֶיכֶן, עַל אִפְס וּחְמַתָּם שֶׁל הַרְשָׁעִים, זֶה שִׁיךְ לָנוּ! אָנוּ מְשֻׁלְּמִים מְסִים! וְאִם אָחַד יִפְתַּח אֶת פִּיו, תִּעֲנִינָה לוֹ כְּפִי רַע מֵעֲלָלָיו וְאֵל תִּפְחַדְנָה. אֲבָל זֶה תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הַשְּׁמִחָה שֶׁתִּהְיֶה לָכֵן, כֵּן תִּהְיֶה לָכֵן עֲזוֹת דִּקְדוּשָׁה.

ב. אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה. אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁכָּל כַּח הַמֶּן הַרְשָׁע זֶהוּ הַפְּרֵד וּמְשֻׁל', שִׁיחֵיו פְּרוּדִים בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה מֵה שֶׁאָנוּ רוֹאִים הַקְּוִרָה כִּיּוֹם בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִפְּלָגוֹת, פְּלָג, פְּלָג, לְפִלַּג אֶת הָעַם. וְהַהֲכָרַח לִי לֹאמַר לָכֵן, לְמִדַּתִּי לְקַח בְּסִפּוּר שֶׁל ... וְעַד עַכְשָׁיו אֵינִי יְכוּל לַעֲבֹל אֶת זֹאת וְלִהְיוֹת שֶׁיְכוּלָה לְהִיּוֹת רְשָׁעוֹת כְּזוֹ. לְקַחוּ יְהוּדֵי תְּמִים, שֶׁעָשָׂה כָּל-כָּף הַרְבֵּה בְּעֵבוּר עֲדוֹת הַמְּזֻרָח, בְּנֵה לָהֶם תְּלִמּוּדֵי תוֹרָה וּבְתֵי סֵפֶר, הוּא הַגְּבִיחַ אֶת הַגְּאוּנָה וְהַגְּאוּן שֶׁל הַסְּפָרְדִים, וְתִרְאוּ מֵה עָשׂוּ לוֹ... אֲבָא לְתַשְׁעָה יְלָדִים נִמְק בְּכֹלָא בְּדִיוֹק שֶׁשָׂה חֲדָשִׁים, וְהָיוּ יְכוּלִים לְהוֹצִיאוֹ כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים, אֶךְ אֵינָם מְעַנְיָנִים. אַזִּי אֲנִי רוֹאָה לְמָה אֲנָשִׁים מְסַגְּלִים לְהַדְרִיד בְּעֵבוּר

כבוד, כֶּסֶף, שֵׁם, כֶּסֶף סְרוּחַ וְכוּ', שֵׁיפְקִירוּ אָדָם שְׁבִנָּה אוֹתָם. זֶה הַדְּלִיק אֶצְלִי נֹרָה אֲדָמָה, וְזַעֲזַע אוֹתִי עַד עֲמָקֵי נִשְׁמָתִי. אֲנִי מֵאָדָם זֶה לֹא נִהְיִיתִי אֶפְלוּ שְׁוֵה פְרוּטָה, אָבָל פְּשׁוּט מִצַּד שִׁיְהוּדֵי עָרֵב בַּעֲבוּר זוּלָתוֹ, 'יִשְׂרָאֵל עֲרָבִים זֶה בְּזֵה', עַל-פֶּן נִכְנַסְתִּי בְּעֵבֵי הַקּוֹרָה. עַד כְּדֵי כֶּף, כְּשֶׁהַחִילוּתִי לַעֲשׂוֹת רַעַשׁ בַּעֲבוּרוֹ, נִסּוּ לְמַנְעֵנִי, וְהִזְהִירוּנִי שֶׁלֹּא אֲזַכִּיר שְׁמוֹ, וְנִשְׁתַּוְּמַמְתִּי — שְׁמוֹ שְׁמַיִם! זֶהוּ הַמֶּן הַרְשָׁע, שֶׁאָמַר (אֶסְתֵּר ג, ח) "יִשְׁנֹנוּ עִם אֶחָד מִפְּזֵר וּמִפְּרֵד", עַד שֶׁבָּאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְאִמְרָה לְמַרְדֵּכִי (שֵׁם ד, טז): "לֵךְ כִּנְסֵ אֶת כָּל הַיְהוּדִים"; עַל-פֶּן אִם לֹא נִהְיָה מֵאֲחָדִים, אָנוּ אֲבוּדִים, אָנוּ נוֹתְנִים כַּח לְסַמ־דָּמִים יִמַּח שְׁמוֹ, לְהַמְן-עֲמֶלֶק. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (חֲלִיזוֹ קֶלֶט): הַמֶּן מִן הַתּוֹרָה מִנֵּין? שְׁפֹתוֹב: "הַמֶּן הַעֵץ", שֶׁנֶּאֱמַר בַּחֲטָא אָדָם וַחֲוָה, שֶׁהִכְשִׁילָם הַנְּחָשׁ. וְכַתוּב בַּזֶּהָר (חֲלֵק א' כג): מִי הִיָּה הַנְּחָשׁ הַזֶּה? הַסַּמ־דָּמִים רָכַב עָלָיו, הוּא הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִסִּית אֶת אָדָם וַחֲוָה. וְלִבְסוּף תָּלוּ אֶת הַמֶּן עַל הַעֵץ. וְעוֹד נֹזְכָה לְרֵאוֹת בְּמִפְלָתוֹ שֶׁל הַמֶּן שְׁלֵנוּ. וְרַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה אֶת זֹאת. אָבָל זֶה תְּלוּי רַק בַּעֲצַת אֶסְתֵּר: "אֲחֻדוֹת וְאִהְבָּה", שֶׁתִּהְיֶה אֲחֻדוֹת וְאִהְבָּה בֵּינֵינוּ, עֲזוּרָה זוֹ לְזוֹ. עַדִּין אֵין מִסְפִּיק אֲחֻה וְרַעוּת בֵּינֵינוּ. לְצַעֲרֵי הָרֵב, אֵל זֶה לֹא כּוֹנֵנִי, שֶׁאֲשֶׁה תִּשְׁפִּיל וְתִפְגַּע בְּזוּלָתָהּ, לֹא לְזֹאת נִתְּכּוֹנֵנִי, רְצִיתִי שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵנוּ אִהְבָּה, שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל: הָעוֹלָם רָאוּי שֶׁיִּתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאִהְבָּה שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם; תִּרְאִינָה כִּמָּה אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי בַּעֲבוּר יְלִדִיכֶן; הַחֲדָשׁ הַזֶּה נֹזְכָה לְכַמָּה שְׁמֵחוֹת, וְעוֹד כִּמָּה שְׁבוּעוֹת אָבוֹא לְכָאן. וְיַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאֲזַכֶּה כְּבוֹד לְגוֹר בֵּינֵיכֶם. וְהַעֲקֹר שֶׁתִּהְיֶה אֲחֻדוֹת וְאִהְבָּה, וּבְזֵה נִכְנִיעַ אֶת הַמֶּן-עֲמֶלֶק.

מָה אָמַר לְכֵן?! כָּל-כֶּף כּוֹאֵב לִי שֵׁשׁ פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר פַּעַם מוֹהֲרֵנִי ו'ל: כְּשֶׁשָּׁנִי סִבְלִים רַבִּים בֵּינֵיהֶם, דוֹקֵר לִי הַצְּדָדִים. וְהִנֵּה פֹה לֹא אֶתֵּן לְקַהֲלָה שְׁלֵנוּ שֶׁיִּקְוֹמוּ אֵילוּ רִיקִים וּפְחוּזִים, וְאֶעֱמַד מֵהַיּוֹם עַל הַמְשָׁמֵר, מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב וַחֲוָרָה לִי, אֲזִי אֲבַקֵּשׁ מִכֶּן רַק אֲחֻדוֹת וְאִהְבָּה! וְרַק בְּזָכוֹת זֶה נִמְתִּיק דֵּינִים מֵעַם יִשְׂרָאֵל. כִּי הִתְקַרַח לּוֹמַר לְכֵן, שֶׁמְחַכִּים דֵּינִים עַל עַם יִשְׂרָאֵל, אָבָל עַל-יְדֵי שִׁיְהִיָּה בֵּינֵינוּ אֲחֻדוֹת וְאִהְבָּה, נֹזְכָה לְהַמְתִּיק אֶת

הדינים. ואל תקחנה את זאת בנקל, אלא תרשמנה את התאריך שאמרתי לכן. וכן היה במלחמת המפרץ, שכלם נכנסו לחדרי בטחון והלכו במסכות, ורק ביבנאל אנשי שלומנו הלכו לבית-הכנסת והתפללו במנגן, והסתובבו בלי מסכות, וברוך השם, כל אלו מאנשי שלומנו שהאמינו בצדיק — נזכחו שהכל דמיון אחד גדול. אבל עתה עומדים לקרות דברים נוראיים, ועל-ידי אחדות ואהבה נזכה לבטלם, ובפרט אחדות בין הנשים.

ג. הצניעות. כל הצרות באות לאדם רק כשהאשה אינה שומרת על הצניעות, על גלוי שער, אשר זהו עון חמור מאד, ואין עוד חמור הימנו. ולכן כל אלו הנשים הצדקניות עשו קרחת לגמרי, ואשה שהולכת בקרחת, מתר לה לילך בפאה. ובודאי אשה שרוצה לילך במטפחת על הקרחת — אין למעלה מזה! אבל מי שאינה רוצה לילך במטפחת, אשה שמגלחת שערות ראשה מתר לה בפרוש לילך בפאה, כי חכמינו הקדושים התירו פאה נכרית, באשר מפאת הבושה אשה בודאי לא תורידה ברחוב. ואומרים חכמינו הקדושים (מגלה יג): בשכר צניעות שהיתה ברחל, זכתה ויצא ממנה שאול. ובשכר צניעות שהיתה בשאול זכה ויצאה ממנו אסתר, שהצילה את עם ישראל.

ולכן אבקשכן מאד, יען שיש גזרות על עם ישראל, קחנה על עצמכן לעשות קרחת. הרבי ר' מנחם מנדל מרימנוב זי"ע אמר, שכל הגאלה תלויה בשערה אחת. ולכן אבקש ואתחנן אליכן, למה רק הנשים התרדיות הגרות באזורים חרדיים אחרים יכולות לגלח שערן, ואתן לא תלכנה כך?! ומתר לחבש פאה על קרחת, מאות אלפי נשים הולכות בפאות, וכי הן עוברות על דת ישראל?! חס ושלום. פוסק אחד אומר שאסור פאה, אבל ישנם שלשים פוסקים אחרים שמתירים כזו וכו'. אבל דבר אחד ברור, ששער באשה ערוה, ומחמת גלוי שער — נעשים הרבה דינים על עם ישראל. ואני רוצה שנמתיק את הדינים מעם ישראל, ובפרט החדש הזה, שעומדים לקרות בו דברים גדולים, אזי אבקש אתכן, שבלי יוצא מן הכלל, כל אשה תגלח שער ראשה, ומי שבעלה אינו רוצה —

שְׁתַּכְתַּב לִי בַפֶּאקֶס וְכוּ'. וְאַחַר שְׁמַגְלִיחוֹת שְׁעַר רֵאשֵׁן, מִתָּר לִילֶךְ בַּפֶּאָה, וְאֵין בְּזֶה שׁוּם אִסוּר. מִי שְׁנוֹהֶגֶת לִילֶךְ בְּכוּבֵעַ עַל הַפֶּאָה — תִּלְךְ כֶּף. אָבֵל אֵין שׁוּם אִסוּר לִילֶךְ בַּפֶּאָה!

ד. תּפִּלָּה אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרוֹת וְיִסוּרִים, זֶה בְּשָׁלוֹם-בֵּית, זֶה בִּילְדִים, זֶה בַּפְּרָנְסָה, וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעַן אֶלָּא עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל צָרְכֵינוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת. וְאִם נִרְגָּיל עֲצֵמֵנוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ כָּל צָרְכֵנוּ, אֵין דָּבָר בְּעוֹלָם שְׁלֵא נִפְעַל, הַעֲקָר תְּהֵינָה חֲזָקוֹת בְּזֶה בְּכָל יוֹם וְיוֹם — לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהַרְבּוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת וּבְאַמִּירַת תְּהִלִּים, וּנְבַקְשׁוּ יִתְבַּרְךָ שְׁיִסִּיר מֵעַמָּנוּ אֶת הַסְּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, שְׁיַעֲזֹב אוֹתָנוּ — הוּא וְזָרֵשׁ אֲשֶׁתּוֹ, אֲשֶׁר מְסִיתִים וּמְדִיחִים, וְצָרִיכִים לְהַזְהִיר אֶת הַנְּשִׁים הַחֲדָשׁוֹת שֶׁהִגִּיעוּ, שֶׁהַמְּקַנָּה שֶׁבַח־סוֹתוֹ פְּסוּלָה, וְרַחֲמָנָא לְצַלְן מִי שְׁטוּבֵלֶת שָׁם — לֹא עֲלָתָה לָהּ טְבִילָה. תִּתְחַזְּקֵנָה בַּתּפִּלָּה, וּלְבַקְשׁוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁהַרְשָׁע הַזֶּה יִנִּיחַ לָנוּ כָּבֵר, וְיִתְפַּגֵּר בְּמַהֲרָה.

ה. עֲזָרָה רַבָּה. מִפֶּאֶת הַשְּׂמֵחוֹת שְׁיִשׁ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כַּמָּה נְשִׁים יֵצְאוּ לְחַפְשָׁה, וְאָנוּ זְקוּקִים לְכַח אָדָם, אֲזִי נְשִׁים שְׁיִכּוּלוֹת לְעוֹר לְפָעוּטוֹן, לְגַנִּים, לְבֵית-הַסֵּפֶר — תָּבוֹא עֲלֵיהֶן בְּרָכָה, וּבְזֶה שְׁעוֹזְרִים לָנוּ, אֲתָן עוֹזְרוֹת לָכֵן. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁהַבֵּית-סֵפֶר יִהְיֶה בְּרָמָה הַגְּבוּהָה בְּיוֹתֵר, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֵין לָנוּ לְהַתְּבַיֵּשׁ בְּבֵית-הַסֵּפֶר שְׁלָנוּ, וְלֹא יַעֲבֹדוּ עֲלֵיכֶן שְׂאֲצָלָנוּ רָמָה פְּחוּתָה, הַכֹּל שֶׁקָּר וְכֻזַּב, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת לְגַבֵּי תְּלִמוּדֵי תוֹרָה וּבְתֵי סֵפֶר אַחֲרִים, הֵם בְּקִרְשָׁה וּבְטִהָרָה מְפֻלְגִים, הֵיכָן יֵשׁ עוֹד מוֹסְדוֹת שְׂמַחֲנֻכִים אֶת הַיְלָדִים לְקַדְשָׁה וְטִהָרָה כְּזוֹ, יְלָדִים שְׁיִתְבוּדְדוּ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! בְּאִיזָה מוֹסֵד מִמוֹסְדוֹת הַתוֹרָה וְהַחֲנוּךְ מְלַמְּדִים אֶת הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְאַמוּנַת חֻכְמִים צְרוּפָה?! וְלָכֵן אֵין לָנוּ מֵה לְהַתְּבַיֵּשׁ! אָבֵל אֲנִי צָרִיךְ לְעֲזֹרְתְּכֶן! כָּל אֵלוֹ שְׁיִכּוּלוֹת לְתָרֵם מִזְמָנֵן לְבֵית-הַסֵּפֶר, אֲפִלּוּ בְּאִפְן זְמַנִּי, זֶה יִהְיֶה לָנוּ לִישׁוּעָה גְּדוּלָה, וְכֵן לְגַבֵּי הַמְּטַפְּלוֹת בְּמַעוֹן, וְכֵן בְּגַנִּים. אֲנִי מְקַנָּה מְאֹד לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד מְאֹד יִתְרַחֵב לָנוּ,

נבנה בתים, ויהיה מקום רחב ידים למעון, זה נראה כחלום, אבל בעזרת השם, הפעם החלום יתגשם, חפינה וראינה ישועות גדולות, לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם הולך בכל יום אצל כמה בתים, להסית נגדנו, אבל איננו מפחדים ממנו! כמו שעם ישראל לא פחדו מהמן הרשע, פי היה להם את מרדכי ואסתר. מי היא אסתר? אתן! כל אשה ואשה היא בחינת אסתר. לכן אבקשכן, עזרנה לי, בדקנה מה יכולים עוד לסייע במוסדות החנוף שלנו, אני זקוק לכח אדם שלכן.

אני מקוה מאד מאד להקדוש-ברוך-הוא, שנוזפה לשמע בחדש הזה בשורות משמחות, שיתהפכו ויתבטלו כל הדינים מעל עם ישראל, ונשמע בשורות טובות, ונתבשר בשועות ונחמות גדולות לעם ישראל.

לסכום — כל נשות אנשי שלומנו החזקנה עצמכן ביחד בשמחה עצומה, אל תחששנה מתושבי המקום, אבל צריכים את השמחה שלכן, את האחדות והאהבה שלכן, והעקר — את הצניעות שלכן, תשמרנה על בנותיכן להיכן הולכות ועם מי הן מתחברות, מי שיש לו איזו אחיזה עם הסמ"ך-מ"ם, איני רוצה שאף אחד יהיה לו עסק עמו! ואני מקפיד על זה מאד, פי זה הרשע הוא הטמאה הכי גדולה, ונראה מי ינצח; רבנו ו"ל אמר: ינצחתי ואנצח. וגם בימי הקמן חשבו שהנה הסוף, עד שחמל עלינו הקדוש-ברוך-הוא, ושלח לנו את מרדכי ואסתר, וזכינו לראות ישועות גדולות. וכן אבקשכן שוב על מדת הצניעות, לעשות קרחת, ולשמר על טהרת הצניעות שלכן ושל בנותיכן, ואשה תשפיע על רעותה. ותזכרנה שאין לכן רק את הקדוש-ברוך-הוא, והוא יתברך בודאי יעזר לכן. וכל אשה שצריכה ישועה — תראה ישועה בחדש הזה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות, וכל אשה שיש לה איזו בעיה, שתכתב לי תכף-ומיד בפקס בכתב ברור, ואענה לה. רק שמחה, רק אהבה, רק אחדות! רק להשתדל לבנות קהלתנו, אשר היא משתתת על יסודות של אהבה וחסד ועזרה הדדית. לדאבוננו הרב, מה שאנו רואים שקורה בחוץ, איזו שנאת חנם, איזו גזענות, לא אתן שיהיה בינינו דבר פזה, ואעמד על

הַמְשָׁמֵר. וְאִם יֵשׁ אִי מִי הַמְּנַבֵּל פִּי — אֲעֲמִידוֹ עַל מְקוֹמוֹ! אָנוּ מְכַרְחִים לְעֹזֵר זֶה לָזֶה, כִּי זֶה הִבְטַחְתָּ הַקְּיֹום שְׁלָנוּ וְשָׁל קְהֵלְתָנוּ. יִרְחַם עָלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת, וְנִרְאָה יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, שְׂיַעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִתָּנוּ וְעִם כָּלל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

יֵשׁ לִי עוֹד הַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמָּכֶן, אָבֵל כּוֹאֵב לִי, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁנִגְזְרוּ גְזֵרוֹת נִוְרָאוֹת עַל עִם יִשְׂרָאֵל, הִיָּה לֹא תִהְיֶה, אָבֵל בְּזֶה שְׁתִּתְאַחַדְנָה יַחַד וְתִרְאִינָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דְגָמָא חַיָּה, שְׂיֵשׁ לוֹ קְהֵלָה אַחַת בְּעוֹלָם לְהִתְפָּאֵר עִמָּה, שְׂאֲשֶׁה רוּצָה רַק בְּטוֹבַת זוּלְתָהּ, בְּזֶה נִזְכָּה לְהִמָּתִיק כָּל הַדֵּינִים מֵעַל עִם יִשְׂרָאֵל.

הַמְּאַחַל לָכֶן בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ב' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמָּךְ, שְׂזַכִּיתָ לְסִיִּם אֶת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַכְּף-וּמִיד תִּתְחִיל עוֹד פֶּעַם וְעוֹד פֶּעַם, הִיָּנוּ בְּכָל פֶּעַם לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּדֵי שְׂתוּכַל לְסִיִּם, כִּי אֵין עוֹד סִפְרֵי הַמְּחִיָּה וּמְעוֹרֵר כְּמוֹ הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְכָל הַמְּכַתְּבִים בְּ"אֲשֶׁר בְּנַחַל" הַכָּל לְקוֹחַ מִהַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי כִשְׁהִיִּיתִי מְאֹד צָעִיר בְּגִיל שִׁשְׁ-עֶשְׂרֵה, כְּבָר הִתְחַלֵּתִי לְהִתְמַיֵּד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כְּמוֹ שְׂסַפְּרֹתִי לָךְ, זָכַנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְסִיִּם שְׁלֹשִׁים פֶּעַם רְצוּפִים בְּפֶעַם אַחַת בְּכָל חֲדָשׁ אֶת כָּל חֻלְקֵי הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְזֶה מֵה שְׂמַחְזֵק אוֹתִי עַד עַכְשָׁיו, שְׂעוֹבֵר עָלַי מֵה שְׂעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', וּמִחֻלְקֵת וּבִזְיוֹנוֹת, צָרוֹת וְיִסוּרִים וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֵלוֹ שְׂקַרְבָּתִי בּוֹרְחִים מִמֶּנִּי וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן גַּם אִתָּה צְרִיךְ רַחֲמִים שְׁלֹא תִבְרַח מִמֶּנִּי, וְאֵל תִּהְיֶה כָּל-כָּף בְּטוֹחַ

וכו' וכו', כִּי כְּשֶׁרַבְנוּ וְ"ל חֲזַר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: הִבַּאתִי לָכֶם בְּמִתְנָה מִחֲלֶקֶת, וּכְשֶׁנִּכְנַס לְגוֹר בְּעִיר זְלַאֲטִיפּוּלִי, הִתְחִילָה עֲלֵיו מִחֲלֶקֶת עֲצוּמָה, עַד שֶׁיָּשַׁב שָׁם שְׁנַתִּים, וְאָמַר: 'מִשְׁפָּט רְשָׁעִים בְּגִיהֵנוּם' י"ב חֲדָשׁ, וְאָנִי יִשְׁבֹּתִי פֹה שְׁנַתִּים — פְּעַמִּים י"ב חֲדָשׁ גִּיהֵנוּם, עִם כָּל זֹאת אַחַר הַמִּחֲלָקֶת שֶׁעָבְרָה עֲלָיו אָמַר: לֹא אֵל זֶה הִתְכַּוְּנֹתִי, הִתְכַּוְּנֹתִי שְׁלֹא יוּכְלוּ לְשַׁבֵּת אֹתִי בְּסַפְסָל אֶחָד, כְּאוֹמֵר מִחֲלֶקֶת כְּזוֹ שֶׁאַף אֶחָד לֹא יִרְצֶה לְשַׁבֵּת לְיָדִי, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֲצִלִּי נִתְקִימָה הַמִּתְנָה הַזֹּאת בְּשִׁלְמוֹת, כִּי כָּל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים שְׁקִרְבָּתִי, וּלְבִסּוֹף בְּרַחוּ מִמֶּנִּי, לֹא רוֹצִים לְשַׁבֵּת עַל יָדִי, וְלִכְן תִּתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא תִבְרַח לִי יוֹם אֶחָד, לִי זֶה כְּכֹר לֹא נוֹגֵעַ, כִּי עוֹבֵר עָלַי בְּחַיִּי כָּל מִינֵי מִשְׁבָּרִים וְגִלְמִים: "כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עָבְרוּ".

מִוְהַרְגַּת ו"ל אָמַר בְּעֵת שֶׁחֲלָקוּ עָלָיו, עָמַד עַל צִיּוֹן רַבְנוּ וְ"ל וְצַעַק כָּל הַלְיָלָה: "כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עָבְרוּ", רַק פְּסוּק זֶה, צַעַק וְצַעַק וְצַעַק, וְתִאֲמִין לִי, שֶׁצָּרִיכִים הִרְבֵּה רַחֲמִים בְּזֶה הָעוֹלָם לֹא לְבָרַח.

אָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִמֵּילָא כְּשֶׁמְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶפְלוּ כְּשֶׁהוֹלֵךְ לִישׁוֹן, מְדַבֵּר עִמוֹ וְתִבְרָךְ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנִי הוֹלֵךְ לִישׁוֹן, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לִי כַח לְקוּם", וְכֵן מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁנוֹפֵל בְּשֵׁנָה, זֶה לֹא קָשָׁה כָּלֵל.

לֹא כְּדַאי לְהִלְחִיץ אֶת אִשְׁתְּךָ כָּלֵל, סוּף כָּל סוּף יֵשׁ לָךְ אִשָּׁה צַדִּיקָה, אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה כְּלִילַת הַמַּעֲלוֹת, וְלִכְן אֵל תִּלְחִיץ אוֹתָהּ, אֲלֹא תֵן לָהּ גַם מַה שֶׁמִּגִּיעַ לָהּ וְכוּ', וְאִז תִּרְאֶה בְּרָכָה וְהִצְלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדִיךָ.

אוֹדוֹת מְשַׁפַּחַת ... שִׁיחִיו, הֵם מְכַרְחִים לְקַחַת אֶת הַתִּינֶקֶת לְרוֹפֵא יְלָדִים, וְשִׁיבִדֵּק אִם לֹא כּוֹאֵב לָהּ מִשְׁהוּ, זֶה לֹא צָחוּק, וְאִסוּר לְזַלְזֵל בְּזֶה.

אָנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה, שְׁבִפְעַם הַבָּאָה כְּשֶׁאֶתָּה הוֹלֵךְ לְהִתְאַרְחַ אֶצְלָם, שְׁתְּבִיא עִמָּךְ שְׁפַע שֶׁל אֶכֶל, וְכֵךְ גַּם הֵם יֵאָכְלוּ בְּזִכּוֹתְכֶם, כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת, שְׂזוֹ סַעְדָּה שְׂאִינָה מְסַפְּקַת לְבַעֲלֶיהָ, וְזֶה עוֹן חָמוּר, וְכֵךְ אִם אַתָּם מִתְאַרְחִים וּמְבִיאִים אֶתְכֶם דְּגִים וּבָשָׂר וְחֵלּוֹת וְיִין, אֲזוּ גַם לָהֶם תֵּצֵא מִזֶּה טוֹבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

מַחֲמַת טְרִדוֹתֵי הָרַבּוֹת עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי תְרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק, וְאֵל תִּפְחָדִי מִשׁוּם דְּבָר, אִם רַק תִּרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לֹא לִהְיוֹת בְּכַעַס, עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחִי לְעִבְרָה עַל הַכֹּל, הָעֵקֶר לֹא לְהִתְפָּרֵץ.

בְּעֵינַי הַמְשַׁפְּחָה, בּוֹדְאֵי מִי שְׂיִגוֹר בְּיַבְנָאֵל, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתוֹ מִכָּל רַע, וְיִצְרִיכֵם רַק אֲמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָעֵקֶר לֹא לְהִתְקוּטֵט, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי תְרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַעֲקָר לְלַמֵּד הַרְבֵּה הַלֵּכָה, וְלֹא לְהַתְבַּלְבֵּל לְעֵת עֵתָה מְשׁוּם דְּבָר.

תְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמֶיךָ לְהַתְבוֹדֵד לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְמַח נְקִי, וְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂבִמְשֹׁף הַזְּמַן תֻּכַּל לִיחַד יְחוּדִים, אֲבָל לְעֵת עֵתָה רְאֵה לְהַתְבוֹדֵד אֶל הַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַלְמֵד הַרְבֵּה הַלֵּכָה, שְׁנֵה הַיְסוּד בַּחֲנֻרָה בְּתִשְׁבָּחָה.

וְעַל כָּל־ם — תִּהְיֶה רַק בְּשִׂמְחָה, וְתִגּוּר רַק בְּמִקּוֹם שְׂשֻׁנִיכֶם מִסְפִּימִים, וְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחְיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׂמִחָתִי לְשִׂמְעַ, שְׂהַבְנֹת שְׂמִחוֹת וְעֲלִיזוֹת, וְאִם הֵן שְׂמִחוֹת וְעֲלִיזוֹת, גַּם אֲנִי שְׂמִחַ, וְאֲנִי רוֹצֵה שְׂתַּחֲדִירִי בְּהֵן אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְנִזְכֶּה לְחַנּוּךְ אֶת יְלָדֵינוּ עַל קַדְשָׁה וְטָהָרָה, וְשִׂיִּתְעַלּוּ תְּמִיד בְּהַתְעַלּוֹת רוּחַנִית, הַעֲקָר אֶל תְּדַאֲגִי, וְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדָּאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

אִם אַתָּה לְחוּצָה עֹכָשׁוּ בְּמִוְרוֹת לְפָנֵי הַחַגִּים, חַג הַפּוּרִים וְחַג הַפֶּסַח, אַתָּה יְכוּלָה לְקַחַת אֶת ... תַּחְיָה, אוֹ אֶת ... תַּחְיָה, וְעוֹד נְשִׁים שְׂרוּצוֹת, הַעֲקָר אֶל תְּלַחֲצִי אֶת עֲצָמֶיךָ בְּלַחֲץ, כִּי זֶה לֹא בְּרִיא.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

הַרְגַּל אֶת עֲצֻמְךָ לְצֵאת בְּכָל יוֹם לְהַפְצָה, וְתַפְיץ מֵה שְׂיֹתֵר,
וְתַהֲיֶה לְךָ זְכוּת בְּזִכּוֹת הַרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת
הַמַּעֲלָה הַזֶּה.

נָא וְנָא הַדְּבֵק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַמִּיד תַּחֲשַׁב
מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, תַּרְגִּיל אֶת
עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, זוּהִי הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹאת, שְׂאֵין לְתֹאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלֵל.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְצֵאת בְּכָל יוֹם לְהַתְבַּוְּדוֹת בֵּין הַהָרִים, אֲשֶׁר
אֵין עוֹד דְּבָר חָשׁוּב מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹזַק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

תַּדַע, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית,
וְדַבֵּר קִטּוֹן וְדַבֵּר גְּדוֹל אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל
הָעֲלִיּוֹן, וְלִכֵּן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְךָ מִכָּל הַבְּלָבוּלִים שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ,
וְאֵנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא
הַטּוֹב, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים
נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתצ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, ג' אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יֵאִיר.

הנה אני מאד מבקש אותך, שתפסיק עם כל השטיות והדמיונות שלך עד עכשו, ראה להתפלל בכל יום ותיקין, וכן תתפלל מנחה מקדם, וערבית מקדם, ותלך לישן מקדם, ותהיה נזהר מאד בברפת-המזון, שהיא דאורייתא וכן בקריאת שמע שעל המטה, שהוא תקון גדול לפגם הברית.

בענין השעורים, תלמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתזכה לסיים בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י, ואם קשה לך כל הרש"י, אז תקרא רק קצת, העקר שנים מקרא ואחד תרגום, שזה תקון הברית, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט).

ראה ללמד בכל יום משניות בגרסא, אשר משנ"ה אותיות נשמ"ה, ומזכך את המוח, ורבנו ז"ל נתן תקון למוהרנ"ת ז"ל ולעוד כמה מאנשי שלומנו, לומר בכל יום ח"י פרקים משניות (פמוכא שיחות ה"ן, סימן קפה), ואם זה קשה לך, תלמד בכל יום חמשה פרקים, וכן תעשה לעצמך סדר לגרסא — חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים, בהוצאה של הזהר והתקונים המנקדים, פמוכא בדברי רבנו ז"ל, אשר תקון לבעל תשובה, לומר בכל יום חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים, וכן תלמד הרבה הלכה, ואם תלמד עם חברותא — אין למעלה מזה.

ועל כלם — ראה להפיץ, פי אין עוד דבר חשוב מלקרב יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא, שזה התקון הכי גדול.

מאד אבקש אותך, שתכבד ותיקר את אשתך, פי חכמינו

הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכוּ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ; וְרַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סט), אֲשֶׁר כָּל הַעֲשִׂירוֹת בָּאָה לְאָדָם רַק בְּזָכוֹת אֲשֶׁתּוֹ, וְכֵן הִזְהִירָנוּ רַבְּנֵנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְאָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָנִים: רסג, רסד): כַּמָּה יְסוּרִים הַנְּשִׁים סוֹבְלוֹת, וְלָכֵן צְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אוֹתָן. וְלָכֵן הִסְמִיךְ־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְרוּדִים בֵּין הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים, כַּדִּי לְהַכְשִׁילָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמַּח עִם הַמַּתְנָה שְׁנַתָּן לָךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא — אִשָּׁה יָקָרָה כְּזֹאת, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּמִּיד תְּצִיֵּת אוֹתִי, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב מְאֻמוּנַת חַכְמִים, כַּמּוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), כִּי עַל־יְדֵי אֻמוּנַת חַכְמִים אָדָם יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהַתְנַהֵּג.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה תַמִּיד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּלְהַתְּבוֹדֵד אֶל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל אֶת הַרְשִׁימָה שְׁאֲנִי רוֹצֶה, שְׂרַק זֶה יְהִיָּה וְלֹא אַחֲרָת, וְרַק הַיּוֹשֵׁב־רֹאשׁ וְהַגִּזְבֵּר בְּיַחַד יִתְתַּמּוּ, וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה שְׁיִשְׁנוּ אֶת זֶה כִּהוּא זֶה, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנִצְלִיחַ דְּרַבְּנֵנוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתצב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי תְרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל אֶת הַרְשִׁימָה שֶׁל חֲבֵרֵי הָעֲמוּתָה, וְתִמְסַר אֶת זֶה לְ...
וְכֵן שְׂאֵר הַמַּכְתָּבִים תִּמְסַר לִיעֲדָם, רְצִיתִי שֶׁהֵם יַעֲשׂוּ יְשִׁיבַת עֲמוּתָה
בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, וְאַתָּה וְ... תִשָּׁבוּ מִן הַצָּד לְהִיּוֹת צוֹפִים, כִּי צְרִיכִים
לְהַזְדַּרֵּז לִפְנֵי הָעֹשִׂים וְשִׁמוּנָה לְמִנְיָנָם, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר הָעוֹרֵף-דִּין.

הָעֶקֶר רָאָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תִּסִּיחַ דַּעַת
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂאִין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְזוֹ הַמְדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׂאָדָם
יָכוֹל לְזַכּוֹת בָּזֶה הָעוֹלָם, תְּמִיד לְחֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתצג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי תְרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְּלֵי הַשְּׂמֻחָה שֵׁישׁ לִי, שֶׁלְקַחְתָּ
עַל עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת יוֹשֵׁב רֹאשׁ הָעֲמוּתָה, וְאַתָּה גוֹרָם לִי נַחֲת־רוּחַ,
וְאַתָּה עוֹזֵר לִי אִישִׁית, אֲנִי לֹא רוֹצֵה שֶׁתִּהְיֶה יוֹתֵר הַפְּקָרוּת, וְלִכֵּן
אֲנִי רוֹצֵה שֶׁפַּעַם בְּחֻדָּשׁ תִּהְיֶה יְשִׁיבַת עֲמוּתָה, וְתִבְדֹּק לְהִיכֵן הַלֶּךְ
הַכֶּסֶף, וְאִיפֹה נִכְנָס הַכֶּסֶף, שֶׁלֹּא תִהְיֶה הַפְּקָרוּת.

פֹּה תִקְבַּל אֶת הַרְשִׁימָה שֶׁל חֲבֵרֵי הָעֲמוּתָה, וְאֲנִי רוֹצֵה אִם
אֲפָשֶׁר עוֹד בְּיוֹם שְׁלִישִׁי לַעֲשׂוֹת יְשִׁיבַת עֲמוּתָה, וְזֶה מְאֹד מְאֹד
נְחוּץ.

אֲשֶׁר ל' תתצד — ל' תתצה בנחל פט

נָא וְנָא רַק תַּחֲשֹׁב מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ
תָּמִיד כָּל מַה שְּׂאֵתָה צְרִיךְ, כִּי כֹךָ לְמַדְתָּ מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֵין לָנוּ בְּזֵה
הָעוֹלָם רַק מַה שְּׂרַבֵּנוּ ו"ל לְמַד אוֹתָנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת הַמוֹדְעָה.

לְדַעְתִּי, לֹא כְּדַאי לְעוֹרֵר אֶת הַדָּב, כִּי תַּחֲיָה קִנְיָה וְשִׁנְיָה, לְכֵן
אֶת תַּעֲשֵׂי אֶת הַמוֹדְעָה הַזֹּה.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְחַזְקֵי אֶת נְשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְלַכֵּת תָּמִיד עִם חַיִּיךָ עַל הַפָּנִים, וְתַהֲיֵי סְבֻלָּנִית, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לָךְ חֶתֶן טוֹב וּמְצָלָח, אֶת רַק תְּמַשִּׁיכִי לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל
יוֹם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז תִּרְאֵי נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתצו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ג' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נְרוּ יְאִיר.

יֵעַן שְׁאַתָּה חֵבֵר בְּעֲמוּתָהּ שֶׁל בֵּית־הַכְּנֶסֶת שְׁלִי, לְכֵן אָנִי מָאד
מָאד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁהַיּוֹם תִּתְאַסֵּף עִם יְדֵי־נּוּ ... נְרוּ יְאִיר, שֶׁהוּא
הַיּוֹשֵׁב רֵאשׁ, וְלָדוֹן עַל מֵה שְׁצָרִיכִים לְדוֹן, וְאַתָּה עוֹשֶׂה לִי טוֹבָה
אִישִׁית, וְאַף־עַל־פִּי שְׁאָנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה קֶצֶת קָשָׁה לָךְ, עִם כָּל זֹאת
תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה לְמַעַנִי.

נָא וְנָא רַק תִּחְשַׁב מִמְּנֵו יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין לָנוּ רַק אֶת
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְרַבְּנֵנוּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר צְרִיכִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
לְדַבֵּר רַק עִם הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּכְשֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִם הַקְּדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא, אָז הוּא הֵכִי מְצַלַח. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם לְדַבֵּר אֶפְלוּ כַּמָּה דְבוּרִים עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל
הַיָּמִים.

רְאֵה לֵהִיוֹת קְבוּעַ בְּלִמּוּד מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, בְּכָל
יוֹם, אֲשֶׁר הֵד' לְמוּדִים הָאֵלוּ מִמְּשִׁיכִים אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדְבָקוֹת
הַבוּרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוּ דְרַךְ כָּל הָעוֹלָמוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתצו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, ז' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוּמֵנוּ הַיָּקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלָב",
הַנְּיִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הנה השבת הזו היא שבת "זכור", שיש לנו מצות עשה לזכור את מעשה עמלק, שכל פח המן-עמלק הוא רק לפרר ולפזר את נשמות ישראל, שזה מה שאמר "ישנו עם מפזר ומפרד", פי כל הפח של המן-עמלק 'הפרד ומשל' — להפריד בין נשמות ישראל כדי שימשל, שזה היה חטא הנחש שרכב עליו הסמ"ך-מ"ם. ולכן אמרו חכמינו הקדושים (חלין קלט): המן מן התורה מניין? שנאמר "המן העץ", נמצא שהמן מקשר אל הנחש, שרוצה לעשות פרודים בין נשמות ישראל. ולכן אני מאד מבקש את אנשי שלומנו היקרים, היות שמתקרב פורים, ורבינו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עד): "ועכשו", וכו', זאת אומרת — ועכשו כל ההתחלות הן מפורים, ולכן עלינו לעשות התחלה חדשה בענין אחדות ואהבה, ולעזר אחד לשני.

יש בינינו אברך מצלח מאד בשם ... גרו יאיר, והוא מנגן באורגן, והוא יחסית יותר זול מאחרים, למה צריכים לחפש מבחויץ אנשים שלוקחים פי-שנים ופי-שלשה, בשעה שיש לנו פה אדם מאנשי שלומנו, שמחסר פרנסה, הרי חכמינו הקדושים אמרו (ברכות ג'): לכו והתפרנסו זה מזה, יש בין אנשי שלומנו צלמים וכו', וכו', ולמה צריכים לקחת אנשים מבחויץ, אלו מבפנים גם-כן עושים עבודה טובה ומועלת והרבה יותר בזול, האם מצוה לשלם כפל כפלים מבחויץ ולא לתת עבודה לאנשי שלומנו מבפנים?!

נא ונא ראו לעזר אחד לשני, שזו כל מצות פורים, שמתאחדים יחד כל נשמות ישראל, בבחינת (אסתר ד, טז): "לך פנס את כל היהודים", ואם אנחנו לא יכולים לאחד את כלל נשמות ישראל, באו נא אחד את אנשי שלומנו, ואיש את רעהו יאמר חזק, ומי יתן, שפמה מאנשי שלומנו יפתחו חנות מכלת, חנות ירקות וכו', ויעזרו אחד לשני, אשר דבר זה אצל חסידים אחרים יסוד גדול, ולמה נגרע?!

וכן אני מבקש מאד מאד את אנשי שלומנו היקרים, ראו לכבד וליקר אחד את השני, אשר זה יסוד גדול בעבודת ה' יתברך, פי

אי אָפֶּשֶׁר לְהִתְפַּלֵּל, אָלֵא כְּשֵׁישׁ אַחַדוֹת וְאַהֲבָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ
 ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רל"ט), אֲשֶׁר עֶקֶר הַדְּבֹר הוּא רַק
 מִהַשְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים קכב): "אֲדַבְרָה נָא שְׁלוֹם", וְלִכְן צָרִיף
 כָּל אֶחָד לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ לִפְנֵי הַתְּפִלָּה מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאַהֲבַת
 לְרַעַף כְּמוֹף", כִּי עַל-יְדֵי שֵׁישׁ אַהֲבָה וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לְדַבֵּר
 בַּתְּפִלָּה, אֲבָל כְּשֶׁאֵין שְׁלוֹם וַיֵּשׁ מַחְלָקָת, אֵי אָפֶּשֶׁר לְדַבֵּר בַּתְּפִלָּה,
 כִּי עֶקֶר הַתְּפִלָּה תְלוּי רַק בְּשְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְזֶה עֶקֶר הַצְּלַחַת הַקְּהֵלָה
 שְׁלוֹנוֹ, שְׂאֵף שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם הִרְשַׁע רוֹצֵה לְהַפְרִיד בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
 אֲבָל הוּא לֹא יִצְלִיחַ, הוּא יִלָּךְ וַיִּפֹּל נְפִילָה אַחַר נְפִילָה לִפְנֵי שְׂיוֹכֵל
 לְהַכְנִס בֵּינֵינוּ, אֲבָל הָעֶקֶר תְלוּי בְנוּ בְעֲצָמָנוּ, כְּפִי שֶׁנִּתְאַחַד יַחַד —
 זֶה תִּהְיֶה חוֹמָה בְּצוּרָה, כְּדֵי שֶׁהַטְּמֵא הִזָּה לֹא יִכְנַס בְּתוֹכָנוּ. וְלִכְן אֲנִי
 מְאֹד מְבַקֵּשׁ וּמְזַהֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, שְׂאֵף אֶחָד לֹא תִהְיֶה
 לוֹ שׂוֹם שְׂיִכּוֹת עִם הַטְּמֵא הִזָּה הָעוֹסֵק בַּהֲסָתוֹת בֵּין תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם,
 וְרוֹצֵה לְשַׁבֵּר אוֹתָנוּ.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְּבוּד בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר
 וְדְבֹר שֶׁמְדַבְּרִים אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלַחָה גְּצִיחִית,
 הַצְּלַחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אִם הֵייתֶם יוֹדְעִים מֵה
 תְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת בַּשָּׁמַיִם, הֵייתֶם עוֹסְקִים בְּזֶה תָּמִיד. לִכְן אֲנִי מְאֹד מְאֹד
 מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם — תִּרְבוּ בַּתְּפִלָּה וּבַקְּשָׁה, וּבְזִכּוֹת זֶה נִזְכָּה לְהַגְּאֵל
 גְּאֻלָּה שְׁלָמָה.

הַמֵּאחַל לְכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

ל' תתצח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תְּרוּמָה, ז' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִּיעֵנוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
 מְאֹד, אֶהוּבֵי תְלַמִּידֵי ... נְרוֹ יֵאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוּל לְתָאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאֵתָה

שְׁמַת, וְאַתָּה מוֹדֶה עַל הַשְּׂמִימָה שֶׁשְּׂמַחְתִּי אוֹתְךָ, וְאֲנִי רוֹצֶה רַק אֶת הַטּוֹב שְׁלֹךְ, וְעַל זֶה אֲנִי מְסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנִים שֶׁהֵייתָ פֹּה.

וְעַל-כֵּן אֲנִי רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְהַתְּנֶהג בְּדַרְךָ אֶרֶץ, כְּדִי שְׂלֵא יֵצֵא עָלַי שֵׁם רַע, וְתִתְּפַלֵּל אֶת הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת בְּמִגְנֵן דִּיקָא, וְתִגְנֹב עֵתִים לְלִמּוֹד תּוֹרָה.

וְעַל כָּלֵם — תִּלְמַד הַלְכוֹת נְדָה, כִּי הֵן הַלְכוֹת מְאֹד חֲמוּרוֹת, וְזֶה גּוֹבֵל עִם כְּרִיתוֹת, וְצָרִיכִים לְדַעַת אֶת זֶה, וְכָל דְּבָר קָטָן שֵׁישׁ לְךָ שְׂאֵלָה, תִּשְׂאֵל אֶת הָרֹב ... גֵּרוּ יְאִיר, וְהוּא יִסְבִּיר לְךָ כָּל דְּבָר בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת.

הַעֲקֵר תִּרְאֶה שְׂיִהְיֶה לְךָ שְׁלוֹם-בַּיִת, תִּכְבֵּד וְתִיַקֵּר אֶת אִשְׁתְּךָ, וּבְזֶה אַתָּה גּוֹרֵם לִי נַחַת-רוּחַ מְאֹד גָּדוֹל.

בְּעִנְיַן הַשְּׂעֵרוֹת וְכוּ', תִּדַּע לְךָ, שְׂאִשָּׁה מְכַרְחַת לְלֶכֶת עִם קְרַחַת, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שֵׁישׁ בְּבַיִת, זֶה רַק בְּגִלְל שְׂרוּאִים אֶת הַשְּׂעֵרוֹת שֶׁל הָאִשָּׁה בַּחוּץ, וּבְשִׁבִיל זֶה הִתִּירוּ לָהּ פֶּאֶה, בְּשִׁבִיל שְׂלֵא תִתְּנֶנָּה, אֲבָל אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה שְׂאִשְׁתּוֹ הוֹלְכַת עִם קְרַחַת.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַחֲזִיק מְעַמָּד, וְלֹא תִשְׁכַּר מִשׁוּם דְּבָר, הֵן אֲמַת שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׂעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהַחֲזִיק מְעַמָּד וְלֹא לְהִשְׁכַּר, כִּי זוֹ גְדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל — שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מְעַמָּד, וְאֲדַרְבֶּה אֲנִי רוֹצֶה שְׂתַכַּנֶּה אֶת בֵּיתְךָ כְּאֵן בֵּיבְנָאֵל, שְׁלִבְסוּף תִּהְיֶה "עִיר בְּרִסְלֵב", וְאִף שְׂעַכְשׂוּ זֶה נִדְמָה כְּאֵלוֹ חֲלוּם, אֲבָל לְבִסוּף הַכָּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִקְבַּל אֶת דְּבָרִי, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֶדֶר תְּרוּמָה, ז' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֶלָה גִּיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

אֵינְכֶם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצִּעַר שֶׁיֵּשׁ לִי, וְשִׁמְתִי
מִכְתָּב עַל לִיחַ הַמּוֹדְעוֹת, שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂיִקְחוּ
אוֹתָךְ, אָבֵל מָה לַעֲשׂוֹת שָׁזָה הַחַיִּים, מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לַעֲסֹק עִם
אֲנָשִׁים.

אָבֵל אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָכֶם, אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְהַכְרִיחַ אֶת כָּל
הַקְּהֵלָה שְׂיַעֲזְרוּ לָכֶם, אַמֶּת תִּקְלִיטוֹר אֲנִי יְכוּל לְהַגִּיד שְׂיִקְחוּ, כִּי
עֲנִי עֵירֶךְ קוֹדְמִים, אָבֵל אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת שְׁכַלְמֵ עֲנִיִּים, וְכָלֵם
סוֹבְלִים, וְאִי אֶפְשָׁר לְזַרֵּק אֶת הָאֲשָׁמָה עַל אֶף אֶחָד, וְלִכְן אֲנִי מְאֹד
מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, חָבֵל לָכֶם לְהַתְגַּרֵּשׁ, כְּשֵׁיֵשׁ לָכֶם בֵּית מְלֵא יְלָדִים,
אַתֶּם תַּעֲשׂוּ מָה שְׂאַתֶּם רוֹצִים, וְאֲנִי מִקְוֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְלֹא תִזְרְקוּ אֶת הָאֲשָׁמָה עַל אֶף
אֶחָד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

ל' תתק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֶדֶר תְּרוּמָה, ז' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֶלָה גִּיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךְ, עִם כָּל הַשְּׂיַחֲיוֹת.

אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁתִּשְׁמַר מְאֹד לֹא לְהוֹצִיא אֶת הַשְּׂיַחֲיוֹת

אַשֶׁר   ל' תתקא   בַּנַּחַל   צה

לְבַחוּץ, כִּי לֹא כָּל מַה שְּׁאַתָּה שׁוֹמֵעַ מִמֶּנִּי אַתָּה צָרִיךְ לְפָרְסֵם בְּדַפּוּס,
בְּנֹדָאֵי אַתָּה עוֹשֶׂה דְּבָרִים יְקָרִים, אַתָּה כּוֹתֵב כְּדֵי שְׂיִשְׂאֵר אֲצִלְךָ,
אָבֵל לֹא כָּל דְּבַר צָרִיכִים לְהַדְפִּיס.

אַתָּה צָרִיךְ מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הַבְּרִיאוֹת שֶׁלְךָ, כִּי רַק בְּשִׂבִּיל זֶה
הַתְּעַלְפָּת, שְׁאַתָּה לֹא יֵשֵׁן מִסְפִּיק וְלֹא אוֹכֵל מִסְפִּיק, וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב
הַקְּדוּשׁ אָמַר: כְּשֶׁאַדָּם עוֹשֶׂה חוֹר קָטָן בַּגּוּף, נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל
בַּנְּשֻׁמָּה, וְזֶה מַה שְּׁקוֹרָה אֲצִלְךָ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ,
שְׁתִּשְׁמַר מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה עַל בְּרִיאוֹת גּוּפְךָ. וְרַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד עַל זֶה
מְאֹד.

תְּמַשִּׁיף לְדַבֵּר עִם חֲבֵרִים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ
תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ל' תתקא.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, ז' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

לְדַעֲתִי, תַּעֲשׂוּ אֶת הָאֲרוּעַ לְבַתְּכֶם וְכו' בַּמְתַּנ"ס דִּיקָא. א. זֶה
יֹתֵר זוּל. ב. אֲנַחְנוּ עֲדִין בְּתַהֲלִיכִים מִשְׁפָּטִים בַּעֲנִין הָאוּלָם שְׁלָנוּ.
ג. וְתַעֲזְרוּ לָנוּ בְּזֶה שְׁתַּעֲשׂוּ בַּמְתַּנ"ס, וְהֵם לֹא יְכוּלִים לְהַגִּיד לְכֶם
שְׁלֵא, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף נִקְבַּל
רְשִׁיוֹן, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְנוֹכַל כְּבָר לַעֲשׂוֹת שְׂמַחוֹת
בְּאוּלָם שְׁלָנוּ.

תְּהִיוּ בְּקֶשֶׁר עִם ... גְּרוּ יְאִיר.

הַמְּאַחַח לְכֶם שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ל' תתקב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, ז' אדר ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תראי להתחזק, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך, ואני מאד מקווה לפגני יתברך, שהילדים לאט לאט יצאו מעצמם וכו', וישכחו את כל מה שעבר עליהם, אבל כדאי שהם ילכו לטפול פסיכולוגי, כי זה לא יזיק, ויש להם היום שיטות איך לעבד עם הילדים, שישכחו את כל הטראומה שעברו.

העקר תזכרי, שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותך, ורוצה רק את הטוב שלך, והוא אבי יתומים, והוא בודאי יעזר לך בכל מה שאת צריכה.

את ראי לכתב לי מכתב בכל כמה ימים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שגזכה לשמע אצלכם בשורות משמחות, ותתחזקי, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך שבת שלום...

ל' תתקב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות נשות אנשי שלומנו היקרים, "חסידים ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב". הוי"ה עליהן ישרה שכנתו תמיד, וישמרן ויצילן מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

השְׁבוּעַ זֶהוּ חַג מִיָּחַד בְּמִינוֹ, חַג פּוּרִים, שְׂרַבְנוּ וְ"ל אֹמְרִי
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עד), שֶׁכָּל הַחֲגִים הֵם זִכָּר לַיְצִיאַת מִצְרַיִם,
 וְעַכְשָׁו ... וְלֹא סִיּוּם, אֲלָא הִבִּינוּ מִדְּבָרָיו, שֶׁעַכְשָׁו כָּל הַהִתְחַלּוֹת
 מִפּוּרִים. מֵהִי הַמַּעֲלָה שֶׁל פּוּרִים יוֹתֵר מִכָּל הַחֲגִים, עַד שְׂאוּמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁכָּל הַמוֹעֲדִים יִהְיוּ בְּטָלִים, וַיְמִי הַפּוּרִים לֹא
 יִבְטָלוּ. הַכִּיצַד יִתְבָּן? הֲלֹא אָנוּ מֵאֲמִינִים בְּתוֹרַת הַקְּדוּשָׁה, שְׂאִין
 מִשָּׁג שְׂוִיתִבְטָל, חַג הַפֶּסַח, שְׁבוּעוֹת וְסֻכוֹת, רֹאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם
 הַכַּפּוּרִים יִשְׂאָרוּ, אֲלָא בְּפּוּרִים יִתְגַּלֶּה אֹרֶךְ כְּזֶה שֶׁכָּל הַמוֹעֲדִים אֵינוֹ
 מִתְגַּלֶּה. מַה הָיָה פּוּרִים? בְּפּוּרִים זָכִינוּ לְרֵאוֹת בְּמַפְלַת הַמֶּן עֲמֶלְק.
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֹמְרִים (שְׁמוֹת רַבָּה, פֶּרֶשָׁה כו, סִימָן ו'): לֵץ תִּפְּחָה —
 זֶה עֲמֶלְק. כָּל קְלַפֵּת עֲמֶלְק הִיא לַעֲשׂוֹת לַיְצַנּוֹת, וּבְרַגְעַ שֵׁישׁ לַיְצַנּוֹת,
 אִז רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שׁוֹכְחִים מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְרַגְעַ שֵׁשׁוֹכְחִים
 מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִז מִתְחִילוֹת לַעֲבֹר צְרוּת וַיְסוּרִים עַל כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד. כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה וְזוֹכֵר תָּמִיד מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִזִּי אֵינְנוּ
 מִפְּחַד מֵאֵף אֶחָד, כְּמוֹ שְׂאוּמֵר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קיח, ז): "הַיְיָ" לִי
 בְּעִזְרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאִי". קְלַפֵּת עֲמֶלְק — לְהַכְנִיס בְּעַם יִשְׂרָאֵל
 לַיְצַנּוֹת, וְהִיא אֲשֶׁר גּוֹרֶמֶת לְאָדָם כָּל הַצְּרוּת. וְלִכֵּן אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (יְרוּשְׁלָמִי בְּרֻכוֹת ב'): קָשָׁה הִיא הַלַּיְצַנּוֹת, שֶׁתְּחַלֶּתָּה יְסוּרִים
 וְסוּפָה כְּלָיָה; לְמָה אָנוּ רוֹאִים, שֵׁישׁ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כָּל-כֶּף הַרְבֵּה
 פְּגוּעִים, וְאִין יוֹם שְׂאִין קָלְתוּ מְרַבָּה מִחֲבֵרוֹ, וְאִם לֹא דִי בְּזָה, אִזִּי,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲבָרְכִים מְקַבְּלִים אֶת הַמַּחֲלָה וְנִפְטָרִים מִן הָעוֹלָם,
 נְשִׁים צְעִירוֹת נְחִלוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְנִסְתַּלְקוֹת מִן הָעוֹלָם, עַד
 שְׁשׁוּמְעִים שְׂיִלְדִים נְחִלִּים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְנִפְטָרִים הַשֵּׁם יְרַחֵם.
 נִשְׂאֶלֶת הַשְּׂאֵלָה: מַה רוֹצֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵאִתְּנוּ? הֲלֹא עִם
 יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, וְאִין לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַה לְהַתְּבַיֵּשׁ בְּעַם
 יִשְׂרָאֵל, כִּי לְגַבֵּי הַגּוֹיִים עִם יִשְׂרָאֵל כָּלֵם קְדוּשִׁים, הַגּוֹיִים רוֹצְחִים
 בְּדָם קָר, וְאֵף פְּעַם לֹא יִשְׁלִימוּ עִם יִשְׂרָאֵל, זֹו טְעוֹת חֲמוּרָה.
 וְכִמְאֲמָרֵם ו'ל (סִפְרֵי בְּהַעֲלוֹתָךְ ט, י'): אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, הִלְכָה
 הִיא בְּיָדוֹעַ שֶׁעָשׂוּ שׁוֹנָא לַיעֲקֹב. גּוֹי שׁוֹנָא תָּמִיד יְהוּדִי, אֵף שְׂיִרְאָה
 פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת, אֲכָל בְּמַחֲשָׁבָה, בְּלֹב, יֵשׁ לוֹ מַחֲשָׁבוֹת רַשָּׁע אֵיף
 לְהַתְּנַבֵּל וְלְהַרְגֵּ אֶת הַיְּהוּדִי. וּמְדוּעַ עוֹבְרִים עַל עַם יִשְׂרָאֵל כָּל-כֶּף

הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסוּרִים? עֵקֶב הַלִּיצְנוּת, שְׁאֵחָד מִתְלוּצֵץ מִהַשְּׁנִי, וּמִדְבַר רַע עַל זולתו, עַד שְׁעוֹשִׁים רְשָׁעוֹת לְזוּלָת, וּמִפְקִירִים אוֹתוֹ בְּשָׂבִיל כְּבוֹד, כֶּסֶף וְשֵׁם וְכוּ'. אֲשֶׁר זֶהוּ הָעוֹן הַחֲמוּר בְּיִתְרוֹ.

וְכַאֲן אֲנִי רוֹצֶה לְעוֹרֵר גַּם-כֵּן, שֶׁהִגִּיעַ לְתִשׁוּמַת לְבִי כִּמְה אֲנָשִׁים וְנָשִׁים הַצּוֹעֲקִים: לְמָה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ לֹא מַחְזִיקִים אוֹתָם, לְמָה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ לֹא עוֹזְרִים לָהֶם?! כִּי אֵלּוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הֵם עוֹבְדִים בְּמִשְׁרַד הַסַּעַד וְאֵינָם רוֹצִים לְעוֹרֵם. כְּתוּב (שְׁמוֹת כג, ה): "עֲזֹב תַעֲזֹב עִמּוֹ" — אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, אִם רוֹאִים אֶחָד נוֹפֵל עִם מִשְׁאוֹ, יִשְׁנֶה מִצָּוָה לְהַקִּימוֹ, הֵקֵם תִּקְוִים עִמּוֹ. שׁוֹאֲלִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: יְכוּל יְהִי הַהוּא יוֹשֵׁב מִן הַצַּד, תִּלְמוּד לֹא מֵר: עִמּוֹ, הִינּוּ בְּיָדָי זֶה מִצָּוָה לְעוֹר לְזוּלָת, אֲבָל לֹא יִתְכַּן שֶׁהוּא יֵשֵׁב בְּבֵיתוֹ בְּחִבּוּק יָדַי עַל כּוֹרְסָא, לֹא יָבֹא לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יִלְמַד, וְאַחֲרֵי-כֵן יָבֹא בְּטַעֲנוֹת לְכָל הַקְּהֵלָה, שְׁלֹא רוֹצִים לְעוֹרוֹ. אֵינּוּ מִשְׁגִּי כִּזֶּה! מִי עוֹזֵר לָנוּ? כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ צְרִיךְ יִשׁוּעָה גְדוּלָה, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁתַּדֵּל לְעִשׂוֹת חֶסֶד כְּכֹל יְכַלְתּוֹ, וְאֲנִי גֹאֵה עִם הַקְּהֵלָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד קְהֵלָה שְׁיַעֲזֵרוּ זֶה לְזֶה כְּמוֹ הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, וְזוֹ עֲבָדָה! בָּאוּ וְתָרְאוּ שְׁכוֹנוֹת חֲרָדוֹת אַחֲרוֹת, שְׁגָרִים חֲמָשִׁים אֶלְף מִשְׁפָּחוֹת, כֵּן יִרְבוּ, וְאִשָּׁה צְרִיכָה לְלֶדֶת, אֵין לָהּ הֵיכָן לְהִשְׁאִיר אֶת הַיְלָדִים. וְזוֹ עֲבָדָה! אִם אֵין לָהּ אַחוֹת אוֹ אִם, אוֹ חֲמוֹת, אֵין לָהּ הֵיכָן לְהִשְׁאִירָם. וְפֹה עוֹשִׁים חֲסִדִים גְּדוּלִים מְאֹד בְּתוֹךְ הַקְּהֵלָה. וְלָכֵן לֹא יִתְכַּן שְׁאֵחָד יִצְעַק: לְמָה לֹא עוֹזְרִים לִי, בְּעֵת שֶׁהוּא אֵינוֹ עוֹזֵר לְעַצְמוֹ. אִם יוֹצְאִים לְהַפְצָה, הַבְּטַחְתִּי שֶׁתָּרְאוּ שְׁפַע. אֲדַרְבֶּה, מִי שֵׁישׁ לוֹ עֶסֶק בְּפִרְנֶסֶה — אֲשֶׁרִיו וְאֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ, מִזְמַן רְצִיחִי לְהִקִּים מִפְּעַל, שְׁאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ יַעֲבֹדוּ בּוֹ. אֲבָל כִּידוּעַ לָכֶם, שְׁאֲפִלוּ עַל הָאוּלָם אֵין שְׁבוּעַ אַחַר שְׁבוּעַ שְׁאֵינְנוּ מְשֻׁלְמִים לְעוֹרְכֵי דֵינִים וְכוּ'. וְהִנֵּה הִבְאֵתִי עוֹרְכֵי דֵינִים מְצִיגִים מִירוּשָׁלַיִם וְדַבְּרָתִי עִמָּהֶם, שֶׁכָּכֵל שִׁפְעָלוּ, יוֹכְלוּ לְקַחַת אַחוּזִים מִהֶרְנוּחִים, וְהִנֵּה בֵינֵתִים בְּקִשֵׁי הַתְּחִילוֹ לְעִשׂוֹת מִשְׁהוֹ, וְכִבֵּר בְּקִשׁוֹ חֲמָשֶׁת אֲלָפִים דוּלָרִים, הֵיִתְכַּן?! וְזוֹ רַק דְּגָמָא. מָה אֲכַפֵּת לְסִמְ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, שֵׁישׁ לָנוּ אוּלָם?! הַלְּוֹאֵי שְׁנַנְצָל מִמֶּנּוּ כְּבָר, וְנַעֲשֶׂה שְׁמַחָה גְדוּלָה. וְהִנֵּה אָנוּ מְבִיאִים עוֹד וְעוֹד עוֹרְכֵי

דינים, ובינתים לא פועלים, ורק כסף מבקשים. והנה בא אחד מאנשי שלומנו, ואומר שאין עוזרים לו, בנדאי צריכים לסייע לזולת, אבל הייתכן לשבת בבית, לשתות קפה בחבוק ידים, ואחר-כך לצעק, שאין לו מה לאכל וכו'? ! לך תצא להפצה, ובעזרתו יתברך יהיה לך שפע.

ברוך השם, אין לנו מה להתביש עם הקהלה שלנו, אני גאה עמכם. במצבים הכי קשים שאנו נמצאים, אנו מחזיקים מעמד; היכן רואים בעולם דבר כזה, שמקנה צריך להיות במחטרת? ! היכן רואים בעולם תלמוד-תורה, בית-ספר, גנים, שצריכים להמצא על-יד המזבלה ובית העלמין, והרשע הזה אינו פוסק להתסיס את תושבי המקום נגדנו. אף לא אתן כזאת! אני אפעל למען אחדות ואהבה בין אנשי שלומנו בכל התחומים. היכן נשמע כדבר הזה, שפעוטון נמצא בבית פרטי?! התבוננו באילו מקומות הם נמצאים? מבנה יפה, סביב דשא, ומתקני משחקים וכו' וכו', והוא ריק כמעט לחלוטין, בקשי חמשה-עשר ילדים, בשעה שאנו יכולים למלא מאה ילדים. האין זו רשעות? ! ואין זה לשון-הרע כלל וכלל, כי על מי אני מדבר? על המן הרשע, זהו לשון הרע? ! הקדוש-ברוך-הוא יעזר בעת שנגיע למלה 'המן' במגלה, נדפק עם הרגל, ונמחק את כל ה'המנים' וכו'.

אל יבוא אף אחד בטענות. כל אחד ואחד יש לו הצרות והבעיות שלו, מה כל ענין רבנו ז"ל? לחזק ולעודד ולשמח זה את זה. כלנו נמצאים במצבים קשים מאד, ולא נכנס לפרטי פרטים. זה מסכן, זו מסכנה, אין להם שלום-בית, אינם מסתדרים, אשר זו גם-כן עולה גדולה מאד, כי כמה וכמה פעמים דברתי עמכן, שאי אפשר לעבר את זה העולם, רק אם מותרים, אם רוצים לעבר את זה העולם בשלום, בטוב ובנעימים, שגיהם צריכים להיות ותרגנים — הן הבעל והן האשה, וזאת לומדים אצל רבנו ז"ל, כמוכא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פד), שהתלמידים שאלו את ר' נחונייה בן הקנה: במה הארכת ימים? איך היה לך כל יום ויום ארוך וכו', וענה: ותן הייתי בממוני. ואם-כן הבעל צריך לותר לאשתו

וְהָאִשָּׁה לְבַעֲלָהּ, הַחַיִּים מְרִים מִמֶּנּוּ, עַל כֵּל אֶחָד עוֹבֵר סָבַל רַב. בַּתְּחִלָּה אֵין מִסְתַּדְרִים, כִּי הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה בָּאִים מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת וּרְקָעִים וְכוּ', הֵם שְׁנֵי הַפְּכִים, וְהַעֲקָר — לְהַשְׁלִים בֵּינֵיהֶם. אוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֵלֶק א', סִימָן פ'): מַה נִּקְרָא שְׁלוֹם? כְּשֶׁשְׁנֵי הַפְּכִים מֵתְאַחֲדִים, כְּשֶׁאֵשׁ וּמַיִם מֵתְחַבְּרִים — זֶהוּ שְׁלוֹם, נַעֲשֶׂה שְׁמַיִם, אֲבָל כְּשֶׁשְׁנֵיהֶם מִים אוֹ שְׁנֵיהֶם אֵשׁ, אֵין זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם. וְלִכֵּן הִנֵּה אַתֶּם שְׁנֵי הַפְּכִים, הַעֲקָר תִּרְאוּ לֵהִיּוֹת וּתְרַנְּנִים, וְלֹא לְבוֹא בְּטַעֲנוֹת זֶה עַל זֶה, אֲשֶׁר אִזּוֹ אַתֶּם מְרַחֲקִים אֶת הַשְׁלוֹם-בַּיִת. הַחַיִּים קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד. כֵּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַבְּעִיּוֹת וְהַצְּרוֹת שְׁלוֹ, אִשָּׁה צְרִיכָה לַעֲזֹר לְבַעֲלָהּ וְהַבְּעַל לְאִשָּׁה, וּבִמָּה יְכוּלִים לַעֲזֹר? עַל-יַדֵּי מְלָה טוֹבָה, דְּבוּר יָפֵה. וְדַבֵּר זֶה אֲנִי מְלַמֵּד אֶת כָּל הַתְּלָמִידִים. וְהִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר וְנוֹתֵן יְלָדִים, הֵם הַבְּרָכָה הַכִּי גְדוֹלָה. וְאֵימְתִי זֹו בְּרָכָה? כְּשֶׁיּוֹדְעִים לְשַׂמַּח עִם הַמַּתְנָה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן. אֲבָל אִם לֹא יוֹדְעִים — אֲזִי קוֹבְלִים, חַס וְשְׁלוֹם. בְּיָדָאֵי הַיְלָדִים מְצִיָּקִים וּמְטַרְיָדִים, צְרִיכִים לְקוֹם בַּעֲבוּרָם בְּלֵילוֹת, גַּם בְּזֶה הַבְּעַל צְרִיךְ לְהִתְחַלֵּק וְכוּ'. הָאִשָּׁה טְרוּדָה עִם הַיְלָדִים כֵּל שְׁעוֹת הַיּוֹם, וְעַל-כֵּן בְּלִילָהּ יִשְׁתַּדֵּל לַעֲזֹר, אִם הוּא לוֹמֵד בְּשְׁעוֹת הַמְּאַחֲרוֹת, בְּיָדָאֵי יְכוּל לְהַגִּישׁ לָהֶם עֹזְרָה בְּעֵת הַצְּרָךְ. וְאִם הוֹלֵךְ לִישׁוֹן מְקַדֵּם, הָאִשָּׁה תִּטְפַּל בָּהֶם בְּעֵת נְיוּמוֹ, וּבְעֵת שְׁקָם לְחֻצוֹת, יְכוּל לְהַגִּישׁ עֹזֵר וְכוּ'. וְכֵן אֲנִי נִהְגֵּיתִי מִשָּׁךְ כֵּל הַשָּׁנִים בְּצַעֲיוֹתַי, וְכֵן צְרִיךְ לֵהִיּוֹת — עֹזְרָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית.

הַיְלָדִים גְּדֻלִים, הַבְּעִיּוֹת גְּדֻלוֹת, אֲבָל אִם אָדָם פִּקַּח וְרוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד — מְצִלִּיחַ. אָדָם צְרִיךְ לְדַעַת מַה יִּהְיֶה הַלְּאָה, לֹא תִּמְיֵד הַיְלָדִים יִשְׁאָרוּ חַמּוּדִים וְקִטְנִים וְכוּ', וְכִשְׁיִגְדְּלוּ, יִתְעוֹרְרוּ בְּעִיּוֹת וְכוּ'. אֲבָל אִם לוֹקְחִים אֶת הַחַנוּךְ בְּיָדֵים הַיֵּטֵב, וְלֹא נוֹתְנִים גְּבוּי לַיְלָדִים, אֲשֶׁר זֶהוּ הָרִס מַעֲקָרוֹ, צְרִיכִים לְתַת גְּבוּי לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת. אִם הַמּוֹרָה אוֹ הַמְּנַהֲלָת מְתַלּוֹנְנוֹת עַל בֵּית אַחַת, הַהוֹרִים צְרִיכִים לְקַחַת לְתִשׁוּמַת לָבָם, וְלֹא לְחַזֵּק אֶת יַדֵּי הַיְלָדִים. יִתְכַּן שֶׁהַמְּנַהֵל אוֹ הַמְּנַהֲלָת, הַמְּלַמֵּד אוֹ הַמּוֹרָה טוֹעִים, הֵם גַּם בְּשֶׁר וְדָם, אֲבָל אִזּוֹ צְרִיכִים הַהוֹרִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם שִׁיחָה שְׁלֵא בְּנוֹכַחוֹת הַיְלָדִים.

כי בָּרַגַע שֶׁהִילָדִים מְרַגִּישִׁים שְׁנוֹתָנִים גְּבוּי לָהֶם וְלֹא לַהֲנַהֲלָהּ מִגְּבוּהָ, הֵם מְזוֹלְזָלִים בְּהַשְׁפַּעַת הַמְּחַנְכִים וְכוּ', וְאִינֶם מוֹכְנִים לְקַבֵּל מְרוֹתָם, עַד שֶׁנֶּהְרָסִים לְחֻלוּטֵינָן. וְאֵל תַּחֲשׁוּבוּ שֶׁנִּצְחָתֶם עִתָּה אֶת הַמְּחַנְכִים וְכוּ', אֲלֹא אֶת עֲצָמְכֶם נִצְחָתֶם. יְלָדִים צָרִיכִים לִידַע שֶׁיֵּשׁ מְלָה בְּמִלּוֹן: "לֹא". וְלֹא לֹמַר לָהֶם עַל כָּל דְּבָר: "כֵּן". כִּי אִם יִשְׁמְעוּ תַּמִּיד "כֵּן", יִנְצְלוּ אֶתְכֶם בְּעֵתִיד, וְתִסְבְּלוּ סָבֵל רַב. בּוֹדָאֵי מַחֲמַת שְׁאוּהָבִים אֶת הַיְלָדִים וְרוֹצִים לְהַצְדִּיקֵם וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל צָרִיף לָזֶה שְׂכָל, כִּי אַחֲר־כֵּף יִגְדְּלוּ עֵקֶם, חֵס וְשָׁלוֹם, וְאִף שֶׁיִּכְעֹטוּ בְּרַגְלֵיהֶם, יִצְעֲקוּ וְיִזְעֲקוּ, אֲבָל כִּשְׂיֵרָאוּ שְׂאִין יְכוֹלִים לְשַׁכְנַע אֶת הַהוֹרִים בְּבִכּוּת, הֵם יִתְחִילוּ לְלַמֵּד, שֶׁצָּרִיכִים לְצִיָּת. אֲבָל אִם כָּל דְּבָר עוֹנִים לָהֶם בְּחִיּוֹב, זֶה סוּד הַהֶרֶס.

חַנוּף מִתְחִיל מִקְטָנוּת. הֵנָּה הַמֶּן-עֲמֵלֵךְ רָצָה לְהַשְׁמִיד אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וַיִּמָּה עָשָׂה מְרַדְכֵי הַצְדִּיק? קִבֵּץ אֶת כָּל הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וּבִיחַד בִּקְשׂוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה עָשָׂה רֶשֶׁם בְּשָׁמַיִם. לְמִדִּים מִכָּאן, שֶׁהַחַנוּף שְׁנוֹתָנִים לִילָדִים, שֶׁיִּדְעוּ שְׂאִין לָנוּ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה צָרִיכִים לְלַמֵּד לִילָדִים מִגִּיל פְּעוּטוּן, וְכֵן אַחֲר־כֵּף בְּגִנָּים צָרִיכִים לְחַנּוּף כֵּף, וְכֵן בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וּבְבֵית-סֵפֶר, בְּתִיכּוֹן וּבִישִׁיבָה, לִידַע שְׂאִין לָנוּ רַק הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ שָׁמוּ! וְכֵן צָרִיף לְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים שֶׁיִּשְׁמְרוּ עֲצָמָם מִרַמָּאִים, שֶׁקָּרְנִים, צְבוּעִים, כִּי עוֹבְדִים מְאֹד עַל בְּגִי-אָדָם, לְצַעֲרוֹ הָרַב, אָנוּ עֹדִים מֵה קוֹרָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל כְּבוֹד וְגֵאוּת מוֹכְנִים לְקַבֵּר אֶת הַזּוּלָת, שֶׁיִּמַּק בְּכֹלֵא. אִינְנִי מְסַגֵּל לְהַבִּין אֶת זֹאת, אִינְנִי מְסַגֵּל לְחִיּוֹת עִם זֶה, וְאִינְנִי מְסַגֵּל לְעַכֵּל אֶת זֹאת, אֲבָל זֹו עֲבָדָה! וְזֹאת צָרִיכִים לְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים, שֶׁלְּפַעֲמִים הַזּוּלָת הוּא רֶשַׁע וְאַכְזָרִי, וְצָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ, כִּי אִם אֵין לְאָדָם אֲמוּנָה, תִּרְאוּ לְאִיזוֹ שְׁפָלוּת יְכוֹלִים לְהַגִּיעַ, לְהַשְׁפִּיל אֶת הַזּוּלָת, וְלַהֲנִיחוֹ בְּכֹלֵא בְּדָם קָר, וּבְאַדִּישׁוֹת רַבָּה כָּל-כֵּף. וְאִף שֶׁהָאֲסִיר עָשָׂה לוֹ טוֹבוֹת רַבּוֹת כָּל-כֵּף, אִינוּ שֵׁת לֵב לְכָל זֹאת. וְלָכֵן הָעֶקֶר לְהַחְדִּיר אֲמוּנָה בְּלֵב הַיְלָדִים, וְאִם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ עִמָּהֶם, צָרִיכִים לְתַת גְּבוּי לְמַלְמֵד וְלַמּוֹרֶה. וְאִף אִם אֶתֶם מְשַׁכְנְעִים שֶׁהַמְּחַנְכִים אִינֶם צוֹדְקִים, צָרִיכִים לִילֵף אֲלֵיהֶם בְּעַת שֶׁהִילָדִים אִינֶם שׁוֹמְעִים וְלַהֲבִהֵרָם

טעותם. ואין לפנוק את הילדים, כי הורסים אותם בזה. ובודאי אין להכותם בחמת זעם, כי זו אכזריות גרידא, ורק יכעיסם יותר, אלא לנהג כלפיהם בסבלנות ובהסברה, ובכלל טוב לדבר עם ילדים כמו שמדברים עם מבגרים, והם אוהבים את זאת. הנה ברוך השם לקחתי על עצמי לחנך ילדיכם, וברוך השם, בגיל צעיר אני יכול לחתנם, כי תמיד דברתי עמם כמו שמדברים עם מבגרים, והם ילדים פקחים מאד. ואזי כל אלו שרצו לשתף אתי פעלה — יש להם בחזרה יהלומים, אבל אלו שלא רצו לשתף אתי פעלה, הבעיה היא שלהם. יש לנו עכשו פתת בר-מצוה, והמתנחף שלהם הוא מיחד במינו, אברך מצין, ואני נותן לו את כל הגבוי. מי שאינו רוצה, שישלח ילדיו לטבריה. אבל אני אומר לכם, שהמתנחף שלהם מכניס את הנשמה בילדים, ואם רק תגבו אותו, תקבלו בחזרה יהלומים. וכמו-כן איזו מסירות נפש עושה המנהלת בתיכון, וכן הגברת ... וכן הגברת ... מלמדת את הפלות וכו', אם תחשבו באפן הזה, בזה בעצמו נכניע את עצמך, שרוצה לראות רק את הרע שלנו, ולא יחיה לראות בכשלונו, כי לא נפשל בשום פנים ואופן, ולא אפן את זאת.

הכפל הדבר — בענין אחדות ואהבה אני חוזר ומדגיש את חשיבות הענין, אבל כבר כתוב (דברים נב, ד): "הקם תקים עמו" — ביחד עמו, שתעזר גם אתה בעצמך. וכן רציתי להקים מפעלים וכו' וכו', שיהיה לאנשי שלומנו פרנסה, אבל הסמ"ד-מ"ם שם רגלים להרע, ומספיל כל תכנית טובה וכו', אבל סופו יהיה מר מאד, כסופם של כל שונאי ישראל. ולכל אנשי שלומנו תהיה פרנסה מסודרת, דירה מסודרת, הבה נתפה ונראה, וכפי שהמשפחות הקודמות שלא תארו שיזכו לזה וזכו, כמו-כן יהיה אתכם.

אבל כל ענין הפורים, הוא דבריה של אסתר שאמרה למרדכי: "לך פנס את כל היהודים", להחדיר אחדות ואהבה בתוך הקהלה שלנו. המן הרשע כל פחו — הפרד ומשל, רוצה להפריד, הנה אתם רואים שכל תושבי המקום נגדנו, ומדוע? כי הפרוץ הזה, המן הרשע הזה אין לו מה לעשות עם זרש אשתו, והולכים מבית לבית

רק להסית נגדנו, שיטכס עצה לעזר לכלם — זה לא, וטוען: אין לי תקציבים. הנה קבל עתה עוד כאלפים דולר תוספת על משכרתו, 'מסכן' הוא עובד קשה מאד — כך טוען. ואם נפטרים כמה זקנים וזקנות, מה הוא אומר בלונה? "צריכים לחשב מה אנו פוגמים באהבת ישראל?! " שהילדים שלנו — שלש מאות וחמשים במספר, כן ירבו, צריכים להצטופף על יד בית העלמין, זה לא אכפת לו, ויביא ילדים מבחוץ, שכלל אינם גרים ביבנאל, וימסר להם את בית-הספר הממ"ד וכו'. ועוד יעז לדבר מאהבת ישראל, כשכל חציו והתנהגותו הם הפך הגמור מזה! ולא אפנס עתה לדבר מזה, אשר זה כואב לי מאד מאד. ועקר הכאב — שכלם נותנים לו הצדק, אבל כך זה העולם. תראו איזו רשעות עושים ליהודי, מסכן, מה לא עשה בשביל הספרדים, הקים להם תלמודי תורה ובתי ספר, ועתה נמק בפלא, ואוי ואבוי אם אדבר בעבורו, ואם לא די בזה, אזי גם כלם יצאו עתה נגדו וכו' וכו'. זוהי רק דגמא לאשר קורה בעולם. אני אינני מפחד לומר את האמת וכו' וכו'.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שעוד נצליח מאד, ונתחיל לבנות פה, ולא נשאל אף אחד, אבל לזה אני צריך את האחדות שלכם, ולא לדקר זה את זה. מי שאין נראית לו הקהלה — שיעזב לחיים ולשלום.

הנה מגיע עתה חג קדוש מאד, חג הפורים, וצריכים להתאחד יחד, ברוך השם, יש לנו קהלה יפה, פעוטון, צריכים להעריך את עבודת הגברת ... אשר משקיעה את נשמתה בו, ולכן תראו לעזר לה, ואל תצעקו שאין עבודה, פי הנה היא מוכנה להכניס עוד ילדים, אבל דרוש פח עזר, ולא — איננה יכולה לקבלם, כי הרשע מרשע הנה ימסר אותנו, ויקחו לנו את הסמל.

חכמינו הקדושים אומרים, שהמן הולך ומדבר לשון הרע על מרדכי, ואחר-כך אומר, שמרדכי מדבר לשון הרע עליו. בודאי מרדכי הצדיק מגלה את פרצופו האמתי של המן הרשע. והנה ברוך השם, נוספים עוד ילדים וכו', נולדים עוד בנים ובנות, כן ירבו,

והיכן נכניסם?! על-פן צריכים להתחשב בגבירת ... היכן היא תכניס אותם?! אני רק פוקח עיניכן להוכיח באיזו רשעות אנו נמצאים, ואחר-כך עוד יש מי שאומר: הלא אסור לדבר לשון-הרע על הסמ"ך-מ"ם וכו', וכדבורו גורר אחריו עוד תמימים וכו'. ותדעו לכם שהדבור יש לו כח. הנה אדם שמסר נפשו בשביל כל הספרדים, והנה הכניסוהו בבית-סהר, ואוי לו למי שרוצה לעזור ולדבר בעבורו, כבר קוברים אותו, איזה הצדק?! אז אם איננו יכולים לתקן את האחדות בכלליות, לכל הפחות בקהלה שלנו אני יכול לעבד על נקדת האחדות. ולכן אינני רוצה שיהיה לאף אחד שיכות עם הסמ"ך-מ"ם וחבר מרעיו. הנה גנבו מאתנו את בית-הספר, את התלמוד תורה, והשליכנוו לכלבים. אבל הקדוש-ברוך-הוא עזרנו, ויש לנו קהלה יפה כל-כך.

והנה בא פורים. אבקש את כל נשות אנשי שלומנו, המשכנה לעשות כל ליל שלישי ליל שמחה באולם השמחות, שהם יביאו תגברת, אנו נתמודד עם זה וכו'. נראה מי יפנע?! נראה מי שייסבל — אנו או הם?! גם אנו יכולים להכניס במתנ"ס, ולעשות שם ככל העולה על רוחנו. אבל אם יניחו אותנו בפנתנו, אנו נעזב אותם, אם יציקו לנו, גלף ונכנס בתוכם, מספיק הרשעות שעושים לנו כל השנים, אני רוצה, שכל ליל שלישי תעשו ליל שמחה באולם השמחות. והנה מגיע חג פורים, שהוא חג קדוש מאד. מצות הפורים — לקרא את המגלה בלילה וביום, זהו דבר שגם הנשים מחיבות בו. ויען שהשנה זה יוצא מאד מאד קשה, בערב שבת הוא פורים, אזי אין יכולים לעשות את הסעדה ביום ששי, וכן לשחות ולהשתפר, כי עלולים להגיע לחלול שבת. ולכן הייתי מציע לעשות את סעדת פורים והמשתה במוצאי שבת באולם השמחות. ובנדאי צריך לשמר שלא יציקו לנו לציווד. וקריאת מגלה שומעים בחמישי בלילה וביום ששי בבקר. ובענין תענית אסתר, נשים פטורות מלצום, ובפרט אשה הרה ומינקת ויולדת. תענית אסתר זהו צום קל מאד, וגבר חייב בצום. והאשה במקום הצום תתן צדקה. בתענית אסתר במנחה נותנים מחצית השקל, שזה שלשה חצאי דולר,

שהוא כֶּסֶף עוֹבֵר לְסוּחָר, וְזֶה יוֹצֵא כְּשֶׁבַע שְׁקָלִים לְעָרָךְ. אֵת מַחְצִית הַשְּׁקָל יְכוּלִים לְחַלֵּק לְשִׁלְשָׁה חֲלָקִים: הַחֲלֵק הָרִאשׁוֹן: לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, זֶהוּ בְּדֶק הַבַּיִת, הַיּוֹצֵאת חֲשָׁמַל, מִיָּם לַמְּקוֹה וְכוּ', חֲצִי שְׁקָל הַשְּׁנַי זֶה בְּשִׁבְלֵי הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, הַתְּלִמּוֹד תּוֹרָה, בֵּית־סֵפֶר, הַפְּעוּטוֹן, וְחֲצִי שְׁקָל הַשְּׁלִישִׁי זֶה בְּשִׁבְלֵי הַכּוֹלָל: יֵשׁ לָנוּ כּוֹלָל עָרֵב, כּוֹלָל לְפָנֵי הַצְּהָרִים, כּוֹלָל שֶׁל ר' ... כּוֹלָל שֶׁל ר' ... כּוֹלָל עָרֵב שֶׁבֶת, לֵיל שְׁשִׁי, אִזּוֹ הַחֲצִי שְׁקָל הַשְּׁלִישִׁי זֶה בְּשִׁבְלֵי הַכּוֹלָלִים שְׁלֵנוּ. וְאִם רוֹצִים לְצַרֵּף אֵת הַחֲצִי הַשְּׁלִישִׁי גַם לְיִשְׁבֵּיהָ — תָּבוֹא עֲלֵיכֶם בְּרָכָה. וְאֵינְנִי רוֹצֵה שְׁיַנְיִחוּ יוֹתֵר מְשַׁלֵּשׁ צִלְחוֹת, אֱלוֹ שְׁלֹשׁ הַצְּדָקוֹת שְׁלֵנוּ. וְאִם לֹא נִדְאָג בְּעִבּוּרֵנוּ, מִי יִדְאָג לָנוּ?! בְּבִקּוּר שֶׁל יוֹם שְׁשִׁי שׁוֹמְעִים אֵת הַמְּגִלָּה, וְאַחֲר־כֵּן מְקִימִים מְצוֹת מִתְּנֻת לְאַבְיוֹנִים וּמְשֻׁלּוֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ. הַעֲקָר עֲלִינוּ לְדָאָג לְהִקְיָם קְהֵלָה עוֹזֵרֶת, קְהֵלָה עִם אֲחִיָּה וְאַחֲדוּת, וּבְזֶה נִזְכָּה לְהִמָּתִיק אֵת כָּל הַדִּינִים. כִּי בַחֲדָשׁ הַזֶּה מְחַכֶּה עַל עַם יִשְׂרָאֵל מָה שְׁמַחֲכָה, וְאֵנוּ מְקוּיִם לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּזִכּוֹת הַקְּבוּץ שְׁלֵנוּ שֶׁנִּתְאַחַד יַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה, וְנִמָּתִיק אֵת הַדִּינִים. וְכִמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: בְּזִכּוֹת רְקוּדִים וְהִמָּחָאֵת כֶּף נִמָּתִיק אֵת הַדִּינִים, וְלִכֵּן אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ! רְאוּ לְהִיּוֹת שְׂמִיחִים וְעֲלִיזִים, וְאֵל תִּתְּפִישׁוּ מִתּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, מָה יֵשׁ לָכֶם אִתְּם?! הֲלֹא הַסֵּמ"ךְ־מ"ם עָשָׂה מְלֹאכְתּוֹ כְּהֵמֵן הַרְשָׁע, הוּא עֹבֵד הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב עַל תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, וְהִסִּית אֹתָם מְאֹד נֶגֶד קְהֵלֲתָנוּ, וְהַכְּנִים בָּהֶם אָרֶס רַב, וְלִכֵּן אֵין לָנוּ עֵסֶק עִמָּהֶם, יֵשׁ לָנוּ קְהֵלָה נִפְלְאָה, וְיַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁעוֹד מְעַט תְּהִינָה דִּירוֹת, וְתִתְּקֶיָה לְכֻלָּם פְּרִנְסָה, צְרִיכִים רַק סְבָלְנוּת, וְעַל זֶה עֲלִינוּ לְבַקְּשׁוּ יִתְּבָרֵךְ בְּכָל יוֹם, שְׂיֹאמַר לְצְרוּתֵינוּ דִּי וְסוּף וְיִתְּפַגַּר כְּבָר הֵמֵן הַרְשָׁע, וְנִזְכָּה בְּפוּרִים לְרֵאוּתוֹ תְּלוּי, וּמִי יִתְּלֵהוּ? הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְעַל־כֵּן רְאוּ לְקִיָּם מְצוֹת מְשֻׁלּוֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ וּמִתְּנֻת לְאַבְיוֹנִים, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְעֲשׂוֹת אֵת זֹאת מִבְּעוֹד יוֹם, כִּי שֶׁבֶת קְרָבָה וּבָאָה וְכוּ'.

וְעוֹד אֲבַקְשְׁכֶם מְאֹד. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְגִלָּה יג): בְּשֹׁכֵר הַצְּנִיעוּת שְׁהִיְתָה בְּרַחֵל, עַד כְּדֵי כֵּן, שְׁוֹתְרָה עַל בַּעֲלָה בְּעִבּוּר אֲחוֹתָהּ, וּמְסָרָה אֵת הַסִּימָנִים לְלֵאָה, בְּזִכּוֹת זֶה זִכְתָּה וְיֹצֵא מִמֶּנָּה

שָׂאוֹל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהָיָה הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן. וּבִשְׂכַר הַצְּנִיעוּת שֶׁהָיְתָה בְּשָׂאוֹל, זָכָה וַיִּצְאָה מִמֶּנּוּ אֶסְתֵּר הַמֶּלֶכָּה, שֶׁבְּזָכוּתָהּ נִגְאֲלָנוּ מִהֶמֶן הַרְשָׁע. לְיַמֵּי מִכָּאן, שֶׁבְּזָכוּת הַנָּשִׁים שֶׁהוֹלְכוֹת בְּצְנִיעוּת יֵשׁ יְשׁוּעָה לְעַם יִשְׂרָאֵל. לָכֵן אֲבִקֵּשׁ מִנְּשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תִּלְכְּנָה בְּצְנִיעוּת בְּגָאוֹן, וְאֵל תִּתְבַּיֶּשְׁנָה כָּלֵל וְעֵקֶר. וְכֵן לְגַבִּי גִלּוּי שְׁעָר, תִּדְעֶנָּה לָכֵן, שֶׁכָּל הַצְּרוֹת וְהַמַּחְלוֹת בְּבֵית זֶה מִחֲמַת גִּלּוּי שְׁעָר. וְלָכֵן הַנָּשִׁים הַצְּדֻקְנִיּוֹת מְגַלְּחוֹת שְׁעָר רֵאשֵׁן, וְאֲזִי מִבְּטָחוֹת שֶׁהַצְּרוֹת אֵינָן בְּעֵטָן. וְאִם הֵן מִתְבַּיֶּשׁוֹת לִילָף בְּמִטְפַּחַת, מִתְרוֹת לִילָף בְּפֶאֱהָ וְכוּ'. אֲבָל הָעֵקֶר לְגַלֵּחַ אֶת הַשְּׁעָר, אֲשֶׁר אֵין עוֹרְרִין שֶׁצְרִיף לַעֲשׂוֹת כֵּן, וְהַזְהָר מְקַלֵּל אִשָּׁה שֶׁנִּתְגַּלְּחוֹת שְׁעָרוֹת רֵאשָׁה. לָכֵן אֲבִקֵּשׁכֶּן לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל הַצְּנִיעוּת וְתִשְׁגַּחֲנָה עַל בְּנוֹתֶיכֶן. וּבְזָכוּת הַצְּנִיעוּת שֶׁהָיְתָה בְּאֶסְתֵּר זָכִינוּ שֶׁהֶמֶן הַרְשָׁע נִתְלָה. וּכְשֶׁקּוֹרָה מֵהַ שְׁקוֹרָה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּדָק הַבֵּית אֲצִלָּנוּ, מִי יוֹדֵעַ אִם לֹא מִפְּאֵת שֶׁאִשָּׁה הוֹלְכַת בְּעִזּוֹת מִצַּח וּבִפְרִיצוֹת, אִם לֹא בְּעֵטָיָה כָּל הַצְּרוֹת. וְאֶמְרָתִי וְאֶמַר שׁוֹב: אֲסוּר לְאִשָּׁה לְקַרֵּא לְגִבּוֹר זָר בְּשֵׁמוֹ וְכֵן לְהַפְּךְ. וְכָל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר שֶׁלֹּא יִהְיֶה קְלוֹת רֵאשׁ בַּמַּכְלָת, וְאִם יֵשׁ בְּעַל מַכְלָת שֶׁהוּא מְגוּל וּמְדַבֵּר בְּגִסּוֹת, אֲסוּר לְהַכְּנִס לְקִנּוּת אֲצִלוֹ. וְאֶקְוֶה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁסוּף כָּל סוּף יִהְיֶה אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּפְתְּחוּ מַכּוּלוֹת, כִּי בְּלִי עֵינַי הִרְעֵ אֲנֹו קִהְלָה גְדוּלָּה מְאֹד. וּבְעֵינַי מְזוֹנוֹת, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: מִי שֶׁיִּכּוֹל לְהוֹזִיל אֶת הַמַּחִיר — אֲשֶׁרֵי לוֹ! וְתִבּוֹא עָלָיו בְּרָכָה, וְאֵין בְּזָה תַּחְרוּת אוֹ הַשְׁגָּת גְּבוּל, כִּי בְּאֶכֶל אֵין פְּדָבָר הַזֶּה. אִם אֶחָד מוֹכֵר לָבֵן בְּשֶׁקֶל, וּבָא אַחֵר וְנוֹתֵן בְּחֻצֵי שֶׁקֶל — יִכְרֶךְ. כִּי אֵין זֶו מִצְוָה לְמַצֵּן אֶת דָּם הַשָּׁנִי. וְהֵנָּה אֲנֹו רוֹאִים בְּעֵינַי הַבֶּשֶׂר, לְקַחְנוּ אֶת זֹאת בְּיַדִּים, וַיֵּשׁ הַצְּלָחָה רַבָּה וּבִשְׂר בְּשִׁפְעֵ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַשׁוֹחֵט ר' ... הוּא יֵרָא שְׂמִים, וְאֲנִי רוֹצֶה שֶׁתֵּאכְלוּ רַק מִהַבֶּשֶׂר שְׁלוֹ, כִּי לְדָאֲבוֹנֵנוּ בְּעֵינַי הַשְּׁחִיטָה יִשְׁנֵם שׁוֹחֲטִים נוֹאֲפִים, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, וּמַחְלִילֵי שִׁבְתָּ, וְלָכֵן אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד מְאֹד שֶׁנִּקְנָה רַק אֶת הַבֶּשֶׂר שְׁלוֹ. וַיּוֹתֵר מְלַבֵּקֵשׁ אֵינְנִי יָכוֹל. אֲנִי אִישִׁית אֵינְנִי אוֹכֵל בֶּשֶׂר רַק אִם אֲנִי מִכִּיר אֶת הַשׁוֹחֵט אִישִׁית, וְאֲנִי מְשַׁלֵּם פָּה בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית פִּי שְׁלֹשָׁה, הָעֵקֶר שְׂאֲנִי מִכִּיר אֶת הַשׁוֹחֵט הַפְּרָטִי שְׁלִי וְכוּ' וְכוּ'. כִּי כְּשֶׁתִּבְשֶׂר הוֹלָף

בְּסִיטוֹנָאוֹת, אֲזִי כָּבֵר יֵשׁ בְּלִבּוֹל, וְאִין יוֹדְעִים מִי שְׁחַט וּמָה וְאִימַת.
וְאֲצִלִי ר' ... הוּא יֵרָא שְׁמַיִם, וּבַעַל לֵב נִשְׁפָּר, שְׁהִסְמִיךְ-מ"ם שְׁבַר
אוֹתוֹ וְנִטַּל פְּרִנְסָתוֹ וְכוּ'.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ שְׁנֵת־אֶחָד יַחַד בְּכָל דְּבַר, וְיַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שְׁנוֹזְפָה בַּיַּחַד, שְׁיִהְיֶה לָנוּ פּוּרִים שְׂמֵחַ, וְאֲבַקֵּשׁ מִכְּלַכְּם שְׁתַּבְּקֶשׁוּ
עָלַי, אֲנִי צָרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים, שְׁתַּהֲיֶה לִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְאַתָּן לָכֶם
תּוֹדָה מְקַרֵּב לִבִּי. וּבְמוֹצָאֵי שַׁבַּת תַּעֲשׂוּ שְׂמֵחַת פּוּרִים בְּאוּלָּם, אֵל
תַּפְחָדוֹ, לֹא יִקְרָה שׁוּם דְּבַר, אִף שְׁמֵאִימִים. הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁלֹּא נִפְחַד
מֵהֶם, אֲלֹא הֵם יִפְחָדוּ מֵאַתָּנוּ, לֹא נִתֵּן יוֹתֵר שְׁיִקְפְּצוּ עַל רֵאשֵׁנוּ.
הַגִּיעַ הַזְּמַן שְׁנִקַּח אֶת הַעֲנִינִים בַּיָּדִים.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹזְפָה לְרֵאוֹת בְּפוּרִים הַזֶּה בְּמַחֲיִת
הַזְּמַן-עֲמֵלָק, וְתַהֲיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה לְשִׂמְחַת יַחַד
בְּלִבֵּנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן פּוּרִים שְׂמֵחַ, וּבִרְכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

ל' תתקד.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמֵחַתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאַתָּה מִפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו'ל, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ אֵלָיו,
וּבְאֵמַת כָּל מִי שְׁזוֹכָה לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו'ל, בְּיָדָי יִמְחַלוּ לוֹ
עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלָכֵן רָאֵה לְהַתְמִיד בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְתַעֲשֶׂה
הַתְּעוּרוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁגַם הֵם יַעֲסִקוּ בַּהֲפָצַת מַעֲיָנוֹת
הַחֲכָמָה חוֹצָה.

עֲלִיד לְזָכֵר, שְׁאֲסוּר לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי בָּזָה
הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְאֲסוּר לְהַשְׁבֵּר, וְזוֹ גְּדֻלַּת

בר ישראל, שִׁמְחֹזִיק מַעֲמַד, וְדְבוּק בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד צְרִיכִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבְאַמַּת אֵי אֶפְשֶׁר לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַק עַל-יְדֵי אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), שְׂאֵם הֵיטָה לְאָדָם אֲמוּנָה, שְׂמֵלָא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ, אִז תָּמִיד הֵיטָה מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַחֲמַת שְׂאֵין הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּשִׁבִיל זֶה מְתַרְשְׁלִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכְּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יִבְנֶה לָךְ אֶת הָאֲמוּנָה, כִּי אֲמוּנָה וּתְפִלָּה כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה, וְתִכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁתְּהִיָּה רְגִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תְּהִיָּה סִבְלָן גְּדוֹל, וְתִזְכֶּה לְסַבֵּל אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, עַד שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ הַדִּינִים, שְׂאֵף פַּעַם לֹא תְהִיָּה בְּכַעַס וּקְפָדוֹת עַל אֶף אֶחָד.

גַּא וְנָא תְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּכְדַאי שְׂתַמְצָא לְעַצְמְךָ חֶבֶר טוֹב לְדַבֵּר אֵתוֹ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְרַקַּד בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לָךְ בְּזֶה וּבְכָא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת הַצְּנוּה, ט' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיִחְיוּ נִצְחָה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמְאִד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמְּכֶם.

לְדַעֲתִי, תַּעֲשׂוּ אֶת הַחֲתֻנָּה בִּיבְנָאֵל, וְכִךְ תַּחֲסִכוּ הַרְבֵּה כֶּסֶף, וְאִנִּי מְקוּוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתְּהִיָּה חֲתֻנָּה מְאִד יָפָה, וְאִין לְכֶם מַה לְדַאֵג, הֵן מִהַתְּפֹאֶרֶת שֶׁל הָאוּלָם וְהַפְּרָחִים, יְהִיָּה יָפָה מְאִד, וְאִנִּי שְׂמַח שְׂמַחְתֶּם תְּקַלִּיטֵן וְצִלְם, וְיְהִיָּה מְאִד מְאִד שְׂמַח.

בַּעֲנֵן הַקִּיטְרִינֵג, הֵייתִי מַצִּיעַ לָכֶם לְקַחַת אֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, הוּא מְבַשֵּׁל מְאֹד מְאֹד טוֹב, וְכֵן אַתֶּם יְכוּלִים לְקַיֵּם אֶתוֹ מִצְוַה גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי הוּא מְטַפֵּל בְּאֶחָד-עֶשֶׂר יְלָדִים, וְהוּא מְבַטֵּל, אִין לוֹ פְּרִנְסָה, וְהוּא תַלְמִיד-חֶכֶם גְּדוֹל מְאֹד, יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְיִדוּעַ מֵה שְׂמוּבָא בְּסִפְרֵי מוֹסֵר, שְׁבָלִיל חֲתָנָה צְרִיכִים לְתַת צְדָקָה, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה קִיּוֹם לְזוּג. וְכֵן מְסַפֵּר עַל רַבֵּי עֲקִיבָא, שְׁשָׂאֵל אֶת בְּתוּ — אִיךָ הִצְלִיחָה, וְסִפְרָה שְׁנַתְנָה בְּלִיל חֲתָנָתָה לְעֵנִי לְאָכַל וְכוּ', רוֹאִים מִזֶּה שְׁזֶה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְלָכֵן אִם רַק קוֹנִים בָּלִים חַד פְּעַמַּיִם יָפִים, זֶה יוֹתֵר טוֹב מִבָּלִים שֶׁל חֲרָסִינָה, שְׁלֹא יוֹדְעִים מִי אָכַל בְּזֶה, וְאִם בְּאֻמַּת הַיָּה נָקִי וְכִדּוּמָה, וְלָכֵן הֵייתִי מַצִּיעַ לָכֶם לְקַחַת אוֹתוֹ.

עַם כָּל זֹאת הַבְּחִירָה בְּיַדְכֶם, תַּעֲשׂוּ כְּפִי מֵה שְׂאַתֶּם מְבִינִים, וְהַעֲקֹר שְׂתִהְיֶה הַשְּׂמֻחָה בְּשְׁלָמוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּוֹה לְהִיּוֹת בְּחֲתָנָה שְׁלָכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת תְּצִוָּה, ט' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִּיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הֵיּוֹת שְׂחַג הַפּוֹרִים מִתְקַרְב וּבָא, וְלָכֵן רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד, שְׁבִיּוֹם רַבִּיעִי בְּשַׁעַת תְּשַׁע בְּלִילָה לְפָנַי הַשְּׁעוֹר שְׁלִי, שְׂיִדְרֹשׁ הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, בְּהַלְכוֹת חַג הַפּוֹרִים, שֶׁהֵם הַלְכוֹת מְאֹד נְחוּצוֹת, וְשִׂיתְקַבְּצוּ כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אַז.

יַעַן שֶׁהַשְּׁנָה יוֹצֵא חַג הַפּוֹרִים בְּיוֹם שְׁשִׁי עַרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְצְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֹר עַל קִדְשַׁת שַׁבַּת, וְלֹא לְהַגִּיעַ, חֵס וְשְׁלוֹם, לְחַלּוֹל שַׁבַּת, וְלָכֵן צְרִיכִים בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְשָׁמֹר מְאֹד

מֵאֵד עַל קִדְשֵׁי שַׁבָּת, וְלִכֵּן אֲנִי מְצִיעַ שְׁבִמּוֹצְאֵי שַׁבָּת יַעֲשׂוּ אֶת סַעֲדַת פּוֹרִים בְּאוֹלָם "אַרְמוֹנוֹת בְּרִסְלָב", כִּי אַז הוּא שׁוֹשֵׁן פּוֹרִים, וְלֹא תֵצֵא שׁוֹם תִּקְלָה שֶׁל חִלּוּל שַׁבָּת, אֲדַרְבָּה תִשְׁמַחוּ מְאֹד, וְנִזְכָּה לְהִמָּתִיק אֶת כָּל הַדֵּינִים. (וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁצָרִיכִים לְהַעֲמִיד שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה שׁוֹמְרִים, שְׁלֹא יִקְלְקְלוּ לָנוּ אֶת הַצִּיּוֹר שְׁעָלָה לָנוּ הוּן תּוֹעֲפּוֹת).

בְּעֵינַי מִחֲצִית הַשָּׁקֶל נוֹהֲגִים לְתַת שְׁלֹשָׁה חֲצָאֵי מְטַבְּעוֹת שֶׁל הַמְטַבֵּעַ הַכִּי חֲזַק בְּעוֹלָם, שְׁזֵה שְׁלֹשָׁה חֲצָאֵי דוֹלָר, שְׁיּוֹצֵא בְּעֵרֶף שְׁשֵׁה וְחֲצֵי שָׁקֶלִים, וְלִכֵּן לְתַת אֶת הַמִּחְצִית הַשָּׁקֶל אֶף וְרַק לְשְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָאֵלוּ: א. בְּעֵבוֹר הַבַּיִת-מְדֻרָּשׁ, שְׁעוֹלָה חֲשָׁמֶל וּמִים, וּבְעֵבוֹר שְׁנֵי הַמְקַוּאוֹת, שְׁיֵשׁ הַמּוֹן הוֹצָאוֹת. ב. בְּעֵבוֹר הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ — הַתְּלִמּוּד-תּוֹרָה, הַבַּיִת-סֶפֶר, הַמַּעוֹן וְהַגְּנִים. ג. בְּעֵבוֹר הַכּוֹלְלִים וְהַיְשִׁיבָה. וּבְזֵה נֵצַח יְדֵי חוֹבַת מְצוֹת מִחֲצִית הַשָּׁקֶל בְּשְׁלָמוֹת.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְרַקֵּד בְּיַחַד וּלְשַׁמַּח, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁזֵה הַמְתַקֵּת הַדֵּינִים, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשַׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקז.

בְּעֵזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדּוֹר הַצִּוּוּה, ט' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֶשׁ מִמֶּךָ, שְׁתִּכַּבֵּד וְתִיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִהְיֶה לָּךְ הַצְלָחָה, כִּי כָּל הַהַצְלָחָה שֶׁל הָאָדָם תְּלוּיָה רַק אִיךָ שֶׁהוּא מְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וּכְמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בְּבֹא מְצִיעַ נֵט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיִיכּוֹ כִּי הֵיכִי דַתְתַּעֲתְרוּ; וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁכָּל הַעֲשִׂירוֹת שֶׁל הָאָדָם בָּאָה רַק בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל

מיני מאמצים שבעולם להיות בשמחה ולשמח את אשתך, ועל-ידי-
זה תצליח ברכך מאד, ורציתי שתעשה לעצמך שיעור ב"אשר
בנחל" בסדרן, וזה יחזק אותך מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתעשי כל מיני פעולות שבעולם,
שלא יהיו לך שום מריבות עם בעלך, אדרבה תכבדי אותו, וחקמינו
הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו רבה, פרק י', סימן ה'): איזוהי אשה
כשרה? העושה רצון בעלה; ורבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על
שלום-בית, ולכן תעשי כל מיני מאמצים שבעולם לכבד וליקר את
בעלך, ואז תראי איה שבעלך גם-כן יכבד וייקר אותך. ואני מאד
מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לכם כל טוב, ואני לא
מפסיק מלהתפלל עליכם, ואני מבקש שגם את התפללי להקדוש-
ברוך-הוא, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר שבעולם אינו פועל.
ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, תראי לחזק את עצמך להיות
בשמחה, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותך, רק צריכים
להתחזק, כי כל החיים הם מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי
שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר.

רציתי מאד מאד, שתתחברי עם נשי אנשי שלומנו, ותדברי
אתן בכל יום ויום לחזק ולעודד ולשמח אותן, ולעמד על המשמר,
שלא יכנס זר בתוכנו, כי הסמ"ך-מ"ם וזרש אשתו רוצים בכל מיני
אפנים לשבר את הקהלה שלנו, ואנחנו לא צריכים לתת להם
הזדמנות לזה, אנחנו צריכים רק לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא,

וּלְחַזֵּק אֶת עַצְמִנוּ, וְלֹא לְפַחֵד מֵאַף אֶחָד בְּעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לָכֶם
פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְלֹא תִצְטָרְכוּ טוֹבוֹת מֵאַף אֶחָד.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, נָא וְנֵא תִשְׁתַּדְּלִי מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת
בְּעִלְךָ, וְאִז כַּמִּים הַפְּנִים לְפָנַי וְכוּ', גַּם בְּעִלְךָ יִכְבַּד וְיִיקָר אוֹתָךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ פּוֹרִים שְׂמַח...

ל' תתקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

אֵל תִּבְלָבְלִי אֶת עַצְמְךָ, אֶלָּא תַעֲשֵׂי כְמוֹ שְׂאֵת מְבִינָה בְּבֵית-
סֵפֶר, וּבּוֹדָאֵי אֶת צְרִיכָה לְהַחֲתִים אֶת הַהוֹרִים שֶׁל ... כִּי זֶה לֹא
צָחוּק, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חָמוּר, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

תַּתְחִילִי לְקַחַת אֶת הַנְּשִׁים הַנְּשׂוֹאוֹת לְנִסְיוֹן, וְכָךְ לֹאט לֹאט
נִכְשִׁיר אוֹתָן, עַד שֶׁבְּאִמַּת תִּמְצָאֵי מוֹרוֹת, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק סְבָלְנוֹת,
וְעוֹד פְּעַם סְבָלְנוֹת, וְעוֹד פְּעַם סְבָלְנוֹת.

אֵת לֹא יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָךְ בְּזֶה שְׂאֵת
מְחַנְכֵת אֶת הַבְּנוֹת שְׁלֵנוּ, וְהַזְּכוּת הַזֹּאת תַּעֲמֵד לָךְ, שִׁיְהִי לָךְ יְלָדִים
טוֹבִים, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

בְּאִתִּי לְבָרֵךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבֵּית, שְׂזַכִּיתֶם
לְהַתְחַתֵּן, וְאֲנִי לֹא מִפְּסִיק לְהַתְפַּלֵּל עֲבוּרְכֶם שְׂתַצְלִיחוּ, הַעֲקֹר שְׂיִהְיֶה
בֵּינֵיכֶם אֶהְבֶּה וְהִבְנָה הַדְּדִית, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לְשֵׁנִי, וּבִזְכוּת זֶה תַעֲלוּ
מַעֲלָה מַעֲלָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקיא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצוּהָ, ט' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵת לֹא יְכוּלָה לְתַאֵר אֵיזָה חֶסֶן טוֹב קַבְּלָתָּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר, שְׂתַתְּחַתְּנוּ בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזֵּל טוֹב, וְתִכְנְנוּ בֵּית גְּאֻמָּן עַל טְהָרַת
הַקְדָּשׁ, וְתִלְכִי בְּצַנִּיעוּת הַכִּי גְדוּלָה, וְלַעֲשׂוֹת קְרִיחַת, שְׂזֶה מְסַגֵּל
לְיִרְאֵת שָׁמַיִם וּבְנִיִּים טוֹבִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַעֲמְדֵי חֲזָק,
שְׂבַעֲלֶךָ יִלְמַד תּוֹרָה, וְתַמִּיד תַּחֲזִקִי וְתַעֲזְרִדִי אוֹתוֹ שְׂיִלְמַד תּוֹרָה,
וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקיב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשס"א.

שלום רב וכל טוב סלה גיעו וירדפו אָל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח רפואה שלמה לכתך, אבל תכף-ומיד צריכים לקחת אותה לרופא, כי האזנים מאד מאד כואבות, וזה יסורי תפת, והיום יש טפות, והקדוש-ברוך-הוא ישלח לה רפואה שלמה, וישנשמע ונתבשר בשורות משמחות.

ואני מאד מאד שמח עם השדוף שעשית, ואני מקנה לפניו יתברך, שהכל יסתדר על צד הכי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקיג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה, ט' אדר ה'תשס"א.

שלום רב וכל טוב סלה גיעו וירדפו אָל הבחור החתן ... גרו

יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי עכשו פשהתארסת, אין לך שום דאגות, רק לראות לסיים ששה סדרי משנה וד' חלקי שלחן ערוך, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתנצל את הזמן היקר בלמודים, וישמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקיד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, י"א אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי מאד ... ו... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

מה אמר לכם! ראו איך שעברו עליכם ששעשרה שנה מאז שהתחפתתם, והקדוש-ברוך-הוא נתן לכם מתנות כאלו נשמות קדושות, אחד-עשר ילדים, פלם בריאים בנפשם ובשכלם, ואתם צריכים להודות ולהלל ולשבח להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמכם.

עליכם להרגיל את עצמכם תמיד בתודה ובהודאה, כי כף גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מור"ן, חלק א', סימן ב'), אשר על-ידי שזוכים להודות ולהלל ולשבח להקדוש-ברוך-הוא על כל פרט ופרט בחיים, על-ידי-זה ממשיכים על עצמו הארת העולם הבא בעולם הזה, העקר לא להשבר משום דבר שבעולם, ואסור להתיאש אפלו במצבים הכי קשים, כי הקדוש-ברוך-הוא מנסה את כל אחד ואחד בנסיון אחר, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר.

נא ונא ראו להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ותראו את הנסים גלויים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא, כי באמת עד עכשו עשה עמכם הרבה נסים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (נדה ל.): אין בעל הנס מכיר בנסו, וזה כל הצרות שעובר על עם ישראל, שלא מכירים בנסים שהקדוש-ברוך-הוא עושה עם כל אחד ואחד. ולכן ראו להפיר בנסיו יתברך, שעושה עמכם, ועל-ידי-זה תחיו ביחד באהבה ובאחדות וברעות, ועל-ידי-זה נזכה להפלל באין סוף ברוך הוא.

נא ונא ראו ללמד עם בני הנעורים הלכות טהרה, ועל-ידי-זה יהיו לכם ילדים קדושים וטהורים, ותרוו מהם רב נחת דקדשה.

נָא וְנָא תִדְבְּרִיקוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַמִּיד תִּחְדִּירוּ
בְּעֲצַמְכֶם, אֲשֶׁר אֵין מִבְּלִעְדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִחַיָּה וּמִהַיָּה
וּמִקָּיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חַי וּמְדַבֵּר הֵם עֲצָם
עֲצָמֵיחַ אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לְכֶם כָּל טוֹב בְּחַיִּים.

הַמֵּאַחַל לְכֶם פּוֹרִים שְׂמַח...

ל' תתקטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר תְּצִוָּה, י"א אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לְחֻזַק מְאֹד מְאֹד אֶת הָאִמָּא וְהָאָבָא שְׁלָךְ, וְאֵנִי
מֵאַמִּין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב, רַק צָרִיכִים
לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מְצוּרוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְהַזְכוּת הַזֹּאת תִּגַּן עַל אַחֲרֶיךָ
שְׂיִשְׂאָר בְּחַיִּים.

אֵנִי לֹא מִפְּסִיק לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחֲוֶס וְיִרְחַם עַל
אַחֲרֶיךָ, וְיִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וּלְשַׂמַּח אֶת
הַמְּשֻׁפָּחָה, וְאַף שְׂוֵה דָבָר מְאֹד מְכַאֵיב, אֵנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ
בְּתַמִּימוֹת וּבְכִפְשִׁיטוֹת, שֶׁהָאֵחַ שְׁלָךְ יִהְיֶה בְּרִיא, כִּי אֵין דָּבָר יוֹתֵר
חָשׁוּב מִתְפִּילָה וּבְקִשָּׁה, וְרַבְנוּ ז"ל סִפֵּר לָנוּ, אֲשֶׁר הָיוּ שְׁנֵי חֲבָרִים
שֶׁאֶחָד נִחַלָה, וְהַחֲבֵר אָמַר מִזְמוֹר תְּהִלִּים, וְנִכְנַס וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: הָאֵם
כָּבַר אַתָּה מְרֻגָּשׁ יוֹתֵר טוֹב? אָזִי אָמַר: לֹא. בְּכֵן חֲזַר וְאָמַר עוֹד

מְזִמּוֹר תְּהֵלִים, וְכֵן עוֹד פַּעַם נִכְנָס וְשָׂאֵל: אֶתָּה מְרַגֵּישׁ כְּכָר טוֹב?
וְאָמַר: עֲדִין לֹא. וְכֵן בְּכָל פַּעַם אָמַר מְזִמּוֹר תְּהֵלִים, וְהֵלֶךְ לְשֵׂאֵל
אוֹתוֹ אִם הוּא מְרַגֵּישׁ יוֹתֵר טוֹב. וְהַפְטִיר רַבְּנוּ ו'ל: כִּף צְרִיכָה לְהִיּוֹת
הַתְּפִלָּה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְזֶה עַל-יְדֵי שְׁנֵי חֲבָרִים, מִכָּל שָׁפָן
וּמִכָּל שָׁפָן שְׁנֵי אַחִים, תְּתַבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְתִגִּיד בְּכָל פַּעַם מְזִמּוֹר תְּהֵלִים, וְתִבְקֶשׁ בְּשֹׁפֶת הָאֵם שְׁלֶךְ שְׂיֵהִיָּה
בְּרִיא.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקטז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַצֹּהֵר, י"א אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאֵד ... וְ... שְׂיֵחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וְגִדַּל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע עַל הַנֶּסֶם
הַנִּפְלָא שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר
כָּלֵל, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְהוֹדוֹת וּלְהֵלֵל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם, וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ לָכֶם זְכוּיֹת גְּדוּלוֹת
בְּשָׁמַיִם, שְׁנִצְלִתֶם מִמּוֹת בְּטוּחַ לְחַיִּים.

יְעוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכּוּ לְהַכְנִיס אֶת בְּתָכֶם תַּחַת הַחֶפֶה
בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לִבָּב, וְלֹא לְפַחַד מְשׁוּם דְּבָר, וְכֹאֲשֶׁר תְּלוּ אֶת הַמֶּן
בְּחֶג הַפּוּרִים, בֵּן נִזְכָּה לְרֵאוֹת גַּם תְּלוּי אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שְׂהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יִתְּלֶה אוֹתוֹ, וְעַם כָּל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִמְתְּקוּ כָּל
הַדֵּינָים.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תַתְקִיזוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, י"א אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, תְּלַמִּידֵי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת הַהוֹדָעָה, שֶׁהִיָּה לָךְ גַּם נִגְלָה, שְׁכַמְעַט נְהַרְגָתָ, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תִּזְכֶּה לְזָכֹר אֶת הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת, וְהַחֲסָדִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה אֵתְךָ, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ. וּבִאֲמַת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ב'): כְּשֶׁאָדָם נוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיף עַל עֲצֻמוֹ הָאֵרֶת עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצִּיל אוֹתְךָ מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסוּרִים, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד. הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תַתְקִיחַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, י"א אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נִצָּח.

אֲנִי מְאֹד מְצֻטָּעַר בְּמָה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם וְכוּ', לְדַעֲתִי, תִּקְחִי עִכְשָׁו אֶת הַפְּדוּרִים, כְּדֵי לִיבֹשׁ אֶת הַחֵלֶב, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן אֶת הַחַיִּים, עוֹד שְׁבוּעִים אֲשֶׁבוֹת בְּמַחְנֵיכֶם בְּיַבְנָאֵל, וְאִז אֶגִּיד לָכֶם כְּפֶתַח מַה לַעֲשׂוֹת בְּעִנְיַן הַהִפְסָקָה וְכוּ'.

הַעֲקָר רְאוּ לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְכֶם מְאֹד מְאֹד, וּתְכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַיִ, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רִישׁוֹלְמִי בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט'): אִי

אֲשֶׁר   לִי תַתְקִיחַ   בְּנַחֵל   קִיט

אֲפֹשֶׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ וְאִי אֲפֹשֶׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֲפֹשֶׁר לְשִׁנְיָהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה; וְלִכֵּן תַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים שְׁבַע עוֹלָם לְכַבֵּד וּלְיַקַּר אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְתִרְאוּ אִיךָ שֶׁהַבְּרָכָה תִהְיֶה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וּלְעוֹלָם תִּקְבְּלוּ עַל עֲצֻמְכֶם שְׂאֵף פַּעַם לֹא יִהְיוּ בֵּינֵיכֶם וּכְפוּחִים וְאִי הַבְּנוֹת.

בְּעֵינֵי הַשְּׁעֵרוֹת וְכוּ', צְרִיכִים לְדַעַת אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת כו.): שֶׁעַר בְּאִשָּׁה עָרוּה; וְאָמְרוּ (פְּתוּבוֹת עב.): אֲזַיְהָרָה לְבָנוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא יֵצְאוּ בְּפִרוּעַ רֹאשׁ (וְזֶה מִדְּאוּרֵי תֵּא); וְכֵן מְצִינוּ שְׂאֻמְרֵינוּ הִקְדוּשִׁים (בַּמְדָּבָר וְבַה, פְּרָשָׁה ט', סִימָן טז), שְׂאֻמְרֵים לְסוּטָה: פְּרָשַׁת מִדְרֹךְ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁדִּרְכָן לְהִיּוֹת מְכֻסּוֹת רְאִישֵׁיהֶם, וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵי הַגּוֹיִים, שֶׁהֵן הוֹלְכוֹת רְאִישֵׁיהֶם פְּרוּעוֹת, עֵינֵי שָׁם; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (יוֹמָא מז.): שְׁבַעַה בָּנִים הָיוּ לָהּ לְקַמְחִית, וְכֵלְן שְׁמָשׁוּ בְּכַהֲנָה גְדוֹלָה, אָמְרוּ לָהּ חֲכָמִים: מָה עָשִׂית שְׁזַכִּית לְכֹךְ? אָמְרָה לָהֶם: מִיָּמַי לֹא רָאוּ קוֹרוֹת בֵּיתִי קָלְעֵי שְׁעֵרוֹתַי, עֵינֵי שָׁם; כָּל-כֹּף הָיְתָה גְזוּהָרָת, שְׁלֹא יִתְגַּלֶּה שְׁעָרָה. וְהִנֵּה בּוֹזֵהר (נִשְׂא קכח.): תּוֹנְבָא לִיתִי עַל הַהוּא בְּרַ נֶשׁ [קָלְלָה וְעָנֵשׁ יְבוֹאוּ עַל הָאָדָם] דְּשִׁבְק לְאַנְתְּתִיָּה דְתַתְּחוּזִי מִשְׁעָרָא דְרִישָׁה לְבַר [שְׁמַנִּיחַ לְאִשְׁתּוֹ שְׂיִתְרָאָה מִשְׁעֵרוֹת רֹאשָׁה לְחוּץ], וְדָא הוּא חַד מְאִינוֹן צְנִיעוּתָא דְבֵיתָא [וְזֶה אֶחָד מֵהַצְּנִיעוּת שֶׁל הַבֵּית], וְאַתְתָּא דְאַפִּיקַת מִשְׁעָרָא דְרִישָׁה לְבַר לְאַתְתְּקָנָא בֵּיה, גְּרִים מִסְּפָנוּתָא לְבֵיתָא (וְאִשָּׁה שְׂמוּצִיאָה אֶת שְׁעָרָה לְחוּץ, כְּדִי לְהַתְּפָאָר עִמָּהֶם, גּוֹרְמַת עֲנִיּוֹת בְּבֵית), וְגְרִים לְבִנְהָא דְלֹא יִתְחַשְׁבוּן בְּדָרָא [וְגּוֹרְמַת שֶׁהַבָּנִים שְׁלֹא לֹא יִהְיוּ חֲשׁוּבִים בְּדוֹר] וְגְרִים מְלָה אַחְרָא דְשַׁעְרֵי בְּבֵיתָא [וְגּוֹרְמַת שְׁהַסְטָרָא אַחְרָא שְׂמָצוּי בְּשְׁעֵרוֹת רֹאשָׁה, שְׂיִהִיוּ בְּבֵית, וּמִזֶּה בָּא שְׂאִין שְׁלוּם-בֵּית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן], מֵאֵן גְּרִים דָּא [מִי גּוֹרֵם אֶת זֶה]? הַהוּא שְׁעָרָא דְאַתְתְּחוּזִי מְרִישָׁה לְבַר [הַשְּׁעֵרוֹת שֶׁל הָאִשָּׁה שְׁנִנְרָאוֹת בְּחוּץ], וּמָה בְּבֵיתָא הַאי, כָּל שְׂכָן בְּשׁוּקָא [וּמָה כְּשֶׁהוֹלַכְתָּ בְּבֵית בְּגִלּוּי שְׁעַר גּוֹרְמַת לְעֻצְמָה וּלְבֵיתָה וּלְיִלְדֵיהָ כָּל הַצְּרוֹת הָאֵלוּ, מְכַל שְׂכָן כְּשֶׁהוֹלַכְתָּ בְּחוּץ], וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזְהַר עַל דְּבַר זֶה, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שֶׁהָאִשָּׁה מְמַשְׁכֶּת עַל עֻצְמָה וְעַל בְּעֻלָּה וְעַל יִלְדֵיהָ,

זֶה רַק מִחֲמַת שְׁהוֹלַכְתָּ בְּגִלּוּי שַׁעַר, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חֲמוּר. וְלִכֵּן
נוֹהֲגוֹת הַנָּשִׁים הַכְּשׁוּרוֹת הַצְּדָקָנִיּוֹת, שְׁעוֹשׂוֹת תְּגִלְחַת לְגַמְרֵי
(תְּלַקְיָה), וּבְשִׁבִיל זֶה הִתִּירוּ לָהֶן לְלַכֵּת עִם פְּאֵה, כְּדֵי שְׁלֹא תִתְגַּנְּנֶנָּה
עַל בְּעָלֶיהָ.

וְלִכֵּן רָאוּ לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶה מְבִיא בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּעֲשׂוּ אֶת
רְצוֹנִי, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֲצִלְכֶם תָּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

גַּא וְנָא לְהַשְׁתַּדֵּל, שְׁתַּהֲיֶה בַּבַּיִת תָּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֻחָה, שְׂוָה
מְרֻגֵעַ וּמְכַנֵּס בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בַּבַּיִת.

הַמֵּאחֵל לָכֶם פּוֹרִים שְׂמֵחַ...

ל' תתקיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִנָּה, י"א אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַתִּי לְשִׂמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

גַּא וְנָא רָאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְלַעֲזֹר אֶחָד לַשֵּׁנִי, כִּי אֵין עוֹד טוֹב
מְזֵה, וּבַיִת שְׁנוֹבְנָה עִם הַבְּנֵה הַנְּדִיָּת — מְצַלִּיחִים טוֹב מְאֹד,
וּצְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הַשֵּׁנִי, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו'):
אִשָּׁה — בְּעָלָה מְשֻׁמְחָה; וְאָמְרוּ (תִּנָּא דְבִי אֵלֶיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוֹ
הִיא אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשָׂה רְצוֹן בְּעָלָה; וְאָמְרוּ תְּכַמִּינוּ הַקְדוּשִׁים
(יְרוּשְׁלַיִם סְנֵהדְרִין, פֶּרֶק ג', הַלְכָה ו'): אִשָּׁה כְּבְעָלָה וּבְעַל כְּאִשְׁתּוֹ; וְאָמְרוּ
(קַהֲלַת רַבָּה, פֶּרֶשָׁה ד'): "טוֹבִים הַשֵּׁנִים" אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, "מִן הָאֶחָד" זֶה

אֲשֶׁר ל' תתקב - ל' תתקבא בנחל קבא

לְעֲצָמוֹ וְזֶה לְעֲצָמוֹ; כִּי הָעֵקֶר לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְלַעְזוֹר אֶחָד לְשָׁנִי, וְזֶה הַיְסוֹד בְּשִׁלּוּם-בַּיִת.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקב.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, "כ אדר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אִין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שִׁישׁ לִי, שְׂאֵתָה מְחַנֵּף אֶת הַיְלָדִים בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל כְּמוֹ לְחַנֵּף אֶת הַיְלָדִים בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֲשָׁרִי מִי שְׂחֹזֵק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

גַּא וְנָא תִלְמַד עִם הַיְלָדִים רַק אֲמוּנָה, וּתְסַפֵּר לָהֶם כָּל שְׁבוּעַ מִפְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּךְ נְסִים נְגִלִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקבא.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, "כ אדר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעְעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַעֲבֹר עַל הַכֹּל, הָעֵקֶר אֵל תְּטַעֵה אֶת עֲצָמְךָ, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֹא יְטַעֵה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעֵה מְאֹד, וְאֲשָׁרִי מִי שְׂאִינוּ נוֹתֵן לְעוֹלָם שְׂיִטַּעֵה אוֹתוֹ.

קכב אָשֶׁר ל' תתקכב — ל' תתקכג בַּנְחַל

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁאֵם יֵשׁ פּוֹסֵק אֶחָד לְסִמְךָ עָלָיו, יְכוּלִים לְסַמְךָ עָלָיו, וְלִכְן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְךָ מִשׁוּם דְּבָר, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַעֲקֹר רַק תִּנְצֵל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלְךָ בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי הַפֶּל הַכֵּל וְרַעוּת־רוּחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר תְּצוּהָ, י"ב אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ גִצַּח.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

אֲנִי מַתְפַּלֵּל עַל בְּנֵיכֶם, שֶׁתְּהִיָּה לּוֹ רְפוּאָת שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, וְשִׁנְשִׁמַּע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַעֲקֹר תִּתְחַזְּקוּ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יְבַשְׂרֵנוּ בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת עִם בְּנֵיכֶם.

גַּא לְכַתֵּב לִי תַכְּף־וּמִד בְּשְׁלוֹם בְּנֵיכֶם.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר תְּצוּהָ, י"ב אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל נְשִׂי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בֵּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲשֶׁר ל' תתקכד בנחל קבג

אין אַתָּן יְכוּלוֹת לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאֲתָן שְׂמֵחוֹת יַחַד, כִּי הַשְּׂמֵחָה הַזֶּה מְכַנְּסָה בִּי שְׂמֵחָה, כִּי כָּל רְצוֹנֵי שְׂיֵהֶיָהּ בִּינִיכָן שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְתִדְוִנוּ אַחַת אֶת הַשְּׂנֵיָהּ לְכַף זְכוּת, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

נָא וְנָא רְאוּ דִיקָא מְהַפּוּרִים הֵזֶה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה, וְלַעֲזוֹר אַחַת לַשְּׂנֵיָהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחוּ תְּמִיד.

נָא וְנָא תִשְׁמְרוּ מְאֹד, שְׂהֶמֶן וְזָרֵשׁ אֲשֶׁתּוֹ הַסְּמִ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, לֹא יִכְנַס בְּכֶן, וְלֹא יִהְיֶה לְאַף אַחַת מִכֵּן שְׂיִכּוֹת אֶל הַטְּמֵא הַזֶּה, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד לַעֲמֹד עַל הַמְּשָׁמֵר, כִּי הֵם מְנַסִּים לַעֲבֹד עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִפְרָט עַל הַתְּמִימִים לְהַכְנִס בָּהֶם, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲמֹד עַל הַמְּשָׁמֵר, לֹא לְתַתּ לָהֶם, שְׂתִהְיֶה לָהֶם אִיזוֹ שְׂיִכּוֹת לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שְׂלֹא תִהְיֶה לְכֶן שְׂיִכּוֹת עִם אֶחָד, שֵׁישׁ לוֹ שְׂיִכּוֹת עִם הַסְּמִ"ךְ-מ"ם הַרְּשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְכֻלְכֶן פּוּרִים שְׂמֵחַ, וְתִרְאוּ לְשִׂמְחָה וְלִשְׂמֵחָה אֶת אַחֲרֵיכֶם.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, י"ב אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

רְצִיטֵי אֲשֶׁר אֶת הַמְּכַתֵּב שֶׁל הַנְּשִׁים תִּתְּלֶה בְּעֶזְרַת נְשִׁים.

תְּכַף אַחַר הַשְּׂבִת נְדַבֵּר בְּעֵנִין אִם כְּדַאי כְּבָר לְהַתְּחִיל לְבִנוֹת

תִּכְרַף אַחַר הַשִּׁבְתָּ, כִּי בְיָמִים הָאֵלֶּוּ נִתְּוּדַע מִהַעוֹרֶף־דִּין אִם כְּדַאי אוֹ לֹא.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹר חַג הַפּוּרִים.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסִדְרַת הַתְּצוּהָ, "כּ אֲדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת כָּל מַכְתָּבֶיךָ.

מָה אִמַּר לְךָ! הַיְלָדִים יְכוּלִים לְהֵרֵס אֶת הַהוֹרִים לְגַמְרִי, עַד כְּדֵי כִּף שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא חֲיִי־שְׂרָה): הַזְקָנָה קוֹפְצַת עַל הָאָדָם מִפְּנֵי כַּעַס בָּנִים, וְאִין עֲצָה אַחֲרַת אֵלָּא לְהַתְּאָזֵר בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, לֹא כְּדַאי לְהַכְּנִס בְּוִפּוּחִים עִמוֹ, אֵלָּא כָּל מָה שְׁאֲמַרְתָּ לוֹ תַעֲמַד חֲזַק וְזָהוּ זֶה, מִצַּד אֶחָד — תִּרְאֶה לוֹ אֶהְבָּה גְּדוּלָּה, שְׁאֲתָהּ אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְאֲתָהּ לֹא רוֹצֶה אֶת הַרַע שְׁלוֹ, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי הוּא לֹא יְכוּל לְקַפֵּץ לְךָ עַל הָרֵאשׁ, וְלַעֲשׂוֹת כָּכָל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ וְיִהְיֶה אוֹתָךְ. וְלִכֵּן אֵל תַּכְנִיס בְּעֲצָמְךָ שׁוּם רַגְשֵׁי אֲשָׁמָה, תִּהְיֶה חֲזַק מְאֹד מִצַּד אֶחָד, תִּרְאֶה לוֹ רַק אֶהְבָּה, וּמִצַּד שְׁנֵי תִגִּיד לוֹ שְׁאֲתָה לֹא מוֹכֵן לְסָבֵל עַל־בּוֹנוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְשִׁפְיִכוֹת דְּמִים מִמֶּנּוּ, אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אִם בְּכָל יוֹם תִּתְפַּלֵּל עָלַי, בְּסוּף תִּרְאֶה יְשׁוּעָה, כִּי מָה שְׁתַּפְּלֶה פּוֹעֵלֶת — שׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם אֵינּוּ פּוֹעֵל.

חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאֵז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הִנֵּה עֹכְשׁוֹ בָּא חַג הַפּוּרִים, שְׁיִכּוּלִים לְפַעַל אֵצֶל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כָּל מָה שְׁרוּצִים, הָעֵקֶר לֹא לְפַל בְּדַכָּאוֹן וְיֵאוּשׁ, וְאֵף שְׁאֲנִי יוֹדַע

אָפֶּשֶׁר   ל' תתקכו   בַּנְחַל   קכה
שְׁזָה מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לָךְ, עִם כָּל זֹאת תֶּאֱמִין לִי, שֶׁהִבְרִיאוֹת זֶה
יֹתֵר חָשׁוּב, וְצָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הִבְרִיאוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ פּוֹרִים שְׂמַח...

ל' תתקכו.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, י"ב אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! עֵקֶר הַתְּכָלִית בְּנֵה הָעוֹלָם הוּא רַק לְשִׁבְת בְּמָקוֹם
אֶחָד, וְלִלְמַד תּוֹרָה בְּשָׂקִידָה רַבָּה, לַעֲשׂוֹת לְעֶצְמוֹ סֵדֶר בְּחֻמֵּשׁ וְרִש"י
עִם הַתְּרַגּוּם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְכֵן לְלַמַּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת כְּסִדְרָן, וְעַל
כָּלֵם לְהִתְעַמֵּק בְּלִמּוּד גְּמָרָא דָּף אַחַר דָּף עִם פְּרוּשׁ רִש"י, וְאִם תִּזְכֶּה
גַּם תּוֹסֵפּוֹת — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וְכֵן לְלַמַּד מִדְּרָשׁ עִם פְּרָשַׁת
הַשְּׁבוּעַ, וּבִיּוֹתֵר תִּתְעַמֵּק בְּטוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף כְּסִדְרָן, וְתִתְפַּלֵּל אֶת
הַתְּפִלוֹת מְלָה בְּמְלָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וְתֹאמַר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תִּקְוִן
חֲצוֹת, וּלְבַקֵּשׁ עַל גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה וְצָרוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַעֲלַמַת הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת, וְעַל הַתְּגַבְרוֹת הַקְּלָפוֹת וְהַסְּטָרָא אַחֲרָא, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְכֵן
תִּתְבַּוֵּד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְיִתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפָּר לוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה
שְׂמַעִיק לָךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל עֲנִינְךָ, הָעֵקֶר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל
מִשׁוּם דְּבַר, וְלֹא לְנִסְעַ נְסִיעוֹת לְשׁוּם מָקוֹם, כִּי זֶה רַק הוֹרֵס אֶת
הָאָדָם. אֲשֶׁרִיךְ שְׂאֵתָה זֹכָה לְנִסְעַ פְּעַם בְּשָׁנָה אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עַל
רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאֵז הַזְּהִירָנוּ, וְיֹתֵר מִזֶּה אֵתָה לֹא צָרִיךְ, רַק תֵּשֵׁב עַל
מָקוֹם אֶחָד, וְתִהְיֶה יָרָא ה'.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקכז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, י"ב אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גייעו וירדפו אָל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתקח את השמירה במוצאי שבת על אולם השמחות בידך, ואם תוכל לצרף עוד שני אנשים מאנשי שלומנו — מה טוב ומה נעים, כדי שיהיה סדר, ולא יהרסו את הכסאות, ולא יעשו מהפכה בעולם, כי אני מאד רוצה שתהיה לאנשי שלומנו שמחת פורים, אבל צריכים מאד מאד לשמר, שלא יזיקו ולא יעשו שום הפסדים.

גא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ועוד תראה הרבה נסים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, העקר לא לפחד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקכח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, י"ב אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גייעו וירדפו אָל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

זכרו היטב כל מה שדברנו היום איך לנצל את תענית אסתר, לבקש הרבה מהקדוש-ברוך-הוא כל מה שצריכים, ואחר-כך

לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד בְּפוּרִים, בְּשִׂמְחָה אֵין סוּפִית לְמַעַלָּה מִכָּל
הַהִגְבָּלוֹת.

רְצִיתִי שְׂתַעֲשׂוּ בְּמוֹצָאֵי־שַׁבָּת אֶת סַעֲדַת פּוּרִים בְּאוֹלָם הַשְּׂמֵחוֹת
— "אַרְמוֹנוֹת בְּרִסְלָב", וְתִרְקְדוּ הַרְבֵּה, כְּדֵי לְהַכְנִיעַ אֶת הַקְּלָפוֹת
וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, וּלְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרוֹת רְעוֹת מֵעַם יִשְׂרָאֵל.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, יַעַן
שְׂבִמּוֹצָאֵי־שַׁבָּת־קֹדֶשׁ הוּא שׁוֹשֵׁן פּוּרִים, שְׂרַבְנוּ וְ"ל אָמַר, שֶׁהוּא
גַּם־כֵּן יוֹם טוֹב, וּבְפִרְט לְכַבּוֹד יְרוּשָׁלַיִם, שְׂאָנוּ מְחַכִּים וּמְצַפִּים בְּכָל
יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע, שְׂיִבְנֶה לָנוּ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת
בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, רְאוּי לָנוּ לַעֲשׂוֹת אֹז סַעֲדָה גְדוֹלָה, וּמִשְׁתַּה הַיֵּינן,
וְלִרְקֹד וְלִשְׂמַח, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂנִזְכֶּה לִפְעֹל אֹז אֲצִלוּ
יְתַבְּרֶךְ כָּל מָה שְׂצָרִיכִים.

אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שְׂתַתְּפִלְלוּ בְּעַדִּי, שְׂאֲזַכֶּה לְהַנְצִיל
מִהַסְטֵמ"ך־מ"ם הַרְשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ, וְנִזְכֶּה לְרְאוֹת כְּכֹר בְּמַחֲיִת
הַמֶּן־עַמְלָק וּבַגְּאֻלָּה שְׁלֵמָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם פּוּרִים שְׂמַח...

ל' תתקכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבָּת־קֹדֶשׁ חַג הַפוּרִים ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּבוֹד הַגָּאוֹן הַגְּדוֹל
פֶּאֶר הַדּוֹר וְתַפְאֲרָתוֹ, הַרְב ... שְׂלִיט"א.

בְּאַתִּי לְקַיִם מְשֻׁלוֹחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתֵּן
לָכֶם חַיִּים אַרְפִּים, חַיִּים גְּעִימִים, וְתִזְכּוּ לְרְאוֹת בְּמוֹ עֵינֵיכֶם גְּלוּי
שְׂכִינָה, וְנִשְׂמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם פּוּרִים שְׂמַח...

ל' תתקל.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש חג הפורים ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הרב הגאון הגדול, איש חי רב פעלים, צדיק תמים, רבי ... שליט"א.

באתי לקיים משלוח מנות איש לרעהו, ימשיך עליו הקדוש־ברוך־הוא ברכה והצלחה בכל מעשיו, ויזכה לראות בגלוי שכינה, ויאיר עליכם מלך הכבוד בהארה נוראה ונפלאה מאד. ונשמע ונתבשר בשורות משמחות עדי גזכה להגאל גאלת עולם.

המאחל לכם פורים שמח...

ל' תתקלא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש חג הפורים ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל איש חי רב פעלים, שמקבץ הלכות ומסדרם באפן נפלא, הרב ... שליט"א.

באתי לקיים משלוח מנות איש לרעהו, יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שתסימו את ספריכם "הלכה ברוכה" על כל הד' חלקי שלחן ערוך, כי באמת הספר הוא נפלא מאד, והנה אני מעיין עכשו בספרו "תורת המועדים" על "חג הפורים", והוא נפלא מאד מאד.

אין אתם יכולים לתאר לעצמכם את גדל הצער והעגמת נפש שיש לי, שאני רואה איך שמוליכים את אביך שולל, ומספן דיידנו ר' ... שליט"א, צריך להנמק בכלא סרוח במצבים הכי קשים, ואין מי שיירחם עליו, יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שתפסק השנאת חנם, ונזכה לראות במו עינינו בגלוי שכינה.

המאחל לכם פורים שמח...

ל' תתקלב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש חג הפורים ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, הצמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, רבי ... גרו יאיר.

באתי לקים מצות משלוח מנות איש לרעהו, ותקבל את זה ממני בשמחה עצומה, כי נפשי קשורה בנפשך.

הנני מברך אותך בברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על שאתה הולך לארס את בתך תחיה, יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שיהיה בסיון טוב ובמזל טוב, ויהיה לכם הרבה נחת דקדשה.

רבנו ז"ל כשחזר מארץ ישראל אמר לאנשי שלומנו בזו הלשון: "הבאתי לכם מתנה מחלקת, ונכנס לגור בעיר זלאטיפולי, וגר שנתים, והיתה עליו מחלקת עצומה מאד מאד עד כדי כך, שהתבטא: 'משפט רשעים בגיהנום י"ב חדש, ואני סבלתי פעמים י"ב חדש', עם כל זאת לבסוף אמר: לא לזה התפונתי, הינו לא למחלקת פזאת, שהיתה עליו ברציחה פזאת, שלא נתן להכתב, אמר: דמיתי למחלקת פזאת, שלא יוכלו לשבת עמכם בספסל אחד, זאת אומרת שהמחלקת תהיה כל־כף חמורה, שלא ירצו לשבת עם אחד מאנשי שלומנו בספסל אחד. והנה לצערי הרב, אני רואה שאצלך נתקים זה, שאחר שעבר עליך מה שעבר, נשאת לבד, שכלם מפחדים אפלו להזכיר את שמך.

מה אמר לך, ידידי היקר! איני יודע ולא מבין למה אתה כל־כך מפנה ערף אלי, בשעה שכבר פעמים יכלתי להוציא אותך, בלי שום גזמא כלל, הן אמת שהייתי מעורר עלי מחלקת עצומה, ומי יודע איך שהיו מחרימים אותי וכו', עם כל זאת אין לי פה שום פונה צדדית רק לעזר לך. אתה לא רואה, שיש לך פה עסק עם רשעים אוררים, ואני מכרח להגיד לך, שרבנו ז"ל אמר

(ספר-המדות, אות ישועה, סימן ח'): אל תסמך על הגס, כל עוד שאפֿשֿר לך להנצל, על-ידי ממון או בדבר אחר, אני בטוח שהכל ממנו יתברך, אבל הקדוש-ברוך-הוא רוצה שגם אנחנו נעשה ונשתדל, כמו שכתוב (משלי כא, לא): "סוס מוכן ליום מלחמה ולהיג"ה התשועה", אנחנו צריכים לעשות את מה שבדינו, ולכן אני לא מבין מה אתה מפחד ממני, כשאני רוצה רק לעזר לך, וספנתי את עצמי כמה פעמים שיצאו נגדי בכל הכח, אבל אני לא מפחד, כי אלו הרשעים רוצים לראות רק את הרע שלך, ואנו מוצאים שצדיקים קדושים עשו כל מיני השתדליות רק לכרח מהשואה.

והנה מה שקרה לאחרונה, בודאי זה היה נורא ואים, אבל אתה צריך לבטח בהקדוש-ברוך-הוא שלא יעזב אותך, כמו שאומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות ישועה, סימן ט'): קדם שעושה הקדוש-ברוך-הוא גס לאדם, האדם הזה נופל לרעה, והכל לפי גדל הגס. אני חושב שהגעתי כבר לשיא הרעה, עכשו מגיע לך שפכר תוכל לראות גסי נסים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. ואל תפחד משום בן אדם, את זה תזכר כל ימי חיך.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא לשמע הטוב ממך, ולראות רק את הטוב שלך.

המאחל לך פורים שמח...

ל' תתקלג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש חג הפורים ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

באתי לברך אתכם בברכת חג פורים שמח, ואני שולח לבעלך משלוח מנות, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיו לכם נסים ונפלאות, וכן באתי לברך אתכם על הארוסין שאתם הולכים לארס את בתכם

אָשֶׁר ל' תתקלג בנחל קלא

תְּחִיָּה, שְׂיֵהִיָּה בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזֵּל טוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת תְּמִיד.

פְּלִיאָה נִשְׁגְּבָה מִמְּנֵי לְמָה אֶת כָּל-כֶּף פּוֹחֶדֶת מִהֶעֱנִין וְכוּ', כִּכָּר
פְּעָמִים יִכְלָתִי לְהוֹצִיא אֶת בְּעֵלְךָ כְּאֲשֶׁר יַעֲדֵד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
בְּוִדְאֵי הַיִּיְתִי מִסִּפְּנֵי אֶת עֲצָמֵי, אֲפִי שְׁכָלֶם הָיוּ יוֹצְאִים נְגִדֵי בְּרִצִּיחָה
וְכוּ', וְזוֹ הַיְתָה כִּכָּר פְּעָמִים הַזְּדִמְנוֹת פִּז לְהוֹצִיאֹו, וּמָה לַעֲשׂוֹת,
שְׂאֵתֶם תְּמִימִים וְנֹאֲיִבִיִּים, וּמֵאֲמִינִים בְּבִנֵי אָדָם, אֲנִי מִכְּרַח לְהַגִּיד
לָכֶם, שֶׁהֵם רְשָׁעִים אַרְוִירִים, וְרוֹצִים לְרֹאוֹת רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן וְכוּ',
וְלִכֵּן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְאֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּוִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, אֲלֹא הִרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לַעֲשׂוֹת הַשְּׂתַדְלּוֹת, כְּמוֹ שְׂאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת יְשׁוּעָה, סִימָן
ח'): אֵל תִּסְמָךְ עַל הַנֶּסֶס, כֹּל זְמַן שְׂאֲפָשֶׁר לָךְ לְהַנְצִיל בְּמִמוֹן אוֹ בְּדָבָר
אַחֵר. אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, וְאֲנִי מִכְּרַח לְחַזֵּק
אֶתְכֶם, שְׂתַדְעוּ, שְׂאֲצַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד חֹשֵׁב הַצְּדָקָה
וְהַחֲסֵד שְׂאֵת עוֹשֶׂה עִם עֲנִיִּים וְאֲבִיוֹנִים, וְאֲפִי שְׂקָרָה לָךְ מָה שְׂקָרָה
— אֵל תִּשְׁבְּרִי, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת יְשׁוּעָה, סִימָן ט'): קִדְּם שְׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גַם
לְאָדָם, הָאָדָם הַזֶּה נוֹפֵל לְרַעָה, וְהַפֵּל לְפִי גְדוֹל הַנֶּסֶס; וְלִכֵּן אִם נִפְלֵתֶם
בְּרַע פְּזָה, שְׁלֹא הֵאֱמַנְתֶּם שְׂהִיְדִידִים וְכוּ', הִכִּי טוֹבִים וְכוּ', יְכוּלִים
לַעֲשׂוֹת לָכֶם דְּבַר פְּזָה וְכוּ', מָה אֲמַר לָכֶם! גַּם אֲנִי לְמִדְתִּי אֶת זֶה
עַל הָעוֹר שְׁלִי כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים וְיֹתֵר גְּרוּעַ, אֲבָל הַחֲזַקְתִּי מֵעַמֵּד.
וְלִכֵּן גַּם אֶת תְּרָאֵי לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם,
שְׂדִיקָא בְּיוֹם הַזֶּה שֶׁהוּא יוֹם מְסַגֵּל לְגִסְיִם, שְׂיֵהִיו לָכֶם גִּסְיִם
וְנִפְלְאוֹת, וְיֵהִיָּה לָכֶם רַק שְׂמַחוֹת תְּמִיד.

אֲבָל אֲנִי מִכְּרַח לְהַגִּיד לָכֶם, שְׂאֵל תִּבְטְחוּ בְּאָדָם בְּשׁוּם פְּנִים
וְאִפְּזוֹ, וְשְׁלֹא יַעֲבְדוּ עֲלֵיכֶם, וְהִרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זֶה פֶּן
לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם פּוֹרִים שְׂמַח...

ל' תתקלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָה כִּי תִשָּׂא, ט"ז אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַ הַטּוֹב מִכֶּם.

מָה אִמְר לָכֶם! הֶעָקָר רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וּלְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ בְּרִכְכֶם תָּמִיד.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּרְגְּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְעֵין בְּכַמָּה מְכַתְּבִים מְשׁוּ"ת "אָשׁר בְּנַחַל", וְעַכְשָׁו קַבְּלָתִי אֶת הַחֶלֶק הַחֲדָשׁ, שֶׁרַק עַכְשָׁו יֵצֵא מִהַדְפּוֹס חֶלֶק כ"ה, וְעֵינַי בְּמְכַתְּבֵי ג' תתק"ד, וּמָאֵד מָאֵד נִתְעוֹרְרָתִי לְעוֹרֵר אֶתְכֶם, שֶׁתַּעֲיָנוּ שְׁנֵיכֶם בְּמְכַתְּבֵי הַזֶּה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַקְיִים מָה שֶׁפְּתוּב שָׁם.

וּבְכָל־ל טוֹב מָאֵד, שֶׁתַּעֲיָנוּ מִפְּעַם לְפַעַם בְּכַמָּה מְכַתְּבִים, וְאִז תִּהְיֶה לָכֶם הַתְּחַזְּקוֹת בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְדַעַת, שְׂיִשׁ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם חִלִּישוֹת הַדַּעַת לְאָדָם מֵעֲצָמוֹ וּמֵאַחֲרֵים, וְאִסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל, וּבִפְרָט זוּג צְעִיר, שֶׁהֵם בְּהִתְחַלֵּת הַחַיִּים, מָאֵד מָאֵד קָשָׁה לָהֶם לְהִסְתַּדֵּר. וְלָכֵן מָה טוֹב וּמָה נְעִים, שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם קְבִיעוֹת לְעֵין בְּכֹל יוֹם בְּכַמָּה מְכַתְּבִים בְּשׁוּ"ת "אָשׁר בְּנַחַל" וְתִמְצְאוּ מְרֻגָּע לְנַפְשְׁכֶם.

נָא וְנָא תִּכְבְּדוּ וְתִיַקְרוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְתִאָּהְבוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְזֶה הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִרְגְּלוּ אֶת עֲצָמְכֶם שְׁנֵיכֶם לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָכֶם טוֹב כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא בְּכֹל יוֹם וְיוֹם תִּבְקְשׁוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁאַתֶּם צְרִיכִים, אֲפִלוּ דָבָר פְּעוּט, וְתִקְבְּעוּ לְעֲצָמְכֶם אֲפִלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְדַבֵּר עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז תִּרְאוּ נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אָשֶׁר ל' תתקלה — ל' תתקלו בַּנַּחַל קלג

אם תוכלו לנדב להדפיס פרך אחד "אשר בנחל", לא תמוש
הברכה וההצלחה מביתכם אף פעם, וזו סגולה יוצאת מן הכלל,
ואני חזק בזה מאד מאד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקלה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט"ז אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, שאל תעשה דברים מוזרים,
ותראה לצמצם את עצמך, כי כמעט שישבת בבית-הסהר אז
כשהסתבכת עם מנהל הבנק, ועכשו תסתבך עם הקבלן, על-ידי
איומים וכו', אני מאד מאד מבקש אותך, חדל לה מדברים נבוכים
כאלו, אתה צריך להבין, שהקבלן צודק, כל זמן שלא שלמו לו,
אסור להכנס בדירה, ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, ראה לצמצם
את עצמך, ועל-ידי-זה תצליח את דרכך, כי אחרת רק תכשל, חס
ושלום. ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם לצמצם את עצמך,
והקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקלו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט"ז אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואני שלחתי לו כבר מכתב, והזהרתי
אותו מאד מאד.

זֶה חֵלֶק מֵהַחַיִּים. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בַּמִּדְבָּר רָבָה, פְּרָשָׁה כֹּא, סִימָן ב'): כְּשֵׁם שֶׁפָּרְצוּפֵיהֶם שׁוֹנִים כִּף דַּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת, וְלִכְן צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד סְבָלוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדָּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב, הַעֲקָר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַף אֶחָד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיכֵנוּ עַל דְּרָךְ הָאֱמֶת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקלז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדָּר כִּי תִשָּׂא, ט"ז אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיִּתְאַחֲדוּ יַחַד בְּיִתְרָ שְׂאֵת וּבְיִתְרָ עוֹז, כִּי זֶה כָּל הַהַצְלָחָה שְׁלָנוּ, כְּשֶׁאַנְחֵנוּ מִחֲזִיקִים אֶת עַצְמֵנוּ בְּיַחַד, וְלִהְפֹּךְ, אִם, חֵס וְשְׁלוֹם, יִהְיוּ פְרוּדִים, אֵין כְּשִׁלּוֹן יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה. וְלִכְן אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם רַק לְהִתְאַחֵד יַחַד.

נָא וְנָא אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מִי שְׁיִכּוֹל לְצֵאת בְּיוֹם שְׁנֵי לְהַפְצָה מְרֻכָּזָת בְּעֵבֹר הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, וְכֵן בְּיוֹם חֲמִישִׁי לְצֵאת לְהַפְצָה מְרֻכָּזָת בְּעֵבֹר הַבֵּית-הַכְּנֶסֶת וְהַבֵּית-מִדְרָשׁ, שֶׁאַנְחֵנוּ הוֹלְכִים עִכְשָׁו לְהִרְחִיב אֶת זֶה, תְּבוֹא עָלֵינוּ בְּרָכָה מִן הַשָּׁמַיִם. וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁכָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִשְׁתַּדֵּל לְצֵאת לְהַפְצָה מְרֻכָּזָת, כְּדֵי לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבָּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם.

נָא וְנָא כָּל מִי שֶׁצָּרִיךְ לְשֵׁלֶם גְּדָרִים וּנְדָבוֹת, אוֹ לְמַקְוָה,

אֲשֶׁר   ל' תתקלח   בַּנַּחַל   קלה

שִׁישְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה — לְשַׁלֵּם אֶת חוּבוֹתָיו, וְאֵל יִכְנַס בְּגֵדְךָ
שֶׁל הַנּוֹדֵר נְדָרִים, וְאִינוּ מְקַיֵּם וְכוּ', כִּי הַהוֹצָאוֹת מְרֻבּוֹת, וְאִנְחָנוּ
נִמְצָאִים בְּמַצֵּב כִּסְפֵי מָאד מָאד קָשָׁה.

נָא וְנֵא לְשָׁמֵר עַל טְהַר מַחְנֵנוּ לֹא לְהַכְנִיס וְלִתֵּן לְהַכְנִס לְשְׁלוּחֵי
הַסֵּמ"ך-מ"ם, שֶׁהִתְחִיל לְשַׁלַּח אֵלֵינוּ כְּאֵלוּ הֵם בְּאִים לְמַקְוֶה, וּבֵין
כֶּף תּוֹפְסִים שִׁיחָה עִם זֶה אוֹ עִם זֶה וְכוּ', וְדִי לְחַכִּימָא. וְלִכֵּן אֲנִי
מָאד מָאד מְזַהֵר, שְׁלֹא יִתְּנוּ לָהֶם שׁוּם דְּרִיסַת רְגֵל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת.

נָא וְנֵא רְאוּ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, אֲשֶׁר
אֵין עֲרוֹךְ אֵלֶיהָ, וְכֵן לְהַתְּבוּדָה בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ בֵּין הַהַרְיִם,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע בְּתַפְלַתְכֶם.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדְרֵי כִי תִשָּׂא, ט"ז אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׁיחֵיו
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם. רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בִּיְתֵר שְׂאֵת וּבִיְתֵר עוֹז,
וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם.

אַתֶּם צְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת הַשָּׁנִי, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תַּצְּלִיחוּ,
כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַצְּלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק כְּשִׁישׁ שְׁלוֹם-בֵּית וְהַבְּנָה
הַדְּדִית, אֲנִי מָאד מְקוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַבֵּר יִשְׂרָה בֵּינֵיכֶם
שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְּבַשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

קלו אשר ל' תתקלט — ל' תתקמ בנחל

ל' תתקלט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט"ז אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

אל תפחדו, הקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליכם שפע גדול על צרכי חג הפסח, ולא יחסר לכם שום דבר, אתם צריכים רק להתחזק, פי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנשמע תמיד אצלכם בשורות משמחות.

העקר תכבדו ותיקרו אחד את השני, ותשמרו את עצמכם מפל מיני בלבולים ומריבות יתרות, ואני מאד מקנה לפניו יתברך, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקמ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט"ז אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב מכם.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לכם רק טוב, ותמשיכו להפיץ את אור רבנו ו"ל, ובזכות זה יהיה לכם טוב כל הימים, אל תשברו משום דבר, ותראו שאף אחד בעולם לא יוכל לשבר אתכם, פי גדול אדוננו ורב להושיע, ועוד תראו דברים יפים בחייכם, העקר לא להתיאש בשום פנים ואפן, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקמא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט"ז אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ואני מאד מאד שמח, שאתם
עוזרים לי, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד
הכי טוב.

העקר שצריכים לראות להפיץ את אור רבנו ז"ל ביתר שאת
וביתר פח, ולא לפחד משום ברעה שבעולם, וסוף הכבוד לבוא,
שתראו ישועות גדולות שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא, ואני מאד
מאד מקנה לפניו יתברך, שיהיה לכם הרבה נחת בגשמיות
וברוחניות, ותזכו לראות הרבה ישועות גדולות מן השמים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקמב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט"ז אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

ראו להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ואל תתנו ששום ברעה
שבעולם תוכל לשבור אתכם, פי כל הענין של רבנו ז"ל, זה רק
לחזק ולעודד ולשמח את נשמות ישראל, ואנחנו צריכים להמשיך
בדרךנו הפשוטה, להתחזק בעצמנו ולחזק אחרים, ולא נתבלבל

קלח אשר ל' תתקמג — ל' תתקמד בנחל

מאף אחד, כי באמת חלישות הדעת יש לכל אחד ואחד בכל יום ויום, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר.

העקר שהילדים יהיו בריאים, ותרגילו את עצמכם לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר אין ערוך אליה, ואני מאד מקווה לפנניו יתברך, שנשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות, ושום דבר לא יוכל לשבר אתכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקמג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תשא את ראש ה'תשס"א.

הכתב והמכתב בידי מוסר כתב זה ... גרו גאיר, היא לאות ולראיה, שאני מכיר, והוא למד אצלי שלש וחצי שנים, ועכשו נתארס, ולרש אין כל, והוא נמצא במצב קשה, כי ההורים הם חסרי אמצעים להשיאו, והוא עני בן טובים, פי, תהלה לאל, אביו הוא רב חשוב ומו"ץ, ולכן מצוה רבה לתמוך בהחתן הזה, שהוא בעצמו ירא שמים מרבים, וענו וגרים באורייתא תדירא, ובזכות המצוה תתברכו מפי אל עליון בשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם.

הכותב וחותם למען המצוה...

ל' תתקמד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תשא, ט"ז אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות נשות אנשי שלומנו היקרים, "חסידים ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב". הו"ה עליהן ישרה שכנתו תמיד, וישמרון ויצילן מפל צרה וצוקה, ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

חסדי השם יתברך שאנו זוכים לדעת מרבנו ז"ל, זו צריכה להיות לנו ההתחזקות הכי גדולה. כל ענין רבנו ז"ל, רק לקרב את כל נשמות ישראל אל הקדוש-ברוך-הוא, ורבנו ז"ל גלה לנו (ספורי-מעשיות, מעשה ז' מהזבוב והעפכביש), שקדם שינדה נשמתו לזה העולם, הסמ"ך-מ"ם עשה רעש בעולם אם הנשמה הזו תרד, אין לי מה לעשות. וקטרג מאד שהנשמה לא תרד. אף אמרו לסמ"ך-מ"ם, הנשמה הזו מכרחה לרדת, ואתה תצא ותמצא לה עצה, ויצא וחזר עם איזה זקן וצחקו, ואמרו: הנשמה הזו יכולה לרדת, אין לנו פחד ממנה, נשמת רבנו ז"ל ירדה לזה העולם, ולצערנו הרב, מעשה סמ"ך-מ"ם הצליח, ובמשך כל הדורות היה כל ענין רבנו ז"ל צחוק אחד גדול. וקראו כל מיני שמות וכנויים לאנשי שלומנו: ברסלבר משגעים, מטרפים וכו', צחקו כל החסידיות מחסידות ברסלב. והנה חלפו שנים על גבי שנים, מוהרנ"ת ז"ל היה תלמיד רבנו ז"ל, גלה ופרסם את רבנו ז"ל בצורה מאד מאד רצינית, נסע נסיעות מעיר לעיר, מכפר לכפר, עם האמצעים הדלים שהיו לו, וגלה ופרסם את רבנו ז"ל, הקים בית דפוס בביתו, הדפיס ספרי רבנו ז"ל, ועל אף שההדפסה היתה מועטה ופרימיטיבית, אבל הוא בנו ר' שכנא ועוד בחור עסקו בזה וכו'.

ומשנסתלק מוהרנ"ת ז"ל, תלמידו ר' נחמן טולטשינער, לקח על עצמו להדפיס כל ה"לקוטי-הלכות", והדפיסם שלב אחר שלב משך כמה שנים, וגם הוא הרבה לדבר מרבנו ז"ל, ופרסמו מאד.

אחר-כך היה לו בן ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, הוא הקים תלמידים, שהיתה להם השגה מאד עמקה ברבנו ז"ל. וכותב באחד ממכתביו בזו הלשון: כפי הבקיאות, ברב רבם של אנשי שלומנו, גם להם אין השגה ברבנו ז"ל. עד כדי כך היתה לו השגה ברבנו ז"ל. בערב ראש השנה תרע"ה יצא מהמקנה, והלך עמו יהודי בשם ר' משה גלידמאן ז"ל, קראוהו: ר' משה צ'נסטוחובר. וענה ואמר לו: בעוד חמשים שנה מהיום, אור רבנו ז"ל יתחיל ללכת בעולם

בצורה אחרת לגמרי. מתרע"ה עד שנת תשכ"ה זה בדיוק חמשים שנה.

הקדוש-ברוך-הוא עזר לי, כשהייתי בחור צעיר כבן חמש-עשרה וחצי, בשנת תשט"ז בחדש חשוון, זכיתי להתקרב אל רבנו ו"ל על-ידי ספר קטן שמצאתי בבית הורי, זה היה "משיבת נפש", ומאז שהתקרבותי אל רבנו ו"ל בער בי מאד מאד להדפיס את ספרי רבנו ו"ל, אבל הייתי בחור צעיר מאד, וקבלתי על עצמי גדר — כשאתחנן אדפיס את כל ספרי רבנו ו"ל, כי לא היו בנמצא.

ועזרני הקדוש-ברוך-הוא בשנת תשכ"ה הדפסתי כל ספרי רבנו ו"ל, היה זה בשנתיים וחצי אחר החתונה, ממש לא לי היה חתיכת לחם לאכול, פשוטו כמשמעו, אבל קפצתי בחובות עצומים להדפיס את ה"לקוטי-מוהר"ן", "חי-מוהר"ן", "שיחות-הר"ן", "ספורי-מעשיות", וכן הלאה וכן הלאה שמונים וחמשה אלה ספרים בשנה אחת, הייתי צעיר מאד, ובעל חוב גדול. ומאז אור רבנו ו"ל הולך בעולם, ונתקנים מה שאמר ר' אברהם בר' נחמן ו"ל, שעוד חמשים שנה שזה שנת תשכ"ה, אור רבנו ו"ל יתחיל להתפשט בעולם באפן אחר לגמרי, ועזרני הקדוש-ברוך-הוא שהייתי השליח. והקמתי המון תלמידים, שגם החלו להפיץ ולהדפיס והדפסנו ספרי רבנו ו"ל, וכך נמשך כל השנים, אבל דבר אחד לא ידעתי, שהסמ"ך-מ"ם יקום עלי ברציחה כזו שלא חלמתי, יכול להיות שאם הייתי יודע, לא הייתי נכנס בזה, פי מחלקת מספנת מאד, אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפא): כשמתקשרים כמה אנשים על אדם אחד, יכולים להפילו. ופה התקבצו המון אנשים והיו נגדי, ואף-על-פי-כן לא הסתבלתי על שום דבר אף שדברו מה שדברו, אף-על-פי-כן המשכתי להדפיס ספרי רבנו ו"ל והפצתיים וכו', עד שבמשך השנים נכנס בתנופה כזו, שמדפיסים מליוני ספרים, בלי שום גזמא כלל.

ידוע, שרבנו ו"ל הגיע בשנת תקנ"ט בערב ראש השנה לארץ ישראל, והיה בראש השנה בחיפה במערת אליהו, ואחר-כך ביום

הַכְּפוּרִים וּבִסְכוּת הָיָה בְּצַפֵּת וּבִטְבַּרְיָה, וְשָׁהָה זְמַן רַב בְּטְבַּרְיָה, וְהַתְּבוּדָה שָׁם, אִזּוּ הָיְתָה הָעִיר קְטַנָּה מְאֹד. וּמִקְבֵּל אֶצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוּמִנּוּ, כְּשֶׁהָיָה בְּטְבַּרְיָה הַצְּבִיעַ מוּל יַבְנָאֵל וְאָמַר, שְׂפָה טוֹב לַגּוֹר. וְאַחֲרֵיכֵן חָזַר רַבְּנּוּ ו"ל לַחוּץ לְאַרְץ.

הַיּוֹם שׁוֹשָׁן פּוּרִים — זֶהוּ פּוּרִים בִּירוּשָׁלַיִם, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁמִּקְרָא חוּמָה מִימּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹן, קוֹרְאִים אֶת הַמַּגְלָה בַּחֲמֹשֶׁה-עָשָׂר בַּחֹדֶשׁ. טְבַּרְיָה הָיְתָה עִיר מִקְפֵּת חוּמָה מִימּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן, כְּמֵאמָרָם ו"ל טְבַּרְיָה יֵשׁ לָהּ חוּמָה סָבִיב, וְהַחוּמָה הִרְבִּיעִית זֹו יָם הַכְּנֶרֶת. וּבִירוּשָׁלַיִם מִבֵּיא, שֶׁכָּפַר קָמָא וְיַבְנָאֵל אֵלּוּ מִשְׁדּוֹת טְבַּרְיָה, מִכָּאן שְׁלִיבְנָאֵל יֵשׁ קָשֶׁר לְטְבַּרְיָה, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֵין חֶסֶד לְאַבְרָהָם, מַעֲנֵן ג', נִהַר ג'): לָמָּה נִקְרָאת טְבַּרְיָה? שְׂוָה טְבוּר הָאַרְץ, מִהַטְּבוּר הַתִּינּוֹק אוֹכֵל וַיּוֹנֵק כְּשֶׁהוּא בְּמַעֲי אִמּוֹ, הַטְּבוּר בְּאִמְצַע הָאָדָם, טְבַּרְיָה אִמְצַע אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹם אֵין חוּמָה בְּטְבַּרְיָה מֵאַחַר שֶׁנִּהְרָסָה, וְנִרְאָה רַק מַעַט מִהַחוּמָה סְמוּךְ לַכְּנֶרֶת וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵין קוֹרְאִים אֶת הַמַּגְלָה בְּשׁוֹשָׁן פּוּרִים, אֶף שֶׁהָיוּ פּוֹסְקִים שְׂאֵמְרוּ שְׂכָן, אֲבָל מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ סֶפֶק בְּרִכּוּת וְכוּ' וְכוּ', עַל-כֵּל-פָּנִים מָה אָנוּ רוֹאִים? שְׁיַבְנָאֵל הִיא מִשְׁדּוֹת טְבַּרְיָה, בְּטְבַּרְיָה, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (זֶהוּ חֵלֶק ב' רכ.), מִשֵּׁם יְהִיָּה תַחֲזִית הַמַּתִּים בַּתְּחִלָּה, הַגְּאֻלָּה תַּתְּחִיל מִשְׁדּוֹת טְבַּרְיָה, שֶׁבְכָללָם הֵם יַבְנָאֵל.

בְּשֵׁנַת כַּתְּשֵׁמ"ח, אִזּוּ נִכְנַס בְּנוֹ חֶשֶׁק וְרִצּוֹן לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנּוּ ו"ל: "יַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַתְּחִלָּנוּ עִם מְתֵי מַעַט, עוֹד לֹא הָיוּ לָנוּ עֲשָׂר מִשְׁפָּחוֹת, קִפְצָנוּ לַתּוֹךְ מִדְּבַר שָׁמַם, שְׁלֹא הָיוּ לָנוּ עֲדִין גְּנִים וְתַלְמוּדֵי תוֹרָה וּבְתֵי סֵפֶר וְכוּ', הַצְּרַכְנוּ לְשַׁלַּח אֶת הַיְלָדִים לְטְבַּרְיָה, וְכִמוֹ כֹּל דְּבָר שֶׁבַתְּחִלְתוּ קָשָׁה מְאֹד, כְּמֵאמָרָם ו"ל: כֹּל הַהֲתַחֲלוֹת קָשׁוֹת, וְלֹאט לֹאט נִתְּוֹסְפוּ עוֹד וְעוֹד מִשְׁפָּחוֹת, וְלֹא הַפְּסָקְתִי לְהַתְּפַלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹזְפָה לְהַקִּים עִיר עַל שֵׁם רַבְּנּוּ ו"ל, "עִיר בְּרִסְלָב" עַל הַכּוּוֹן שֶׁרַבְּנּוּ ו"ל הִרְאָה — שְׂפָה טוֹב לַגּוֹר. הָיְתָה שְׁזִכְתִּי לְהַדְּפִיס כֹּל סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, וְלְהַפְּיָצָם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, הָיָה לִי רִצּוֹן חָזֵק לְבָנוֹת עִיר הֵיכָן שֶׁרַבְּנּוּ ו"ל הִרְאָה, שְׂפָה טוֹב לַגּוֹר. וּבְאִמַּת הַכֵּל טוֹב וַיִּשֶׁר, אֲבָל לֹא

הַאֲמֵנָתִי, שְׁפֹה אֲמָצָא אֶת הַסֵּמֶן־מִ"מ"ם בְּעֵצְמוֹ! וּפֹה יַעֲמֵד לִי מִמּוּלִי, זֹאת לֹא תֵאָרְתִי וְשַׁעֲרֹתַי. וְהִהְרַחֵם לִי לֹמֵר לְכֵן, לֹא תֵאָרְתִי שִׁיעֲמֵד עָלַי בְּרָצִיחָה כְּזוֹ, הֶמֶן בְּעֵצְמוֹ עִם זָרֵשׁ אֲשֶׁתּוֹ, שְׁנִיחָם קִלְפוֹת חֲזָקוֹת מְאֹד, אֲבָל תַּעֲשׂוּ חֻשְׁבוֹן, כַּמָּה עוֹלָה בְּגִימְטָרְיָה יִבְנֵא"ל? כַּמְסַפֵּר תְּשַׁעִים וְשָׁלֹשׁ! עוֹד חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת זֶה תְּשַׁעִים וְשִׁמוּנָה. הֶמֶן עוֹלָה בַּמְסַפֵּר תְּשַׁעִים וְחֲמֵשׁ, שְׁלֹשׁ הָאוֹתִיּוֹת זֶהוּ תְּשַׁעִים וְשִׁמוּנָה — כַּמְסַפֵּר יִבְנֵאֵל, הֵינּוּ שְׁפֹה בְּיִבְנֵאֵל תִּהְיֶה לְהֶמֶן־עֲמֶלֶק הַרְשָׁע מִפְּלָה גְדוֹלָה, וְזוֹ מִלְחַמְתָּנוּ, אָנוּ רוֹצִים לְחַנּוּף יִלְדֵינוּ בְּחַנּוּף תּוֹרְנִי, חַנּוּף שֶׁל קִדְשָׁה וְטְהָרָה, זָכְרוּ הֵיטֵב כִּלְכֵן מֶה שֶׁעָבַר עָלֵיכֶן כְּשֶׁהֵייתֶן צְעִירוֹת, אֵל תִּשְׁכַּחְנָה, וְכֵן בְּעֵלְיִכֶן לֹא יִשְׁכַּחוּ מֶה עָבַר עָלֵיכֶם בְּהִיּוֹתֶם צְעִירִים, עֲקְרוּ אוֹתָם מִהָאֲמוּנָה, טְמָאוּ אוֹתָם עִם זָבֵל שֶׁל נֹאֲפָה מְהֵכִי גְרוּעַ, שִׁזּוֹ קִלְפַת הֶמֶן־עֲמֶלֶק, שְׂרוּצָה לְטָמֵא אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָתוּב בְּזֵהר: עֲמֶלֶ"ק שָׁרְשׁוֹ מִבְּלִ"ק וּבִלְעָ"ם. ע"מ זֶה מִבְּלָעַם, וְל"ק מִבְּלָק. וְזֵהמְתָם הֵיטָה נֹאֲפָה, שְׁקוּץ וְתַעוּב, וּמִשָּׁם יִנַּק הֶמֶן שֶׁהוּא מְזַרַע עֲמֶלֶק.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא לוֹחֵם עִם בְּלָעַם כָּל יוֹם וְיוֹם, וְיֵשׁ לוֹ צַעַר, שֶׁצָּרִיף לְחֹשֶׁב מִבְּלָעַם, וְהֵבֵנוּ מִדְּבָרָיו ז"ל, שֶׁצָּרִיף לְהַכְנִיעוֹ. וְהֵנָּה כָּל עֲנִין רַבֵּנוּ ז"ל זֶה קִדְשָׁה וְטְהָרָה, בְּעִירוֹת הַגְּדוֹלוֹת זֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְשֹׁמֵר עַל טְהָרָה, וְחֲשַׁבְתִּי לְצִאת חוּץ לְיִשׁוּב, וּבִפְרֻט בְּיִבְנֵאֵל, שֶׁזֶה מְשׁוּדוֹת טְבֻרְיָה, שְׂרַבְנוּ ז"ל דְּבַר עַל זֶה, וּפֹה נוֹכַח לְשֹׁמֵר עַל קִדְשָׁה וְטְהָרָה, וְחֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זְכִיתִי וְחַתְנוֹ אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צְעִיר. אֵלּוּ שֶׁהָיָה לָהֶם שְׂכָל צִיתוֹ לִי, וְהֵנָּה הֵם רוֹאִים אֶת הַפְּרוֹת, וְיֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה נַחַת, וְאֲנִי מֵאֲחַל לְכָל אֵלּוּ שִׁישׁוּבוֹת פֹּה, שֶׁתִּרְאִינָה נַחַת, תִּזְכְּינָה לְרֵאוֹת בְּנִים זְכָרִים יִרְאִי ה', בְּנוֹת צְנוּעוֹת, וְאִזְכָּה לְחַתְנָם בְּגִיל צְעִיר, וְאֲבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁאִזְכָּה לְהִיּוֹת בְּחַתְנוֹת שֶׁל יְלָדֵיכֶם, בְּבָנִים שֶׁלְכֶם הַשְּׁקֵעָתִי הַמּוֹן, כַּאֲשֶׁר יַעֲיֵד עָלַי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, אַחַר הִיגִיעָה וְהִטְרַחָה הַזֶּה כְּדֹאֵי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הֵם בְּנוֹ בְּתִים, בּוֹנִים בְּתִים, אֵיזָה יִפִּי שֶׁל זּוּגוֹת צְעִירִים, נוֹכַחִים שֶׁהַשְּׁקֵעָה לֹא יִרְדֶּה לְטְמִיוֹן, גַּם הַבְּנוֹת קִבְּלוּ חַנּוּף טוֹב מְאֹד. הַגְּבֻרָת׃ ... תַּחֲיָה, הַשְּׁקֵעָה בְּבִנוֹת אֶת

כָּל נִשְׁמָתָהּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָהּ בְּרִיאוֹת וְשִׂמְחַת הַנְּפֶשׁ לְדַבֵּר עִם הַנְּשִׁים הַצְּעִירוֹת, לְחַזְקֵן וּלְלַמֵּד אִתָּן אֶת הַהֲלָכוֹת, שֶׁזֶה חָשׁוּב מְאֹד, וְחֻכָּה לְלַמֵּד הַלְכוֹת טְהוֹרַת הַמְּשַׁפָּחָה, אֲשֶׁר זֶה בְּכַרִּיתוֹת, וְאִם אֵין נִשְׁמָרִים בְּזֶה, עוֹבְרִים עַל אִסוּר כְּרִיתוֹת, וְלִכֵּן אֲבָקֵשׁ מִהַגְּבֵרַת ... שְׂתַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד עִם הַנְּשִׁים הַצְּעִירוֹת. וְכֵן הַמּוֹרוֹת הַשְּׂקִיעוֹ בַּבְּנוֹת אֶת נַפְשָׁן. הַגְּבֵרַת ... תַּחֲיָה שְׂמַחְדִּירָה אֶת נִשְׁמָתָהּ, וְכֵן שְׂאֵר הַמּוֹרוֹת, וְרִצִּיתִי שְׂתַתְּנֶנּוּ עוֹד מּוֹרוֹת, שְׂתַהֲיִינָה בְּנוֹת חֵיל עוֹשׂוֹת רִצּוֹן אֲבִינוֹ שְׂבִשְׂמִים, שְׂתַחַדְדֶנָּה בְּהֵן יִרְאֵת שְׂמִים, וְאִם הֵן תַּהֲיִינָה יִרְאוֹת שְׂמִים, גַּם הַבְּעָלִים יִהְיוּ יִרְאֵי שְׂמִים, וְכֵן אִתָּן, אִם תִּקְבְּלֶנָּה עַל עֲצָמְכֵן יִרְאֵת שְׂמִים, גַּם בְּעֲלִיכֵן יִהְיוּ יִרְאֵי שְׂמִים, לְאִשָּׁה יֵשׁ כַּח אֲדִיר לְהַשְׁפִּיעַ עַל בְּעָלָהּ, לְכֵן אִשָּׁה נִקְרְאֵת עֲקֵרַת הַבַּיִת, בְּהַ תְּלוּי הַבַּיִת, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי מְשַׁקֵּעַ בַּבְּנִים יוֹתֵר מִכַּחוֹמֵי, וְרוֹאִים אֶת הַפְּרוֹת, אֶת הַגְּדוּלִים, וּכְרוּךְ הַשֵּׁם, הַקְּמַתִּי בְּתִים יָפִים סְמוּךְ לַפְּרָקִם, וּמִכָּל שַׁבֵּן שְׂבַמְשֶׁךְ הַשָּׁנִים זְכִיתִי לְחַתֵּן מְאוֹת זוגוֹת וְכו', אֲבָל הַיְלָדִים שְׁלָנוּ שְׁחֻנְכוֹ בַּחֲנוּךְ שְׁלָנוּ — זוֹ מִתְּנָה.

אֲבָל הַהֶכְרַח לִי לֹא מְרִיב לִי לֹא קוֹיִתִי וּפְלִלְתִּי, שְׂיִקוּם עָלַי הַרְשָׁע הַמְּרַשָּׁע הַזֶּה, הַמֵּן-עֲמֵלֵק הַסֵּם"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׂמוֹ, וְיִמְסוּר אוֹתִי, לֹא שְׂאֲנִי מִפְּחַד מִמֶּנּוּ, אֲבָל הוּא עוֹשֶׂה צְרוּת. וּבְאֵמַת הַמֵּן כַּמְּסַפֵּר יִבְנָאֵל, וּפְהַ בְּיִבְנָאֵל נִמְחַק אֶת הַמֵּן הַזֶּה.

וַיֵּשׁ לִי עֵתָה בְּקִשָּׁה מִכֵּן, וְאֲבָקֵשׁ מִכָּל אִשָּׁה וְאִשָּׁה הַשׁוֹמְעַת אוֹתִי, שְׂעַקֵר הַפְּחַד שֶׁל הַטְּמָאָה זֶה כְּשִׂמְחַחְבֵּרַת אֶל הָאָדָם. אִם הַטְּמָאָה בָּאָה פְּתוּחַ וּבְגִלוּי לְאָדָם, מִזֶּה אֵין מַה לְּפַחַד, אֲבָל כְּשֶׁהַטְּמָאָה בָּאָה בְּאִהְבָה וּבְדַבּוּרִים יָפִים וּבְמֵלִים חֲלָקְלָקוֹת, בְּשִׁלוּם — אֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם, וְלָמָּה אִתְּם מִתְּרַחֲקִים מִמֶּנִּי, לְשׁוֹנוֹת דְּבַשׁ, מִזֶּה צְרִיכִים מְאֹד לְפַחַד. רַבְּנוּ ז"ל סִפֵּר לָנוּ כְּשֶׁהָיָה בַּחִיפָּה, בָּא עַרְבִי, וְהַחֵל לְנִשְׁקוֹ וְחִבְּבוֹ מְאֹד מְאֹד, וְרַבְּנוּ ז"ל לֹא הִבִּין שְׂפָתוֹ וְכו', וְהָיָה אָמַר בְּעַרְבִית: אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ וְכו', יוֹם אֶחָד בָּא עִם סַכִּין וְשָׂאֵל: הֵיכֵן הָאֲבָרָךְ הַזֶּה, אֲנִי רוֹצֵה לְהַרְגוֹ וּלְדַקְרוֹ, וְתַכְךָ-וּמְיָד הַחֲבִיאוֹ אֶת רַבְּנוּ ז"ל אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים שְׂמִיבִינִים עַרְבִית, וְאָמְרוּ לְרַבְּנוּ

ו"ל: כָּךְ וְכָךְ הַסְפּוּר. אַחֲר־כֵּךְ סִפֵּר לָנוּ רַבְנּוּ ו"ל, שְׁיִוְתֵר פְּחַד
מִהֶעֱרָבִי שְׁחַבְקוּ וְנִשְׁקוּ וְלִטְפוּ מֵאֲשֶׁר כְּשָׁבָא עִם סַכִּין פְּתוּחַ, וְגַלְיָה
שֶׁנֶּאֱתָו הַגְּלוּיָהּ.

שִׁיחָה זֹו שְׁיִכַת גַּם בְּיַבְנָאֵל. כְּשָׁבָאנוּ בַּהֲתַחְלָה, הַסְּמ"ךְ-מ"ם
גְּלַה גְלוּיֵי עֲזָרָה וְאַהֲדָה וְכוּ' וְכוּ', וְאוֹי וְאַבּוּי אִם לֹא הִיָּה מֵרָאָה
טְלָפִיו הַטְּמָאוֹת — הוּא וְזָרֵשׁ אֲשֶׁתּוּ, שְׁפַתָּאִם עֶבֶד עֲלִינוּ כַּל-כָּךְ,
גַּנְבַּ מֵאֲתָנוּ בֵּית-סִפּוּר שְׁשִׁיף אֲלִינוּ, כִּי אָנוּ שְׁלִישׁ מִהֶאֱוֹכְלוּסְיָהּ, וְכַדִּי
לְנִגְחַ אוֹתָנוּ הִבִּיא יְלָדִים מִבְּחוּץ לְלַמֵּד בּוּ, שְׁכָלָל אֵינָם שְׁיָכִים
לְמוֹשְׁבָהּ. הַמְקוּנָה, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, לֹא הִיָּה כְּשֶׁר, וְהַכְּשִׁיל אֶת הַצְּבוּר
בְּאִסּוּר כְּרִיתוֹת הַחֲמוּר, נִתְּגַלְיָה בְּאוֹצֵר שֶׁלֹּא הָיוּ מִי גְשָׁמִים, וּבַחֲנוּף
רָצָה שְׁנַלְמַד בְּגַנְיִם מְעַרְכִים, עַד שְׁרָאִינוּ שִׁזּוּ הַטְּמָאָה, זֶה הַסְּמ"ךְ-
מ"ם, אֲזַ עֲזַבְנוּ אוֹתּוּ, וְזֶה גַם גְּדוּל שְׁבָא וְיָצָא נִגְדָנוּ פְּתוּחַ. וְכָךְ אָנוּ
יּוֹדְעִים אֵיף לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ. אֲבָל לְצַעֲרֵי הַרַב, בְּשָׁנָה הָאֲחֻרוֹנָה רָאָה
שְׂאָף אֶחָד אֵינּוּ מִסְתַּפֵּל עָלָיו, כְּמוֹ שְׂאִין מִסְתַּפְּלִים עַל צֶלֶב, אֲזַ הַחַל
שׁוֹב לְשַׁלַּח שְׁלִיחִים, וּבוֹכָה כְּתַנִּין — "אֵינְנִי יוֹדֵעַ מַה שְׁרוּצִים
מִמֶּנִּי, אֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם, אֲנִי רוֹצֵה רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אָנוּ יְהוּדִים
חִדְלוּ מִהַמְרִיבוֹת, אֵין זֶה יָאָה כָּךְ עִם הַרַב הַמְקוּמִי" וְכוּ', וּפְהַ
טְמוּנָה הַסְּפָנָה הַגְּדוּלָה בְּיוֹתֵר. וְכֵן זָרֵשׁ אֲשֶׁתּוּ רוֹאָה נְשִׁים צְעִירוֹת,
שֶׁהִגִיעוּ לַגּוּר כְּאֵן, וְעוֹצֵרֵת אוֹתָן: "מַה שְׁלוּמָךְ, הֵיכֵן אַתָּה גְּרָה?!
אֲנִי הַרְבֵּנִית" וְכוּ' וְכוּ', יְכוּלִים לְשַׁטוֹת בְּכֵן מְאֹד מְאֹד. יְכוּלִים
לְעֲשׂוֹת בְּנִקְל שְׁטִיפַת מַח, וּבַפְּרִט אֲצַל אֲנָשִׁים תְּמִימִים, וּמִי עוֹד
תְּמִים כְּמוֹ הַסְּפָרְדִים, שְׁיָכוּלִים לְעַבֵּד עֲלֵיהֶם, וְאִם לֹא דִי בְּזָה, אֲזַ
הִבִּיא אֵיזָה ... עִם אֲשֶׁתּוּ, וְעוֹזְרִים לוֹ בְּעִבּוּדָה, אֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ
שְׁבַלְיָה נּוֹתְנִים שֵׁם שְׁעוֹר מְסִינְרִי, אֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ שֶׁהֵגֵן שְׁפַתַח
הַסְּמ"ךְ-מ"ם, אֲשֶׁת הַמְסִינְרִי הִיא הַגְּנֵנָת, וּכְשָׁאֲמַרְנוּ זֹאת לְלֵב
לְאַחִים, הֵם אוֹמְרִים: לֹא וְלֹא, אַתֶּם הַתְּלַבְּשֶׁתֶם עַל הַרַב הַמְקוּמִי
וְרוֹצִים אֶת הַרְעַ שְׁלוֹ. וּמָה אִמַר לְכֶם? הַסְּמ"ךְ-מ"ם הַצְּלִיחַ לְקוּמָם
נִגְדָנוּ אֶת כָּל הַרְעַ-בְּנִים, אֲבָל חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ, שְׁאֵינְנוּ מִפְּחָדִים
מִמֶּנּוּ, אָנוּ, בְּרוּף הַשֵּׁם, חֲזָקִים בְּאַמוּנָה, וּנְחַנְּךְ אֶת יְלָדֵינוּ לְאַמוּנָה
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל אֲבַקְשְׁכֵן מְאֹד מְאֹד אֶל תְּהִינָה נְאִיבִיוֹת.

תדענה עם מי יש לכן עסק, עם טמאה גדולה מאד, עם הסמ"ך-מ"ם בעצמו! ולכן אבקש מכן, ואני פונה אליכן, שאף אשה לא יהיה לה עסק לא עם הסמ"ך-מ"ם וזרש אשתו, ולא עם ה... הנה, ואבקשכן שאתן תפרסמנה את זאת ביניכן. ומי שפן תטה לצד ההוא, אין לה מקום בקהלה שלנו, לא אתן שישברו את חומת קהלתנו. הקהלה שלנו היא קהלה יחודית, קהלה שאני רוצה להקים והקמתי, ואני רוצה עוד יותר לחזק על יסודות חסד ואהבה אמיתית, אהבת הבריות ואהבת השם יתברך.

לזאת אבקשכן מאד, היות שהיום שושן פורים, תתפללו שהמן וזרש אשתו יתבטלו, ויהיה סוף וקץ לכל צרותינו. אין לנו פח אלא בפה, אל תסחפו אחריהם, ולא תהיה לכן שום שיכות למי שיש לו שיכות אלינו. עלינו להתחזק מאד באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ולזכר היטב, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו בחסד וברחמים, ובצדק ובמשפט, הגענו הלום, הצלחנו בהצלחה יוצאת מן הכפל, יש לנו פעוטון, גנים, תלמוד תורה, בית-ספר, כוללים, וברוך השם, יש לנו הצלחה. בודאי יש לי צער ועגמת נפש גדולה, שאני רואה נשים צעירות שאין להן עבודה, וגם האברכים הצעירים אין להם עבודה, יעיד הקדוש-ברוך-הוא, שרציתי לפעל שיהיה לכלם עבודה, אבל המן הרשע וזרש אשתו עושים הכל לסכל תכניותי, אבל לא יצליחו, הנה, ברוך השם, לקחנו עורכי דינים. עשר שנים בנו את שכונת ברסלב, שבנה ... ולא הייתה תאונה, ועתה אנו לוקחים עצמנו היטב על כל פרט ופרט, אבל עולה לנו הון תועפות. ולכן רציתי מאד שתצאנה להפצה מרפזת בעבור בית-המדרש, שזו עמדת "בית לצדיק", עתה לקחתי עורכי דינים מפלפלים מאד, וכבר הכניסו תיקים רבים במועצה. ולא יעזבו אותה, כי אין עצה אחרת, ההתקפה זו ההגנה הכי טובה. ולכן רציתי שתצאו להפצה בעבור בית-הכנסת, יכולים לקחת מר' ... קבלות, ונעשה סוף וקץ לאפלות כלפנו, אני רוצה מבנים חדשים לתלמוד תורה ולבית-ספר, והאולם שמחות יהיה פתוח תמיד, ואת הבית-הכנסת נוכל לבנות וכו'. ברוך השם, אין לנו להתבייש עם החסד והצדקה

שְׁנַעֲשֵׂה בֵּין אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הָאֲחֻדוֹת וְהָאֲהָבָה שְׁיֵשׁ בֵּינֵנוּ, וְכִכְּר
 בְּקִשְׁתִּי וְאֲבַקֵּשׁ שׁוֹב, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִתְנַפֵּל עַל הַזּוּלָת כְּאִלוֹ חֲיִבִים
 לוֹ מִשְׁהוּ, כְּלָנוּ עֲנִיִּים, כְּלָנוּ אֵין לָנוּ פְּרִנְסָה, אָבֵל אָנוּ עֹזְרִים זֶה
 לָזֶה כְּכֹל יְכַלְתָּנוּ, אֵף אֶחָד אֵינוּ מְחַיֵּב מְאוּמָה, שְׁלֹא יִהְיֶה לְשׁוֹם
 אִשָּׁה טַעֲנָה וְתַצְעֵק: אֵינְכֶם מִפְּרִנְסִים אוֹתִי. מִי מִפְּרִנְסֵ אֹתָנוּ? אָנוּ
 זְקוּקִים לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם, אָבֵל הָעֵקֶר עֹזְרָה הַדְּדִית.

ידוע, שְׁהָאֲר"י ו"ל הִזְהִיר לְתַלְמִידָיו, שְׁתִּהְיֶה אֲהָבָה וְאֲחֻדוֹת
 בֵּינֵיהֶם, וְלוֹלָא הַנְּשִׁים שָׂרְבוּ בֵּינֵיהֶן, מְזַמֵּן הָיוּ נִגְאָלִים. הַבַּעַל-שֵׁם-
 טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע בְּקִשׁ מִתְלַמִּידָיו, שְׁתִּהְיֶה אֲהָבָה, וְרַבְּנוּ ו"ל רָצָה
 מְאֹד שְׁתִּהְיֶה אֲהָבָה בֵּין אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וְהִנֵּה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, זְכִינוּ
 לְקַהֲלָה יָפָה מְאֹד. וְעַתָּה בָּנוּ דִירוֹת חֲדָשׁוֹת, וְאֲגַב אֲנִי מִבְּקִשׁ, שְׁכַל
 אִלוֹ הַחֲיִבִים כְּסָף לְגַמֵּר אֶת הַדִּירָה, שְׁיִתָּנוּ לְקַבֵּל לְסִיִּם אֶת
 הָעֲבוּדָה, וְלֹא יִפְנְסוּ בְּכַח, כִּי זֶה נִגְדַּח חֶזֶק, וְאֲנִי מוֹחָה עַל זֶה. וְכֵן
 לְקַחְתִּי עֹרְכֵי דִינִים, וְיָבִנוּ לָנוּ שְׁכוּנָה. לֹא יַעֲזֹר לָהֶם מְאוּמָה, כְּמוֹ
 שְׁהַמְשַׁלָּה הַבְּטִיחָה, שְׁיָבִנוּ מְאֻתִּים יְחִידוֹת דִּיור. וְאֵף שְׁהַסְמ"ך-
 מ"ם סָפַל אֶת זֹאת עִם ... אָבֵל לֹא יוֹעִיל לָהֶם, וְלָכֵן אֲבַקֵּשְׁכֶן
 שְׁתִּצְאָנָה לְהַפְצָה בְּעִבוּר "בֵּית לְצַדִּיק", וְתִכְנְסָנָה קְבֻלוֹת, כִּי עָלִינוּ
 לְשֵׁלֶם לְעוֹרְכֵי דִינִים, וְלֹא אֶעֱזֹב אוֹתָם, עַד שְׁנִבְצַע שְׁתִּהְיֶינָה לָנוּ
 מְאֻתִּים יְחִידוֹת דִּיור, כִּי רוֹצִים לְעֵבֵר לְגוֹר פֶּה, אֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים
 מִבְּחוּץ, שְׁיֵשׁ אֲחֻדוֹת וְאֲהָבָה בֵּינֵנוּ, שְׁהַחֲנוּף שְׁלָנוּ חֲנוּף טוֹב,
 בְּוֹדָאֵי יֵשׁ עֲדִין מֵה לְתַקֵּן וּלְשַׁפֵּר, אָבֵל בָּאוּ נִתְאַחַד יְחִיד, תַּעֲזְרוּ לִי,
 בְּשֵׁלֶב רֵאשׁוֹן עָלִי לְתַת עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים שְׁקָל, אָבֵל זֶה כְּדָאֵי, כִּי
 מְזִיזִים עֲנִינִים.

פֶּה תִּהְיֶה "עִיר בְּרִסְלָב", עַל אִפְסֵ וְחֻמָּתָם שֶׁל שׁוֹנְאֵינוּ
 וּמִתְנַגְּדֵינוּ, פֶּה נִחְתָּן יְלָדֵינוּ בְּקִדְשָׁה וְטַהֲרָה, אֵינֵנִי מִפְּחַד מִהַסְמ"ך-
 מ"ם וְזָרַשׁ אִשְׁתּוֹ. אָבֵל אֲבַקֵּשׁ וְאֲתַחֲנוּן אֲלֵיכֶן — אָנָּה וְאָנָּה וְאָנָּה,
 עֲשִׂינָה כָּל שְׁבִיכְלַתְכֶן, לְפָרֵשׁ מִקְלָפָה זֹו, שְׁלֹא יִהְיֶה לָכֵן שׁוֹם מִגַּע
 וְקִשֵּׁר אִתָּם. וְלֹא רַק עִם הַסְמ"ך-מ"ם וְזָרַשׁ אִשְׁתּוֹ, אֲלֵא גַם עִם ה...
 הַזֶּה שֶׁהוּא שְׁלִיחוֹ, וְאֵל תִּהְיֶינָה נְאִיבִיוֹת, וְתִדְעֵנָה לָכֵן, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי

הַחַיּוּן וְהָאֱהָבָה שְׁלֵהֶם, חוֹשְׁבִים שְׂיִצְלִיחוּ לְחַסֵּל אֶת הַקְּהֵלָה. אָבֵל
לֹא יִצְלִיחוּ.

עַתָּה אֲבַקֶּשְׁכֶּן מְאֹד עַל אַחֲדוּת, אֱהָבָה וְשִׂמְחָה, וְעֵשִׂינָה כָּכֵל
יְקַלְתְּכֶן, פַּעַם בַּשָּׁבוּעַ בְּלִיל שְׁלִישִׁי לַעֲשׂוֹת לַיִל שִׂמְחָה, לְרַקֵּד
וְלִשְׂמַח שְׂיִתְבַטֵּל הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם וְכַת דְּלִיָּה, כִּי אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (מַגְלָה כה:): כָּל לִיִּצְנוּת אֲסוּרָה מְלַבֵּד מֵעֲבוּדָה זָרָה.
וְאוֹמְרִים (שם יג:): אֵין מִי שְׂיִכּוֹל לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הֶרֶע כְּהֶמֶן. וְאֵין לוֹמֵר,
שְׁזֵה לְשׁוֹן-הֶרֶע עַל הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם, כִּי אַחֲרַת כָּל מַגְלַת אֲסִתֵּר זֶה
לְשׁוֹן הֶרֶע עַל הֶמֶן הֶרֶשֶׁע. וְכֵן רָצָה לַעֲשׂוֹת לָנוּ הֶרֶשֶׁע הַזֶּה, מֵאֵז
שִׁבְּאָנוּ לְפָה הַבְּאִתִּי אֶת ר' ... שׁוֹחֵט יֵרָא שְׂמִים, שְׁטוֹבֵל קֹדֶם
שְׁשׁוֹחֵט וְכו', מִהֶתְחַלֵּה בְקִשְׁתִּי וְהִתְחַנְנִתִּי לְשֹׁמֵר עַל אֲשֶׁר אוֹכְלִים,
וְלֹא הִיָּתָה לִי פֹה כְּוָנָה לְהִרְבּוֹת פְּרִנְסָה, אֲדַרְבָּה מִסְכֵּן, בְּאֲשֶׁר
הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם הֶרְגוּ לְגַמְרִי, מִסְרוּ בְּכֵל מֵינִי מְסִירוֹת, פָּתַח עָלָיו
תִּיקִים וְכו' וְכו', מִמֶּשׁ נִשַּׁל אֶת פְּרִנְסָתוֹ, וְכִיּוֹם צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד
מְאֹד, הִנֵּה נִתְגַּלָּה עִכְשָׁו, שְׁבִמְקוֹמוֹת עִם הַכְּשָׁרִים הַכִּי טוֹבִים מְכָרוּ
בְּשֵׁר חֲמוֹר וְסוֹס, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְדַבֵּר זֶה מִפְּרָסָם בְּכֵל הָעֵתוֹנוֹת.
עַל-כֵּן תִּרְאַיְנָה לְשֹׁמֵר לְאַכֵּל רַק מִהַבֶּשֶׂר שֶׁל הַשְּׁחִיטָה שֶׁל ר' ... גֵּרוֹ
יֵאִיר, וְלֹא — אַתֶּם עֲלוּלִים לְהַכְּשִׁיל בְּנִבְלוֹת וּטְרָפוֹת. אֲנִי אֵינִי אוֹכֵל
בְּשֵׁר אֲלֵא מִשְׁחִיטָתוֹ פֹּה בְּאַרְץ, וְאִם אֵין לִי מִמּוֹנִי, אֵז כְּבָר אָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל: לָחֵם וּמִלְּפּוֹן זֶה גַם טוֹב, וְכֵן פֹּה בְּחוּץ לְאַרְץ אֲנִי אוֹכֵל
רַק מִשׁוֹחֵט פְּרָטִי וְכו' וְכו'. וְהִנֵּה עַתָּה לְקַחוּ עִצְמָם בְּיָדִים, וְיֵשׁ
בְּשֵׁר בְּכַמוֹת גְּדוּלָּה, וְאַקְנֵה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִפְתַּחוּ גַם מְכוּלוֹת
מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁלֹא נִצְטָרֵךְ לְהַגִּיעַ לְטוֹבוֹת מֵאַחֲרִים, וְהִנֵּה
מִשְׁפַּחַת ... לְקַחוּ אֶת הַיִּרְקוֹת בְּיָדִים, וְזֶה מְעַשֵּׂר וְלֹא מְשַׁבְּעֵית וְכו',
כִּי בְּאֵמֶת עָלֵינוּ לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל בְּשָׂרוֹת הַקְּהֵלָה. וְאַקְנֵה מְאֹד
לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכֵף נוֹכַח לְהִתְקַדֵּם.

אֲנִי פוֹנֵה אֲלֵיכֶן, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ כַּמָּה אֲנִי מִתְפַּלֵּל עַל
כְּלָכֶן, יֵשׁ לִי הֶרְשִׁימָה שֶׁל כְּלָן, שְׂמוּתִיהֶן וְשֵׁם אֲמוּתִיהֶן, וּבְכֵל יוֹם
וְיוֹם אֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶן, בְּוֹדָאֵי חֲסִירוֹת הַרְבֵּה מִהֶרְשִׁימָה, כִּי אֲפִלוּ

אלו ששולחות לי פאקסים שוכחות שפאקס מגבל, ואם אין רושמים את השם למעלה ולמטה אינני יודע מי כתבו, ויש שמות רבים שאינני יודע, כי יש לנו, ברוך השם, מאה שבעים וארבע משפחות, בן ירבו, עד כדי כך שאין יודעים מי אורח ומי תושב, וזו רק התחלה. אני אומר לכן, שפה תהיינה כמה אלפי משפחות, יהיו פה מפעלים, פרנסה לאברכים, לנשים וכו', אבל לזה אני צריך את האחדות שלכן.

וכן אבקש מאד — היסוד אצל האשה זה צניעות. אומרים חכמינו הקדושים (מגלה יג): בשכר הצניעות שהיתה ברחל זכתה ויצאה ממנה אסתר, שעל ידה היתה הגאולה, וזכינו בזכותה להפטר מהמן. אם תשמרנה על הצניעות, זה יחסל את המן הרשע. אין עוד צניעות אצל אשה, אלא כשלא רואים שערותיה בחוץ. ולכן אני מאד מאד מבקש אתכן, תשמרנה מאד מאד על השערות שלא תראינה בחוץ, כי זה מביא עניות בבית, מביא צרות בבית, זה מביא, רחמנא לישזבן, שהילדים לא יצליחו. ולכן אשרי אלו הנשים שעושות קרחת כמותן נשים צדקניות חרדיות בירושלים ובבני-ברק, והולכות במטפחות. איזה נחת לראות צניעות באשה, שגלחה שערה, ואלו שמתבישות — הולכות בפאה, אבל העקר שהשער מגלח, ודבר זה הרבה נשים חרדיות יראות שמים עושות, תתבוננה בירושלים, בבני-ברק, וכן בברוקלין וכו'. אשרי מי שהולכת עם מטפחת, ומי שמתבישת — שתלך עם פאה, אבל העקר שאין שער. וזה יביא לכן רק ברכה, והרבי ר' מנדל מרימנוב זי"ע אומר, שכל הגאולה תלויה רק בשערה אחת שלא רואים באשה. תראינה לילך בבגדים צנועים על טהרת הצניעות, ולא לחקות את אפנת הגויים, אדרבה בצניעות רבה, ממי יש לכן להתביש! זו הגאווה והגאון שלכן, שאתן צנועות, תשתדלנה לשמר מאד מאד לא להיות בכעס בבית, לעודד ולשמח את בעליכן. לא לעורר קנאה וסנאה ולא לריב, אדרבה תעשינה שלום-בית, ומצדכן יהיה שלום. ואם תתעורר בעיה כלשהי, אבקשכן שתכתבנה לי, ותרשמנה שמותיכן למעלה ולמטה וכו'.

וְאִנִּי מוֹכֵן לְעֶזְרָכֶן בְּכֹל עֲנִיגְיֹכֶן. אֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶן תָּמִיד, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶן, שְׂיִהְיוּ לָכֶם יְלָדִים בְּרִיאִים וְנַחַת מִהַיְלָדִים, כִּי
 לְהוֹלִיד יְלָדִים זֶה בְּרָכָה אַחַת, וְנַחַת מִיְלָדִים — זֶה בְּרָכָה שְׁנֵייהָ,
 וְצָרִיכִים שְׁתֵּי בְּרָכוֹת אֵלּוּ: שְׁנוּזָה לְהוֹלִיד יְלָדִים בְּרִיאִים בְּנַפְשָׁם
 וּבְרוּחָם, וְנַחַת מִיְלָדִים שְׂיִלְכוּ בְּדַרְךְ הַתּוֹרָה וְהִירְאָה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם,
 הַכֹּל בְּצַנִּיעוֹת וּבְלִי פְרָסֻמַּת.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ שָׂמָּה הַטוֹב הוֹלֵךְ לְפָנֶיהָ, וְאִין
 צְרִיכִים לְפָרְסָמָה. אָבֵל שׁוֹב וְשׁוֹב אֲבָקְשָׁכֶן, תְּשַׁמְרָנָה מֵאֵד
 מִהֶסֶם"ף-מ"ם וְזָרַשׁ אֶשְׁתּוֹ וּשְׁלִיחָיו. וְכֵן תִּכְתְּבֶנָה לִּי כָּל דְּבַר
 שְׁלִילִי, וְאֵל תַּחֲשׁבֶנָה שְׂאֵתָן מִצַּעְרוֹת אוֹתִי, אֲדַרְבֶּה אִם לֹא תִגְלִינָה
 לִי זֶה מִצַּעַר אוֹתִי, אֲדַרְבֶּה כְּשֵׁרוֹאִים פּוֹחַז צְרִיכִים לְגִלוֹתָנוּ, כְּדִי
 שְׂאֲזַהִיר מִמֶּנּוּ. וְאִנִּי מִבְּקֵשׁ מִכֶּן, תְּשַׁמְרָנָה עַל יְלָדֵיכֶן, שֶׁהֵם הַעֵינִים
 שְׁלָכֶם. וְתַעֲזְרוּ לִי לְחַנְכֶם, אִם יֵשׁ לָכֶן אִיזוֹ טַעֲנָה עַל הַנְּהוּל, עַל
 הַמְּלַמְּדִים, עַל הַמּוֹרוֹת, תִּכְתְּבֶנָה לִּי, וְאֵל תַּתְּבַּשְׁשָׁנָה, וְאִין זֹאת
 אוֹמֶרֶת שְׂאֲצַדִּיק אֶתְכֶן תָּמִיד, כִּי אֵינְכֶן יוֹדְעוֹת מֵה זֶה לְחַנּוּךְ יְלָדִים
 בְּדוֹר הַזֶּה, דִּי בְּתַפּוּחַ אֶחָד רָקוֹב, וּכְבָר מְקַלְקֵל אֶת כָּל הַתַּפּוּחִים.
 יְלָד אֶחָד אוֹ יְלָדָה אַחַת מְקַלְקֵלִים יְכוּלִים לְהֵרֵס הַכֹּל. וְחִסֵּר לָנוּ כַּח
 אָדָם, עַל-כֵּן אֵלּוֹ הַנְּשִׁים שְׂיִכּוּלוֹת לַעֲזוֹר, לְהִיּוֹת מְטַפְלוֹת אוֹ מוֹרוֹת
 תְּבִאֲנָה לְמַנְהֵלָת, לְגַבְרַת ... וְתַצַּעֲנָה עֲזָרָה. אֲנִי מְקוּוֹה לְהַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא שְׂנַגְדִּיל אֶת הַמַּעֲוֹן וְכוּ', הַכֹּל נִרְאָה כְּחֵלוֹם, אָבֵל מִי פִלֵּל
 שְׂתַהַיֵּינָה כָּל-כַּף הַרְבֵּה מִשְׂפָּחוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְרָצִיתִי שְׂתִּכְתְּבֶנָה לִּי כָּל
 הַשְּׂמוֹת שְׂאִין לִי עֲדִין, וְיַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֵתְפַלֵּל עַל כָּלֶכֶן,
 שְׂיִהְיֶה לָכֶן בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה, וּבִפְרָט עֲתָה פּוֹרִים, שְׂהַשְּׂמִים פְּתוּחִים,
 וּמֵה שְׂמִתְפַּלֵּלִים לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — פּוֹעֲלִים, וְכֵן בְּסִימֵי אֶת
 הַשְּׂעוֹר הַזֶּה, רָצִיתִי שְׂכַלְכֶן תֵּאמְרָנָה לְכָל הַפְּחוֹת שְׂלֶשָׁה מִזְמוֹרֵי
 תְּהִלִּים: מִזְמוֹר ק"ל — "שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים". מִזְמוֹר י"ג —
 "לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד". וּמִזְמוֹר קמ"ב — "מִשְׁפִּיל לְדוֹד". שְׂלֶשָׁה
 מִזְמוֹרִים אֵלּוֹ רָצִיתִי שְׂתֵאמְרָנָה עֲתָה בִּיחַד פְּסוּק בְּפִסּוּק. וְאִם
 רָצוּנְכֶן לְהוֹסִיף עוֹד מִזְמוֹר אֶחָד, שְׂזַהֵוּ הַמִּזְמוֹר שְׂאֵמְרָה אֶסְתַּר
 הַמְּלָכָה, כְּשֶׁנִּכְנְסָה לְבֵית אַחְשָׁרוֹשׁ: מִזְמוֹר כ"ב — "לְמַנְצַח עַל

אֵילַת הַשְּׁחֹר". וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֵן, שְׂיִהְיֶה לָכֵן בְּנִי, חַיִּי וּמְזוּנֵי רוּחִי, בָּנִים וּבָנוֹת בְּרִיאִים וּבְרִיאֹת, וְתִהְיֶה לָכֵן פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ, בְּרִיאֹת, וְנִזְכָּה לְגַדֵּל יְלָדֵינוּ בְּנִקְלָה. הָעֵקֶר תִּרְאִינָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּלְשִׂמְחָה זֹאת זֹאת, וְלַעֲזֹר זֶה לְזֶה, וְאֵל תִּבְטִיטוּ עַל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְזָרַשׁ אֶשְׁתּוּ, וְאֵל תִּהְיֶה לָכֵם שׁוּם שְׂיִכּוֹת אִתּוֹ. עֵתָה הוּא פּוֹרִים בִּירוּשָׁלַיִם. יְרוּשָׁלַיִם, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, מְכֻוֹנֹת לִירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה. כְּמוֹ שְׂיִישׁ יְרוּשָׁלַיִם לְמַטָּה, יֵשׁ גַּם לְמַעְלָה יְרוּשָׁלַיִם, וְלָכֵן אִם בִּירוּשָׁלַיִם פּוֹרִים, גַּם בְּשִׁמְיִם פּוֹרִים, וּבְפּוֹרִים יְכוּלִים לְפַעַל יוֹתֵר מִיּוֹם כְּפּוֹרִים, וּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מִוֶּהֲר"ן (חֵלֶק ב', סִימָן עד), וְעַכְשָׁו כָּל הַהֲתַחֲלוֹת הֵן מִפּוֹרִים, אִזּוֹ הִבָּה נַעֲשֶׂה עַכְשָׁו הַתַּחֲלָה. מֵה שְׁעֵבֶר — עָבֵר. תִּמְחַלְנָה זֶה לְזֶה, וְנִזְכָּה לְצֵאת לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, תִּרְאִינָה שְׁלֹכְלָכֵךְ יְהִי קוֹנְטְרָסִים בְּתִיקָה, וְאֲנִי מִבְּטִיטָה, שְׂמִי שְׂפִיץ, תְּמִיד יִהְיֶה לוֹ פֶּסֶף בְּפִיס. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֵן, בְּזִכּוֹת הָאֱהָבָה וְהָאֲחֻדוּת וְהַשְּׂמִיחָה, וְהַתַּפְּלוּת שְׂאֲנִי רוֹצֶה שְׂתַּתְּפַלְלֵנִי בְּכָל יוֹם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְתָה הָאִם שְׁלָכֵךְ, וְהַהֲתַבּוֹדוּת, לְהַתַּבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ עַל כָּל צְרָכְכֵךְ, שְׂתַּבְּקֶשְׁנָה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ, אֲזִי תִרְאִינָה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֵךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא!

אֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַּעֲשִׂינָה רְצוֹנֵי לוֹמַר פְּסוּקָה בְּפִסּוּקָה אֶת הַמְּזֻמּוֹרִים הָאֲמּוֹרִים לְעִיל. וּבְזִכּוֹת הַתַּפְּלוּת נִזְכָּה לְרִאֹת כְּבֹר בְּגִאֲלָתָן וַיִּשׁוּעַתָּן שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי עֲדִין יֵשׁ לָנוּ עוֹד שְׂבוּעִים בְּחֻדְשׁ אֶדֶר, וְאֲנוּ צְרִיכִים עֲדִין נִסִּים גְּדוֹלִים בְּחֻדְשׁ זֶה, שְׂלֵא יִקְרוּ אֲסוּנוֹת, חֶסֶד וְשִׁלּוּם, אֱהָבָה — שְׂנַחֲזִיק עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, הִבָּה נִרְאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִישׁ לוֹ קִהְלָה קְדוּשָׁה, שְׂהֵם מְאֲחָדִים יַחַד, וְאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, וְרוֹצִים לְעֹזֵר זֶה לְזֶה, וּבְזִכּוֹת הָאֲחֻדוּת נִזְכָּה לְגִאֲלָה הַשְּׁלָמָה, וְנִזְכָּה כְּבֹר לְרִאֹת בִּישׁוּעַתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וְאֲבַקֵּשׁ שְׁכָל אַחַת מִכֵּן תִּכְתָּב שְׂמָה וְשֵׁם אִמָּה, וְאֲשַׁתְּדֵל לְהַתַּפְּלֵל בְּעִבּוּרְכֵךְ, וּלְהַשְׁפִּיעַ עָלֶיךָ שְׂפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה, וְאֲקַנָּה בְּשִׁבְתָה הַבְּאָה לְהִיּוֹת עִמָּכֵךְ, אִזּוֹ יוֹם הַהֲלָדָתָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל וּבְרַבְתָה

אָשׁר ל' תתקמה — ל' תתקמו בַּנַּחַל קנא

הַאֵילָנוֹת, וַיַּעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁמֵהָאֵילָנוֹת שְׁלָנוּ יֵצְאוּ פְרוֹת יָפִים.

לִילָה טוֹב וּפּוֹרִים שְׂמַח...

ל' תתקמה.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, י"ח אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמַח, שֶׁפְּתַבְּתָּ לִי אֶת זֶה, וְאֲנִי רוֹצֵה מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה כָּל מַה שֶׁקּוֹרָה בְּקִהְלָה שֶׁתִּכְתְּבִי, כִּי הֵם דְּבָרִים שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לְדַעַת.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמַח, שֶׁאַתָּם שְׂמַחִים וְעֵלְיָזִים, וְהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לָכֵם, וּבְזָכוֹת הַשְּׂמִיחָה תִּרְאוּ עוֹד הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

... גֵּרוֹ יְאִיר, גַּא לְמִסֵּר אֶת הַמַּכְתָּב אֶךְ וְרַק בִּידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

ל' תתקמו.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, י"ח אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ הַמְּלֵא מְרִירוֹת, וּכְבָר כְּתַבְתִּי מַכְתָּב חֲרִיף לְבַעֲלֶיךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִשְׁתַּנֵּה, וְעוֹד תִּרְאוּ הַרְבֵּה נַחַת, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְפַחַד מִהַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָכֶם, כִּי עֲתִיד לְצֵאת מִכֶּם נִשְׁמָה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד,

קנב אֲשֶׁר לִי תתקמוז — לִי תתקמח בַּנְּחָל

וְלִכֵּן רָאוּ לְהַשְׁלִים בֵּינֵיכֶם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁהֵפֵל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תתקמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר כִּי תִשָּׂא, י"ח אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵפֵל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי
טוֹב, וְתַהֲיִי הַכִּי מְאֻשָּׁרֵת בְּחַיִּים.

אֲנִי אֲשַׁתְּדֵּל, שֶׁכִּיּוֹם שְׁלִישִׁי הַחֲתָן יְדַבֵּר אִתְּךָ, אֲךָ שֶׁהוּא עֲדִין
מְאֹד וּבִישׁוֹן, שְׂזָה סִימָן טוֹב מְאֹד, עִם כָּל זֹאת הוּא יְדַבֵּר אִתְּךָ, וְאֲנִי
מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵפֵל יִסְתַּדֵּר בֵּינֵיכֶם עַל הַצַּד הַכִּי
טוֹב, הוּא בְּחֹר פִּקְחָן מְאֹד חֲרוּץ וִירָא שָׁמַיִם וְזָרִיז, וּמִתְמִיד גְּדוֹל
בַּתּוֹרָה, אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵפֵל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד
הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תתקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר כִּי תִשָּׂא, י"ח אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נִצַּח.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְדַבֵּר אִתְּכֶם.

אֵל תְּדַאֲגוּ, הֵפֵל יִסְתַּדֵּר עַל צַד הַכִּי טוֹב, וַיֵּשׁ לְכֶם עֲכָשׁוּ חֲתָן
יּוֹצֵא מִן הַכֹּלֵל, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אִתְּכֶם
בְּיַחַד, וְלִשְׂמַח אִתְּכֶם בְּיַחַד, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אָני מאד מקוה להקדוש-ברוך-הוא להוציא קונטרס חדש "חתנה יפה", וזה יהיה שיי לחתנה שלכם, העקר תשמרו מאד מאד, שהסמ"ך-מ"ם לא יכנס בינינו.

אָני מאד מבקש אותך, שתעשי כל מיני פעולות שבעולם לברר אם אין ל... שיכות עם ... כי אנחנו צריכים מאד מאד לעמד על המשמר, כי הסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות לשבר אותנו, אבל הוא לא יצליח, כי הוא יפל נפילה אחר נפילה, כן יאבדו כל אויביך ה'.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקמט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תשא, י"ח אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידסי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, ואיך שאחיה משתפר לאט לאט, אני לא מפסיק להתפלל עליו, ואני מבקש מהקדוש-ברוך-הוא, שישלח לו רפואה שלמה — רפואת הנפש ורפואת הגוף, ונשמע ונתבשר אצלו בשורות טובות תמיד.

נא ונא ראה לחזק את עצמך ותחזק את אחרים, והזכות הזו תגן על אחיך.

נא ונא ראה לדבר עם בני הנעורים ממנו יתברך, אשר באמת אין עוד שום תכלית אחרת, רק להמשיך בעצמו אור וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, וכשתהיה חזק בזה, אז תראה נסים נגלים, שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ראה ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, עד שתסיים בכל שבוע את פרשת השבוע, אשר זו סגלה לאריכות ימים ושנים, כמו

שְׁאָמְרוּ חֻמְּמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ח:): לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, שְׁכָל הַמְּשָׁלִים פְּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר — מְשָׁלִימִים לוֹ יָמָיו וְשָׁנוֹתָיו; וְכֵן תִּהְיֶה חֲזָק לֹאמֹר בְּכָל יוֹם "יוֹם תְּהִלָּים", שְׁזֶה מְאֹד מְסֻגָּל לְתִשׁוּבָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג); וְעַל כָּלֵם — תִּרְאֶה לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגְיָן, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר גְּדוֹל מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פִּי תִּשָּׂא, כ' אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵנִין הַבְּנִיָּה — אֵל תְּדַאֵג, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה לְהַרְחִיב אֶת הַדִּירָה שְׁלֶךְ לְכָל הַצְּדָדִים, וּבִזְכוּת זֶה שְׂאֵתָה מְשַׁמֵּשׂ אֶת רַבֵּנוּ ז"ל, יִשְׁפַע עֲלֶיךָ שְׁפַע, וְיִהְיֶה לָּךְ מְאִיפָה לְשָׁלֵם, וְתִהְיֶה לָּךְ דִּירָה רְחֹבָה.

בְּעֵנִין הַבְּרִיאוֹת — קַפַּת חוֹלִים זוֹ אוֹ אֲתָרָת, זֶה צְרִיף כָּל אֶחָד לְבַחֵר מִה שֶׁהוּא רוֹצֶה, פִּי כָּל אֶחָד צְרִיף לְהַחְלִיט אִיפֹה שְׁמַרְגִּישׁ יוֹתֵר נֹחַ, וְלֹא יְכוּלִים לְהַגִּיד לְאָדָם שְׂיַחְלִיף מִפְּנֵי אֵיזוֹ סִבָּה שְׁרַק לֹא תִהְיֶה.

רַק תִּתְחַזַּק וְתִתְחַזַּק אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּרְוֶה רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה מִלְדִּירָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקנא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר פי תשא, כ"א אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח.

באתי לאחל לך ברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הלדת נכדתך, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לרות רב נחת דקדשה ממנה ומכל יוצאי חלציה.

אין מלים בפני להודות לך על כל מה שאתה עושה בשבילי, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד נתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

ל' תתקנב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר פי תשא, כ"ב אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הפועלים וכו', אתה צריך להבהיר מהיום חד משמעית, מי שלא מתאים לו עבודה זו או עבודה זו — נקח תאילנדי וכו'. לא יכולים להזניח מקנה או בית-הפנסת או תלמוד-תורה וכו'. המקום צריך להיות נקי, מי שרוצה את המשנה — אשרי לו, שתהיה לו מצוה מן השמים, אבל מי שלא רוצה, שלא יהיו לו טענות, שאנחנו נקח אחר-כך גוי ערל, ואת זה אתה צריך להבהיר לכלם.

מה שאתה כותב מענין הקרמיקה, במה זה מדבר — בקיר או

ברצוף?!

אני מאוד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, וכבר יתרחב לנו בגשמיות וברוחניות גם יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקנ"ג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר פי תשא, כ"ב אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וכן שמעתי שחפשת אותי כמה פעמים.

שמעתי שקבלת מכות וכו', ואני לא מבין למה אתה לא מודיע לי תכף-ומיד, מה זה צריך להיות?! לקבל מכות, וכל מכה להגיד — זה מהשמים ... או שבורחים — כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, חלק ב', סימן ג'): מי שבורח מן הצרה הוא פקח; או שצועקים לעזרה, מה זה לקבל מכות סתם ככה.

אתה צריך להודיע אם אתה רוצה את העבודה או לא, פי הבית-הפנסת והמקוה צריך להיות נקי, אם אתה יכול להחזיק את זה נקי — טוב, ואם לא — אנחנו נקח גוי, להבדיל, מה לעשות אם לא רוצים לעבד. ולכן תודיע חד משמעית לידידנו ... גרו יאיר, אם אתה רוצה את העבודה או לא.

ראה לנצל את הזמן היקר שלך, פי חבל על כל יום שעובר בלי למוד תורה ובלי התבודדות.

נא ונא ראה להתפלל במנין ניקא, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקנד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"ג אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את הרשימה של כל אלו האנשים שחיבים חובות לבית-המדרש, ואתה צריך להבין, שאני לא יכול לרוץ אחר כל אדם, שזה ישלם שלשים שקל וזה שמונים שקל וזה תשעים שקל וכו', והרי סוף כל סוף זה אחד מהתפקידים שלך, ולכן לדעתי, תתלה את הרשימה עם אותיות יותר גדולות בבית-הכנסת, ואם יורידו את זה — תתלה את זה עוד פעם ועוד פעם, ואתה את שלך עשית.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב. העקר אל תבלבל את עצמך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"ג אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לעשות כל מה שביכולתך להשיג את הכסף, הן בהלוואות או איך שתמצא, והעקר שתוכל להכנס בדירה שלך, ולא פדאי לצבוע את הדירה הישנה, כי עוד מעט תכנסו בדירה החדשה, ואני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תִּרְאִי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם, וְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעְעוֹלָם
לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וּתְחִזְקִי וּתְעוֹדְדִי אֶת נְשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְאֵל
תְּשֻׁבְרֵי מְשׁוֹם דְּבַר, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל
יִסְתַּדֵּר, וְהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת
תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּאִתִּי לְהוֹדִיעַ לְךָ, שְׁבִיּוֹם שְׁנֵי לֹא יִהְיֶה שְׁעוֹר, כִּי אֲנִי צָרִיךְ
לְלַכֵּת לְרוֹפֵא, וְלִכְן תִּרְאֶה לְהוֹדִיעַ שְׁאִין שְׁעוֹר.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעְעוֹלָם, וְשׁוֹם דְּבַר
שְׁבַעְעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקנח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"ג אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

מאד מאד אני מבקש אתכם, שתחזיקו את עצמכם ביחד, ותשתדלו שתהיה ביניכם אהבה גדולה, כי ימי שנותינו הבל, הנה אנחנו כאן והנה אנחנו יוצאים מפה, ולכן למה צריכים לריב, ולמה צריכים להתנכח בכל יום. ראו לשמר מאד מאד על השלום-בית שלכם, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות סב): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהם בלא שכינה; ולכן אם אתם רבים ביניכם, אז אתם מגרשים את השכינה מהבית, ואוי לאותה בוששה ואוי לאותה חרפה, כשהשכינה צריכה לעזוב את הבית בשביל שטיות ומריבות ואי הבנות. ולכן תקחו את עצמכם בידיכם, ותעשו התחלה חדשה. תאהבו אחד את השני, ותבינו אחד את השני, ותדונו אחד את השני לכף זכות, כי זה היה הרצון של רבנו ז"ל, ואני מאד מבקש אתכם, תעשו כל מיני פעולות שבעולם לחיות ביחד, ולא לחשב מחשבות של הבל ושל גרושין, חס ושלום, שזה רק הורס לכם את הפריאות ואת העצבים. אתם צריכים לדון אחד את השני לכף זכות, כי אין אדם משלם, ולכן תעשו כל מה שבדידכם, שתהיה ביניכם רק אהבה. ואני מאד מאד מבקש אתכם, שזה היה הרצון של רבנו ז"ל, כמובא בדבריו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימנים: רסג, רסד), שהבעל-דבר הסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם לשבר את השלום-בית, כדי להכשיל בעוונות ובחטאים קשים מאד, ולכן אני מאד מאד מבקש אתכם, תעשו כל מה שבדידכם להיות רק בשמחה, כי השמחה היא

כְּלִי לְכֹל הַבְּרָכוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת, אָנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

כְּשֶׁאֲבוֹא לְשָׁבוֹת אִתְּכֶם בְּשַׁבָּת, אֲזַי אֲדַבֵּר אִתְּכֶם, נָא וְנָא רְאוּ
לְהַכְנִס אֵלַי וְנִדְבַר יַחַד.

הַעֲקֹר תִּקְנֵנוּ לְעֲצָמְכֶם מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, כִּי אֵין עוֹד מִדָּה יָפָה כְּמוֹ
הַסְּבָלָנוּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּמְיֵד תִּהְיֶה סְבָלָנִים, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר אֲצִלְכֶם בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵתָה צְרִיף לְהַכִּין, שְׁכָל דְּבָר שְׂיִכּוּלִים לְשֵׁלֶם תַּכְּף-וּמְיָד —
מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְלָמָּה צְרִיף לְהַכְנִס בְּחֹבוֹת. אָנִי מְאֹד מְקַנֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת אֲצִלְךָ תְּמִיד.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַתְּבַרְדּ בְּכֹל יוֹם עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּרְאֵה
לְעוֹדֵד לְחִזָּק וּלְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּהְיֶה
לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדִיכֶם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקס.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"ג אדר ה'תשס"א.

שלום רב אל ... שיחיו נצח.

באתי לברוך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה ולבבית לרגל נשואיכם, ואני מאד שמח בשמחתכם, וחבל דשלא יכלתי להיות אתכם יחד בשמחתכם, אבל ברוחי ונפשי הייתי אתכם. הקדוש-ברוך הוא יעזר לכם, שתהיה ביניכם הבנה הדדית, ותעזרו אחד לשני, ועל-ידי-זה תצליחו בחייכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקסא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"ג אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות נשות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב". הוי"ה עליהן ישרה שכינתו תמיד, וישמרון ויצילן מפל צרה וצוקה, מפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהן, אמן.

הנה אנו עומדים שבוע לפני יום ההלדת של רבנו ז"ל. הקדוש-ברוך הוא שלח לנו מתנה לזה העולם את רבנו ז"ל. רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן צג): למה חולקים עלי ומזולזלים בי? כי כל הענין שלי זה תפלה; כי בענין תפלה ואמונה רבנו ז"ל הרבה לדבר עם אנשי שלומנו, שהעקר להתחזק באמונה בהקדוש-ברוך הוא, לדעת שכל הקורה אתנו, הפל מאתו יתברך, כל צרה שאנו סובלים היא מאתו יתברך, ולמה? כי כך אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה ט'): "טוב מאד" — זו מדת יסורים,

שְׁעַל יְדָה בָּאוֹת הַבְּרִיּוֹת לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. אָנוּ רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם כְּשֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם אֵיזָה מִשְׁבֵּר, הֵם נִשְׁבָּרִים מְאֹד, וַיֵּשׁ לָהֶם טְעָנוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ: "לָמָּה מְגִיעַ לִי צָרָה כְּזוֹ אוֹ אַחֲרַת" וְכוּ? ! אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ה.): כֹּל שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָפֵץ בּוֹ — מְדַכָּאוֹ בִּיסוּרִים, וְאִם קִבְּלָם, יִרְאֶה זֶרַע יְאֲרִיךָ יָמִים. אָנוּ רוֹאִים אָדָם יֹשֵׁן, כְּשֶׁמְעִירִים אוֹתוֹ, אֵינּוּ רוֹצֶה לְהִתְנַעַר מִהַשְּׁנָה, עַד שֶׁלְעֵתִים נִדְמָה שֶׁהוּא שָׂבֵק חַיִּים לְכָל חַי, וְאִזּוֹ נוֹתְנִים לוֹ צְבִיטָה וְקוֹפֵץ, וְנִתְגַּלָּה שֶׁהוּא נוֹשֵׁם. כְּמוֹ-כֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס'): יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֵׁישְׁנִים אֶת יְמֵיהֶם, הֵם שְׂרוּיִים בַּשְּׁנָה עֲמֻקָּה, וְהַצְדִּיק מְעוֹרְרָם מִהַשְּׁנָה. אָבֵל אֵינָם רוֹצִים לְהִתְעוֹרֵר, בְּכֵן מָה עוֹשֶׂה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? נוֹתֵן לָהֶם צְבִיטָה, וְכוֹאֵב לָהֶם וּמִתְעוֹרְרִים, וְאֵלוֹ כָּלֵל הַיִּסּוּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם; הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ, וְרוֹצֶה שֶׁנִּבּוֹא אֵלָיו בְּתַפְלָה, שְׂזָה עֲנִין הַהִתְבּוֹדָדוֹת, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: מֵאַחַר שֶׁכָּל עֲנִינֵי זֶה תַּפְלָה, וְעַל תַּפְלָה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ו:): "כִּרְם זֵלֶת לְבְנֵי-אָדָם", אֵלוֹ דְּבָרִים הַעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבְנֵי-אָדָם מְזוֹלְזִלִים בָּהֶם, וּמֵאֵי נִיְהוּ? תַּפְלָה. לְכֵן מְזוֹלְזִלִים בִּי, כִּי כָּל עֲנִין רַבֵּנוּ ז"ל הוּא רַק תַּפְלָה, לִידַע שְׂאִין לָנוּ רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק אֵלָיו נִדְבַר וְנִשְׁמַע.

אִם הֵייתֵן יוֹדְעוֹת מָה תַּפְלָה פּוֹעֵלֶת בְּשָׁמַיִם, לֹא הֵייתֵן עוֹזְבוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָיוּ נִמְתַּקִּים מִכֵּן כָּל הַדִּינִים, הַצְרוֹת וְהַיִּסּוּרִים. כִּי אֲמוּנָה מְבִיאָה לִידֵי סְבָלְנוֹת, כָּל מִי שֶׁמֵּאֲמִין יוֹתֵר בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יֵשׁ לוֹ סְבָלְנוֹת יוֹתֵר, וְאֵינּוּ לוֹקְחִים לְלֵב שׁוֹם דְּבָר, כִּי הָרִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה, וְאֵנִי צָרִיךְ לְחֹזֵר אֵלָיו, וּמָה אֶכְפֹּת לִי, אִם אֲנִי כֹבֵר פֹּה עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אוֹ כְּשֶׁתִּצָּא הַנְּשִׁמָּה מִהַגּוֹף שְׁלִי, וְאִזּוֹ אֶהְיֶה עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, סוּף כָּל סוּף אֲנִי צָרִיךְ לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צו), שְׁצָרִיכִים לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם לְחַיּוֹת כְּדַגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁר שָׁם בְּעוֹלָם הַבָּא יֵשׁ סְבָלְנוֹת, אֵינִן קִנְיָאָה, תַּחְרוֹת וְכָבוֹד, אֵינִן גְּבוּהָ יוֹתֵר מְזוּלְתוֹ, הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וְלָמָּה לֹא נִמְשִׁיךְ אֶת זֹאת כָּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי אֲמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-

הוא, וכך נגיע לידי סבלנות, לא צנחות ולא צעקות. ואומרים חכמינו הקדושים (תמורה טז). אשה — כיון שאין לה תבואה בתוך ביתה — מיד צועקת. יום אחד ארע שהבעל לא הביא פרנסה, והאשה צורחת וצועקת וכו', מה לך צועקת?! לכי לבעלך ותעודדי ותחזקי אותו וכו', במקום להשפילו ולבזותו. כתוב (משלי כו, יט): "כפנים הפנים אל הפנים פן לב האדם לאדם"; כל העולם כראי, איזה פרצוף שמראים בו, אותו פרצוף רואים בחזרה, אם אדם תמיד מחיך, יראה שכל העולם מחיך אתו, ושוחק אליו, אבל אם אדם תמיד רוטן ובוכה, כל העולם יבכה אתו. ולכן מי שבר דעת, יהיה שמח, ואז ירגיש שכלם שמחים אתו ומחייכים אליו.

אין מדרגה בזה העולם יותר גבוהה מאמונה, אמונה מביאה לסבלנות ואריכות אפים, אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן קנה), וצריכים להיות סבלן לסבל על הכל. ואומרים חכמינו הקדושים (נדה מה:): נתן הקדוש-ברוך-הוא בינה יתרה לאשה יותר מהאיש, זו המציאות. וכיצד רואים את זאת? אלא ילד נעשה בר מצוה בגיל שלש-עשרה ויום אחד, ואשה נעשית בת מצוה בגיל שתיים-עשרה ויום אחד. נמצא, שאשה היא יותר פקחית ומשלמת בשנה מהגבר, ולכן למה דיקא בבית צריכה ומחפשת היא תשומת לב מהבעל, וכשאינה מקבלת זאת ממנו, היא נשברת?! עד שיש נשים שרוצות לשבר ביתן וכו' וכו', כי על אף שהבעל צועק או מקפיד, השכתתן שגם אתן צועקות וצונחות?! אבל אם היתה לכן בינה יתרה, הייתן הולכות בסבלנות ובסלחנות, מחיכות ומסבירות פנים וכו', ואז הייתן משנות את כל הבית. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה ט'): איזו אשה פשרה? כל שעושה רצון בעלה. אבל לדאבוננו הרב, הנשים מחפשות תשומת לב, וכשלא מקבלות את זאת — כאן יסוד הבעיות, אשר טעות תמורה היא זו. ולכן היינה פקחות לנוט את ביתכן בסבלנות ובאריכות אפים.

היתה עירה קטנה בליטא, וגר שם יהודי אחד ולו שתי בנות, אחת היתה מלערת מאד, ושניה היתה כעסנית ועצבנית מאד, שהיתה כועסת וצועקת ומשפילה ומבזה וכו'. והנה הגיעו לפרקן,

והיה האב צריך להשיאן, ונתפרסמו המגרעות של שתייהן בכל העירה, ולא הצליח האב למצא בעבורן שדוה טוב. ולכן גמר אמר בלבו שהגיע הזמן להרכין ראש ולהתפשר, העקר לחתנן, ואפלו לקחת בעלי מומין וכו'. בכן, מצא בחור עור גבה ויפה, ואותו שדוה לבחורה המכערת, והיא רצתה אותו מאד, כי ראתה מעלותיו, שהיה נאה ובעל מעלות טובות. והוא רצה אותה, כי לא ראה חסרונה וכו'. והתחתנו וחיזו פזוג יונים. ולשניה לקח בחור טוב ראי אבל חרש, ולא שמע קללותיה שהיתה צועקת ומקללת, וגם-כן התחתנו וחיזו חיים מאשרים. וכך חלפה תקופה ארכה. יום אחד הגיע רופא עולמי לעירה זו, ובאו כל החולים להתרפא לפניו, העור שכםעט לא ראה, שמע אודות הרופא, וכן החרש שמע אודותיו. ובאו שניהם אליו, ואמר הרופא, שייכול לרפא את שניהם, "לך אעשה נתוח על העינים ותוכל לראות, ולך אעשה נתוח על האזנים ותוכל לשמע, אבל בתנאי שתשלמו מחצית הסכום לפני הנתוח". ונאותו. בכן, העור נתח והחל לראות בעיניו, וראה את אשתו ונבהל למראה עיניו, ובזה אותה על כעורה וכו', ונעשו קללות ומריבות בבית. האברך החרש נתח והחל לשמע, ובא לביתו ושמע את קללות אשתו, ונעשה הבית כאש להבה וכו'. בא אליהם הרופא ובקש את מחצית הסכום הנוספת של הנתוח. ענו לרופא: אתה רוצה עוד?! החזר לנו בחזרה את המחצית הראשונה, כי גרמת לנו צרות בבית וכו'. והרופא שהיה חרד לדבר ה', אמר: הבה גלף לדין תורה. ובאו לפני רב זקן ופקח. וכל אחד שטח טענותיו, הבחור שלא ראה — ספר את ספורו: חיינו אני ואשתי באהבה ובהבנה הדדית, כפדנו זה את זה, היה שקט ושלום בבית, והנה החילותי לראות, ונזכחתי במגרעותיה של אשתי, ונעשה הבית מלא קטטות ומריבות, ואם-כן אני רוצה בחזרה את מחצית סכום הנתוח שכבר שלמתי. והרופא אמר: הלא הנתוח הצליח, אם-כן עליו לשלם לי את המחצית השנייה. וכן טען החרש, וענה לו אותו דבר הרופא וכו'. ענה ואמר הרב לרופא: הבה ונעשה עסק, תעשה להם נתוח חוזר, את העור תעור ואת החרש תחריש וכו'. ותכף כשאמר כן הרב, ענה ואמר העור: לא ולא, הנה אני רואה בריאה כל-כף יפה:

שָׁמֶשׁ, יָרַח, עֲצִים, פְּרָחִים, חַיּוֹת וְכוּ', לֹא אֶכְפֵּת לִי שְׂאֵשְׁתִּי מִכַּעֲרַת, הָעֵקֶר אֲנִי רוֹאֶה וְכוּ'. וְכֵן הַחֲרַשׁ אָמַר: מָה אֶכְפֵּת לִי שְׂאֵשְׁתִּי מִקְלָלָת, אֲבָל אֲנִי יְכוּל לְשַׁמֵּעַ קוֹלוֹת רוּחוֹת וְרַעְמִים, דְּבוּרֵי הַבְּרִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת חֲרַשׁ וְכוּ' וְכוּ'. וְשֵׁב הַשְּׁלוֹם לְכֹנֹ. לְמִדִּים מִכָּאן, שְׂצָרִיכִים לְהַשְׁלִים עִם הַמְּצִיאוֹת, וְלִהְיוֹת מְרַצֶּה בְּחֻלְקוֹ, וְלֹא לְהִיּוֹת מְלֹאֵי טְעֻנוֹת וְטְרוּנוֹת. וְכִשְׂיְהוּדֵי חֻזֵק בְּאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא נוֹתֵן תּוֹדָה עַל כָּל רָגַע וְרָגַע בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָמְלוּ.

[אֵינְכֶן יְכוּלוֹת לְתַאֵר אֵילֹו צְרוֹת וְסֻבָּל עוֹבְרִים הַבְּרִיּוֹת, וְכַמָּה מְרִים הַחַיִּים. וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְאֻשְׁרִים בְּחֻלְק שְׁנוֹתֵן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלֹא לְמַלֵּא פֶה בְּטְעֻנוֹת].

הַהֲכִרַח לִי לְסַפֵּר לָכֵן סִפּוּר, שֶׁשְׁמַעְתִּי אֶתְמוּל, וְאִף שֶׁחֲלַפּוּ כָּבֵר שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה שָׁעוֹת מֵאֵז שֶׁשְׁמַעְתִּיו, עֲדִין כָּל גּוֹפִי מְזוּעָזַע וְכוּ', חֲשַׁבְתִּי כָּבֵר שֶׁשְׁמַעְתִּי וְרֵאִיתִי אֶת הַגְּרוּעַ בִּיּוֹתֵר; הִנֵּה כִּלְכֵן יוֹדְעוֹת שֶׁלֹא הִיְתָה לִי שׁוּם פְּנוּנָה, רַק לְעֹזֵר לִיהוּדֵי וְלַהוֹצִיאֹו מִהַכְּלָא, אֲב לְתַשְׁעָה יְלָדִים נִמְק בְּפִלֵּא עַל לֹא עוֹל בְּכַפּוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְלֹא הָאֲמַנְתִּי וְעַד עַתָּה אֵינְנִי יְכוּל לְהֶאֱמִין לְאִיזוֹ רִשְׁעוֹת יְכוּלִים לְהַגִּיעַ. אֲשֶׁתּוֹ בְּכַתָּה לְפָנַי בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ שְׁאַעֲזוֹר וְכוּ' וְכוּ', וְלִבְסוֹף אָמְרוּ לִי: תִּרְד מִהַעֲנִין, אֵינְנוּ רוֹצִים שֶׁתִּתְעַסֵּק בְּזֶה וְכוּ' וְכוּ'. וְאֵינְנִי מִבִּין אֶת הַמְּשַׁפְּחָה וְכוּ', הֲלֹא כָּל-כָּף כּוֹאֵב הַדְּבָר וְכוּ', וְכִי גַם בְּזֶה יֵשׁ פּוֹלִיטִיקָה? ! וְחֲשַׁבְתִּי שֶׁזֶה מְקַרָּה הַכִּי גְרוּעַ שֶׁיְכוּל לְהִיּוֹת. אֲבָל הִנֵּה אֶתְמוּל בְּלִילָה, מִשְׁעָה אַחַת עַד שְׁלֹשׁ וְרַבְעֵ, הִיָּה אֶצְלִי דִין תּוֹרָה, שֶׁהַזְדַּעְזַעְתִּי וְאֲנִי מְזוּעָזַע עַד עַתָּה, וְאֲנִי רוֹצֵה שֶׁתִּרְאוּ אִיךָ בְּנֵי-אָדָם שְׂאִינִם מְקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ז"ל, אֵין לָהֶם הַשְּׁכָל וְהַדַּעַת וְיָשׁוּב הַדַּעַת, וְלִמָּה מְסַגְלִים לְהַתְגַּלְגַּל וְלַהֲדַרְדֵּר.

לְפָנַי חֲדָשִׁים נַעֲלָמָה אֲשֶׁה צְעִירָה מִהַבִּיַּת. הוֹדִיעוּ לַמְּשַׁטָּרָה, וְהַחֲלוּ לְחַפְשָׁה וְכוּ', נַעֲזְרוּ בְּכַלְבֵּי גִשׁוּשׁ וְכוּ', וְהַגִּיעוּ הַכְּלָבִים עַד הַיָּם, וּמְצָאוּ שָׁם אֶת מְעִלָּה, וְהַחֲלַט בְּפִי הַמְּשַׁטָּרָה, שֶׁכַּנְרָאָה טְבָעָה בַּיָּם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. חֲלַפּוּ חֲדָשִׁים וְלֹא מְצָאוּ אֶת הַגּוֹפָה, תִּתְאָרוּ

לְעֶצְמְכֶם אֵיזָה צַעַר לַהוֹרִים וְלַבְּעַל וְכוּ'. וְהִנֵּה בַיּוֹם שִׁשִּׁי הַזֶּה הֵימָּן
פָּלַט אֶת הַגּוֹפָה פְּעֻשָׁרִים וְחֻמְשָׁה קִילוֹמֶטְרִים רְחוֹק מִן הַמְּקוֹם
שֶׁטֻבְעָה. וְהִיא מִמָּשׁ לְפָנַי שְׁבַת, וּבָאוּ לְפָנַי הַהוֹרִים וְחֻבְרַת הַצֵּלָה
וְכוּ', מָה עוֹשִׂים, הֵיכָן קוֹבְרִים אוֹתָהּ וְכוּ' וְכוּ', וְהִרְגַּעְתִּי אוֹתָם וְכוּ',
[אֲשֶׁר מֵה שֵׁיף בְּכָלֵל לְהַרְגִיעַ, אַחַר צְרָה כְּזוֹ], וְהִיא נִרְאָה שֶׁהִפְלִ
מִסְדָּר, וּבַיּוֹם רֵאשׁוֹן בִּבְקָר תִּהְיֶה הַלְלוּתָהּ, וְהִפְלִ הַסְתַּדָּר לְכַאוֹרָה עַל
הַצַּד הַטּוֹב בְּיוֹתֵר. וְאֲנִי הִצַּעְתִּי לָהֶם: לְמָה תוֹלִיכוּ אֶת הַגּוֹפָה לְאֶרֶץ
וְכוּ', זֶה עוֹלָה הוֹן רַב וְכוּ', [כִּי הֵם עֲנִיִּים מְרוּדִים], אֲזַתְקַבְּרוּ אוֹתָהּ
פֹּה, וְכֵן תּוֹכְלוּ לְלַכֵּת לְקַבֵּר וּלְהַתְפַּלֵּל. וְהִנֵּה בְּמוֹצָאֵי שְׁבַת קָדָם
הַלְלוּתָהּ, בָּאוּ שְׁתֵּי הַמְשַׁפְּחוֹת לְפָנַי לְדִין תּוֹרָה, וְתִזְדַּעְזְעוּ מְאֹד בְּעִבּוֹר
מָה. הַהוֹרִים מְסַכְּנִים, זוֹ בְּתָם, הַגּוֹפָה מְנַחַת בְּבֵית הַלְלוּתָהּ, מְשַׁפְּחַת
הַבְּעַל אוֹמְרָת: לֹא גִתַּן אֶת הַגּוֹפָה לְהַקְבֵּר עַד שֶׁתַּחֲזִירוּ לָנוּ אֶת
הַתְּכַשִּׁיטִים וְכוּ', וְהַחֲלוּ לָרִיב וּלְהַתְקוּטִט, וְלֹא הֶאֱמַנְתִּי לְמִשְׁמַע
אֲזַנִּי וּלְמִרְאֵה עֵינַי, פֹּה יִשְׁנֶה צְרָה צְרוּרָה כְּזוֹ, וְכֵאֵן מְדַבְּרִים
מְשֻׁטְטוֹת, וְהַהוֹרִים בּוֹכִים — זוֹ בְּתָם! מְשַׁפְּחַת הָאִשָּׁה אוֹמְרִים
שְׂאִין לָהֶם הַתְּכַשִּׁיטִים, וּמְשַׁפְּחַת הַבְּעַל רוֹצִים אֶת הַכֶּסֶף שֶׁל שׁוּי
הַתְּכַשִּׁיטִים, אַחֲרַת לֹא מְשַׁחֲרִים אֶת הַגּוֹפָה, עַד כְּדֵי כֶּף הַרְשָׁעוֹת
מַגְעַת. וּלְבִסוּף עֲרַכְנוּ חֶשְׁבוֹן, שָׁזָה שׁוּי שֶׁל כְּאֶלְפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת
דוֹלָר וְכוּ'. וְצַעֲקוֹתֵי עֲלִיָּהֶם: בְּעִבּוֹר זֶה אִתָּם עוֹשִׂים צַעַר וְעִגְמַת גִּפְשׁ
וּבְזִיוֹן הַנֶּפֶטָר וְכוּ'?! אֵינְכֶם מִתְבַּיְשִׁים?! כֶּף יְהוּדֵי צָרִיף לְהַתְנַהֵּג,
בְּשִׁבִיל כֶּסֶף סְרוּחַ, לֹא דֵי הַכָּאֵב וְכוּ'?! וּלְבִסוּף יְהוּדֵי אֶחָד גִּדַּב
אֶת הַסְּכּוּם וְהַסְתַּדָּרוֹ הָעֲנִינִים וְכוּ'. וְעַד עַתָּה אֲנִי מְזַעְזַע אֶל מֵה
בְּנֵי-אָדָם יְכוּלִים לְהַגִּיעַ. לְאִיזוֹ יְרִידָה מְסַגְּלִים לְהַדְרִידָר, עַד כְּדֵי כֶּף,
בְּעַת אֶסוֹן נוֹרָא כְּזֶה גַם-כֵּן חוֹשְׁבִים מְכַסֶּף וְכוּ'. וְכֵאֵן לְמַדְתִּי לְקַח,
לְמֵה בְּנֵי-אָדָם עֲלוּלִים לְהַתְגַּלְגַּל, עַד כְּדֵי חֵיוֹת טוֹרְפוֹת, בְּמְקוֹם
לְעוֹר זֶה לְזֶה, וּבְפֶרֶט בְּעַת אֶסוֹן, וְהִפְלִ בְּשִׁבִיל כֶּסֶף סְרוּחַ. וְאַקְנֶה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלֹא אֶלְמַד לְקַח גְּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה.

הֵן אָמַת, שְׂבִיבְנָאֵל אָנוּ רוֹאִים אֶת זֹאת בְּחוּשׁ, שְׁכָל כְּוֹנַת
הַסְּמִ"ךְ-מ"ם יִמַּח שְׁמוֹ, רַק תְּקַצִּיבִים וְתַקְצִיבִים, זָרְקוּ אוֹתָנוּ
כְּכִלְבִּים לְיַד הַמְזוֹבְלָה וּבֵית הָעֵלְמִין, בְּשַׁעַה שֶׁנִּטְלוּ מֵאִתָּנוּ בְּגִנְבָה

את בית-הספר, ומיהו זה? הסמ"ך-מ"ם ימח שמו, שהזמין תלמידים מבחוץ ללמד בבית-ספר, שאינם תושבי המקום, והילדים שלנו גרים במקום, וצריכים לסבל ולהיות בקונונים שהיו של אתיופים, ויצאו מכלל שמוש. וההכרח לי לומר לכם, שיש מצוה להבדל מרשעים, אלו הם אנשי רשע, ועלינו להבדל מהם! משה רבנו אמר לעם על מאתים וחמשים רבנים שהלכו עם קרח: "הבדלו מתוך העדה הרעה הזאת". ואני מזוהר את כל אנשי שלומנו: מי שיהיה לו קשר עם הסמ"ך-מ"ם וזרש אשתו וחיבריו, אינני רוצה שיהיה בקהלתי. אנו מחיבים להבדל מהעדה הרעה הזו. אסור להסתפל עליהם כמו שאסור להסתפל על צלב, מה אדם זה מסגל לעשות בשביל כסף. ראיתי לאיזו הדרדרות יכולים להדרדר בשביל כסף סרוח, עד אכזריות כזו.

ומזה עלינו ללמד מוסר השכל, להיות באהבה ובאחדות זה עם זה. כי מהי עקר הצלחתנו? להתאחד יחד, לשמח יחד, לעזר זו לזו וכו'. אני בטוח שלא חסר לכן בעיות בבית, אבל אני אומר לכן, אתן יכולות לפתור את הבעיות, אם תתחזקנה באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, אם תהיה לכן מדת הסבלנות, אף שהרבה פעמים יכולים להתפוצץ מרב צער, אבל הפעם בלאו הכי לא יועיל לכן. אומרים חכמינו הקדושים (קדושין מא.): רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותא; מי שהוא רגזן, אינו פועל מאומה עם כעסו. מי שיותר סבלן, הוא מנצח.

ולכן אבקש את כל אשה מנשות אנשי שלומנו, אם רצונכן שלום-בית אמתי, תקנינה לעצמכן מדת הסבלנות, הסברה, לדבר בנחת עם בני הבית, להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בבית, לא לריב, לעזר זו לזו, לשמח, אשר השמחה שורפת את הסמ"ך-מ"ם וזרש אשתו, הם רוצים לראות במפלתנו, אבל כמו הזמן וזרש אשתו שרצו לראות במפלתם של ישראל, ולבסוף תלו אותו ובניו על העץ, כך עלינו להבדל מרשעים אלו, אין לנו שיכות אתם. ותאמרו את זאת בשמי: הבדלו. החת"ם-סופר עם מאה ועשרים תלמידים עשו הבדלות מהרשעים, וכך נותרו האורטודוקסים, שלא התבוללו

עם הַעֲרֵב-רַב. וְהִנֵּה אָנוּ פֹה בְּיַבְנָאֵל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַקִּמְנוּ קְהֵלָה בְּיַזְע
 וּבְדַם, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, עוֹמְדוֹת לְהַגְמַר הַדִּירוֹת, שְׁזָה לְקוֹצִים וְלִצְנִינִים
 בְּעֵינֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְגִנְדָא דְלֵיהּ, וְלֹא יוֹעִיל לוֹ מְאוּמָה! זֶה רַק
 הַתְּחִלָּה, פֹּה תִהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבְנוּ ו'ל.

אָבֵל אָנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה שֶׁהֲצִנִיעוֹת פֹּה תִהְיֶה בְּתַכְלִית
 הַשְּׁלֵמוֹת, אֲשֶׁה צְרִיכָה מְאֹד לְשָׁמֵר לֹא לְשִׁים אֲפוּר עַל הַעֲנִינִים, זֶה
 אֲפַנֵּת הַגּוֹיִים, וְכֵן אֲשֶׁה אֲסוּר לֵה לְקַחַת טְרַמֵּפּ לְטְבִרְיָה עִם רֶכֶב
 זֶר, אֲשֶׁר זֶה אֲסוּר יְחוּד, וְכֵן לֹא לִילֵךְ בְּכַגְדִּים צְמוּדִים. וְכֵן אֲבַקֵּשׁ
 אֲתָכֶן מְאֹד, שֶׁעַר בְּאֲשֶׁה עֲרֻנָה, הַנְּשִׁים הַחַרְדִּיּוֹת הַצְדֻקְנִיּוֹת עוֹשׂוֹת
 קְרַחַת, וְעַל זֶה הַתִּירוּ לִילֵךְ עִם פֶּאֶה. אָבֵל תִּשְׁמְרֵנָה מֵאֲפוּר עַל
 הַעֲנִינִים, אֲשֶׁר זֶה אֵינוֹ יָאֵה לְבַת יִשְׂרָאֵל, עֲלִיכֶן לִהְיוֹת דְּגָמָא חֲזָה
 לְבְנוֹתֵיכֶן.

וְאֵנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲשֶׁה שֶׁשׁוֹמְעַת אוֹתִי וְתִשְׁמַע
 אוֹתִי, תַּעֲוֹרְנָה אֶת בְּעֲלִיכֶן יוֹם אַחַר יוֹם, שֶׁיִּלְכוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיַן
 דִּיקָא, וְאֵל תִּתְּבַלְבְּלֵנָה, כִּי אִם הַבַּעַל מֵתְפַלֵּל בְּמִנְיַן יֵשׁ לוֹ דְּבַר
 שֶׁבְּמִנְיַן. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת ח.): אֵימְתִי עֵת רְצוֹן?
 בְּעֵת שֶׁהַצְּבוּר מֵתְפַלֵּלִים. תִּרְאִינָה שֶׁבְּעֲלִיכֶן יִקְבְּעוּ עֵתִים לַתּוֹרָה. זֶה
 מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, וְאֵל תִּתְּבַלְשְׁנָה לְשֶׁאֵלִם: הֵאֵם לְמִדַּת הַיּוֹם מְקַרָּא
 מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבֻעַ, הֵאֵם לְמִדַּת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, הֵאֵם לְמִדַּת דָּף
 גְּמָרָא, סִימֵן שְׁלַחַן עֲרוּךְ וְכוּ'?! וְאֵף שֶׁיִּכְעַס וְיִתְרַגֵּז וְכוּ', תֵּאמְרֵנָה:
 מוֹהֲרָא"ש אָמַר לְשֶׁאֵל אוֹתָךְ. וְאֵל תַּחֲשֶׁשְׁנָה, כִּי זֶה חֶלְקְכֶן! אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת יז.): גְּדוּלָה הַבְּטָחָה שֶׁהַבְּטִיחַן הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא לְנָשִׁים יוֹתֵר מֵאֲנָשִׁים, נָשִׁים בְּמֵאֵי זַכָּיִן? בְּזֶה שְׁלוֹקְחוֹת
 אֶת הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת לְתַלְמוּד-תּוֹרָה וְלְבֵית-סֵפֶר, וּמְחַפּוֹת עַל בְּעֲלִיָּהֶם
 שֶׁיִּשׁוּבוּ מִמְּקוֹם לְמוֹדֵם, וּבְזֶה מֵתַחֲלָקוֹת עִמָּהֶם שׁוּה בְּשׁוּה בְּשֹׁכֵר
 לְמוֹד תּוֹרְתָם.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֲתָכֶן וּבְפִרְט הַנְּשִׁים הַצְּעִירוֹת, תִּדְעֵנָה שֶׁמְסַרְתִּי
 נַפְשִׁי לְחַתֵּן אֲתָכֶן, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְסַר אוֹתִי וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל אֵינִי
 מֵתְפַעֵל מִמֶּנּוּ, הַעֲקָר הַרְצוֹן שְׁלִי לְהַרְבוֹת קִדְשָׁה וְטְהָרָה, אִם אֵינִי

יכול לפעל אַתּ זאת בין פֿלל עם ישׂראל, אָפֿעל בִּקְהֵלָה שְׁלִי, אָנִי רוצָה רק שְׁמָחוֹת אָצְלוֹ, שְׁתֵּהִיָּה עוֹד חֲתָנָה וְעוֹד חֲתָנָה, עוֹד בְּרִית וְעוֹד קְדוּשׁ וְכוּ' וְתִרְבֵּינָה הַשְּׂמָחוֹת, אֲזוּ זְכוּנָה הַיֵּטֵב הַנְּשִׁים הַצְּעִירוֹת! הַקְּרִבְתִּי נַפְשִׁי וְחֻלְבֵּי וְדָמִי שֶׁתִּחַתְּנֵנִי, תַּעֲמִדְנָה חֶזֶק שְׁבַע־לִכְנָן יִתְפַּלְלוּ בְּמִנְיָן, וְיִקְבְּעוּ עֵתִים לַתּוֹרָה, וְתִשְׁמַחְנָה בְּחֻלְקָנִי, וְתִהְיֶינָה סִבְלָנִיּוֹת, וְאֲזוּ הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

עֲלִינוּ לְשִׂמְחָה, שְׂזַכֵּנוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּנוּ ו"ל, וְאָנוּ יוֹדְעִים מַעֲצוֹת כְּאֵלוֹ, הַעֲקֹר רַק אֲמוּנָה, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה יִסְלַח לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כְּלָנוּ צְרִיכִים לְתַקֵּן אֶת הַעֲבָר שְׁלָנוּ, וְכִי־צַד? עַל-יְדֵי שְׁנַתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה.

כְּמוֹ-כֵן אָנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקָשׁ אֶתְכֶן, תִּשְׁמַרְנָה מֵהַ שְׂאֵתָן אוֹכְלוֹת וּבִפְרֹט בְּשׂוֹר, הַתְּפִרְסָם עִתָּה סְפוּר מְזַעְזַע, שְׁבֹאֲטֵלִיז חֲרָדִי מִצְאוּ בְּשׂוֹר חֲמוּרִים קִטְנִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. עֲרְפוּ אֶת הָרֹאשׁ, חֲתָכוּ אֶת הָרַגְלִים, הוֹרִידוּ אֶת הָעוֹר, וּמְכְרוּ אֶת הַבְּשָׂר כְּבֶשֶׂר עֵגֶל, רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן, אֲפֶשֶׁר זֶה מְעוֹרֵר שְׂאֵט נַפֶּשׁ, רַק לְשִׁמְעַע אֶת זֹאת, וּמְכַל שְׁפָן מִי שְׁקָנָה וְאָכַל אֶת זֹאת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן! אֲזוּ הַבֵּאתִי תִּכְף-וּמִידָה כְּשִׁבֵּאתִי לִיבְנָאֵל שׁוֹחֵט מִשְׁלָנוּ, יְהוּדֵי יִרְא שְׁמַיִם ר' ... גְּרוּ יְאִיר, יִתֵּן לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַכַּחוֹת, אֵינִי אוֹכֵל שׁוֹם בְּשׂוֹר רַק מִשְׁחִיטָתוֹ, וְאִם לֹא, אָנִי אוֹכֵל רַק תְּפוּחֵי אֲדָמָה אוֹ אֵל אֲכַל טְבַעוֹנֵי וְכוּ'. אִם יְכוּלִים לְהַפְשֵׁל בְּדָבָר כְּזֶה וְכוּ', אִם שׁוֹחֵט הוּא גּוֹאֵף שֶׁתְּפִסּוּ אוֹתוֹ בְּמִקְוֹמוֹת מְגַנִּים, כִּי־צַד יְכוּלִים לְאָכַל מִשְׁחִיטָתוֹ?! וְלִדְאָבוּנָנוּ, יִשְׁנֵם הַרְבֵּה כְּאֵלוֹ, לְכֵן אֲסוּר לְאָכַל בְּשׂוֹר רַק כְּשִׁמְכִירִים אֶת הַשׁוֹחֵט אִישִׁית, אֶת ר' ... גְּרוּ יְאִיר, רוֹאִים אֶת הָאָדָם, שְׁקוֹבַע עֵתִים לַתּוֹרָה, הוֹלֵךְ לְמִקְוָה בְּכָל יוֹם, יִרְא שְׁמַיִם. וְכֵן צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל שְׂאֵר דְּבָרִים שְׁקוֹנִים, שִׁיְהִיָּה בְּזֶה הַכֶּשֶׁר טוֹב, לֹא מִסְפִּיק הַכֶּשֶׁר רַבְּנוּת, כִּי לְצַעֲרָנוּ הָרַב, אָנוּ רוֹאִים מֵהַ זֶה הַרְבֵּנוּת יְבִנְאֵל, וּמִן הַפְּרֹט גִּלְמָד גַּם עַל הַכֶּלֶל, בּוֹדְאֵי שְׂזֵהוּ אֵלוֹף בְּטַמְאָה, וְאָנוּ נִפְרָדִים מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי, יֵשׁ לָנוּ פֶּסֶק-דִּין מִבֵּית-דִּין בֵּית יוֹסֵף, שְׂאִין לָנוּ שׁוֹם חֶלֶק וְנַחֲלָה עִם מְנַוֵּל זֶה. וְשׁוֹם דְּבָר מֵהַהַכֶּשֶׁר שְׁלוֹ אָנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְקַנּוּת. וְכֵן חֲנִיּוֹת שְׁלֵא יִמְכְרוּ אֶצְלוֹ אֶת הַחֲמִץ,

אַני אוסר עליכם לקנות שם, וְאַני מְקַנָּה שְׁכֵמָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ
יִפְתָּחוּ מְכוּלוֹת וַיּוֹרִידוּ מִחִירִים וְכוּ'.

ועל כָּלֵם — אַבְקֵשׁ אֶתְכֶן מְאֹד, תִּמְשַׁכְּנָה עִם לַיִל שְׁמִחָה,
וְאִימָתִי שְׂאֵתָן יְכוּלוֹת לְהִתְקַבֵּץ יַחַד וְלִשְׁמַח — זֶה הַשְׁמִיחָה שְׁלִי!
כִּי כְּשֶׁהִילָדִים יִרְאוּ שֶׁהָאִמָּא בְּשִׁמְחָה, וְהַבַּעַל יִרְאֶה שֶׁהָאִשָּׁה
בְּשִׁמְחָה, זֶה יִכְנִיס אֲוִירָה שֶׁל שְׁמִיחָה, וּבְמִקּוֹם הַשְׁמִיחָה — שֵׁם
מִקּוֹם הַשְּׂכִינָה, כִּי אֵין רוּח־הַקֹּדֶשׁ שׁוֹרָה אֶלָּא עַל לֵב שְׂמִיחַ (ירוּשְׁלָמִי
סֵפֶה ה. א); וְלִכֵּן רְאִינָה לִשְׂמִיחַ יַחַד, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

וַיִּתֵּן לִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים, אֲנִי מֵגִיעַ בְּסוֹף הַשָּׁבוּעַ,
וְאֶהְיֶה פֹה לְשַׁבָּת, וְהַחֲלָטָתִי שְׁכַל שַׁבָּת מְבָרְכִין אֲבוֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
עַד שְׁאֲזוּפָה לְגוֹר כְּכָר בִּיבְנָאֵל.

הַמְּאַחַל לָכֵן בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אָף לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יְכוּל לְהַגִּיד לְבַחוּרִים,
שְׁיִנְקוּ אֶת הַכְּנִיסָה שֶׁל הַיְשִׁיבָה מִכָּל מִינֵי בְּגָדִים מְלַכְלָכִים שְׁמִנְחִים
שֵׁם עַל הַרְצָפָה שְׁזָה גַעַל נֶפֶשׁ, וְזֶה חֲלוּל הַשֵּׁם, וְלִכֵּן שְׁיִרְאוּ לְאַסֵּף
אֶת כָּל הַדְּבָרִים וַיִּזְרְקוּ מֵה שְׁצָרִיף לְזֶרֶק, וּבְכָלֵל שְׁיִהְיֶה נְקִי סָבִיב
הַיְשִׁיבָה, וּמִכָּל שְׁכֵן בְּתוֹךְ הַיְשִׁיבָה, כִּי אֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֶלָּא
בְּמִקּוֹם נְקִי מְאֹד.

אָפֿער ל' תתקסג — ל' תתקסד בַּנְחַל קעא

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי
שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתַּפְּלִל בְּעֵדֶךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכֶּךָ תָּמִיד.

רק חֲזוּק וְאַמֶּץ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלוֹתַי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵי לְחֲזוּק אֶת עֲצֻמָּךְ, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתָּךְ וְשׁוֹמֵר
אוֹתָךְ וְדוֹאֵג בְּשִׁבְלֶךָ, וּבּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְאַנְחֵנוּ גִשְׁתַּדֵּל לְעֶזֶר
לָךְ כְּכֹל יְכַלְתָּנוּ, וְאַל תִּדְאָגֵי כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַעֲקֵר הַרְגִילִי אֶת עֲצֻמָּךְ רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי
אֵין לָךְ בְּזָה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִפִּי שְׁתַּהֲיִי חֲזָקָה
בְּזָה — נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלוֹתַי אֶת מַכְתְּבֶכֶם, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמְּכֶם.

תחזיקו את עצמכם ביחד, ואל תדאגו, רק תמצאו את הטוב
אצל כל אחד ואחד, ואז יהיה לכם טוב כל הימים.

נא ונא העקר לא להתבלבל משום דבר שבעולם, ואז תראו
נסים נגלים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא.

אתם צריכים להבין, שהחיים קשים ומרים ולכל אחד יש את
הנסיונות שלו, ולכן אשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום
דבר.

העקר תשמחו יחד, ותשמחו את אנשי שלומנו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקסה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"ג אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

פה תקבל מכתב כללי לתלותו על הלווח מודעות, וכן בשני
מקומות באולם שמחות, ואני מאד מאד מתפלא עליך איך אתה
מרשה להכניס באולם מוצר בלי השגחתו של הרב ... גרו יאיר,
ואני מבקש אותך מהיום והלאה לא להכניס בשום פנים ואפן שום
דבר שאינו עובר תחת פקוחו של הנ"ל, ואני מאד מקפיד על כך,
ואם לא — אני סוגר את האולם, וזה אני אומר לך חד משמעית,
שלא יסחבו אותי באף, ומי שלא מתאים לו, שיעזב את קהלתנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקסו.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְהַל־פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי לֹא יָכוֹל יוֹתֵר לְקַחַת יְלָדִים לְפָנַי גֵּיל חֲמִש־עָשָׂרָה, כִּי לְפָנַי הַגִּיל הַזֶּה הֵם יְלָדִים קְטָנִים וּמְתַגַּעְגָּעִים, וְחִבָּל שְׂאֲנִי אֶצְטָרֵךְ לְשַׁלַּח אוֹתָם, וְכֹאשֶׁר הֵם אֶצְלִי כַּמָּה שָׁנִים, אֲנִי מְכִין אוֹתָם, שְׂיִהְיוּ מְבַגְרִים בְּנַפְשָׁם וּבְשִׁכְלָם. וְלִכֵּן אֵל תְּדַאֵג, הַעֲקָר תִּרְאֶה לְשֹׁמֵר עַל הַבֵּן שֶׁלְּךָ שְׁלֹא יִתְחַבֵּר עִם כָּל רֵיק וּפּוֹחֵז, וּתְדַבֵּר אִתּוֹ הַרְבֵּה דְבוּרֵי אֲמוּנָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, וְעַל כָּלֵם — תִּהְיֶה אִתָּה הַדְּגֻמָּא חַיָּה לְבָנְךָ, וְאִזּוֹ תִרְאֶה אֵיזָה בֵּן תִּקְבַּל חֲזָרָה.

תִּרְאֶה לְהִתְפַּלֵּל עָרֵב וּבִקֵּר וּצְהַרִים בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְלֹא לְדַבֵּר בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְכֵן שְׂאָר מִדּוֹת טוֹבוֹת, וְזֶה הַבֵּן שֶׁלְּךָ יִקְלֹט מִמֶּךָ, וְאִזּוֹ נִכּוֹן יִהְיֶה לְבָרְךָ וּבְטוֹחַ, שְׂיִהְיֶה לְךָ בֵּן יִרָא שָׁמַיִם, וְנוֹכַח לְחַתֵּן אוֹתוֹ בְּגִיל צָעִיר.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקסז.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְהַל־פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל הַיָּקָר לִי מְאֹד ...

גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי אֵין לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִף אַחַד שְׁלֹא יִסְפֹּר לְךָ סְפוּרִים, שֶׁהוּא הַחֲבֵר שֶׁלְּךָ, אֵין דְּבַר כְּזֶה, כָּל

אַחַד רַק חוֹשֵׁב מֵעַצְמוֹ, וּמִי שְׁזוֹכָה לְהִתְבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ,
כָּל הַמִּזַּח וְהַדַּעַת שְׁלוֹ מִשְׁתַּנִּים לְגַמְרִי.

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיוּ רְגִילִים לוֹמַר: אֶלְמָלִי לֹא זָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל
רַבְּנוּ ז"ל, אֶלָּא לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֶת הָעֲצָה הַזֹּאת שֶׁל תְּפִלָּה וְהִתְבוֹדְדוּת,
כְּבָר הָיָה שְׁוֵה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וּמִכָּל שַׁפְּן וּמִכָּל שַׁפְּן שְׁזָכִינוּ לְעוֹד
הַמוֹן עֲצוֹת לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ז"ל. וְלָכֵן אַתָּה צָרִיף לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד,
שְׁזָכִיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

אַנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שְׁעַקֵּר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל הִיא רַק
עַל-יְדֵי לְמוֹד סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְאֵל יִפְתָּה אוֹתָךְ לְבָךְ, כְּאֵלוּ זֶה תְּלוּי
אִם תִּלָּךְ אֶל זְקֵן טַפֵּשׁ זֶה, וְאֶל זְקֵן מִמְּרָא זֶה, הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ,
כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִינוּ, שְׁכָלוּ
וּנְשַׁמְתוּ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר שְׁלוֹ; וְלָכֵן רָאָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", עַד שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל לְשׁוֹנָךְ בְּעַל-פִּיהַ מִמֶּשׁ, וְאִז
תִּדַע שְׂאֵתָה מִקְרֵב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן תִּלְמַד הַרְבֵּה "סְפוּרֵי-
מַעֲשִׂיּוֹת", וְ"סְפָר־הַמַּדּוֹת", וְהַעֲקֵר הַשִּׁיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
שְׁרַשְׁמָם מוֹהַר"נַת ז"ל בְּ"שִׁיחוֹת-הַר"ן" וּבְ"חֵי-מוֹהַר"ן", וְזֶה צָרִיף
לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׁגוּר עַל פִּיךָ, וְאִז אַף אַחַד לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתָךְ מֵהַ
זֶה דַּעַת רַבְּנוּ, וּמֵהַ זֶה לֹא דַעַת רַבְּנוּ, וְאֶצֶל מִי רַבְּנוּ שׁוֹרָה, וְאֶצֶל
מִי רַבְּנוּ לֹא שׁוֹרָה, הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ, אָדָם צָרִיף לְחַשֵּׁב רַק עַל
הַתְּכַלִּית, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד),
אֲשֶׁר אָדָם צָרִיף לְזַכֵּר תְּמִיד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, לְחַשֵּׁב עַל תְּכַלִּיתוֹ
הַנִּצְחִית, שֵׁישׁ עוֹד עוֹלָם, וְיָבוֹא הַיּוֹם שְׁנַצְטְרָךְ לְחִזּוֹר לְשֵׁם, וּבִפְנֵי
נַחֲזוֹר?! וְלָכֵן קַח אֶת עַצְמְךָ בְּיָדִים, וְרַק תִּדְבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, אִיפֹה
שָׂרַק אַתָּה הוֹלֵךְ, וְאִיפֹה שְׂאֵתָה רַק יוֹשֵׁב, רַק תִּדְבֵּר אֶל הַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְכֵן תִּתְמַד בְּלְמוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וְאֵל יַחֲסֵר לָךְ יוֹם אַחַד בְּלִי לְלַמֵּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא
וּמִדְרָשׁ וְשִׁלְחָן עֲרוּף זֶהר וְתַקוּנִים, וּמִכָּל הַלְמוּדִים הָאֵלוּ תִלְמַד קִצַּת
דְּקִצַּת, וְהַעֲקֵר כְּסִדְרָן, וְכֹךְ בְּמִשְׁךָ כַּמָּה שָׁנִים תִּזְכָּה לְסִים אֶת זֶה.

אַנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכָּה לְמַצֵּא אֶת בֵּית זוּגָךְ,

וְתִהְיֶה אָדָם הַשָּׁלֵם, וְרָאָה אִיף שְׁנִסִּיתִי בְּכָל מִינֵי נְסִיווּנוֹת לְשִׁדְּךָ
אוֹתְךָ, וְהִשְׁפַּלְתִּי וּבִזִּיתִי אֶת עֲצָמֵי הָעֵקֶר לְחִתָּן אוֹתְךָ, אָבֵל הָעֵנָן
שֶׁל זְווגִים תְּלוּי בִּיַּדֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן שְׁלֵא יִחַרָה אַפְּךָ עָלַי,
אֲנִי עֲשִׂיתִי מַה שְּׁבִיכְלָתִי לְשִׁדְּךָ אוֹתְךָ, וְאֲנִי אֲמַשִּׁיךְ לְהִתְפַּלֵּל עֲלֶיךָ,
עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן וְלִהְיוֹת אָדָם הַשָּׁלֵם.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לִנְכוּן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אִם אַתָּה רוֹצֵה, אֲנִי מֵאֲרַגֵּן לְךָ עֲשָׂרִים נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שֶׁתְּעֻזְרָנָה לְךָ לְבִשָּׁל אֶת הַבָּשָׂר בְּקֶרֶךְ, הָעֵקֶר שֶׁיְהִיָּה שֶׁל שְׁחִיטַת ר' ...
נִרוֹ יְאִיר, כִּי לֹא מִפְּסִיקִים לְפָרְסָם שְׁמֻצָאוֹ תַּחַת הַכָּשֶׁר הַרְבֵּנוֹת
בְּשָׂר חֲמוּרִים בְּמָקוֹם בְּשָׂר עֵגֶל, וְאִיף אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְסַמֵּךְ עֲלֵיהֶם ?!
וְאִם כָּבֵד מְדַבֵּר בְּזָה, הֲרֵי גַם אֶת הַיְרָקוֹת אֵי אֲפָשֶׁר לְהֶאֱמִין לָהֶם,
כִּי צְרִיכִים לְבִדֵּק אִם יֵשׁ תּוֹלְעִים אוֹ לֹא, וְתִהְלֶה לְאֵל, הַמְּשַׁגֵּיחַ ר'
... נִרוֹ יְאִיר, מְשַׁגֵּיחַ טוֹב וְשׁוֹמֵר, וְלִכֵּן אֲסוּר לְהַכְּנִס בְּמַתַּח
וְלְהַקְפִּיד, אִם אַתָּה צְרִיכָה עֻזְרָה, נִסְדֵּר לְךָ כַּמָּה עֻזְרָה שְׂאֵת רוֹצֵה,
הָעֵקֶר שֶׁיְהִיָּה כְּשֶׁר לְמַהְדְּרִין וְנָקִי, יֵשׁ אֲצִלִּי עֲכָשׁוֹ סִפּוֹר שֶׁהַדְּפִיסוֹ
עֲכָשׁוֹ בְּאֶרֶץ אִיף שְׁצְרִיכִים לְבִדֵּק אֶת הַיְרָקוֹת, וְלוֹקְחִים זְכוּכִית
מִגְדֵּלֶת, לֹא תֶאֱמִינִי מַה שְּׁרוֹאִים עַל הַיְרָקוֹת — חֲרָקִים שֶׁהֵם גְּדֵלִים
כְּמוֹ שֶׁעֲרָה קִטְנָה, שְׁעַם הָעֵינַן לֹא יְכוּלִים לְרֹאוֹת אֶת זֶה, וְרַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, עַל שֶׁרֵץ הַכִּי קָטָן עוֹבְרִים עַל חֲמֻשָּׁה לְאוּיִן, וְזֶה לֹא צָחוּק.
שׁוֹב פֶּעַם אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּגִּידֵי לִי כַּמָּה נְשִׁים אֶת צְרִיכָה
שֶׁתְּעֻזְרָנָה לְךָ לְבִשָּׁל.

אֲנִי מֵאֵד מְקַנָּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה שְׂמִחָה מְשֻׁהוּ

קעו אָשר ל' תתקסט - ל' תתקע בנחל

יוצא מן הכלל, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שאזכה לרקוד הרבה
בחגיגה שלכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

החזן שלך ... גרו יאיר, חוזר ביחד אתי לארץ.

ל' תתקסט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"ג אדר ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין, שאי אפשר להכריח לאשה שתעשה קרחת,
כי זה תלוי כפי האשה בעצמה, ובנדאי אין מצוה יותר גדולה מזו,
אבל שום דבר לא יכולים להכריח בן אדם, אני מאד מקווה
להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, ואל תדאגי,
רק לקרב אותם, ולהיות תמיד בשמחה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקע.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל-פקודי, כ"ג אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממכם.

אל תדאגי, אני מאד מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שאמצא
פלה טובה לבנכם ... גרו יאיר, תהלה לאל, הזמנתי כבר שטרײַמל

בשכילן, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שבסביבות ל"ג בעומר תהיה החתונה שלו, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

העקר לשמח ולשמח אותו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות, העקר לא לדאג, חבל על הדאגה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקעא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהה-לפקודי, כ"ג אדר ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הרב ... גרו יאיר, מאד מבקש להרשות לבחורים לישן במעון, הם רצו גם לאכל, אבל אני לא מסכים בשום פנים ואפן שיאכלו שם, אבל בענין השנה, הם מבטיחים שלא יגעו בשום דבר, וישמרו על הנקיון, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר, ואם חס ושלום, הם יהפכו משהו (מה שלא נראה לי), אני אקח אחד שישדר את זה, אבל כאמור אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שהכל יסתדר.

עכשו אני רוצה לשמע מה שיש לך להגיד. אין אני מסיח דעת מבנכם ... גרו יאיר, כרגע, ואני מבטיח לכם, שהוא עוד יחזר בתשובה, ונזפה לחתן אותו, ולשמח ביחד בשמחתכם.

תמשיכי להתפלל, ומדי פעם ללכת אל הציון הקדוש של רבי מאיר בעל הנס, ושם תראי ישועה גדולה מאד, פי מה אמר לך! לי היה שם גם גדול מאד, והיתה דרכי לעשות שם בכל פעם שבקרתי סעדה לכבוד הנס, אבל יען שהיום כבר נוסעים אתי המון אנשים, זה לא שיה, וכן מצאתי את הזיווג לבתי השנייה אצל הציון של רבי מאיר בעל הנס, הינו שהתפללתי הרבה, ואיך שיצאתי

מִהַמָּקוֹם, בָּא שְׂדָכָן וְהִצִּיעַ לִי שְׂדוּךְ, וְנִגְמַר בְּכִי טוֹב, וְלָכֵן אָנִי מֵיַעַץ לָךְ, תִּסְעֵי מְדֵי פַעַם אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַנֶּסֶס, וְתִרְאֵי נֶסִים מַה שֵׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקעב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּבִיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְיִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, בְּאוֹלָם הַשְּׁמֻחוֹת שְׁלָנוּ אָנִי לֹא רוֹצֵה בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפֵּן שְׂיִכְנִיסוּ שׁוֹם מוֹצָר בְּשׁוֹר שְׂאִינוּ מְשַׁחֲיִטֵת הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי אֲצַלִּי הַכֹּל בְּחֻזְקַת טְרֶפָה, וְאָנִי לֹא רוֹצֵה שְׁבְּאוֹלָם שְׁלִי יִגִּישׁוּ כָּל מֵינֵי בְּשׁוֹר, יִהְיֶה מַה שְׂיִהְיֶה וַיִּהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, אִם זֶה לֹא שְׁחִיטַת הַנֶּ"ל.

וְכֵן אָנִי מְאֹד מְאֹד מְקַפֵּיד, שְׁגַם הַיְרָקוֹת וּשְׂאָר מוֹצָרִים, מְכַרְחִים לִהְיוֹת תַּחַת פְּקוּדַת הַמְּשַׁגִּיחַ הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, אַחֲרַת אָנִי מְזוּהָר, שְׁבְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפֵּן לֹא יַעֲשׂוּ אֲצַלְנוּ שְׂמֻחָה, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, מְכַשִּׁילִים אֶת הָרַבִּים בְּנִבְלוֹת וּטְרַפּוֹת, וּבְשִׁבִיל כַּמָּה שְׂקָלִים לֹא נִפְטָם אֶת עֲצָמֵנוּ עִם נִבְלוֹת וּטְרַפּוֹת, וּמֵי שְׁלֹא יִשְׁמַע בְּקוֹלִי, אָנִי לֹא אֶתֵּן לוֹ לַעֲשׂוֹת שׁוֹם שְׂמֻחָה בְּאוֹלָם שְׁלִי.

הַגִּיעַ הַזְּמַן, שְׂתַפְקָחוּ אֶת הַעֵינַיִם שְׁלָכֶם, לֹא בְּחֻנָּם שְׁהִלְדִּים יוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רְעָה, אוֹי לַעֵינַיִם שְׁכַף רִאוּת, אוֹי לְאַזְנַיִם שְׁכַף שׁוֹמְעוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

יֵעַן שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ עֲכָשׁוּ כַּמָּה חֲנֻכוֹת הַבַּיִת, וְאֲנִי בָּא רַק לְכַמָּה יָמִים, וְלִכְּנֹן לֹא אוֹכַל רַק לְבוֹא וְלַהֲגִיד בְּרָכָה בְּבֵיתְכֶם בַּיּוֹם שְׁנֵי הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה בְּבֵית הַזֶּה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

הַעֲקָר שְׁתַּהֲיֶה לְךָ סְבֻלָּנוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ג אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְעַקֵּר הַהֲתַחֲזָקוֹת זֶה לְהֵיוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתַעֲשֵׂה כֹל מִינֵי מַאֲמָצִים לְהֵיוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה זֶה הַגְּאֻלָּה, וְאֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ שְׂרוּיָה רַק הַשִּׁמְחָה, כִּי עַז וְחֻדְוָה לְפָנָיו. וְלִכְּנֹן תַּעֲשֵׂה כֹל מִינֵי מַאֲמָצִים שְׁבַעוּלָם לְהֵיוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן דִּיקָא עָרַב וּבְקָר וְצַהֲרִים, וְתִדְבֵר עִם כָּל־

קפ אֲשֶׁר ל' תתקעה — ל' תתקעו בַּנְּחֹל

רק דבורי אמונה והשגחה פרטית ותשמח אותם, וזה יחזק ויעודד גם אותך.

הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, פי אין עוד טוב מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקעה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

מאד מאד אני מבקש את כל אנשי שלומנו היקרים, אם יכולים לצאת לצדקה בעבור הבית-מדרש, פי אנחנו צריכים לעשות פאזה חדשה, כדי לקבל את העמס בשביל המזגנים החדשים לאולם שמחות, והפיס ריק ואין בו, ולכן אני מאד מאד מבקש את כל אחד מאנשי שלומנו היקרים, תעשו מה שתעשו לצאת לצדקה בעבור הוצאות הבית-מדרש, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

נא ונא כל אחד שיצא בעבור הבית-מדרש, שייכתב את שמו ושם אמו, ונתפלל בעדו בעת חצות, שהוא זמן של המתקת הדינים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקעו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל-פקודי, כ"ד אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה יגיעו אל ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר לִי תתקעז — לִי תתקעח בַּנַּחַל קפא

מָאד מָאד אַבְקֶשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּלְמַד עִם הַשָּׁנִי חֲתָנִים ... גֵּרוֹ יְאִיר,
וְ... גֵּרוֹ יְאִיר, אִף שֶׁכָּבֵד לְמַדּוֹ וְכוּ', אַבְל כְּדַאי לְחַזֵּר עַל הָעֵקָרִים,
וּבִפְרָטִיּוֹת לְמַעֲשֵׂה וְכוּ'.

מָאד מָאד הַזְדַּעְזַעְתִּי מִמָּה שֶׁקָּרָה בְּעֵינֵי הַהַכְּשֵׁר, וְאִין יוֹתֵר
בְּאוּלָם שְׁלִי הַכְּשֵׁר אוֹ קִיִּטְרִינֵג אַחֵר, רַק ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, הַשּׁוֹחֵט
וְאַתָּה הַמְשַׁגֵּיחַ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תתקעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ד אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל תְּלַמִּידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד אַבְקֶשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּלְמַד בְּיוֹמִים אֵלּוֹ עִם הָרַב ... גֵּרוֹ
יְאִיר, אֶת עֵקָרֵי הַלְכוֹת וְלְמַעֲשֵׂה וְכוּ'.

הָעֵקָר לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים שֶׁל אִשְׁתְּךָ, וּתְנַשֵּׁק אֶת יַד חֲמִיךָ,
וְתַמִּיד תִּתְנַהֵג כֵּן, וְאִזּוֹ יִהְיֶה לְךָ שְׁלוֹם-בַּיִת אֲמַתִּי, כִּפְּאֶשֶׁר לְמַדְתִּי
אִתְּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה...

לִי תתקעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי, כ"ה אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את הידיעה שיצאת עבור "הפצה מרפזות" למען הצלת מוסדותינו הנמצאים בדחוקות גדולה מאד.

מה אמר לך! אין עוד צדקה גדולה מזו, פי צדקה בעבור תינוקות של בית רבן, אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לז), זו צדקה הכי גדולה, הבל פה שאין בו חטא, ובזכות זה בעצמו תהיה לך פרנסה בשפע, כי מי שהולך בעבור תינוקות של בית רבן, הקדוש-ברוך-הוא משפיע לו שפע, ויש לו חלק בתורה שלהם, ובפרט הילדים שלומדים במוסדות שלנו, שמגיל צעיר הם מדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, ורק מדברים דבורי אמונה, דבר זה אין בכל העולם כלו, ואנחנו צריכים מאד להיות גאים עם הילדים והחנוף שלנו.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר כל דבור ודבור שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל. ואם בני אדם היו יודעים מה זה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, במקום לדבר אל בני-אדם, היו תמיד מדברים אליו יתברך. ובאמת הצדיקים כל-כף דבוקים בבורא יתברך שמו, שאפלו כשהם מדברים עם בני-אדם, הם מדברים אז עם הקדוש-ברוך-הוא. כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), אשר הצדיקים מלבישים בתוף דבוריהם תפלות להקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב: בגזרת עיריך פיתגמין, במאמר קדישין שאילתין, כשיש גזרות, הם מלבישים את התפלות במאמר ושיחות. וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן צב), אשר גדולי מבחרי הצדיקים יכולים לקשר את המון עם על-ידי ספורים שמדברים אתם דבורים ושיחות של מה בכך. ולכן תראה להתחזק, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

נא ונא תהיה חזק בלמוד חמש שנים מקרא ואחד תרגום עם הרש"י בכל יום ויום, כדי שתזכה לסיים בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום, שהוא תקון הברית. כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט); ומה גם אדם זוכה ולומד פרוש רש"י,

אֲשֶׁר ל' תתקעט — ל' תתקפּ בַּנַּחַל קפּג

זוֹכָה לִירְאֵת שָׁמַיִם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּרַמְ"א: וִירָא שָׁמַיִם יוֹצֵא יְדֵי שְׁנֵיהֶם, תְּרַגּוּם וּפְרוּשׁ רַש"י ז"ל. וְאָמְרוּ צְדִיקִים, שֶׁזוֹ סִגְלָה לִירְאֵת שָׁמַיִם.

רְאֵה לְחֹזֵר הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת כְּסִדְרָן בְּגִרְסָא, אֲשֶׁר מְשַׁנֵּה אוֹתִיּוֹת מְשַׁנֵּה, אֲשֶׁר מְשַׁנֵּה אֶת הָאָדָם.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְרְאוֹת אוֹתְךָ, וְנִשְׁמַח בְּיַחַד, כִּי אַתָּה צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ה אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַ שִׁיְצָאֵת בְּעֵבּוֹר "הַפְּצָה מְרֻכָּזֵת לְמַעַן הַצֵּלַת מוֹסְדוֹתֵינוּ", אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תַּעֲזָרֵי לִי לְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים שֶׁלָּנוּ בְּחִנּוּף שֶׁל אִמּוֹנָה, וְנִזְכָּה וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקפּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיְקַהֲל־פְּקוּדֵי, כ"ה אָדָר ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶתְמוּל בְּלִילָה יָשַׁב אֶצְלִי בְּעֵלְךָ יוֹתֵר מְשַׁעֲתִים, וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁהַדְּרָכְתִּי אוֹתוֹ לְטוֹבָה.

לְדַעֲתִי, יַעַן שֵׁשׁ לָכֶם עֲדִין רַק בַּת אַחַת, וְהִיא סֶף הַכֹּל בְּגִיל שְׁלֹשׁ, כְּדָאֵי שֵׁיִשְׁבּ בְּכוֹלֵל וַיִּשְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ, וַיִּלְמַד תּוֹרָה בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף, פִּי אַחֲר־כֶּף כְּשֵׁשׁ הַרְבֵּה יְלָדִים וְעַל הַפְּרִנְסָה דוֹחֵק, קָשָׁה מְאֹד לְהַתְרַפֵּז בְּלַמּוּדִים, וְלָכֵן עֲצַתִּי שֵׁיִשְׁבּ וַיִּלְמַד.

וְלֵךְ אָנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֶשׁ, שְׂאֵל תְּקַחִי אֶת כָּל דְּבָר כָּל-כֶּף בְּרִצְיָנוּת, תִּשְׁתַּחֲרָרִי מִהִלְחָץ וְכוּ', אֶת עוֹבְדָת, אָבֵל לֹא בְּלַחֲץ, תִּשְׁמְרִי מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלֵךְ, תִּשְׁתַּדְּלִי לְנוֹחַ, וְאִזּוֹ לֹא תִצְטָרְכִי לְקַחַת שׁוּם תְּרוּפּוֹת לְחִזּוּק הַרְכוּז וְכוּ', הֶעֱקָר רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִקְחַת אֶת הַחַיִּים בְּקִלּוֹת, וְלֹא צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְשֻׁלְּמִים וְכוּ', פִּי זֹו מִחֲלָה אֲצֵל הַנְּשִׁים, שְׂאֵם לֹא הוֹלֵךְ בְּשִׁלְמוֹת, אִזּוֹ לֹא עוֹשִׂים כְּלוּם, וְזֹו טְעוֹת חֲמוּרָה, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כְּפִי שֵׁיכּוֹלִים, שׁוּם דְּבָר לֹא צְרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁלְמוֹת בְּתַכְלִית הַשְּׁלְמוֹת וְכוּ', אָדָם אֵף פְּעַם לֹא יִכּוֹל לְצַאת יְדֵי חוֹבְתוֹ, וְלָכֵן תְּקַחִי אֶת הַחַיִּים בְּקִלּוֹת, וְהֶעֱקָר לְשִׁמּוֹר עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלֵךְ.

צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר לְאֹכוֹל פֶּת שְׁחַרִּית, שְׁנָה מוֹצִיא מִהָאָדָם אֶת הַכֶּעַס וְהַרְצִיחָה וְהַעֲצָבָנוּת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּהַנִּי מִהַחַיִּים, וְתִמִּיד תִּסְתַּכְּלִי רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמֵה שְׂאֵת צְרִיכָה תִּבְקֶשִׁי מִמֶּנּוּ, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִמֶּנּוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּהַנֶּה לָכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וּבַעֲלֵךְ לֹא יִצְטָרְךְ לְנִסְעַ עוֹד נַע וְנָד, אֲלֵא יִהְיֶה לוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת, וַיִּשְׁבּ בְּמָקוֹם אֶחָד, וַיִּתְמִיד בַּתּוֹרָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲנִי מְקַנְהָה לְרֵאוֹת אֶתְכֶם בְּשִׁבְתְּ בִּבְנֵאֵל. יְכוֹלִים לְשַׁפֵּר הַיּוֹם דִּירָה, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְטוֹבוֹת מֵאֵף אֶחָד.

ל' תתקפא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל-פקודי, כ"ה אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

ראו להתחזק מאד להיות בשמחה, כי השמחה ממשכת את כל
הישועות.

בענין הדירה רק תשלמו את מה שאתם חסרים עדין לקבלן,
והדירה שלכם, אבל צריכים בטחון, ולא לפחד, והקדוש-ברוך-הוא
בנדאי לא יעזב אתכם, רק אל תפלו ביאוש ואל תשברו וכו', ואל
תהיו עניים בדעתכם, תהיו עשירים בדעתכם, ואז גם תהיו עשירים
בכיסכם וכו', כי אין עני אלא מדעת, אם יש לאדם דעת אז נעשה
עשיר גדול.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שהדירה הזו תהיה שלכם, ואף פעם
לא יוכלו להוציא אתכם משם, ותהיה לכם ברכה והצלחה בתוך
ביתכם.

בענין הספר תורה שאתה רוצה להכניס בל"ג בעומר וכו',
אשריך ואשרי חלקך, אדרבה נשמח מאד לקבל אותו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקכב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל-פקודי, כ"ה אדר ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ה'רב ... גרו יאיר
ויזרח.

הנה בנגף ... גרו יאיר, נוסע מכאן, ואקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיגיע בשעה חמש אחר הצהרים, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

נא ונא לא להתבלבל משום דבר ולא לפחד משום דבר, כי הכל יסתדר על הצד הכי טוב, אנחנו צריכים רק להתאזר בבתחון, ולראות שהכל יסתדר.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקפג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקרא, ג' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני שמח על הרשימה ששלחת לי מאנשי שלומנו, שצריכים על קמחא דפסחא, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנזכה לחלק לכלם, ורציתי אף ורק לאנשי שלומנו, כי אני לא רוצה שיהיה לי עסק עם אף אחד בעולם, כי מספיק סבלנו מהם, אני מאד מאד מבקש אותך, שתראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבור אותך.

אתה צריך לזכור, אשר עקר ההצלחה של האדם בזה העולם, זה רק על-ידי התבודדות, כמו סוחר טוב, בלי התבודדות הוא אבוד, ולכן ראה להתבודד בכל יום אליו יתברך, ועל-ידי-זה לא תפסיד אפלו יום אחד, כי חבל על כל יום שעובר בלי התבודדות, אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לִי תִתְקַפֵּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ג' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי יָדַי ...
נְרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְרֵאוֹת אוֹתְךָ, וְאֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּקְנֶה
לְעֶצְמְךָ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהִגִּיעַ אֶל מִדַּת הַסְּבָלָנוּת,
אֲלֹא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדָרוֹת, שֶׁתִּרְגִּיל אֶת עֶצְמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ —
זוּ הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם
תִּהְיֶה חֲזַק בְּזֶה, אֲזוּ תִרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

כָּל הַעֲנִין שֶׁל הַתְּבוּדָרוֹת, זֶה כְּמוֹ סוּחַר שְׁחִי עִם חֲשָׁבוֹן,
וְעוֹשֶׂה עֶסֶק עִם חֲשָׁבוֹן, וְאֲזוּ הוּא מְצַלִּיחַ, לֹא-כֵן מִי שְׁחִי בְּלִי
חֲשָׁבוֹן, וְעוֹשֶׂה עֶסֶק בְּלִי חֲשָׁבוֹן, לְבִסוּף הוּא מְפַסֵּד. וְלִכֵּן רְאֵה
לְקַחַת אֶת עֶצְמְךָ בְּיָדִים, וּמֵהַיּוֹם וְהַלְאָה תִתְבוּדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִזְכֶּה לְהִגִּיעַ לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, הַעֲקֵר רַק
לְהַתְּחַזֵּק, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם.

אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּחְזִיק מֵעַמְד, וְשׁוּם דְּבַר
שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אוֹתְךָ, חֲזַק וְאַמֵּץ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תִתְקַפֵּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ד' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תִּחְיֶה.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותהיי שמחה ועליזה,
 כי קבלת מתנה מן השמים, חתן ירא שמים, בעל מדות ובעל דרך
 ארץ גדול.

אני חושב, שהכי טוב שתעשו את החתנה באולם השמחות
 שלנו, ושם תהיה השמחה בשלמות, ולא יעלה לכם הרבה הוצאות.

בענין ... תחיה, אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהחלום
 יתגשם, ותראי איהו שהכל יתהפך לטובה.

רק תתחזקי, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ועוד תראי נסים
 גלויים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקפו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא, ד' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל פלליות אנשי
 שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב",
 הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל השמחה שהיתה לי
 בבקורי אצלכם, ממש ראיתי קהלה חדשה, חסדי השם יתברך,
 שאני רואה שלא לריק יגעתי וטרחתי, ולכן אני מאד מאד מבקש,
 אתם שתשתדלו הלילה בלכם להתקבץ יחד בשעה שמונה וחצי
 בבית-הכנסת לשמע הלכות פסח מפי הרב ... גרו יאיר, פי הן
 הלכות מאד מאד נצרכות, ולכן תשמעו שעור מפי ה"ל עד תשע
 וחצי, ואז אני רוצה לדבר עם כלל אנשי שלומנו דברים מאד
 חשובים ונחוצים שתדעו, ולכן אני מאד מאד רוצה, שאיש בל
 יחסר.

אֲשֶׁר לִי תתקפוּז — לִי תתקפח בַּנַּחַל קַפֵּט

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּיל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַלְם יִגְיעוּ הַלְיָלָה בְּשַׁעַה
תִּשַׁע וְחָצִי.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תתקפוּז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְקָרָא, ד' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הָרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד רָצִיתִי שְׁתִּבּוֹא הַלְיָלָה לְבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּשַׁעַה שְׁמוֹנָה וְחָצִי,
וּתְלַמֵּד הַלְכוֹת פֶּסַח עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד גָּחוּץ, וּמָה
גַּם בְּשִׁבְתַּת תְּלַמֵּד אִתָּם, כִּי הֵן הַלְכוֹת מְרֻבּוֹת, כִּי בְּשָׁבוּעַ הַבָּא כָּבֵר
יְהִיָּה שִׁבְתַּת הַגְּדוֹל עָרֵב פֶּסַח, וְלֹא מִסְפִּיק רַק לְלַמֵּד אֹז, וְלָכֵן אִתָּה
מִכְרַח עוֹד לְלַמֵּד הַיּוֹם בְּלִילָה שְׁעָה לִפְנֵי שְׁאֲדַרֵּשׁ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְכֵן בְּשִׁבְתַּת.

הַמְּאַחַח לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לִי תתקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְקָרָא, ד' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אִתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׁאִתָּה
עוֹזֵר לִי לְהַשִּׁיג אֶת הַסְּפָרִים, וְרָצִיתִי שְׁתִּבָּרַר לִי כַּמָּה כְּרָכִים הַדְּפִיסוּ
"לֵב יְרוּשָׁלַיִם" עַל הַיְרוּשָׁלַמִי, וְאִתָּה יְכוֹל לְהַתוֹדֵעַ בְּאֲשֶׁדוּד אֲצֶל

אָחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי מִדְּפִיִּים אֶת זֶה בְּאֶשְׁדּוֹד, אוֹ תִשְׁאַל אֶת ר' ... אוֹ אֶצֶל אָחַד אַחֵר מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

בְּעֵינֵי סֵפֶר ... צָר לִי לְהוֹדִיעַ לָךְ, כִּי הַמַּחְבֵּר הוּא עִם הָאָרֶץ גָּמוּר, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא שָׁח, וְלָכֵן אֵינִי מְעַנֵּן בְּזֶה.

תִּשְׁאַל אֶת יְדִידֵינוּ ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֵילוֹ סְפָרִים חֲדָשִׁים יֵצְאוּ עִכְשָׁו, כִּי הוּא מִתְמַצָּא בְּזֶה.

שׁוֹב פַּעַם אָנִי מוֹדֶה לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמִּי עַד עִכְשָׁו, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת עִמִּי חֶסֶד כְּזֶה וְתִגּוֹר בְּיַבְנָאֵל, וְאֲשַׁתָּךְ תִּהְיֶה בְּרִיאָה, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אוֹתָהּ, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר חָשׁוֹב מְשָׁלוּם-בַּיִת, כִּי אִישׁ וְאִשָּׁה שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם כְּשֶׁגָּרִים בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אֲזִי שְׂכִינָה בַּבַּיִת, וְהַבְּרָכָה מְצוּיָה, וְלָכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְדוֹן אֶת אֲשַׁתָּךְ לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּצְעַק עָלֶיךָ וְאֵל תִּתְפָּרֵץ עָלֶיךָ, וְתָמִיד תִּרְאֶה לְמַצָּא נִקְדוֹת טוֹבוֹת בְּאֲשַׁתָּךְ.

אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מְסַפְּרִים, שֶׁפַּעַם אַחַת הִתְאַכְסֵן ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל אֶצֶל אָחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהָיָה מָסֵר לוֹ חֶדֶר מְיֻחָד לְלַמֵּד וּלְהַתְּבוּדָד שָׁם, וּפְתָאֵם שׁוֹמְעֵי אִיךָ שֶׁהִבְעֵל מִתְפָּרֵץ עַל אֲשֶׁתּוֹ וְצוּעַק עָלֶיךָ, אֲזִי תִכְף-וּמִיָּד קָרָא אוֹתוֹ אֶל הַחֶדֶר, וְהוֹכִיחוֹ וְאָמַר לוֹ: עַל אִשָּׁה צוּעַקִים?! כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל דְּבָר זֶה, וְתִהְיֶה חֶכֶם וְלֹא צוֹדֵק, וְאֵנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשְּׁלוּם-בַּיִת שְׁלָכֶם יִהְיֶה עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקפ"ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ה' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אָשֶׁר   ל' תתקצ   בנחל   קצא

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

מָאֵד רְצִיתִי שְׂתִשְׁלַחַי עִם ... תַּחֲיָה, תְּמוּנָה מִכְתָּבְךָ תַּחֲיָה, וְתִשְׁתַּדְּלִי שְׂתַהֲיָה תְּמוּנָה יָפָה, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַהֲיָה לִי שְׂדוּף טוֹב, תִּלְמִיד חָכָם וִירָא שְׂמַיִם.

מָאֵד מָאֵד אָנִי שְׂמַח, שְׂאֵת לּוֹמְדַת עִם ... תַּחֲיָה וְעִם ... תַּחֲיָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת תְּמִיד.

רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִיִים שְׂבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מָאֵד מָאֵד מְקַנְהָ וּמְצַפֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂהַכֵּל יַתְּהַפֵּף לְטוֹבָה, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, כִּי יֵשׁ עֲגִינָן שְׂהַכֵּל יַתְּהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

ל' תתקצ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ה' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אִם תִּתְבּוֹנֵן טוֹב, זֶה לֹא הִרְבָּה כֶּסֶף, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂבָלוֹחַ חֲשַׁמֵּל לַעֲשׂוֹת פְּאֻזָּה חֲדָשָׁה בְּקִשׁוֹ מְחִירִים גְּבוּהִים מָאֵד, לְמַעַלָּה מִמֵּאָה אֶלְף שְׁקָל, תִּשְׁעִים אֶלְף שְׁקָל, וְשִׁבְעִים אֶלְף שְׁקָל, וְהוּא הוֹרִיד אֶת הַמְּחִיר לְשִׁלְשִׁיִּים, וְכִמוֹ-כֵּן בְּכוֹלָל, גַּם אֵת זֶה עוֹשֶׂה ... וְלִכֵּן אֲנִי לֹא רוֹאֶה שְׂזֵה נִרְאָה כָּל-כֶּף מְגֻזָּם כְּמוֹ שְׂאֵתָה חוֹשֵׁב, כִּי פֹה יִכְלַל כָּבֵר הַכֵּל בְּכָל מְכַל כָּל, אֲפִלוּ אֲבָנִים מְשִׁתְּלָבוֹת, דְּלִתוֹת וְחִלּוּנוֹת, וְאֵתָה שׁוֹכַח, שְׁגַם הָעֲבוּדָה עוֹלָה כֶּסֶף, שׁוּם דְּבָר לֹא הוֹלֵךְ בְּחַנּוּם. וְלִכֵּן תִּשְׁמַר מָאֵד מָאֵד לֹא לְהִסְתַּכֵּסֵךְ אֹתוֹ, כִּי אֲנִי צָרִיךְ אוֹתוֹ מָאֵד מָאֵד,

וסוף כל סוף הוא עונן לי, עם כל זאת אם אתה רוצה לבדוק את המחירים — בדק, אבל כפי הנסיון שלי עם קבלנים, מתחילים עם מחיר אחד, ולבסוף מתחילים לעשות צחוק ממך — את זה לא התכוונתי, ואת זה לא הכנסתי בחשבון, ואת זה לא רשמנו וכדומה. ולכן קדם שאתה מתנפל עליו — תחשב היטב.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שאשתך מפיצה בחדש יותר מארבעת אלפים קונטרסים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתפיץ יותר ויותר, וכנסי לה פרנסה בשפע, ותראה לכבדה וליקרה מאד, כי היא אשת חיל, כי מי יכול להפיץ כל-כך הרבה. המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקצא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא, ה' ניסן ה'תשמ"א.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד שמחתי לשמע, שאת מפיצה כל-כך הרבה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתכפילי את המספר, והקדוש-ברוך-הוא יביא לה שפע, שלא תצטרכי אף פעם את בני-אדם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מתפלל בעדך תמיד.

תאמרי לאחותך ... תחיה, שמאד מאד שמחתי לפגוש אותה, ואני מתפלל עליה שתוליד בקלות, ושהכל יעבר בנקל, ושלא תדאג ושלא תפחד משום דבר.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקצב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא, ה' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

לדעתי, אתה מרחק לעשות את עצמך מספן ולא יצלח, אחרת לא יועיל, כי בדברים כאלו אסור להיות חכם, מה שאדם יותר תמים, ועושה עצמו כלא יצלח — מצליח יותר.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתקבל על עצמך על תורה, ויעבירו ממך על מלכות ועל דרך ארץ.

נא ונא ראה להתבודד בכל יום אליו יתברך, ותרגיל את עצמך ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, אשר אין למעלה מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ל' תתקצג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא, ה' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממכם.

העקר ראו להתחזק, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתמצאו דירה יותר קרובה אל "היכל-הקדש", ולא תפחדו משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואצל הקדוש-ברוך-הוא הכל יכול להיות, העקר רק לבקש ממנו יתברך, כי אדם צריך להרגיל את עצמו לבקש ממנו יתברך בכל יום מה שחסר לו, ואם מרגילים את עצמם לחיות עם זה, אז לא חסר לו שום דבר.

קצד אָשֶׁר ל' תתקצד — ל' תתקצה בנחל

נָא וְנָא הִרְגִילוּ אֶת עֲצָמְכֶם שְׁנֵיכֶם לְבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט, וְאִז תִּרְאוּ נְסִים וְנִגְלִים שִׁיעֵשׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אִם הֵייתֶם יוֹדְעִים מַה שֶּׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת, הֵייתֶם עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ, בֵּין דְּבַר גְּדוֹל וּבֵין דְּבַר קָטָן.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ה' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבָי, תְּלַמִּידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי שְׂמַח שְׂאִתָּה שְׂמַח, כִּי זֶה שְׂמִחְתִּי שְׂאִתָּה בְּשִׂמְחָה.

הַעֲקָר רְאֵה 'לְגַנְב' בְּכָל יוֹם זְמַן לְלַמּוֹד תּוֹרָה, כִּי אֵין עוֹד טוֹב כְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְאִם אָדָם קוֹבֵעַ לְעֲצָמוֹ לְלַמַּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּמִשְׁנֵה גְמָרָא וּמְדַרְשׁ וְהַלְכָּה, אִפְלוּ מְעַט דְּמְעַט, טוֹעֵם טוֹעֵם גִּין-עַדָּן מִמֶּשׁ.

הַעֲקָר שְׁבִכָּל אַפֵּן אַל תִּבְלֶה אֶת הַזְּמַן שֶׁלָּךְ בְּהִבָּל וְרִיק.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ה' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם לְאֲהוּבֵי תְּלַמִּידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאֵד מָאֵד אֲבִקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרִשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְכֵן לְגַרְסַ בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנׁוֹת,

אֲשֶׁר   ל' תתקצו   בַּנְחַל   קצה
וְאִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה קִשָּׁה לָךְ, עִם כָּל זֹאת חָבַל עַל כָּל יוֹם שְׂיִלָּךְ
לָךְ לְאֵבוֹד, כִּי כָּל יוֹם שְׁעוֹבֵר, אִף פַּעַם כָּבֵר לֹא יִחְזוֹר לָךְ.

וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלוֹן, וְאֵל תִּטְעֶה אֶת עֲצָמְךָ, וְכֵן תִּתְפַּלֵּל בְּכָל
יוֹם בְּמִנְיַן דִּיקָא עֲרַב וּבִקְרֹ וְצִהְרִים, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.
הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקצו.

בְּצִוַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרֵי וִיקְרָא, ה' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאֶרֶךְ.

הֵיטֵב חָרָה לִי עֲלֶיךָ, לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לְהִכְנִיס אֶת הָאִף בְּכָל
מְקוֹם שְׂאֵתָה לֹא צָרִיךְ, אִם שְׂאֵלָתִי אוֹתְךָ שְׂאֲנִי צָרִיךְ פְּרוּט, הֲרִי אֲנִי
הוֹצֵאתִי שְׂתִי הַלְוֹאוֹת קְרוֹב לְשִׁמוֹנִים אֶלְךָ ש"ח, וְאֵלּוּ שְׂמֵלוֹים לִי
אֶת הַפֶּסֶף רוֹצִים לְדַעַת לָמָּה אֲנִי לוֹהֵ אֶת הַפֶּסֶף, וְלִכֵּן לָמָּה אַתָּה
צָרִיךְ לְהִגִּיד לִּי... מַה שְׂבַקְשְׁתִּי, יְכוּלִים לְבַקֵּשׁ אֶת זֶה בְּצוּרָה עֲדִינָה,
בְּצוּרָה דְּפִלּוֹמַטִית בְּחֻכְמָה, אֲבָל לֹא לְהַעֲמִיד אוֹתוֹ אֵל הַקִּיר,
שְׂהַאֲדָמוֹ"ר צָרִיךְ פְּרוּט, כְּאֵלּוּ אֲנִי חוֹשֵׁד אוֹתוֹ בְּגִנְיָה וְכוּ', וְעַכְשָׁו
אַתָּה כּוֹתֵב שֶׁהוּא נִפְגַּע, אֲנִי לֹא מִבֵּין אוֹתְךָ כִּמְהָ צָרִיכִים לְתַת לָךְ
עַל הָרֵאשׁ בְּשִׁבִיל שְׂתַבִּין, הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם אוֹמֵר: "אִם תִּכְתֹּשׂ אֶת
הָאוִיל בְּמַכְתֶּשֶׁת בְּתוֹךְ הָרִיפּוֹת בְּעֵלִי, לֹא תִסּוֹר מֵעֲלִיו אֲוִלָתוֹ", וְזֶה
נֹאֵמֵר עֲלֶיךָ, לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ תְּמִיד לַעֲשׂוֹת לִי דְבָרִים כְּאֵלּוּ, הֲרִי
הַבְּטַחָת לִי, שְׂמֵהִיּוֹם וְהַלָּא לֹא תִדְבֵּר יוֹתֵר, וְהִנֵּה אַתָּה מִכְנִיס אוֹתִי
עוֹד פַּעַם בְּלַחֲץ כְּזֶה, הֲרִי אֲנִי עוֹמֵד תַּחַת כָּל אֵלּוּ הַהַלְוֹאוֹת שְׂלוֹיִתִי
עַד עַכְשָׁו, לָךְ אִף אֶחָד לֹא הִיָּה מְלוֹה אֲגוּרָה אַחַת, וְאֲנִי לוֹהֵ אֶת
זֶה בְּשִׁבִילִי?! אֲנִי נִהְיֶה מְזֶה?! חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַכֵּל זֶה כְּדִי
לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים שֶׁל אֲנִשֵׁי שְׂלוֹמְנוּ, מַה שְׂאֲנִי לֹא זוֹכָה, וְדִי
לְחַפִּימָא.

וְלִכֵּן אֲנִי לֹא מִבֵּין לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְהַכְנִיס אוֹתִי בְּאֵי נְעִימוֹת,
 וְתִמִּיד אַתָּה חוֹזֵר לְסוּרְךָ, וְאַחֲר־כֵּן אַתָּה מִתְחַרֵּט, הֲאִם אַתָּה לֹא
 רוֹאֶה שְׂאֵתָה קוֹנָה לְעֶצְמְךָ שֵׁם רַע עַל-יַדֵּי דְבָרִים כְּאֵלֶּה, וְלֹא אֲנִי
 מְקַבֵּל עָלַי שֵׁם רַע, תִּאֲמִין לִי, שֵׁישׁ לִי עוֹד הִרְבָּה הִרְבָּה קִבְּלָנִים,
 שְׂעִעְשׂוּ לִי אֵת הָעֲבוּדָה, אֲבָל לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְהִגִּיד לִּי... מָה
 שֶׁבִקְשָׁתִי מִמֶּךָ, הִיִּיתׁ צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ בְּחֻכְמָה, עֲדִין אַתָּה לֹא מִבֵּין,
 שְׂאִם אֲנִי לֹוֶה מִמִּישָׁהוּ סָכוּם עֲנִקִי שֶׁל אַרְבָּעִים אֶלֶף שׁ"ח, הוּא
 צָרִיךְ לְדַעַת מָה זֶה וְעַל מָה זֶה, וְאֲנִי אֲמַרְתִּי לוֹ שְׂאֲנִי אָבִיא לוֹ פְּרוּט,
 וְאַתָּה כְּבָר חוֹשֵׁד כְּאֵלוֹ מִי יוֹדֵעַ מָה אֲנִי רוֹצֶה?! וְכֵאלוֹ מִי מְמַלֵּא
 לִי אֵת הָרֹאשׁ, אֲנִי חוֹשֵׁב שְׂאֵתָה צָרִיךְ לְצִאֵת כָּל לִילָה בְּהָר וְלְצַעֵק
 בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, עַד שִׁטְהָר לָךְ הַמַּחַ, וְתִזְכֶּה לְשִׁלְמוֹת זְכוּף הַמַּח, כְּלִי
 הָאֵי וְאוּלֵי.

הַמֵּאחַל לָךְ יֵשׁוּב הַדַּעַת...

ל' תתקצו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֻדֵּר וַיִּקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּחֲלֵק לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁפַּע
 וְהִרְחִיבָה גְדוּלָה מְאֹד, וְאֶךְ וְרַק לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִם יֵשׁ לָךְ יוֹתֵר
 תַּחֲלֵק לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת וְאַבְרָכִי הַכּוֹלֵל כְּפוּל, כִּי הֵם עוֹסְקִים
 בְּעֶסֶק קְדוֹשׁ, עֶסֶק הַתּוֹרָה, וְלִכֵּן מִגִּיעַ לָהֶם כְּפוּל, כְּפָל כְּפָלִים.

מְלַבֵּד זֹאת יֵשׁ כְּמָה עֲנִיִּים מְרוּדִים תְּלַמִּידֵי חֻכְמִים כְּמוֹ ר' ...
 גֵּרוֹ יֵאִיר, שֵׁישׁ לוֹ מִשְׁפָּחָה מְרִבַּת יְלָדִים אַחַד-עֶשֶׂר יְלָדִים בְּלֵי עֵין
 הַרַע, וְהוּא עֲנִי וְאַבְיוֹן, וְהוּא פּוֹסֵק שְׂאֵלוֹת קְשׁוֹת, תְּלַמִּיד חֻכֶּם
 גְּדוֹל, וְלִכֵּן תַּתֵּן לוֹ כְּפָל כְּפָלִים וְשִׁלֵּשׁ פְּעָמִים כְּכָה, וְכֵן גִּיסוֹ הָאֲבָרָךְ
 ... גֵּרוֹ יֵאִיר, הוּא עֲנִי גְדוֹל מְאֹד, וְאֶךְ שְׂמִשְׁמַח אֵת כָּלָם, הוּא עֲנִי
 גְדוֹל מְאֹד, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאִין בְּבֵיתוֹ כְּלוּם, וְכֵן לְמִשְׁפַּחַת ... שִׁיחִיו,

אָשֶׁר ל' תתקצח בנחל קצו

ובמִשְׁךָ הַיּוֹם אָנִי אֲרַשֵׁם לְךָ עוֹד כַּמָּה אֲנָשִׁים, שְׁתַּתֵּן לָהֶם כְּפָל כְּפָלִים, כִּי פְּשׁוּט אֵין בְּבֵיתָם כְּלוּם, וְהֶעֱקַר מֵה שְׁתַּעֲשֶׂה, כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ יוֹתֵר יְלָדִים תַּתֵּן לוֹ יוֹתֵר.

בְּזָכוֹת זֶה שְׁאַתָּה נוֹתֵן וּמַחְלֵק לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ לָכֶם שְׁפַע שֶׁל קַיִמָּא, כִּי בְּזָכוֹת הַצְּדָקָה זֹכִים לְזַרַע שֶׁל קַיִמָּא.

הַמֵּאחֵל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

ל' תתקצח.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וּיְקָרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְשִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אֲנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לָכֶם, שְׂאֲנִי מַגִּיעַ בְּעֵזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, יִתֵּן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים, בְּיוֹם רְבִיעֵי ט"ז אֵיר, וּבְאֹתוֹ לִילָה עוֹשֶׂה ... גֵּרוֹ יֵאִיר בְּרַמְצָנָה לְבָנוּ, וּבְיוֹם חֲמִישֵׁי בְּלִילָה לֹא שִׁיף שׁוּם דָּבָר, כִּי אִזּוֹ זֶה ל"ג בְּעֵמָר, בְּיוֹם רֵאשׁוֹן כ"א אֵיר בְּלִילָה יֵשׁ חֲתָנָה שֶׁל בְּתוֹ שֶׁל ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וּבְיוֹם שְׁנֵי בְּלִילָה כ"א אֵיר, שֶׁהוּא יוֹם הַהִלָּדָת שְׁלִי יֵשׁ אֶת הַחֲתָנָה שֶׁל ... וּבְיוֹם שְׁלִישֵׁי בְּלִילָה אָנִי כְּכַר נוֹסֵעַ, אִזּוֹ לֹא נִשְׁאַר רַק מוֹצָאֵי שְׁבַת, אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת בְּרַמְצָנָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׂמַח תְּמִיד בְּשִׂמְחַתְכֶם, אֵל תְּדַאָּגוּ, רַק תַּתְּנִי יַחַס טוֹב לְיְלָדִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְּלִיחוּ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ל' תתקצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַפְיץ אֶת אֹר וּרְבִנוּ ו'ל, וְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי בְּאֵמֶת אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב מִהַפְּצָה, וְאֲנִי מְאֹד שְׂמֵחַ שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ לְהִתְחַתֵּן.

כְּפִי שְׂאֵמְרָתִי לְךָ אֶהְיֶה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה פְּרִשְׁת שְׁלַח מְבָרְכִין חֲדָשׁ תַּמּוּז, יִתֵּן הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת הַחַיִּים, וְלִכֵּן אִם אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֲתֻנָּה בְּיוֹם רֵאשׁוֹן כ"ו סִינּוֹן, אוֹ שְׂאֵתָה יָכוֹל לְהַחֲלִיף לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם חֲמִישִׁי כ"ג סִינּוֹן, וְזֶה אַתָּה צְרִיךְ לְדַבֵּר עִם ... גֵּרוּ יְאִיר, כִּי גַם לוֹ הִבְטַחְתִּי לְהִיּוֹת עַל הַחֲתֻנָּה שְׁלוֹ, כִּי יֵשׁ רַק שְׁנֵי הַתְּאָרִיכִים הָאֵלוּ, כִּי בְּיוֹם שְׁנֵי בְּלִילָה אֲנִי כֹכֵר נוֹסֵעַ.

אֵל תִּפְחַד מְשׁוֹם דְּבַר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

רְאֵה לְהַפְיץ מֵה שְׁיִוֵּתֵר סְפָרִים, וְתַצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לא אַלפִּים

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַכְּף־וּמְיָד תַּחֲלֵק אֶת הַמִּכְתָּבִים לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ שְׂפִתְבָּתִי לָהֶם, כִּי זֶה מְאֹד נְחוּץ וְדַחוּף.

אָשֶׁר   לֹא א   בְּנַחֵל   קִצֵּט

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְהִשְׁפִּיעַ שְׁפַע לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְנִזְכֶּה וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

רְאֵה לְמָסֹר לְ... גֵּרוֹ יָאִיר, בְּשָׁמַי, שְׁאַל יִשְׁכַּח מִהֶאֱלֻמָּה ... תַּחֲיָה, לַעֲזֹר לָהּ גַם-כֵּן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רְאֵה לְמָסֹר הַמְּכַתְּבִים לַיַּעֲדָם.

לֹא א.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּקְרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִּיעֵנוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נִצַּח.

אִין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁמַחָה שִׁישׁ לִי, שֶׁהַתַּחֲתַנְתֶּם סְמוּךְ לְפָרְקָכֶם, וְאַתֶּם חֲשׂוּבִים בְּעֵינַי כִּילְדִים מִמֶּשׁ, וְאַנִי רוֹצֶה רַק אֶת הַטוֹב מִכֶּם.

לְכֵן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאַחַד יַעֲזֹר לַשְּׁנַי, וְלֹא לַעֲשׂוֹת בְּקִרְתָּ אַחַד עַל הַשְּׁנַי, כִּי זֶה עוֹן חֲמוּר מְאֹד, וּמִבִּיא לְמַרִיבוֹת, וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ירושלמי בְּרִכּוֹת סב:): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לַשְּׁנַיִם בְּלֹא שְׂכִינָה; וְלָכֵן אִם תִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אֲהָבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, יִתֵּן לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּנִים זְכָרִים חַיִּים וְקַיָּמִים. וְאַמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת נא:): אִין פְּרִי בִטְנָה שֶׁל אִשָּׁה מִתְבָּרַךְ אֲלֵא מִפְּרִי בִטְנֵי שֶׁל אִישׁ; וְלָכֵן אַתֶּם צְרִיכִים לְאַהֲבֵ אַחַד לַשְּׁנַי וּלְעֹזֵר אַחַד לַשְּׁנַי, וּלְכַבֵּד אַחַד אֶת הַשְּׁנַי, וְזֶה הִנֵּה הַרְצוֹן שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, כְּמוּבָא בְּדִבְרֵי ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָנִים: רסג, רסד), וְרֵאוּי לְלַמֵּד אֶת זֶה בְּכֹל יוֹם, וּמִי יִתֵּן, שְׂיִדְפִּיסוּ אֶת זֶה, וְזֶה יִהְיֶה מִנַּח עַל הַקִּיר בְּמִסְגֵּרַת, וְתִמִּיד תִּזְכְּרוּ, שֶׁהַרְצוֹן שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל הִנֵּה לֹא לְרִיב וּלְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה, וּלְעֹזֵר אַחַד לַשְּׁנַי, כִּי אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ראשׁ הַשָּׁנָה

ו:): אֵשָׁה — בַּעֲלָהּ מְשַׁמְחָה; וְכֵן אָמְרוּ תְּכַמִּינֵנו הַקְּדוּשִׁים (תְּנֵא דְבִי אֵלֵיהּ וְבַהּ, פָּרָק ט'): אֵיזוֹהִי אֵשָׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בַּעֲלָהּ; וְלִכְּנֹן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֶשׁ אֶתְכֶם, תַּחֲיֵנו בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה מְאֹד, וְתַעֲזְרוּ אִתָּנוּ לְשָׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּעֲזֹר לִי.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אִם הַהוֹרִים מִתְעַקְּשִׁים שְׁתַּהֲיוּ אֶצְלָם עַל הַחֵג, שְׁתַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁתַּהֲיוּ אֶצְלָם עַל הַחֵג. וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁתַּשְׁמְרוּ אִיזָה בְּשָׂר אֶתֶם לֹקְחִים, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֶצְלָכֶם בְּשׁוֹרוֹת מְשַׁמְחוֹת. הָעֶקֶר אֵל תְּדַאֲגוּ, כִּי גְּדוּל אֲדוּנְנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמְּאַחַל לָכֶם שְׂפַת שְׁלוֹם...

לא ב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְקָרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתַּקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזֹר, שְׁתַּבִּיאוּ שְׁפַע לְחֵג הַפֶּסַח, וַיְהִיָּה לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו דִּי וְהוֹתֵר מִכָּל טוֹב, וְלִכְּנֹן רְצִיטֵי שְׁתוּדוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד שְׁעָשָׂה אֶתְכֶם.

אִין אֶתֶם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת הַשְּׁמִיחָה שְׁיִישׁ לִי עַל הַזְּוֹגוֹת הַצְּעִירִים וּשְׂאָר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו שְׁנִכְנְסִים בְּדִירוֹת הַחֲדָשׁוֹת, וְלִכְּנֹן אֵל תַּהֲיוּ בְּטַלְנִים, תַּרְשָׁמוּ בְּפִרוּיִיקֻטִים הַחֲדָשִׁים שְׁהוֹלְכִים לְבָנוֹת עוֹד דִּירוֹת, וְחֻבַּל שְׁתַּפְּסֶפְסוּ אֶת זֶה.

יַעַן שְׁבִשְׂפַת הַבָּאָה עֲלֵינוּ לְטוֹבָה יְהִיָּה עָרַב פֶּסַח, וְאֵז לֹא שִׁיף לְלַמֵּד הַלְכוֹת פֶּסַח, וְלִכְּנֹן רְצִיטֵי מְאֹד, שְׁיִדְרְנוּ הָרַב ... גְּרוּ יְאִיר, יַחֲזוֹר עַל עֲקָרֵי הַלְכוֹת פֶּסַח לְפָנֵי קְבֻלַּת שְׂפַת, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׁיִלְמַד אֶת הַהֲלָכוֹת, כִּי הֵן נְחוּצוֹת מְאֹד מְאֹד.

אָנִי מְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, שִׂיאֵמֵר לְאֶשְׁתּוֹ, שֶׁתְּבוֹא בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּשַׁעַה תְּשַׁע בְּלִילָה לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, שָׂאז אֶמְסֹר לָהֶם שַׁעוֹר בְּהִלְכוֹת פֶּסַח, הַלְכוֹת נְחוּצוֹת מְאֹד מְאֹד לְהַנְשִׁים, וְכֵן לְדַבֵּר מִכַּמָּה עֲנִינִים הָעוֹמְדִים עַל הַפֶּרֶק, וְזֶה מְאֹד מְאֹד דְּחוּף.

בְּמַעַט הַיָּמִים שֶׁהֵייתִי בְּמַחְנִיכֶם קִבַּלְתִּי מְלֵא חֲפָנִים חֲזוּק וְנַחַת לְרֵאוֹת שְׁנֵי תַלְמִידִים צְעִירִים מִתְחַתְּנִים, זֶה חֲלָקִי מִכָּל עַמְלִי, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲיֵד כַּמָּה כַּחוֹת וְיַגִּיעוֹת וְיִטְרַחוֹת וּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ וְנִדְוֵי שְׁנָה שֶׁהָיָה לִי — לֹא תֵאֱמִינוּ, אֲבָל לְבִסוּף זֶה מִשְׁתַּלֵּם. אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיתְּפַלְלוּ עָלַי, כִּי אָנִי זְקוּק לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם, כִּי אָנִי מְאֹד חָלֵשׁ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי וְלִזְנוּגְתִּי תַחֲיָה, שְׁנוֹנָה לְרֵאוֹת גַּם-כֵּן נַחַת אֶצֶל יְלָדֵינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שֶׁבֵּית שְׁלוֹם...

לא ג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּקְרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כָּל מְלַמֵּד וְכָל מוֹרֵה מַגִּיעַ לָהֶם כְּפֹל כְּפָלִים, כִּי הֵם עֹבְדוּ כָּל הַשָּׁנָה בְּפִרוּטוֹת לְגַבֵּי מוֹסְדוֹת אַחֲרִים, אֵתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין, בְּמוֹסְדוֹת אַחֲרִים מְשַׁלְּמִים לְמַלְמֵד אוֹ לְמוֹרֵה לְכָל הַפְּחוֹת בֵּין שֵׁשֶׁת אֲלָפִים לְשִׁבְעַת אֲלָפִים ש"ח, וְאֶצְלָנוּ מְקַבְּלִים סָף הַכָּל אֲלָפִים וְחֲמֵשׁ-מֵאוֹת, וְלָכֵן לָהֶם מַגִּיעַ כְּפֹל כְּפָלִים, וְלָכֵן רְצוֹנִי שֶׁתַּתֵּן לְכָל מְלַמֵּד אוֹ מוֹרֵה, וְתַגִּיד לָהֶם, שֶׁזֶּה בְּשִׁלְיַחוֹתִי, וְאִם עֲדִין נִשְׁאַר, תְּחַלֵּק אֶת זֶה בֵּין אַבְרָכֵי הַכּוֹלֵל.

בְּעִנְיַן בְּנֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר, פַּעַם בְּשָׁבוּעַ שִׁידְבְּרוּ בֵּינֵיהֶם,

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂאֵזְכָה לְהִיּוֹת עַל הַחֲתָנָה שְׁלוֹ, וְאֵל תְּדַאֵג, יִהְיֶה לוֹ שְׂטַרְיִימֵל וּבְגָדִים, הָעֵקֶר שְׁלֵא תְדַאֲגוּ.

הַמֵּאֲחֵל שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

לא ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֻדֵּר וַיִּקְרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, ר' ... יָרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תִּפְחַד מִהֲרָשֶׁע מְרָשֶׁע הַסַּמ"ךְ-מ"ם, הוּא לֹא יָכוֹל לְקַפֵּחַ לְךָ אֶת הַפְּרִנָּסָה, לְבִסוּף יִתְלוּ אוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁתְּלוּ אֶת הַמֶּנֶן. אֵל תִּפְחַד, עוֹד נֹזֶכֶה לְרֵאוֹת בְּהַתְּפַנְרוֹתוֹ, שְׁפָל אֵלּוֹ הַמְּכַשִּׁילִים אֶת הָרַבִּים בְּטְרָפוֹת וּנְבִלוֹת, הִזָּה לָהֶם סוּף מָר, כֵּן יִהְיֶה עִם הָרָשָׁע הַזֶּה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת הַפְּסָקָה גְדוֹלָה לְפָנַי קְבֵלַת שַׁבַּת, כְּדֵי שֶׁהָרַב ... יוֹכֵל לַעֲבֹר עַל כָּל הַלְכוֹת פְּסַח הַנְּחוּצִים, כִּי רַק אֲזוּ כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִתְקַבְּצִים בְּיַחַד, וַיְכוּלִים לְתַפֵּס אֶת כָּלָם, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, כִּי בְּשַׁבַּת הַבָּאָה כָּבֹד לֹא שִׁיף, כִּי זֶה עָרְב פְּסַח שֶׁחָל לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת, וְלָכֵן צְרִיכִים לְהַקְדִּים עוֹד הַשַּׁבַּת הַזֶּה לְלַמֵּד עִם כָּל הַצְּבוּר הַלְכוֹת פְּסַח, וְזֶה מְאֹד מְאֹד גַּחוּץ, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּתֵּן לוֹ לְדַבֵּר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂנֹזֶכֶה וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. וְאִתָּה אֵל תְּדַאֵג, אֲנִי אֲחַתֵּן אֶת בְּנֶךָ בְּכַבּוֹד גְּדוֹל, שְׁדוּף שְׂאֲשַׁתְּךָ רוּצָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

לא ה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר ויקרא, ו' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר, תלמיד "דמשק אליעזר".

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, אל תהיה בטלן! תקח את השדוף הזה, חכמינו הקדושים אומרים (יבמות סג): נחות דרגא ונסיב איתתא, תסתפל בראי, ואז תראה איך אתה נראה. ולכן תדע לך, שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים סו): בנות ישראל נאות הן, אלא שהעניות מנולתן וכו', אמרתי לך — זה השדוף שלך, אל תהיה בטלן, תהיה שמח, שאתה יכול להתחתן בגיל צעיר, אני מגיע לארץ ביום חמישי, כ"ג סיון, אז אתה יכול לעשות את זה באותו לילה, ואני חוזר בליל שני בלילה, כ"ז סיון, וכבר הבטחתי ל... לעשות את החתונה שלו ביום ראשון בלילה, שהוא כ"ו סיון, ולכן ראה לא לבלבל את עצמך משום דבר, ואז נשמע בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לא ו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר ויקרא, ו' ניסן ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדוננו ורב

להושיע, ואת צריכה להבין, שהקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך, ועליך להיות חזקה מאד מאד, כי יש דברים שלא מבינים, כי יש נשמות שגמרו את תקונם בדרך קל ובזמן קצר מאד, ובודאי זה היה עם בעלך, ולכן רק תתחזקי, והקדוש-ברוך-הוא יתן לך כחות הנפש לגדל את הילדים בקלות, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

אני מאד מאד רוצה שתתחברי יותר ויותר עם נשי אנשי שלומנו, וכך לא תהיי בודדה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בדרך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לא ז

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויקרא, ו' ניסן ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שקבלת את הכסף שהייתי חייב לך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה לך את שאר הכסף, ותוכלו להכנס לדיירה מה שיותר מהר, כי זה כל חפצי — לראות רק בשמחתכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בדרך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לא ח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וּיְקָרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאָרְךְ.

לְדַעְתִּי הַכּוֹלֵל יִפְתַּח, בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, בְּרֵאש־חֲדָשׁ אִיר
בְּמָקוֹם הַחֲדָשׁ, וְאֲנִי רוֹצֶה מְאֹד מְאֹד לְמַצֵּא תוֹרֵם בְּשָׂבִיל אֲרוֹן־קֹדֶשׁ
יָפָה וּבִמְהֵ יָפָה, וְכֵן אֲרוֹן סִפְרִים יָפָה מְאֹד, עִם זְכוּכִית, וַיְהִיָּה נְעוּל,
וְאִף אֶחָד לֹא יוּכַל לְקַחַת אֶת הַסִּפְרִים — רַק חֲבָרֵי הַכּוֹלֵל, וַיְהִיָּה
מִפְתַּח קְבוּעַ אֶצְלְךָ, וְעוֹד אֶצְל אֶחָד שֶׁהוּא קְבוּעַ בְּכוֹלֵל, וְלִכֵּן אֵל
תִּדְאָג, כִּי גַם הַיְשִׁיבָה קִטְנָה צְרִיכִים לְלַמֵּד וּלְהַתְפַּלֵּל שְׁמָה בְּבִקְרָא,
אֲבָל מֵאַחֵר שִׁיחֵיָּה סְגוּר, הֵם לֹא יוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר, וְעַל
הַנִּקְיוֹן אֲנִי אֲדָאָג שְׁיִבֹאוּ לְנִקּוֹת גַּם שְׁמָה, זֶה מְקוֹם מְאֹד מְרֻנָּח,
וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִרְחִיב לָכֶם, וְתִזְכּוּ לְלַמֵּד מִתּוֹךְ גַּחַת־רוּחַ
וְהִרְחַבַת הַדַּעַת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

לא ט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וּיְקָרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נֶצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד,
וּתְכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, כִּי אִם אַתֶּם רְבִים בֵּינֵיכֶם, אַתֶּם גּוֹרְמִים לִי
הַרְבֵּה עֲגָמַת נֶפֶשׁ, כִּי אֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, וַיֵּשׁ לָכֶם יְלָדִים
מְאֹד מְצַלְחִים, אֲבָל אִם הַיְלָדִים רוֹאִים שְׂאֵתֶם רְבִים, זֶה עוֹשֶׂה

אֲצֵלֶם רֶשֶׁם מְאֹד לֹא טוֹב, וְלִכְּנָן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד מִמְּרִיבוֹת, לֹא לָרִיב
בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, וְאֲנִי מְקַנְהָ שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שִׁפְתֵי שְׁלוֹם...

לא י.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וִיקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם
לְעֲשׂוֹת כָּל מִיּוֹי מְאֻמְצִים שֶׁבְעוֹלָם רַק לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, כִּי אִי
אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר
לְשָׁנִיָּהֶם בְּלֹא שְׁכִינָה, כִּי אִם אַתֶּם רְבִים בֵּינֵיכֶם, אַתֶּם מְגַרְשִׁים אֶת
הַשְּׁכִינָה מִן הַבַּיִת שְׁלָכֶם, וְלִכְּנָן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תֵּאָהָבוּ אֶחָד
אֶת הַשָּׁנִי, וּתְכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי.

... גֵּרוּ יְאִיר! אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּפְגַּס בְּכוֹלָל, וְתִתְחִיל לְלַמֵּד כָּבֵר
מֵעַכְשָׁו בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמֵרָא וּמְדֻרָּשׁ, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ,
וְתִזְכֶּה לְסִיִּם אֶת זֶה, כִּי עַכְשָׁו יֵשׁ לָךְ רַק יֶלֶד אֶחָד, וְלִכְּנָן אֵין לָךְ
הַרְבֵּה מְנִיעוֹת לְלַמֵּד, רְאֵה לְנֹצֵל אֶת הַזְּמַן לְלַמּוֹד.

וְאֵת ... תִּשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה סְבֻלָּנִית, וְתִהְיֶה
הַשְּׁכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא יא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וִיקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְצִיתִי שֶׁתִּפְקַח עַל חִלּוּקַת הַמְצָרְכִים, אֲנִי כְּתַבְתִּי לְ... גֵּרוּ יְאִיר,

שְׁלֹכַל הַמְּלֻמְדִים וְהַמּוֹרוֹת וְלִכְּל הָאֲבָרְכִים שְׁלוֹמְדִים בְּכּוֹלֵל, שְׁיִתֵּן כָּפֹל כְּפָלִים, וְכֵן לְמִשְׁפָּחוֹת מְרֻבּוֹת יְלָדִים, שְׁגַם-כֵּן יִתֵּן בְּשִׁפְעוֹ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ שְׁפַע גְּדוֹל: מִצּוֹת, יֵיז וְכָל מִינֵי מְטַעְמִים.

בְּעֵינַי הַמְּשֻׁפְּטִים, אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְפַחַד, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲתָנוּ, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע: סְגֹלָה לְנִצָּחַת אֶת הַרְשָׁעִים — לֹא לְפַחַד מֵהֶם; אֲנַחְנוּ לֹא צָרִיכִים לְפַחַד מִכָּל פּוֹחַז, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ בְּשִׁלְנוּ.

דְּבַרְתִּי גַם עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁיִתֵּן גַּם ל... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי חָבַל לְאַבֵּד אוֹתוֹ, כִּי אִם הוּא זָכָה לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, סִימֵן שְׁיִשׁ לוֹ הַרְגָּשָׁה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלִכֵּן צָרִיכִים גַּם לְתַת לוֹ בְּשִׁפְעוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְאִיר עֵינָיו תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

לא יב.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וְיִקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַתְּאָרִיךְ י"ג מִנְחָם-אָב הֵבֵא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, זֶה תְּאָרִיךְ טוֹב מְאֹד, כִּי אֲז בְּדִיוֹק בְּלִילָה הֵהוּא אֲנִי מַגִּיעַ לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, יִתֵּן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים, וְלִכֵּן תִּסְגֹּר עִם הָאוֹלָם וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, הַעֲקָר אֵל תְּכַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ, תִּרְאֶה לְהַפְיֵץ מֵה שְׁיֹתֵר סְפָרִים, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב בְּשָׂמִים מְלֻקָּרֵב יְהוּדִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

לא יג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ו' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּנִּי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ
כָּלֵל, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁבִקְרוּב מְאֹד תִּתְחַתֵּן, וְכִי
תוֹרִיד אֶת הַגְּאֻנָּה וְהַגְּדֻלַּת שְׁלֹךְ, וּכְמֵאמְרָם ז"ל (יְכֻמוֹת סג.): נְחוּת
דְּרָגָא וְנָסִיב אִיתְתָּא, צְרִיכִים לְרֵדֵת דְּרָגָה וּמוֹצָאִים אִשָּׁה.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד בְּכֹל יוֹם אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן תִּלְמַד בְּכֹל יוֹם ח"י
פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַמְּאַחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לא יד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ו' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מֵה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׂאֲנִי מְזַכִּיר בְּכֹל פְּעַם אֶת הַתָּנָא דְּבִי אֱלִיהּ
רַבָּה (פְּרָק יג): לְפִי שְׁכָל הַמְּרַבָּה שִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת הֵם הַמְּלֻיִם אוֹתוֹ
עַד שְׁמַגִּיעַ לְבֵית עוֹלְמוֹ, שְׁשֵׁם מְדַבֵּר מְשִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת.

יְדַעְתִּי, בְּנִי, גַּם יְדַעְתִּי מֵה שְׂאֵתָה אוֹמֵר, אֵלָא תַעֲיִן בְּרִש"י
בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ הַזֶּה (פְּרָק ה' י"ז), כִּי מְדָה טוֹבָה מְרַבָּה, וְלִכֵּן אִם
מְסַבֵּן אָדָם, שְׁמְדַבֵּר שְׁטִיּוֹת כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְזֶה מְלֻוָּה אוֹתוֹ עַד

אָשֶׁר   לֹא טו   בְּנַחֵל   רַט

הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, שֶׁהֵיכָר הָרַע אֵינּוּ עוֹזֵב אוֹתוֹ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה מִדָּה טוֹבָה מְרֻבָּה, אִם אָדָם מְדַבֵּר רַק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

תְּבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא תִכְרַח יוֹם אֶחָד מִמֶּנִּי, כִּי לִי אֵין שׁוֹם כְּוֹנֵה, אֲלֵא לְהַפְלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי מִי שֶׁחוֹלֵק עָלַי חוֹלֵק רַק עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי לֹא עֲשִׂיתִי רַע לְאֶף אֶחָד רַק טוֹבוֹת, וְלִכְּוֹן לֹא בְּחַנּוּם שְׂמֻדְבָּרִים עָלַי, כְּבִיכּוֹל גַּם עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְעִזִים פְּנִים, כִּי אִם אָדָם הֵיטָה לוֹ אֲמוּנָה, שְׂאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, הֵיךְ מִפְּחָד אֲפֵלוּ לְהִגְבִּיחַ אֶת הָרֹאשׁ, כִּי הָרִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד פֹּה, וְהַדְּבָר הַזֶּה זֶה עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ, וְהֵיךְ טוֹב שֶׁתִּלְמַד בְּעֵינֵן רַב אֶת הַמַּאֲמָר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק ב'), סִימָן יב).

הַמַּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לֹא טו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדּוֹר וַיִּקְרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלְךָ ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּזָכוֹת הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָכֶם, יוֹלְדוּ לָכֶם יְלָדִים בְּרִיאִים וְצַדִּיקִים.

הַעֲקָר תְּבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת.

הַמַּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לא טז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיִּקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיִחְיוּ
נְצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אַתֶּם יְכוּלִים לְנַסֵּעַ לִירוּשָׁלַיִם, תִּקְחוּ בְּתִיק שְׁלָכֶם "לְקוּטֵי־
מוֹתֵר"וֹ", וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רָע, אֵל תִּפְחָדוּ
מִשׁוּם דְּבָר, וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבַנְּכֶם, כְּדַאי
לְלַכֵּת וּלְעֲשׂוֹת בְּדִיקוֹת.

הַחַיִּים מְלֵאִים גִּסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְצָרִיכִים לְלַמֵּד אֵיךְ
לְהַחְזִיק מֵעַמָּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר.

לְגַבִּי ... גִּרוּ יָאִיר, אֲנִי דִבְרַתִּי אִתּוֹ הַרְבֵּה, וְהוּא מְסַר אֶת כָּל
הַתִּיק שְׁלוֹ לְעוֹרֶךָ־דֵּין, שְׁעוֹשָׂה לוֹ עֲכָשׁוּ אַחֲדֵי תִיקִים, הוּא נִקְלַע
עֲכָשׁוּ לְמַצֵּב שֶׁל חוֹבוֹת אֲדִירִים, וְלִכְּן בְּנֹדַי תְּדוּנוּ אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת,
אֲבָל זֶה לֹא אוֹמֵר שֶׁהוּא צָרִיךְ לְעֲשׂוֹת לְכֶם עוֹלוֹת, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא
לֹא עָשָׂה אֶת זֶה בְּכֹנֶנָה, הוּא נִקְלַע לְחוֹבוֹת, וְהוּא מְטַפֵּל בְּזֶה וְאֲנִי
מְקַנֶּה לְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁבִכָּל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם הוּא יוֹצִיא
אֶתְכֶם מִזֶּה.

הַמֵּאחַל לְכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לא יז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיִּקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֲשֶׁר   לֹא יֵחַ   בְּנַחֵל   רִיא

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, שָׁבוּ אֶת מִפְרָטֶת אֶת כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

מֵה אָמַר לָךְ! הַחַיִּים קָשִׁים מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיכִים לְלַמֵּד עִם כָּל הַבְּעִיּוֹת שְׁעוֹבָרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֵין אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁלֹא יַעֲבְרוּ עָלָיו אֵילוֹ בְּעִיּוֹת אוֹ אֵילוֹ מִשְׁבָּרִים, הָעֶקֶר לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחָזַק וְאֵינוֹ נִשְׁבָּר מִשׁוּם דְּבָר.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֹתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ בְּכָל יוֹם.

נָא וְנָא אֵל תִּקְחֵי אֶת כָּל דְּבָר אֵל הַלֵּב, כִּי כִּף יִתְפּוֹצֵץ לָךְ הַלֵּב, מֵה אֶת צָרִיכָה אֶת כָּל הַצָּרוֹת הָאֵלוֹ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִכֶּם אֶת כָּל הַדִּינִים, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת, הָעֶקֶר אֵל תּוֹצִיאֵי אֶת הָעֲצָבִים שְׁלָךְ עַל בְּעַלְךָ, מִסָּבֵן, הוּא לֹא חַיֵּב בְּכָל הַצָּרוֹת שְׁלָךְ, מִסְפִּיק שְׂיֵשׁ לוֹ צָרוֹת מְשָׁלוֹ, אֲנִי מְאֹד מִבְּקֶשׁ אוֹתְךָ שְׁתַּחֲזִיקֵי מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

לֹא יֵחַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר וְיִקְרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַתְּ שְׂאִתָּה בְּעֶסֶק עִם עוֹד קִבְּלֵן, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכָּה לְבָנוֹת עוֹד דִּירוֹת לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, כִּי רַק זֶה הַפְתָּרוֹן.

כְּתַבְתִּי מִכְתָּב לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאֲנִי מִקְּוִה מְאֹד לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִטְפֵּל בְּזֶה.

רְאוּ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ

ריב אֲשֶׁר לא יט — לא כ בַּנְחַל

וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים וּנְגִלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְצִיתִי מְאֹד, שְׁתַּעֲמַד בְּעַת הַחֲלוּקָה בְּמוֹצְאֵי שַׁבָּת.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבָּת שְׁלוֹם...

לא יט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ וַיֵּאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמָּךְ, אֵיךְ שֶׁהַכֵּל מְסַתְּדֵר, תֵּאֲמִין לִי, שְׂאֵתָה מְקַבֵּל חֶזֶן יְרֵא שָׁמַיִם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקִרְוֹב מְאֹד נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת גַּם אֶצֶל בְּתֶךָ ... תַּחֲיָה.

הַעֲקֵר לֹא לְדַאֲג, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ בְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבָּת שְׁלוֹם...

לא כ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְקִנּוּת לַעֲצֻמָּךְ מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֻדְאֵי

לא יֵעֹזב אוֹתָךְ, וְתַעֲבְרִי אֶת הַכֹּל. הָעֵקֶר רַק לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לא כא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסִדְר וּיְקָרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

קִבְּלָתִי אֶת הַפְּרוּט מ... וְזֶה לֹא כָּל־כֶּף מְגֻזָּם, כִּי הוּא כָּבֵד הַכִּין תְּשִׁיתִית לְכָל הַקּוֹמָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְלָכֵן לֹא יְכוּלִים לְהַגִּיד שְׂזָה מְגֻזָּם, וַיֵּשׁ בְּזָה עֲבוּדָה גְדוּלָה.

אִם תּוּכַל לְטַפֵּל בְּרִכְבּ שֶׁל הָאֱלֹמֶנָה ... תַּחֲיָה, תַּהֲיָה לְךָ מִצְוָה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי מִסְכְּנָה, אֵין לָהּ מִי שְׁיִטְטַל בְּזָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

לא כב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסִדְר וּיְקָרָא, ו' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּבִמְקוֹם לְהַתְנַצֵּל אַתָּה מוֹסִיף שְׁמֵן עַל הַמְדוּוּרָה, כְּאֵלוּ בְּזִיתִי אוֹתָךְ, אַתָּה לֹא קוֹלֵט שְׂאֵתָה בְּזִית אוֹתִי בְּזָה שְׁבִשְׁלַת אֶת הַדִּיָּסָה עִם ... הָרִי מִסְפִּיק שְׂאֲנִי צְרִיךְ לְבִישׁ אֶת עֲצָמִי, שְׂאֲנִי צְרִיךְ לְבוֹא לְקַחַת כְּמוֹ עֲנִי בַּפֶּתַח הַלְוָאוֹת, וּבְשִׁבִיל מִי? בְּשִׁבִילִי? בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים שְׁלִי? זֶה רַק לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁיִהְיָה לָהֶם טוֹב, וְשְׁיִוְכְּלוּ לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים שְׁלָהֶם, וְאִם אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ

מִשָּׁהוּ, אוֹ שְׁתַּגִּיד אֲנִי לֹא יָכוֹל, אוֹ תַעֲשֶׂה אֶת זֶה, אֲבָל סֶתֶם לְבַשְׁל דִּיסָה, זוֹ לֹא הַפְּעַם הָרִאשׁוֹנָה, וְאֲנִי מְקַנֶּה שְׁבָאֵמֶת זוֹ תַהֲיֶה הַפְּעַם הָאַחֲרוֹנָה, וּמָה שֶׁ... מְאִים, תִּאֲמִין לִי שֵׁישׁ עוֹד קִבְּלָנִים, וְזֶה לֹא סוֹף הָעוֹלָם, מִסְפִּיק הַבוֹשׁוֹת שֵׁישׁ לִי שְׁאֲנִי צָרִיךְ לְבוֹא כְּעֻנִי בַפֶּתַח לְלוֹוֹת מְזֶה אֲרַבְּעִים אֶלְף שְׁקָל, וּמְזֶה שְׁלֹשִׁים אֶלְף שְׁקָל, וְכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁפָכֵר תִּקַּח אֶת הַחֲשַׁמְלַאי בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שְׁיַעֲשֶׂה אֶת הַפְּאֻזָּה, כִּי עוֹד מְעַט יִהְיֶה חֵם, וְנִצְטָרְךָ אֶת הַמְזַגְגִּים.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּכַּיֵּן אוֹתִי, וְהִיָּה כְּדַאי שְׁתִּצָּא בְּכָל יוֹם לְהַתְּבוֹדֵד אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְטַהֵר אֶת מַחְדָּךְ וּמַחְשַׁבְתְּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

לֹא כֵּן

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וִיקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הָעֵקֶר רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עוֹז, כִּי הַכֶּתֶה שְׂאֵתָה מַחְזִיק זוֹ כֶּתֶה יְסוּדִית, שְׁבַכְּתָה הַזֶּה אֲנִי שֵׁם תִּקְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד, שְׁסוּף כָּל סוֹף יִהְיֶה עוֹבְדֵי ה', וְרוֹצִים לְלַמֵּד בְּחֻשָּׁק, וְלִכְּנֵן תִּמְשִׁיךְ וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל הַבְּקִרְתָּ שֶׁל הַהוֹרִים, מָה לִי וְלָהֶם, אֵין לִי אִתָּם שׁוֹם עֶסֶק, וְאֲנִי מְצַדִּיק רַק אוֹתָךְ, אֲנִי יוֹדֵעַ כִּמָּה זֶה קִשָּׁה, אֲבָל הַזְּכוּת הַזֶּה הַבִּיאָה לְךָ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, שְׁתִּי בְּנוֹת, וְגַם בְּקָרוֹב בֶּן זָכָר, וְהָעֵקֶר רַק תִּתְחַזֵּק, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

תְּמִיד תִּדְבֵּר עִם הַתְּלַמִּידִים בְּיִרְאַת שָׁמַיִם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִזְמַן הַבֹּא, הֵינּוּ מִרְאֵשׁ-חֹדֶשׁ אֵיר יְכַנֵּס גַּם הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהוּא יִלְמַד אִתָּם גַּם בְּעָרֵב, כִּי אֲנִי לֹא רוֹצֶה שְׁיָבוֹאוּ לְפָנַי עֲכָשׁוּ, כִּי אַחֲר־כֵּן הֵם מִתְּגַעְגְּעִים הַבֵּיתָה וְאֲנִי צָרִיךְ

לְשַׁלַּח אוֹתָם, וְהֵם מִתְבַּיְשִׁים, וְכִבֵּר לֹא רוֹצִים לְהִפְנֹס בְּמִסְגָּרָתוֹ, וְכִבֵּר לֹא נִשְׁאָר מֵהֶם שׁוֹם דָּבָר, וְלִכֵּן תַּחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ הַצְּלָחָה גְדוֹלָה מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שִׁבְתָּ שְׁלוֹם...

לֹא כֹד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיִּקְרָא, ו' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל פְּלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו "חֲסִידֵי בְרִסְלָב", הַגָּרִים בְּבִנְאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַגִּזְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בִּאתִי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אִם חָנוּת מִפְּלֵת אַחַת אֵינָה מוֹכֶרֶת אֶת הַחֲמִץ אֲצֵל הָרֵב ... גֵּרוֹ יֵאִיר, אֲסוּר לְהִפְנֹס בְּחָנוּת הַזֶּה לְקִנּוּת, הַסֵּמ"ך-מ"ם אֵין לוֹ שׁוֹם סְמִכוּת בְּקִהְלָתֵנוּ, וְאֲסוּר לְהֵאֲמִין לְאָדָם הַזֶּה בְּכֹלֹם, וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו לְבַדֵּק, שֶׁבְּמִפְּלֵת שֶׁהוּא נִכְנָס לְקִנּוּת בְּפִרְט בִּימֵי פֶּסַח, וּמִכָּל שֶׁכֵּן אַחַר הַפֶּסַח, שֶׁתְּהִיֶּה הַמְּכִירָה אַךְ וְרַק אֲצֵל הָרֵב ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְאֶת זֶה אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, כְּדֵי שֶׁלֹּא נִכְשַׁל בְּחֲמִץ שֶׁעָבַר עָלֵינוּ הַפֶּסַח, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם שִׁבְתָּ שְׁלוֹם...

לֹא כֹה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיִּקְרָא, ז' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיִחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת הַקּוּיְנֵטְרִס "צְדָקָה תְּצִיל", וְאֲנִי מְאֹד מִתְפַּלֵּא

אֵיךְ אַתֶּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה כָּל־כֶּף מֵהַר, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁכָּל חַיִּיכֶם רַק תַּעֲסִקוּ בַּהַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים, וּבִאֲמַת אֵין דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, כִּי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמִּסְתּוֹבְבִים שְׂבוּרִים וּרְצוּצִים, וְלֹא מוֹצְאִים אֶת מְקוֹמָם, וּמְלֵאִים קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת, וְהַסְּפָרִים הָאֵלוּ מְחַזְּקִים וּמַעוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים אוֹתָם. וְלִכֵּן זֶה מְצִוָּה גְּדוֹלָה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׁמֵּחַ יְהוּדִים, וְהַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתַּעֲסִקוּ בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיִּיכֶם.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שֶׁתְּדַבֵּר עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי אֲנִי מָאד מָאד מְקַוֶּה, שְׂאוּכַל לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוּ בְּעִנְיַן מְשָׁרְד הַחֲנוּף, וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁהַסְּגָנוֹת לֹא תַעֲבֹר לְ... שֶׁהֵם הֵם הַמוֹנְעִים וְלֹא הַעוֹזְרִים, וְכֵן תִּבְרַר אֲצִלוֹ מֵהַחֲדָשׁוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא כו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר וּיְקָרָא, ז' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה חַג הַפֶּסַח מִגִּיעַ שֶׁהוּא חַג הַחֲרוּת, וְרַק הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ אֶת גְּדֻלַּת הָאֲהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלַיךְ, וְכִמְהָ מְסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי לְחַתֵּן אוֹתָךְ, כִּמְהָ נְדוּדֵי שָׁנָה הָיוּ לִי בַּהֲיוֹתְךָ בִּישִׁיבְתִּי, כִּמְהָ דִּבַּרְתִּי אִתְּךָ וְעוֹרְרְתִי אוֹתְךָ לְזַכֵּר אֶת הַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, שֶׁלֹּא נִשְׁאַר מִהָאָדָם כְּלוּם רַק לְחַשֵּׁב מִהַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְלִכֵּן אֲנִי מָאד מָאד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ — תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדִים, וְזָכוּר תִּזְכֹּר מֵהַ שֶׁשִּׁמְעַתָּ אֲצִלִּי יְמִים וְשָׂבוּעוֹת וְחֲדָשִׁים וְגַם שָׁנִים. אַתָּה לֹא יְכוּל לְתַאֵר אֶת גְּדֻלַּת הָאֲהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלַיךְ, וְלִכֵּן אֲנִי מָאד מָאד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁכָּל יְחִסְרִי לְךָ יוֹם אֶחָד שֶׁלֹּא תְּדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֲפִלּוּ חִמֵּשׁ דְּבָרוֹת, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי בְּזֶה תִּדְבַּק אֶת עֲצֻמְךָ אֶל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְזֶה תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמְךָ יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת מָאד, וְכָל הַדְּבוּרִים שֶׁרַבְּנוּ ז"ל דְּבַר אִתְּנוּ

היו רק מתפלה והתבודדות, ומוהרנ"ת ו"ל ספר, שמפל תורה ושיחה שרבנו ו"ל דבר וגלה לנו, לבסוף בא אל שיחה של תפלה והתבודדות שזה העקר, ולכן ראה מאד מאד להיות חזק לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ועל-כל-פנים חמש דקות בכל יום, וכן תראה להתפלל בכל יום במנין ערב ובקר וצהרים, ואפלו שיגיע לך דבר זה במסירות נפש אל תעזב את זה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח.): אימתי עת רצון? בשעה שהצבור מתפללים, ואני מאד מאד מבקש אותך, שבבית-הכנסת תלך עם כובע ומעיל עליון, אל תפגס רק בחלצה כדרך הבורים והעם ארצים, רק עם כובע ומעיל עליון וחגורה, כי זה דרך-ארץ לבית-הכנסת.

נא ונא תתחבר ביחד עם כל תלמידי "היכל-הקדש", וביחד אני רוצה שתבנו לי "התאחדות האברכים", ותחזיקו את עצמכם ביחד, כי עוד מעט עוד פמה אברכים תחתנו, ואני רוצה מאד להקים עיר של תורה וחסד, ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, תעזר לי בנקדה הזו, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יעזר לך.

זכור וגם תזכר את הנסים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ואני מבקש ממך, שאל תשכח את הנסים שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא עד עכשו, ועוד תראה נסים נגלים שיעשה עמך, רק תתאחד עם כל האברכים שלמדו אצלי, וזה יגרום לי נחת רוח מאד גדול.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

לא כז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויקרא, ז' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! הנה בא ונכנס חג החרות, חג החגים, אשר

בו נגאלו עם ישראל ממצרים, ויורדים מחין עלאין לכל בר ישראל בליל הסדר, וזה אנחנו רואים בחוש, שכל בר ישראל בלי יוצא מן הכלל מרגיש בליל הסדר הארה גדולה מאד, ולכן בואו ונכין את עצמנו להיות כלים מוכנים לקבל את האורות האלו, ועקר הכלי, הוא אהבה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן עא), שיורד מן השמים בכל יום ובכל שעה נעם העליון, שהוא ערבות ידידות ויו אלקותו ותברך, אך צריך כלי לקבל בו את האור הזה, והכלי הוא צדקה, וזה מה שאנחנו רואים, שלפני חג הפסח חג החרות, עם ישראל עוסקים ביותר במצות צדקה וחסד, לעזר אחד להשני, שיהיה לו על צרכי החג, ומי פעמך ישראל גוי אחד בארץ, שמקמים את זה בשלמות, ולכן אני מאד מאד מבקש אתכם, ראו להיות לעזרה אחד להשני, ומי שיודע מאחד מאנשי שלומנו, שעדין חסר לו על צרכי החג — שיודיע לי, כי כל חפצי ורצוני, שיהיה לכם רק טוב, ואני רוצה לשמח בשמחתכם, ולחתן את הילדים שלכם בגיל צעיר, שיהיו שמורים בתכלית השמירה, ואני מוכן למסר את נפשי בעבור זה, אבל אני מאד מבקש אתכם שתעזרו לי. ועקר העזרה שאני מבקש אתכם, שתחזיקו את עצמכם ביחד באהבה גדולה מאד, ולא תתנו שיכנס ביניכם הסמ"ך-מ"ם, ויגרם ביניכם פרוידים, כי כל הכח שלו — "הפרד ומשל", ואת הקלפה הזו אני רוצה לעקר מהקהלה שלנו, שאף אחד לא יפריד... ולא ימשל... על זולתו, חסדי ה' תברך אני שומר כמה שאני רק יכול, ומשתדל לעזר לכם וילדיכם, ואני מאד מבקש אתכם, שזר לא יתערב בינינו, שהוא רק יקלקל, ואני לא רוצה שאף אחד ימשל על השני, ודי לחכימא.

מאד מאד אני מבקש אתכם, תכף-ומיד כשנכנסת משפחה חדשה בקהלתנו, ראו לקבלה באהבה, לעזר לה להתאקלם, כי זכרו היטב מה עבר עליכם, עד שהתאקלמתם וכו' וכו'.

גא ונא ראו שילדיכם לא יסתובבו עכשו על הרחובות, ולא לעשות שום דבר שאינו לפי רוח התורה, אנרבה תעוררו אותם לעזר למשפחות שצריכים עזרה, ובזה יקימו מצוות, ויהיו שמורים

מִן הַחֵטָא, פִּי סֵתֶם לְהִסְתוּבֵב, הַשְּׁעֵמוּם מִבֵּיא לְיַדִּי שְׁגֵעוֹן וְעִבְרוֹת,
חֵס וְשָׁלוֹם, וְלִכֵּן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל יַלְדֵיכֶם, וּמִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן,
שְׁלֵא יִקְנוּ שׁוֹם דְּבַר בְּלֵי הַכֶּשֶׁר.

אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שְׁאֵל תִּקְנוּ בְּשׁוֹם חֲנוּת שְׁלֵא מְכַרוּ אֶת
הַחֲמִץ אֲצֵל הָרֵב ... גְּרוּ יֵאִיר, דִּיקָא, פִּי אֲצֵלִי אֵין לִסְמ"ךְ-מ"ם שׁוֹם
סְמִכוּת, וּבְכָלֵל, מְאֹד צְרִיכִים לְשֹׁמֵר לֹא לְקַנּוּת שׁוֹם מוֹצֵר שְׁיֵשׁ עַל
זֶה הַכֶּשֶׁר פְּשׁוּט מִהֶרְבֵּנוֹת, פִּי זֶה טְרַפָּה וּנְבִלָה, לְצַעֲרָנוּ הָרֵב,
הַהֶכֶשֶׁר מְכַרְח לְהֵיוֹת רַק עַל-יַדִּי בְּתִי-דִין צֶדֶק הָכִי מִסְּמִכִים,
שְׁעֲלֵיהֶם יֵשׁ בַּקֶּרֶת מְאֹד גְּדוּלָה, וְלִכֵּן הֵם נִזְהָרִים בְּכָל הַקְּשׁוֹר
לְכֶשֶׁרוֹת, עִם כָּל זֹאת בְּבִשׁוּר אָנִי מִמְּלִיץ רַק לְקַחַת מְשׁוּחַט פְּרָטִי,
חִוּסוּ עַל נַפְשְׁכֶם וְעַל נַפְשׁוֹת בְּנֵי בֵיתְכֶם, וְאַל תִּפְּטְמוּ אֶת עַצְמְכֶם
בְּטְרַפּוֹת וּנְבִלוֹת שְׁמִטְמִטִּים אֶת הַלֵּב, וְעַל-יַדִּי-זֶה מְקַרְרִים אֶת
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּמְכַנִּיִּים כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת בְּלֵב הָאָדָם,
רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁאֲנַשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים יִקְנוּ אֲצֵל מְשִׁפְחוֹת:
... .. וְכָל מִי שֶׁרַק יִפְתַּח אֵיזוֹ חֲנוּת לְאֶכֶל, תְּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה,
וְרֵאוּ לְקַנּוּת אֲצֵלוֹ, וְלִקְנִים וְהַחֲזוֹקֶת בּוֹ", פִּי אָנִי הַזְּהֵרְתִי אוֹתָם
לְהוֹרִיד אֶת הַמְּחִירִים יוֹתֵר מִכֶּלֶם, וְלִכֵּן יִקְנִים גַּם אֲצֵלְכֶם: "וְלֹא
יַחֲסֵר בְּכִיסְךָ" ... הֵיוֹת שֶׁהַשְּׁנָה יוֹצֵא עָרֵב פֶּסַח בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְלִכֵּן
יֵשׁ כְּמָה הַלְכוֹת נְחוּצוֹת שְׁכָל אֶחָד מִחֵיב לְזַכֵּר אֶת זֶה הַיֵּטֵב. א.
לְבַדֵּק אֶת הַחֲמִץ בְּלֵיל שְׁשִׁי, בְּדִיוֹק כְּמוֹ כָּל שְׁנָה, וְלִשְׂרֹף אֶת הַחֲמִץ
בְּבִקְרָה בְּזִמְן הַמוּבָא בְּלַיִח, כְּדֵי שֶׁהֵילְדִים לֹא יִגִּידוּ בְּמִשְׁךְ הַשְּׁנִים,
שְׁאֲנַחְנוּ זוֹכְרִים שְׁאֲבֵא שְׂרַף אֶת הַחֲמִץ אַחַר הַצְּהָרִים, וְזֹאִים מְזֵה
שְׁכָבֵר דְּאָגוּ חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּשִׁבִיל חַנוּךְ הֵילְדִים. ב. קוֹנִים רַק
שְׁלֵשׁ חֳלוֹת קְטַנּוֹת, כְּדֵי שֶׁיְהִיָּה לָחֵם מְשֻׁנָּה בְּלֵילָה וּבְבִקְרָה,
מְשִׁתְּדָלִים לְאֶכֶל אֶת הַכְּפִזִּית חֲלָה חֲמִץ בַּחוּץ, וְלִשְׁמֹר שֶׁהֵילְדִים לֹא
יַפְּוֹרוּ, וּכְשֶׁנִּגְמְרוּ לְאֶכֶל אֶת הַכְּפִזִּית בַּחוּץ, וְשׁוֹתִים אַחֲרֵי-כֵן מִיֵּם,
כְּדֵי שְׁלֵא יִשְׂאֵר בְּפִה שׁוֹם חֲמִץ, וְאוֹכְלִים בְּבֵית אֶת כָּל הַסַּעֲדָה
שְׁנִתְּבַשְׁלָה כְּבָר בְּכָלִי פֶּסַח, פִּי הַכָּל צְרִיכִים לְהַחֲבִיא עוֹד בְּיוֹם
חֲמִישִׁי בְּעָרֵב, וְלֹא יִשְׂאֵר בְּבֵית שׁוֹם חֲמִץ, רַק הַלָּחֵם מְשֻׁנָּה לְשִׁתִּי

הסְעֵדוֹת. ג. מְכַרְחִים לְהִתְפַּלֵּל אוֹ וְתִיקִין, אוֹ הִכִּי מֵאַחַר בְּשַׁעַה שֶׁשׁ וַחֲצִי, כְּדִי שִׁיגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה בְּזִמְן, כְּדִי שִׁיּוּכְלוּ לְקַיֵּם מִצְוַת סְעֵדָה שְׁנֵיָהּ שֶׁל שַׁבָּת, וּמוּבָא (זֶהר אָמַר צ.ה.), שֶׁהַקָּפִיד מְאֹד רַבִּי שֶׁמֵּעוֹן בַּר יוֹחָאי עַל אֲכִילַת שְׁלֹשׁ סְעֵדוֹת בְּשַׁבָּת, רַק בְּשַׁבָּת שֶׁהוּא עָרַב פֶּסַח אוֹמֵר בְּפִרוּשׁ לֹא שִׁיָּךְ סְעֵדָה שְׁלִישִׁית, כִּי אֲסוּר לְאָכַל מִצָּה וְלִשְׁתּוֹת יַיִן, וְלִכֵּן זֶה הַפַּעַם הִיחִידָה שֶׁהֵעִיד עַל עֲצֻמוֹ, שֶׁלֹּא אָכַל סְעֵדָה שְׁלִישִׁית, וַיֵּצֵא בְּדַבְּרֵי תוֹרָה, עֵינַן שָׁם; וְעַל-כֵּן אֵין בְּשַׁבָּת הַזֶּה סְעֵדָה שְׁלִישִׁית, וַיְכַלֵּם לְאָכַל פְּרוֹת וַיְרַקוֹת תַּפּוּחֵי אֲדָמָה אוֹ בֵּיצִים וְכוּ'. ד. נוֹהֲגִין לְהַזְמִין אוֹרְחִים לְלֵיל הַסֵּדֵר, וְלְאָכַל בַּחֲבוּרָה, וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ עַל הַנְּסִים וְעַל הַנִּפְלְאוֹת, שֶׁעָשָׂה לָעַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוֹצִיאֲנוּ מִמִּצְרַיִם, וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיאֲנוּ מִמִּצְרַיִם, הֲרֵי הֵינּוּ עֹבְדִים לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם. וְזָכְרוּ הַיֵּטִב, אֲשֶׁר הֶעֱקַר בְּלִילָה הַזֶּה לֵיל פֶּסַח, הֵם הַיְלָדִים, וְצָרִיכִים לְשִׁמְעַ מִכָּל אֶחָד וְאַחַת מֵהֵם שׁוֹאֲלִים, וְצָרִיכִים לְעֲנוּת לָהֶם, וּלְסַפֵּר לָהֶם בְּסִבְלָנוֹת אֶת הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָעַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, וְזֶה מֵעַקֵּר הַדִּין וְרִצּוֹן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן אֲסוּר לְהִתְעַצֵּב עַל הַיְלָדִים, וְרַק לְשִׁמְעַ מֵהַ שְׁשׁוֹאֲלִים וְלְעֲנוּת לָהֶם בְּסִבְלָנוֹת, וּבְזֶה בְּעֲצֻמוֹ מְקַיְמִים עֵקֶר הַמִּצְוָה שֶׁל סְפוּר יְצִיאַת מִצְרַיִם. ה. כָּל אֵלּוּ שֶׁהוֹלְכִים אֲצֵל הַהוֹרִים לְחַג הַפֶּסַח, צָרִיכִים מְאֹד לְשִׁמְרָה, שֶׁלֹּא יֵצֵא, חֵס וְשָׁלוֹם, חֲלוּל שֵׁם שָׁמַיִם, כִּי גַם אֶת הַהוֹרִים צָרִיכִים לְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְסַפֵּר לָהֶם מִהַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לָעַם יִשְׂרָאֵל בִּיְצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי גַם הֵם בְּכָלֵל תִּינוּקוֹת שֶׁנִּשְׁבּוּ, וְעַדִּין לֹא יוֹדְעִים כָּלוּם, וְצָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְרָה עַל מִצְוַת כְּבוֹד אֵב וְאֵם, שֶׁהִיא חֲמוּרָה שְׁבַחֲמוּרוֹת, וְאֶפְלוּ שֶׁהֵם עַדִּין חֲלוּנִים, צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְרָה שֶׁלֹּא לְצַעַר אוֹתָם, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשֵׁין לֹא): בְּזִמְן שֶׁהָאָדָם מְצַעַר אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יָפָה עֲשִׂיתִי שֶׁלֹּא דִרְתִּי בִּינִיָּהֶם. וְאָמְרוּ (שֵׁם ל:): בְּזִמְן שֶׁהָאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כָּאֵלּוּ דִרְתִּי בִּינִיָּהֶם וְכַבְּדוּנִי, וְאֵל יִטְעוּ אֶתְכֶם כָּאֵלּוּ שֶׁאַתֶּם צָרִיכִים לְהִתְפַּרֵּד מֵהֶם, חֵס וְשָׁלוֹם, זֶה טְעוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וְעוֹן בְּלִתִּי יְכַפֵּר, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם הַהוֹרִים

שְׁלָכֶם, וְאִף שֶׁהֵם עֲדִין רְחוּקִים מִהַקְדָּשָׁה לְצַעֲרָנוּ הָרַב, עֲלִיכֶם לְהַשְׁתַּדֵּל לְקָרֵב אוֹתָם בְּדַרְכֵי נֶעֱם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנּוּ דְבֵי אֱלֹהֵינוּ וְרַבָּה, פִּרְשָׁה כֹז): כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִבְּקֵשׁ מִן הָאָדָם רַק שְׂיִכְבֵּד אֹב וְאִם; וְלִכְּן רָאוּ לְהִיּוֹת חֲזוּקִים בְּזוּה. ו. הָעֵקֶר לֹא לְשַׁכַּח בְּלִיל הַסֵּדֶר, וְלִזְכֹּר הַיֵּטֵב אֵת מֵה שֶׁאָמְרוּ הַצְּדִיקִים, כְּפִי שְׂמִתְנַהֲגִים בְּלִילָה הַקְדוּשׁ הַזֶּה, כֵּן יִתְנַהֵג עִם הָאָדָם כָּל הַשָּׁנָה, וְלִכְּן תִּזְוָהוּ מְאֹד מְאֹד, שְׁבִלִיל הַסֵּדֶר לֹא לְהִיּוֹת כְּכַעֲס, וְלֹא לַעֲשׂוֹת מְרִיבוֹת בְּבֵית, כִּי אִזּוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד מִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיוּ מְרִיבוֹת, כִּי חֵס וְשְׁלוֹם, אִם יֵשׁ בְּלִיל הַסֵּדֶר אִיזוֹ מְרִיבָה בְּבֵית, אִזּוֹ כָּל הַשָּׁנָה יִהְיֶה כָּךְ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְלִכְּן צָרִיכִים מְאֹד לְהִזְהַר בְּלִילָה הַזֶּה לִיל הַסֵּדֶר, לְשָׁמֹר עַל הַדְּבִוּר, וְלְהִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה עִם הַיְלָדִים. ז. תִּזְוָהוּ אֵת כָּל הַמְּכֻלּוֹת, אִם הֵם לֹא יִמְכְּרוּ אֵת הַחֲמִץ אֲצֵל הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא בָּא פְּחִי, לֹא נִכְנָס אֲצֵלָם כָּל הַשָּׁנָה לְקִנּוּת, וְזוּה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ, כִּי אַחֲרַת נַעֲבֵר עַל חֲמִץ שֶׁעֵבֵר עָלָיו הַפֶּסַח, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לְכֶם חַג פֶּסַח פֶּשֶׁר וְשִׁמְחָה, וְתִזְכּוּ לַחֲתוֹן אֵת הַיְלָדִים שְׁלָכֶם בְּגִיל צְעִיר, וְיִהְיֶה לְכֶם רַב נַחַת דְּקָדְשָׁה מֵהֶם.

חַג פֶּשֶׁר וְשִׁמְחָה...

לא כח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְתֵּי-קִדְשׁ לְסֵדֶר וּיְקָרָא, ז' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... עִם כָּל מִשְׁפָּחָתוֹ שְׂיִחְיוּ.

בְּאֵתִי לְבָרַךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַת 'בּוֹאֲכֶם לְשְׁלוֹם' תְּמָה וּלְבִבֵית, שְׂזִכְיֶתֶם לְהַכְנִס בְּעִירוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל "בְּנֵאֵל עִיר בְּרִסְלָב", אֲשֶׁר בְּקִרְוֹב מְאֹד יִקָּים דְּבָר זֶה פֹּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתּוֹכְלוּ לְהִתְאַקְלֵם פֶּה בְּקִלּוֹת, וְתִרְוּ רֵב נַחַת מִלְדֵיכֶם, וְנִזְכָּה לְחַנּוּף אוֹתָם בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו'ל, בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה וּבִהִתְבוּדָדוֹת וּבִירְאַת שָׁמַיִם שְׁלָמָה.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׁזָכִיתְ לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהָאוֹר הַזֶּה שֶׁסִּפְּגַת שָׁם, יִמְשֹׁךְ עֲלֶיךָ כָּל הַשָּׁנָה. הַעֲקֹר תִּשְׁתַּדֵּל שֶׁתְּהִיָּה אֲהָבָה וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְזָר לֹא יִתְעַרֵּב בֵּינֵינוּ, וּבָזָה נְצִלִיחַ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ וְדַרְכְּכֶם מָאד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא כט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוּ, ח' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מָאד ... גִּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה חַג הַפֶּסַח שֶׁהוּא חַג הַחֵירוּת הַגִּיעַ, רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּפְאוֹן זֶה הַחֲמִץ, וּבְפֶסַח צְרִיכִים לְבַעַר אֶת הַחֲמִץ לְגַמְרֵי, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְקַנּוּת לְעֲצָמוֹ מִדַּת הַשְּׂמִחָה, לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְשִׁמְחָה, אֲלֹא עַל-יְדֵי שְׂמִכְרִיחִים אֶת עֲצָמוֹ, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כד), שֶׁכְּשֶׁמְקַיְמִים אֶת הַמְצוּוֹת בְּשִׁמְחָה, יְכוּלִים לְעֲלוֹת אֶפְלוֹ מִתַּקְּף הַקְּלָפוֹת עַד עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, בְּבַחֲנֵינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, לְהַפְלִיל בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכֵן מוּבָא (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שְׁצִרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַיְסוּד שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי שְׂמִחָה יוֹצְאִים מִהַקְּלָפוֹת, וְלָכֵן עֲכָשׁוּ בִימֵי

פֶּסַח אַתָּה צְרִיף לְבַעַר אֶת הַחֲמִין, שֶׁהוּא הַעֲצָבוֹת וְהַדְּפֹאֹן, וְלִבּוֹא אֶל שְׂמֵחָה אֲמֵתִית, וְעַל־יְדִי־זֶה תִּהְיֶה נִכְלָל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שְּׂאֵתָה צְרִיף בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְעַל־יְדִי־זֶה תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבַע־עוֹלָם. הַעֲקֵר לֹא לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן.

גַּם עֲכָשׁוּ בַעֲת הַטְּרָדוֹת שִׁישׁ לְצַרְכֵי הַחֵג, רְאֵה 'לְגַנְב' עֵתִים לַתּוֹרָה: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, מִכָּל לְמוֹד קִצָּת, כִּי הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים הָאֵלוּ הֵם כְּנֶגֶד הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְאִז טוֹב לוֹ לִנְצַח נְצַחִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לֹא ל.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוּ, ח' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת חוֹבֶרֶת "פֶּסַח" שֶׁחִבְרַת וְחִלְקַת בֵּין הַיְלָדִים, מָה אִמַּר לָךְ! זֶה עֲבוּדָה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְרֵאוֹת אֶת הַיְגִיעָה וְהַטְּרַחָה שְׂאֵתָה מְכַנִּים בְּיְלָדִים, וְאֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת רְשׁוּתְךָ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַחוֹבֶרֶת שְׁלָךְ לְכָל הַתְּלַמוּד תּוֹרָה, כִּי זֶה שִׁיף לְכָל הַגִּילָאִים, וְיִכּוּלִים לְלַמֵּד מִזֶּה הַרְבֵּה, וְגַם הָאֲבוֹת יְכוּלִים לְלַמֵּד מִזֶּה הַרְבֵּה.

רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק בְּיָתֶר שׁ אֶת וּבְיָתֶר עוֹ בְּעֲבוּדַת הַמְּלַמְדוֹת, אֲשֶׁר הִיא עֲבוּדַת קִדְשׁ קִדְשִׁים, וְזֶה זְכוּי הַרְבִּים לְדוֹרוֹת, כִּי הַתְּלַמְדִים הָאֵלוּ אִם יִחְדִּירוּ בָהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִרְאֵת שְׂמִים שְׁלֵמָה, וְהַלְכוֹת, עַל־יְדִי־זֶה יִזְכוּ לְבַסּוֹף לְהִיּוֹת יְהוּדִים יְרֵאִים וְשְׁלֵמִים, וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲבוּדַתְךָ עֲבוּדַת הַקִּדְשׁ, וְאֵל

רכד אָשֶׁר לא לא — לא לב בַּנְחַל

תַּתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, הָעֵקֶר הוּא הַדְּבּוּר, לְדַבֵּר אֶתְּם
הַרְבֵּה מְאֹד דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית. רַבְּנוּ ו'ל אָמַר, שֶׁהַדְּבּוּר
יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל — לְטוֹב אוֹ לְהַפֵּךְ.

הָעֵקֶר רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָהּ, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גְדוּל
אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא לא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוּ, ח' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אֲנִי נֶגֶד כָּל מֵינֵי אֱלִימוֹת פִּיזִית וּמְלוּלִית, רְצִיָּתִי
מְאֹד מְאֹד, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בְּקַהְלָתְנוּ, וְלִכֵּן כָּל מָה שֶׁכְּתַבְתָּ זֶה
הַכָּל נֶגֶד רְצוֹנִי, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכָּל יִסְתַּדֵּר עַל
הַצֵּד הַכִּי טוֹב, בְּנֹדְאֵי אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מֵהַסָּמ"ך-מ"ם שֶׁלֹּא
יִכָּנַס בְּמַחְנָנוּ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי נֶגֶד כָּל מֵינֵי אֱלִימוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר שְׁנוּצְלִיחַ דְּרַפְּנוּ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא לב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוּ, ח' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּיְכַבֵּר דְּבַרְתִּי בְּעֵינֵי חִלּוּקַת הַמוּצָרִים
בְּעַבּוּר הַמְּטַפְלוֹת, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקְבַּל כָּל אַחַת
אֶת הַמָּנָה שְׁלָהּ בְּשִׁפְעַ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְאַף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁנֵה פּוֹאֵב לָךְ, וְגַם לִי פּוֹאֵב
בְּשָׂבִיל הַבֵּן ... גֵּרוֹ יְאִיר, עִם כָּל זֹאת בָּא עֲכָשׁוּ חַג הַחֲרוּת, חַג
הַפְּסֹחַ, וּבְלִיל הַסֵּדֶר יְכוּלִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַפְעַל
כָּל מָה שְׁצָרִיכִים, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל
הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְעוֹד נִזְכָּה לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

לֹא לֵג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צו, ח' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), אֲשֶׁר כָּל הָעוֹנוֹת
שֶׁל הָאָדָם חֲקוּקִים עַל עֲצֻמוֹתָיו, וְלִכְּן צָרִיכִים וְדוּי דְּבָרִים,
וְכִשְׁמִתוּדִים — יוֹצְאִים הָעוֹנוֹת מֵהָעֲצֻמוֹת, וְזֶה נוֹתֵן לָאָדָם הַרְגָּשָׁה
טוֹבָה, שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ אֶת עֲצֻמוֹ אַחֲרֵת לְגִמְרֵי, וְלִכְּן יְכוּלִים לְהִתְוֹדֵת
גַּם עַל הַכֶּתֶב.

הַעֲקָר רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמִי
וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר
אֲצִלָּךְ עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת,
וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שְׂיִבֹאוּ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֶיךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

לא לד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ח' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, כל אלו הטפין טפין וכו' וכו', שאתה מגלה בדברי רבנו ז"ל הם מאוד יפים. אתה צריך לקחת את הכלל הזה לפני עיניך, והוא המאמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנה), שצריכים להאמין בצדיק עם דעת, כי אם מאמינים בצדיק בלי דעת, יכולים לפל מהאמונה, הינו שצריכים לדעת שהן אמת הצדיק נכלל באין סוף ברוך הוא, אבל הוא גם-כן נברא, אלא הוא זכה להגיע אל בטול כזה עם הבעיות והטרדות והצרות שמסבבים אותו, הוא בורח אל הקדוש-ברוך-הוא, וזו מעלת עם ישראל יותר על המלאכים, שאלמלא היו פה, והיה עובר עליהם מרירות כזו, היו נופלים לנוקבא דתהומא רבה. ולכן צריכים לזכור את המאמר הזה, שהצדיק הוא גם-כן נברא, אלא הוא עוסק לקשר אותנו אליו יתברך, וזו מעלתו, ולא לעשות מהצדיק מציאות בפני עצמו, כי זה פגם הכבוד, שפוגמים בכבודו יתברך, כי באמת גם הצדיק נכלל באין סוף ברוך הוא, והוא לא רוצה שום דבר, נגד רצונו יתברך, הוא מוסר את הכבוד רק אליו יתברך, וזה עקר שלמותו, ואשרי מי שזוכה להיות מקרב אל צדיק כזה.

בודאי התורה היא כפי השומעים, ואם יש שמה אנשים שלא מסגלים לקלט את הדברים האלו, לא כדאי לדבר בפניהם דברים אלו שדברת.

אם תעין טוב תראה, שלפני שאני הולך להגיד תורה, אני מסתפל היטב ומעין בכל אחד שיושב שמה, כדי שלא אדבר יתר מהמדה, וזו העבודה הכי קשה אצלי, לדבר עם בני אדם, שאני

אָשֶׁר   לֹא   לֵה   בְּנַחֵל   רִכּוּז

צָרִיךְ לְזַכֵּר אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, לְרֹאוֹת אֶת מַעֲמָדוֹ וּמַצְבּוֹ בְּאִפְנֵי שְׂלֵא יִקָּבֵל יוֹתֵר מִדְּאִי, וְלֹא פְחוֹת, וַיֵּשׁ בְּזֶה חֻכְמָה עֲצוּמָה.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּבְיֵן מֶה אֲנִי מְרַמֵּז לָךְ.

הַעֲקֵר תְּחִזִּיק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִם שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂעוּבֵר עָלֶיךָ מֶה שְׂעוּבֵר, אָבֵל אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שְׂאִין בְּרִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם שְׂלֵא יַעֲבֵר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר, וְעֵקֶר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזְזוּכָה לְהַחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ חֵג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה, וְתִפְעַל אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֶה שְׂאִתָּה צָרִיךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֵג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לֹא לֵה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָה צוּ, ח' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

מְאֹד מְאֹד רְצִינִי לְדַעַת, אִם חִסֵּר לָךְ עוֹד מִשְׁהוּ עַל צָרְכֵי חֵג הַפֶּסַח, וְאֲנִי אֶדְאָג לָכֶם שְׂלֵא יִחְסֵר לָכֶם שׁוּם דָּבָר, רַק תְּהִי שִׂמְחָה וְעֲלִיזָה, וְתִהְיֶי סְבֻלָּנִית לְגַבִּי בְּעֵלְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שִׂיְהִיָּה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים, אֵל תִּשְׁבְּרֵי מִשׁוּם דָּבָר, וְאֵל תִּפְחָדִי מִשׁוּם דָּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שִׂיְהִיָּה לָךְ רַק טוֹב בְּחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חֵג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא לו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ח' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אֲנִי מְעִיֵן הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּכָל דְּבֹר וְדְבֹר שֶׁאֲתָה כּוֹתֵב, הֶעֱקָר צְרִיכִים בְּחַיִּים זֶה רַק סִבְלָנוּת, שְׁנוּבֵעַ מְאֻמוּנָה בְּבוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), שֶׁעַל-יְדֵי אֲמוּנָה זוֹכִים לְכַח הַגְּדֵל וְכַח הַצּוּמָח, וְלַגְדֵּל וְלַצְּמִח בְּעִבּוֹדַת ה' יִתְבָּרֵךְ.

אֲתָה צְרִיף לְהַבִּין, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים גְּסִיּוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאָדָם צְרִיף לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ זֶה הָעוֹלָם דִּיקָא, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא גִּשָׁא טז): מִיּוֹם שֶׁכָּרָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, גִּתְּאָנָה שְׂיִהִיָּה לוֹ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים; הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְגוּר אֲתָנוּ, וְשׁוֹלַח לָנוּ כָּל מִינֵי גְסִיּוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, כְּדִי שְׁנַתְּגַבֵּר עַל הַכֹּל, וְנִזְכֶּה לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתוֹךְ כָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה. זוֹ שְׁלֵמוֹת הָאָדָם — שְׁמוּצָא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הַזֶּה, וְחַי בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדַגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא נִבְהַל מִכָּל מִינֵי מְנִיעוֹת וּבְלִבּוּלִים שֶׁבָּאִים לוֹ עַל הַדְּרָךְ.

הַדְּבֵק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר רַק אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה שְׂיִהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית בִּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כָּךְ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אִישׁ וְאִשָּׁה הֵם בְּחִינַת יְחִוּד עֲלִיּוֹן, וְכִפֵּי שְׁמַתְנַהֲגִים כְּאֵן לְמִטָּה, כָּךְ מִתְנַהֵג שְׂרָשׁ נִשְׁמַתָּם לְמַעְלָה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא לז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ח' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלֵה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה חַג הַפֶּסַח מִתְקַרֵּב, וְעֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיִתְרַת שְׁאֵת וּבְיִתְרַת עֲזֵת
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִרְאֶה לְהוֹצִיא מִמֶּךָ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת
וְהַדְּפֹאוֹן, כִּי עַקֵּר הַמִּצְוָה זֶה גְלוּי אֱלֻקוֹת, שְׂמִחָה וּדְבָקוֹת אֲמִתִּית
בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תִּקַּח אֶת
עֲצֻמָּה בְּיַדְךָ עֲכָשׁוּ, וְתִהְיֶה נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהִקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה עִם הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שְׂיֵשׁ בְּךָ, שְׂזֵה עַקֵּר
הַגְּאֻלָּה, וְכִמוּ שְׁאֲמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (הַשְּׂכֵמֶת הַבָּקָר, הַלְכָה א'), שְׁעַקֵּר
עֲבוֹדַת מְשִׁיחַ צְדִיקְנוּ יִהְיֶה לְמִצְאָה אֶת הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שְׂאֲצֵל כָּל בַּר
יִשְׂרָאֵל. וְאָדָם צְרִיף לְדוֹן אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד לְכַף זְכוּת, כִּמוּ שְׁאֲמַר
רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב), כִּי אֵין זֶה חֲכָמָה לְהַפִּיל
אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד בְּעֲצָבוֹת וְדִפְאוֹן, וְלַחֲשֹׁב כְּאִלּוּ אָבֵד מְנוּס וְתִקְוָה
מִמֶּנּוּ, וְכִאִלּוּ כְּבָר לֹא יִהְיֶה מִמֶּנּוּ שׁוֹם דְּבָר, זֶה סֶתֶם טַפְשׁוֹת
וְשִׁגְעוֹן, אָדָם צְרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם רַק לְדוֹן אֶת
עֲצֻמוֹ לְכַף זְכוּת, לְמִצְאָה בְּעֲצֻמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְעַל־יַד־זֶה יִגְאָל
מִכָּל צְרוּתוֹ, וְזֶה סוּד חַג הַחֲרוּת חַג הַפֶּסַח, שְׂאֲנַחְנוּ יוֹצְאִים
מִהַגְּלוּת, הָעֲצָבוֹת וְהַדְּפֹאוֹן שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, תִּקַּח אֶת עֲצֻמָּה בְּיַדְךָ,
וְעַל־יַד־זֶה תִּתְעַלֶּה מְעַלָּה מְעַלָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַפְלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתְּמִיד תִּחְשֹׁב רַק
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב):
אִם אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת, וְהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת
כָּל פֶּה, תְּמִיד הִיא מְדַבֵּר אֵל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְכִשְׁלֹא יוֹדֵעַ אֶת
זֶה, בְּשִׁבִיל זֶה הוּא לֹא מִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. לִכֵּן רְאֵה לְהַחֲדִיר

בְּעֶצְמָךְ אֲמוּנָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתִּזְכֶּה לְהַפְלִיל בְּאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא תִקְנֶה לְעֶצְמָךְ מִדַּת הַסְּבִלְנוּת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדָּה יוֹתֵר
טוֹבָה מִזֶּה, שֶׁהָאָדָם סְבִלָן, וְאֵינוֹ מִתְעַצֵּבֵן עַל שׁוּם דְּבָר בְּפֶרֶט בְּבֵית
עַל הָאִשָּׁה וְעַל הַיְלָדִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

לא לח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי צוּ, ח' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

קִרְאתִי אֶת כָּל הַמַּכְתָּב בְּעִיּוֹן רַב.

אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, שְׁעַקֵּר הַלְמוּד שְׂאֲנִי מְלַמֵּד אֶת הַתְּלָמִידִים
— אִיךָ לְהַחְזִיק מְעַמָּד בְּעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי הַזֶּה, וְלִמְצֹא אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶפְלוֹ בַּמְצָבִים הַכִּי קָשִׁים, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר, וְלִכְן אֶל
תִּדְחֲקוּ אֶת הַשְּׁעָה, אִם אַתֶּם מְרַגִּישִׁים שְׁעֵדִין קָשָׁה לָכֶם לְבוֹא
לִיבְנָאֵל, אֶל תִּדְחֲקוּ אֶת הַשְּׁעָה, כִּי כָּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(בְּרִכוֹת סד): כָּל הַדוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה — הַשְּׁעָה דוֹחֶקְתּוּ, אֲסוּר לְדַחֵק
אֶת הַשְּׁעָה, כִּי זֶה נִקְרָא גְזוּלָה וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ'), שְׂאֶפְלוֹ בְּתַפְלָה אֲסוּר לְדַחֵק אֶת
הַשְּׁעָה, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים, וְאִם יִתֵּן
— יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא. הַחַיִּים מְלֵאִים גְּסוּיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מְעַמָּד וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, אֶלָּא מוֹצֵא אֶת הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּחַיֵּי הַיּוֹם יוֹם, וּמְסַתְּפֵל עַל אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל פְּרָט
וּפְרָט מִפְּרָטֵי הַבְּרִיאָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

לא לט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ח' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל פלליות אנשי
שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב",
הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

באתי לבקש אתכם מאד מאד, היות שנכנסים לגור משפחות
חדשות, ואני דן את כל אנשי שלומנו לכף זכות, בודאי כל אחד
טרוד בענינו, ובפרט בעניני צרכי החג וכו', עם כל זאת מן הישר
לקבל את פני תושב חדש מאנשי שלומנו בסבר פנים יפות, וזו
המדה הכי יפה של בר ישראל, לקבל תושב חדש בסבר פנים יפות,
וזה היה הרצון של רבנו ז"ל, ואת זה ראינו לפני שני דורות כל
תושבי אומן מאנשי שלומנו, כשהגיע מקרב חדש — קרבו אותו
וקבלו אותו בסבר פנים יפות, ועזרו לו להתאקלם, ומדוע שלא
נעשה את זה ביבנאל, כי אני מבטיח לכם, שפה תהיה "עיר
ברסלב" במלא מובן המלה, ולכן אני מאד מאד מבקש את כל אחד
מאנשי שלומנו לקבל כל תושב חדש שבא להצטרף לקהלתנו
בסבר פנים יפות.

בכל קהלה גם נכנסים אילו עשבים שוטים, תמהוניים וכדומה,
ואת זה אני לא רוצה בשום פנים ואפן בקהלתנו, כי אני מוסר את
נפשי זה חמש עשרה שנה, שתהיה לנו קהלה יפה וחסודה לחנוך
את ילדינו על טהרת הקדש, ולעזר אחד לשני, ולעשות חסד אחד
עם זולתו, ומה אנחנו צריכים עזי פנים. וכבר ידוע מה שמוהרנ"ת
ז"ל אמר: את הכל רבנו ז"ל יכול לקחת, אבל לא עזי פנים, ולכן
אם ימצא בינינו איזה עז פנים, נסלק אותו מהקהלה, כמו שכבר
היה בעבר, שסלקנו כמה פראיים שהתקוטטו וכו', כי כשאדם הוא
חצוף, בידוע שעבר עברה, והוא מסכן מגלה את מעשיו, כי לא
יריב אחד עם השני, אלא אם כן הוא פגום בפגם הברית, רחמנא

לְצִלָּן. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה, שְׁבַקְהֶלֶה שְׁלֵנוּ לֹא יִמָּצֵא שׁוֹם תְּמַהוּנֵי וְכוּ', אוֹ עֹשִׁים שׁוֹטִים וְכוּ', מִי שְׁלֹא אוֹהֵב אֶת הַקְּהֶלֶה שְׁלֵנוּ, שְׂיַעֲשֶׂה טוֹבָה וְיִלְךְ לְמָקוֹם אַחֵר, אֲנִי לֹא אֶתֵּן בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפּוֹ, שְׂיִבְנֵאל תִּהְיֶה עִיר מְקַלֵּט לְתְּמַהוּנִים.

לְאַחֲרוֹנָה אֶרְעוּ כִּמָּה גְּבוּלוֹת כָּאֵן בְּבֵית־הַפְּנִסֵּת, שְׁנִגְנְבוּ כְּסָפִים מְכַמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁרַק שָׁמוּ אֶת זֶה בְּתַמְיִמוֹתָם לְיָדָם בַּעֲת הַתְּפִלָּה, וּכְשֶׁגָּמְרוּ אֶת תְּפִלַּת שְׁמוֹנֵה עֶשְׂרֵה גַּעְלָם הִתִּיק, וּבְיַדֵּי אָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֵר עַל כְּסָפוֹ, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ וְ"ל מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, וּפְעַם אַחַת בָּא אֶחָד מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְסַפֵּר לְרַבְּנוּ וְ"ל, שְׁנֵאֲבָד לוֹ כְּסָפוֹ, וּבְמָקוֹם שְׂיִקְבַּל חֲזִיק מִרַבְּנוּ וְ"ל, עוֹד קָבַל מִמֶּנּוּ בְּזִיוֹן, שְׂצַעַק עָלָיו: "כִּמָּה אָדָם טוֹרַח עַד שְׂמַשִּׁיג אֶת הַכֶּסֶף, וְלִבְסוֹף הוּא מְפָקִיר אֶת זֶה שְׂיִגְנְבוּ לוֹ, אוֹ שְׂיֵאֲבָד אֶת זֶה"; וְלִכֵּן צָרִיכִים לַעֲמֹד מְאֹד מְאֹד עַל הַמְּשֻׁמֵּר, וְאִם רוֹאִים מִיִּשְׁהוּ מְסֻתוֹבֵב בְּבֵית־הַפְּנִסֵּת שְׁלֹא מְקַהֲלָתְנוּ, צָרִיכִים לְהִבִּין שֶׁזֶה הוּא הַגְּנֹב, וְתַכְף־וּמִיד לְעַרֵב אֶת הַמְּשֻׁטָּרָה, כִּי אֲנַחְנוּ לֹא יוֹלִים לְתַת לְאוֹרְחִים בְּלִתֵּי רְצוּיִים תְּמַהוּנִים וְכוּ', לְהִסְתּוֹבֵב בִּיְנֵינוּ, וּכְבָר הָיוּ כִּמָּה פְּעָמִים גְּבוּלוֹת. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ שְׂתַעֲמְדוּ עַל הַמְּשֻׁמֵּר.

נָא וְנָא עֲכָשׁוּ כְּשֵׁאִין תְּלַמּוּד־תּוֹרָה וּבֵית־סֵפֶר, רְאוּ מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הַיְלָדִים שְׁלָכֶם עִם מִי הֵם מְסֻתוֹבְבִים, כִּי הַיְלָדִים צָרִיכִים רַחֲמִים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּבִפְרָט שְׂאֲנַחְנוּ כָּל־כָּף מוֹסְרִים אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּעִבוּר יְלָדְנוּ, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עֲלֵיהֶם.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם שְׂפַע עַל חַג הַפֶּסַח.

הַמְּאַחֵל לָכֶם חַג פֶּשַׁח וְשִׂמְחָה...

לא מ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ח' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוּל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדַבּוּר שְׁמֻדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ
שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲמַד עַל הַמְּשֻׁמֵּר, שְׁשֵׁנִי גִיסִיךָ
... גֵּרוֹ יְאִיר, וְ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁיִתְפַּלְלוּ בְּכֹל יוֹם בְּמִנְיַן דִּיקָא עֶרֶב
וּבִקְרָ וְצִהְרִים, וְכֵן שְׁיִקְבְּעוּ עֵתִים לְתוֹרָה, כִּי אֲנִי מֵאֵד רוּצָה שְׁיִלְמְדוּ
בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַנַּפְשׁ.

רַק חֻזַּק וְאַמֶּץ, כִּי גְדוּל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִם תַּחֲזִיק מֵעַמֵּד,
עוֹד תִּרְאֶה הַרְבֵּה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הִזְהָ אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּשֵׁם רַבִּי יִשְׂרָאֵל טִירָאֵהוּיָצֵעַר,
זְכְרוֹנוּ לְבִרְכָה, הוּא הִזְהָ עֲנִי גְדוּל, וְהִזְהָ גַר בְּחֻדְרֵ קֶטָן סְמוּךְ
לְמִקְוֵה, וְהִזְהָ לוֹ אֲשֶׁה צְדָקַת מֵאֵד (הִיא הִזְהָ בְּתוֹ שֶׁל רַבִּי גֵתָן
בְּרַבִּי לֵיִיבֵל רְאוּבֵן ז"ל, שְׁחִבֵּר אֶת קוֹנְטֵרַס הַצְּרוּפִים), וְהֵם שְׁנִיָּהֵם
הִיוּ קָמִים בְּחֻצוֹת וְאוֹמְרִים תִּקּוֹן חֻצוֹת, זֶה בְּזוּיַת זֶה, וְזוֹ בְּזוּיַת זֶה,
וּבּוֹכִים עַל גְּלוּת הַשְּׂכִינָה, וּמְחַמֵּת שְׁהִיוּ הַרְבֵּה מִתּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם
שְׁנָתָנוּ לָהּ פְּדִיוֹנוֹת עִם שְׁמוֹת, שְׁתַּעֲבִיר אֶת זֶה לְבַעֲלָהּ, אֲזִי בַעַת
חֻצוֹת הִזְהָ מְזַכֵּרָה לְבַעֲלָהּ: תַּתְּפַּלֵּל עַל שֵׁם זֶה — הוּא צְרִיךְ
יְלָדִים, תַּתְּפַּלֵּל עַל שֵׁם זֶה — הוּא צְרִיךְ פְּרִנְסָה, תַּתְּפַּלֵּל עַל שֵׁם

זֶה הוּא צָרִיף יְשׁוּעָה וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן הַזְכִּירָה לוֹ הַרְבֵּה שְׁמוֹת, וְאֶשְׂרֵי זֶה כְּזֶה שְׁחִיִּים כָּכָה.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לאַ מאַ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ח' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ מִבְּעֵלְךָ, שְׁעֵשִׂית קִרְחַת, וְזוֹ מִצְוָה מְאֹד גְּדוּלָּה, שְׁלֹא יֵרְאוּ אֶת הַשְּׁעֵרוֹת בַּחוּץ, כִּי לְהִפָּךְ אִם רוֹאִים שְׁעֵרוֹת מִהָאִשָּׁה, זֶה גּוֹרֵם אַחֲרֵי-כֵן לְדִינִים בְּבֵית. וְכֵן בְּעֵנִין הָאִפּוֹר וְכוּ', שֶׁהַפְּסָקָת לְאַפֵּר אֶת עֲצָמְךָ, זֶה גַם-כֵּן מַעֲנִין הַצְּנִיעוּת.

אָבֵל הוּא כָּתַב לִי, שֵׁישׁ נְשִׁים צְעִירוֹת שְׂמֵצִיקוֹת לָךְ בְּעֵנִין זֶה, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׂתַּכְתְּבִי לִי אֶת הַשְּׁמוֹת, וְזֶה לֹא לְשׁוֹן הָרַע, כִּי פְּשׁוּט אֲנִי צָרִיף לְהַעֲמִיד אוֹתָן עַל הַמְּקוֹם, וְכַמוֹכֵן אֶכְתֵּב אֶת זֶה בְּצוּרָה כְּזוֹ, שְׁפָלָל לֹא יִדְעוּ שְׁזֶה בָּא מִמֶּךָ, אָבֵל אֲנִי מְכַרְח לְדַעַת אֶת הַשְּׁמוֹת, כְּדֵי לַעֲמֹד עַל הַמְּשֻׁמֵּר, כִּי אֶצְלִי הַצְּנִיעוּת זֶה יוֹתֵר מִהַכֵּל.

רְאֵי לַעֲזוֹר לְבַעֲלְךָ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשִׂמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לאַ מבַּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ, ח' נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁתַּכְנַס בְּזִמָּן הַבָּא לְכוֹלֵל, שְׁתּוּכַל לְלַמֵּד שְׂמָה עַל־פִּי סֵדֶר דְּרַךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְנֵי ז"ל, וְתִקְבַּע לְעֶצְמָךְ עַל כָּל הַקִּיץ לְגַמֵּר שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם עִם פְּרוּשׁ רַש"י ז"ל, וְכֵן לְגַרְסַּ בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּיֹת, וּגְמָרָא. הִיָּה טוֹב אִם תּוּכַל לְלַמֵּד עִם חֲבֵרוֹתָא גְמָרָא עִם פְּרוּשׁ רַש"י וְאִם אֶפְשָׁר תּוֹסְפוֹת — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד אֶת הַמְדַרְשׁ רַבָּה עַל פְּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְאִנִּי מָאד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁעַל־יְדִי־זוֹה תִּתְעַלֶּה בִּידִיעַת הַתּוֹרָה. וְעַל כָּלֵם — תִּלְמַד הַרְבֵּה שְׁלַחַן עֲרוּף. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תּוּכַל לְלַמֵּד גַּם־כֵּן בְּחֲבֵרוֹתָא טוֹר וּבֵית יוֹסֵף וּמְחַבְרַי רַמ"א עִם מַגַּן אַבְרָהָם וְטוֹרֵי זֶהָב, וְטוֹב מְעַט בְּכוּנָה מֵהַרְבֵּה שְׁלֹא בְכוּנָה, וְכֵף תִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַד' חֻלְקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף.

אֲנִי מָאד מָאד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּחֲיוּ בִּיחָד בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וְאֵל תִּרְיֹכוּ, כִּי אִם יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם, זֶה יָבִיא לְכֶם בְּרָכָה בְּבֵית.

זְכוּר, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (כְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטֹלָה מְבִיאָה לִידֵי שְׁעָמוּם וְלִידֵי זְמָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן; וְלִכֵּן עַכְשָׁו כְּשֵׁיִשׁ לָךְ רַק בַּת אַחַת, אַתָּה יְכוּל לְהַשְׁלִים אֶת עֶצְמָךְ לְלַמֵּד הַרְבֵּה תּוֹרָה.

הַדְּבֵק אֶת עֶצְמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַחֲשֹׁב רַק מְמוֹנוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִז תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת גֵּרָא וְחֹרֵד לְדַבֵּר ה', שְׁתַּמִּיד תִּצְיִיר בְּדַעְתָּךְ, שְׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הוֹלֵךְ אַתָּךְ וְשׁוֹמֵעַ בְּקוֹלְךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא מג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צו, ח' גִּיסוֹן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

צר לי מאוד לשמע, שגנבו ממך את כל התיק עם כסף וכו', תקח את זה לכפרת עוונות, כי כך כתוב בזהר (תקוני זהר כמג.): אית מאן דפרע בגופה ואית מאן דפרע בממונא, יותר טוב לשלם עם הכסף, מלשלם, חס וחסלילה, עם הגוף, מי יודע מה נגזר עליך, ובזה נחלף וכו', עם כל זאת רציתי מאוד מאוד שלא תהיה בטלן, מהיום והלאה לא משאירים כסף פתוח, כי פרצה קוראת לגנב.

אודות הספרים שכתבת, מאוד מאוד אני מודה לך מקרב לב על כל מה שאתה טורח בשבילי, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתעזור לי להשיג את כל הספרים.

ראה להתבודד בכל יום אליו יתברך, אשר אין עוד דבר יותר חשוב ויותר טוב לאדם מלדבר אל הקדוש-ברוך-הוא אפלו חמש דקות, וזו זכות גדולה לנשמה.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

לא מד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ח' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין זו עצה לפל בדתך, ושתהיה לך כל-כך הרבה חלישות הדעת מכל דבר.

אדם צריך להרגיל את עצמו תמיד רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא, ואל זה אי אפשר להגיע, אלא על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, לצאת לטייל בין ההרים, ולצעק הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא, כדי שיזדבך מחו ודעתו, כי אי אפשר להגיע לזכוף וטהרת המחין, אלא כשצוּעֵקִין ע' קלין, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוה"ר), חלק א,

סימן כא); פֿי פֿשֶׁה־מַחֲזִין הֵם בְּעֵבֹר, צָרִיכִים לְצַעֵק הַרְבֵּה אֶל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

גא וְנָא תַדְבִּיק אֶת עֲצָמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, פֿי הֵנּה נִכְנָס עֲכָשׁוּ חַג הַחֲרוּת, שְׁצָרִיכִים לְנִקּוֹת אֶת הַמַּחֲזִין, וְלַהֲגִיעַ לְדַעַת הַשָּׁלֵם, וְלִכֵּן רֵאָה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ. וְתֹאמִין, שְׁפָל מַה שְׁקוּרָה אִתָּךְ בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֲנִי — הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְלִכֵּן מַה לָּךְ לַהֲיוֹת שְׁבוּר, וּמַה לָּךְ לִפְלֵ בְדַעְתָּךְ כָּל-כָּף, תַּעֲשֶׂה הַתְחַלָּה חֲדָשָׁה, וְאִז תֵּרְאֶה שְׁפָל הַחַיִּים שְׁלָךְ יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרֵי לְטוֹבָה.

גא וְנָא רֵאָה לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, פֿי הַשְּׂמֻחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחֲנִי, וְכָל אֵלוֹ שְׂתַמִּיד שְׂמֻחִים הֵם מִצְּלִיחִים. וְכִמּוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמֻחָה, חֵלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שְׂמֻחַ תַּמִּיד — הוּא מְצַלִּיחַ; וְלִכֵּן תַּעֲבֵד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְאִז טוֹב לָךְ בְּנֶה וּבְבֹא לְנִצַּח וְנִצָּחִים.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשְׂמֻחַ...

לאַ מאַ.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָ צו, ח' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבָךְ, אִף מֵרַב טְרַדוּתִי לֹא הָיָה לִי בִּיכְלֵת לְעֲנוּת לָךְ תַּכְּף-וּמִיד כְּרִצוֹנָךְ.

מַה אִמַּר לָךְ! אַחַר שְׂזִכִּיתָ, לְדַעַתִּי אִתָּה לֹא צָרִיךְ לִפְחֹד מֵאִף אֶחָד, אֲנִי מִבֵּין הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת הַמְּצַב שְׁלָךְ, אֲכַל אֲסוּר לָךְ לְהַתְּפַלְּבֵל מִכָּל הַעוֹלוֹת שְׁעוֹשִׂים לָךְ, פֿי לְבִסוּף אִתָּה תִּנְצַח וְהֵם יִפְלוּ, פֿי מַה שְׂזִכִּיתָ לְחַטָּף בְּכָל יוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצָּחִי, זֶה מַה

שִׁישָׂאָר לָךְ לְנִצַּחַת. וְלִכֵּן אֵל תִּבְלָלְכָל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, וְתִרְאֶה נְסִים גְּלוּיִים שְׂעִיעֶשָׁה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאֲזוּ אֶכְתֹּב לָךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי פָּשׁוּט אֲנִי מִתְגַּעְגַּע בְּכָל מִכְתָּב שֶׁאֲנִי מִקְבֵּל מִמֶּךָ.

עֲלֶיךָ לְזַכֵּר, שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁר־י מִי שֶׁמְחַזֵּיק מִעֲמִד. אֲסוּר לְחַשֵּׁב מִחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב וְכוּ' וְכוּ', כִּי אִם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שָׁלַח אוֹתְךָ לָזֶה הָעוֹלָם, עִם כָּל אֵלוֹ הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, וְעִם כָּל אֵלוֹ הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, בְּוַדַּאי יֵשׁ בָּזֶה כְּוָנָה עִמָּךְ. וְלִכֵּן אֵל תִּצְטַעַר, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְלִבְסוּף תִּעָבֵר עַל הַכֹּל.

תִּמְשִׁיךְ לְלִמּוּד בְּדֶרֶךְ הַנְּפִלָא שֶׁאַתָּה לוֹמֵד עַד עַכְשָׁו, וְעוֹד תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, שְׂעִיעֶשָׁה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כָּשָׁר וְשִׂמְחָה...

לא מו

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָ צוּ, ח' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב". הַוַּי"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן, אָמֵן.

אֲנִי עוֹמְדִים עַכְשָׁו לִפְנֵי חַג הַפֶּסַח, חַג הַחֲרוּת, וְחַג הַחֲגִים, כִּי כָּל הַחֲגִים הֵם זִכָּר לִיְצִיאַת מִצְרַיִם, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם מְשַׁעֲבָדִים לְפָרְעָה, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שָׁלַח לָנוּ אֶת מֹשֶׁה רַבְּנוּ, וְהוּא הִחְדִּיר בָּנוּ אֱמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הַכְּנִיס בָּנוּ דַּעַת, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (דְּבָרִים ד, לה): "אַתָּה הִרְאֵתָ לְדַעַת, כִּי הַוַּי"ה הוּא אֱלֹקִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ", שְׁנִדַּע שֶׁאֵין לָנוּ רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂזוֹ הַגְּאֻלָּה,

כְּשֶׁאָדָם מַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ שְׂאִין לוֹ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא נִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו, כִּי עָקֵר הַגְּלוּת זֶה חֶסְרוֹן הַדַּעַת, כְּשֶׁאִין לְאָדָם הַדַּעַת הַזֶּה. וְלָכֵן בִּיציאת מִצְרַיִם זָכִינוּ לַדַּעַת הַזֶּה לְהַכִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה מֵה שֶׁפָּתוּב (שְׁמוֹת יד, א): "וַיֹּאמְרֵנוּ בְּה' וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ", שׁוֹאֲלִים חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח): אִם בַּמֶּשֶׁה הֵאֱמִינוּ בְּה' לֹא כָּל שָׂכָן, אֲלֵא אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֵא עַל-יְדֵי מֶשֶׁה עֲבָדוּ, הֵינּוּ אַמוּנַת חֻכְמִים.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שְׁעַל-יְדֵי אַמוּנַת חֻכְמִים יְכוּלִים לְבוֹא וּלְדַעַת אֵיךְ לְהַתְנַהֵג בְּכָל דְּבָר, וְלִילֵךְ עַל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה, לֹא-כֵן בְּלִי אַמוּנַת חֻכְמִים אָדָם נוֹטֶה אוֹ לִימִין אוֹ לְשִׁמְאֹל, וְאֵינוּ מוֹצֵא דֶּרֶכּוֹ. וְלָכֵן שַׁלַּח לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת מֹשֶׁה רַבְּנוּ, שֶׁהוּא הוֹצִיאָנוּ מִצְרַיִם; וְזֶה סוֹבֵב בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, עַל-יְדֵי שְׂאֵנוּ זוֹכִים לְהַתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, הוּא מַחְדִּיר בָּנוּ אַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִרְגַע זֶה הוּא אֵינָנו לְבַד, וַיּוֹדַע אֵיךְ לְהַתְנַהֵג וּמֵה לַעֲשׂוֹת. וְהַעֲקָר — אֵיךְ לְהַתְחַזֵּק וּלְהַחֲזִיק מִעֲמֵד עַל כָּל שְׁעַל וְשַׁעַל שְׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים מִשְׁבָּרִים וּגְלִים אֲשֶׁר לֹא צָפָה כָּלֵל, אָדָם עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ תְּכַנְיּוֹת, וְחוֹשֵׁב שֶׁכֶּף יִהְיֶה וְכֶף יִהְיֶה, וְאֵינוּ מֵתָאָר מֵה יְכוּל לַעֲשׂוֹת עִמוֹ, אֲבָל אִם אָדָם חֲזָק בְּאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שׁוּם דְּבָר אֵינוּ יְכוּל לְשַׁבְּרוֹ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּעֵנִין פְּרִנְסָה: הַעֲקָר זֶה בְּטַחֲוֹן, אֵין עוֹד נִסְוִין שְׁמַנְסִים אֶת הָאָדָם כְּמוֹ עֲנִיּוֹת, עַד כְּדֵי כֶּף שֶׁחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה לא, סִימָן יב): אִם יִתְקַבְּצוּ כָּל הַיִּסּוּרִים לְצַד אֶחָד, וְהַעֲנִיּוֹת לְצַד אֶחָד — הַעֲנִיּוֹת מְכַרְעַת לְכָלֶם, כִּי מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְקַבֵּל עֲנִיּוֹת. וְאוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְנַחוֹת כט:): כָּל הַתּוֹלָה בְּטַחֲוֹנוֹ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי לוֹ מַחְסֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ה', סִימָן ח'): כָּל הַבוֹטֵחַ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זוֹכֶה לְהִיּוֹת כְּיוֹצֵא בּוֹ. אִם אָדָם מְאֲמִין שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי בְּמַצְבִּים הֵכִי קָשִׁים יֵצֵא מִזֶּה, וְהוּא חֲזָק בְּזֶה, אֲזִי נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבּוֹדָאֵי יִרְאֶה יִשׁוּעָה.

מִסְפָּר, שְׁלִיד מְעוֹבוֹז' הָיָה כְּפָר קָטָן, וּבוֹ גַר יְהוּדִי, וְהָיָה לוֹ
 בֵּית-מִרְזַח, וְכָל מַה שֶּׁבִּרְךְ נִתְקַיֵּם, וְלֹא הִבִּינוּ בְּמַה כָּחוֹ. יְהוּדֵי חוּכְר
 בֵּית מִרְזַח, מוֹכֵר כָּל הַיּוֹם יַיִן שָׂרָף לְגוֹיִים וּמִזֵּה הַרְוִיחַ. וְזֶה הָיָה
 בְּזִמְנֵן הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ בְּעַל הַ'אֹהֵב יִשְׂרָאֵל' מֵאֶפֶס, וּבָאוּ תַלְמִידָיו
 וּשְׁאַלוּהוּ לְפֶשֶׁר הַדָּבָר, אוֹ שָׂזָה בָּא מִהַקְּדֻשָּׁה, אוֹ שְׁחַס וְשָׁלוֹם, זֶה
 בָּא מִהַסְטֵרָא אַחְרָא, כִּי הִרְבֵּה פְעָמִים הַסְטֵרָא אַחְרָא מֵרָאָה מוֹפְתִים
 וְנִסִּים, כְּדֵי לְתַפֵּס בְּגִי-אָדָם בְּמִצְוֹתֶיהָ. וְהָיִית שְׂאָף אֶחָד לֹא יָדַע
 לוֹמַר בְּמַה כָּחוֹ שֶׁל הַחוּכֵר הָיָה, אָמַר הַרְבֵּה הַקְּדוֹשׁ מֵאֶפֶס זִ"ע:
 אֲנִי אֶתְחַפֵּשׂ וְאֵלַי לְתַהוּת עַל קִנְיָנוּ, וְלִרְאוֹת בְּמַה כָּחוֹ. הוּא בָּא
 אֵלָיו, וְרָאָה שֶׁיְהוּדִי זֶה קָם בְּבִקְרֵי מְקַדָּם, מִתְפַּלֵּל וְתִיקֵן, וְתִכְף-וּמְיָד
 הוֹלֵךְ לְבֵית מִרְזַח וּמוֹזַג לְגוֹיִים לְשִׁתוֹת, וְאַחֲרֵיכֶן מִתְפַּלֵּל מִנְחָה,
 וּמַעֲרִיב, בְּלִילָה לּוֹמֵד, הוֹלֵךְ לִישׁוֹן וְקָם. וְכֵן הָיָה אֶצְלוֹ שֶׁלְשָׁה יָמִים
 וְלֹא רָאָה דָּבָר. אָבָל דָּבָר אֶחָד נִתְבָּרַר אֶצְלוֹ, שָׂזָה מִהַקְּדֻשָּׁה וְלֹא
 מִהַטְמָאָה, כִּי יְהוּדִי זֶה נִזְהָר לְהִתְפַּלֵּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת וּנְטִילַת יָדִים,
 וְזֶה סִימָן שֶׁהוּא מִהַקְּדֻשָּׁה. אָבָל לֹא יָדַע בְּמַה כָּחוֹ, וְהִחְלִיט שֶׁיִּשְׁאַל
 אֶת בְּעַל בֵּית הַמִּרְזַח עַל הָעֲנִיָּן, וַיִּגְלֶה לוֹ שֶׁהוּא הַרְבִּי מֵאֶפֶס, וְגוֹזֵר
 עָלָיו שֶׁיִּגְלֶה לוֹ בְּמַה כָּחוֹ. וְכֵן עָשָׂה שֶׁשְׁאַלוֹ: מַה עָשִׂיתָ בְּשִׁבְלֵי
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכָל בְּרִכוֹתֶיךָ מִתְקַיְּמוֹת?! עָנָה וְאָמַר: כִּיִּן
 שְׂאֵתֶם תַּלְמִיד חָכָם אָמַר לְכֶם אֶת הָאֱמֶת, בְּטִבְעֵי אֲנִי בְּעַל בְּטַחוּן
 חֲזָק, אֲנִי בּוֹטַח רַק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאִין לִי בְּזֶה
 הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְהָיוּ לִי יָמִים קָשִׁים מְאֹד בְּחַיִּים,
 וְלֹא הֵלֵךְ לִי, עַד כְּדֵי כֶּן, שֶׁהָיוּ זְמַנִּים כְּאֵלוֹ שֶׁלֹּא הָיָה לִי מַה לְאָכַל.
 וְהִחִילוֹתִי לְבַקֵּשׁ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאִין לִי מַה לְאָכַל, וּמַה
 אֲעֹשֶׂה, וְכֵן בְּכִיתִי לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְקִבַּלְתִּי עַל עַצְמִי, שְׂאֵלַי
 לְקַחַת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁתָּךְ בְּכָל יְעָסְקִי, מִהַיּוֹם וְהַלָּאָה מַה
 שְׂאֵרוֹיִת, אֲבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֵתְחַלֵּק עִמּוֹ חֲצִי חֲצִי.
 וְהִנֵּה לְמַחֲרַת הַיּוֹם כְּשֶׁבָאתִי מִהַשְּׂדֵה לְעִיר, אֲנִי מְכַנִּים אֶת יָדֵי
 לְכִיסִי, וְאֲנִי מוֹצֵא מִטְבַּע שֶׁל זָהָב, וְאֲנִי בְטוּחַ שָׂזָה נִתֵּן לִי
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. לְקַחְתִּי אֶת הַמִּטְבַּע וּפְתַחְתִּי יְעָסְקִי, וְהִחִילוֹתִי
 לְהִצְלִיחַ. וְהָיְתָה לִי קַפְסָה, וְכָל מַה שֶׁהִרוּחְתִּי, הַחֲצִי הָרֵאשׁוֹן
 הַכְּנֻסְתִי בְּקַפְסָה — זֶה בְּשִׁבְלֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַחֲצִי הַשֵּׁנִי

לְקַחְתִּי בְשָׁבִיל עֲצָמִי, וְכָךְ הִצְלַחְתִּי. וּמֵאֵז אֲנִי מִתְנַהֵג כָּךְ, עוֹמֵד כֹּל הַיּוֹם בַּחֲנוּת, מוֹכֵר לְבֵית מְרוּחַ, חֲצִי שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְחֲצִי זֶה שְׁלִי. תִּכְךָ כְּשִׁשְׁמַע זֹאת הָרַב הַקְדוּשׁ מֵאַפְטָא זִי"ע אָמַר: עֲכָשׁוּ אֲנִי מִבֵּין לְמָה כָּל בְּרֻכּוֹתַי מִתְקַיְּמוֹת, כִּי הָרִי הוּא שְׂתָף שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אִם אֶחָד שְׂתָף שֶׁל הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, בְּנֻדְאֵי יִצְלִיחַ. וּבְזֶה אָנוּ יְכוּלִים לְהִבִּין, שֶׁהַתְּחִלַּת הַהֲגָדָה אָנוּ אוֹמְרִים: "הָא לְחֵמָא עֲנִיָּא, דִּי אֶכְלוּ אֲבָהֶתְנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם", זֶה הָאֵל שֶׁאֶכְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, עֲכָשׁוּ אָנוּ מִכְרִיזִים: "כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וַיִּיכּוֹל, כָּל דְּצָרִיךְ יְבוֹא וַיִּפְסַח". לְמָה אָנוּ מִתְחִילִים אֶת הַהֲגָדָה בְּדָבָר זֶה? אֵלָּא אָנוּ מְגַלִּים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנוּ עוֹשִׂים אֶתְךָ שְׂתָפוֹת, אִם יְהִיָּה יְהוּדֵי שְׂצָרִיךְ יִשׁוּעָה, אִם יְהִיָּה יְהוּדֵי שְׂצָרִיךְ עֲזָרָה, אָנוּ מוֹכְנִים לְעֹזֵר, וְזוֹ הַתְּחִלַּת הַהֲגָדָה, זֶה הַתְּחִלַּת סְפּוֹר יְצִיאַת מִצְרַיִם, רַק בְּזִכּוֹת זֶה זְכִינוּ לְיֵצֵאת מִמִּצְרַיִם, שְׁעֲשִׂינוּ חֶסֶד זֶה עִם זֶה, שְׁלֵא עֲזַבְנוּ זֶה אֶת זֶה, דְּאֲגַנוּ אֶחָד בְּעַבּוֹר זוּלָתוֹ.

וְלִכֵּן גַּם עֲכָשׁוּ עֲלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵנוּ לְעֹזֵר זֶה לְזֶה, הַיְלָדִים שׁוֹאֲלִים בְּלִיל הַסְּדֵר: "מָה נִשְׁתַּנֵּה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת?". שׁוֹאֲלִים אַרְבַּע קִשְׁיוֹת, וְזֶה עֵקֶר מִצְוֹת סְפּוֹר יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁהַיְלָדִים יִשְׁאֲלוּ אוֹתָנוּ מָה נִשְׁתַּנֵּה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת, וְעֲלֵינוּ לְעַנּוֹת לָהֶם תְּשׁוּבָה. לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁכָּל הַמִּצְוָה שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם זֶה חֲנוּךְ יְלָדִים, שֶׁהַיְלָדִים יִשְׁאֲלוּ אוֹתָנוּ: אָבָא, מָה זֶה. מָה נִשְׁתַּנֵּה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת, אוֹ: אֵמָא, תְּסַבְּרִי לִי וְכוּ', לֵילָדִים צְרִיכִים הֵמוֹן סְבָלְנוֹת, כִּי אִם אֵין סְבָלְנוֹת בְּעַבְרָתָם, לְבִסּוּף אוֹמְרֵי רַבֵּנוּ יו"ל (סְפַר-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן קז): תְּבָנִים שׁוֹטִים כְּשִׁאֲבֵיהֶם כְּעֶסֶן, יֵלֵד סִקְרָן וְרוּצָה לְדַעַת כָּל דְּבָר, וְצָרִיךְ לְהוֹרִיד עֲצָמוֹ אֵלֵיהֶם וּלְהַסְבִּיר לָהֶם. אִם מִתְעַצְבְּנִים עֲלֵיהֶם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הוֹרְסִים אוֹתָם. יְלָדִים צְרִיכִים תְּשׁוּמַת-לֵב. מָה אָנוּ עוֹנִים לָהֶם? "עַבְדִּים הֵיינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרוּעַ נְטוּיָה, וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, הָרִי אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ הֵיינוּ מְשַׁעֲבָדִים". וְזוֹ הַזְּכוּת הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ,

וְזֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד יָכוֹל לְסַפֵּר לַיְלָדִים, הֵינּוּ פַעַם רְחוּקִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יִדְעֵנוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, חֲזַרְנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְזוֹ הַשְּׂמִיחָה שְׁלֵנוּ. וּבִמָּה אָנוּ יְכוּלִים לְהִתְפָּאֵר שְׁחֲזַרְנוּ בְּתִשׁוּבָה, אוֹלֵי אָנוּ טוֹעִים, אוֹלֵי אָנוּ בְּדַמְיוֹנוֹת גְּדוּלִים בְּחֻשְׁבָּנוּ שְׁשֻׁבְנוּ בְּתִשׁוּבָה? אֵלָּא אִם אָנוּ אוֹהֲבִים אֶת כָּל יְהוּדֵי, וְרוֹצִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְרוֹצִים לְהִתְאַחַד עִם כָּל גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה סִימָן שֶׁאָנוּ בְּעֲלֵי תִשׁוּבָה, וְנִתְקַבְּלָה תִשׁוּבַתְנוּ בְּשָׂמִים, כִּי אִם עֲדִין יֵשׁ לָנוּ אִיזוֹ שְׂנְאָה לְאִיזָה יְהוּדֵי, סִימָן שֶׁאָנוּ רְחוּקִים מִחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה, וּמִכֶּרֶךְ שֶׁתִּתְקַבֵּל תִּשׁוּבַתְנוּ בְּשָׂמִים. אָבֵל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרָא אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁכָּל כַּחוֹ הַפֶּרֶד וּמִשְׁלֵי, לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי לְמַשֵּׁל עֲלֵיהֶם, וְזוֹ הַגְּלוּת. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (רש"י סִנְהֶדְרִין צד.): הַגְּלוּת דוֹמָה לְלִילָה, שָׂאֵז הַכֹּל חֲשׂוֹף וְאֵין רוֹאִים כְּלוּם, וְאֶחָד דוֹחֵף אֶת זוּלְתוֹ, כִּי אֵינוּ רוֹאֵה אֶת הַדֶּרֶךְ לְפָנָיו. נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה — מָה אַתָּה דוֹחֵף אוֹתִי? אֵלָּא כְּשֵׁיךְ חֲשָׁף וְאֵין רוֹאִים זֶה אֶת זֶה, אֲזַי דוֹחֲפִים וְנִדְחָפִים זֶה עַל זֶה, מִחֲמַת שֶׁלֹּא רוֹאִים וְכֵךְ נוֹפְלִים זֶה עַל זֶה, וְנַעֲשִׂית מַחֲלָקֶת וּמְרִיבוֹת, שֶׁזוֹ הַגְּלוּת, שֶׁאֵין אַחֲדוּת, וְכָל אֶחָד רוֹצֵה כְּבָר לְהַגְּאֵל, וְאוֹי וְאֲבוֹי מָה שֶׁאָנוּ רוֹאִים — שְׂנֵאת חָנָם שֶׁלֹּא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר, אֶחָד שׁוֹנֵא אֶת הַשְּׂנִי, יֵשׁ גּוֹזְעֵנוֹת אַרְוֶה, אֲשֶׁכְּנֹזִים שׁוֹנֵאִים סְפָרְדִים, סְפָרְדִים שׁוֹנֵאִים אֲשֶׁכְּנֹזִים, בֵּין הַסְּפָרְדִים יֵשׁ כָּל מִינֵי עֲדוֹת, בֵּין הָאֲשֶׁכְּנֹזִים יֵשׁ כָּל מִינֵי חֲסִידִיּוֹת, וְכֵן בְּקֶרֶב הַלִּיטְאִים וְכוּ', וְעוֹד שָׂאֵר כָּל מִינֵי מוֹצָאִים: פּוֹלְנִים, הוֹנְגְרִים וְכוּ', אֵין אַחֲדוּת וְאֶתְבָּה, כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ בְּלִבּוֹ עַל זוּלְתוֹ, וְאֵיךְ יְכוּלִים לְהַגְּאֵל? אֶחָד דוֹחֵף אֶת הַשְּׂנִי, וְלֹא נִשְׁטָה אֶת עֲצָמָנוּ זוֹ עֲבָדָה, שְׂזָה כָּלֵל הַמְּפֻלְגוֹת פְּלֶג פְּלֶג, דוֹר הַהִפְלָגָה שֶׁמְפַלְגִים אֶת הָעָם.

יְדוּעַ הַסְּפוּר, שֶׁהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע קָדָם שְׁנִסְתַּלַּק מִזֶּה הָעוֹלָם, הֵלֶךְ עִם תְּלַמִּידָיו בְּתוֹךְ הַיַּעַר, וְהִנֵּה רוֹאִים שְׁנַגַּשׁ לְאִיזָה אֵילָן, וְהִיָּה דוֹפֵק רֵאשׁוֹ בְּתוֹךְ הָאֵילָן, וּבּוֹכָה בְּכִיּוֹת עֲצוּמוֹת, וְכִשְׁפִּים, שְׂאֵלוּהוּ הַתְּלַמִּידִים: רַבִּי, מָה זֶה עַל מָה זֶה? ! עָנָה וְאָמַר: קָדָם הַגְּאֵלָה, אַתֶּם רוֹאִים אֶת הָעֲצִים הַלְלוּ? כָּל-כֶּרֶךְ הַרְבֵּה רַבָּנִים

יִהְיוּ בְּעוֹלָם, וְכֻלָּם יִהְיוּ מֵצֵד הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְהֵם יִגְרְמוּ לְעַם יִשְׂרָאֵל לְחֵטָא, וְעַל זֶה אָנִי בּוֹכָה. לְדַאֲבֻנְנֵי הָרַב, זֶה מִתְקַיֵּם בְּיָמֵינוּ. אָנוּ יוֹדְעִים, שְׁעֵדוֹת הַמְזֻרָח הֵם אֲנָשִׁים תְּמִימִים, יֵשׁ לָהֶם אֲמוּנָה חֲזָקָה בַּהֲקֵדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אוֹתָם לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְהַעֲבִיר עַל הַדַּת בְּשׁוֹם אַפֵּן, וְהִנֵּה אָנוּ רוֹאִים שְׂיֹתֵר מִמְּלִיּוֹן יְהוּדִים תְּמִימִים הֶעֱבִירוּ אוֹתָם עַל הַדַּת, הֲכִיצֵד? אֵלָּא הִקִּימוּ 'רַע-בְּנִים', שֶׁהִכְשִׁילוּ אֶת כָּלָם עִם מִקְוֹאוֹת פְּסוּלוֹת, כְּמוֹ שֶׁפָּגְשָׁנוּ פֹּה בְּיַבְנָאֵל, שֶׁהִמְקִינָה הַיְתָה אִמְבִּטְיָה, לֹא הָיוּ בָּהּ מִי גִשְׁמִים, נִמְצָא, שֶׁהִטְבִּילָה לֹא הַיְתָה טְבִילָה, וְזֶה הָיָה אֲסוּר פְּרִיתוֹת. וְכֵן נַעֲשֶׂה בְּכָל הָאָרֶץ. וְאִם לֹא דִי בְּזֶה, נִתְּנוּ הַכְּשָׁרִים עַל בִּשְׂר פְּגוּלִים טְרַפּוֹת וְנִבְלוֹת, וּמְכָרוּ אֶת זֹאת בְּהַכְּשֵׁר. בְּשַׁעַה שֶׁרַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הָיָה זֶה בִּשְׂר חֲמוּרִים וְסוּסִים, בִּשְׂר טְרַפָּה, וּמְכָרוּהוּ בְּשֵׁם "כְּשֵׁר". הַרְמַב"ם אוֹמֵר (אֲגַרַת תִּימָן), מִי שֶׁרַק מִפְּטֵם עֲצָמוֹ בְּטְרַפּוֹת וְנִבְלוֹת, כְּבָר קָשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד לְהַשִּׁיג אֶת הָאֲמוּנָה. וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שֶׁהָיָה קָל לְהַעֲבִיר אֶת עֵדוֹת הַמְזֻרָח, כִּי הֵם קִבְּלוּ מֵאֲבוֹתֵיהֶם וּמֵאֲבוֹת אֲבוֹתֵיהֶם שְׁצָרִיכִים לְכַבֵּד רַב, אֲבָל לֹא קִלְטוּ שֶׁהַעֲרַב-רַב חֲמוּלָה שֶׁל אֲשַׁכְּנִיזִים מְרוֹסְיָה שְׁקוּרָאִים עֲצָמָם עֲלֶיהָ רֵאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה, חָשְׁבוּ כָּל מִינֵי תַחְפוּמִים וְתַחְבוּלוֹת אֵיף לְתַפֵּס בְּמַצוֹדְתָם כָּל-כָּף הָרַבָּה נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת כְּמוֹ עֵדוֹת הַמְזֻרָח וְהַצְּלִיחוּ. וְכֵן אָנוּ רוֹאִים פֹּה בְּיַבְנָאֵל. אֲשֶׁר דִּבֵּר זֶה קִרְיָה חֲמִשִּׁים שָׁנָה בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן עֲלִינוּ לְפִתַח אֶת הָרֵאשׁ וְהַעֲיִנִים, לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל לְרֵאוֹת וְלִשְׁמַע מֵהַ קוֹרָה פֹּה, וְעֲלִינוּ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְבַקֵּשׁ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֵא תִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם שְׂיִכּוֹת אֶל רַבָּנִים שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, שְׁאֵלֵינוּ הֵם מְאֹד מְאֹד מְסַפְּנִים.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת בּוֹשָׁה, סִימָן ב'), מִתֵּר לְבִישׁ אֶת הַרַבָּנִים שְׁשׁוֹכְרִים אֶת הַרַבָּנוֹת לְשֵׁם גְּאוּה וְרֵאוּי לְבוֹתָם, וְאִין קוֹרָאִים אוֹתָם רַבִּי, וְהַטְּלִית שְׁעֲלִיו, כְּמַרְדְּעַת שְׁעַל חֲמוּר; אִין לָנוּ אֵלָּא דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמָה שְׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל — זֶה קְדוּשׁ, וְלִכֵּן עֲלִינוּ לְשִׁמּוֹר מְאֹד, שְׁלֵא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם יַעֲסֵק עִם אֵלֵינוּ הַרַבָּנִים שְׁשִׁיכִים לְעַרְב־רַב, זֶה קָשָׁה לְקַבֵּל אֶת זֹאת, אֲבָל מְכָרְחִים לְקַבֵּל, כִּי זֶה דִּבֵּר רַבְּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן מָה שְׁעֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת עִתָּה — לְחַזֵּר

בתשובה שלמה, וזה מה שאומרים: "ברוך המקום ברוך הוא, כנגד ארבעה בנים דברה תורה, אחד חכם, אחד תם, אחד רשע ואחד שאינו יודע לשאל". נשאלת השאלה למה כתוב אצל כל אחד "אחד"? אלא אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן לא): שחרית זה ראשי תבות: ח' חכם, ר' רשע, ת' תם, ש' שאינו יודע. כשנתגלה השחר, נעשה אור, אז יכולים לגור יחד כלם: החכם והרשע וכו', ומחזקים זה את זה, ודנים את כלם לכף זכות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רפב), כי אצל כלם יש אחד — אחדותו יתברך, חכם זה אחד, רשע זה אחד, תם זה אחד, שאינו יודע זה אחד, כלם מחזיקים בפנימיות מאחד. ועלינו להחזיק יחד כלל נשמות ישראל. ומי עושה פרודים? אלו הרשעים ארורים, שהולך להם בחיים לגנב ולגזל, ומאחר שלא רוצים שיגלו גנבותיהם, על-פני עושים כל מיני פעולות לטשטש ולגרם להפרד ומשל. הבה נפקח את העינים, היות שזכנו הקדוש-ברוך-הוא להתקרב אל רבנו ז"ל, ואמר רבנו ז"ל, שלכל אחד יש תקנה, ולצערנו הרב, אצל אלו שההורים עדין רחוקים מתשובה, אצל אלו שהאחים והאחיות רחוקים מתשובה, אסור לרחקם, ואל ילמדו אתכם למודים, כגון: היות שתזרתם בתשובה — אל תלכו אל ההורים, שהם מחללים שבת וכו', או הם אוכלים עדין טרפות ונבלות, ואיך תהיו שם? אסור לומר כן! צריכים לזכור, שמצות כבוד אב ואם היא מהחמורה שבחמורות (דברים רבה, פרשה ו', סימן ב'), אפלו שהם עדין מחללים שבת, אבל זה ההורים שלנו, ועלינו להתארח אצלם, אבל להביא את הבשר שלנו ואת האכל וכו', ולהסבירם: אבא, אמא, אנו אוהבים אתכם, אבל אנו מאמינים בהקדוש-ברוך-הוא, חזרנו בתשובה שלמה, והקדוש-ברוך-הוא הזהירנו לשמר שבת ולאכל בשר, איננו רוצים לפגוע בכם. וכך אם מדברים עם ההורים בצורה כזו, גם הם ישובו בתשובה שלמה, כמו-כן עם אחים, עם אחיות, עם גיסים וגיסות, אסור לריב. רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ד'): אהב"ה גימטריה אח"ד, ולכן אח"ד חכם, אח"ד רשע, אח"ד תם, אח"ד שאינו יודע לשאל — הכל אהב"ה, עלינו לאהב את כלם. זה מצד הקדשה, ואם נדון את כלם לכף זכות, נזכה

בְּאֵמֶת לְקָרֵב אֶת כָּל־מִלְחָמָתְךָ הַיְהוָה, וְהִלָּוִי נִגִיעַ הַזְּמַן שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִתְאַחֲדוּ כְּכֹר יַחַד, כִּי אֵלֹהֵי הַרְעָת־בָּנִים גָּרְמוּ מֵה שְׁגָרְמוּ, וְלֹא בַחֲנָם שְׁלֹפְנֵי שְׂמוֹנִים וְחֲמֵשׁ שָׁנִים לְעַרְףְךָ, כְּשִׁקְמָה הָ... גָּזְרוּ הַמְּקַבְּלִים וְהַצְּדִיקִים תַּעֲנִית בִּירוּשָׁלַיִם, כִּי רָאוּ בְעֵינֵי הַבְּדוּלָח שְׁלָהֶם, מֵה יִקְרָה לְבִסוּף מְכַל זֶה, שְׂיִצְאוּ קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים, וְלִדְאֲבֹנָנוּ הָרַב, אָנוּ רוֹאִים מֵה זֶה. וְלָכֵן אָנִי מִבְּקֵשׁ שְׁלֹא תִהְיֶה לָכֶם שׁוֹם שְׂיִכּוֹת לְרַבְנוֹת הַמְּקוֹמִית, אָנוּ קֹהֵלָה נִפְרָדֶת לְגַמְרֵי, אֵין לָנוּ שְׂיִכּוֹת לְהִנְהִיגָה שֶׁל הָרַב הַמְּקוֹמִי, אָנִי אוֹמֵר זֹאת עַל דַּעְתִּי וְעַל דַּעַת בֵּית־דִּין, שֶׁהוֹצִיא לָנוּ פֶּסֶק שְׁאָנוּ קֹהֵלָה נִפְרָדֶת, וְאֵין לָנוּ שׁוֹם עֵסֶק אַתָּם. בְּיָדָאֵי אָנוּ נִמְצָאִים בְּגִלוֹת גְּדוּלָה, זָרְקוּ אֶת הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ לְיַד הַמְּזַבְּלָה וּבֵית הָעֲלָמִין, אָכֵל אָנוּ יְכוּלִים לִהְיוֹת גְּאִים עִם הַחֲנוּף שְׁלָנוּ, שְׂאֵין בְּעוֹלָם כָּלוּ חֲנוּף כְּזֶה. הַתְּבוֹנָנוּ וְרָאוּ מִי יוֹשֵׁב פֹּה: נְשִׁים צְעִירוֹת, וַיֵּשׁ לָהֶם כְּכֹר יְלָדִים בְּלֵי עֵין הָרַע, וְאֵיזוֹ מְסִירוֹת נִפְשׁ מְסִרְנוּ וּנְפִשְׁנוּ עַל חֲנוּף טְהָרֶת הַבְּנוֹת וְהַבָּנִים, שְׂיִגְדְּלוּ בַקִּדְשָׁה וּבַטְהָרָה, וְיִתְחַתְּנוּ בַקִּדְשָׁה וּבַטְהָרָה, אֵילוּ מְסִירוֹת עֲבָרוּ עָלַי, אֵילוּ עַל־בְּנוֹת וְחֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, וְהַכֵּל בַּעֲבוּר מֵה? מִפְּנֵי שְׂאֵנִי פְּשׁוּט רוּצָה לְהַצִּיל אֶת הַנֶּעֱרָר שְׁלֹא יִקְחוּ סְמִים, שְׁלֹא יִסְתַּכְּבוּ בַמְּקוֹמוֹת טְנֵפֶת, חֵס וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר בַּעֲזֵרוֹת הַגְּדוּלוֹת גַּם בַּקָּרֵב הַחֲרָדִים נִתְפָּסִים לְהִדְרָדְרוֹת כְּזוֹ, וְהִנֵּה פִתְחוּ עָלַי תִּיקִים, וּבְכֹל מִיַּנִּי מְסִירוֹת וְכוּ', וְלָכֵן אֵינְנִי מִפְּחָד, וְאֵנִי מוֹדִיעַ בְּגִלוּי, שְׁלֹא תִהְיֶה לָכֶם שְׂיִכּוֹת לְרַע־הַמְּקוֹמִי, שֶׁהוּא טְמֵא מְטֵמָא, חוּטָא וּמְחֻטָּיא אֶת הָרַבִּים. אֵין לִי שׁוֹם בְּוָנָה אִישִׁית, אֵלָא אָנִי רוּצָה, שְׂבַקְהֶלְתָּנוּ תִהְיֶה אַחֲדוּת וְאַהֲבָה, וְנִזְכָּה לְחַנּוּף אֶת יְלָדֵינוּ בַקִּדְשָׁה וּבַטְהָרָה, זָרְקוּ אוֹתָנוּ לְיַד בֵּית הָעֲלָמִין וְהַמְּזַבְּלָה, בַּקְּרֵאָנוּנִים סְרוּחִים, בְּשַׁעַה שְׂבַאֲמַצַּע הַמוֹשְׁבָה יִשְׁנוּ בֵּית־סֵפֶר רִיק, וְהַרְשַׁע מְרַשַׁע הַזֶּה — הוּא וְזָרֵשׁ אֲשֶׁתוֹ גָּנְבוּ אֶת זֹאת מֵאַתָּנוּ, וּמְסִרוּ אֶת זֹאת אֶל אֲנָשִׁים מִבְּחוּץ עַל לֹא דְבָר, הַזֶּה נִקְרָאת אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל?! וְכֵן עִם הַמְּקָנָה, הַמְּקָנָה אֵינְנָה כְּשָׂרָה, לֹא קָבְלוּ אֵף פַּעַם הַכָּשֵׁר לָזֶה, וְאֵנִי יוֹדֵעַ זֹאת בְּבִירוֹ. וְהִנֵּה הִלְכָנוּ וּבְנֵינוּ מְקָנָה תַּחַת בֵּית פְּרֻטֵי שְׁעָלָה לִי דְמִים רַבִּים, וְעַד הַיּוֹם אָנִי מְשַׁלֵּם מִשְׁכָּנָתָא, וְהִנֵּה אָנוּ דְחוּסִים, וַיֵּשׁ לָנוּ הוֹצָאוֹת רַבּוֹת כָּל־כּוֹף. לְפָנַי שְׂבוּעַ כְּשֶׁהֵייתִי בְּאַרְץ, לְקַחְתִּי הִלָּוֹאוֹת יוֹתֵר מִשְׂמוֹנִים

אָלף ש"ח, מאַחד לוֹיְתֵי יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים אָלֶף ש"ח, כִּי צָרִיךְ לְהַגְדִּיל אֶת הַפְּאֻזָּה שֶׁל הַחֲשָׁמַל, הַבֵּית-הַכְּנֶסֶת צָרִיךְ מִזְגָּנִים, וְכֵן בְּאוֹלָם, וְאִין מִסְפִּיק כַּח חֲשָׁמַל, עַל-כֵּן הַצְּרִכְתִּי לְלוֹוֹת בְּשִׁבִיל פְּאֻזָּה חֲדָשָׁה. וְכֵן אֲנִי בּוֹנֵה כּוֹלֵל, שְׂיִהְיֶה לָהֶם מְקוֹם מְרוּחַ יוֹתֵר. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, תִּצְאוּ לְהַפְצָה מְרֻפּוֹת בְּעִבּוֹר הַכוֹלֵל וְהַפְּאֻזָּה וְכוּ', אִם אֶתֶן יוֹדְעוֹת עַל אֵיזָה גִדְּבָן שְׂרוּצָה לְגִדְּב אַרְוֹן קִדְשׁ יָפָה, בְּעִבּוֹר בֵּית-הַכְּנֶסֶת הָאַבְרָכִים, שְׂזָה לְמַעַלָּה מֵאַרְבָּעִים אַבְרָכִים שְׁלוֹמֵדִים שֵׁם, וְכֵן אַרְוֹן סְפָרִים, תְּבוֹא עֲלֵיכֶן בְּרָכָה.

אָבֵל אֲבַקֵּשְׁכֶן מְאֹד, הִנֵּה עֲתָה בְּחֻפְשׁ פֶּסַח וּבְחַל הַמוֹעֵד, אֲבַקֵּשׁ שְׁכָל גִּשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תִצְאָנָה לְהַפִּיץ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְתִרוּחָנָה שְׁלֹשָׁה דְבָרִים: יִתְפָּרֵס אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂזָה תְּמַצִּית "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו", "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", "סִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂי־וֹת", וְ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", בְּשִׁפָּה קָלָה שְׁכָלָם יְבִינוּ מָה רַבְּנוּ ז"ל רוּצָה מֵאַתְּנוּ. וְאַחֲרֵיכֶן תִּצְאָ לְכֵן טוֹבָה לְפָרְנָסָה, כִּי חֲצִי תִקְחָנָה לְעִצְמָכֶן, וְחֲצִי תִתְּנָה לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, לְפְאֻזָּה לְחֲשָׁמַל וְלְכוֹלֵל, וְאֲנִי רוּצָה כָּבֵד לְיַפּוֹת אֶת אוֹלָם הַשְּׂמֵחוֹת, שְׂיִהְיֶה אוֹלָם מְפָאָר, וְיִלוּנוֹת, מְרֵאוֹת וְכוּ', שְׁלֹא נִצְטַרֵךְ לְהַתְּבַיֵּשׁ מְשׁוּם אוֹלָם בְּעוֹלָם, אֲנִי רוּצָה לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּאוֹלָם שְׁלָנוּ, שְׁלֹא יַעֲלֶה לָנוּ הַרְבֵּה הוּצָאוֹת, לְמָה לָנוּ לְלַכֵּת לְמִרְכָּז וְלִשְׁלֵם פִּי חֲמֹשֶׁה וְשִׁשָּׁה וְשִׁבְעָה וְכוּ', כְּשִׁיכוֹלִים לְחַסֵּךְ אֶת כָּל הַכֶּסֶף שָׂאִין לָנוּ.

עַל-כֵּן אֲבַקֵּשְׁכֶן מְאֹד, תִּנְצַלְנָה אֶת יָמֵים אֵלוּ בְּפֶרֶט בְּחַל הַמוֹעֵד שְׂתַפִּיצוּ, וְאֶת הַכֶּסֶף לְחַת לְגַבְּאֵי הַצְּדָקָה ר' ... גִּרֹּ יֵאִיר, וְתַפְרֹטְנָה שְׂזָה בְּשִׁבִיל הַפְּאֻזָּה, וְזָה בְּשִׁבִיל הַכוֹלֵל וְכוּ'. וְאֲנִי מְדַבֵּר אֲלֵיכֶן עֲתָה מִמֶּשׁ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִצְנָן וּמִמֶּשׁ נִחְנָק, אָבֵל כּוֹאֵב לִי מְאֹד, שְׁעַל כָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט שְׂמַגִּיעַ לָנוּ, זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת מִמֶּשׁ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, לְקַחְתִּי שְׁנֵי עוֹרְכֵי דֵינִים, וְזָה גַם עוֹלָה הוֹן רַב. אֲנוּ אוֹמְרִים בַּהֲגָדָה: "וְהִיא שְׂעַמְדָּה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ, שְׁלֹא אֶחָד בְּלִבָּד עֲמַד עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ" וגו'... בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַסֶּה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹלַח לָהֶם אֶת שְׁלִיחֵי הַסַּמ"ךְ-מ"ם שְׂיַצִּיקוּ

לָהֶם, אָבֵל כְּשֵׁרוּאָה הַבוּרָא יתְבַרֵךְ שְׁמוֹ, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל אֵינָם נִכְנָעִים, אֲזִי עוֹזֵר לָהֶם. לָכֵן אָסוּר לָנוּ לְהִכְנַע, אֲלֵא לְעוֹזֵר זֶה לָזֶה, וְלִדְאֵג שְׂיֵהִיָּה לָנוּ חֲנוּף כָּשֶׁר, כִּי אֲצַלְנוּ חֲנוּף הַיְלָדִים צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ מְעִינֵינוּ, וְלִזְכוּת לְקֹדֶשׁ אֶת הַיְלָדִים בְּקִדְשָׁה עֲצוּמָה, אָנוּ אוֹמְרִים בַּהֲגָדָה: "צֵא וְלִמַּד מֵהַ בְּקֵשׁ לָכֵן לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב", שֶׁפָּרְעָה לֹא רָצָה אֲלֵא לְהִכְשִׁיל אֶת הַבָּנִים, וְלָכֵן רָצָה לְהִכְשִׁיל גַּם אֶת הַבָּנוֹת, אָבֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לָנוּ. הִנֵּה פֹה נִזְכָּה וְנִכְנָה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, אָנוּ יִרְדְּנוּ לְפָנָה בְּמַתִּי מְעַט, וְהִנֵּה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ כְּלֵי עֵין הָרַע יוֹתֵר מִמָּאָה שְׁבַעִים מְשֻׁפָּחוֹת, כֵּן יִרְבוּ, בּוֹנִים דִּירוֹת חֲדָשׁוֹת, אֲבָקֶשְׁכֵּן מְאֹד, אֵל תְּהִינָה בְּטֻלְנִיּוֹת, תִּרְשַׁמְנָה בְּפְרוֹיִקְטִים הַחֲדָשִׁים, אָנִי רוֹצֵה שְׁכַל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תְּהִיָּה לוֹ דִּירָה, וְלֹא יִצְטָרֵךְ לָגוּר בְּשִׁכְרוֹת.

אֲבָקֶשְׁכֵּן מְאֹד, תַּעֲשִׂינָה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֵוֹלָם, שְׂיֵהִיָּה לָכֵן חֶלֶק וְנִחְלָה בְּיַבְנָאֵל, שְׂיֵהִיָּה לָכֵן בֵּית בְּיַבְנָאֵל, פֹּה תְהִיָּה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, עִיר שְׂהֵיִלְדִים יִקְבְּלוּ חֲנוּף שֶׁל אָמוּנָה, שֶׁל הַתְּבוּדוֹת, תִּסְתַּפְּלוּ אִם יֵשׁ דְּבַר כְּזֶה בְּכָל הָעוֹלָם, שֶׁמְלַמְדִים אֶת הַיְלָדִים קִדְשָׁה וְטַהֲרָה, וְיִתְחַתְּנוּ בְּגִיל צָעִיר, וְיִהְיוּ שְׁמוּרִים מִחֻטָּא.

וְשִׁנְכֶשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי צָרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים. "וַעֲמַלְנוּ — אֵלֹה הַבָּנִים", צָרִיכִים הַרְבֵּה לַעֲמַל עִם הַיְלָדִים, וְלָכֵן בָּאוּ נִתְחַזַּק יַחַד.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, סוּד הַצְּלָחַתְנוּ זֶה רַק אַחַדוֹת וְאַהֲבָה וְעוֹזָה, שְׁאֶחָד יַעֲזֹר לְשָׁנִי, וּבִזְכוּת זֶה נִזְכָּה לְגֵאֲלָה הַשְּׁלָמָה, שְׁבוּא יָבוֹא מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ וְיִגְאֲלֵנוּ גֵאֲלַת עוֹלָם.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, אָנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן אֲלֵיכֶן, תַּעֲזֹרְנָה לִי לְשִׁלֵּם אֶת הַחוֹבוֹת שְׁלוּיֹתַי בְּעִבוּר הַפְּאוּזָה לְחֻשְׁמַל, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְהִתְקִין מִזְגָּנִים בְּאוֹלָם הַשְּׁמָחוֹת, וְכֵן תַּעֲזֹרְנָה לִי שְׁנִזְכָּה כְּבָר לָגוּר עִמָּכֶן בְּיַחַד, וְזֶה תְּלוּי כְּפֵי תְּפִלוֹתֵיכֶן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ בְּתַפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלוֹתֶיךָ,
וּבְזָכוֹת הַתְּפִלָּה נִזְכָּה לְהַגְאֵלָה הַשְּׁלֵמָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ פֶּסַח כָּשֵׁר וְשִׂמְחָה...

לא מזו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵ צוּ, ח' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲתָה צְרִיף לְהַבִּין, כִּי בָעֵת שֶׁקַּבְּלָנוּ אֶת הַפֶּסַח-דִּין מִתְּבֵית-דִּין
"בֵּית יוֹסֵף", נִסְכַּם שֶׁאֲנַחְנוּ לֹא נִתְעַרַב בֵּין הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ, וְהוּא לֹא
יִתְעַרַב בֵּין הָאֲנָשִׁים שְׁלָנוּ, וְאִם כֵּן מָה לָנוּ וְלַצָּרָה הַזֹּאת, מִי צְרִיף
שֶׁיָּבֹאוּ אֵלֵינוּ, וַיִּמְכְּרוּ לָנוּ אֶת הַחֲמֵץ, שֶׁיִּלְכוּ אֲצִלּוֹ, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לְדַאֵג רַק בְּשִׁבְלֵנוּ. בְּעֵנֵן הַמְּכּוּלוֹת, לָהֶם צְרִיכִים לְהַבְהִיר חֵד
מִשְׁמַעִית — אִם אַתָּם מוֹכְרִים לוֹ, אֲנַחְנוּ לֹא קוֹנִים אֲצִלְכֶם! וְלִכֵּן
לֹא צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת שׁוּם פְּרוּבּוּקְצִיּוֹת, וְאֲנִי מִקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב נִרְאֶה בְּמַפְלָתוֹ, שֶׁיִּלְךְ מֵהֵיכָן שְׂפָא, וְנִזְכָּה לְהַצְלִיחַ
בְּדַרְכֵנוּ לְהַתְּבַסֵּס.

רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִרְאֶה לְכַתֵּב לִי מֵה
שְׁלוֹם ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאִיף הוּא לּוֹקַח אֶת הַעֲגִינִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא מח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ח' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

פה תקבל שני מכתבים, שתמסר אותם אחד לבעל ואחד לאשה, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שלא יבואו לידי גרושין.

אודות המכלת של ... באים אצלו הרבה חילוניים לקנות, ואני הצעתי לו למכור בשר רק מבית-דין של "בית יוסף", כי סתם רבנות זה טרפה בלי שום פקפוק כלל, רחמנא לישזבן, כי אנחנו רואים את הסמ"ך-מ"ם שהוא חלק מהרבנות, ומהפרט לומדים על הכלל, אבל זה רק בשביל תושבי המקום חילוניים, במקום שיכשלו לאכל בשר חמורים וסוסים וכו', כאשר נתברר לפני כמה שבועות, שמכרו בשר חמורים קטנים במקום עגל, ואני בטוח שבבית-דין "בית יוסף" זה לא יקרה, כי שם יש רבנים יראי השם וחושבי שמו, אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר.

ראה לחזק את אנשי שלומנו, ואת כל מה שאתה כותב לי תאמר ותספר להם, ואני מאד מקנה, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לה חג פשוט ושמח...

לא מט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ח' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיהיו נצח.

מאד מאד אני מבקש אתכם, שבששך אל תמכרו, רק בששך של בית-דין "בית יוסף" לתושבי המקום בלבד, ובשום אופן שלא יהיה הכשר של רבנות כי זה טרפה.

וכן אני מאד מבקש אתכם, כל מוצר שאתם מוכרים, מכרז להיות לזה הכשר של בד"ץ מסמך, כגון: "העדה החרדית", "בעלזא", "חוג תתם סופר", "הרב לנדא", "הרב רבין" וכו', וכו', אבל לא סתם הכשר של רבנות, כי סוף כל סוף אתם מוכרים בשם ברסלב, ובפרט ממתקים לילדים, שיהיה רק עם הכשר טוב מאד, כי אני רוצה לעקר מאתנו את ההפקרות לקנות מוצרים של סתם רבנות.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתציתו אותי, ועל-ידי-זה תהיה לכם הצלחה גדולה מאד מאד, פאשר אמרתי לכם בעל-פה.

אני מאד רוצה שתקימו את רצוני, ואז תראו איך שהחנות שלכם רק תגדל.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

לא נ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ח' ניסן ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מתפלל על השמות שרשמת לי, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה להם מפל טוב, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח גם לך רפואת הנפש ורפואת הגוף, ותהיי פריאה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לא נא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו, ח' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... נרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתעשה כל מיני מאמצים לגמר כְּבָר עִם הַדִּירָה, כִּי סֵף הַכֹּל הַמְנִיעָה הִיא כֶּסֶף וְאַתֶּם כְּבָר יְכוּלִים לְהַכְנִס, וְלִכֵּן תִּבְקָשׁוּ הַיָּטִב הַיָּטִב אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתֵרְאוּ אֶת הַנֶּס שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם. "אם רוצים מקבילים", הנה חג הפסח מגיע, וְאִזּוּ יְכוּלִים לִפְעֹל אֶצֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מֵה שֶׁצָּרִיכִים, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהַשִּׁיג אֶת הַכֶּסֶף דֶּרֶךְ הַלְוָאוֹת, אוּ בְּאִיזָה דֶּרֶךְ שָׂרָק תִּרְצֶה, הַעֲקֹר שֶׁתַּשִּׁיג אֶת הַכֶּסֶף, וְכֵן תִּכְנֶס לְדִירָה.

אל תפחד, הקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותך.

המאחל לך חג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא נב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר צו, ט' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... נרו יאיר.

באתי לבקש ממך, שתעשה כל מיני מאמצים שבעולם לשלח חבילה עם שפע אֵל מִשְׁפַּחַת ... כִּי אֵין לָהֶם שׁוֹם דְּבָר עַל חַג הַפֶּסַח, לֹא מִצּוֹת לֹא יֵין וְלֹא בֶּשֶׂר, וְלִכֵּן זֶה מִצְוָה מְאֹד מְאֹד גְּדוּלָה, וְאֵנִי מְקוּוֶה שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶת רְצוֹנִי, וּבְזִכּוֹת הַמִּצְוָה הַזֹּאת נִזְכָּה לְחַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה.

המאחל לך בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא נג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר צו, ט' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אל תפחד, את תולדי בקלות, את נמצאת עכשו בלחצים מאד גדולים, וזה מה שגורם לך את הכאב, וזה יותר נפשית מפזיזת, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יעבר ויסתדר.

בנודאי את צודקת שקשה לך לקחת את הבן עד שביעי של פסח, אני אכתב לבעלך, שאם הוא רוצה להביא אותו, כי סוף כל סוף זה בנו, בשר מבשרו וכי, שיהיה הילד במשפחה אחת.

נא ונא הרגילי את עצמך לחשב רק מהקדוש-ברוך-הוא, ואז לא תצטרכי לחשב מחשבות כאלו של להתגרש וכי, שאפלו המזבח מוריד על זה דמעות, אני מאד מאד מבקש אותך, תראי לנוח, ותקני לעצמך מדת הסבלנות, כי אין זו עצה להשבר מכל דבר, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך חג בשר ושמח...

לא נד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר צו, ט' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׂבַעוּלָם שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינָךְ לְבֵין אֲשֶׁתְךָ,

כי איש ואשה זכו — שכִינָה שְׂרוּיָה בִינֵיהֶם, לא זכו — אֵשׁ וְאֵשׁ אוֹכְלֹתָן, וְלִכֵּן חָבַל לָךְ לִהְיוֹת גְּרוּשׁ פֶּעַם שְׁלִישִׁית זָכוּ, כִּי הִגִּיעַ הַמָּצָב בְּבֵית עַד שְׁאַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְדַבֵּר יַחַד, וְאִין לָכֶם שְׁפָה מְשֻׁתֶּפֶת, וְחָבַל מְאֹד, אַתָּה צְרִיף לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, סוּף כָּל סוּף הִיא מְעַבְרַת, וַיֵּשׁ לָהּ הַרְיוֹן מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, וְהִיא מְאֹד מְפַחֶדֶת מִהַלְדָּה, וּבְמִקּוֹם שֶׁתִּקַּל מֵעָלֶיהָ אֶת מִצְבָּהּ, אַתָּה עוֹד מִלְחִיץ אוֹתָהּ, וְחָבַל שֶׁתִּהְרֶסוּ אֶת הַבַּיִת. וְרַבְּנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שְׁנֹשְׁמֵר עַל שְׁלוֹם-בַּיִת, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאַמְצִים שְׁבַע עוֹלָם לְהַשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׂרַבְנוּ ו"ל הַקְּפִיד עַל דְּבַר זֶה מְאֹד, וּפֶעַם אַחַת יֵשֶׁב בְּשִׁלְחָן עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וּפְתָאֵם הַפְּלִיט מְלִים אֵלוֹ: "מִי יֵשׁ לוֹ חֲצָפָה, שְׂיִהְיֶה לוֹ הַרְהוּר רַע בְּשִׁלְחָנֵנוּ"? וְתִכְף-וּמִיד עֲזוּב אֶת הַשִּׁלְחָן, וְאִז הַתְּפָרֵץ אֶחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו בְּבִכִּי, וְהִלֵּךְ לְדַפֵּק עַל דַּלֶּת רַבְּנוּ ו"ל, וְהִבְטִיחַ שְׂעִיעֶשֶׂה שְׁלוֹם-בַּיִת עִם אֲשֶׁתּוֹ, כִּי סוּף הַכֹּל לֹא הָיָה לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת, וְרַבְּנוּ ו"ל לֹא רָצָה לְשַׁבֵּת בְּשִׁלְחָן אִתּוֹ בְּיַחַד, רוֹאִים מִזֶּה אִיךָ שְׂרַבְנוּ ו"ל הַקְּפִיד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בַּיִת.

וְלִכֵּן אֵיעֲצֶךָ, שֶׁתִּלָּךְ לְפִיִּס אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתַעֲזוֹר לָהּ. וְכֵן אֲנִי מְעִיץ לָךְ, שְׂאֵם תָּבִיא אֶת הַיֵּלֶד שְׁלָךְ, שְׂיִתְאַחֶסֶן בְּמִקּוֹם אַחֵר, אֲבָל לֹא בְּבֵיתְךָ, כִּדֵּי שְׁלֹא לְשַׁפֵּךְ שֶׁמֶן עַל הַמְדוּרָה, צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם הָעֵקֶר שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵית, כִּי אִין זֹו חֲכָמָה לְהַתְּגַרֵּשׁ, וּבִפְרָט אַתָּה, שֶׁהַתְּגַרְשֶׁת פְּעַמִּים, אַתָּה צְרִיף לְהַתְּגַרֵּשׁ פֶּעַם שְׁלִישִׁית זָכוּ?! תְּאַמִּין לִי, שְׂאֲנִי רוֹצֶה רַק אֶת הַטּוֹבָה שְׁלָךְ, אֲנִי רוֹצֶה לְרְאוֹת אִיךָ אַתֶּם חַיִּים בְּשְׁלוֹם וּבְאַהֲבָה, וְעוֹזְרִים אֶחָד לְשָׁנִי.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּקְבַּל אֶת דְּבָרֵי.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא נה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר צו, ט' ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי יקירי ...
נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך.

מה אמר לך! כל רצוני וחשקי וכסופי לבנות עיר על שם רבנו
ז"ל, והקדוש-ברוך-הוא סבב, שנגיע פאן ליבנאל, מקום הכי יפה
בארץ, מסבב עם שדות והרים להתבודד בהם, ובנקל לראות פה
מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן י'): לעשות מהר שדה
ומשדה בית, וכן לצאת מבית לשדה ומשדה להר, והמקום מסגל
מאד לחנף את הילדים ולחתן אותם בגיל צעיר, ותהלה לאל,
חתנתי כבר פה ביבנאל עשרות תלמידים ותלמידות סמוך לפרקם,
כדי שיהיו שמורים מהחטא, ולא ידעו מהזבל שיש בעירות
הגדולות, אבל דא עקא, שלא תארתי שפה ירוץ אחרי הסמ"ך-מ"ם,
ועל כל צעד ופסיעה הוא מונע ומעכב, ויען ששמעתי עליך הרבה
נפלאות, שאתה איש מעש, לכן רציתי מאד מאד, שתרתם לעזר
שתהיה אהבה ואחדות בין אנשי שלומנו, וישנעשה חומה בצורה
סביבנו, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (ספורי מעשיות, מעשה ג'), שהחכם
הוציא את אנשיו חוץ לישוב, ועשה עגול סביבם, כדי שהסמ"ך-
מ"ם לא יוכל להכנס ביניהם, ואף שהוא בא ופתח את פיו ואמר:
אם אני רוצה, אני בולע אתכם, ואמר החכם: אני לא מפחד ממך
וכו' וכו', עין שם, עם כל זאת ידוע היום מה שקורה בכל הארץ
עם הרבנות, שהם משרתים את הערב-רב, ולא מכבדו הנה מפרסם
בכלי התקשורת, שמכרו בהכשר טוב בשר חמורים קטנים במקום
בשר עגלים, ואנחנו יודעים את מזימתם הרעה זה חמשים שנה,

שְׁהֶעֱבִירוּ עַל הַדַּת, וְכֵן הוּא גַם פֶּה בִּיבְנֵי־אֵל, אֲבָל, תְּהִלָּה לְאֵל, אֲנַחְנוּ פֶה בִּיבְנֵי־אֵל, וְאֵין לָנוּ שׁוּם שִׁיכּוֹת אֶל אִף אֶחָד, קִבְּלָנוּ פְּסֻק־דִּין מִבֵּית־דִּין "בֵּית יוֹסֵף," שְׁאַנְחָנוּ קִהְלָה נִפְרָדֶת, וְלֹא תַחַת שְׁלִיטָה שֶׁל אִף אֶחָד, וְזֶה מֵה שְׁעוֹזֵר לָנוּ, שְׁאַנְחָנוּ לֹא נוֹתְנִים לְזֶר הַיָּנוּ מִהַרְבָּנוֹת הַמְּקוֹמִית לְהַתְעַרֵּב בַּחֲנוּף שְׁלָנוּ, יֵשׁ לָנוּ מְקוֹה מִשְׁלָנוּ, וּלְצַעֲרָנוּ הָרַב, כְּשִׁבְּאָנוּ, רְאִינוּ דְבָרִים מְזַעְזָעִים, בְּמִקְוֵה שֶׁל הַעֲרִירָה לֹא הִיָּה מִים בְּאוֹצַר וְכוּ', נִמְצָא, שֶׁהִיָּה אִמְבִּטְיָה, וְכֻלָּם נִכְשְׁלוּ בְּאִסוּרֵי כְּרִיתוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְלִכֵּן בְּנִיתִי בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ מְקוֹה תַחַת בֵּית פְּרָטִי, בְּדִיוֹק כְּמוֹ שְׁבָנוּ לְפָנַי שְׁבָעִים שָׁנָה בַּמַּחְתָּרֶת וְכוּ', וּמֵאֵז אֲנַחְנוּ נִרְדָּפִים, וְאַחֲרֵי כֵּן בְּמַה בְּגִ"צִים, קִבְּלָנוּ שְׁטַח לְתַלְמוּד־תּוֹרָה וְלְבֵית־סֵפֶר, אֲבָל לְצַעֲרָנוּ הָרַב, זֶה לִיד בֵּית הַעֲלָמִין וּמְזַבְּלָה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת נִתְקַיֵּם אֲצִלָּנוּ: "וְכֹאֲשֶׁר יַעֲנוּ אוֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ", וְאֲנִי רוֹאֶה בְּמוֹ עֵינַי, אִיךָ שְׁמַתְגַּשֵּׁם רְצוֹנִי וְחֶשְׁקִי וְכִסּוּפִי, שְׁתַּהֲיֶה פֶה "עִיר בְּרִסְלָב", וְלִכֵּן אֲנִי רוֹצֶה מְאֹד מְאֹד שְׁתַּעֲזֹר לִי, וְתַעֲזֹר לִידִידֶךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, וְכֵן ל... גֵּרוּ יְאִיר, שֶׁהֵם שְׁנֵי שְׁלִיחֵי בְּמוֹעֵצָה הַמְּקוֹמִית, וְאֲנִי מְקוֹה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּהֲיֶה לִי לְעִזְרָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְצֵאת בְּכָל יוֹם בֵּין הַהָרִים לְהַתְּבוּדֶד אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֲפִלוּ לְזִמְן קֶצֶר, כִּי כָּל דְּבוּר שְׁמִדְבָּרִים אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאֵינוּ מְטַעֶה אֶת עַצְמוֹ, וּמְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא נו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרָ צוּ, ט' נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שאשתך ... תחיה מרגישה טוב.

אודות פרנסה, הקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך, ותהיה
לך פרנסה בשפע בצפון דיקא, כי "מצפון זהב יאתה" (איוב לו, כב),
ולא תצטרך לרוץ תמיד למרפו.

אני מאד מאד שמח, שאתה לומד עם התלמידים והבחורים
הצעירים אמונה, ואודות ... וכי, אתה צריך להבין, שהסמ"ך-מ"ם
רוצה רק לחדר בקהלה שלנו, והכל דרך שלום ואהבה בדיוק כדרך
המסינורים, שאומרים שהם רוצים שלום ואהבה, וכך הוא רוצה
לפרק לנו את כל הקהלה, והיות שראה, שבשום פנים ואפן לא
יוכל לנו, אז הוא בא עם ההמצאה שלו דרך ... וכך רצה להרס
לנו את הקהלה, ואנחנו קלטנו את זה תכף-ומיד ולכן עצרנו את
הדרך, זה הכל. אנחנו לא מעונינים במחלוקת ומריבות, אנחנו רק
לא רוצים שיערכו לנו בקהלה אנשים מבחוץ, כל אחד שילך
לדרכו, חסדי השם יתברך, יש לנו קהלה קדושה, קהלה יפה, קהלה
מאחדת, ולמה לנו את הצרה הזו, וזה כל הספור, ואין לנו פה שום
פונה אחרת.

אודות הבת שקבלה, רחמנא לישזבן, מחלת הנפילה וכי,
מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רא), אשר פיר נ'תן
ל'אביונים — ראשי תבות נפ"ל, וכן מצ"ת — ראשי תבות צדקה
תציל מ'מות, רואים מזה שעל-ידי שנותנים הרבה צדקה —
נצולים מחלי הנופל, ויש הרבה שקימו את זה והצליחו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך תמיד.

המאחל לך חג בשר ושמח...

לא נו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר צו, ט' ניסן ה'תשס"א.

שלום רב אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני שמח, שאת עוסקת בגמילות חסד, אשר אין למעלה מזה.

לדעתי, כדאי רק לקנות מוצרים ולא לתת את הכסף, כי כסף מבזבזים, ואכל הילדים אוכלים.

צריכים לשמר מאד מאד איך שמדברים עם בני-אדם, ובפרט עם נשים, ולא כדאי להגיד להם מוסר, רק התחזקות, ואני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתחזקי את נשי אנשי שלומנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בדרך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לא נח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר צו, ט' ניסן ה'תשס"א.

שלום רב אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד, ושנשמע ונתבשר אצלכם תמיד בשורות משמחות, ולא תפחדו משום דבר, כי גדול אדוננו ורב

לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל
הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא נט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר צו, ט' גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי,
יְקִירֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּנְחַח
אֶצְלֶךָ הַעֲצָבוֹת וְהַדְּפָאוֹן וְהַמְרִירוֹת, שְׁנֵיהֶם חֲמִץ גָּמוֹר, וְעַכְשָׁיו לְפָנֵי
חַג הַפֶּסַח אֲנִי חָנוּ צָרִיכִים לְבַדֵּק אֶת הַחֲמִץ, לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְעַקֵּר
אֶת הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּפָאוֹן, וְלִשְׂרֹף אֶת זֶה, וְלִקְנוֹת לְעֲצָמוֹ
מִצֵּה, שֶׁהוּא סוּד הַדְּעַת, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, לְזָכֹר רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהִגָּאֵל גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה, כִּי עַקֵּר הַגְּאֻלָּה יִהְיֶה הַכֶּרֶת
ה' יִתְבָּרַךְ, שְׁנִזְכָּה לְהַכִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְדַבֵּר אֵלָיו כַּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו.

גַּא וְגַא תַּחֲזִיק מֵעַמֶּד, וְאֵל תִּשְׁכַּר מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, שְׁלֵא
תִּהְיֶה לְךָ שׁוֹם חֲלִישוֹת הַדְּעַת, כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, וּכְבָר אֵין לוֹ שׁוֹם רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעְדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁנֵיהֶם
רְצוֹן — עֲלִית הַמַּלְכוּת, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹתְרָן, חֵלֶק
א', סִימָן קעו): כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת הַרְצוֹן שְׁלוֹ לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין לוֹ רְצוֹן אַחַר, רַק כֹּל מֵה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה
הוּא רוֹצֵה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְמַלִּיף מַלְכוּתוֹ עָלָיו וְעַל כֹּל הָעוֹלָם
כְּלוּ.

מָה אִמַּר לְךָ! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה שְׁיֵשׁ לָנוּ רַבֵּי פְּזָה, וּמָה הִיִּינוּ
עוֹשִׂים בְּלַעְדֵינוּ.

כְּשֶׁאָדָם אֵינוֹ מִחֶפֶשׁ אַחַר גְּדוּלוֹת, אֲלֵא הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַיֵּשֶׁר, מוֹצֵא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזֶה הָעוֹלָם, אִזּוּ מַגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת גְּדוּלוֹת, לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם מִחֶפֶשׁ גְּדוּלוֹת וְרוֹצֵה לְהִתְעַלּוֹת, וְלִהְיוֹת מִשְׁהוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִשְׁפָּר. וְרַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עב), שֶׁעַל-יְדֵי הַצַּדִּיק מְקַבְּלִים שְׁפָלוּת; שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִישׁ אֶת עֲצָמוֹ לֹלֵא כְּלוּם, וְלִכֵּן אִזּוּ כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה אֲצֵלוֹ.

כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה רַק שֶׁהוּא רוֹצֵה מִשְׁהוּ שְׁלֵא נִבְרָא, וּבְכַאֲמַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה, שְׁנִזְכָּה לְהַפִּיר אוֹתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא, כְּמֵאֲמַרְם ו"ל (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פֶּרֶשֶׁה יג, סִימָן ו'): מִיּוֹם שֶׁבְּרָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה שִׁיְהִיָּה לוֹ דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְגוּר אֲתָנוּ, שְׁנִזְכָּה לְהַפִּיר אוֹתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וַיֵּשׁ לוֹמַר, שְׁזֶה מֵה שֶׁאָמַר שְׁמוּאֵל (בְּרִכוֹת נח:): נִהִירִין לִי שְׁבִילִין דְּרַקִּיעָא כְּשֶׁבִילִין דְּנַהֲרָדְעָא, הִיְנוּ הַתְּדוּשׁ הִיָּה אֲצֵלוֹ, שְׁלֵא הַתְּפָאָר שְׁנַהִירִין לוֹ שְׁבִילִין דְּרַקִּיעָא, כִּי זֶה דְּבַר פְּשוּט, אֲלֵא הַפְּלָגָתוֹ, שֶׁהִיָּה בְּקִי בְּשְׁבִילִין דְּנַהֲרָדְעָא, וּמֵה יֵשׁ לוֹ עִם הָעוֹלָם הַזֶּה? אֲלֵא זֶה גְּדֻלַּת הַצַּדִּיק, שֶׁאֲפָלוֹ שֶׁהוּא עוֹלָה מַעְלָה מַעְלָה, הוּא יוֹרֵד מִטָּה מִטָּה, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סח); וְזֶה עֲקָר מַעְלַת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁאִף שֶׁהוּא לְמַעְלָה הוּא לְמַטָּה, וּכְכֹל שֶׁהוּא יְכוּל לְהִיּוֹת יוֹתֵר לְמַעְלָה הוּא יְכוּל לְהִיּוֹת יוֹתֵר לְמַטָּה, וְאֵל כָּל זֶה זֹכִים דִּיקָא כְּשֶׁאָדָם בְּטֵל וּמְבַטֵּל אֶל הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אִזּוּ הוּא כְּבָר לֹא יוֹדֵעַ מֵה זֶה עֲלֵיהּ וּמֵה זֶה יְרִידָה, הוּא רוֹצֵה רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה הַמְּדַרְגָּה הַכִּי גְּדוּלָּה, וְזֶה קֶשֶׁה מְאֹד מְאֹד לְהַחֲדִיר בְּכַוְנַת אָדָם, כִּי כָּל אֲחַד רוֹצֵה רַק גְּדוּלוֹת, וּכְשֶׁאִינוּ מְקַבְּלִים אֶת זֶה הוּא נִשְׁפָּר לְגַמְרֵי, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם שֶׁאִינוּ רוֹצֵה כְּלוּם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוּ אִף פְּעַם לֹא יִפֹּל לְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, כִּי יְכוּלִים לְהִיּוֹת לְמַעְלָה וְגַם לְמַטָּה, וְזֶה לֹא סוּתֵר אֲחַד אֶת הַשְּׁנִי.

אֲשֶׁרְנוּ מֵה טוֹב חֵלְקָנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לְהַתּוֹדֵעַ מִרְבִּי

אַמַּת כְּזָה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזָה, רַבִּי הַמְּלַמֵּד אוֹתָנוּ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת
וְנִפְלָאוֹת כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לָהּ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַמֵּאַחַל לָךְ חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא ס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר צוֹ, י"א נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֲסָד שֶׁעָשִׂית עִמָּדִי וְעַם כָּל
הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, הַמוֹנָה כְּמֵאָה וְשִׁבְעִים מְשֻׁפָּחוֹת כֵּן יָרְבוּ, שְׂרָבָם
כְּכֹלָם עֲנִיִּים מְרוּדִים, שְׁלֹא הָיָה לָהֶם עַל צְרֻכֵי הַחַג, וְאַתָּה עֲזַרְתָּ לָהֶם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַם לָךְ כָּפֹל כְּפֹלִים, וּכְכֹר יִהְיוּ שְׂמֵחוֹת
תָּמִיד בְּבִיתְכֶם, וּבְזִכּוֹת הַצְּדָקָה הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת שֶׁעָשִׂית עִם עֲנִיִּים
מְרוּדִים, שֶׁבְּעֵלְךָ ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, יֵצֵא כְּכֹר מְכֹל צְרוּתִיו, וְהַצְּדָקָה
הַזֹּאת תִּלְוֶה אֶתְכֶם כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וְתִשְׁמַר אֶתְכֶם, וְתִזְכְּנוּ לִהְיוֹת כָּל
יְמֵי חַיֵּיכֶם מְשֻׁפָּעִים וְלֹא מְשֻׁפָּעִים, נוֹתְנִים וְלֹא מְקַבְּלִים.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, כִּי מִן הַשָּׁמַיִם מְנַסִּים
אוֹתְךָ בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא
לְהִשָּׁבֵר.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַח לָךְ וּלְכֹל הַמְשֻׁפָּחָה חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא סא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו, י"א ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להבין, שכל מה שקורה עכשו לעם ישראל, זה בגלל שנאת חנם, ואם אנחנו לא נבער מאתנו את השנאת חנם, לא יפסקו הצרות, ולכן אנחנו צריכים לראות מצדנו, שלא יהיו הצרות האלו הנובעות משנאת חנם, כי זה העון הכי חמור יותר מכל העוונות, וחכמינו הקדושים אמרו (יומא ט), שבעון שנאת חנם נחרב בית המקדש, ועדין מרקד בינו, וזה מה שקורה היום, מספנים התרחקו מהתורה והמצוות, וכך אבדו את השכל שלהם, לא יודעים איך להתנהג עם הישמעאלים פראי אדם.

הקדוש-ברוך-הוא ימשיך לך שפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידך, ויהיה לך רק טוב בחיים.

נא ונא תחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתבשר לי בשורות טובות תמיד.

המאהל לך חג כשר ושמח...

לא סב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו, י"א ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף הבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח.

מֵאֵד מְאֵד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁהֲרוֹפְאִים אוֹמְרִים לְךָ, וּבִפְרֻט שֵׁישׁ לְךָ כְּאֲבִים חֲזָקִים, אֲזוֹ תַעֲשֶׂה כְּפִי שֶׁהֵם אוֹמְרִים לְךָ, וְאֵל תִּשְׁנֶה, וּיְמָה טוֹב וּיְמָה נָעִים, אִם תִּלְמַד בְּכָל יוֹם אֶת הַמְּאָמֵר בְּלִקְוֵי־מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ג', וְלוֹמֵר עַל זֶה אֶת הַתְּפִלָּה מִלְּקוֹוֵי־תְּפִלוֹת.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח מִלְּאָךְ רְפָאֵל עַל יְמִין הַרוֹפֵא, וְתִהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יְחַד, וְנִשְׁמַע וְנִתְּבַשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאָחַל לְךָ חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא סג

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר צו, "א גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מֵאֵד מְאֵד אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, יַעַן שֶׁהִגִּיעוּ עִכְשָׁו יָמִים שֶׁאֲנַחֲנוּ מְכִינִים אֶת עַצְמָנוּ לְקַבֵּל אֶת הַחֵג הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, חַג הַפֶּסַח, שֶׁהוּא חַג הַחֲרוּת, עָלִינוּ לְקַבֵּל אֶת הַיּוֹם הַזֶּה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מִהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לְנִקּוֹת אֶת עַצְמָנוּ מִהַחֲמִץ שֶׁבְּתוֹכָנוּ, שֶׁזֶה הַפֶּעַם וְהַעֲצָבוֹת וְהַדְּפֹאֹן, וְנִזְכֶּה לְמִצָּה, שֶׁזֶה מַחִין עָלֵינוּ, לִהְיוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִהְיוֹת בְּטֵל וּמְבֹטֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לִידַע שֶׁאֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּבִידִיעוֹת אֵלּוֹ שֶׁנִּחְדָּיר בְּעַצְמָנוּ, שֶׁמֵּלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְדוֹמֵם, צוֹמַח, חַי וּמְדַבֵּר — זֶה לְבוֹשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל־יְדִיָּזָה נִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת הָאוֹרוֹת הָעָלְיוֹנִים, הַמַּחִין שֶׁנִּשְׁפָּעִים בְּלֵיל הַסֵּדֵר.

זְכוֹר הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר כְּשֶׁאָדָם הוּא לְבַד, הוּא פֶּלֶג גּוֹף, וְכִשֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹזֵר לְאָדָם, וְהוּא מִתְחַתֵּן, זוֹ הַמְּתַנֶּה הַכִּי גְדוּלָה. וְלִכֵּן תִּשְׁמַח מְאֵד מְאֵד עִם הַמְּתַנֶּה הַזֶּה, וְתִכְבֵּד וְתִיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כְּמוֹ

שְׁהִזְהִינוּ רַבְנוּ ו"ל עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר (שיחות-הַר"ן, סימנים: רסג, רסד), שְׁהִסְמִיךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְשֹׁבֵר אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית, וְלִכֵּן תִּשְׁמַר מְאֹד שְׁלֵא תָבוֹא לְיַדֵּי עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת וְכַעֲס, אֲדַרְבָּה, תִּקְנֶה לְעֲצָמָךְ אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, אֲשֶׁר אֵין עִרְף־אֵלֶיהָ. כָּכֵל שְׁהֶאֱדָם מִחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ יוֹתֵר אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלִעְדָּיו נִמְצָא, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא זוֹכֶה לְסְבָלָנוּת גְּדוֹלָה, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן קנ"ה); וְכֵן תִּרְאֶה לְהַתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה, שְׁהַפֵּל יִסְתַּדֵּר אֲצִלְךָ עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִהְיֶה לְךָ שְׁפַע גְּשָׁמִי וְשְׁפַע רוּחִי עַל חַג הַפֶּסַח.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא סד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר צו', י"א נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תִּדַע, שְׂכָל מַה שְׁקוּרָה עִם הָאָדָם, הַפֵּל זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאִסּוּר לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוּגְנוֹ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִיךָ שְׂיִנְהִיג אוֹתָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — כִּף תִּשְׂמַח, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

בּוֹדֵאֵי טוֹב שְׁתַּלַּךְ לְפָסִיכֵיאָטֵר, שְׁלֵא וְכוּ', שְׁלֵא תַעֲבֹד עֲבוּדָה גּוֹפְנִית וְכוּ', וְחִכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת ג', ה'): כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה, מַעֲבִירִים מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דְּרָךְ אֲרָץ.

פֹּה אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ תּוֹרָה אֶת הַרְשִׁימָה שֶׁל הַסְּפָרִים שְׁשַׁלַּחְתָּ לִּי,

וְאִם אַתָּה יְכוּל לְהַשִּׁיג לִי גַם-כֵּן אֶת שׁוֹ"ת "חֲזוֹן עוֹבְדֵי" ג' חֲלָקִים, וְ"הַלִּיכוֹת עוֹלָם" ד' חֲלָקִים.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא סה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר צו, י"א נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּעֵינֵי הַסִּגְלָה, אֲשַׁלַּח לָךְ עוֹד יוֹם יוֹמִים.

בְּעֵינֵי הַדִּירָה, בְּנֹדָאֵי טוֹב שֶׁתִּצָּא וְתִגּוֹר בְּעֶצְמֶךָ, וּמִפֶּה תִּקְפֹּץ לְהַרְשֵׁם בְּפִרוּיֵיקָטִים הַחֲדָשִׁים, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה לְכֶם דִּירָה מְשֻׁלָּכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׁכִּירוֹת, כִּי יוֹתֵר טוֹב לְשֵׁלֶם מְשֻׁכְנֹתָא מְשֻׁכִּירוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא סו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר צו, י"א נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵל תִּדְאָגִי, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לָךְ חֶתֶן טוֹב יֵרָא שְׂמִים, אֶת רַק תַּמְשִׁיכִי לְהַתְּפַלֵּל, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי יַעֲזֹר לָךְ, שְׂאֻזְכָּה לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָתֶךָ.

הַמְּאַחַח לָךְ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא סז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו, י"א ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב",
הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

מאד מאד אני מבקש אתכם, שכל אנשי שלומנו ישתדלו לבוא
הלילה בשעה תשע וחצי לבית-המדרש, כדי ללבן כמה ענינים מאד
מאד חשובים לכל הקהלה שלנו, ובפרט בעניני חג הפסח, ומה
שיכולים לפעל בליל הסדר, ובפרט בשנה זו, וחבל שנפספס את
הלילה הקדוש הזה ליל הסדר, ולכן אני מאד מאד מבקש, שכל
אחד מאנשי שלומנו יבוא הלילה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

לא סח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו, י"א ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל ... ו... שיחיו
נצח.

באתי לאחל לכם ברכת "מזל טוב" כמה ולבבית על הלדת
הבן, ועל שתזכו היום במצוה נפלאה להכניס אותו בביתו של
אברהם אבינו. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהכל יעבר בשמחה

עצומה בעתו ובזמנו, ותזכו לרוות רב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצאי חלציתכם.

המאחל לה חג פשוט ושמח...

לא סט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו, י"א ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, תלמידי ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, הנה נכנס חג הפסח, חג החרות, תראה לנצל את הלילה ליל הסדר בקדושה ובטהרה, ותקבל על עצמך לא לדבר דבורים יתרים, כי כן מובא בשם צדיקים קדושים עליונים, שמקבל איש מפי איש עד אליהו, שכפי שמתנהגים בליל הסדר — כן מתנהגים כל השנה. והנה ידוע, שכל אברך צריך ישועות גדולות מאד, האשה נכנסה להריון, והתינוק צריך להתפתח עם כל החושים וכו', ומקווים ללדה קלה וכו', ולכן צריכים לבקש הרבה רחמים, כי בכלל בשאשה בהריון צריכים לבקש במשך כל תשעת החדשים שהולד יצא בריא עם כל חושיו ואיבריו וכו', ולכן בליל הסדר זה הזמן לבקש ממנו יתברך, וכן לבקש רחמים על פרנסה ועל שלום-בית, ועל מחינן נקיים והתעוררות דקדושה.

זכור גם זכר כמה יגעתי וטרחתי ימים שבועות וחדשים ושנים בעבורך, עד שהבאתי אותך למה שהבאתי, שפרוך הוא וברוך שמו התחמת, שזו אצלי השמחה הכי גדולה, אין עוד שמחה כמו שאני רואה שאתה התחמת וזכית לאשה צדקת, וברוך הוא וברוך שמו זכיתי להיות שדכן אצלך, והרבה טרחתי ויגעתי כמו שתזכר, ולכן מאד אבקש אותך, תזכר מאד, אשר הצניעות של האשה מאד מאד חשובה, ובפרט בענין השערות, אם אפשר שהאשה תעשה קרחת — אין למעלה מזה, הרי בין כן היא הולכת עם כסוי ראש, עם מטפחת או שהולכת עם פאה, או אף אחד לא רואה, אבל אצל

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דָּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, כִּי כִּף כְּתוּב בַּזֶּהָר (נִשְׂא קִכָּה): תּוֹנָבָא לִיתִי עַל הָהוּא בְּרַ נֶשׁ דְּשִׁבְק לְאִינְתִּיתִיה דִּתְתַּחְזִי מִשְׁעָרָא לְבַר [קָלְלָה תְּבוּא עַל אָדָם שְׁמַנִּיחַ לְאַשְׁתּוֹ שְׁתַּלְּךָ עִם הַשְׁעָרוֹת בַּחוּץ], וְדָא הוּא חַד מְאִינוּן צְנִיעוּתָא דְּבִיתָא [וְזֶה אֶחָד מֵהַצְּנִיעוּת שֶׁבְּבֵית], וְאַתְתָּא דְּאַפִּיקַת מִשְׁעָרָא דְּרִישָׁא לְבַר לְאַתְתַּקְנָא בֵּיהּ, גָּרִים מְסַכְנוּתָא לְבִיתָא [וְאַשָׁה שְׁמַגְלָה אֶת שְׁעָרָה כְּדִי לִיפּוֹת אֶת עֲצָמָה, הִיא גּוֹרְמַת עֲנִיוֹת בְּבֵית], וְגָרִים לְכַנְהָא דְּלֹא יִתְחַשְׁבוּן בְּדָרָא [וְגּוֹרְמַת שְׁהִלְדִּים לֹא יִהְיוּ מְצֻלְחִים], וְגָרִים מְלָה אַחְרָא דְּשָׂרְיָא בְּבִיתָא [וְגּוֹרְמַת שְׁהַסְטָרָא אַחְרָא יִהְיֶה בְּבֵית, הֵינּוּ שְׂיִהְיֶה מְרִיבוֹת וְלֹא שְׁלוֹם-בֵּית]. מָאן גָּרִים דָּא? הָהוּא שְׁעָרָא שְׂאִיתְחַזִּי מְרִישָׁה לְבַר [מִי גּוֹרֵם אֶת זֶה? הַשְׁעָרוֹת שְׁנֹרְאוֹת לַחוּץ] עֵינִ שָׁם; וְלַכֵּן נוֹהֲגוֹת הַנְּשִׁים הַצְּדֻקְנִיּוֹת לְגַלַּח אֶת שְׁעָרוֹת רֵאשָׁם לְגַמְרִי, וְזוֹ לֹא חֲמָרָא, אֲלֵא מְצָנָה גְדוּלָה מְאֹד, וְכַף נוֹהֲגַת אֲשֵׁתִי וְהַבְּנוֹת שְׁלִי, וְשָׂר נְשִׁים צְנוּעוֹת, וְלַכֵּן רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד שְׁגַם אֲשֵׁתְךָ תַּלְּךָ כִּף, וּבְזֶה תִּגְרַם לִי נַחַת רוּחַ.

נָא וְנָא בְּלִיל הַסֵּדֶר תִּשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת עֲצָבִי וְלֹא לְכַעַס, אֲלֵא לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְכִרְצִינוּת, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל דְּבָר, וְרַבְּנּוּ וְ"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ'), שְׂאֵת הַהֲגָדָה צְרִיכִים לוֹמַר בְּקוּלֵי קוּלוֹת, וּבְזִכּוֹת זֶה יִשְׁפַע עָלֶיךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ, וְיִהְיוּ לְךָ הַרְבֵּה יְלָדִים בְּרִיאִים וְקִימִים, וְיִהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה נַחַת וּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעָא, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשְׂר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחַל לְךָ חַג כְּשֶׁר וְשִׁמְחָא...

לא ע.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צו, י"ב נִיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, תְּלַמִּידֵי ... נְרוּ יֵאִיר.

הנה אֲנַחְנוּ נִכְנָסִים בְּלִיל הַסֶּדֶר, וּמִקְבֵּל מִצְדִּיקִים אִישׁ מִפִּי אִישׁ
 עַד אֵלֵיהֶו הַנְּבִיא, כְּפִי שְׁמִתְנַהֲגִים בְּלִיל הַסֶּדֶר, כִּף יִתְנַהֵג עִם הָאָדָם
 כָּל הַשָּׁנָה, וְלִכֵּן רֵאָה לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַדְּבֹר בְּלִיל הַסֶּדֶר, וְלֹא
 לְהִתְעַצֵּב, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבְכָלֵל אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּרְאֶה
 לְכַבֵּד מְאֹד מְאֹד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְנֵהֲדָרִין
 עו:): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגֹפוֹ, וְהַמְּכַבְּדָה יוֹתֵר מְגֹפוֹ, עָלָיו הַכָּתוּב
 אוֹמֵר (איוב ה, כד): "וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ", וְאַתָּה יוֹדֵעַ כִּמָּה
 הַחֲדַרְתִּי בְּךָ, שְׁצָרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הָאִשָּׁה, וּבְזָה תְלוּיָהּ כָּל
 הַבְּרָכָה בְּבֵית.

וְעַל כָּלֵם — תִּרְאֶה לְכַבֵּד אֶת חַמִּיךָ וְאֶת חַמוֹתְךָ, שְׁבֹזָה תְלוּי
 כָּל הַשְּׁלוֹם-בֵּית, כִּי אִם הָאִשָּׁה רוֹאָה שְׁמִכְבָּדִים אֶת הַהוֹרִים שְׁלָה,
 אִזּוּ הוּא נֶעֱשֶׂה אֶחָד מֵהַמְשַׁפְּחָה, וְזֶה לָהּ שְׁמִחָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְלִכֵּן
 אֵל תְּהִיָה בְּטָלָן, וְתִקְנִים אֶת מָה שְׁאַנִּי אוֹמֵר לָךְ.

רֵאָה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדִים, וְתִתְפַּלֵּל אֶת כָּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת
 בְּמִנְיֵן דִּיקָא: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא לְרֵאוֹת מִמֶּךָ הַרְבֵּה נִחַת, כִּי הַרְבֵּה יִגְעַתִּי וְטִרְחַתִּי בְכֶם,
 וְאֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְצֻלִיחַ, אִף אֶחָד לֹא רוֹצֵה לְהִיּוֹת כְּשִׁלּוֹן, וְחֲסִדִּי
 ה' יִתְבָּרֵךְ, אֲנִי שְׂמַח בְּזֶה שְׁאַנִּי רוֹאָה שֶׁהִתְחַתְּנַתֶּם. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל
 מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם שְׁאַנִּי אֶהְיֶה אִישׁ מְצֻלִיחַ וְלֹא לְהִפְךָ, וְזֶה תְלוּי
 בְּךָ, אִם אַתָּה תִתְנַהֵג בִּירְאֵת שְׁמַיִם שְׁלָמָה, אִזּוּ כָּלֵם יוּכְלוּ לְהִרְאוֹת
 — הֵנָּה זֶה תְּלַמִּיד שְׁלִי, וְתִגְרְמוּ לִי נִחַת-רוּחַ מְאֹד מְאֹד גְּדוֹל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
 שְׁאַנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

אָשֶׁר   לֹא עֵא — לֹא עֵב   בְּנַחֵל   רִסֵּט

לֹא עֵא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צו, י"ב נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו.

לְנִכוּן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטּוֹב מִכֶּם, אֵיךְ שְׂאַתֶּם מְסַתְּדְרִים יַחַד, וְאֵיךְ שְׂאַתֶּם מְצִיִּתִים אוֹתִי, וּבִפְרָט בְּעִנְיַן הַשְּׁעָרוֹת וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תַּחֲיוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וּתְכַבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְנִשְׂמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תַּמִּיד בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת אֲצִלְכֶם, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיִּתִי שְׂבְּכָל שְׂבוּעַת תְּכַתְּבוּ לִי מִכְתָּב אֶחָד, וּמְאֹד תַּחֲיוּנִי.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לֹא עֵב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צו, י"ב נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

בְּאַתִּי לְאַחֵל לָכֶם בְּרִכַּת חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה, חַג חֲרוּת, וְשִׂתְרוּ רֹב נַחַת מִיּוֹצְאֵי חִלְצֵיכֶם.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְהַפְגִּישׁ עִמָּכֶם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂעוֹד נִפְגַּשׁ הַרְּבָה בְּשִׂמְחוֹת יַחַד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׂמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאַנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם תַּמִּיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא עג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר צו, י"ב נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נֶצַח.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמְכֶם.

נָא וְנָא ... גֵּרוּ יְאִיר, אֵל תְּפַחַד מְשׁוּם דְּבָר, תַּחֲדִיר בְּעֶצְמְךָ
אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוּם
מְצִיאֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְזֶה שְׂתַחֲדִירוּ בְּעֶצְמְכֶם יְדִיעוֹת אֱלוֹהִים,
אֲז תִּזְכּוּ לְעֵבֵר עַל הַכֹּל. אֵל תְּפַחַד מְשׁוּם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, וְכִמוֹ שְׁעֵשֶׂה לָּךְ גְּסִים עַד עַכְשָׁיו, כֵּן תִּרְאֶה הִרְבֵּה גְּסִים
בַּחַיִּיד.

הַמֵּאֲחַל לָכֶם חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא עד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר צו, י"ב נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְאֵת לֹא יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הַשְּׂמִיחָה שְׂיִישׁ לִי, שְׂאֵת מְפִיצָה אֶת אֹר וְרַבְנוּ ו"ל — זֶה חֶלְקִי מִכָּל
עֲמָלִי, וְזוֹ שְׂמַחְתִּי. אֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשִׁמְחוֹת.

אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתַעֲבְרִי אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּקַלּוֹת,
וְתוֹלִידֵי בְּקַלּוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֶצְלָכֶם בְּשׁוּרוֹת מְשִׁמְחוֹת.

רעא   בנחל   לא עה   אָשֶׁר

אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות הזו של הפצת מעינות
החכמה חוצה, ובזכות המצוה הזאת תהיה לכם פרנסה בשפע רב.
המאחל לך חג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא עה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י"ב ניסן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ
נְצַח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממכם
— אין לתאר ואין לשער כלל, כי אתם חקוקים בפנימיות לבכי
לטוב כל הימים, וממש שמחתי בשמחתכם, ורקדתי פה בעת
חתנתכם, וממש הרגשתי שאני נמצא אתכם ביחד, יעזר הקדוש-
ברוך-הוא, שתמיד אהיה אצלכם ביחד בעולם הזה ובעולם הבא.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שגלחת
את שער ראשך, שזה דבר מאד מאד נחויץ, והקדוש-ברוך-הוא
בנדאי לא יעזב אותך, ובזכות המצוה הזאת יהיו לכם בנים חיים
וקימים.

העקר ראו להבין אחד את השני ולותר זה לזה, ונשמע
ונתבשר בשורות משמחות.

תעשו לעצמכם חק כל יעבר לכתב לי מכתב אחד פעם
בשבוע, וזה ישמח אותי מאד.

המאחל לך חג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא עו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י"ב ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיענו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא ישפיע עליך שפע רוחני ושפע גשמי, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

שלחתי לך המון מכתבים, נא לאשר שקבלת אותם, ואם תוכל לחלקם לפני שאתה נוסע, או למסר את זה לאיש נאמן לפני שאתה נוסע, הייתי מאד שמח.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

לא עז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו, י"ב ניסן ה'תשס"א.

שלום רב אל ... תחיה.

הנה חג הפסח נכנס ובא, ועלינו לשמח מאד שזכינו להבראות מזרע ישראל, ולקבל על עצמנו לאכול מצה, שהוא מיכלא דמהימנותא, מאכל של אמונה, מיכלא דאסותא, מאכל של רפואה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שכל המחלות באות רק מחמת חסרון אמונה, נמצא בפאוקלים מצה, ממשיכים על עצמו אמונה.

עם ישראל זכו לצאת ממצרים רק בזכות נשי ישראל שהלכו בצניעות, ולכן אני מבקש אותך מאד מאד, תעשי כל מה שביכולתך לשמר על הצניעות, לא ללכת כאפנת הגויים, לא ללכת עם בגדים

צְמוּדִים וּשְׁקוּפִים וּקְצָרִים, עִם שְׁסַע וְכוּ', כִּי אֵלוּ בְּגָדֵי פְרִיעוֹת,
נִכְשָׁלִים וּמְכַשְׁלִים אֶת אַחֲרֵים, וְזֶה עוֹן גָּדוֹל מְאֹד.

וְעַל כָּלֵם — אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתְּ יְכוּלָה
לְהוֹרִיד אֶת שְׁעָרוֹת רֵאשִׁי לְגַמְרִי, אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי הַשְּׁעָרוֹת שֶׁל
הָאִשָּׁה הֵם דֵּינִים, וְחַס וְשָׁלוֹם, כְּשֵׁרוּאִים אֶת זֶה בַּחוּץ, זֶה גּוֹרֵם
לְעִנְיּוֹת וּלְצָרוֹת וּלְמַחְלוֹת, וְאַנְחֵנוּ שׁוֹמְעִים בְּכֹל יוֹם מֵה שְׁקוּרָה
לְנָשִׁים צְעִירוֹת וְכוּ', וְלָכֵן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְבַקֵּשׁ אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלֵינוּ, וַיְהִיֵּה לָנוּ רַק טוֹב בַּחַיִּים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְכַבֵּד אֶת בְּעֻלְךָ,
כִּי אֵיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשָׂה רְצוֹן בְּעֻלָּה (תָּנָא דְּבִי אֵלֶיהּ רַבָּה, פְּרָק
ט'), וְתִשְׁתַּדְּלִי מְאֹד מְאֹד לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת.

רְאֵי לְעַמֵּד חֲזֹק, שֶׁהוּא יִלְךְ עָרֵב וְכָקֵר וְצָהָרִים בְּמִנְיָן, דִּהְיֵנוּ
הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת בָּאוֹת רַק
בְּזְכוּת זֶה, וְכֵן תַּעֲמִדִי שְׂיִקְבַּע עֵתִים לַתּוֹרָה, וְאִזּוֹ תִתְחַלְקִי עִם הַתּוֹרָה
שָׁלוּ.

שׁוֹב פַּעַם אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתְּ יְכוּלָה לְהוֹרִיד אֶת שְׁעָרוֹת
רֵאשִׁי לְגַמְרִי, אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי כָּף הוֹלְכוֹת הַנָּשִׁים הַצְּנוּעוֹת
וְהַצְּדֻקָּנִיּוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִהִיֵּה לְךָ חַג כְּשֶׁר וְשִׁמְחָה.

הַמְּאַחַל לְךָ חַג שְׂמֵחָ...

רְצִיתִי מְאֹד, שְׂתַכְתְּבִי לִי אֶפְלוּ כַּמָּה שׁוּרוֹת.

לא עח.

בְּעֹזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר צו, י"ב נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

הִנֵּה נִכְנָס חַג הַפֶּסַח, חַג הָאֲמוּנָה, רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּי
אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי בְּלִיל הַסֵּדֶר יְכוּלִים לַפְעַל כָּל מֵה שְׁרוּצִים,
כַּמּוּבָא בַשֵּׁם צַדִּיקִים, שְׁאֲמְרוּ עַל "וְכֵאן הֵבֵן שׁוֹאֵל", שְׁבְּלִיל פֶּסַח
הֵבֵן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מֵה
שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לוֹ. וְלִכֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ
לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה בְּלִיל הַסֵּדֶר, וּתְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מֵה
שֶׁאַתָּה צָרִיךְ, וְתִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה, שְׁתְּלוּיָה בְּאֲמוּנָה, כַּמּוּבָא
בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה), כִּי אֲמוּנָה תְּלוּיָה
בְּסִבְלָנוֹת, וְסִבְלָנוֹת תְּלוּיָה בְּאֲמוּנָה, כִּי מִי שֶׁמְאַמֵּן בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי
הוּא סִבְלָן גְּדוֹל מָאד, וְלִכֵּן אֲנִי מָאד מִבְקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּתְחַזֵּק
בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה סִבְלָן עַל כָּל מֵה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִהְיֶה בְּטַל וּמִבְטָל אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתִרְגֵּל
אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲזִי תִהְיֶה חֵכִי מְאֹשֶׁר
בְּחַיֶּיךָ.

אֲנִי מָאד מְקַנְהָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּשְׁמַע בַּעֲצָתִי, וְתִזְכֶּה
לְהַכְּלִל בְּאֵין סוֹף בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּשְׁפַּע עָלֶיךָ שְׁפַע בְּחַג
הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, וַיְהִיָּה לְךָ הַרְבֵּה נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֻלְצִיָּה.

הַמְּאַחַל לְךָ חַג כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא עט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר צו, י"ג ניסן קדם חג הפסח
ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלליות אנשי
ש'לומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב'בנאל "עיר ברסלב",
הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

הנה מתקרב חג הקדוש והנורא חג הפסח, אשר ידוע לכל,
אשר בליל הסדר יכולים לפעל מה שרוצים, ולכן תראו לנצל את
הלילה הקדוש ליל הסדר, ולבקש ממנו יתברך כל מה שאתם
צריכים — בין בגשמיות ובין ברוחניות, ובדאי לא תשכחו גם
ממני.

נא ונא אני מאד מבקש אתכם, תחזיקו את עצמכם ביחד, כי
כל ההצלחה שלנו תלויה רק אם נחזיק את עצמנו ביחד, וזה הרצון
של רבנו ז"ל, שאחד יעזר לשני, בכל מה שיוכל, כי האחדות זה
היסוד אצל עם ישראל, ובפרט שרבנו ז"ל צונו להתאחד יחד,
ואמר: שהעולם ראוי שיתמחה על גדל האהבה שיהיה בינינו.

ולכן אני מאד מאד מבקש את כל אנשי שלומנו, תחזיקו את
עצמכם ביחד, ויען שיש לנו שתי מכולות כבר, רציתי שתקיימו
"והחזקת בו", אין עוד מצנה יותר גדולה מזו, מלחזק את אנשי
ש'לומנו, ובפרט שהם מוכרים במקחירים זולים, ומי יתן שיפתחו עוד
כמה מכולות מאנשי שלומנו, ובמזון לא שיהן התחרות, אדרבה, כל
מי שיכול להוריד את המקחירים — תבוא עליו ברכה. ולכן אני
מבקש את אנשי שלומנו, שכלם ישתדלו לקנות דיקא אצל אנשי
ש'לומנו, ועל-ידי-זה נציל גם את ילדינו. אם יש איזו תלויה בענין
בשרות וכו', נא להודיעני, ואני בטיח, שאנשי שלומנו שפתחו
מכולות, יקחו הקשרים טובים, כדי לא להכשיל את ילדינו, חס
ושלום.

נא וְנֹא רְאוּ לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים שְׁלָכֶם בְּיָמִים אֵלֹו שְׁאִין תְּלַמּוּד-תּוֹרָה וְאִין בֵּית-סֵפֶר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר עֲלֵיכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם תָּמִיד, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָפְכֶם בְּזֶה וּבְבֹא לְנִצַּח נְצָחִים.

הַמֵּאַחַל לָכֶם חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא פ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְכ־שֶׁבֶת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר צוּ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

שְׁמַעְתִּי שְׁחַפְשַׁת אוֹתִי, בְּאֵמַת רְצִיתִי לְדַבֵּר אֶתְךָ מָה עוֹשִׂים בְּעֵנִין הַדִּיּוֹר בִּיבְנָאֵל, וּבְכֻלָּל בְּעֵנִין הַהִתְפַּתְחִיּוֹת שְׁלָנוּ בִּיבְנָאֵל, כִּי הַמְּצָב בְּכִי רַע מְאֹד, כִּי מְסִיתִים וּמְדִיחִים מְאֹד נִגְדָנוּ, וּכְשֶׁהִיִּיתִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, בָּא לְבַקֵּר אוֹתִי מִפְּקֹד הַמְּשֻׁטָּרָה שֶׁל טְבָרִיָה וְהַצָּפוֹן, וְיִשְׁבְּנוּ וְשׁוֹחַחְנוּ יוֹתֵר מִשְׁעֵתִים, אֲבָל פְּתַחְתִּי לוֹ אֵת כָּל הַקְּלָפִים, שְׁעַכְשׁוֹ אֲנַחְנוּ בְּמַצָּב כְּזֶה שְׂיוֹשְׁבִים עַל דוֹד חֶמֶר נֶפֶץ, גְּפָרוֹר אֶחָד יֵצִית אֵת זֶה, כִּי פְּשׁוּט בָּאוּ מִיָּם עַד נֶפֶשׁ, מְצִיקִים לָנוּ, וְאִנִּי מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד שֶׁלֹּא יִגִּיעוּ לְאַלִּימוֹת, וְהַתּוֹצְאוֹת לֹא תִהְיֶינָה כָּל-כָּף טוֹבוֹת, כִּי אֲלִימוֹת מְבִיאָה אֲלִימוֹת, וְחֶסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ אֲנַחְנוּ לֹא מִהַסְגָנוֹן הַזֶּה, וְלָכֵן אִם אַתָּה יְכוֹל לְהַלְחִיץ אֵת הָעוֹרְכֵי דִינִים שְׂיַעֲזְרוּ לָנוּ, כִּי הַמְּצָב הוּא בְּכִי רַע.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁכַפֵּר נִזְכָּה לְצֵאת מִהַגְלוֹת, וְעַם יִשְׂרָאֵל כָּלֶם יִשׁוּבוּ לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְנִזְכָּה לְרְאוֹת בְּבִנְיָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וְהַקְרַבַת קָרְבַן פֶּסַח.

אֲנִי מֵאַחַל לָךְ וּלְכָל מִשְׁפַּחְתְּךָ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה, וְכֵן "מִזֵּל טוֹב"

על הנכדה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתמיד יהיו אצלכם שמחות בבית.

המאחל לך חג בשר ושמח...

לא פא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשׂוּי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר צו עֶרֶב חַג הַפֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת הַהוֹדָעָה, אֲבָל אַתָּה יוֹדֵעַ אֲצֻלְנוּ עֲכָשׁוּ הַהִפְרָשׁ בֵּין שְׂמוּנָה שְׁעוֹת, וְלִכֵּן לֹא קִבְלָתִי אֶת הַהוֹדָעָה, עַד שְׂכָבֵר נִכְנָסָה אֲצֻלְכֶם הַשַּׁבָּת, וְתוֹדִיעַ אֶת זֶה גַּם ל... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי פֹה אֲנִי שׁוֹלַח לוֹ מִכְתָּב, וְתִמְסֹר לוֹ אֶת זֶה, כִּי הַמַּצָּב בְּיַבְנָאֵל בְּכִי רַע, עָשׂוּ לִי גִזְק, וְהִצְרַכְתִּי לְנִקֹּט בְּאַזְהָרוֹת, וְזֶה הַפְּחִיד אוֹתָם וְתִקְנוּ, אֲבָל אִם זֶה יִדְרָדֵר, נִצְטָרֵף לְטַכֵּס עֲצָה יוֹתֵר מְאֹסִיבִית, כִּי כָּבֵר פִּקְעָה כָּל הַסְּבָלָנוֹת שְׁלָנוּ...

מִסְפֵּן ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, הִבִּיא שׁוֹחֵט לְשֹׁחֵט בְּחִנָּם, הֶעָקֵר לְשֹׁבֵר אוֹתוֹ, וְהוּא הוֹלֵךְ מִבֵּית לְתוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם לְהִסִּית גִּגְדָנוּ, וְלִכֵּן הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּתְחִיל לְטַכֵּס עֲצוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, אֵין בְּרָרָה, וְזֶה אַתָּה צְרִיף לְהַסְבִּיר ל... גֵּרוֹ יְאִיר, הַפְּתוּרֹן הַיְחִיד זֶה רַק לְכַנּוֹת עוֹד דִּירוֹת, וְלִהְבִּיא עוֹד מְשַׁפְּחוֹת וְכוּ' וְכוּ'... וְכָבֵר אָמַר הַחֶכֶם: "הַהִכְרַח אִם לֹא יִשְׁבַח לֹא יִגְנֶה", אֵין לָנוּ בְּרָרָה אַחֲרָת, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְכַנּוֹת עִיר בְּרִסְלָב בְּמֵלֵא מוּבֵן הַמְּלָה, וְאֵף שֶׁזֶה נִרְאֶה חֵלוֹם, אֲנִי אוֹמֵר לְךָ שֶׁהַחֵלוֹם הַזֶּה עוֹד יִתְגַּשֵּׁם, יִגּוּרוּ פֹה אֶלְפֵי מְשַׁפְּחוֹת, וְזוֹ תִהְיֶה עִיר גְּדוֹלָה בְּצַפּוֹן, לֹא יוֹעִיל לְסֵמ"ךְ-מ"ם וְגִגְדָא דְלִיָּה וְלֵאָף אַחַד לְעֲצֹר אוֹתִי.

בֵּין כֶּף צְרִיכִים לְעַסֵּק הַרְבֵּה בְּהַדְפָּסֵת סִפְרֵי רַבָּנוּ, וְלֹא לְפַחַד מֵאָף אַחַד.

שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׂכָבֵר אֵין קוֹנְטֵרַסִים וְצְרִיכִים לְהִבִּיא חֲזָרָה

רעה אֲשֶׁר לא פב — לא פג בַּנְחַל

מִיִּבְנָאֵל, וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְהַדְפִּיס, וְאֲנִי אֶעוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְעֹזֵר לְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא פב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵ צוּ, י"ג נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, תִּלְמִידֵי "הַיִּבְל־הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרִסְלָב דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ תְּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, שֶׁתּוֹבֵאוּ לְעִזְרָתִי, כִּי נִקְלַעְתִּי לְחֻבּוֹת גְּדוֹלִים, כִּי בְּנִיתִי לְמִטָּה כּוֹלֵל וַיִּשְׁיִבָהּ, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל־ל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, תִּעֲזְרוּ לִי לְצִאֵת מֵהַחֻבּוֹת שְׁלִי, כִּי לְוִיתִי כְּסָפִים עַל יָמַי וְעַל שְׂמָאל, וְאֵין לִי מְאִיפָה לְשֵׁלֵם אֶת זֶה, וְאֶהְיֶה לְכֶם אֲסִיר תּוֹדָה אִם תִּעֲזְרוּ לִי.

נָא לְמַסֵּר אֶת הַכֶּסֶף לְיָדֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

לא פג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵ צוּ, י"ג נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

כָּל הַיָּמִים קֹדֶם הַחַג רְצִיתִי לְדַבֵּר אִתְּךָ, אֲכַל טְרֵדוֹתַי רַבּוּ כְּמוֹ שְׂרַבּוּ.

שְׁמַעְתִּי הַיָּטִב מֵהַסֵּמֶן הַיָּמִינִי הַרְשָׁע וְזָמַם עֲלַיָּךְ, אֲבָל חֲסִדֵי ה' יִתְבָּרֵךְ, שִׁיפֵל נִפְיִלָה אַחַר נִפְיִלָה, וְלֹא יוּכַל לָךְ בְּכָלֵל, אֵל תִּפְחַד. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, וְרַק תַּעֲלֶה מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְתִצְלַיִח בְּרַפְךָ תְּמִיד, וְאֵין לָךְ מֵה לִפְחוֹד מִהַרְשָׁע הַזֶּה. וְאֵנִי מְאֹד מְקַנֶּה, שִׁיקְנִים מֵה שְׂאֵמֵר רַבְנוּ ו'ל: יֵשׁ עֲנִיָן שִׁיתִּהפֵךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

פּה תִּהְיֶה "עִיר בְּרִסְלָב" בְּמֵלֵא מוּבָן הַמְּלָה, וְלֹא יַעֲזֹר לְאָף אֶחָד שׁוֹם דְּבַר, וְאֵנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג בְּשֵׁר וְשִׁמַּח...

לא פּד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר צוּ, עָרֵב חַג הַפֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... וְ ... שִׁיחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְשִׁנֵּיכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה — רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף גַּם יַחַד, וְיִהְיֶה לְכֶם חַג בְּשֵׁר וְשִׁמַּח.

נֵא לְהוֹדִיעַ אִם קַבְלָתְ אֶת מִכְתָּבִי אֵלַי שֶׁשְׁלַחְתִּי לָךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ חַג שִׁמַּח...

לא פּה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... יָרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְשִׁמַּחְתִּי לְשִׁמַּע אֵיךְ שְׁעֵבֵר עֲלֵיכֶם הַחַג בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵנִי מְאֹד מְשֻׁתָּקֵק כָּבֵד גַּם-כֵּן לְהִיּוֹת אֲצִלְכֶם

בְּחָג, וְלִכְּן הִחְלַטְתִּי, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְהִיּוֹת אֶצְלָכֶם בְּחָג
הַשְּׁבוּעוֹת, וְלִכְּן אֲשָׂאָר כָּבֶד מִל"ג בְּעֶמֶד עַד אַחַר חַג הַשְּׁבוּעוֹת,
וְעַד אִזּוֹ כָּבֶד נִרְאָה עוֹד דְּבָרִים יְפִים.

רָאָה לְהַגִּיד לְ... תִּכְרַף-וּמְיָד לְהִתְחִיל עִם הָעֲבוּדָה, וְאֲנִי מִבְּטִיחַ
לוֹ שִׁיקְבֵּל אֶת הַכֶּסֶף.

מֵה לַעֲשׂוֹת, אֶצְטָרֵךְ לְקַחַת הַלְוָאוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוֹדָאֵי
לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי, כִּי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה מֵה שְׂיֹוֹתֵר מֵהַר לְפָנַי
שֶׁהֲרָשְׁעִים יְבֹאוּ עִם מִשְׁפָּט, וְכֵךְ הַכֹּל יִהְיֶה גָמוּר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאֵת הַנֶּפֶשׁ
וּרְפוּאֵת הַגּוּף.

אִם אַתָּה יְכוּל לְקַחַת אֶת בְּנֵךְ ... גְּרוֹ יֵאִיר — מֵה טוֹב וּמֵה
נָעִים, כִּי אֲנִי לֹא אֶהְיֶה פֹה שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת, וּמֵה הוּא יַעֲשֶׂה פֹה?
סֶתֶם? סִתּוּכְב, וְתִקַּח אֶת זֶה בְּחֻשְׁבוֹן, וּבִכְרִיט שְׂאֵתָה רוּצָה לְחַתֵּן אֶת
הַבַּת שְׁלֶךְ, אִזּוֹ לְמָה שֶׁהוּא לֹא יִהְיֶה שָׂמָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לֹא פוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמִמֶּשׁ הִחַיִּיתָ אוֹתִי.

רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, וְעַל-יְדֵי תַפְלָה אֶפְשָׁר לַפְעַל הַכֹּל, וְאֶקְנֶה שְׂתַמִּיד תְּבַשֵּׁר

לי רק בשורות משמחות, ובְעֶזְרְתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת בְּחַתְנָה אֲצִלְכֶם. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד יִהְיוּ אֲצִלְכֶם רַק שְׂמֵחוֹת.

המאחל לך מועדים לשמחה...

פה תקבל כמה מכתבים נחוצים למסר את זה ליצדך.

לא פז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

מָאד מָאד אָנִי מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּחֲזְקוּ בְּבִטְחוֹן חֶזֶק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאַל תִּירָאוּ וְאַל תִּפְחָדוּ, הַכֹּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, תּוֹלִידֵי בְּקִלּוֹת, וְתֵאָרִיכוּ יָמִים וְשָׁנִים, אַתֶּם לֹא צְרִיכִים לְהַכְנִס בְּשׁוֹם לַחֵץ, וְאָנִי מָאד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

נָא וְנָא רַק לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לִפְלֵ מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי אַתֶּם צְרִיכִים לְהִבִּין שְׂכָף הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִינּוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂמַחֲזִיק מְעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁבָּר, וְזוֹ גְדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׂיִכּוֹל לְהַחֲזִיק מְעַמֵּד וְלֹא לְהִשְׁבָּר.

אוֹדוֹת הַנְּקִיּוֹן, אָנִי כְּבָר אֲזַמִּין וְאֶסְדֵּר אֶחָד שְׂיִהְיֶה מְמַנֶּה עַל הַסְּפָרִים, בְּאִפְּן שְׁלֹא יִהְיֶה לָּךְ עַל שֵׁל הַסְּפָרִים, וְכֵן בְּעֵנִין הַגְּרָעִינִים וְכוּ', גַּם עַל זֶה אֶשְׁמַר, הַעֲקָר שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָּךְ, שְׂבִזְכוֹת שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּנִקְיוֹן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, יִמְחַל לָּךְ עַל הַכֹּל, וְתִזְכֶּה לִישׁוּעָה מִן הַשָּׂמַיִם.

המאחל לכם מועדים לשמחה...

לא פח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

מָאד מָאד אָנִי דוֹאָג עִבּוּרְכֶם, וְכֹל מַחְשַׁבְתִּי זֶה רַק לְעֶזֶר לָכֶם,
וְלִכֵּן אָנִי מָאד מָאד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם — תְּשַׁלְּמוּ אֶחָד עִם הַשָּׁנִי,
וּתְנוּתְרוּ אֶחָד לַשָּׁנִי, אָנִי מִבֵּין שְׁנֵי בֵּינֵיכֶם הַרְבֵּה בְּעִוּוֹת, וְצָרִיכִים
לְסִדֵּר הַכֹּל, וְאָנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּאַרְצָנוּ הַקְדוּשָׁה
מִל"ג בְּעֶמֶר עַד אַחַר חַג הַשְּׁבוּעוֹת, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאִז נִדְבָר
וַיִּנְשָׂר אֶת כָּל הָאֵי הַבְּנוֹת וְאֵי הַהֲתַאֲמוֹת וְכוּ' וְכוּ', שְׁנֵי בֵּינֵיכֶם,
וְאָנִי מָאד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי
טוֹב.

נָא וְנָא תַעֲשׂוּ לְמַעַן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תַּחֲשְׁבוּ מַחְשְׁבוֹת
שֶׁל גְּרוּשִׁין, כִּי אָנִי רוֹצֵה לְעֶזֶר לָכֶם בְּמִלָּא מוּבָן הַמְלָה, וְאָנִי מָאד
מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַזְכֶּה לְהִיּוֹת שְׁלֵיחַ טוֹב.

הַמְּאַחַל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא פט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי אֵין זֶה עֲצָה
לְפַל בְּדַעְתּוֹ, וְאֶפְלוּ שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיוֹת וּבְגִשְׁמִיוֹת,
עִם כָּל זֹאת תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבַעוּלָם לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא

לְהַשְׁבֵּר, כִּי זֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת בְּרַיִשׁ יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזְזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד
 וְלֹא לְהַשְׁבֵּר, וְלָכֵן אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּתְחַזֵּק בְּאִמּוּנָה
 פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִמְיֵד תְּצַיֵּר שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ מִמֵּלֵא כָּל עֲלָמִין
 וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹף כָּל עֲלָמִין, וְהִפֵּל לְכָל זֶה אֱלֻקוֹת, וְכִפִּי
 שְׁתַּכְנִיס בְּעֲצֻמְךָ יְדִיעוֹת אֵלֹהִים, בֵּן תִּפְטֹר מִכָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים
 שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, כִּי כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ זֶה הִפֵּל מִחֲמַת חֶסֶד
 אִמּוּנָה, כִּי הִמְאָמִין הָאֱמֵתִי, שְׁמֵאֲמִין שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי
 יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ אֶלֶּא בְּהַשְׁגָּחַת
 הַמְאָצִיל הָעֲלִיוֹן, הָאֵדָם הַזֶּה תִּמְיֵד יַעֲלֶה מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְשׁוֹם דָּבָר
 שְׁבַעוּלָם לֹא יוֹכֵל לְשִׁבֵּר אוֹתוֹ, וְלָכֵן רֵאָה מֵה לְפָנֶיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, מִי שְׁפָגַם בְּבְרִית וְהוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, עַל-יְדֵי-זֶה הִרְגָּ אֶת יְלָדָיו וְכוּ' וְכוּ', וְעַקֵּר הַתִּקּוּן הוּא לְחִזּוֹר
 וְלִקְבֹץ פְּזוּרִים, וְזֶה עַל-יְדֵי שְׁמִפְצִים אֶת סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, כִּי
 עַל-יְדֵי-זֶה מְעוֹרְרִים יְהוּדִים בְּתִשׁוּבָה, וּבִזְכוּת זֶה גַּם לוֹ יֵשׁ תִּקּוּן
 נִצְחִי, וְלָכֵן אֵל תִּפְסִיק לְהַפְיֵץ, אֲדַרְבֶּה זֶה תִּקּוּנְךָ לְפָנַי יוֹדַע
 תְּעִלּוּמוֹת. תִּאֲמִין לִי, שְׁעַבְרוּ יָמִים וְשָׁנִים שֶׁהַפְצִיתִי בְּרַחוּבוֹת
 וּבְשׁוּקִים בְּבֵתִי כְּגִסְיוֹת וּבְכֵתִי מִדְּרָשׁוֹת, בִּישִׁיבוֹת וְכוּ', וְאֵינִי
 מִתְחַרֵּט עַל זֶה, אֲדַרְבֶּה — זֶה חֲלָקִי מִכָּל עַמְלִי.

נָא וְנָא רֵאָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֵינִי
 מֵאֵד מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִכָּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמְאָחַל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׁמְחָה...

לא צ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

רָאָה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי גָדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

אודות שאתה רוצה לבוא לכאן לחג שבועות — חבל, כי כפי
הנראה אשאר כבר בארץ ישראל מל"ג בעומר עד אחר חג
השבועות, ולכן אתה לא צריך לטרוח לבוא לכאן, נתראה שמה,
תן הקדוש-ברוך-הוא את החיים.

אודות השדוף וכו', לבחור נראה מאד, ואני מקנה להקדוש-
ברוך-הוא, שהכל ילך על הצד הכי טוב.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

לא צא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, עִם הַתְּמוּנוֹת וְכוּ'.

לבחור נראה מאד, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שיצא
על הצד הכי טוב.

לא צריך לעשות שום דבר רק להיות בשמחה, כי שמחה היא
רפואה על הכל בין בגשמיות ובין ברוחניות. אני מקנה שגשמע
ונחפשו בשורות טובות ומשמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לא צב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

אָשֶׁר   לֹא צָג   בְּנַחֵל   רַפָּה

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְאַמוּנָה תְּבִיא לְךָ סִבְלָנוּת, וְסִבְלָנוּת תְּבִיא לְךָ לְעֵבֹר עַל הַכֹּל, אֶל
תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ פְּרָגְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׁמְחָה...

לֹא צָג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

שְׂמַעְתִּי שְׂגִרְשֵׁת אֶת אִשְׁתְּךָ וְכו', אֲנִי לֹא מֵבִין אוֹתְךָ, אֲנִי חוֹשֵׁב
שְׂצָרִיךָ לְאַשְׁפּוֹ אוֹתְךָ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לְךָ אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה
צַדִּיקָת עִם כָּל הַמַּעֲלוֹת, וְאַתָּה הוֹלֵךְ וּמְגַרֵּשׁ אוֹתָהּ, שְׂתַלֵּךְ אֵל הָאִמָּא
שְׁלָה? אִתָּה לֹא מִתְבַּיֵּשׁ, אִתָּה צָרִיךְ תִּכְף-וּמְיָד טְפוּל פְּסִיכִיאָטְרִי,
וְאֲנִי אוֹצִיא אוֹתְךָ מִהֶקְהֵלָה, אִם אִתָּה לֹא מְחֻזֵּר אוֹתָהּ חֲזָרָה
תִּכְף-וּמְיָד. וְזָכוֹר מַה שְׂאִמְרְתִּי לְךָ, אִם אִתָּה לֹא מְחֻזֵּר חֲזָרָה אֶת
אִשְׁתְּךָ תִּכְף-וּמְיָד, אֲנִי מוֹצִיא אוֹתְךָ מִהֶקְהֵלָה, כִּי אִם הִלַּכְתָּ וּגְרַשְׁתָּ
אֶת אִשְׁתְּךָ עַל הַחֵג, שְׂתַלֵּךְ אֵל הָאִמָּא, סִימָן שְׂאִתָּה לְקוּי בְּשִׁכְלְךָ,
וְלִכְן אֲזַהֲרָה אַחֲרוֹנָה, אִם אִתָּה לֹא מְחֻזֵּר אוֹתָהּ עוֹד הַלִּילָה, אִין
לְךָ מַה לְעֲשׂוֹת בְּקֵהֵלָה שְׁלָנוּ.

הַמֵּאחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׁמְחָה...

לא צד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׂיִחִיו
נֶצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר שֶׁבְּדִיוֹק
לְשִׁנֵּיכֶם כּוֹאֶבֶת הֶרְגַל עַד פְּקוּחַ נֶפֶשׁ וְכו'.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּקוּנִים תְּקוּן סט): הֶרְגַל שֶׁל הָאָדָם זֶה
הָאִשָּׁה, כִּי הָאִשָּׁה זֶה עֵקֶר הָאָדָם, וּבְשִׁבִיל זֶה הִיא נִקְרָאת עֵקֶרֶת
הַבַּיִת, כִּי הִיא עֵקֶר הַבַּיִת, וְלִכֵּן עֵקֶר הַפְּרִנְסָה נִקְרָאת רְגֵל — עַל
שֵׁם: "וְאֵת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרִגְלֵיהֶם" (דְּבָרִים יד); וְדָרְשׁוּ עַל זֶה
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסָחִים קיט): זֶה מְמוֹנֵוּ שֶׁל אָדָם שֶׁמְעַמִּידוֹ עַל
רְגְלָיו, נִמְצָא, שֶׁהֵן שְׁלוֹם-בַּיִת וְהֵן פְּרִנְסָה תְלוּי בְּרִגְלִים, וַיַּעַן
שֶׁאֲצַלְכֶם לְקוּיִים הֵן הַפְּרִנְסָה וְהֵן הַשְׁלוֹם-בַּיִת, אַתֶּם רְבִים בֵּינֵיכֶם
עַל לֹא דָבָר, שֶׁרְאִיתִי אֶת הַיְלָדִים שֶׁלְכֶם כָּל-כָּף חֲמוּדִים, וּבִפְרֻט
הַבֵּן יֵשׁ לוֹ חֵן דִּקְדוּשָׁה בְּלִי עֵינַי הָרַע, וְהַשְׁטָן תְּמִיד נִכְנָס בֵּינֵיכֶם
וְעוֹשֶׂה מְרִיבוֹת, וְלִכֵּן אֵין לְכֶם כֶּסֶף לְהַפְנִס בְּדִירָה, וְכֵן כּוֹאֲבוֹת לְכֶם
הַרְגְלִים, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְקָשׁ אֶתְכֶם, תַּחֲזְרוּ בְתִשׁוּבָה, וְתִשְׁלִימוּ
בֵּינֵיכֶם, וְתִבְיֵנוּ אַחַד אֶת הַשְּׁנַי, הָרִי סוּף כָּל סוּף הַתַּחַתְנָתֶם — סִימָן
שֶׁזֶה מִן הַשָּׁמַיִם, וְלָמָּה לְכֶם לְרִיב, וּבִזְכוּת הַשְׁלוֹם שֶׁתַּעֲשׂוּ בֵּינֵיכֶם,
תְּהִיָּה לְכֶם פְּרִנְסָה, וְתְהִיָּה לְכֶם רְפוּאָה שְׁלָמָה.

הַמֵּאחַל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׁמְחָה...

לא צה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנִשִּׁי

אָפּשׁר   לא צו   בַּנְחַל   רפז
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנֵי אֶל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְזִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינְתּוֹ תָּמִיד.

הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹכְשׁוֹ בְּאֲמֻצֵּי יָמֵי חַל הַמוֹעֵד, רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד
לְדַבֵּר אִתְּכֶם בְּעֵינַי דְּיוֹמָא, וְכֵן כַּמָּה דְּבָרִים נְחוּצִים שְׁעוֹמְדִים עַל
הַפְּרָק, לְכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ, שְׁפֹל אֶחָד יָבוֹא בְּדִיוֹק בְּשַׁעַת תְּשַׁע
וְחֲצֵי הַלַּיְלָה, כִּי יֵשׁ לִי דְּבָרִים מְאֹד מְאֹד מְעֵינִים וְנְחוּצִים לְדַבֵּר
אִתְּכֶם, וְאִם אֲפֹשֶׁר, שְׁגַם הָאִשָּׁה תָּבוֹא — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא צו.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

הִנֵּה אֲפִי שְׁעֹכְשׁוֹ חַל הַמוֹעֵד, וַיֵּשׁ פּוֹסְקִים שְׁאָטוֹר לְכַתֵּב, אֲבָל
בְּדַבֵּר הָאֵבֶד פְּלִים מִתִּירִים לְכַתֵּב, וְאִין עוֹד דְּבָר הָאֵבֶד מְדַבֵּר זֶה
שְׁאֲנִי רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ.

חֲסִידֵי ה' יִתְבָּרַךְ, זְכַנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַתֵּן אוֹתָךְ סְמוּךְ
לְפָרְקָךְ, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּשְׁתַּדְּלֵי מְאֹד לְלַכֵּת
בְּצַנִּיעוּת, כִּי זֶה עֵקֶר הַחֵן וְהַיְפֵי שֶׁל בֵּית יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּלָכֶת בְּצַנִּיעוּת,
עַד כְּדֵי כִּף שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא וַיֵּשׁ): הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּרָא אֶת הָאִשָּׁה מִמְּקוֹם צְנוּעַ, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה צְנוּעָה וַיּוֹשַׁבֶת
בְּבֵית; וְלִכֵּן הֵייתִי מְעֵץ לֶךְ תַּלְכִּי תָּמִיד רַק עִם בְּעֵלְךָ, וְלֹא סֶתֶם
לְהִסְתַּוֵּב כַּכָּה עַל הַרְחוּבוּת, וּבְכַרְט שְׂאֵת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר
לֹא לְגַלּוֹת מַה שְׁקוֹרָה בֵּינָךְ לְבֵין בְּעֵלְךָ לְאַחֲרוֹת, כִּי מְאֹד מְאֹד
צְרִיכִים לְשִׁמּוֹר לֹא לְפִטְפֹט, וְזֶה אֶחָד מֵהַצְּנִיעוּת שֵׁישׁ לְאִשָּׁה, וְכִף
אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (לְקוּט פֶּלַק, רְמוֹ תִשְׁעָא): בְּשַׁעַת שְׁיָרְדוּ
לְמִצְרַיִם, הָיוּ צְנוּעִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּתוֹךְ אֶהְלוּ, לֹא רְאוּבֵן מְבִיט

בְּאֲשֶׁתוֹ שֶׁל שְׁמֵעוֹן, וְלֹא שְׁמֵעוֹן בְּאֲשֶׁתוֹ שֶׁל רְאוּבֵן, אֲלֵא כֹּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּאֵהָלוֹ צְנוּעַ, וְאֶפְלוֹ כְּשִׁהְיוּ שְׁשִׁים רְבוּא בַּמְדָּבָר, כְּכֹה הָיוּ
צְנוּעִים; אֲסוּר לְסַפֵּר מֵה שְׁקוּרָה בִּינָה לְבֵין בְּעֵלָהּ לְחִבְרוּתֶיהָ, כִּי זֶה
לֹא צְנִיעוּת, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, רְאֵי לְשֹׁמֵר מְאֹד
מֵהַיּוֹם לֹא לְסַפֵּר שׁוּם דְּבָר מִה שְׁבִינָה וּבִינּוֹ, כִּי זֶה תִּכְרָוּמִיד
מִתְפָּרֵס לְכֻלָּם.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתְּשִׁמְרֵי שְׁלֵא יֵרְאוּ אֶת שְׁעֵרוֹת
רֵאשֶׁן בַּחוּץ לְגַמְרֵי, וְאִם אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת קִרְחַת — אֵין יוֹתֵר טוֹב
מִזֶּה, כִּי כָּךְ בְּטוֹחִים שְׁלֵא רוֹאִים שׁוּם שְׁעַר, אֲשֶׁר כֹּל הָעֲנִיּוֹת
וְהַדְּחָקוֹת וְהַצָּרוֹת הַבְּאוֹת בְּבֵית זֶה רַק מִפְּנֵי שְׁלֵא נִזְהָרִים בְּגִלּוֹי
שְׁעַר. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תְּשִׁמְרֵי עַל דְּבָר זֶה מְאֹד.

וְכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּזְרְזִי אֶת בְּעֵלָהּ מְאֹד, שְׁלִיחָה לְהַתְּפַלֵּל
עָרֵב וּבִקֵּר וּצְהָרִים בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְיִקְבַּע עֵתִים לַתּוֹרָה, כִּי כָּךְ אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת יז): גְּדוּלָּה הַבְּטָחָה שֶׁהַבְּטִיחָן הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לְנָשִׁים יוֹתֵר מִן הָאֲנָשִׁים, נָשִׁים בְּמֵאֵי זְכִיָּן? בְּאֶקְרוּי
בְּנִייהוּ לְבִי כְּנִישְׁתָּא, בְּזֶה שְׁלּוֹקְחִים אֶת הַיְלָדִים לְתַלְמוּד תּוֹרָה,
וּמַחְכוֹת לְבַעַל שְׁיַחֲזוּר מִבֵּית-הַמְּדָרֶשׁ שֶׁלְּמַד תּוֹרָה, וּבְזֶה תַתְּחַלְּקִי
אֶתוֹ חֶלֶק כְּחֶלֶק. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּנַא דְּבִי אֲלֵיהוּ, פֶּרֶק ט'):
אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ; וְלָכֵן תְּשִׁתְּדַלִּי לַעֲזוֹר
לְבַעֲלָהּ, שְׁיִהְיֶה יָרֵא שְׁמִים, כִּי הִרְבֵּה מְסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי בְּעַבְדוּר, וְאֲנִי
רוֹצָה מְאֹד מְאֹד לְרְאוֹת בְּהַצְלָחַתוֹ הַרוּחָנִית, כִּי אִם הוּא יִתְנַהֵג כְּמוֹ
שְׂרָצוֹנֵי וּרְצוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, זֶה יְהִיָּה כֹּל הַנַּחַת שְׁלִי, כִּי הִרְבֵּה הַשְּׂקֵעָתִי
בוֹ.

אֲנִי מְאֹד מְקוּוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתְּקַמֵּי אֶת דְּבָרֵי, וְכֵן
תִּרְאֵי לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב פֶּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ.

הַמְּאַחַל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא צו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, תְּלַמִּידֵי
... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה עֲכָשׁוּ הֵם יָמֵי חַל הַמוֹעֵד, שְׁלֹפֵי הַרְבֵּה פּוֹסְקִים אָסוּר
לְכַתֵּב, אָבֵל בְּדָבָר הָאָבֵד אֵין שׁוּם סִפְקָ שְׁמַתָּר לְכַתֵּב, וּבִפְרָט דְּבַר
הָאָבֵד שֶׁל רוֹחֲנִיּוֹת, זֶה בְּיִדְּאֵי מַתָּר לְכַתֵּב, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹבֵד
עַל כָּל אֶחָד לְשִׁבֵּר אוֹתוֹ וּלְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ, וּבִפְרָט בֵּימֵי הַחֵג, כִּי
עָקַר מַעֲלַת הַחֵג — כְּשֶׁאָדָם שְׂמַח עִם הַחֵג, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בֵּימֵי
פֶּסַח הַקְּדוּשִׁים, עֲלִינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׂאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְאָכֵל מִצֵּה,
שְׂזֵה מִיכָלָא דְמַהִימְנוּתָא, מֵאֲכָל שֶׁל אַמוּנָה, מִיכָלָא דְאַסוּתָא. וּרְבִנּוּ
ו"ל אָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'), אֲשֶׁר כָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים
רְעִים שְׂבָאִים לְאָדָם, זֶה רַק מִחֲמַת חֲסְרוֹן אַמוּנָה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב
(דְּבָרִים כח): "וְהִפְלָא ה' אֶת מַכּוֹתָךְ, מִכּוֹת גְּדוּלוֹת וְנֹאמְנוֹת, וְחֲלָאִים
רְעִים וְנֹאמְנִים", מַה הַלְשׁוֹן נֹאמְנִים? אֵלָא הֵם בָּאִים עַל-יְדֵי פִגְם
הָאַמוּנָה, כִּי עַל-יְדֵי נְפִילַת הָאַמוּנָה בָּאִים מַכּוֹת מִפְּלֹאוֹת, שְׂאֵין לָהֶם
כֶּבֶד שׁוּם רְפוּאָה. וְעָקַר הַמַּחְלוֹת זֶה מַחְלוֹת עֲצָבִים, שְׂעוּבָרַת עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד, שְׂהוּא נַעֲשֶׂה עֲצָבִי. וְלִכֵּן תִּרְאֶה מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה עֲכָשׁוּ
בְּאֲכִילַת מִצֵּה, שְׂאֵין עוֹד גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּמֵאֲכָל כְּמוֹ מִצֵּה, כִּי רְבִנּוּ
ו"ל אָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נו'), אֲשֶׁר אֲכִילַת שַׁבַּת כְּלָה
אֱלֻקוֹת, כִּי אַז אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲכָלוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבַּת הַיּוֹם
לָה', הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֶהוּ בַשְּׂדֵה (שְׁמוֹת טז, כה), שְׁלוּמֵיִם מִזֵּה חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (שַׁבַּת קיז), שְׂחִיבִים לְאָכֵל שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בַּשַּׁבַּת. וְלִכֵּן
מֵאַחַר שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר: אֲכָלוּ הַיּוֹם, זֶה הַרְצוֹן שֶׁל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן אֲכִילַת שַׁבַּת כְּלָה אֱלֻקוֹת, וּבְזֵה שְׂאוּכְלִים
מִצֵּה אוּכְלִים אֱלֻקוֹת, כִּי זֶה הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זוֹ מִצְוָה
לְאָכֵל מִצֵּה, וְלִכֵּן בְּכָל לַעֲיִסָה וְלַעֲיִסָה שְׂאָדָם לוֹעֵס אֶת הַמִּצֵּה, הוּא
לוֹעֵס כְּבִיכוֹל אֱלֻקוֹת, וּמִי שְׂאוּכֵל בְּצוּרָה כְּזוֹ אֶת הַמִּצֵּה, נַעֲשֶׂה

אָצְלוּ יְחוּד אַפִּין בְּאַפִּין, כַּמּוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב), בְּסוּד (רות ב'): "לֵעֵת הָאֶכֶל גְּשֵׁי הַלּוֹם", לֵעֵת הָאֶכֶל דִּיקָא, הִינּוּ עַל-יַדֵי הָאֶכִּילָה, גְּשֵׁי הַלּוֹם, הִינּוּ יְחוּד קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ, נַעֲשֶׂה יְחוּד בֵּין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשְׂכִינָהּ. וְלִכֵּן רָאה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וְלְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתָּךְ, שְׂזָה בְּכָלֵל מְצוּת הַחֵג, לְשִׂמְחָה בְּחֵג, וְלְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד, שְׂתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֻחָה, וְאֵל תִּתְעַצְבְּנוּ אֶחָד עַל הַשְּׂנִי, וּבְזָה מִמֶּשׁ תִּחְיֶה אוֹתִי, כִּי אֶתָּה יוֹדֵעַ כַּמָּה יְגִיעוֹת וְטִרְחוֹת טִרְחָתִי וְיְגִיעָתִי, כַּמָּה תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת הַתְּפִלָּתִי וּבִקְשָׁתִי מֵה' יִתְבָּרֵךְ, שְׂיֵצֵא הַזְּוֹג וְיִהְיֶה הַזְּוֹג מִתְּאִים, וְהַזְּוֹג יַעֲלֶה יָפָה, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁהִתְחַתְּנָתְךָ כְּבָר, זֶה כָּל שְׂמֻחָתִי — לְשִׂמְעַ רַק הַטּוֹב מִמֶּךָ, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, תַּעֲשֶׂה עִמִּי חֶסֶד, תִּתְחַזֵּק וְאֵל תִּפֹּל בְּשׁוּם יְאוּשׁ, וְתִשְׂמַח עִם הַחֵג, וְכֵן תִּשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתָּךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתִּמִּיד יִהְיֶה לְכֶם שְׂמֻחוֹת, וְנִשְׂמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ מוֹעֲדִים לְשְׂמֻחָה...

לא צח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי, חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יְגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו נְצַח.

אִף שְׂזָה חַל הַמוֹעֵד וְנוֹהֲגִים לֹא לְכַתֵּב, אֲבָל בְּדַבְרֵי הָאֶבֶד שְׂיֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֲשַׁשׁ שֶׁל חִלוּל הַשֵּׁם, בְּנֹדָאֵי צְרִיכִים לְכַתֵּב וּלְהַזְדַּרוּ.

שְׂמַעְתִּי אֶת הוֹכּוֹחַ שְׂיֵשׁ בֵּינֵיכֶם לְבֵין הַשֶּׁכֶן.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, אֵל תַּעֲשׂוּ גְדֵר בֵּינֵיכֶם, אֲדַרְבֶּה תִּחְיוּ בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, אֲנִי מֵאֲמִין, שְׂזָה הִנֵּה הַלַּחֵץ שֶׁל קֶדֶם הַחֵג, אֶחָד לֹא הִבִּין אֶת הַשְּׂנִי, וּמִזָּה קָרָה מֵה שְׂקָרָה, וְלִכֵּן אֵל תַּעֲשׂוּ מְחִיצָה בֵּינֵיכֶם, תִּחְיוּ בְּשְׁלוֹם, כִּי כִּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים

(אבות ב'): רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֹמֵר — מַה זֶה מִדָּה טוֹבָה לְקַנּוּת לְעֲצָמוֹ?
שָׂכַן טוֹב; וְלִכְן אָנִי מְכִיר אֶת הַשָּׂכָן שְׁלֶךְ, הוּא אִישׁ טוֹב מְאֹד, וְהֵם
אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְגַם הֵם נִכְנָסוּ בְּלַחֲץ, וְלִכְן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים
לֹא לַעֲשׂוֹת מְחִיצָה בֵּינֵיכֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי כְּשֶׁעוֹשִׂים מְחִיצָה
גְּשָׁמִית, נַעֲשִׂית גַּם מְחִיצָה רוּחָנִית, וְאוֹי וְאֹבִי בְּאֵילוֹ פָּנִים נַעֲלָה
אֶל הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ אִם נַעֲשֶׂה מְחִיצוֹת בֵּינֵינוּ בְּזֶה
הָעוֹלָם. וְלִכְן אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים
לְהִשְׁלִים בֵּינֵיכֶם, וְהַפֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לֹא צֵט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי, חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

לְדַעֲתִי, אִם הַבְּחוּר צָרִיךְ לְקַחַת כְּדוּרִים בְּכָל יוֹם וְכוּ', תִּרְדִּי
מְזֶה, וְאִךָ שֶׁהֲגִים אֹמֵר שֶׁהוּא בְּחוּר נִפְלָא מְאֹד וְכְדוּמָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם
יֵשׁ הַרְבֵּה בְּחוּרִים נִפְלָאִים שֶׁלֹּא לוֹקַחִים כְּדוּרִים וְכוּ', וְאִךָ שֶׁהוּרֹפֵא
אֹמֵר שֶׁזֶה כְּלוּם וְכוּ', לְמִיחַשׁ מִיָּהָא בְּעֵי, לֹא יְכוּלִים לְהַכְּנִס
לְכַתְּחֵלָה בְּמַטָּה חוֹלָה, עִם אֶחָד שְׁצָרִיךְ לְקַחַת כְּדוּרִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִזְמִין לְכַתֵּךְ אֶת הַזְּוִוג הַהַגּוֹן שְׁלָה, וְתִרְוּ
רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם.

הַמֵּאחֵל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא ק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ נִצְחָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי, שְׁנִכְנֹסְתֶם לְדִירָה שְׁלֹכֶם. בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָנִי מִגִּיעַ לַל"ג בְּעֶמֶר, וְאָנִי מְקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַשָּׂאֵר עַד אַחַר חַג הַשְּׁבִיעוֹת, וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה אֶצְלָכֶם חֲנֻפַת הַבַּיִת יִפָּה מֵאֵד, וְנִשְׂמַח בְּיַחַד כְּלָנוּ.

בְּעֵינַי הַהֲלוֹאָה שֶׁהוֹצַאתֶם וְכו', אֵל תִּפְחָדוּ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם מֵאִיפָּה לְשָׁלֵם, הַעֲקֹר תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמְרוּ מֵאֵד שֶׁלֹּא יִהְיוּ מְרִיבוֹת וּנְפוּחִים בֵּינֵיכֶם, אֲלֹא לְהַכִּין אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְלַעֲזֹר אֶחָד לְהַשָּׁנִי, וְעַל-יַד-זֶה תְּצַלִּיחוּ דְרָפְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא קא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ, שְׂעֲשִׂית הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁנִדְּבוּ כָּל אֶחָד אֶלְךָ שֶׁקָּל, כִּי אָנִי הִבְטַחְתִּי לְקַבֵּל עַד ל"ג בְּעֶמֶר לְשָׁלֵם לוֹ שְׂמוֹנִים אֶלְךָ שֶׁקָּל בְּעֶבֶר בְּנִית הַפּוֹלֵל וְהִשִּׁיבָה, וְאִין בְּיַדִּי לְפָרְטָה אֶפְלוּ שְׁוֹה פְּרוּטָה, וְלִכֵּן אָנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׂתַּמְשִׁיךְ לְעוֹרֵר אֶת אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, זֶה לֹא הִרְבֵּה, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שְׁבַת קב.): אֵין עֲנִיּוֹת בְּצַבּוֹר, שְׂמוֹנִים אֶלְךָ לְאָדָם אֶחָד זֶה הִרְבֵּה, וְלַחֲלֹק אֶת זֶה לְשְׂמוֹנִים אֲנִשִּׁים זֶה מֵאֵד קָל, כִּי אִם יוֹצְאִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה, כְּכֹר יֵשׁ אֶת הָאֶלְךָ שֶׁקָּל, וְזֶה יַעֲזֹר

מָאד, וְלִכֵּן אָנִי מָאד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲוֹרֵר עוֹד יוֹתֵר אֶת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי פְּשׁוּט אָנִי מִתְבַּיֵּשׁ מ... וּמֵה גַם שְׁאֲנִי לֹא רוֹצֶה, חֵס וְחִלְלֵהּ, לְהַכְשִׁיל בְּאִסּוּר גְּנֵבָה וְהוֹנָאת הַבְּרִיּוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל אִשְׁתְּךָ, שְׁתַּהַיֶּה לָּהּ רְפוּאָה עַל הָעֵינַיִם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לֹא קָב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאד, ר' ... גְּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲוֹרֵר אֶת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנו הַיָּקָרִים בְּחָג עִם הָאֵלֶּף שְׁקָל, כִּי פְּשׁוּט הַבִּטְחָתִי לְקַבֵּלְךָ, שְׁעַד ל"ג בְּעֶמֶר אָנִי נוֹחֵן לוֹ שְׁמוֹנִים אֵלֶּף שְׁקָל, כִּי הוּא גָּמַר לָנוּ אֶת הַכּוֹלֵל וְאֶת הַיְשִׁיבָה לְמִטָּה בְּאִפֶּן נִפְלָא מָאד, וְכֵן אָנִי צָרִיךְ לְבָנוֹת שְׂמֵה אַרְוֶן-קֹדֶשׁ שְׂיִהְיֶה לְאַבְרָכִים וְכֵן לְבַחֲוֵרִים, וְזֶה עוֹלָה הוֹן תּוֹעֲפוֹת, וְכֶסֶף מְנָלֵן?! וּבְאֵמַת אֵלֶּף שְׁקָל לְכָל אֶחָד זֶה כְּמוֹ כְּלוּם, אִם רַק יוֹצְאִים שְׁלֹשׁ פְּעֻמִּים לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה, כְּבָר יֵשׁ שְׁפַע, כְּמוֹ שְׁסָפֵר לִי הַחֲתָן שְׁלֶךְ ... גְּרוּ יְאִיר, שְׂיִצֵּא אֶתְמוֹל לְטַבְרִיָּה, וּבְתוֹךְ שְׁלֹשׁ שָׁעוֹת קִבֵּץ שְׁמוֹנֶה מֵאוֹת ש"ח, וְחֲצִי נִתֵּן לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְחֲצִי לְפָרְנֶסֶת בֵּיתוֹ, רוֹאִים מְזֶה שְׁבִמְשֻׁף שְׁלֹשׁ פְּעֻמִּים, יְכוּלִים כְּבָר לְשַׁלֵּם אֶת הָאֵלֶּף שְׁקָל, וְחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַח ק.ב.): אֵין עֲנִיּוֹת בְּצַבּוּר; וְלִכֵּן תַּעֲוֹרֵר מָאד אֶת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנו עַל הָאֵלֶּף שְׁקָל.

בְּעֵינֵי בְּנֵךְ ... גְּרוּ יְאִיר, הוּא עֲדִין רוֹצֶה לְחַפּוֹת, וְיִבּוֹא הַזְּמַן

וְהַשְׁעָה וְהַרְגַע שְׂיִמְצָא אֶת זְוִיגוֹ וְיִתְחַתֵּן, הוּא בְרוּךְ הַשֵּׁם, הוּא לּוֹמֵד
טוֹב וּמִתְנַהֵג טוֹב, וְיִהְיֶה לָּךְ הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ.

הַמֵּאַחַח לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא קג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי י"ח נִיסָן, ג' דְּחַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵי יוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הַיְזִי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם
וְיִצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאֲנַחְנוּ זוֹכִים עִכְשָׁו
בִּימֵי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח לְהַתְקַבֵּץ יַחַד, וּלְדַבֵּר מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. כָּל
זְמַן שְׂאָדָם מְלַבֵּשׁ בְּגוּף גִּשְׁמֵי וְחֲמָרִי, אֵינָנו יוֹדֵעַ מִי הִיָּה רַבְּנוּ ז"ל,
וּמָה רָצָה מֵאַתָּנוּ, וְאֵל מָה רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה לְהַבִּיא אוֹתָנוּ — אִם רַק
נִצִּיַּת אוֹתוֹ!

אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיוּ רְגִילִים לֹאמֵר: פֶּסַח — עוֹלָה בְּדִיוֹק כְּמוֹ
הַשֵּׁם שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל נִחְמָ"ן. הָאֶרֶת פֶּסַח שֶׁהִיא יְצִיאַת מִצְרַיִם, זֶה
הָאֶרֶת רַבְּנוּ ז"ל, שְׂמוּצִיא אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ מֵהַמִּצְרַיִם שְׁלוֹ,
שְׁנֵפֶל אֵלָיו. אִם אָנוּ נִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב הֵיטֵב עַל עֲבָרָנוּ — נִבִּין וְנִשְׁכִּיל
הֵיטֵב מָה רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה מֵאַתָּנוּ וּמֵהִי גְדֻלָּתוֹ, וְאֵל מָה רוֹצֵה
לְהַבִּיאָנוּ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פֶּסַחִים קטו:): בְּכָל דוֹר וְדוֹר
חֵיב אָדָם לְרְאוֹת אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא יְצָא מִמִּצְרַיִם, וְיִדוּעָה אִמְרַת
הַגֵּר"א ז"ל, הֵיכֵן שְׂחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מִשְׁתַּמְשִׁים בַּמִּלָּה "חֵיב" זֶה
עַד מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, וְאִם חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים: בְּכָל דוֹר וְדוֹר
חֵיב אָדָם לְרְאוֹת עֲצָמָם כְּאֵלוֹ הוּא יְצָא מִמִּצְרַיִם, זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת
בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה. עֲלֵינוּ לְהַזְכִּיר לְעֲצָמֵנוּ שֶׁהֵינּוּ בְּמִצְרַיִם.

מה זה מצרים? אומר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כל הצרות והמרירות והיסורים וההרפתקאות שעוברים על האדם — זה מצרים — על שם שמצרים את ישראל; וכן אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה טז, סימן ד'): כל הגליות נקראות על שם מצרים, שהיו מצרים את ישראל; עם ישראל היו במצרים תחת פרעה, ועבדו עבודת פרה, התעללו בכל יהודי, הציקו להם, וימרו את חייהם בעבודה קשה ובחמור ובלבנים ובכל עבודה בשדה וגו'. והקדוש-ברוך-הוא חמל עלינו ועל אבותינו ושלח לנו את משה רבנו, והוא אשר האיר לנו את אור הדעת, שנדע שמלא כל הארץ כבודו ולמה אנו צריכים להיות עבדים לעבדים?! הרי חכמינו הקדושים אומרים (תנא דבי אליהו רבה, פרק ז'): אין לך אמה בעולם שהיתה שטופה בדברים מכערים וחסודים בכשפים ובזמה אלא המצרים בלבד; המצרים היו הכי מזהמים, רחמנא לישזבן, מלאי שקוץ, זהום ונאוף. ואומרים חכמינו הקדושים: מגיד הפתוב, שמעשיהם של מצרים מקלקלים מפל העממין, ובאמה שפלה כזו הצרכו אבותינו להיות עבדים לעבדים, עד שחמל עלינו הקדוש-ברוך-הוא, ושלח את משה רבנו, והוא גלה לנו אשר (דברים ד') "אתה הראת לדעת כי הוי"ה אלקים אין עוד מלבדו", ואמר להם: מה אתכם? אתם נמצאים בחלישות הדעת ובקטנות המחין?! אינכם שמים לב שהקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא. הוא החדיר בנו את האמונה, ולכן כתוב (שמות יד): "ויאמינו בהוי"ה ובמשה עבדו", שואלים על זה חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח): אם במשה האמינו בה' לא כל שכן? אלא אי אפשר להגיע לאמונה בהקדוש-ברוך-הוא אלא על-ידי משה, וכן אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'), שאי אפשר להגיע לאמונה אלא על-ידי עצת הצדיקים, ולכן פדי לצאת ממצרים הצרכו קדם לאמונת חכמים במשה, אחרת היו נשארים במצרים, וכמו שלצערנו הרב, רק חמישית מעם ישראל יצאו ממצרים, ורובם התבוללו בין המצרים ולא רצו לצאת, שזה מה שכתוב (שמות יג, יח): "והמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים", אומר על זה רש"י: חמשים — אחד מחמשה יצאו, וארבעה חלקים מתו בשלשת ימי אפלה, כי לא רצו

לְצֵאתָ. מִשֶּׁה רַבְּנוּ הַחֲדִיר בְּעַם יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה, וְאוֹמֵר רַבְּנוּ וְ"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שְׁכַל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת,
 הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רָעִים שְׂבָאִים לְאָדָם, זֶה רַק מַחְמַת חֶסְרוֹן
 אֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כח, נט): "וְהַפְּלֵא הַיְיָ" אֶת מִכּוֹתֶיךָ,
 מִכּוֹת גְּדוֹלוֹת וְנִאֲמָנוֹת, וְחֲלָאִים רָעִים וְנִאֲמָנִים". מַה זֶה וְנִאֲמָנִים?
 אוֹמֵר רַבְּנוּ וְ"ל, שְׂבָאִים עַל פָּגַם אֲמוּנָה, כִּי עַל-יַדֵּי נְפִילַת הָאֲמוּנָה
 בָּאוֹת מִכּוֹת נִפְלְאוֹת, אֲשֶׁר אֵין מוֹעִיל לָהֶם לֹא רְפוּאוֹת וְלֹא זְכוֹת
 אֲבוֹת, מְאוּמָה, כִּי בְּרַגַע שְׂאֲדָם לֹקֵה בְּאֲמוּנָה, הוּא אֲבוֹד לְגַמְרֵי.
 וְהִנֵּה חֲמַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְשָׁלַח לָנוּ אֶת מִשֶּׁה
 רַבְּנוּ, וְהוּא הַחֲדִיר בְּעַם יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה, וּבְזְכוֹת הָאֲמוּנָה זְכוּ עַם
 יִשְׂרָאֵל לְצֵאתָ מִמִּצְרַיִם. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְכִילֵתָא
 בְּשַׁלַּח): אֶת מוֹצֵא, שְׂאִין הַגְּלוּיֹת מִתְּכַנְסוֹת אֶלָּא בְּשִׁכְרֵי אֲמוּנָה, וְכֵן
 אֶת מוֹצֵא שֶׁלֹּא נִגְאַלּוּ אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, אֶלָּא בְּזְכוֹת הָאֲמוּנָה, אִף
 אֲבָרְהָם לֹא יָרַשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, רַק בְּזְכוֹת הָאֲמוּנָה.
 כְּשֵׁי-הוּדֵי מֵאֲמִין בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ נִמְצָא וְאֵין
 בְּלִעְדֵּי נִמְצָא, וּמֵלֹא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין לִי אִף אֶחָד בְּעוֹלָם רַק
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׂאֲדָם בָּא לְהַכְרִיהַ זֶה — הוּא נִגְאַל
 מִכָּל צְרוּתָיו, וְלָכֵן בְּרַגַע שֶׁהַחֲדִיר מִשֶּׁה רַבְּנוּ בְּעַם יִשְׂרָאֵל — מָה
 אֲתָכֶם, אֶל מִי אַתֶּם עוֹבְדִים?! כָּל-כֶּף נִפְלֵתָם?! הֲלֹא הִנֵּכֶם בְּמִצְבַּ
 הַקִּשָּׁה בְּיוֹתֵר בַּחַיִּים, כָּל-כֶּף יִרְדָּתֶם, עַד שֶׁאַתֶּם מִפְּחָדִים מִהַמִּצְרַיִם,
 הֲלֹא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ, הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת
 זֶה הַכֹּל. מִשֶּׁה רַבְּנוּ הַחֲדִיר כָּל-כֶּף אֶת הָאֲמוּנָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וּמַה
 כְּתוּב? "וַיֹּאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעְקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל
 הָאֱלֻקִּים מִן הָעֲבֹדָה, וַיִּשְׁמַע אֱלֻקִּים אֶת נִאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֻקִּים אֶת
 בְּרִיתוֹ אֶת אֲבָרְהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב, וַיֵּרָא אֱלֻקִּים וַיִּדַּע
 אֱלֻקִּים" (שְׁמוֹת ב, כג). בְּרַגַע שֵׁי-הוּדֵי יוֹדַע, שְׂאִין בְּעוֹלָם מִי שֵׁי-עֲזָרוּ
 רַק הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ, הַיְדִיעָה הַזֹּאת הִיא כְּכֹר יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְעוֹזֶרֶת
 לוֹ לְהִנְאֹל מִכָּל צְרוּתָיו, וְזֶה הִנֵּה מִשֶּׁה רַבְּנוּ הַגּוֹאֵל הַרְאֵנוּ,
 שֶׁהַחֲדִיר אֶת זֹאת בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וְכֵן יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם, עַד שֶׁאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל גְּדָל כּוֹחוֹ שֶׁל מִשֶּׁה רַבְּנוּ, שֶׁהֵאִיר אֶת אֲמַתָּת
 מִצִּיּוֹנוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁרְאֵתָה שֶׁפָּחָה עַל הַיָּם מַה

שְׁלֹא רָאָה יְחֻזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי וְכָל הַנְּבִיאִים, כְּמוֹ-כֵן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח לָנוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר צְדִיקֵי אָמֶת, שֶׁהֵם בְּחִינַת מֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), אֲשֶׁר כָּל צְדִיק וְצְדִיק הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, שְׁמַאִיר בָּנוּ אֶת הָאֱמוּנָה, שֶׁנֶּאֱמַר רַק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְגַדַע שְׁאִין לָנוּ לְמִי לִפְנוֹת בְּעֵת צָרָה רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ הַיְקָרִים, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ": מִי מֵאֲתָנוּ לֹא הִיָּה בְּמִצְרַיִם, לְכַלֵּךְ עֲצָמוֹ בְּכָל מֵינֵי זְהָמוֹת כְּאֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ יוֹדֵעַ הֵיטֵב הֵיטֵב מֶה עָשָׂה.

הַכָּלֵל הָרֵאשׁוֹן בְּחִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב הוּא מֶה שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֹא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעָה מְאֹד. זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת הַמְּצַפֵּן שֶׁל כָּל יְהוּדֵי בְּכָלֵל, וְשֶׁל חֲסִיד בְּרֶסֶלֶב בְּפָרִט. הָאֵם אֵינֶנִּי מְטַעָה עֲצָמִי?! אוֹלֵי אָנִי חֵי בְּטַעוֹת אוֹלֵי עוֹבְדִים עָלַי, מֵהֵיכָן בָּא שְׁכַל-כֶּף הַרְבֵּה אֲנָשִׁים זָכוּ לְצִאֵת מִמִּצְרַיִם, יָצְאוּ מִהַזְּהָמָה וְהִטְמֵאָה שְׁלֵהֶם, חֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וּמִסְפִּנִּים אַחֲרֵי-כֵן חֲזְרוּ בְּשֵׂאלָה; כָּל-כֶּף הַרְבֵּה אֲנָשִׁים הִתְקַרְבוּ אֶל רַבֵּנוּ וְאֶל תְּלַמִּידָיו, וְלִבְסוּף בְּרַחוּ, נְסוּגוּ אַחֲרָיו, מֵהֵיכָן זֶה נּוֹבֵעַ?! הֲלֹא מִי שֶׁשָּׁב בְּתִשׁוּבָה מִרְגִּישׁ אֹר גְּדוֹל מְאֹד, יְצִיאַת מִצְרַיִם, מִקְדָּם הִיָּה בְּמִצְרַיִם, עָשָׂה אֶת כָּל הַזְּהָמוֹת שֶׁבְּמִצְרַיִם: שְׂקוּץ, תַּעֲוִב, זְהוּם וְנֹאֹף, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מֶה שֶׁהֶעֱרַב-רַב עָשׂוּ לְעַם יִשְׂרָאֵל, לְמַדּוֹ אוֹתָם אֶת כָּל הַתּוֹעֲבוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. וְחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה — זֶה נִקְרָאת יְצִיאַת מִצְרַיִם, אֲשֶׁר נַעֲשָׂה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וְלֹא שֶׁהִיָּה סְפוּר כְּזֶה לְפָנֵי שְׁלִשֵׁת אֱלֹפִים חֲמֵשׁ-מֵאוֹת שָׁנָה שֶׁבָּנִי יִשְׂרָאֵל הָיוּ אֶצֶל פְּרַעֲזָה בְּמִצְרַיִם וְסָבְלוּ בְּסָבֵל גְּדוֹל, וּבָא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, גָּלָה לָנוּ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, הֵאֱכִילָנוּ אֶת הַמֶּן, נִתַּן לָנוּ בָּאֵר לְשִׁתוֹת, סִבְבָנוּ בְּעֲנֵנֵי כְבוֹד, נִתַּן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, לֹא וְלֹא! אֲלֹא בְּכָל דּוֹר וְדוֹר חֵיב אָדָם לְרֹאוֹת עֲצָמוֹ כְּאֵלּוֹ הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם, וְכֵן הוּא הָאֱמֶת, כְּלָנוּ הֵיינוּ בְּזִהְמָה, וְאָף עֲתָה אָנוּ צְרִיכִים רַחֲמִים, עֲשִׂינוּ כָּל מֵינֵי תּוֹעֲבוֹת רַעוֹת, וְעֲתָה אָנוּ זוֹכִים לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה

שְׁלֵמָה, עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהוּא רַבֵּנוּ שֶׁל הַדּוֹר הַזֶּה, שֶׁגָּלָה לָנוּ אֶת הַעֲצָה לַפְּתִיחַ אֶת הַפֶּה וְלִהְתְּבוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אִיזו זְכוּת שְׁאֵנוּ זֹכִים לִהְיוֹת מְקַרְבִּים לְרַבִּי כֵּזֶה! וּמַהֲיֵכֵן בָּא, שְׁאָדָם נוֹפֵל בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, וַיֵּשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּבִפְרָט עַל הַצְדִּיק, וּבִפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נב): כִּמוֹ שְׂיֵשׁ קִשְׁיוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּף צְרִיכוֹת לִהְיוֹת קִשְׁיוֹת עַל הַצְדִּיקִים, כִּי צְדִיקִים מִתְדַמִּים לְקוֹנֵם, וְאֲשֶׁרֵי הָאָדָם שְׂאִין לוֹ קִשְׁיוֹת לֹא עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא עַל הַצְדִּיקִים, כִּי הוּא מְפִיר אֶת מְקוֹמוֹ. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (אֲבוֹת ו'): אַחַד מֵהַמִּמְחֵ דְבָרִים שֶׁהַתּוֹרָה נִקְנִית בָּהֶם זֶה 'הַמְפִיר אֶת מְקוֹמוֹ'. עָלֵי לְהַפִּיר אֶת מְקוֹמִי, מַהֲיֵכֵן אֲנִי בָּא. רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו'), וְזֶה כָּלֵל, שְׂמִי שְׂפָגַם בְּבְרִית, אִינּוּ יָכוֹל לְהִבִּין דְּבַרֵי הַצְדִּיק, יִהְיוּ לוֹ הַרְבֵּה קִשְׁיוֹת עַל הַצְדִּיק, וְכֹל מֵהַ שֶׁהַצְדִּיק אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה אִינְנוּ מְבִינִים אוֹתוֹ, וַיֵּשׁ לָנוּ קִשְׁיוֹת עָלָיו, וּמֵאַיִן זֶה נוֹבֵעַ? מִפְּגָם הַמַּחֲזִין שְׁלָנוּ, שְׂפָגוּמִים לְגַמְרֵי, וְלֹא נִטְעָה עֲצָמָנוּ, שׂוֹאֵל עַל זֶה מוֹהַר"ן ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, קְרִיאַת שְׁמַע, הַלְכָה ה'), אִם-כֵּן, אִם אֵין מְבִינִים אֶת הַצְדִּיק עַד שְׁנוֹפְלוֹת עָלָיו קִשְׁיוֹת מִפְּנֵי שֶׁחֲטָאנוּ וְקִלְקַלְנוּ מִחֲנוּ בְּכֹל מִינֵי זָכַל וְזִהְמָה, מֵהַ נַעֲשֶׂה?? מִי יָכוֹל לוֹמֵר שֶׁהוּא נָקִי מִכָּל זֶה. וּבִפְרָט כָּלֵנוּ חוֹזְרִים בְּתַשׁוּבָה, וְעֵדִין מְבַלְבֵּלֵת אוֹתָנוּ הַזִּהְמָה שֶׁעֲשִׂינוּ, וְאֵנוּ מְשֻׁלְכִים אֶת הַזָּכֵל עַל הַצְדִּיק, כְּאֵלוּ כָּף, וְכֵאלּוּ הִיָּה צְרִיף לְדַבֵּר כָּף אוֹ אַחֲרֵת, שֶׁקָּר וְכִזָּב! אַתָּה נוֹתֵן יַעֲצוֹת לְצְדִיק?? שְׂכַחַת כְּבָר מֵהַ עֲשִׂית?? וְלָכֵן הַמַּצְפֵּן שְׂיֵשׁ בְּכֹל אֲנִיָּה, אֲשֶׁר בְּלִי זֶה אֵין הִיא יְכוּלָה לְהַפְּלִיג, לָנוּ זוֹ צְרִיכָה לִהְיוֹת הַשִּׁיחָה שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן: אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי שְׂלֵא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה מְאֹד. לָמָּה אָדָם מִתְרַחֵק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? לָמָּה יֵשׁ מִשְׁגַּ כֵּזֶה שְׁאָדָם חוֹזֵר בְּשִׂאֵלָה? לָמָּה יֵשׁ מִשְׁגַּ כֵּזֶה שְׂפִלוּנֵי הִיָּה מְקַרֵב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל וְהַתְּרַחֵק? אֵלָּא הוּא אֵף פַּעַם לֹא הִיָּה מְקַרֵב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, אַחֲרֵת לֹא הִיָּה מִתְרַחֵק מִרַבֵּנוּ ז"ל, הוּא לֹא טֵעַם אֵף פַּעַם אֶת טֵעַם הַצְדִּיק. וְכִמוֹ-כֵּן מִי שְׂאוֹמֵר שֶׁחֹזֵר בְּשִׂאֵלָה, הוּא אֵף פַּעַם לֹא חֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, וְהִרַע וְהִלְכִלוּף דְּבוּקִים בּוֹ, אֵין דְּבַר כֵּזֶה שְׁאָדָם יֹאמֵר: הֵייתִי מְקַרֵב אֶל הַצְדִּיק וְהַתְּרַחֵקתִּי,

אָלָא אַף פֻּעַם לֹא הָיִיתָ אֶצֶל הַצַּדִּיק, הַגַּם שֶׁהִסְתַּוְּבַבְתָּ סְבִיבוֹ, אָבֵל לֹא הָיִיתָ מְקַרֵּב אֵלָיו.

פֻּעַם בָּא אָדָם אֶל הַחוּזָה מְלוּבְלִין, יְדוּעַ שֶׁהַחוּזָה רָאָה דְּבָרִים שְׂאֵנְשִׁים פְּשׁוּטִים אֵינָם יְכוּלִים לְרֹאוֹת. וְהַרְגִּישׁ שְׂאֶצֶל הָאָדָם הַזֶּה מְאִיר אֵיזָה אור, שְׂאָלוֹ: אֶצֶל מִי הָיִיתָ? וְעָנָה וְאָמַר: הִפְרַתִּי אֶת הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע. הַחֵל הַחוּזָה מְלוּבְלִין לְחַיֵּךְ וְאָמַר: אֶפְלוּ גְלִימָה דְּכַתְּפֵי אֵינְךָ מִפִּיר, וּבָזָה רְצָה לְרַמְזוֹ, שְׂלֹא שִׁיךְ אָדָם מְגִשָּׁם, שְׂטֵמָא עֲצָמוֹ בְּטַמְאָת נְאוּף יָמִים וְשָׁנִים, שְׁנַיִם וְיָמִים, וְעַכְשָׁו יֹאמַר: אֲנִי מִפִּיר אֶת הַצַּדִּיק, אֲנִי יוֹדֵעַ מִיְהוּ וְכוּ', בְּשַׁעָה שְׂרַבְנוּ וְ"ל אֹמַר בְּסִפְרֵי-הַמְדוֹת: הַנּוֹאֲפִים עַל-פִּי-רַב מִתְּנַגְדִּים עַל הַצַּדִּיק. וְכֵן מְסַפֵּר עַל ה'בְּעַל הַתְּנִיא', שְׂיִהוּדִי אָמַר לוֹ: רַבִּי, עֲשִׂיתִי לָכֶם נַחַת-רוּחַ, אֲנִי בְּטוּחַ שְׂאֶהְיֶה עִמָּכֶם בְּגֵן-עֵדֶן. הַחֵל לְחַיֵּךְ ה'בְּעַל הַתְּנִיא' וְאָמַר: הֲרִי כְּשֶׁתִּצָּא נִשְׁמַתְךָ, לֹא תִדַע אֶת הַדֶּרֶךְ הַמּוֹלִיכָה אֶל הַדֶּרֶךְ שְׂמוֹלִיכָה אֶל הַדֶּרֶךְ, וְהַדֶּרֶךְ שְׂמוֹלִיכָה אֶל הַדֶּרֶךְ, וְכֵךְ הַמְשִׁיךְ הַדֶּרֶךְ וְדָרְךָ, עַד שִׁידְעוּ הֵיכֵן הַדֶּרֶךְ שְׂנִכְנְסִים לְגֵן-עֵדֶן שְׂלִי, הֵינּוּ לֹא רַק שְׂלֹא תִהְיֶה בְּגֵן-עֵדֶן עִמִּי, אֶלָּא לֹא תִדַע בֵּין אֵלֶפֶי דְּרָכִים אֵיךְ מַגִּיעִים אֶל הַדֶּרֶךְ שְׂלִי. וְאוֹתוֹ סִפּוּר הָיָה אֶצֶל מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל. יְדוּעַ, שְׂמוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל מְסַר כָּל כְּלוֹ לְהַפִּיץ אור רַבְּנוּ וְ"ל, וְהֵלֶךְ מְעִיר לְעִיר עִם מְזוּנָדָה עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל וְהַפִּיצָם, וְדָרְכוּ הֵיטָה שְׂנִכְנַס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, פִּתַח אֶת הַמְּזוּנָדָה, הָיוּ שָׁם כָּל מֵינֵי סוּגֵי סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, הַתְּעַטֵּף בְּצִיצִית וּתְפִלִּין וְהַחֵל לְהַתְּפַלֵּל, וּבֵינָן כֶּךָ אֲנָשִׁי הַבֵּית-הַכְּנֶסֶת עֵינּוּ בְּסִפְרִים אַחֲרִים, זֶה בְּ"סִפְרֵי-הַמְדוֹת", זֶה בְּ"סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", זֶה בְּ"שִׁיחוֹת-הַרְ"ן" וְזֶה בְּ"חֵיי-מוֹהֲרַנְ"ן", זֶה בְּ"לְקוּטֵי-עֲצוֹת", וְהוּא לְאַחַר שְׁסִים אֶת הַתְּפִלָּה, הָיוּ אֲנָשִׁים שְׂקָנוּ אֶצֶלוֹ, כֶּךָ הֵיטָה דָּרְכוּ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל, הֵלֶךְ בְּצַמְצוּם, פִּי הָיָה שְׂרוּי בְּעֲנִיּוֹת גְּדוּלָה, וְלָכֵן הָיָה מְדַפֵּס סִפֵּר אַחַר סִפֵּר אֵט אֵט, אָבֵל כָּל כְּלוֹ הָיָה מְסוּר לְרַבְּנוּ וְ"ל, וְאַף כְּשֶׁנִּסַּע לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֲצַרְךָ אֲז לְהִיּוֹת בְּמַצְרַיִם, פִּי הָאֲנִיָּה הַפְּלִיגָה מְאוּדִיסָה לְטוּרְקִיָּה, וּמְטוּרְקִיָּה הַפְּלִיגָה דֶּרֶךְ אֶלְכְּסַנְדְּרִיָּה שֶׁל מַצְרַיִם, וְלָכֵן הֲצַרְךָ לְשָׁהוֹת זְמַן מֵהַ בְּמַצְרַיִם, וְהָיָה לוֹ צַעַר גְּדוֹל מְאֹד, פִּי הַתּוֹרָה אֲמַרְהָ, שְׂלֹא

יחזרו למצרים, ולא תוסיפו לראותה עוד לעולם, והנה הצרף לשהות שם, אבל היו לו ספרי רבנו ז"ל, ומכר שם כמה "ספר-המדות" ו"לקויטי-מוהר"ן" אחד, אזי רקד ברחוב ואמר: אלמלא לא באתי למצרים אלא למכר ספרי רבנו ז"ל היה כדאי, כל-כף היתה לו השגה בהפצת ספרי רבנו ז"ל. והנה הגיע פעם לאומן לבית-הכנסת של חסידי רחמסטרילקא, וידוע שהיו מתנגדים על דבר רבנו ז"ל, ומוהר"ן ז"ל כדרכו לא הסתפל על שום בזיון, ופתח המזדנה שלו והוציא הספרים, ואחר התפלה סבבוהו כמה אברכים, והחלו להתלוצץ ממנו, ושאלוהו: כמה עולה ספר זה, מה כתוב בספר זה וכו', ונסו למשכו, כדי לעשות ממנו ליצנות, ובין האברכים היה אחד בשם עוזר, ובתוך ההסבר של מוהר"ן ז"ל, שהסביר מהי התכלית, שאין שום תכלית רק לעבדו יתברך, אזי עוזר הוציא לשון למוהר"ן ז"ל, ואחרים החלו לצחק, מוהר"ן ז"ל ראה את הדבר ולא התפעל, הכניס את הספרים למזוודה, קפל השלית והתפלין והלך. עוזר הזה, נכנס בו הרהור תשובה, למה הצרכתי לביש יהודי זה וכו', הלא חכמינו הקדושים אומרים (בבא מציעא נח): המלפין פני חברו ברבים אין לו חלק לעולם הבא וכו'. וכשמוהר"ן ז"ל כבר הלך, ופגיו לכוון ציון רבנו ז"ל, רץ אחריו עוזר ושאלו: מי שבזה את הצדיק — מהו תקונו? וענה לו מוהר"ן ז"ל: כתוב בשלחן ערוך (הלכות דרך ארץ), שיעלה אל קברו עם מגין אנשים יוריד את הנעלים, ויבקש סליחה, ויקבל על עצמו שאף פעם לא יעשה צחוק מהצדיק. וכן עשה, ומאז חזר בתשובה והתקרב מאד אל מוהר"ן ז"ל, והיה מתלמידיו הגדולים ביותר, והלך מאומן רגלי לברסלב. אשר זה עם רכב אורף כשעה וחצי, וברגל זהו יום שלם לילה. והיה צועד עם חבילה ספרים, וכל שעה שעתים ישב ונח ולמד, וכך המשיך, כי היה עני מרוד, ולא היה לו כסף לנסע, ובאמצע הדרך ארע שעברו עגלות והיו מעלות אותו עליהן. והיה מתבודד הרבה וכו', עד שהיה מאד דבוק בהקדוש-ברוך-הוא.

והיה ספור, שהלא מוהר"ן ז"ל היה גר בברסלב. ור' נפתלי

תִּלְמִיד רַבְּנוּ ז"ל חָבַר שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, שֶׁהִתְקַרְבוּ יַחַד בְּאוֹתוֹ זְמַן
 אֶל רַבְּנוּ ז"ל, גָּר בְּאוֹמֵן, וְהָיָה אָז מְאֹד קָשָׁה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְקַבֵּץ
 מִנְיָן, אֲזַי לְר' נִפְתָּלִי הָיָה קָשָׁה לְקַבֵּץ מִנְיָן, וְשִׁבְתָּ אַחַת נִכְנָס חֲשֵׁק
 לְעוֹזֵר לְלַכֵּת לְבִרְסָלָב, הָיָה יוֹם קָיִץ חָם וְכוּ', וּבְקִשׁוֹ ר' נִפְתָּלִי אֶל
 תֵּלֶךְ — כִּי אֲשָׂאֵר בְּלִי מִנְיָן, עֲנֵה וְאָמַר ר' עוֹזֵר: אִם הָיָה לָכֶם שֶׁכֵּל,
 גַּם אַתֶּם הֵייתֶם הוֹלְכִים אֵתִי לְמוֹהֲרַנ"ת, כִּי הוּא הַשֶּׁכֵּל הַפּוֹלֵל. תִּכְרַף
 כְּשִׁשְׁמַע ר' נִפְתָּלִי אֵת זֹאת, כְּבָר הַחֵל לְדַמְיֵן וְכוּ' [אֵף שֶׁהָיָה בְּעֶצְמוֹ
 צַדִּיק קְדוֹשׁ, שְׂרַבְנוּ ז"ל נָתַן לוֹ מְדֻרְגָה כְּזוֹ, שְׂיֵאמַר תּוֹרָה לְמַלְאָכִים,
 תִּתְּאָרוּ לְעֶצְמְכֶם אִיזוֹ מְדֻרְגָה זֹו — שְׁנֹשְׁמָה בְּתוֹךְ גּוֹף יְכוּלָה לֹאמַר
 תּוֹרָה לְמַלְאָכִים], וְנִכְנָסָה בּוֹ מִחֲשָׁבָה נִגְדַּר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, כְּאֵלוֹ
 מוֹהֲרַנ"ת הִסִּיתוֹ לֹאמַר לוֹ שְׂיָבוֹא אֵלָיו רְגְלִי. וְאָז הַחֵל גַּם הוּא לְחַלֵּק
 עַל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, אֵף שֶׁהָיָה ר' נִפְתָּלִי חָבַר מִבְּהֶק שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת
 ז"ל, וְהָיָה ר' עוֹזֵר גֵּרָם מִחֲלֻקַּת בִּינֵיהֶם, וּכְשִׁשְׁמַע זֹו מוֹהֲרַנ"ת ז"ל,
 יָצָא תִּכְרַף-וּמִיד בַּחוּץ וְאָמַר: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם אֵין לִי כְּבָר כַּח
 לְמַחֲלֻקַּת, כָּלָם חוֹלְקִים עָלַי, וְעַתָּה גַּם ר' נִפְתָּלִי יַעֲזֹב אוֹתִי, אֲזַי
 רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁר' עוֹזֵר יַעֲזֹב אֵת הָעוֹלָם", וְכֵן הָיָה. וַיֵּשׁ מִכְּתָב
 בְּעֵלִים לְתֵרוֹפָה, שֶׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל כּוֹתֵב לְר' נִפְתָּלִי בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "עַל
 הַרְאִשׁוֹנִים אָנוּ מְצַטְעָרִים עַל הַמַּחֲלֻקַּת בְּדָאֲשִׁיב, זֹו הַמַּחֲלֻקַּת
 שֶׁהִיָּתָה מֵר' שְׁמוּאֵל אֵיִזִּיק וְר' יוֹדֵל עַל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְעַתָּה
 מְגַלְגְּלִים עָלֵינוּ מִחֲלֻקַּת חֲדָשָׁה, הֵלֵא לֹא מִיָּגָה וְלֹא מִקְצָתָהּ, הֵלֵא
 לֹא חֲשַׁבְתִּי דָבָר כְּזֶה, וְלֹא אִמְרַתִּי כְּזֹאת" וְכוּ', וּבֵין כֵּף ר' עוֹזֵר
 נִסְתַּלַּק, וְאֵף אֶחָד לֹא יָדַע שְׂזָה בֵּא מִפִּיו שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל. וְהֵלֶךְ
 מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְלִוְיָהּ שְׁלוֹ, וְעָנּוּ וְאָמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: עוֹזֵר, בְּוִדְאֵי
 כְּבָר נִמְצָא אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הָיָה עוֹבֵד ה' גְּדוֹל מְאֹד, הַתְּבוֹדָד בְּכָל
 יוֹם שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת, לְמַד בְּהַתְּמַדָּה וְכוּ', חִיָּף מוֹהֲרַנ"ת ז"ל
 וְאָמַר: מִהֲרִיד בְּעִיר קוֹבְלִיטְשׁ יְכוּלִים לְהַגִּיעַ תִּכְרַף-וּמִיד לְרַבְּנוּ
 ז"ל?! כְּאוֹמֵר שְׁצָרִיכִים עוֹד הַרְבֵּה זְפוּכִים לְעֵבֵר.

וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל, מֵאַחַר שֶׁיָּצְאָה מִלָּה חֲרִיפָה מִפִּיו, וּבְעֶטְיוֹ נִפְטָר
 ר' עוֹזֵר, נִטַּל עַל עֶצְמוֹ, שֶׁהוּא יְגַדֵּל אֵת בְּנוֹ נַחְמָן, שֶׁהָיָה בֶן יַחִיד
 לְר' עוֹזֵר. וְהָיָה נַחְמָן גְּדֹל אֶצֶל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וַיֵּשֶׁן בְּחֶדֶר אֶחָד עִם

מוֹהַרְנֵת ו"ל. כִּי בָנָה לְעַצְמוֹ חֶדֶר שְׁשָׁם לְמַד, שָׁם הִתְבּוֹדַד, שָׁם כָּתַב אֶת הַסְּפָרִים, וְשָׁם גַּם יָשָׁן, וְלֹא רָצָה לִישֵׁן לְבַד, שְׁכַתּוֹב בַּיָּהָר שָׁזוּ סַבְנָה, עַל־כֵּן נָטַל אֶת נַחְמָן בֶּן עֲזַר שְׁיִישֵׁן עִמוֹ, וּגְדַל אוֹתוֹ. וְאַחֲר־כֵּךְ נַעֲשֶׂה תַלְמִיד גָּדוֹל שֶׁל מוֹהַרְנֵת ו"ל.

הַיּוֹצֵא מִדְּבָרֵינוּ, אָנוּ מוֹצֵאִים אֶצֶל צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים כְּמוֹ הַרְבֵּי רַבֵּי אֱלִימֶלֶךְ ז"ע, וְכִמוֹ 'בַּעַל הַתְּנִיא' ז"ע, שְׁבַעֲצָמָם אָמְרוּ — אֵיךְ יָכוֹל לִהְיוֹת אָדָם מְגֻשָּׁם, שְׁתַּכְּף־וּמִיד יִהְיֶה אֶצֶל הַצַּדִּיק. וְכֵן אָמַר מוֹהַרְנֵת ו"ל עַל ר' עֲזַר. לְמַדִּים מִכָּאן, שְׁאִסוּר לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, אִסוּר לְחַשֵּׁב: אֲנִי בְּיָדָי אֶהְיֶה כְּכָר מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל. מוֹהַרְנֵת ו"ל מְפָרֵשׁ אֶת הַמְּשָׁנָה: "אֵל תִּאֲמִין בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ", אִם אַתָּה תִּהְיֶה בְּעַצְמְךָ, אֵל תִּאֲמִין לְעַצְמְךָ, כִּי בְּיָדָי תִּפְּלֵ, אֲלֹא צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ עַד הַרְגַע הָאַחֲרוֹן לֹא לְבָרַח מִהַצַּדִּיק. רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (סִפְר־הַמְּדוּת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן קַנָּב): עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַנֶּפֶשׁ תְּלוּי בְּקַרְבַּת הַצַּדִּיקִים, מִי שְׂרוּצָה תִּקְוֶן, שְׁיָבֹא אֶל הַצַּדִּיק וַיִּתְקֶן אוֹתְךָ, אָבֵל רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי־מוֹהַרְנֵת, חֶלֶק א', סִימָן קַפְח), שְׁפָל הָאֲבֹדוֹת נִמְצְאוֹת אֶצֶל הַצַּדִּיק: אָדָם יָכוֹל לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהַפְיֵן אוֹר רַבְּנוּ ו"ל וְכוּ', וּלְבַסּוֹף מְתַרְחֵק מִרַבְּנוּ ו"ל, מֵהֵיכָן זֶה בָּא? הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא זָכָה אוֹתִי לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל אַרְבָּעִים וְחָמֵשׁ שָׁנִים, וְרֵאִיתִי בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנִים מֵהַ שְׂרָאִיתִי כַּמָּה מֵאוֹת אַנְשִׁים חֲשׁוּבִים שֶׁהָיוּ מְקַרְבִּים, וְנִסְעוּ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן, וּלְבַסּוֹף נִתְרַחֲקוּ, מֵהֵיכָן זֶה בָּא? אָדָם הֵיךְ כָּךְ מְסוּר אֶל רַבְּנוּ ו"ל וּלְבַסּוֹף נִתְרַחֲקוּ, וְלֹא זֹו בְּלִבָּד אֲלֹא מְדַבֵּר נִגְדָה זֶה שְׁקַרְבוֹ, הֵיִתְכֵן? ! אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (סִפְר־הַמְּדוּת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן קַנָּב): מִי שְׁמַקְרֵב עַצְמוֹ אֶל הַצַּדִּיק, וְקַרְבָּתוֹ אֵינָה בְּתַמִּימוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְהַפֵּף אַחֲר־כֵּךְ לְרוּדְף. לְמַדִּים מִכָּאן, מִי שֶׁחֲזַר בְּתַשׁוּבָה, וְאַחֲר־כֵּךְ חֲזַר בְּשֵׂאלָה, סִימָן שְׁפָל חֲזַרְתּוֹ בְּתַשׁוּבָה לֹא הֵיִתָּה אֲמִתִּית. אִם רוֹאִים אָחַד שֶׁהֵיךְ מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק וְאַחֲר־כֵּךְ נִתְרַחֲקוּ, סִימָן שְׂאָף פָּעַם לֹא הָיָה מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, סֶתֶם הִסְתּוֹכֵב סָבִיב הַצַּדִּיק, לִהְיוֹת שְׁמֵשׁ אֶצֶל הַצַּדִּיק וְכוּ', לִהְיוֹת הָאִישׁ קָשֶׁר שְׁלוֹ וְשֵׂאָר מִיָּנִי שְׁמוֹת, וְאֵינֹו מִבִּין שֶׁיָּכוֹל לְשַׁבֵּת עִם הַצַּדִּיק בְּאוֹתוֹ חֶדֶר, וְאֵינֹו קוֹלֵט מִיָּהוּ וּמֵהוּ וּמֵהוּ מְדַבֵּר וְכוּ', אֵף בְּנֵי־אָדָם אֵינָם מְבִינִים

דָּבָר זֶה. לָכֵן כָּל חֲסִיד בְּרִסְלָב צָרִיף לְקַחַת בְּחֻשְׁבוֹן אֶת הַשִּׁיחָה הַזֹּאת — "אֶת זֹאת תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי שְׁלֵא יִטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעֶה מְאֹד", עָלֵינוּ לְרֹאוֹת שְׁלֵא יִטְעוּ אוֹתָנוּ.

הַהֲכָרַח לִי לֹאמַר לָכֶם, לִי הָיוּ גִסְיוֹנוֹת קָשִׁים מְאֹד בַּהֲתַקְרָבוֹת, קִבְּלֹתִי מִכּוֹת רִצַּח שְׁאֲעֻזֵב אֶת רַבְּנוּ ז"ל, קִבְּלֹתִי בְּזִיוּנוֹת וְחֲרוּפִין וְגִדּוּפִין שְׁאֲעֻזֵב אֶת הַיְשִׁיבָה, וְגִרְשׁוֹנֵי מַהֲיִשִּׁיבָה, כִּי הַפְּצָתִי בֵּין הַבַּחּוּרִים סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאַחַר הַחֲתָנָה הִיָּתָה עָלַי מַחְלָקַת וְהַתְּנַגְדוֹת שֶׁהַתְּקַרְבָּתִי לְרַבְּנוּ ז"ל. וְכֵן אַחֲר־כֵּן אִיזוּ מַחְלָקַת הַתְּלַקְחָה עָלַי שֶׁהַפְּצָתִי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּמַחֲזִיר מוֹזֵל, וְשִׁבְרָתִי אֶת הַשּׁוֹק וְכוּ'. כִּי מָכְרוּ אֹז סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּהוֹן רַב, וְלֹא הָיָה לְרֹשׁ כֶּסֶף לְקִנּוּתָם, כִּי הָאֲנָשִׁים אֹז הָיוּ פְּלִיטֵי הַשּׁוֹאָה, וּבָאוּ בְּעֶרֶם וּבְחֶסֶר כָּל, וּמָכְרוּ "סִפְרֵי-הַמְּדוּת" בְּחֻמְשָׁה דוֹלָר וְכוּ', כְּשֵׁיכְלוּ בַּיָּמִים דָּאֹז לְקִנּוּת שְׁנֵי זוּגוֹת נְעָלִים בְּסָכוּם כְּזֶה. וְלָכֵן כְּשֶׁהִיִּיתִי בְּחוּר צָעִיר הַבְּטַחְתִּי לְעֻצְמִי, שְׁאֲמַכֵּר סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל מִמֶּשׁ בְּפְרוּטוֹת, וְאֶפְיָצֶם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְכֵן קִיַּמְתִּי, וּמְכַרְתִּי "סִפְרֵי-הַמְּדוּת" בְּעֶשְׂרֵה סֶנֶט, וּבְחֻמְשָׁה דוֹלָר יָכְלוּ לְקִנּוּת חֲמִשִּׁים "סִפְרֵי-הַמְּדוּת", וְ"סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" מְכַרְתִּי בְּדוֹלָר, וְזֶה כָּכֵן הָיָה נִקְרָא יִקְר. וְלֹא אָרַף חֲדָשִׁים, וּמְכַרְתִּי אֶת כָּל הַסִּפְרָיִם, כְּלָם חֲטָפוּ אוֹתָם, וְהִדְפְּסֹתִי שׁוֹב, וּבּוֹדָאֵי לְקַחוּ אוֹתִי לְדִין תּוֹרָה, וְכֵן הַחֲלָה עָלַי הַמַּחְלָקַת, רַק מַחֲמַת קִנְיָה. וּמֵאֹז וְעַד הַיּוֹם יֵשׁ לִי שׁוֹנְאִים, וּמְחַרְפִּים וּמְגַדְפִּים אוֹתִי, וּמְדַבְּרִים עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר, וּמַה בְּכֵף? אֲבָל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲרַבְּעִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה אֵינִי מִתְּפַעֵל מֵאֵף אֶחָד, וְאֵינִי מְבַקֵּשׁ יִתְבַּרֵךְ, שִׁיתֵּן לִי אֶת הַפְּחוֹת כָּל יְמֵי חַיִּי, וְלֹא אֲעֻזֵב אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶפְיָן וְאֶפְרָסֵם דַּעֲתוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם. וְזֶה הָיָה לְפָנַי שְׁלֵשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנִים, וּמֵאֹז אֲנִי מְדַפֵּס וּמְפִיץ, בְּתַחֲלָה בְּעֻצְמִי הִלְכָתִי עִם שָׂקִים, וְהַפְּצָתִי בְּבִתִּי כְּגִסְיוֹת וּמְדַרְשׁוֹת, וּבִישִׁיבוֹת, לֹא פָּעַם אַחַת גִּרְשׁוּ אוֹתִי מִחֻצֵר הַיְשִׁיבָה, וְלֹא הִסְתַּפְּלִיתִי עַל שׁוּם עֲלֻבוֹנוֹת, וְהָיוּ לִי עוֹד מְסִיעִים, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, וְהַקְּמֵתִי תְּלַמִּידִים, וְהַתְּפָרְסֵם שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל. וּמֵאֹז לֹא חֲסָרִים לִי שׁוֹנְאִים, אֲבָל אֵינִי מִתְּפַעֵל, כִּי אֲנִי מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל! וְלֹא אֶל אֶדָם אַחֵר.

וְדָבַר זֶה אֲנִי רוֹצֵה לְהַחְדִּיר בְּכֶם, זְכְרוּ הֵיטֵב! שֶׁהַהֲתַקְרְבוֹת שְׁלָכֶם צְרִיכָה לְהִיּוֹת רַק אֶל רַבְּנוֹ ו"ל. וּמֵהִי הַתְּקַרְבוֹת? לְלַמַּד סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" רֹצֵה רַבְּנוֹ ו"ל, שְׂגִדֵּעַ בְּעַל-פֶּה יִשְׂר וְהַפּוּף, הַפּוּף וְיִשְׂר, וְיִהְיֶה שְׂגוּר עַל לְשׁוֹנָנוּ. וְאָמַר רַבְּנוֹ ו"ל, מֵאַחַר שְׂיָצָא בְּעוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתִּתְמַיְדוּ בְּסִפְרֵי זֶה, כִּי הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאָלָה, וּמִי שֶׁיִּלְמַד בּוֹ, יִהְיֶה בְּעַל תְּשׁוּבָה גָדוֹל וּבְעַל הַשְּׂגָה גָדוֹל, כִּי יִפְתָּחוּ קִשְׁיוֹת גִּידָיו. וְלָכֵן מִי שֶׁרוֹצֵה לְרְאוֹת אֶת רַבְּנוֹ ו"ל, שֶׁיִּלְמַד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", כִּי כָף אָמַר (חֶלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנָיו שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ סִפְרוֹ.

וְזֶה עָקַר שְׂמֻחַתְנוּ, שְׂאֲנוּ עִתָּה הַתְּקַבְּצָנוּ יַחַד, וּמְדַבְּרִים מִרַבְּנוֹ ו"ל, וְאֵינָנוּ מִתְפַּעְעֵלִים מֵאַף אֶחָד, מְחֻזְקִים וּמְעוֹדְדִים זֶה אֶת זֶה לְלַמַּד סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל מִחֻדָּשׁ, אֲבָל צְרִיכִים לְלַמַּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי רַק מוֹהַר"ת ו"ל מִבֵּין אֶת רַבְּנוֹ ו"ל, וְכָל הַהֲתַחְזָקוֹת טְמוּנָה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת". וְכֵאֵן הַמְּקוֹם לְעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, תְּדַעוּ לָכֶם שֶׁ"קֶרֶן הַדְּפָסָה" מְדַפְּסִים אֶת "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲנוּ אוֹחֲזִים בְּכַרְךָ י"ב, נוֹתְרוּ עוֹד כְּשֶׁשָּׂה שְׂבָעָה כְּרָכִים לְעָרֶךְ, וְנִסִּים כָּל הַסְּדֵרָה שֶׁל "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, הַתְּבוֹנָנוּ בְּסְדֵרָה זֹו, אֲשֶׁר מֵאֵז שְׂמוֹהַר"ת ו"ל כָּתַב אֶת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְאַחַר-כֵּן הַדְּפִיס רַק כְּרָךְ קִטְוֵן עַד הַלְכוֹת תְּפִלִּין, וְאַחַר-כֵּן תִּלְמִידוֹ ר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר ו"ל הַדְּפִיס כָּל סְדֵרַת "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּמִשְׁךְ כַּמָּה שָׁנִים, וְאַחַר-כֵּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַדְּפִיסוּ מִשְׁךְ כַּמָּה דוֹרוֹת, עוֹד לֹא יָצָא יְפִי שֶׁל הַדְּפָסָה כְּמוֹ הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שֶׁהַדְּפִיסוּ קֶרֶן הַדְּפָסָה הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם יִהְיֶה לוֹ כָּל הַסֵּט עַד כְּרָךְ י"ב, אֵינִי יוֹדֵעַ אִיךָ יְכוּלִים לְחִיוֹת בְּלִי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי בַּהִיוֹתִי בְּחוֹר צְעִיר כָּל הַהֲתַחְזָקוֹת וְהַחִיוֹת שְׁלִי הָיָה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְהַרְבֵּה פְּעָמִים שׂוֹאֲלִים אוֹתִי — אִיךָ הֲחֻזְקָתְּם מְעַמֵּד, וְאִיךָ אֲתֶם מְחֻזְקִים מְעַמֵּד? הַהֲכַרְתָּ לִּי לֹאמֹר לָכֶם, בַּהִיוֹתִי בְּחוֹר צְעִיר סִימְתִּי שְׁלֹשִׁים פְּעָמִים רְצוּפוֹת אֶת כָּל הַסֵּט "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שְׂזָה בְּלִתִּי אֶפְשָׁרִי, אֲבָל לְמִדַּתִּי מִבְּקָר עַד עָרֵב וְכוּ', וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָפְנִי לְסִים שְׁלֹשִׁים

פְּעָמִים רְצוּפוֹת אֶת כָּל "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְזֶה חֲשֻׁבוֹן שֶׁל שְׁנֵתִים וְחֲצִי בְּלִי הַפֶּסֶק, וְאִף שִׁיְהִי אָדָם בּוֹל עַץ, מְכַרְחִים הַדְּבוּרִים לְהַכְנִס בּוֹ. וּמִלְבַד אֲשֶׁר לְמִדְתִּי גַם שְׁלֹא כִסְדָר וְכוּ', וְכֵן סִימְתִי בְּמִשָּׁף הַשָּׁנִים עַל-פִּי סֵדֵר הַתּוֹרוֹת. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיוּ בְּטָלָנִים תִּלְמָדוּ בְּזֶה, וְזֶה יִשְׁמַח אֶתְכֶם, זֶה יַעֲזֹד וַיַּחֲזֵק אֶתְכֶם. וְתַעֲזְרוּ לְהַפִּיץ אֶת זֹאת אֶפְלוּ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִירוּשָׁלַיִם, בְּצַפָּת וּבְאַשְׁדּוֹד, כִּי רוֹצִים לְקַנּוֹת אֶת זֹאת. וְאַשְׁרֵי מִי שִׁיתָרֵם, שְׁנִסִּים כָּבֵר אֶת יְתֵר הַחֲלָקִים עוֹד כְּשִׁבְעָה כְּרָכִים. וְאִז נִדְפִיס בְּקֶטֶן וּבְגָדוֹל וְכוּ'.

וּמֵאַחַר שִׁזְכִּיתִי לְלַמֵּד כָּל-כָּף הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", זָכַנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּר אֶת כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים, שֶׁהֵם תְּמִצִּית "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת". כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אוֹמְרִים, שְׁמוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל מֵאַרְיָה, אִף הָאֵמֶת שְׁמוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל קָצֵר בְּתַכְלִית הַקְּצוּר, כִּי עָבְרוּ עָלָיו הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסוּרִים... וְהִנֵּה עֲזַרְנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּר אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, שֶׁהֵם תְּמִצִּית הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן", "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" וְכוּ', וּבִפְרָט הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְלֹא כְּתַבְתִּי הַרְבֵּה מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, כִּי זֶה נִקְרָא יוֹתֵר בְּלֹא זֶה וְכוּ', וּמִלְבַד שֶׁהַרְבִּיתִי בְּמֵאמְרֵי חו"ל וּמְדַרְשִׁים וְכוּ'.

וְלִכֵּן פֶּס"ח שֶׁזֶה גִימְטְרִיָה נִחְמָ"ן, אוֹר רַבְּנוּ וְ"ל זוֹרֵחַ. כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּעֵת יְצִיאַת מִצְרַיִם, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּזִזְהֵמָה וּבְטִמְאָה, וְשָׁלַח לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת מֹשֶׁה רַבְּנוּ, כִּף כָּל הַדּוֹרוֹת שׁוֹלַח הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְּדוּלֵי מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים, הַתְּנָאִים וְהָאֱמוּרָאִים, הַגְּאוּנִים וְהַמְּקַבְּלִים, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי זִי"ע, הָאֲר"י הַקְּדוֹשׁ, הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, עַד שֶׁשָּׁלַח לָנוּ אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, שֶׁהוּא מֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּדוֹר הַזֶּה, וַיִּמְכִּין אֶת כָּלָנוּ, וְצָעַק: "אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל" ! כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן, חֵלֵק בִּי, סִימָן עח), וְאַמֵּר רַבְּנוּ וְ"ל (שֵׁם, סִימָן קיב): אִם אֵתָּה מֵאֲמִין שִׁיְכוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֲמִין שִׁיְכוּלִים לְתַקֵּן. כָּלָנוּ עֲתָה בְּמִצְרַיִם, טִמְאִים וּמְטִמְאִים, וְלִבֵּל נִטְעָה עֲצָמֵנוּ, שְׁנוֹזְכֵר הֵיטֵב מֵהִיכָן אָנוּ בָּאִים: מֵהַלְכֵנוּ, מֵהַבוּץ וְהַזְּהֵמָה, אִם נִהְיֶה מְפִירִים מְקוֹמֵנוּ, וְלֹא נִטְעָה עֲצָמֵנוּ, אִף פֶּעַם לֹא נִתְרַחֵק. אִף דָּא עָקָא, אָדָם שֶׁחֲזַר בְּתַשׁוּבָה, כָּבֵר חוֹשֵׁב: הִנֵּה

חֲבִשְׁתִּי כִפָּה לְבָנָה, וְקִנִּיתִי כּוֹבֵעַ יְרוּשָׁלַיִם וּמַעֲלֵל חֲרָדִי, אֲנִי כֹבֵר
 חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְהָיוּ לִי שְׁעָרוֹת אַרְכּוֹת, וְסַפְרֹתַי אוֹתָן, וְנוֹתְרוּ לִי
 פְּאוֹת אַרְכּוֹת, וְהִנֵּה אֲנִי כֹבֵר צַדִּיק גְּדוֹל, דְּבַר אֶחָד שְׂכַחְתִּי לְהַחֲלִיף
 — אֶת הַנְּעֻלִים וְכוּ' וְכוּ'. וְהִנֵּה הוּא גַם הוֹגֵה דַעוֹת בְּחִסְדוֹת
 בְּרִסְלָב, אֲשֶׁר מִסְכּוֹן, אֵינוֹ יוֹדֵעַ הֶלְכָה, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ שְׂאִין הוֹלְכִים
 לִישָׁן לִפְנֵי שְׁהַכִּין נְטִילַת יְדַיִם, אֵינוֹ יוֹדֵעַ שְׁאֲסוּר לִילֵךְ ד' אַמּוֹת
 בְּלֵי לַטַל יְדַיִם, כִּי חָיֵב מִיתָה, וְזֶה יִסּוּד הַיְהוּדוֹת, וּמִכָּל שֶׁפֶן
 כְּשֶׁמִּסְכּוֹן, שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ שׁוּם הֶלְכָה, בְּאֲמֻצָּע הַתְּפִלָּה מְדַבֵּר בְּפִלְא־פּוֹן,
 בְּאֲמֻצָּע הָעֲמִידָה מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ, וְכָל זֶה נוֹבֵעַ, שְׂאֵינוֹ לוֹמֵד הֶלְכָה
 וְשִׁלְחָן עָרוּף, וְלִכְן הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל מְאֹד עַל לְמוּד שִׁלְחָן עָרוּף,
 וְאָמַר, שְׁפָל יְהוּדֵי מְחֻיָּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שִׁלְחָן עָרוּף; וְאָמַר, שְׁפָל
 יְהוּדֵי תַקּוּנוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הֶלְכָה.

וְלִכְן אֲבַקֵּשׁ וְאֶתְחַנֵּן אֲלֵיכֶם, אֵל תִּהְיוּ בְטַלְנִים! תִּתְחִילוּ לְלַמֵּד
 'הֶלְכָה' בְּכָל יוֹם, תַּעֲשׂוּ חֲבֵרוֹתוֹת וְתִלְמָדוּ שִׁלְחָן עָרוּף מְחַבֵּר רַמְ"א
 וּבְאֵר הַיִּטֵּב, בְּלֵי לְמוּד הֶלְכוֹת אָדָם אֵינוֹ יְהוּדִי, וְיָכוֹל לָבוֹא לִיְדֵי
 עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְלִכְן 'הֶלְכָה' הָיָה אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל
 הַיִּסּוּד, כִּי בְלֵי זֶה אֵינְךָ יְהוּדִי. וְעֲלִינוּ לְצִיַּת מְאֹד מְאֹד אֶת רַבֵּנוּ ז"ל
 בְּעִנְיַן לְמוּד הֶלְכָה, וּבַפֶּרֶט עֲכָשׁוּ, אָנוּ בְּאֲמֻצָּע הַחֵג, עֲלִינוּ לְקַבֵּל עַל
 עֲצֻמָּנוּ כֹּבֵר חֲבֵרוֹתוֹת לְלַמֵּד שִׁלְחָן עָרוּף, זֶה הָיָה רְצוֹן רַבֵּנוּ ז"ל.
 וְאָמַר: אַתֶּם יְכוֹלִים לְחַדֵּשׁ בְּדַבְרֵי כִפָּה שְׂאֵתֶם רוֹצִים, אֲבָל לֹא
 לְנִטּוֹת מִהַשִּׁלְחָן עָרוּף. וְזֶה הַיִּסּוּד בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב — לְלַמֵּד הַרְבֵּה
 הֶלְכָה. וְלִכְן מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁפָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ
 הַיְקָרִים, יִקְבֹּל עַל עֲצֻמוֹ שְׁעוּרִים הֵן בְּהֶלְכָה, וְהֵן בְּחֲבֵרוֹתוֹת, וְהֵן
 שִׁילְמָדוֹ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הֶלְכָה. וּמַעֲלַת לְמוּד הֶלְכָה, שְׂאִפְלוּ אֵינְנִי
 בְּקִי כַל־כֶּף, אֲבָל לְמַדְתִּי פֶּעַם הֶלְכָה, אֲזִי אֲנִי יוֹדֵעַ מַה צָרִיף לְשֶׁאֵל,
 כִּי צָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד לֹא לַעֲבֹר עַל הַשִּׁלְחָן עָרוּף, זֶה הָיָה הַיִּסּוּד
 שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל!

וְהַיִּסּוּד הַשֵּׁנִי הָיָה 'הַתְּבוּדוֹת', לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
 וְלִשְׁיַח בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ. דָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר [תְּהִלִּים קלא, ב]: "כְּגַמַּל עָלִי
 אֲמוֹ כְּגַמּוּל עָלִי נִפְשִׁי", אָדָם נִדְמָה כְּגַלְד קֶטָן, מַה אָנוּ רוֹאִים? יִלְד

בִּטְבֵּעוֹ — כָּל צְרָכָיו מִבְּקֵשׁ מֵאִמּוֹ, וּמִבְּקֵשׁ וּמִנְדַּנְדָּה לָהּ כָּל מִבְּקָשׁוֹ. וְהִרְבֵּה פְעָמִים הָאֵמָא אוֹמְרַת לוֹ: "לֵךְ מִכָּאן, עֲזֹב אוֹתִי וְכוּ', אֵינִי רוֹצֶה לְשַׁמֵּעַ אוֹתְךָ" וְכוּ', כִּף כּוֹעֶסֶת עָלָיו וְכוּ'. אָבֵל הָאֵמָא נִשְׁאָרַת אֵמָא, וְהֵילֵךְ נִשְׁאָר יֶלֶד, וְכִף אוֹמֵר דְּוֹד הַמְּלָךְ: יִתְכֵּן שְׁחֻטָּאנוּ, וְהִנֵּה אָנוּ בָּאִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְצוּעִקִים: "אָבֵא, אָבֵא, אָבֵא", אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "לָכוּ, חֲדְלוּ לְבַקֵּשׁ וְכוּ', אֲמַרְתִּי לֹא לְחַלֵּל שֶׁבֶת, וְאַתֶּם מְחַלְלִים, אֲמַרְתִּי לְאֹכֵל רֶק כֶּשֶׁר וְלִהְשֵׁמֶר בְּכִשְׁרוֹת הַמַּאֲכָלִים, וְאַתֶּם אוֹכְלִים טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת, וְאִם-כֵּן אֵינְכֶם מְצִיִּיתִים אוֹתִי, אֵינְכֶם בְּנֵי" וְכוּ', אָבֵל מִי שְׂרוּצָה בְּאֵמַת לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, אֵינֹ עוֹזֵב אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ וְצוּעֵק: "אָבֵא, אָבֵא, אֵינִי עוֹזֵב אוֹתְךָ" וְכוּ', וְאִף שְׁעוֹלוֹת לוֹ מִחֻשְׁבוֹת: "אֵינְךָ יָכוֹל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה" וְכוּ', אֵינֹ מְסַתְּפֵל עַל כָּל זֹאת, אֶלֶּא חוֹזֵר וּמִתְבּוֹדֵד, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא אָבִיו וְכוּ'. וְאִם-כֵּן אֵלוֹ שְׁנֵי יְסוּדוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב: 'הַתְּבוֹדָרוֹת' וְלִמּוּד 'הַלְכָה'.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים דְּבַר פְּלֵא, שֶׁהַסְּנֵהֲדָרִין וּבְרֵאשֵׁם דְּוֹאג הָאֲדוּמִי וְאַחִיתֶפֶל רְצוּ לְהוֹצִיא אֶת דְּוֹד הַמְּלָךְ מִכְּלָל יִשְׂרָאֵל, כִּי אָמְרוּ שְׂבֵא מְרוֹת, וְהָיִית שְׂרוֹת מוֹאֲבִית, וְכִתוּב, שְׁעִמוּנִי וּמוֹאֲבִי אֵינֶם יְכוֹלִים לְבוֹא בְּקֵהֵל ה', עַל-כֵּן רְצוּ לְהוֹצִיאוּ מִכְּלָל יִשְׂרָאֵל. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שִׁיִּצְאָה בַת קוֹל תַּחַת הַכֶּסֶא שֶׁל כָּל הַשְּׂבָעִים סְנֵהֲדָרִין וְצִעֲקָה: "הוּא יִקְרָאנִי אָבִי", מָה אַתֶּם רוֹצִים מִמֶּנּוּ? הוּא הַיְחִיד שֶׁמִּתְבּוֹדֵד אֵלַי, הוּא הַיְחִיד שֶׁקוֹרָאנִי 'אָבֵא', הוּא חִבֵּר אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבֵּנוּ וְ"ל, שְׁזוֹ הַיְתָה הַתְּבוֹדָרוֹת שֶׁל דְּוֹד הַמְּלָךְ, עַד שְׂבֵאוּ וְאָמְרוּ: 'עִמוּנִי וְלֹא עִמוּנִית, מוֹאֲבִי וְלֹא מוֹאֲבִית'. וְהִתִּירוּ לְהַכְנִיסוֹ. לְמֵדִים מִכָּאן, שֶׁהַסְּנֵהֲדָרִין, שְׂאִין לָנוּ מִשָּׁג בָּהֶם וּבְגַדְלוֹתָם, יוֹשְׁבִים בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל הַגְּדוֹלִים בְּיֹתֵר, וְרְצוּ לְהוֹצִיא אֶת דְּוֹד הַמְּלָךְ מִכְּלָל יִשְׂרָאֵל. וְהִנֵּה הַיּוֹם, כָּל רֵיק וּפּוֹחַז מְכֵהֵן כְּרַב בְּרַבְּנוֹת וְכוּ', וְלֹא בְּחָנֶם שְׂבִיוֹם שֶׁהִקִּימוּ אֶת זֹאת, גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל קָבְעוּ צוּם, כִּי רָאוּ מָה תַּהֲיִינָה הַתּוֹצְאוֹת, וְאָנוּ לְדַאֲבוּנָנוּ רוֹאִים אֶת הַתּוֹלְדוֹת שְׁלֵהֶם, אֶת הַרְעֵ-בָגָנִים שֶׁשָּׂמוּ בְּכָל עִיר וְעִיר מִטְעָמָם. אָנוּ חֲשִׁים אֶת זֹאת הַיֵּטֵב

פה בִּיבְנָאֵל, וְאִינְנִי מִתְבַּיֵּשׁ לֵאמֹר אֶת זֹאת בְּרַבִּים. תִּדְעוּ לָכֵם, שְׁעַם
 יִשְׂרָאֵל קָדוֹשׁ וְטָהוֹר, מִי כְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצָךְ, לָמָּה הַנְּעַר
 הַתְּרַחֵק כָּל־כֶּף מִהִיָּדוּת, לָמָּה יֵשׁ כָּל־כֶּף הַרְבֵּה סַמִּים, לָמָּה נוֹסְעִים
 עַד הוֹדוּ בַּמְזֻרָח הַרְחֹק, לָמָּה עוֹנְדִים עֲגִילִים עַל הָאֲזָנִים, עַל גְּבוֹת
 הָעֵינַיִם, עַל הַשְּׂפָתִים, עַל הָאֵף, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן? מֵהֵיכָן זֶה בָּא?
 וְאָמַר לָכֵם מֵהֵיכָן זֶה נוֹבֵעַ, וְאֵל תִּהְיוּ מִפְתָּעִים, כִּי אֱלוֹ הָרַע־בְּנִים
 אֵינֶם עוֹשִׂים מְאוּמָה בְּעִבּוֹר חֲנוּף הַנְּעַר. הִנֵּה פֹה בִּיבְנָאֵל, יֵשׁ לָנוּ
 סַמֵּי־מִיָּמִים, יַמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, שֶׁהַמְקַנֵּה שְׂתַחַת חֲסוּתוֹ, פְּסוּלָה,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאֵף פַּעַם לֹא הִכְשִׁירוּ אוֹתָהּ, הַמְקַנֵּה לֹא הִיָּה בְּזֵה
 מִים בְּאוֹצָר, נִמְצָא, שְׁטָבְלוֹ בְּאַמְבֻטְיָה, וְהִכְשִׁיל אֶת כָּלֶם בְּאֶסּוּר
 כְּרִיתוּת. וְכֵן קָרַע אֶצְלָנוּ אֶת הָעֲרוּב, וּמִמִּילָא הִכְשִׁיל בְּחִלּוּל שַׁבָּת,
 וּכְשֶׁרְצִינוּ לְתַקְּנוֹ — עָמַד כְּאֶבֶן נֶגֶף, שְׁלֹא נִסְפַּר מְאוּמָה, שְׁלֹא יִקְחוּ
 לוֹ אֶת הַיַּמְקַצִּיבִים — שְׁלֹשִׁים אֲלֵף שְׁקָלִים בְּחֹדֶשׁ, וְאוֹי לָנוּ אִם
 נִסְפַּר אֶת הַדְּבָר. הַבְּאִתִּי שׁוֹחֵט יָרָא שְׁמִים, ר' ... שִׁיְהִיָּה בְּרִיא. וְיָרַד
 לְחַיְיוֹ, וְהִלֵּךְ וּמָסַר אוֹתוֹ, וְלֹא נָח וְלֹא שָׁקַט, עַד שֶׁאָדָם זֶה אָבַד
 פְּרֻנְסָתוֹ, וְאִינוּ יָכוֹל לְקַבֵּל פְּרֻנְסָה בְּשׁוּם מִשְׁחָטָה, כִּי הַכֹּל מֵאִפְיָה
 אַחַת גְּדוּלָה, וְאֶפְרָסֶם אֶת זֹאת בְּרַבִּים, אִינְנִי מִפְתַּח מְזֵה, הֵם
 הַחֲיִבִים שְׁבִגֵי הַנְּעַר בְּרַחוּ לְהוֹדוּ וְכוּ', כִּי מֵהֵם עָשׂוּ לְחֲנוּף? !
 אַרְעֵ פַּעַם אַחַת, שְׁנֹכְנְסוּ אֵלַי בָּנִים וּבָנוּת, וְעַד עַתָּה נוֹקֵף לְבִי עַל
 כֶּף, שֶׁהָיוּ בְּנֵי אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וַחֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה מִיבְנָאֵל, חִילוּנִים,
 וְהַתְּחַנְּנוּ לְפָנַי: תַּעֲשׂוּ לָנוּ כְּתָה, אָנוּ לוֹמְדִים בְּבֵית־סֵפֶר חִילוּנִי,
 וְלוֹמְדִים אֶתְנוּ נוֹצְרִים וְכוּ', וְהַמּוֹרָה נוֹצְרִיָּה וְעוֹנֶדֶת צֶלֶב וְכוּ'.
 אָמַר לָכֵם אֶת הַאֲמַת — פְּחַדְתִּי וְשַׁתְקַתִּי, חֲשַׁבְתִּי: זֶה חֲסֵר לִי עוֹד,
 הֲלֹא עוֹד מְעַט יִסִּית אֶת כָּל תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, וְיֹאמַר לָהֶם: אֲמַרְתִּי
 לָכֵם שֶׁהוּא יַחְזִירְכֶם בְּתִשׁוּבָה, וְיִסְגֹר לָכֵם אֶת הַכְּבִישִׁים... וְכֶף
 נַעֲשֶׂה בְּכֹל הָאֲרָץ, אֲבָל אֲלוֹף הוּא הַסַּמֵּי־מִיָּמִים שְׁלָנוּ, וְלִכְן אָנִי
 מְזַהֵר אֶת כָּל אָנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁלֹאֵף אֶחָד לֹא תִהְיֶה שׁוּם שְׂיִכוּת
 עִמוֹ, מִשֶּׁהֵרָבְנוּ צַעֵק: 'הַבְּדִלוּ' מִהָאֲנָשִׁים הָרָעִים. לְפָנַי מְאֵה עֲשָׂרִים
 וַחֲמֵשׁ שָׁנָה קָמוּ הַחַת־מִסּוּפֵר וְתַלְמִידָיו, וְעָשׂוּ 'הַבְּדִלוּ'
 מִהַקּוֹנְסֵרְבְּטִיבִים, וְגַם אָנִי אוֹמֵר בֵּן: 'הַבְּדִלוּ' מִמֶּנּוּ וּמִכַּת דְּלִיָּה, כִּי
 אָנוּ עֲדִים לְאֲשֶׁר מִתְרַחֵשׁ פֹּה בִּיבְנָאֵל, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן.

הִנֵּה לִפְנֵי שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת לְקַחוּ חֲמוּרִים צְעִירִים, עֲרְפוּ אֶת
 רֵאשִׁים, הִסִּירוּ אֶת הַרְגְּלִים, וְחַתְּכוּ אוֹתָם לַחֲתִיכוֹת, וּמְכַרוּ אוֹתָם
 כַּבָּשָׂר עֵגֶל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, וְלֹא בַחֲנָם שְׂאֲנִי מִתְחַנֵּן
 אֲלֵיכֶם — אֵל תֹּאכְלוּ בָשָׂר אִם אֵינְכֶם יוֹדְעִים מִיְהוּ הַשׁוּחֵט. בְּרוּךְ
 הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ שׁוּחֵט יָרֵא שָׁמַיִם, וּמְשַׁגִּיחַ מְצִיָּן, ר' ... שְׂמַמְשׁ
 מוֹסְרִים נִפְשָׁם, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָנוּ בָשָׂר שֶׁל יְהוּדֵי יִרְאָה, כִּי
 אַחֲרַת — מִי יוֹדֵעַ מִי הַשׁוּחֵט? ! הַיּוֹם יֵשׁ נוֹאֲפִים וּמְחַלְלֵי שִׁבְתוֹת
 שׁוּחֵטִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן. וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד מֵהַ אוֹכְלִים.

כְּמוֹ-כֵן שְׁמְרוּ עַל יַלְדֵיכֶם כְּבַבַת עֵינֵיכֶם. הַיְסוּד בִּיְהוּדוּת זֶה
 הַחֲנוּכָה, אִם לֹא נִשְׁמַר עַל יַלְדֵינוּ לְבוֹדֵד אוֹתָם לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי מְאֹלוֹ
 הַרְשָׁעִים, אֲזִי אֲנוּ מְשֻׁלְּכִים אוֹתָם לְאֵשׁ, הִנֵּה בְשִׁבְתָּ זֶה הִיְתָה צְרִיכָה
 לְהִיּוֹת בִּיבְנָאֵל תְּעֲרוּכָה שֶׁל מְטוֹס יֵשֶׁן וְהַלִּיקוּפֶטֶר לְמִשְׁךָ אֲנָשִׁים
 לְבוֹא. וּמָה עָשָׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם? רְצָה לְמִשְׁךָ אוֹתָנוּ לְמַלְכָּדָת, וְאָמַר
 לְרֵאשׁ הַמוֹעֵצָה: תַּעֲשׂוּ אֶת זֹאת בְּשִׁבְתָּ, וְהֵם כְּכֹר יִמְחוּ וְכו', וְאֲנִי
 הִיִּיתִי יוֹתֵר חָכָם מִמֶּנּוּ, וְאָמַרְתִּי אֵינֶנִּי אֶפּוֹטְרוֹפּוֹס עֲלֵיהֶם... וְתוֹשְׁבֵי
 הַמְּקוֹם שֶׁהֵם מְסוֹרְתִיִּים, בָּאוּ לְרַע-הַמְּקוֹמִי וְלְבִזְיוֹנוֹ צָעֲקוּ לוֹ:
 לָמָּה הָרַב לֹא עוֹשֶׂה כְּלוּם וְכו' וְכו', וְלְבִסוּף הַכְּרָחוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת
 זֹאת בְּיוֹם שְׁשִׁי. אֲזִי אֲבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תִּסְעוּ לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן
 בֶּר יוֹחָאֵי, כִּי בְזַמַּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ עוֹלִים לְרַגְלֵי שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
 בַּשָּׁנָה, וְעָתָה שְׁחָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, אֵינֶן לָנוּ הֵיכָן לַעֲלוֹת לְרַגְלֵי, אֲזִי
 מִי פָּנִי ה' ? רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי. וְלָכֵן אֲנִי מְצִיעַ לְאֲנָשֵׁי יִבְנָאֵל,
 בְּיוֹם שְׁשִׁי, הִיּוֹת שְׂרִיאַת שָׁמַיִם לֹא יִרְאוּ פָּה, וּבְכָלֵל רְצִיתִי נִתּוּק
 לְגַמְרֵי מִהַרְשָׁע מְרַשָּׁע הַזֶּה, אֲזִי תִסְעוּ לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי, וְיֵשׁ
 הַרְבֵּה מֵהַ לְבַקֵּשׁ, וְהוּא הַבְּטִיחַ לְעַם יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא תִשְׁתַּכַּח תּוֹרָה
 מִיִּשְׂרָאֵל. וּכְשֶׁהָיָה רַבְּנוּ ז"ל אֲצֵל רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי, מוֹהַרְנֵיָהּ
 ז"ל סִפֵּר, שְׁרַבְנוּ ז"ל סָגַר עֲצָמוֹ, וְהִתְבּוֹדַד שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת,
 וְאַחֲרֵי-כֵן יָרַד לְמַעְרַת הַלֵּל לְהִתְפַּלֵּל גַּם שָׁם. וְאִם-כֵּן יֵשׁ לְהֵיכָן
 לְקַחַת אֶת הַיְלָדִים שְׁלָנוּ.

לָכֵן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֵל תִּשְׁאִירוּ אֶת
 הַיְלָדִים בְּיוֹם שְׁשִׁי הַזֶּה כָּאֵן, אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אִיזוֹ פְּרִיצוֹת תִּהְיֶה פָּה,

איזה שקוץ, תעוב, וזה קרקס וכו'. אֲשֶׁר אוֹרֵךְ שְׁלֹשָׁה יָמִים, יום לפני הקרקס, יום הקרקס, ויום לאחר מכן. ולכן ביום ראשון אסרו חג כָּבֵד לא יזכרו מִה הִיָּה וּמִי וּכְוִי, ולכן אֲבַקֵּשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בִּיבְנֵאֵל, שְׁלֵא יִהְיֶה לָכֶם חֶלֶק עִם הַחִינְגָאוֹת הַלְלוּ, שְׁלֵא יִהְיֶה לָכֶם חֶלֶק עִם הַרְשָׁע מְרַשָּׁע הַזֶּה. בָּאִים אֵלַי אַנְשִׁים מִכָּל שְׁכָבוֹת הָעַם, אַנְשִׁים רְחוּקִים עִם עֲגִילִים מִהַקְּבוּץ, כָּלֵם צְמָאִים לְדַבֵּר ה', וְלִכֵּן עָלִינוּ לְהַפְיִץ אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, לֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל אֶף אֶחָד, אֵינְכֶם יוֹדְעִים אִיזוֹ מִהַפְּכָה רוּחַנִית נַעֲשִׂית. בָּא אֵלַי הַשְּׁבוּעַ אֶחָד מִכָּלִי הַתְּקַשְׁרֹת, בַּחֹר עִם עֲגִילִים, וְכַל־כֶּף הַכְּנִיס עֲצֻמוֹ בְּדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁאוֹמֵר שְׂרוּצִים לַעֲשׂוֹת סֶרֶט עָלִינוּ בִּיבְנֵאֵל, וְאֲנִי צָרִיךְ לְבַדֵּק — הֲלָנוּ הֵם הַלְצָרִינוּ. אָבֵל הֵם אוֹמְרִים בְּגִלּוֹי, שְׁאֵלוּ הַחוֹבְרוֹת סִקְנָנוּ אוֹתָם לְבוֹא וּלְרֹאוֹת מִה קוֹרָה בִּיבְנֵאֵל. וְאֵינִי מְדַבֵּר מִהנְעַר שְׁלָנוּ, שְׁאִין לָנוּ מִה לְהַתְּבַיֵּשׁ מִהַעֲרִים הַגְּדוֹלוֹת: מִבְּנֵי־בְּרַק, יְרוּשָׁלַיִם, אֲשֶׁרֹד, בְּרוּקְלִין, אִיזָה נַחַת־רוּחַ לְרֹאוֹת אֶת הַנְּעַר שְׁלָנוּ שְׁאֵנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתָם. אָבֵל אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂגֹם אַתֶּם תַּתְּחִילוּ לְהַתְּחַנֵּךְ.

ה'חֲפִיץ־חַיִּים' הַגִּיעַ לַעֲרָה, וְרָאָה שֶׁהַנְּעַר אִינוּ כְּשׁוֹרָה, מְדַרְדֵּר, כְּדָרְךְ ה'חֲפִיץ־חַיִּים' לֹא הִיָּה יָכוֹל לָנוּחַ, עַל־כֵּן נִכְנַס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וְתַכֶּף כְּשֶׁנִּכְנַס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת הַקְּדִימוֹהוּ כַּמָּה הוֹרִים, וְאָמְרוּ: תַּעֲשׂוּ טוֹבָה, תֵּאמְרוּ דְרָשָׁה, הַנְּעַר שְׁלָנוּ מִתְקַלְקֵל, תַּעֲזוּרָו שִׁיִּהְיֶה לָנוּ נֶעַר טוֹב יוֹתֵר. ה'חֲפִיץ־חַיִּים' עָלָה עַל הַכְּמָה, וְהַשְׁמַשׁ גִּתָּן דְּפִיקָה, הוּא הַתַּעֲטֵף בְּטָלִית וְהַחֵל לְדַבֵּר, וְכֶךְ הַתְּחַלַּת דְּבוּרוֹ: הִיִּיתִי בַּעֲזֵרַת לֵידָא (עֲרָה קִטְנִטְנָה בְּלִיטָא), וְהִנֵּה בָאוּ לְפָנַי לְדִין תוֹרָה אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם וְהַבֵּלֶן, אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם אוֹמְרִים: הַמְּקוֹה קָרָה, וְהַבֵּלֶן צוֹעֵק: רַבִּי, אֲנִי נִשְׁבַּע שְׂאֵת כָּל הַדּוֹד אֲנִי מִכְּנִיס בְּתוֹךְ הַמְּקוֹה, וְכִיצַד יָכוֹלִים לוֹמַר שְׂזָה קָר. וְה'חֲפִיץ־חַיִּים' לְפָנַי שְׁפָסַק, הֲלֵךְ בַּעֲצֻמוֹ וְטָבַל בַּמְּקוֹה, כִּי אֲסוּר לְדוֹן לְפָנַי שְׁשׁוּמְעִים שְׁנֵי צְדָדִים, וְקָדָם שְׁמִבְרָרִים הֵיטֵב. וְכִמוֹ שְׁכַתוֹב בַּתּוֹרָה (דְּבָרִים א, טז): "שְׁמַע בֵּין אַחֲיֶיכֶם", וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְנֵהֲדִין ז): 'אֲזַהְרָה לְדִין שְׁלֵא יִשְׁמַע בַּעַל דִּינוֹ קָדָם שְׁשׁוּמַע אֶת בַּעַל דִּין חֲבָרוֹ'. אֲסוּר לְשַׁמַּע רַק צַד אֶחָד, כְּדָרְךְ

ה'רע-בנים', ולמדנו על בשרינו, שהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, לקחנו לכל מיני בתי דינים, ופסקו עלינו דינים לפני ששמעו אותנו כלל וכלל. ולכן ה'חפץ חיים' ירד וטבל, ונוכח שזה קר. אזי נגש אל הדוד, והכניס ידו, וגלה שבתוך הדוד המים קרים. אזי נגש אל הבלן ואמר: ר' אנשיל, זו אמת מה שבני-אדם טוענים. ושוב צעק הבלן: אני מבטיחכם, שאני מכניס את כל הדוד. ואז אמר ה'חפץ-חיים': אבל הדוד קר וכו'. ואז בכה ה'חפץ-חיים' — הנה באתי לעיר לידא, ואמרו לי שהנער מדרדר, מה אמר לכם? הדוד קר, אז גם המקנה קרה, ההורים קרים, ההורים מדרדרים, אז מה אתם רוצים מהילדים?! מה רואים הילדים? האבא ישן בעת התפלה, אינו בא למנין, האבא מחסיר פה מנקה, פה ערבית, האבא בא לבית-הכנסת, אוכל גרעינים, משליך על הארץ, מה אתם רוצים שהילדים יהיו טובים יותר מִפְּנֵינוּ?! הילדים עושים בדיוק כפי שההורים מלמדים אותם, אם רואים שהאב אינו בא לתפלה, או מדבר באמצע התפלה, האב אוכל ומשליך על הארץ, ולא מנקה במקום קדוש, מה רוצים אחר-כך מהילדים?! למה שלא יקח כל אב ילדיו לידו. הן אמת שאין לנו מקום כָּבֵד, בלי עין הרע, וזאת צריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שירחיב לנו.

הנה, ברוך השם, בניתי כולל לתפארת, ישיבה לתפארת, שתפתח בעזרת השם יתברך, בראש-חדש איר, וכבר נכנסתי למשפטים, לקחתי הלואות שמונים אלף שקל רק לבגיה, ארבעים אלף לפאזה וכו'. ההכרח לי לומר לכם, לא חסר לי חובות בחוץ לארץ, ועתה לקחתי חובות בארץ, אני חייב לכמה מאנשי שלומנו, ואני מתבייש מאד, אף פעם לא בקשתי מאנשי שלומנו שיֵעֲזְרוּ לי, פעם אחת שהייתי במצב חרום, שהערבי ברח וצעק שפשט רגל, והותיר אותי בחוב של מליון שקל וכו', ואז התחננתי אליכם. וגם עתה אני במצב חרום, אני נמצא במצב קשה מאד, בשביל מי? בשביל ילדיכם, אני רוצה לשפץ את האולם, לעשות שם מזגן, אני רוצה שתהיה לנו ישיבה, ברוך השם, תראו את ישיבת "דמשק אליעזר", ברוך השם, התחננו כבר ארבעה-עשר זוגות למופת,

והנה גרים ביבנאל, אין כבר מקום, ואנו פותחים במה שכונות חדשות, אבקש את כל אנשי שלומנו, אל תהיו בטלנים, עתה המחר לא גבוה, מה אכפת לכם שתהיה לכם אפלו דירת קיט ביבנאל, המקום הזה יהיה פעם עיר, כל דירה קטנה שמשלמים היום מאה אלף דולר, תעלה חצי מליון דולר. הנה פשבאנו ליבנאל שלמו שכירות עשרים וחמשה דולר, ועדין היו דירות, והנה היום משלמים יותר משלש-מאות דולר ואין דירות. ואגב, אבקש לא לשלם שכירות יותר מסכום זה. הנה הייתי בראש-חדש ניסן ביבנאל, עשיתי סיור, כמעט אין בית מהחילונים, שלא יהיה שם שלט 'למכירה'. כלם מוכרים, שילכו הם, שיברחו. אנו יכולים לגור עם כל יהודי, אבל הסמ"ך-מ"ם הרשע, הכמר מסית, כמו בכל עירה ועירה, שיש כמר שמסית, וההסתות הן מביאות את הצרות, ואם-כן יש דירות לשכור, יש דירות לקנות בזיל הזול, תקנו את זאת, זה פדאי להשקעה, כי לא יארך זמן רב, ויהיה פה כמו בעירות הגדולות, הקהלה שלנו גדלה וגדלה, ואין בשום מקום בעולם הפאר של קהלתנו. אבל תשמרו מאד ממחלקת.

והנה אני רוצה להרחיב את הישיבה "דמשק אליעזר", וכן אני רוצה להרחיב את המדרשה "בית מלכה". וכן הישיבה הקטנה "בית-שלמה", שאני רוצה שהילדים ילמדו שם עד גיל חמש-עשרה, ויש לנו שני מגידי שעורים טובים מאד מאד: ר' ... שעושה עבודה רצינית עם הילדים, וכן ר' ... שיתפס את הילדים לעת ערב, ואני מבטיחכם שבגיל חמש-עשרה אני אקבל אותם לישיבתי, ואני מכין אותם פראוי בלמוד ויראת שמים, עד שתוף כמה שנים יתבגרו ויוכלו להתחתן. ואבקשכם שתשתפו פעלה עם המגידי שעור. אלו הילדים שלכם, זה העינים שלכם, זה העתיד שלכם. הכנתי להם מקום, אף שאנו נמצאים עתה בצרות גדולות ובמשפטים, הסמ"ך-מ"ם לא נח כרגע, אך גם סופו יגיע. חכמינו הקדושים אומרים: את הזמן תלו ביום השני של פסח, עדין יש לנו הזדמנות לראות במפלתו. ברוך השם, אנו לא נוגעים בשום ברעה, אין לנו שום פגנה להשתלט על אף אחד, אין לנו שום פגנה להרע לאף אחד, חס

ושלום, אָנוּ רוֹצִים רק לַעֲזֹר זֶה לְזֶה, אֲבָקֵשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ תְּסִיעוּנוּ אִישׁ לְרַעְהוּ, הַתְּאַחְדוּ יַחַד, אִם יוֹדְעִים מִיִּשְׁהוּ שְׂרוּצָה לְכוּא לְגוֹר — יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר. אָנוּ אַחִים, לֹא פַעַם אַחַת אֲמַרְתִּי לָכֶם, שֶׁלֹּא יֵאָרֵךְ זְמַן רַב, וְכָלְכֶם תִּהְיוּ מִשְׁפָּחָה אַחַת, הַבַּת שֶׁל זֶה תִּקַּח אֶת הַבֵּן זֶה וְכוּ', וְכָלֶם יִהְיוּ מִחֲתָנִים וְכוּ'. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, זֶה הַתְּקִיָּם וּמִתְקִיָּם וַיִּתְקִיָּם, אֲבָל אֲבָקֵשׁכֶם שׁוֹב וְשׁוֹב, עוֹד עִתָּה תִּבְקָשׁוּ מִר' ... קִבְּלוּת בְּעִבּוֹר הַבֵּית-מִדְרָשׁ, תַּעֲשׂוּ עִמִּי חֶסֶד, תּוֹצִיאוּ אוֹתִי מִהַבּוֹץ הַזֶּה, כִּי עַד רֹאשׁ-חֲדָשׁ עָלִי לְשָׁלֵם אֶת כָּל הַכֶּסֶף שְׂמוֹנִים אֶלֶף ש"ח. הַבְּטַחְתִּי וְאֲנִי מִכְרַח לַעֲמַד בַּדְּבוּר.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכוּא אֲלֵיכֶם מִל"ג בְּעֶמֶד עַד אַחַר שְׁבוּעוֹת. וְאֲבָקֵשׁוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתַּעֲזְרוּ לִי לְשָׁלֵם אֶת הַחֹבוֹת, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַמְּקוֹם שֶׁלָּנוּ מְקוֹם תּוֹרָה, מִי הָאֱמִין שֶׁיִּבְנֶנָּאל, שֶׁהִיא מוֹשְׁבָה שֶׁבָקֵשִׁי יִדְעוּ מִמָּנָה, שֶׁיִּהְיוּ שֵׁם מְנַיִנִים כְּמוֹ בִירוּשָׁלַיִם וְכִמוֹ בְּאֵיצְקוֹבִיץ בְּבִגְי־בְּרֵק, מִי הָאֱמִין דְּבַר כְּזֶה?! וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁהִסְמִיךְ מ"ם קוֹפֵץ, כִּי הוּא צָר עֵינַי, אֵינִי יָכוֹל לְרֹאוֹת בְּהַצְלַחְתָּנוּ, וְזוֹ תִהְיֶה הַמַּפְלָה שְׁלוֹ: כָּכָל שְׁנֹגְדֵל — הוּא יִפֹּל. כִּי כִּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג): כִּפְשָׁזָה קָם — זֶה נוֹפֵל, כִּפְשָׁהקְדָשָׁה תִקוּם, אָז הִסְמִיךְ-מ"ם וְהִסְטָרָא אַחֲרָא יִפְלוּ, וַיַּעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִתְחַזַּק יַחַד וַנִּשְׁמַח יַחַד.

אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּרְאוּ לְשִׁמְחָה וְלִרְקוֹד, הֵן אֲמַת שְׁנֹכְנָסִים יְמֵי הַסְפִּירָה, אֲסוּר לְשִׁמְעַע כְּלֵי זָמֵר, אֲזִי יְכוּלִים לִרְקוֹד עַל-יְדֵי שִׁירָה כְּלֵי כְּלֵי זָמֵר. יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזְפָה לְחַתֵּן אֶת יְלָדֵינוּ שֶׁיִּהְיוּ קְדוּשִׁים וְיִטְהוּרִים, שְׁזֶה כָּל הַרְצוֹן וְהַכֶּסֶפִּים שֶׁלָּנוּ.

וְכֵן אֲבָקֵשׁ אֶת הַנָּשִׁים בְּעֶנְיֵן הַצְּנִיעוּת, שֶׁצָּרִיכִים לְהַקְפִּיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי יְבוֹא הַיּוֹם שֶׁמְשִׁיחַ יְבוֹא, וַיִּקְרַב קֹדֶם אֶת אֱלוֹ הַנָּשִׁים שֶׁהָלְכוּ בְּכֶסֶף רֹאשׁ, וְהַנָּשִׁים הַצְּדֻקָּנוּת מִקְפִּידוֹת לְהוֹרִיד אֶת הַשַּׁעַר לְגַמְרִי, כִּי כָּל-כֶּף חֲמוּר הַדְּבָר, אֲשֶׁר כְּתוּב בְּזֵהר (עֵין חֶלֶק ג' קכה:), שֶׁכָּל הַצְּרוֹת בְּבֵית בָּאוֹת מִחֲמַת גְּלוּי שַׁעַר, שְׁנָשִׁים אֵינָן נִזְהָרוֹת בְּזֵה, וְלָכֵן עָלֵינוּ לְהַשְׁמֵר מְאֹד בְּצְנִיעוּת, וְצְנִיעוּת הַנָּשִׁים זֶה

יביא את הגאולה, וכמו שהיה במצרים, שבשכר נשים צדקניות נגאלו אבותינו, וכן היום נגאל בשכר נשים צדקניות ההולכות בצניעות, על אף שבחוץ נושבת רוח טמאה, אל תסתכלו עליהם, הצניעות זה הגאולה והגאון שלכם, שאתן הולכות בצניעות, אל תלכו כאפנת הגויים, אל תהיו משקרות עינים, ולא עם בגדים בלתי צנועים, שזה תועבת הגויים, איננו צריכים להסתכל על הגויים, אדרבה, התורה הקדושה אומרת: "ובחקותיהם לא תלכו".

ועל כלם — ההכרח לומר לכם, הפאב שלי שעדין פואב לי, ואינני יכול לקררו, שלוקחים יהודי חף מפשע, שעשה מהפכה בעדות המזרח, הקים תלמודי תורה ובתי ספר, חמשים אלף ילדים זכה שילמדו, והיכן נמצא עתה? בכלא סרוח, ואוי ואבוי מה יעשו לי אם אנסה להצילו, לא נותנים לי להזכיר את שמו, שמו שמים! אל מה נפלנו, להיכן הדרדרנו, זה נקרא יהודים?! כף צריכים להיות יהודים רחמנים בני רחמנים?! ואומרים לי: זה בסדר וכו' וכו', בודאי — פי אתה יושב על הפרסא שלך, ולועס מצה ושותה זין וכו', ויש יהודי צדיק, שנמק בכלא סרוח, בקשי התירו לו לצאת לאשתו וילדיו לסדר, שזה גס גדול, ובסוף הכל מה עשה יהודי זה?! ומה למדתי מפל זה? שאסור לבטח בשום בן-אדם, באו ונהיה רחמנים בני רחמנים, באו ואנו נעזר זה לזה. פתוב בזהר: על-ידי פי כנישתא חדא, בית-הפנסת אחד שיתאחדו יחד, על-ידי זה תהיה הגאולה, באו ונראה שזה יהיה הבית-הפנסת שלנו, ולא בחנם שהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, מתנבל אלינו כל-כף. ובאמת אסור להסתפל עליו כמו שאסור להסתפל על צלב, חכמינו הקדושים אומרים: אסור להסתפל בצלם ובדמות אדם רשע, ולכן אסור להסתפל עליו, אצלנו הוא כמו פסל, צלב, כמר. ולא בחנם שמוסר אותנו, שלא נוכל לבנות את הבית-הפנסת הגדול. מה אנו רואים? שמפל העדות — תימנים, תוניסאים, מרוקאים, פלנו מתפללים ביחד באהבה, כל אחד מנהג אבותיו בידו, אבל באחדות אחת, וזה הקדוש-ברוך-הוא רוצה, וכן יהיה בבנין בית-המקדש שיבנה במהרה בימינו, אמן ואמן.

ושוב אַבְקֶשׁ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, מִי שֶׁרַק שׁוֹמֵעַ אוֹתִי, וְשִׁקְעֵתִי
בְּחֹבוֹת, וְאֲנִי מִכְרַח תוֹךְ חֲדָשׁ לְפָרֵעַ אוֹתָם, וְלִכֵּן אַבְקֶשׁ אֶתְכֶם
לְפָנוֹת אֶל ר' ... לְקַחַת מִמֶּנּוּ קְבִלוֹת לְבֵית־הַמְדָרֶשׁ, כִּי הִתְחַיְבֵתִי
וּבְנִיתִי כּוֹלָל וְיִשִּׁיבָה, וְהִהְכַרְח לִי לְשֵׁלֵם אֶת זֹאת, קִפְצֵתִי לְתוֹךְ הַיָּם,
וְעַכְשָׁו עָלִי לְצֵאת מֵהַיָּם, תַּעֲשׂוּ עִמִּי חֶסֶד, וּבְזָכוֹת זֶה יַעֲשֶׂה עִמְכֶם
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַחֲמִים וְחֶסֶדִים גְּמוּרִים, וְנִזְכָּה לְגֵאֲלָה הַשְּׁלָמָה
בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

הַמְאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא קד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

הֵיטֵב חָרָה לִי עָלַיִךְ בְּשַׁעַה שְׁהֵייתִי בְּאַרְץ, הִתְחַבַּאת מִמֶּנִּי
לְגַמְרִי, וְלֹא רָאִיתִי אוֹתָךְ כָּל הַשָּׁבַת, כִּי פָּחַדְתָּ פָּן וְאוֹלֵי אֲדַבֵּר עַל
בְּנֶךָ, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת מְצִיק לִי, וְעוֹשֶׂה לִי אֶת הַמּוֹת, וְאֲנִי שׁוֹתֵק, הָאֵם
אֵתָה חוֹשֵׁב שְׁאֲנִי הַשׁוֹמֵר שֶׁל הַבֵּן שְׁלֹךְ?!

וְהִנֵּה עַכְשָׁו בְּאֵמֶת אֲמַרְתִּי לְהַרְיֵץ שׁוּרוֹתַיִם אֵלָיו. אֶתְמוּל עֲשִׂיתִי
מִגְבִּית, וְהִנֵּה הַמְחַתֵּן שְׁלֹךְ קָם וְהִצִּיעַ שֶׁכָּל אֶחָד יִגְדֹב אֶלָּף ש"ח,
כִּי אֲנִי מִכְרַח עַד ל"ג בְּעַמֵּר לְשֵׁלֵם לְקַבְּלָן שְׁבִנָּה אֶת הַכוֹלָל
וְהִישִׁיבָה שְׁמוֹנִים אֶלָּף ש"ח, וְהִבְטַחְתִּי לוֹ שְׁעַד אִזְ אֲנִי אָבִיא לוֹ
אֶת הַכֶּסֶף וְאִין לִי, וְאֵתָה מִתְחַבֵּא, אוֹתָךְ לֹא רוֹאִים בְּכָלֵל, אֵתָה
חוֹשֵׁב שְׁאֵתָה תִּקַּח אֶת הַכֶּסֶף שְׁלֹךְ לְקַבֵּר?! מְתִי תִּפְתַּח כָּבֵר אֶת
לְבָבְךָ וְאֵת יָדְךָ וְתִתְחִיל לְעֹזֵר?! אֵתָה יוֹדֵעַ אֵילוּ צָרוֹת יֵשׁ לִי מֵהַבֵּן
שְׁלֹךְ, שְׁאֲנִי מוֹכֵן כָּל יוֹם וְכָל שַׁעַה לְגַרֵשׁ אוֹתוֹ מִפֶּה, וְאֲנִי מִחְזִיק
אוֹתוֹ מִמָּשׁ בְּשָׁנִים וּבְצַפְרָנִים, הָאֵם אֵתָה לֹא מִתְבַּיֵּשׁ בְּכָלֵל?! אִין
לְךָ שׁוּם טַפַּת בּוֹשָׁה, וְאֲנִי רְצִיתִי שְׁתַּפְּרָסֵם אֶת זֶה לְכָלֵם, אֲנִי מֵאֵד

שטז אָשׁר לא קה — לא קו בנחל

מְקוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּעֲנֶה לִי עַל מִכְתָּבִי זֶה, וְתִתְּרַם אֵלַי שׁ"ח.

הַמֵּאחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא קה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי ... גֵּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה גִדְלַתִּי אֶת שְׁנֵי יְלָדָיךָ בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה. מַה שְּׁעִבַר עָלַי עִם ... גֵּרוּ יְאִיר, זֶה רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, שְׁעָשָׂה לִי אֶת הַמּוֹת יוֹם אַחַר יוֹם, אֶתָּה וְאִשְׁתְּךָ לֹא הִכְנַסְתֶּם אֶצְבַּע קִטְנָה בְּמִים קָרִים מְאֹד הַבֶּר-מִצּוֹה שְׁלָהֶם, לֹא יִדְעֶתֶם מַה זֶה לְגִדּוֹל יְלָדִים, וְרַקְתֶּם הַפֶּל עָלַי, וְאֲנִי גִדְלַתִּי וְחַתַּנְתִּי אוֹתָם, שְׂדָבָר כְּזֶה אֵין בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְאִדְרָבָה, אִם תִּרְאֶה לִי מְקוֹם כְּזֶה, תִּקְבַּל מִמְּנִי פָּרַס שֶׁל מְלִיּוֹן שׁ"ח. וְהִנֵּה עֹכְשׁוֹ אֲנִי נִמְצָא בְּצָרָה גְדוּלָה, בְּנִיתִי כּוֹלָל וְיִשִּׁיבָה, וְנִקְלַעְתִּי בְּחֻבּוֹת, וְהִבְטַחְתִּי לְקַבֵּץ שְׂעֵד ל"ג בְּעִמְרֵי אֲשֵׁלָם לוֹ שְׂמוֹנִים אֵלֶּיךָ שׁ"ח, וְאֵין בְּיָדִי לְפָרְטָה אֶפְלוֹ שְׂוֵה פְּרוּטָה, וְהַחֲלִיטוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁכָל אֶחָד יִגְדֹב אֵלֶיךָ שׁ"ח, וְרַבֶּם כָּבֹר תִּרְמוּ, וְאֶתָּה הַיְחִידִי שְׁעֵרִין עוֹמֵד רְחוּק, אֲנִי לֹא מִבֵּין אוֹתְךָ, אֵיפֹה הַהִתְבּוֹדְדוֹת שְׁלֹךְ? אֵיפֹה הַיְשׁוּב הַדַּעַת שְׁלֹךְ? אֲנִי מְאֹד מְקוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּעֲנֶה לִי, וְתִרְאֶה לְתִרַם מִיָּד אֶת הָאֵלֶיךָ שׁ"ח.

הַמֵּאחֵל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא קו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׁאֲסוּר לִפְלֵי בְּיָאוּשׁ וּבְמָרָה שְׁחוּרָה, וּמְכַל שְׁפָן
 לֹא לְהַכְנִס בְּעַצְבִּים וּבְדַכְאוֹנוֹת וְכוּ'. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַסֶּה אוֹתָךְ
 בְּכָל מִינֵי נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְרוֹצֵה לְרְאוֹת אִיךָ תַּחְזִיק מֵעַמֵּד,
 וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמַּחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ.

אִם אַתָּה תִּדְבֶּק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֶל
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אַז תִּרְאֶה נְסִים גְּלוּיִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ. וְלִכֵּן אֵל
 תִּהְיֶה בְּטָלָן! תִּצָּא מִהַעֲצָבוֹת שְׁלָךְ וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ, חַג הַחֲרוּת, חַג
 הַפֶּסַח, אֲנַחְנוֹ עוֹמְדִים לְפָנַי שְׂבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח, שְׂאֹז עִם יִשְׂרָאֵל יִצְאוּ
 בְּבִגְדֵי גְדוּלָה עַל הַיָּם, תִּנְצֵל אֶת הַזְּמַן וְתִבְקֹשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְתִרְאֶה שֶׁתִּהְיֶה לְךָ דִּירָה מִשְׁלָךְ, וְתִצָּא מְכַל הַצָּרוֹת שְׁלָךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא קז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צַר לִי מְאֹד לְשִׁמְעַ מַה שְׁקוֹרָה עִם בְּנֵךְ, וְתַכְף-וּמִיד שְׁלַחְתִּי
 פָּקֵס לְרַב ... גְּרוֹ יְאִיר, שְׂיִשְׁלַח חֲזָרָה אֶת בְּנֵךְ, וְתִרְאֶה לְשִׁמּוֹר עֲלָיו
 מְאֹד, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלָיו, כִּי אֵין זֶה דֶּרֶךְ לְהַכְבִּיד עַל יֵלֵד שְׁסוּבֵל עַל
 הַעֲצָבִים וְכוּ', רַק לְלַקֵּת אִתּוֹ בְּסִבְלָנוּת וְכֵן לְהַתְפַּלֵּל, כִּי מַה שֶׁתִּפְּלֶה
 פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבַר שְׂבַעוּלָם אִינוֹ פּוֹעֵל.

הַמְּאַחַל לְךָ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא קח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש, חל המועד פסח ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... גרו יאיר.

באתי לבקש אותך טובה גדולה מאד, שזה ממש ענין של פקוח נפש, הגיע ליבנאל בחור בשם ... גרו יאיר, והוא סובל מבעיות נפשיות קשות, והרופא שלח לי מכתב, שהוא סובל על העצבים, ולכן ראה תכף-ומיד להוציא אותו מיבנאל במוצאי הקג, כי אני לא רוצה בשום פנים ואפן להסתכסך עם החק, כי לא חסר לי צרות.

ראה לכבד ולזקק מאד את אשתך, כי יש לה אשה מאד מאד צדקת, ואתה צריך לתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שנתן לה אשה כזו, ולכן תעשה כל מיני מאמצים להשלים אתה. והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתזכה להכניס את בנה הנולד לה למזל טוב, בביתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו.

המאחל לה מועדים לשמחה...

לא קט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש, חל המועד פסח ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הפרוספקט.

מה אמר לה! תהלה לאל יש לנו את רבנו ז"ל, ואנחנו לא צריכים שום דברים חדשים.

רַבְּנוּ ו"ל אָמַר: מִמֶּנִּי וְעַד מְשִׁיחַ לֹא יִהְיֶה חֲדָשׁוֹת. וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ
 לֹא צְרִיכִים שׁוּם דְּבַר רַק אֶת רַבְּנוּ ו"ל — לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ
 ו"ל, כִּי רַק בְּזֶה תְּלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה, כִּי מְשִׁיחַ יִכְבֹּשׁ אֶת הָעוֹלָם בְּדַעַת
 רַבְּנוּ ו"ל, לְבַסּוּף כֻּלָּם יִבְאוּ חֲזָרָה אֶל שְׂרָשָׁם כְּמוֹ שְׂרָגִיל מוֹהֲרֵנ"ת
 ו"ל בְּמִכְתָּבוֹ: "יָשׁוּבוּ הֵמָּה אֵלֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ לֹא נָשׁוּב אֲלֵיהֶם"; וְלִכֵּן
 חָבַל לְחַלֵּק אֶת הָעֲלוֹנִים הָאֵלוּ בְּפֶרֶט לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי כָּל הָרַעֲיוֹן
 הַזֶּה מְפַקֵּק מְאֹד, וְאֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַבִּין אוֹתִי
 וְנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לֹא קִי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת הַהוֹדָעָה עַל בְּרִפְת הַחֵג, וְכָל הַמְּבָרָךְ מִתְבָּרָךְ
 מִפִּי אֵל עֲלִיּוֹן.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִחָה שֵׁישׁ לִי,
 שְׂזִכִּיתִי לְחַתֵּן אֶת בְּנִיכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזַנְּכָה לְגִדֹל
 וּלְחִנּוּף אֶת שְׂאֵר בְּנֵיכֶם, לְתוֹרָה וּלְעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ, וּלְחַתֵּן אוֹתָם
 בְּגִיל צָעִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁמְרוּ עַל הַיְלָדִים שְׁלָכֶם עִם מִי
 הֵם מִתְחַבְּרִים, כִּי בְּדוֹרוֹת הָאֵלוּ צְרִיכִים מְאֹד לְשִׁמּוֹר עַל הַיְלָדִים,
 כִּי הַדוֹר מְאֹד פְּרוּץ, וְהַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, רוֹצֵה רַק
 לְהַכְשִׁיל אֶת הַיְלָדִים שְׁלָנוּ, וְהוּא לֹא יִצְלִיחַ, כִּי אֲנִי אֲשַׁמֵּר עַל
 הַיְלָדִים לְחַתֵּן אוֹתָם בְּגִיל צָעִיר, עִם כָּל זֹאת אֲנִי צָרִיךְ אֶת הָעֶזְרָה
 שְׁלָכֶם שְׂתַעֲזְרוּ לִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי
שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא קיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נֶצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם וְאֶת הַהוֹדָעָה וְכוּ'.

בְּעֵינַי הִבְרַמְצוּהָ שֶׁל בְּנֶכֶם, לְדַעְתִּי, תַּעֲשׂוּ אֶת זֶה בְּמוֹצָאֵי
שַׁבַּת כְּמוֹ שְׂאֲמַרְתִּי, כִּי אֲצִלִּי יְכוּלִים לְהַשְׁתַּנּוֹת דְּבָרִים תוֹךְ שְׁעָה,
וְאִף שְׁעַל-פִּי הַנְּרָאָה אֲנִי אֶהְיֶה בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה עַד אַחַר חַג
הַשְּׁבוּעוֹת, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, עִם כָּל זֹאת אֲצִלִּי הַכֹּל יְכוּל
לְהַשְׁתַּנּוֹת, וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ אֶת זֶה בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת, וְאִם אַתֶּם רוֹצִים
לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה בְּזִמְנָן אַחַר — זְכוּתְכֶם.

הַעֲקָר רָאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם
שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהַבְנָה הַדְּדִית, וְתִפְסִיקוּ כְּבָר לְהִתְנַפֵּחַ וְלָרִיב — אִתָּהּ
חֵיב וְכוּ', אִתָּהּ חֵיבָת וְכוּ', עַד מְתִי תִלְכוּ כִּכָּה בְּנוֹפוּחִים?! עַד
הַקְבָּר?! ... מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל הִיָּה לוֹ בֵּן ר' יִצְחָק שְׁעֵבֵד בְּדָאָר,
וְאַחֲרָיָה לַעֲת זְקֵנְתוֹ גִּסַּע לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּמִסָּר אֶת עֲבוֹדַת הַדָּאָר
לְשֵׁנֵי בְּנָיו: ר' מְכָלִי וְר' דָּוִד צָבִי, וּכְשֶׁהֵם הִתְבַּגְּרוּ כְּבָר, יוֹם אֶחָד
אָמַר ר' מְכָלִי לְאַחֵיו הַגְּדוֹל ר' דָּוִד צָבִי: "בֵּיז צוּם קְבָר וְוַעֲלֵן מִיר
אַרְבָּטְעֵן", כְּאוֹמֵר הָאֵם עַד הַקְבָּר נַעֲבֵד, וְאִז פָּרַשׁ לְגַמְלָאוֹת, וּמִלְפָּנַי
זֶה גַם-כֵּן הִיָּה עוֹבֵד ה' גְּדוֹל, אֲבָל אַחַר זֶה גַם-כֵּן הִיָּה עוֹבֵד ה'
גְּדוֹל מְאֹד. וְכֵן אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם: עַד הַקְבָּר אַתֶּם צָרִיכִים לָרִיב

אָפּר   לאַ קיב — לאַ קיג   בּנחל   שכא

וּלְהַתְּנִיחַ מִי צוֹדֵק וּמִי לֹא צוֹדֵק?! ... תּפְסִיקוּ כָּבֵר, אָנִי מְקַנְהָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם, וְזֶה יְהִי כְּרִיא לְיְלָדִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לאַ קיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, חֵל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו
נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשִּׂמְחָה שְׂיֵשׁ לִי, יַעֲזוּר
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִהְיֶה לְכֶם כְּבֵר דִּינָה מְשֻׁלְכֶם, וְתִפְנְסוּ כְּבֵר
בְּדִינָה שְׁלֹכֶם, וְאָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂתִקְיִמוּ אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ
ו"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסג, רסד) לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי וְלֹא לְרִיב, כִּי
אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם, לֹא זָכוּ — אִשׁ וְאִשׁ שׁוֹרְפֹתָן;
וְלָכֵן מְסַפִּיק כְּבֵר הַשְּׂנָאָה וְהַמְחַלְקֵת וְהַמְרִיבוֹת, תִּרְאוּ לְחִזּוֹק אֶחָד
אֶת הַשְּׂנִי, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וְאָנִי מְאֹד
מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ, הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְכֶם מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לאַ קיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, חֵל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמְּכֶם.

תִּתְחִילוּ לְכַנּוֹת עַל הַגַּג, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרַכְּכֶם,

פי לא יקח הרבה זמן, עד שתצטרכו לחתן את הילדים, ועד אז תוכלו להשכיר את זה לאחד מאנשי שלומנו, ומתקסף הנה תשלמו את המשפנתא. אל תהיו בטלנים, תלכו תכף-ומיד לבנות.

המאחל לכם מועדים לשמחה...

לא קיד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש חל המועד פסח ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... תחיה.

אין לתאר ולשער את גדל החסד שאת עושה אתי בזה שאת מקבצת את השכר-למוד מההורים, פי בזה את עוזרת לשלם למכלת את האכל לילדים, ובזכות המסירות נפש שאת עושה, הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שהבן שלך ... גרו יאיר יחזר בתשובה שלמה.

אל תתיאשי, רק תמשיכי להתפלל.

הנה אחד מאנשי שלומנו בשם ר' שמואל הורביץ ו"ל, הוא היה עובד ה' גדול, ופניו האירו באור גדול, ואף שהיה במחלקת גדולה מאנשי שלומנו, עם כל זאת שום דבר לא שבר אותו, והיה דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, ומי שרק היה מסתכל על פניו המאירים, נתעורר בו הרהור תשובה.

זכיתי הרבה הרבה לעזר לו בספית כשהייתי בחור צעיר, הוא בכה לי שאין לו איך לחתן את הילדים שלו, אז הלכתי לצדקה בשבילו ועזרתי לו. יום אחד הבן שלו יצא לתרבות רעה, גזר את הפאות וקצץ את הזקן והכפה, רחמנא לצלן, ונעשה חיל, והוא הצטער מאד מאד על זה שבנו יצא לתרבות רעה [באמת הוא בן אחר בן מהשל"ה הקדוש, פי הם מיחסים מאד גדולים, ואביו היה רב מאד גדול וחבר כמה ספרים], אז נסע למרון ואמר לעצמו: "פה אשב פי אותיך", אני לא אצא מפה עד שבני חזר בתשובה, והיה

שֶׁם כְּמֵה חֲדָשִׁים. יוֹם אֶחָד בָּא בְּנוּ מֵהֲצַבָּא, וְחִפְּשׁ אֶת אָבִיו, וְלֹא מָצְאוּ. אָמְרוּ לוֹ, שֶׁהוּא בְּמֵרוֹן. אֲזַי נִסַּע לְמֵרוֹן וְאָמַר: אָבִא, אָנִי מִתְחַרֵּט, אָנִי רוֹצֵה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אָבֵל אֵיךְ אָנִי יְכוּל לְהִשְׁתַּחֲרֵר מֵהֲצַבָּא, כִּי בְּצַבָּא לֹא נוֹתְנִים לְצֵאת? עָנָה וְאָמַר לוֹ אָבִיו: אִם כְּוֹנֵתְךָ בְּאַמֵּת לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסּוּבְּב וְיִזְרְקוּ אוֹתְךָ מֵהֲצַבָּא. הַדְּבֹר הַזֶּה נִכְנָס לוֹ הֵיטֵב הֵיטֵב בְּלֵב, וְחֹזֵר לְבָסִיס שְׁלוֹ, וְלֹא לְקַח הַרְבֵּה זְמַן, וְהִיִּתְהָ גְנוּבָה בְּמִטְבַּח, שְׁגָנְבוּ אֲכָל, וְכָל הַחֲזִילִים אָמְרוּ שְׁזֵה הוּא גָנֵב, אַף שֶׁהוּא הִיָּה חָף מִפְּשַׁע לְגַמְרִי, וְלִקְחוּ אוֹתוֹ לְמִשְׁפָּט, וְהַשּׁוֹפֵט אָמַר שֶׁהוּא מְעַרְעֵר בְּנַפְשׁוֹ וּגְרָשׁוֹ. וְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה. וְאֲנִי כְּבָר הִפְרָתִי אוֹתוֹ לְפָנָי שֶׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה כְּשֶׁהִיָּה עִם מַדִּים, וְאַחֲרֵי שֶׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה עִם פְּאוֹת וְכַפָּה וְזִקָן עוֹבֵד ה'. רוֹאִים מִזֵּה כְּמֵה גְדוּל כַּח הַתְּפִלָּה. וְלִכֵּן אֵל תִּתְיַאֲשִׁי, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

קִבְּלָתִי מִכְּתָב מְאִיזוּ בַּחֲוִירָה בְּשֵׁם ... תְּחִיָּה, וְהִיא בְּקִשָּׁה שְׁאַעֲנֶנָּה לָהּ תִּשׁוּבָה מְאֹד דְּחוּפָה דְּרַבְרָב, וְלִכֵּן תִּרְאִי לְמִסַּר לָהּ, כִּי אָנִי לֹא יוֹדֵעַ מִי זֶה.

לֹא קטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שֶׁבַת-קִדְשׁ, חֵל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל אֱהוֹבֵי, תְּלַמִּידֵי ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן שְׁמַעְתִּי אֶת הַהוֹדָעָה שֶׁל בְּרַפְת הַחֵג, וְהַמְבָרָךְ יִתְבַּרַךְ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן.

רְצִיתִי מְאֹד, שֶׁתְּכַף-וּמִיד אַחַר הַחֵג, שֶׁתְּחִיל לְלַמֵּד בְּעָרְב אֶת הַכֶּתֶה שֶׁל הָרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר, וְתִדַּע לְךָ שֶׁהַכֶּתֶה הַזֶּה הִיא כֶּתֶה מְאֹד

טובה, אבל צריכים הרבה סבלנות אליהם, כי הם בחורים בגיל בר-מצוה, וזה הגיל הכי יפה והכי קשה, כי הם קבלו אורח חדש שהוא היצור טוב, אבל היצור הרע כבר בגיל יותר מבגר — שלש-עשרה שנה, ולכן אתה צריך לחזק ולעודד את האורח החדש, שהוא עדין קטן אצלם, שהוא היצור טוב, וכמו ששומרים על תינוק חדש, ועוטפים אותו ומלטפים אותו וכו' וכו', ושומרים עליו מאד מאד שלא ינזק, כך גם עם בחורים בגיל בר-מצוה, לא ללכת ביד תקיפה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה נט, סימן ד): 'שמעאל לא יצא לתרבות רעה, על-ידי שהלכו אתו ביד קשה; ולכן צריכים מאד מאד לשמר לספר להם הרבה ספורי צדיקים על רבנו ז"ל ותלמידיו ועל הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע ותלמידיו ועל האר"י ז"ל ותלמידיו, כי ספורי מעשיות של צדיקים מושך מאד מאד את האדם אל הקדוש-ברוך-הוא. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמח), שהוא בעצמו לא נתעורר בעבודת ה' יתברך, אלא על-ידי ספורי צדיקים, כי ספורי מעשיות מצדיקים הוא דבר גדול מאד, כי על-ידי ספורי מעשיות מצדיקים, נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדולה מאד להשם יתברך ובחשק נמרץ, כי הרשימו שעשה אותו הצדיק שמספרים ממנו, על-ידי עבודתו את השם יתברך, זאת הרשימה נתעוררת עכשו בעת שמספרים מהצדיק, ומעוררת מאד את הלב להקדוש-ברוך-הוא, ורבנו ז"ל כשהיה ילד קטן בגיל חמש, שמע ספורים מהסבא שלו הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ולכן מה טוב ומה נעים, שתספר להם הרבה ספורים, ותלהב את לבם לעבודת השם יתברך, פי עכשו בגיל שלש-עשרה זה הגיל הכי קדוש, פי הבחירה מאד מאד חזקה, או שיכולים, רחמנא לצלן, לצאת לתרבות רעה ולהפשל בעברות חמורות, חס ושלום, או שיכולים להתלהב מאד בעבודת השם יתברך, ולהיות צדיק קדוש מאד. וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלד), שעל-ידי שמספרים ספורי צדיקים, זוכים לטהרת המחשבה, וזה יועיל גם לה, שעל-ידי ספורי צדיקים נטהרת המחשבה, ומי לא צריך טהרת המחשבה, שהמחשבה תהיה נקייה לגמרי, שנחשב רק מהקדוש-ברוך-הוא, אין לנו בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, וזה אתה

צָרִיךְ לְהַכְנִיס בְּיַלְדִים. וְיַעַן שֶׁהֵם בְּנֵי בַר־מִצְוָה — תִּקַּח אוֹתָם לְשָׂדֶה מִפְּעַם לְפַעַם לְהַתְּבוּדָד, וְכֵן אֲנִי אֲשַׁתְּדֵל מְאֹד, שְׂיִסְעוּ לְכָל הַפְּחוֹת פְּעָמִים בְּחֹדֶשׁ אֶל קַבְרֵי צַדִּיקִים, וּבַפֶּרֶט אֶצֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי, כִּי בָזָה הַיְלָדִים יִרְגִּישׁוּ אֶת עֲצָמָם כְּכֹר בְּגִיל מַבְגֵּר, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתִּקַּח אֶת זֶה, כִּי זֶה יוֹעִיל גַּם לָךְ וְגַם לָהֶם, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד), אֲשֶׁר יֵשׁ אוֹר יֵשֶׁר וְאוֹר חוֹזֵר, וּבָזָה שְׁאֵתָה תִּדְבֹר אִתָּם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, זֶה יַחֲזֹר גַּם אֵלֶיךָ. וּבְאֵמֶת כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְדַבֵּר עִם הַזוּלַת בְּכָל יוֹם מִעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכֵךְ הִיָּה מְנַהֵגוּ שֶׁל מוֹהַר"ן ת"ז"ל, וּבְכָל יוֹם בָּאוּ אֵלָיו כַּמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהוּא דִּבֶּר אִתָּם מִעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי כֹךְ צָוָה אוֹתוֹ רַבְּנֵנוּ ז"ל, שֶׁבְּכָל יוֹם יְדַבֵּר עִם מִיִּשְׁהוּ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאִם לֹא נִכְנָסוּ אֶצְלוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ, אַז הוּא יֵצֵא בַּחוּץ, וְחִפֵּשׂ מִיִּשְׁהוּ שְׂיוֹכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ מִרַבְּנֵנוּ ז"ל וּמַעֲצוּתָיו הַקְדוּשׁוֹת, רוֹאִים מְזִה אֶת עַמְּךָ הַעֲגֻנִן שֶׁל 'מְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין'; וְכֵן אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד), אֲשֶׁר לְכָל אֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה מַה שְּׂאִין בַּחֲבֵרוֹ, וְלִכְּנֵן מָה אִתָּה צָרִיךְ חֲבָרִים אֲחֵרִים, תִּקַּח אֶת כָּל הַכֶּתֶה הַזֶּה בְּנֵי בַר־מִצְוָה, וּתְדַבֵּר אִתָּם הַרְבֵּה מִעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְסַפֵּר לָהֶם מַה שְּׂבוֹעֵר לְבָךְ לְלַמֵּד הַרְבֵּה, וּלְהַתְּבוּדָד הַרְבֵּה, וְאֵל תִּקְמָץ בְּדַבּוּרִים.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיֶה לָךְ מְזִה פְּרֻנְסָה, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְצֵאת אֶף פְּעַם מִיְּבִנְאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְתֵשֵׁב בְּד' אֲמוֹת שֶׁל הַלָּכָה, וְתִלְמַד וְתִתְבוּדָד, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחַל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׁמְחָה...

לא קטז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרֵב־שַׁבַּת־קִדְּשׁ, חַל הַמוֹעֵד פֶּסַח ה'תשס"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְדַעֲתִי, אִם יֵשׁ לָךְ בַּת מִמֵּנוּ בְּגִיל אַרְבַּע, אִתָּה מְכַרְחָה לְהַתְּחַתֵּן

אתו, וְאִף שְׁאֵת חֲזוֹרָת בְּתִשׁוּבָה, גַּם הוּא יִחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה, כִּי חֲבָל לָכֶם לְהִפָּרֵד, וְאַתֶּם מְכַרְחִים לְהִתְחַתֵּן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

רְאֵי לְשֹׁמֵר שַׁבָּת, כִּי הַשַּׁבָּת תָּבִיא לָכֶם בְּרָכָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְשָׁלֵי י, כב): "בְּרַבַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר" — זו בְּרַבַּת שַׁבָּת; וְעַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבָּת תִּהְיֶה לָכֶם הַצְלָחָה.

הַמֵּאַחַל לָךְ מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה...

לא קיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמִינִי, כ"ג נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִפֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצֵּד הַכִּי טוֹב, וְתִכְנַס לְדִירָה שְׁלֹךְ.

לֹא רָצִיתִי שְׁיִהְיֶה לָךְ שׁוֹם עֶסֶק עִם זֶה שֶׁהִתְקַשֵּׁר אֵלַיךְ, וְדִי לְחִפְיָא!

אוֹדוֹת הַשְּׁלוֹם-בֵּית עִם אֲשֶׁתְךָ, אַתָּה צָרִיךְ לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, כִּי הִיא עוֹבְדַת מְאֹד קָשָׁה, וְלָכֵן אֵל תֹּאשִׁים אוֹתָהּ בְּשׁוֹם דְּבָר, כִּי הִיא בְּלַחֲץ גְּדוֹל, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּקִרְתִּי עָלֶיךָ, וְאֵל תְּבַקֵּר אוֹתָהּ עַל כָּל דְּבָר.

אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשׁ לָךְ אִשָּׁה נִפְלְאָה, אִשָּׁה נִקְיָה, שְׁמִי שָׂרָק נִכְנָס בְּבֵית שְׁלֹךְ, מִתְפַּעֵל עַל הַנְּקִיּוֹת שֵׁישׁ בְּבֵית. וְלָכֵן אַתָּה צָרִיךְ לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנָּתַן לָךְ אִשָּׁה טוֹבָה כְּזוֹ, וְתוֹדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי

אָשֶׁר   לא קיח — לא קיט   בנחל   שכז

שאני מבקש ומתפלל בעדה, שתצליח ברכך, ותזכה להכנס בדירה
מה שיותר מהר, ותזכה להפיץ מה שיותר קונטרסים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לא קיח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמיני, כ"ג ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה אל ... תחיה.

מאד מאד אני מבקש אותך, תראי להסתדר עם בעלך, ותדוני
אותו לכף זכות, כי הוא בלחץ גדול מאד מאד, ולא כדאי לכם
לריב, ותשתדלי מאד מאד, שיהיה ביניכם שלום ואהבה, כי זה לא
בריא לך ולא לילדים, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל
יסתדר על הצד הכי טוב.

נא ונא תשלימי עם בעלך, ותקימי את מה שמטל עליך, כי זו
מצוה מאד מאד גדולה, והקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך בזכות זה
מכל רע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לא קיט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמיני, כ"ג ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו ואיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, היות שנקלעתי בחובות עצומים,
והבטחתי לקבלן שעד ל"ג בעמר אני אתן לו שמונים אלף שקל,
וכל אחד מאנשי שלומנו בעיר יבנאל הבטיח כבר לתת אלף שקל,
ולכן תראה לעורר גם את אנשי שלומנו בעיר אשדוד, כי אני רוצה
כבר להעמיד עמודים לקומת הבית-מדרש, וזה גם-כן יעלה הון

תועפות, וְלִכְּן אִם אַתָּה יְכוּל לְעוֹרֵר אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁיִנְדֵּב אֶלְפֵי שְׁקָל, יְכוּלִים לְצִאת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים לְהִפָּצֵה, וְעוֹשִׂים אֶת הָאֶלֶף שְׁקָל, זֶה לֹא סְכוּם מִי יוֹדֵעַ מָה, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קב.): אֵין עֲנִיּוֹת בְּצַבּוּר, וּבְיַחַד יְכוּלִים לְעֹזֵר לִי לְצִאת מִהַסְּבָךְ הַזֶּה שְׁנֹסֶתְבַכְתִּי.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא קב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי, כ"ד נִסָּן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ.

מִתָּר לְרִשֵׁם דְּבָרֵי תוֹרָה פְּרַפְרָאוֹת לְחֻכְמָה וְגִימְטְרִיאוֹת בְּחֵל הַמוֹעֵד, כִּי הוּא דָּבָר הָאֲבֹד.

נִדְפָס עֲכָשׁוּ חֲמֵשׁ עִם רִשׁוֹ"י וְ'אוֹר הַחַיִּים' הַקְּדוּשׁ, הֵינּוּ עַל כָּל פְּסוּק אֶת הַרִשׁוֹ"י וְה'אוֹר הַחַיִּים' הַקְּדוּשׁ, וְזֶה דְּבָר נִפְלָא מָאֵד, וְרִצִּיתִי לְהַשִּׁיג אֶת זֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְלֵא אֶת חֶסְרוֹנְךָ, וּמָה שְׂאֵתָה צְרִיף תִּקְבֵּל, רַק אַל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמְךָ, אֲנִי מָאֵד מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, הָעֵקֶר אַל תִּפְחַד מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא קבא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדַל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲנִי מֵאֵד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁלֹּא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, שֶׁתִּרְאֶה שְׁנוּי לְטוֹבָה בְּקַהֲלָתְנוּ, שֶׁהוֹלֶכֶת
וְנִבְנִית בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּמִצְבִּים מֵאֵד
קָשִׁים, וְלִכֵּן רָאִה לְהִתְחַזֵּק.

בְּעֵינֵי הַנֶּעֱר, תִּדְעֵ לָךְ, שֶׁהַמִּצְבַּ עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם הַחֲרָדִי הוּא אֵים
וְנוֹרָא, כִּי הַנֶּעֱר יוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רְעָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מִפְּנֵי
הַפְּרִיצוֹת שֶׁעוֹשֶׂה פְּרִצוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וּבּוֹדָאֵי מִי שִׁיִּצִּית אוֹתִי,
וַיַּחֲתֵן אֶת הַיְלָדִים שְׁלוֹ בְּגִיל צָעִיר, בְּזֶה יִזְכֶּה לְרוֹת רַב גַּחַת דְּקַדְשָׁה
מֵהֶם, וְכִמוּ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין עו:): הָאוֹהֵב אֶת
אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ, וְהַמְּדַרִּיךְ בְּנִי וּבְנוֹתָיו בְּדֶרֶךְ
יִשְׂרָה, וְהַמְּשִׁיאַן סְמוּךְ לְפָרְקָן, עָלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד):
”וַיִּדְעַת כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ”, הָרִי שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ, אֵיךְ צְרִיכִים לְשִׁמֵּר מֵאֵד
מֵאֵד עַל הַנֶּעֱר, וְתֹאמִין לִי, שְׁעַם כָּל הַחֲסִירוֹנוֹת פֹּה, עֲדִין הַכִּי טוֹב
אֲצִלְנוּ, וְאֲנִי מֵאֵד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר אֲצִלְכֶם.

פֹּה תִקְבַּל מִכְתָּב עֲבוּר בְּנֶךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא קכב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור יניק וחכים
... גרו יאיר.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתקח את עצמך בידיך, ותהיה
ירא שמים אמתי כרצונו של רבנו ז"ל, וכמו שהתלונן פעם לאנשי
שלוֹמנו, ואמר להם בזו הלשון: "אני אוצר של יראת שמים, ולמה
אתם לא מחפשים אצלי את היראת שמים", ואמרו אנשי שלוֹמנו,
שהעקר הוא להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה נזכה להמשיך
על עצמנו את היראת שמים של רבנו ז"ל. ולכן אני מאד מבקש
אותך, תראה לקחת את עצמך בידיך, ותתמיד ללמד בכל יום ח"י
פרקים משניות בגרסא, אשר רבנו ז"ל אמר, שזה תקון גדול מאד,
ואני מאד מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתצית אותי, ואז תוכל
לבוא ללמד אצלי. ראה את התלמידים שבאו מהכא להתם איך
שהצליחו, ואני מאד מקווה לפגיו יתברך, שתקבל את דברי אלו,
ותשתדל לכתב לי, ותהיה ירא שמים אמתי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לא קכג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמיני, כ"ד ניסן ה'תשס"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לפני ל"ג בעמר אסור להסתפר בשום פנים ואפן אפלו
בר-מצוה, וכן אסור כלי שיר, ביום שלישי אחר ל"ג בעמר, אני לא
יכול להופיע לבר-מצוה, יום ראשון ויום שני יש לי שתי חתנות,

אָשֶׁר   לא קבד — לא קכה   בַּנְחַל   שלא

וְאַחַר-כֵּן אָנִי עֶסוּק לְכַמָּה יָמִים שְׁתַּאמְתִּי כְּכֹר מֵרֹאשׁ לְפָנַי חֲדָשִׁים,
הַזְמַן הַיְחִידִי שֶׁאֲנִי יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּבֶר-מַצּוֹה זֶה יוֹם רְבִיעִי בְּלִילָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְעַמֵּד עַל הָרֹאשׁ שֶׁל ... וְלְדַחֵק אוֹתוֹ שְׁיִגְמֹר אֶת
הָעֲבוּדָה כַּמָּה שְׁיִוְתֵר מֵהַר, וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל
יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא קבד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁמִינִי, כ"ד גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּעוֹד שְׁבוּעִים אָנִי בָּא, וְאִז נִדְבַר בְּאַרְיִכוֹת, מֵה שְׁיִישׁ לִי לְדַבֵּר
אֶתְךָ לְעַת עֵתָה, רְאִי לְהַזְמִין לְשִׁפְתוֹת אֶת הַהוֹרִים, אָנִי מְקַנָּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב, וְדַעֲנִי שְׁוֵה
טְבָעִי, שִׁבַּת תַּתְּנֶגְעַע אֶל הוֹרֵיָהּ, וְלִכֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נָעִים, שְׁתַּאֲרָחִי
אֶת הַהוֹרִים לְשִׁבַּת, וְכָל פַּעַם הֵם נִגּוּחוּ וַיִּרְאוּ רַב נַחַת, וְאֵת לֹא תַהֲיִי
בוֹדְדָה.

הַעֲקֹר זֶה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל הַמַּצְבִּים שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
וְדַאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

לא קכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁמִינִי, כ"ד גִּיסָן ה'תשס"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וּבְרָכָה וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... בְּרוּ

יָאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לגרש את האברך הזה, פי כף אומרים חכמינו הקדושים (סנהדרין ח.): דבר אחד לדור, ולא שני דברים לדור; אתה צריך לקחת את הבית-הכנסת בידיך, ואין בזה שום ישות וגאווה, אדרבה בית-הכנסת צריך גבאי, ודורשי רשומות דרשו: ג'ב'א"י ראשי תבות: אֶנָּא בְּכַח גְּדִלַת יְמִינָךְ, הינו שלפעמים הגבאי צריך ללכת בכח, ולהראות את גדלת ימינו, אם לא הולך בטוב הולכים ביד חזקה, ולכן אחרי כל-כף הרבה יגיעות וטרחות, שיגיעת וטרחת, שיהיה לך בית-הכנסת, אל תתן לאיזה אברך שיתפס את בית-הכנסת, ולכן תגרש אותו מה שיותר מהר.

אל תהיה בחלישות הדעת, כי ברגע שיש לך חלישות הדעת, זה כבר הסטרא אחרא, ולכן ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לא להשבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך קכ"ח יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך קכ"ט להגדיל תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

חֵלֶק קַכּח

ג פֶּתַח דְּבָר . . . . . ל' תתלב

ה . . . . . ל' תתלד

יא . . . . . ל' תתלא

יבקש את הנמצען להפרד מפלוני, אשר הוא בחינת לוט שמביא על הנמצען קללה בקרביתו עמו.

יב . . . . . ל' תתלב

יורה שלא לפחד כלל, והעקר לעסק בעבודת הקדש, ולחנך את הילדים לאמונה ותורה ויראת שמים.

יג . . . . . ל' תתלג

יאחל רפואה שלמה לבת, ויורה לתן לה לשתות הרבה.

יג . . . . . ל' תתלד

יורה ללמד ח"י פרקים משניות, אשר זה תקוין לפגם הכרית, וכן להתבודד הרבה להשם יתברך.

יד . . . . . ל' תתלה

יאחל הרחבה בגשמי וברוחני, והעקר לחזק את הנשים ולשמרן.

יד . . . . . ל' תתלו

יורה ללמד הלכות טהרה את הפלות שעומדות להתחתן, ויחזק ויעודד.

טו . . . . . ל' תתלז

יבקש מהמחנכת לעזורו בענין שדוכי הננות, ולעדפנו את הגילאים וכו', ויקנה לפגיו יתברך לזכות לחתן את כל הילדים בקהלה בקדשה ובטהרה.

טו . . . . . ל' תתלח

מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יבקשם להשמר מאד משליחי הספ"ד-מ"ם, שהם קלפת הנחש צמלק, שכל פונתם לקרר את עם

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

ישראל, ויעוררם על ענין השמחה, לרקד אחר כל תפלה ולמחא כף, שזה מביא להמתקת הדינים.

ל' תתלט . . . . . טז

יעורר על התמדה בלמוד, כי התורה היא חיינו, ובלעדיה אין העולם יכול להתקיים, ויתן סדר הלמוד לעין במקרא, משנה, גמרא ושלחן ערוך ומדרש.

ל' תתמ . . . . . יח

ישבח הנמען שגזקה בכבוד הורי אשתו, ויעוררו על קביעת עתים לתורה ולהתפלל במנין בכל יום.

ל' תתמא . . . . . יח

מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו, בו יבהירם, אשר צריכים רחמים רבים להשאר אצל רבנו ו"ל, כי הסמ"ך-מ"ם עושה כל הפעולות שבעולם לנתק את האדם מן הצדיק, ולכן עלינו לשמח מאד שיש לנו חלק עם הצדיק שפוקח את עינינו לראות בעצמנו איך אנו מחזיקים במדותינו ובצורתנו זולתנו, ויפליג במעלת הצדקה והחסד ועזרה לבריות, ואחדות ושלוש, וצניעות, וחנוף הילדים.

ל' תתמב . . . . . ל

יוכיח הנמען, שכל צרותיו הן מפאת שאינו מתפלל במנין, ועובר זמן קריאת שמע. ויורהו לתקן מעשיו על אחר.

ל' תתמג . . . . . ל

יאחל ברכת "מזל טוב" להלדת הנכדה, ויורה לנמען שלא להתחבר אף פלוני שנעשה שתף לסמ"ך-מ"ם וכו'.

ל' תתמד . . . . . לא

יבהיר מה שדבר עם הבחורים בתקף, שאינו רוצה שגרוש או אברך יישן ביניהם וכו'. וייעץ בענין חנוף בן הנמען, שלא להפעיל עליו לחץ יתר על המדה וכו'.

ל' תתמה . . . . . לב

יורה למי למסר את הכסף שנכנס לבנק, ויבהיר זהירותו בכל פרוטה שאינה שיכת לו, ותכף-ומיד יורה לשלם החובות.

ל' תתמו . . . . . לג

יבהיר, שעל-ידי תפלה אפשר לפעל הכל, ולכן העקר להמשיך ולבקש על הבן, ולא להתיאש, ובודאי יראו נסים נגלים.

- ל' תתמוז . . . . . לד
 יקפיד מאד שלא לדבר בשמו דברים שאינם נכונים, ויורה לעמד על המשמר בענין קדשת הילדים, ולא לתן לתולעים קטנים לחבל בפרם.
- ל' תתמוז . . . . . לה
 יפליג במעלת השמחה, אשר היא רפואה בין בגשמי ובין ברוחני. והשמחה העולה על כל השמחות שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל.
- ל' תתמוט . . . . . לה
 ישבח את חדושי הנמען, ויאחלו המתקת הדינים.
- ל' תתנו . . . . . לו
 ייעץ לאשה צעירה בשלב זה שלא לעשות טפולים, אלא לבקשו יתברך, אשר מפתח הבנים רק בקדיו.
- ל' תתנא . . . . . לו
 חזק שלא להשבר כלל, וכודאי הכל יסתדר על הצד הכי טוב.
- ל' תתנב . . . . . לז
 יבקש לעמד על המשמר, שפלוני ... לא יבוא במחננו, כי הוא שליח הסמ"ך-מ"ם. ויעורר על התבודדות ושיחה בינו לבין קונו, אשר כל העוסק בזה, אינו מפסיד לא בעולם הזה, ולא בעולם הבא.
- ל' תתנג . . . . . לח
 יאחל רפואה שלמה לאב, ויבהיר שציריכים לשמע בעצת ממחה גדול, כי 'לב' זה לא משחק.
- ל' תתנד . . . . . לח
 ידעו מעצת העובדת סוציאלית לעשות הפלה, ויזהיר הנמענת שלא תציית לה.
- ל' תתנה . . . . . לט
 יורה להזהר מכמה עשבים שוטים, המסיתים ומדיחים בקהלה, ויפקח העינים לראות אילו טובות זכו במקום, ולכן שלא יקבלו שום לשון הרע.
- ל' תתנו . . . . . מ
 יפליג במעלת האשה המגלחת שערות ראשה, כי כל העניות באה על שלא מקפידים על גלוי שער.

- ל' תתנז . . . . . מ
 ישמח על רצון הנמען ללמד ספרות, אך יבארו, שצריכים בזה סבלנות גדולה, ואם ירכש מדת הסבלנות יצליח בזה מאד.
- ל' תתנח . . . . . מא
 יורה לאברך גרוש, שלא יישן בין הבחורים, אלא ישפר חדר נפרד, ויעוררו על הפצה ותפלה והתבודדות.
- ל' תתנט . . . . . מא
 ירגיע אודות מציאת זוג לבן, ויורה שלא להשבר כלל, כי גדול אדונינו ורב להושיע.
- ל' תתס . . . . . מב
 יפליג במעלת השמחה, אשר אין למעלה הימנה, וידרבן על סדר הלמוד במקרא, במשנה, בגמרא, בשלחן ערוך.
- ל' תתסא . . . . . מג
 מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יבקשם להחזיק עצמם יחד, ולהתרחק מן הגזענות, אשר מכלה כל חלקה טובה, וירגיל על התבודדות ושיחה בינו לבין קונו.
- ל' תתסב . . . . . מד
 ישבח הנמען שיצא להפצה מרפזת, ויאחלו בזכות זה הרחבה בגשמי וברוחני.
- ל' תתסג . . . . . מה
 יאחל בזכות הפצת אור רבנו ו"ל יציאה מן הצרות והצלחה רבה.
- ל' תתסד . . . . . מה
 מכתב המלצה לבחור לעזרו להוצאות החתנה.
- ל' תתסה . . . . . מו
 ישמח את הנמען שפעל בעבורו לעשות את החתנה ב"ארמונות ברסלב", וכך תהיינה ההוצאות מזעריות.
- ל' תתסו . . . . . מו
 יורה לשלם החוב לפלוני, כדי שיוכל לרכש את הדירה וכו', ויתפלא שההורים אינם רוצים שפנם ישוב הביתה לרגל השמחה של אחיו.

- ל' תתסז . . . . . מז
 ישמח על שהנמנען נתק קשר עם איזה נוכל, ויאחלו פרנסה בשפּע,
 וייעץ אודות הבן שהוא מבשל מספיק להקים בית בישראל, וחבל
 לחכות.
- ל' תתסח . . . . . מח
 יחזק להיות בשמחה, אשר היא יסוד גדול בקדושה, ויעורר על למוד
 חבורות בכל חלקי התורה הקדושה, אשר אין למעלה מזה, ולהתפלל
 השלש תפלות במגן, ולכבד את חמיו וחסותו, אשר כל השלום-בית
 תלוי בזה, ולהתמיד בספרי רבנו ז"ל ובפרט ב"לקוטי-מוהר"ן", ואז
 יראה נסים נגלים.
- ל' תתסט . . . . . מט
 מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים, בו יבהירם מה נקרא מקרב אל
 רבנו ז"ל — שעושה את רצון רבנו ז"ל, וזאת על-ידי שלומד ספרי
 רבנו ז"ל. ובאמת עקר השלמות להיות למעלה ולמטה, הינו מצד אחד
 צריך להכלל באין סוף ברוך הוא, אבל יחד עם זאת צריך להיות בעולם
 הזה עם כל טרדותיו וגשמיותו, ומתוך הלמטה לקים מצוות ולהדבק
 בלמעלה — בו יתברך, ויבהיר המתנה שנתן לנו רבנו ז"ל — מחלקת,
 אף צריכים פחות לזה, שלא לפל בחלישות הדעת.
- ל' תתע . . . . . סד
 מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים ביבנאל, בו יעוררם על אחדות
 ואהבה, ולא להשתרר זה על זה, אשר זה תנאי לקבלת התורה.
- ל' תתעא . . . . . סו
 יודה לנמנען על עזרתו בחנוך הילדים, ומחדיר בהם יראת שמים ואהבת
 התורה.
- ל' תתעב . . . . . סז
 מכתב לתלמידי הכתה, בו ישבחם על התמדתם בתורה והתעלות
 במדות, ויבקשם להתפלל עם אביהם בשבת זו — שקלים.
- ל' תתעג . . . . . סח
 יורה לשמור על הבריאות אשר צריכים להזהר בזה, וכן להיות בשמחה,
 אשר היא הברכה הכי גדולה.
- ל' תתעד . . . . . טח
 יחזק שלא להתבלבל כלל, ולא להשבר משום דבר.

- ל' תתעה . . . . . סח
 יִיעֵץ לְנַמְעַן בְּמָקוֹם לְהוֹצִיא כֶּסֶף עַל כְּרִטִים לְבֹא אֵלָיו לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית,
 יוֹתֵר טוֹב שְׂיִשְׁקִיעַ אֶת הַכֶּסֶף בְּהַדְפַּסַּת סֶפֶר "אֲשֶׁר בְּנַחַל", אֲשֶׁר זֶה
 פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת.
- ל' תתעו . . . . . סט
 יִיעֵץ לְנַמְעַן כַּנֶּל, שְׂאִין כְּדָאִי לְבֹא אֵלָיו הַשָּׁנָה לְפוּרִים שְׂיִוְצֵא בְּיוֹם
 שְׁשִׁי, וְאִם יֵשׁ לוֹ מְעוֹת, שְׂיִתְרֵם לְהַדְפַּסַּת סֶפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּלְפָחוֹת כֶּרֶךְ
 אֶחָד "אֲשֶׁר בְּנַחַל".
- ל' תתעז . . . . . סט
 יִמְנַע אֶת הַנְּמַעַן מִלְּבֹא אֵלָיו, בְּאֲשֶׁר מִזְג הָאִוִּיר קָשָׁה בְּעוֹנָה זוֹ, וְעֵדִיף
 שְׂיִתְרֵם אֶת כֶּסֶף הַטִּיסָה לְהַדְפַּסָּה.
- ל' תתעח . . . . . ע
 יֵאָחַל פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וַיְבַהִיר, אֲשֶׁר זֶה תְּלוּי בְּשָׁלוֹם-בֵּית, וְכַפִּי שְׂמִכְבָּדִים
 אֶת הָאִשָּׁה.
- ל' תתעט . . . . . ע
 יִחַזַּק אֶת הַנְּמַעַן שְׁלֵא לְהַתְּבַלְּבֵל כָּלֵל, וַיִּשְׁבְּחוּ עַל הַתְּקָלִיטוֹר שֶׁהוֹצִיא,
 וַיֵּאמְצוּ מֵאֵד לֹא לִפְל בְּרוּחוֹ.
- ל' תתפ . . . . . עא
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִבְקָשׁם לְעוֹרֵר אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם
 לְבֹא לְדַרְשָׁה בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, וַיִּחַזְּקֵם עַל אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה, וְלֹא לַתֵּן
 לְהַסְמֵ"ךְ-מ"ם דְּרִיסַת רִגְלָם בְּמַחְנֵנוּ.
- ל' תתפא . . . . . עב
 יִחַזַּק אֶלְמָנָה בְּקִשְׁיָהּ וּבְכַחְדֶּיהָ, וַיַּעוֹרְרָה עַל הַתְּבוּדוֹת וּתְפִלָּה אֵלָיו
 יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָּרִים אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — נִשְׁמַע
 וְנִתְקַבֵּל.
- ל' תתפב . . . . . עג
 יַעוֹרֵר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה מִמְּשִׁיף יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים עַל
 הָאָדָם, וַיִּבְקַשׁ לְהוֹדִיעוֹ אִם הַדְּפִיסוֹ עוֹד כְּרָכִים יְרוּשְׁלָמִי עִם פְּרוּשׁ "לֵב
 יְרוּשָׁלַיִם".
- ל' תתפג . . . . . עד
 יִחַזַּק שְׁלֵא לְפָחוֹד כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוּגְנוֹ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

- ל' תתפד** . . . . .
 מִכְּתָב כְּלָלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֹנוּ, בּוֹ יַחְזֵקֵן עַל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, אֲשֶׁר
 בְּזִכּוֹת הַרְקוּדִים וְהַמְחָצֵת כִּף מִמְתִּיקִים אֶת הַדִּינִים, וְכֵן עַל אַחֲדוֹת
 וְאַהֲבָה, וְצִנִּיעוּת, וְרַבּוּי תַּפְלָה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי
 לְהִשְׁעֵן אֶלָּא עַל אֲבִינוּ שֶׁבְּשָׂמַיִם, וְכֵן לְהַרְבּוֹת בְּגַמְיִלוֹת חֲסִדִּים, אֲשֶׁר
 זֶה אַחַת הַמִּדּוֹת הַמְּסַמְּלוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל.
- פא** . . . . .
 לְשִׁבְחַת הַנִּמְעָן שְׁסִיִּים אֶת הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וַיֵּאחֲזֵק לְהִתְחִיל שׁוֹב וְלִסְיִים
 שׁוֹב וְשׁוֹב, וַיַּחְזֵקוּ לְהִשָּׂאֵר מִקְרַב אֵלָיו, כִּי אִף אֶחָד אֵינוּ בְּטוֹחַ
 בְּהַתְקַרְבוֹתוֹ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט שֶׁיִּשְׁנֶה מַחְלָקַת גְּדוּלָה, אִךְ כָּבֵר אָמַר
 רַבְּנוּ ז"ל כְּשֶׁשָּׁב מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל: הַבֵּאתִי לָכֶם בְּמַתָּנָה מַחְלָקַת.
- פג** . . . . .
 יַחְזֵק לְהִתְגַּבֵּר עַל מִדַּת הַכַּעַס, וְלְהַרְבּוֹת בְּאַמוּנָה וּתְפִלָּה.
- פג** . . . . .
 יַעֲזֹרֵר עַל לַמּוֹד הַלֵּכָה וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדָרוֹת, שְׁנֵה מְזַכֵּךְ אֶת הַמַּח, וְעַל
 כָּל־לָם — לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.
- פד** . . . . .
 יוֹרָה לְהַחֲדִיר בְּבִנוֹת אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, שֶׁתְּחַעֲלִינָה מַעֲלָה בְּרוּחָנִיּוֹת.
- פה** . . . . .
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהִפְצָה, וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִדְבַר הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.
 אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית שְׂאִין לְתֹאֵר כָּל־לָ.
- פו** . . . . .
 יַעֲזֹרֵר עַל תְּפִלַּת וְחִיקוּן, וּבְרַבְת־הַמְּזוּן וְקִרְיַאת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה, שְׁנֵה
 תַּקּוּן לַפָּנִים הַבְּרִית, וְלַמּוֹד שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם, וַיּוֹרָה עַל כְּבוֹד
 הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר בְּזִכּוֹתָהּ כָּל הַעֲשִׂירוֹת בְּבֵית.
- פז** . . . . .
 יִשְׁלַח אֶת הַרְשִׁימָה, וַיִּבְקֹשׁ לֹא לְשִׁנּוֹתָהּ כָּל־לָ, וַיִּקְנֶה לְהַצְּלָחָה.
- פח** . . . . .
 יַעֲזֹרֵר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, שְׂאֵדָם יָכוֹל
 לְזַכּוֹת בְּנֵה הָעוֹלָם.

- ל' תתצג** . . . . . פח
 יֹדֶה לְנִמְעַן שְׁנִטְלַע עַל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת יוֹשֵׁב רֹאשׁ הָעֲמוּתָה וְכוּ', וַיִּחְזְקוּ
 לְבַקֵּשׁ הַכֹּל רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כִּף לְמַדְנֵוּ רַבְנֵוּ ז"ל.
- ל' תתצד** . . . . . פט
 יִחְזַק עַל מַדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְלִחְזַק אֶת כָּל הַנְּשִׁים.
- ל' תתצה** . . . . . פט
 יֹרֶה לְהִרְאוֹת פָּנִים שְׂמֵחוֹת תְּמִיד, וְלִהְיוֹת סְבֻלְגִּיּוֹת, וְהִשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִשְׁלַח
 חֶזֶן טוֹב וּמְצֻלַח, הָעֵקֶר רַק תְּפִלָּה.
- ל' תתצו** . . . . . צ
 יִבְקֹשׁ אֶת חֲבָרֵי הָעֲמוּתָה לְהִתְאַסֵּף וְלָדוֹן בְּעֲנִינִים חֲשׂוּבִים, אֲשֶׁר אֵינָם
 סוֹבְלִים דְּחוּי. וַיַּעֲזֹר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין לָנוּ
 רַק הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ.
- ל' תתצז** . . . . . צ
 מִכְתָּב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִחְזַקְם עַל אַחֲדוּת וְאַהֲבָה, שְׂוֶה
 כְּתָרִים בְּפָנֵי פְרַעְנוֹת הַמֶּן הַרְשָׁע, שְׁכָל כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן הָעֵקֶר לְהִתְאַחַד יַחַד, וְלִכְבֹּד זֶה אֶת זֶה, וְכֵן לְהִרְבּוֹת בְּדַבּוּר
 אֱלֹוֵי יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶו הַצְּלָחָה נְצַחִית.
- ל' תתצח** . . . . . צב
 יִבְקֹשׁ אֶת הַנִּמְעַן לְהַמְשִׁיךְ לְקַדְשׁ שֵׁם שְׁמַיִם וְלִהְתַּנְהֵג בְּדַרְךְ אֶרֶץ
 וְלִהְקַפִּיד עַל הַהִלְכוֹת וְתְפִלָּה בְּמַגֵּן, וְלַמּוֹד תּוֹרָה בְּהִתְמַדָּה רַבָּה.
- ל' תתצט** . . . . . צד
 יֹרֶה לְזוּג שְׁלֹא לְהִתְגַּרֵּשׁ, וּבִפְרִט שְׂיֵשׁ לָהֶם בֵּית בְּרוּךְ יְלָדִים, וַיִּקְנֶה
 שְׂהַכֵּל יִסְתַּדֵּר כְּשׁוֹרָה.
- ל' תתק** . . . . . צד
 יֹרֶה לְשָׁמֹר עַל הַבְּרִיאוֹת, וּכְמֵאֹמֵר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע,
 כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה חוֹר קָטָן בְּגוֹף, נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בְּנִשְׂמָה.
- ל' תתקא** . . . . . צה
 יֹרֶה הֵיכָן לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֲתֻנָּה.
- ל' תתקב** . . . . . צו
 יִיעֵץ לְקַחַת אֶת הַיְלָדִים לְטַפּוֹל, מִחֲמַת הַטְּרָאוּמָה שְׁעָבְרוּ.

- ל' תתקג . . . . . צו
מכתב כללי לנשים, בו ידבר ממעלת הפורים, ויגנה קלפת עמלק שהיא ליצנות, אשר גורמת את כל הצרות, ובכל דור ודור ישנו המן של הדור הזה, הלא הוא הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, אשר כל מגמתו לבטל כל דבר שבקדשה, ולהרבות במחלקת, ועקר העצה פנגדו להגביר אחדות ואהבה, ולשמר על חנוף הילדים, אשר הם דור העתיד, ועל-ידי-זה נזכה לראות במחיתו.
- ל' תתקד . . . . . קז
יפליג במעלת הפצת אור רבנו ז"ל, אשר זה פפרת עוונות, ויחזק על אמונה ברורה ומזככת, אשר מביאה להתבודדות ושיחה בינו לבין קונו.
- ל' תתקה . . . . . קח
ייעץ לעשות את החתנה באולם השמחות ביבנאל, ובזה יחסכו כסף הרבה, ובדאי תהיה חתנה יפה ושמחה.
- ל' תתקו . . . . . קט
מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים ביבנאל, בו יבקש לבוא לדרשה של הרב ... הדורש בהלכות הפורים, ובפרט שיוצא הפורים ביום ששי, צריכים לדעת היטב כיצד לקיים את מצוות הפורים, וכן יורה בענין מחצית השקל למי וכמה לתן.
- ל' תתקז . . . . . קי
יעזר על כבוד האשה, אשר על-ידה ובזכותה בא השפע והעשירות.
- ל' תתקח . . . . . קיא
יורה על שלום-בית, ולהרבות בתפלה שאין צורך אליה, ולהיות בשמחה.
- ל' תתקט . . . . . קיב
יורה למנהלת לעשות כמיטב הבנתה, ולהכשיר עוד ועוד מורות, והעקר סבלנות ועוד פעם סבלנות.
- ל' תתקי . . . . . קיג
יאחל לזוג "מזל טוב", ויברכם על הבנה הדדית ושלום-בית אמתי.
- ל' תתקיא . . . . . קיד
יאחל לכלה שתזכה לבנות בית נאמן על טהרת הקדש בצניעות וביראת שמים טהורה.

- ל' תתקיב . . . . . קיד
יאחל רפואה שלמה לבת, ויורה לקחתה לרופא לתן לה טפות אַזְנִים.
- ל' תתקיג . . . . . קיד
יורה להתמיד בתורה הקדושה ששה סדרי משנה ושלחן ערוך.
- ל' תתקיד . . . . . קטו
יורה להודות לפניו יתברך על חסדיו הגדולים, שזכו לאחד-עשר ילדים
בריאים, ויעורר על הדבקות בו יתברך, וילמד את ילדי ישראל הלכות
טהרה.
- ל' תתקטו . . . . . קטז
יאחל רפואה שלמה לאח, ויורה להתחזק ולחזק ולשמח את ההורים,
ולהרבות בתפלה והתבודדות, ושום תפלה אינה חוזרת ריקם.
- ל' תתקטז . . . . . קיז
יעורר להודות לפניו יתברך על הנס שעשה עמהם, שגזלו ממנות לחיים,
ויאחל הכנסת הבת תחת החפה בשמחה ובטוב לבב.
- ל' תתקיז . . . . . קיח
יורה לתן תודה והודאה לפניו יתברך אשר על-ידי-זה ממשיכים הארת
עולם הבא בעולם הזה.
- ל' תתקיח . . . . . קיח
יחזק בעל ואשה לכבוד זה את זה, כי על-ידי-זה יראו ברכה בתוך הבית.
ויזהיר מאד על גלוי שער, אשר הזהיר מקפיד על כך מאד.
- ל' תתקיט . . . . . קכ
יעורר בעל לשמח את אשתו, ואשה — לעשות רצון בעלה, והעקר
— שתהיה ביניהם הבנה הדדית ושלום-בית אמת.
- ל' תתקכ . . . . . קכא
ישבח הנמצען שמחנך את ילדי ישראל לאמונה פשוטה.
- ל' תתקכא . . . . . קכא
יחזק שלא להשבר כלל, ולא להטעות עצמו, והעקר לנצל את הזמן
בתורה ותפלה ומעשים טובים.
- ל' תתקכב . . . . . קכב
יאחל רפואת הנפש והגוף לבן, והשם יתברך בודאי יבשרנו בכשורות
טובות.

ל' תתקכג . . . . . קכב

מכתב כללי לנשים, בו ישבחן על מדת השמחה ששרויה ביניהן, ויזהירן להשמר מהמן וזרש אשתו, ושלא תהיה להן שיכות אליהם, כי כל מגמתם להרחיק מן הקדושה, והם מתפשים יראי השם תמימים להרחיקם מעבודת השם, ולכן יש לרחק מהם כמו שבורחים מאש שורף.

ל' תתקכד . . . . . קכג

יבהיר, שתכף אחר השבת ידבר בענין אם להתחיל לבנות וכי, והשם יתברך ימשיך עלינו אור חג הפורים.

ל' תתקכה . . . . . קכד

ייעץ בענין חנוף הילדים, מצד אחד ימין מקרבת, ומצד שני שמאל דוחה וכי.

ל' תתקכו . . . . . קכה

יבהיר, אשר עקר התכלית בזה העולם לעשות לעצמו קביעות בלמוד התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, טור ושלחן ערוך, ולהקפיד על התפללות מלה במלה מתוך הסדור, ולהתבודד לפניו יתברך, ולא לפחד לנסע ולהטלטל בדרךים.

ל' תתקכז . . . . . קכו

יורה לשמר על אולם השמחות, שלא יהרסו שם את הציוד, ולהרבות בשמחת פורים, אך שנהכל יהיה בשליטה ובלי הזקים.

ל' תתקכח . . . . . קכז

מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יחזקם איך לנצל את תענית אסתר, וכן יום הפורים, ולרקד הרבה כדי להכניע את הקלפות והסטרא אחרא, ולבטל את הגזרות רעות מעם ישראל.

ל' תתקכט . . . . . קכז

מכתב בצרוף משלוח מנות לאחד הרבנים, בו יברכו בחיים ארכים ונעימים, ושיזכו בגלוי שכינה.

ל' תתקל . . . . . קכח

מכתב בצרוף משלוח מנות לאחד הרבנים, ויברכו בכרחה והצלחה בכל מעשיו, ושיזכו להארת מלך הפבור.

- ל' תתקלא . . . . . קכח
מכתב בצרוף משלוח מנות לדין, בו יברכו שיזכה לסיים את ספרו
"הלכה ברורה" וכו', ויקנה לפניו יתברך להרבות באהבת חנם, אשר
תבטל את השנאת חנם לגמרי.
- ל' תתקלב . . . . . קכט
יאחל "מזל טוב" לארוסי הבת, ויאחל ויברך יציאה לחפשי, ובפרט
שפבר אמר רבנו ז"ל: קדם שעושה השם יתברך נס לאדם, מפילו
ברעה, והכל כפי גדל הנס.
- ל' תתקלג . . . . . קל
יאחל נסים ונפלאות בקרוב, וברכת "מזל טוב" לארוסי הבת.
- ל' תתקלד . . . . . קלא
יעורר על שלום בית, ולהתחזק יחד, ובפרט על ידי עיון בשו"ת "אשר
בנחל", אשר זו התחזקות יומיומית.
- ל' תתקלה . . . . . קלג
יוכיח הנמצען שיחדל מדברים נבוכים ומוזרים, ויתנהג פראוי, שלא
יסתבף עם השלטונות.
- ל' תתקלו . . . . . קלג
יעורר על מדת הסבלנות, אשר נצרכת מאד בזה העולם.
- ל' תתקלז . . . . . קלד
מכתב פללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יחזקם על ענין האחדות אשר
היא סוד ההצלחה, ולשמור על טהר מחננו, ולא לתן לשלוחי
הסמ"ך-מ"ם דריסת רגל, ויעורר על למוד בכל יום מקרא, משנה,
גמרא, מדרש, וכן להתבודד אליו יתברך.
- ל' תתקלח . . . . . קלה
יעורר על שלום בית אمتי ואהבה והבנה הדדית.
- ל' תתקלט . . . . . קלו
יורה שלא לדאג כלל, והשם יתברך ישפיע עליהם שפע גדול לצרכי
החג, העקר לכבוד וליקר זה את זה, ולהשמר ממריבות ויכוחים.
- ל' תתקמ . . . . . קלו
יחזק מאד להמשיך בהפצת אור רבנו ז"ל, ולא להשבר משום דבר כלל.

- ל' תתקמא . . . . . קלז
 יֵאָחַל רַב נַחַת דְּקַדְרָשָׁה וְיִשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, בְּזָכוֹת גְּלוּי אֹר רַבְּנֵי וי"ל.
- ל' תתקמב . . . . . קלז
 יִחְזַק מְאֹד שְׁלֵא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַף אֶחָד, וְלֹא לִפְל בְּחִלְיִשׁוֹת הַדַּעַת, כִּי כָּל עֲנִין רַבְּנֵי וי"ל זֶה לְחִזָּק וְלַעֲוֹדֵד וְלִשְׁמַח אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא לְהַפְּךְ.
- ל' תתקמג . . . . . קלח
 מִכְּתָב הַמְּלֻצָּה לְחִתָּן לְעֹזְרוֹ בְּהוֹצָאוֹת הַחֲתָנָה, וְלִתְמָךְ בּוֹ מְכַל הַבְּחִינּוֹת.
- ל' תתקמד . . . . . קלח
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשְׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בּוֹ יִחְזָקֵן עַל גְּדָל זְכוּתָן לְהִיּוֹת מִקְרָבוֹת לְרַבְּנֵי וי"ל, וְיִבְאָר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת שֶׁל דַּעַת רַבְּנֵי וי"ל בְּכָל הַדּוֹרוֹת וּפְרָסוּמוֹ הַגְּדוֹל, עַל אִף עֲצַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְעִשׂוֹת צְחוֹק מְכַל דְּבַר רַבְּנֵי וי"ל, וְלְהַרְבּוֹת עָלָיו מִחֻלְקָת, וְיִסְפָּר עַל עֲצָמוֹ כִּי צַד זָכָה וְזוֹכָה לְגִלוֹת וְלִפְרָסֵם אֶת רַבְּנֵי וי"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ עֲצוּמָה וּבְדָמִים תִּרְתִּי מִשְׁמַע, וְגָדָל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲפוּבִים וְהַתְּלָאוֹת שֶׁעוֹבֵר מִן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּיִבְנָאֵל, אִךְ הוּא לֹא יִנּוּחַ וְלֹא יִשְׁקֹט, אֲלֵא יִמְשִׁיךְ בְּחִרוֹף נֶפֶשׁ לְגִלוֹת אֶת רַבְּנֵי וי"ל לְכָל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִקְרָבָן לְאַבִּיָּהֶם שְׁבַשְׁמִים.
- ל' תתקמה . . . . . קנא
 יִבְקֹשׁ דַּוִּיחַ מִהַקּוֹרוֹת בְּקַהְלָה, וְיִשְׁבַּח נִקְדַּת הַשְּׁמִיחָה, אֲשֶׁר בְּזָכוּתָהּ יִרְאוּ הַרְבֵּה יִשׁוּעוֹת.
- ל' תתקמו . . . . . קנא
 יוֹרָה לְהַשְׁלִים בֵּין בְּנֵי הַזּוּג, וְלֹא לְהַפְּנֵעַ לְסֵמ"ךְ-מ"ם, שֶׁכָּל רְצוֹנוֹ פְּרוּדִים וּמְחֻלְקָת.
- ל' תתקמז . . . . . קנב
 יִיעֵץ לְכֻלָּה, שְׁלֵא לְכַטֵּל אֶת הַשְּׁדוּף, חַס וְשְׁלוֹם, וּבִפְרָט שֶׁהַחֲתָן הוּא מִצְּלַח בְּגַשְׁמִי וּבְרוּחָנִי.
- ל' תתקמח . . . . . קנב
 יִבְשֹׁר שְׁבַתְכִנִּיתוֹ לְהוֹצִיא קוּנְטָרַס חֲדָשׁ "חֲתָנָה יָפָה", וְהוּא יִהְיֶה שִׁי לְחֲתָנַת הַנְּמַעֲנִים.
- ל' תתקמט . . . . . קנג
 יִשְׁמַח בְּהַחֲלַמַת הָאֵח, וְיַעֲוֹרֵר לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים מִמְּנוֹ וְתִבְרָךְ, וְלִחְזַק אֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת גְּדוּלָּה מְאֹד.

- ל' תתקנ . . . . . קנד
 יִכְרֹךְ בְּעֵינָיו הַדִּירָה, שְׂבֻזְכוֹת שְׂמוּשׁ רַבְנוּ ו'ל יִזְכֶּה לְהַרְחֵקָה גְּדוּלָה,
 וַיִּצְעַן בְּעֵינָיו קַפַּת חוֹלִים וְכוּ'.
- ל' תתקנא . . . . . קנה
 יֵאָחַז "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדֵת הַנִּכְדָה, וַיִּוֹדֶה עַל כָּל הָעֲזָרָה.
- ל' תתקנב . . . . . קנה
 יִבְקֹשׁ לְהַבְהִיר, שְׂמִי שְׂחַפֵּץ לְעַבֵד — תַּהֲיֶה לוֹ פְּרֻנְסָה, וְאִם אֵין חֲפָצִים
 לְעַבֵד, יִקְחוּ כַח עֲבוּדָה אַחֵר, וְלִכְל יָבוֹאוּ בְּטַעֲנוֹת.
- ל' תתקנג . . . . . קנו
 יוֹרֵה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן לְתַפְלָה בְּמַגִּין וְלִלְמוּד תוֹרָה וְהַתְּבוּדוֹת.
- ל' תתקנד . . . . . קנז
 יִבְקֹשׁ לְדַאֵג שְׂכָל הַנוֹדְרִים וּמְנַדְבִים לְבֵית-הַפְּנִסָת — יִשְׁלְמוּ נִדְבָתָם,
 כִּי הוּא אֵינּוּ יָכוֹל לְרַדֵּף אַחֵר כָּל אֶחָד וְאֶחָד.
- ל' תתקנה . . . . . קנז
 יִצְעַן לְהַשִּׁיג הַלְוָאוֹת וְכוּ' עַל מְנַת לְשֵׁלֶם אֶת הַתְּשֻׁלוֹם לְדִירָה, שְׂיֻכַּל
 הַנִּמְעָן לְהַכְנִס מַה שְׂיֻתֵר מֵהָר.
- ל' תתקנו . . . . . קנח
 יוֹרֵה לְהַתְחַזֵּק וְלִחְזַק וְלְעוֹדֵד אֶת שְׂאֵר הַנְּשִׁים וְלֹא לְהַשְׁבֵּר כָּלֵל, כִּי גְּדוּל
 אֲדוּנָנוּ וְרַב הַהוֹשִׁיעַ.
- ל' תתקנז . . . . . קנח
 יוֹדִיעַ שְׁלֹא יִתְקַיֵּם שְׁעוֹר בְּיוֹם שְׁנִי, עַקֵּב הָיִוֹת לוֹ תוֹר לְרוֹפֵא, וַיִּוֹרֶה
 לְהַתְחַזֵּק וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר כָּלֵל.
- ל' תתקנה . . . . . קנט
 יִחְזַק עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְלֹא לְרִיב כָּלֵל, כִּי הַשְׁלוֹם וְהַאֲהָבָה מְבִיאִים
 הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ הַבֵּית, וְלַהֲפֹךְ — לְהַפְּךְ, חֵס וְשְׁלוֹם.
- ל' תתקנט . . . . . קס
 יְעוֹרֵר עַל הַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם, וְלִשְׁמַח אֶת הָאִשָּׁה.
- ל' תתקס . . . . . קסא
 יֵאָחַז "מִזֵּל טוֹב" לְגִשׁוּאֵי הַזּוּג, וַיִּכְרֹךְ עַל הַבְּנָה וְעֲזָרָה הַדְּרִית, שְׁנֵה
 סוּד הַהֲצִלָּחָה.

ל' תתקסא . . . . . קסא
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בּוֹ יִבְהַיָּךְן שְׁנֵי יְסוּדוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל,
 וְהֵם: תְּפִלָּה וְאַמוּנָה, אֲשֶׁר תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, לִידַע שְׂאִין לָנוּ רַק הַבּוֹרָא
 יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְיִמָּה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלְלִי, וְעַל יָדָה
 נִמְתָּקִים כָּל הַדֵּינִים, וְאַמוּנָה מְבִיאָה לִידֵי סִבְלָנוֹת וְאַרִיכוֹת אַפִּים, לְסִבַּל
 כָּל הָעוֹבֵר וְלֹא לְרַטֵּן כָּלְלִי, וַיִּחְזַק עַל אַחַדוֹת וְאַהֲבָה וְצִנִּיעוֹת הָאִשָּׁה,
 אֲשֶׁר הִיא הַיְסוּד בְּטַהֲרֵת עִם יִשְׂרָאֵל, וְכִשְׁרוֹת הַמְּאָכְלִים, וּבִפְרֹט הַבָּשָׂר,
 אֲשֶׁר גַּם זֶה תְּלוּי בְּאִשָּׁה יוֹתֵר מִן הָאִישׁ, וְעַל כָּלֵם — לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה
 גְּדוֹלָה, אֲשֶׁר הִיא סוּד הַהֲצֻלָּה.

ל' תתקסב . . . . . קע
 יִבְקֹשׁ לְהוֹרוֹת לְבַחְוָרִים לְנִקּוֹת אֶת הַכְּפִינָסָה לִישִׁיבָה, כִּי אֵין הַשְּׂכִינָה
 שׂוֹרָה אֶלָּא בְּמִקּוֹם נָקִי.

ל' תתקסג . . . . . קעא
 יִרְגִיעַ הַנִּמְנַעַת, שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵר עָלֶיהָ וְדוֹאֵג לָהּ, וְהַעֲקָר צְרִיף
 לְפָנוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ כָּל צְרָכָיו.

ל' תתקסד . . . . . קעא
 יִבְהִיר, שֶׁהַחַיִּים קָשִׁים וּמְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ
 נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דָּבָר.

ל' תתקסה . . . . . קעב
 זֶהִיר שְׁלֹא לְהַכְּנִיס בְּאוֹלָם שׁוֹם מוֹצֵר שְׂאִינוֹ תַּחַת פְּקוּחֹו שֶׁל הָרַב...
קעג

ל' תתקסו . . . . . קעג
 יִבְהִיר מְדוּעַ אֵינוֹ לוֹקֵחַ לִישִׁיבָתוֹ יְלָדִים מִתַּחַת לְגִיל חֲמֹש־עֶשְׂרֵה, אֲבָל
 מֵעַל גִּיל זֶה הוּא מְכִיֵּן אוֹתָם כַּמָּה שָׁנִים שִׁיְהִיו מְבַגְרִים בְּנַפְשָׁם
 וּבְשִׁכְלָם. וְהַעֲקָר בְּחַנוּף, שֶׁהַהוֹרִים יְהוּוּ דֹגְמָא אִישִׁית חַיָּה לְיְלָדִים, וְאֵז
 בְּנֻדָּאֵי יִזְכוּ לְנַחַת.

ל' תתקסז . . . . . קעג
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהַתְּבוּדָרוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה הַיְמָנָה, וְאֵלְמָלֵא לֹא זְכִינוּ
 לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנֵנוּ ז"ל אֶלָּא לְקַבֵּל עֲצָה זוֹ, כְּכֹר הִיָּה כְּדָאֵי.

ל' תתקסח . . . . . קעה
 יִבְקֹשׁ אֶת הַמְּבַשְּׁלֵת לְאוֹלָם שֶׁתִּקַּח בְּשָׂר רַק מִהַשְּׂגָחַת הָרַב ... כִּי הַיּוֹם
 זֶה סִבְנָה גְּדוֹלָה, וְאֵם הִיא צְרִיכָה עֲזָרָה, יִשְׁלַחוּ לָהּ עֲזָרָה, הַעֲקָר שִׁיְהִיָּה
 כְּשֶׁר לְמַהֲדָרִין מִן הַמַּהֲדָרִין וְכו'.

- ל' תתקסט . . . . . קעו
 יבְהִיר, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַכְרִיחַ אִשָּׁה לַעֲשׂוֹת קְרַחַת, אֶלֶּא צְרִיכִים לְהַבְהִיר
 חֶמֶר אֶסּוּר גְּלוּי שְׁעָר, וְכָל אִשָּׁה בְּרִצּוֹנָה תַעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.
- ל' תתקע . . . . . קעו
 יִרְגִיעַ הַדָּרִים, שְׁבוּדָאֵי יִמְצֵא בְּעֵבוּר בְּנָם שְׂדוּף טוֹב, הָעֶקֶר לֹא לְדָאָג.
- ל' תתקעא . . . . . קעז
 יִבְקֹשׁ לְהַרְשׁוֹת לְבַחּוּרִים לִישׁוֹן בְּמַעוֹן, וְיִבְטִיחַ שֶׁהֵם יִשְׁמְרוּ עַל הַנְּקִיּוֹן
 וְהַסֵּדֵר.
- ל' תתקעב . . . . . קעח
 מִכְתָּב פְּלִי לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בִּיבְנֵאֵל, בּוּ יִזְהִירָם שְׁלֵא לְהַכְנִיס
 שׁוֹם מוֹצֵר בְּשׁוֹר לְאוּלָם הַשְּׂמֵחֹת, שְׂאִינוּ מִשְׁחִיטַת הָרֵב ... וְכֵן יִרְקוֹת
 וְשָׂאָר מוֹצָרִים, כִּי בְשָׂרוֹת הַמֵּאֲכָלִים זֶה הַיְסוּד בְּהַצְלַחַת הַיְלָדִים.
- ל' תתקעג . . . . . קעט
 יבְהִיר שְׂמֵפֵאת קֶצֶר הַזְּמַן, יוֹכֵל לְבוֹא לְבִקּוּר קֶצֶר רַק לַעֲשׂוֹת בְּרָכָה
 בְּבֵית הַנְּמָעָן, וַיֵּאֱחַל הַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.
- ל' תתקעד . . . . . קעט
 יִחַזֵּק עַל מַדַּת הַשְּׂמֵחָה וְהַפְּלָה בְּמַנְיָן, וְיִלְדִבֵּר דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה
 פְּרָטִית.
- ל' תתקעה . . . . . קפ
 מִכְתָּב פְּלִי לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנֵאֵל, בּוּ יִבְקֹשׂם לְצִאת לְצַדִּיקָה בְּעֵבוּר
 בֵּית-הַמְדַרְשׁ, כִּי הַהוֹצָאוֹת רַבּוֹת מְאֹד, וּמִי שֶׁיֵּצֵא, יִתְפַּלֵּל בְּעֵדוֹ בְּעַת
 חֲצוֹת.
- ל' תתקעו . . . . . קפ
 יִבְקֹשׁ לְלַמֵּד אֶת הַהֲלָכוֹת עִם שְׁנֵי הַחֲתָנִים וְכוּ', וְיִבְהִיר חֵד מִשְׂמֵעִית,
 שְׂאֲצִלוּ בְּאוּלָם אֵין הַכְּשֶׁר אַחֵר, רַק הַהַכְּשֶׁר שֶׁל ר' ... גְּרוֹ יֵאִיר.
- ל' תתקעז . . . . . קפא
 יוֹרָה לְכַבֵּד אֶת הַדָּרֵי הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר זֶה סוּד הַהַצְּלָחָה.
- ל' תתקעח . . . . . קפא
 יִשְׂבַּח הַנְּמָעָן שֶׁהֵלֵךְ לְצַדִּיקָה בְּעֵבוּר מוֹסְדוֹת תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן,
 וַיֵּאֱחַלוּ בְּזָכוֹת זֶה בְּרַב שְׂפַע מִן שְׂמֵיָא.

ל' תתקעט . . . . . קפג
 יודה לנמענת על עזרתה לחנוך ילדי ישראל לאמונה.

ל' תתקפ . . . . . קפג
 יורה לאשה לסייע לבעלה בלמוד תורתו, יען שעדין המשפחה קטנה,
 וראשו פנוי להתרכז בלמוד. ולאשה יורה לשמר על פריאותה
 ולהשתחרר מהלחץ.

ל' תתקפא . . . . . קפה
 ייעץ לשלם לדירה מה שחסר, שיוכלו להכנס לגור בה, והעקר
 שיתחזקו במדת הבטחון בהשם יתברך, ולא לפחד משום דבר.

ל' תתקפב . . . . . קפה
 ירגיע שלא לפחד כלל, כי הכל יסתדר על הצד הכי טוב.

ל' תתקפג . . . . . קפו
 יבהיר, אשר עקר ההצלחה בזה העולם זה על-ידי התבודדות, וחבל על
 כל יום שעובר בלי זה.

ל' תתקפד . . . . . קפז
 יורה לקנות את מדת הסבלנות, וזה על-ידי תפלה והתבודדות, אשר כל
 דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, זו הצלחה נצחית, שאין לתאר
 ולשער כלל.

ל' תתקפה . . . . . קפז
 יורה לכללה להיות שמחה על המתנה שקבלה מן השמים — חזן ירא
 שמים ובעל מדות וכו', וייעץ על מקום המתנה.

ל' תתקפו . . . . . קפח
 מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו ישבח את הקהלה ואנשיה,
 ויבקשם להתקבץ הלילה ולשמע הלכות החג מהרב ... וכן אחר-כך
 ישאר לדרש שידיבר דברים חשובים ונחוצים.

ל' תתקפז . . . . . קפט
 יבקש מהרב ... לבוא שעה לפני הדרשה, וללמד עם אנשי שלומנו
 הלכות הפסח, כי זה מאד נצרך.

ל' תתקפח . . . . . קפט
 יודה לנמען על הספרים שרכש בעבורו, ויאחלו מגורים ביבנאל,
 ויעוררו על שלום-בית, ולדון את האשה לכף זכות.

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

- ל' תתקפט . . . . . קצ
 יקנה למצא שדודך טוב לבת, ויחזק מאד.
- ל' תתקצ . . . . . קצא
 יבהיר, שְׁלֹדְעָתוֹ הַצֵּעַת הַמְּחִיר שְׁנַתֵּן הַקֶּבֶלֶן אֵינָה גְבוּהָה בְּיַחַס לְשׁוֹק,
 וְלִכֵּן שְׁיִרְאֶה לְשָׁמֵר עַל יַחֲסִים טוֹבִים וְלֹא לְהַסְתַּכְסֵּף עִם הַקֶּבֶלֶן.
- ל' תתקצא . . . . . קצב
 יאחל רב שפּע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּזִכּוֹת הַהַפְצָה.
- ל' תתקצב . . . . . קצג
 יאחל קְבֻלַּת עַל תּוֹרָה וְהַעֲבֹרַת עַל מַלְכוּת וְכוּ', וְיַעֲזֹר עַל הַתְּבוּדוֹת
 וְלַמּוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם.
- ל' תתקצג . . . . . קצד
 יחזק מאד, וְיֵאחַל מְצִיאַת דִּירָה קְרוֹב ל"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", הַעֲקָר לֹא לְפָחוּד
 כָּלֵל, וְלִהְרַגִּיל עֲצֻמוֹ לְבִקְשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר אֵז לֹא חָסַר שׁוֹם דְּבָר.
- ל' תתקצד . . . . . קצה
 יַעֲזֹר עַל קְבִיעַת עֵתִים לַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל חֲלָקֶיהָ, וְלַנֶּזֶל אֶת הַזְּמַן
 הַיָּקָר וְלֹא לְבִלּוֹת בְּשִׁטּוֹת.
- ל' תתקצה . . . . . קצו
 יַעֲזֹר עַל לַמּוֹד חֲמֹשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם בְּכָל יוֹם, וְלַגְרַם ח"י פְּרָקִים
 מְשֻׁנִּיּוֹת, וְלִהְתַּפְּלֵל בְּמַנְיֵן הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.
- ל' תתקצו . . . . . קצז
 יִבְקֹשׂ אֶת הַנִּמְעָן, שְׁלֹא לְהִתְעַרֵּב בְּמָה שְׁאִינוֹ שִׁיךְ לוֹ, אֲשֶׁר זֶה מְבִיא
 אַחֲרֵי-כֵן לְאֵי נְעִימִיּוֹת וְחֻבֵּל מְאֹד.
- ל' תתקצז . . . . . קצח
 יוֹרָה לְחֻלְק לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁפַע וְהִרְחִבָה גְדוּלָה, וְאֵת הַנּוֹתֵר לְחֻלְק עוֹד
 לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת וְאַבְרָכֵי הַכּוֹלֵל, כִּי הֵם עוֹסְקִים בְּעֶסֶק קְדוּשׁ, וּמַגִּיעַ
 לָהֶם כְּפֹל כְּפָלִים.
- ל' תתקצח . . . . . קצט
 יִבְהִיר לְנִמְעָן, שְׂאֵם חֲפֵץ לַעֲשׂוֹת בְּר־מְצוּהָ, נִשְׁאָר לוֹ פְּנּוּי רַק מוֹצְאֵי
 שְׁבֵת, כִּי בְּשִׁאֵר הַיָּמִים יִשְׁנֵן כְּבָר שְׁמֻחוֹת.
- ל' תתקצט . . . . . קצכ
 יְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַפְּצַת אוֹר רַבּוֹ ו"ל, וְיִיעֵץ עַל מוֹעֵד הַחֲתָנָה.

לא אֲלָפִים . . . . . קצח

יִוְרָה לְמִסֹּר אֶת הַמַּכְתָּבִים לְעֵדֶם, וּלְמַלֵּא הַשְּׁלִיחוֹת כְּלָפֵי הָאֲלֻמָּנָה.

לא א . . . . . קצט

יִוְרָה לְזוּג צְעִיר לְחִיּוֹת בְּאֵהָבָה וּבְשָׁלוֹם וּלְכַבֵּד זֶה אֶת זֶה, וְלִהְיוֹת לְעֹזֵר אִישׁ לְרֵעֵהוּ.

לא ב . . . . . ר

מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִבְקָשׁם לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם, וְיִוְרָה לְהַרְשֵׁם לְפָרוּזֵי־קִטִּים הַחֲדָשִׁים שְׁעוֹמְדִים לְבָנוֹת, כְּדֵי שְׁלַכְל אֶחָד תִּהְיֶה לְבִסּוּף דִּירָה מְשָׁלוֹ, וְיַעֲזֹרֵר לְבּוֹא לְדַרְשָׁה לְשִׁמְעַע מֵהַלְכוֹת הַחֵג הַנְּחוּצוֹת.

לא ג . . . . . רא

יִוְרָה לְחַלֵּק צְרָכֵי הַחֵג לְכָל מְלַמֵּד וּמוֹרָה כְּפֹל כְּפֹלִים, וְאֶת הַנוֹתֵר לְתַן לְאֲבָרְכֵי הַכוֹלֵל. וְיִרְגִיעַ שְׁלֵא לְדַאֵג בְּעִנְיַן הַחֲתֻנָּה שֶׁל הַבֵּן, כִּי הוּא דוֹאֵג לְצָרְכָיו.

לא ד . . . . . רב

יִרְגִיעַ הַנִּמְעָן שְׁלֵא יִפְתַּח מֵהַסֵּמ"ךְ־מ"ם, בְּאֲשֶׁר אֵינּוּ יָכוֹל לְקַפֵּחַ פְּרִנְסַת אָף אֶחָד, וּלְבִסּוּף יִהְיֶה סוֹפוֹ כְּכֹל רְשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל.

לא ה . . . . . רג

יִיעֵץ לְבַחֹר לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּדָה בְּכִי טוֹב, וְלֹא לְהִיּוֹת בְּרָרָן.

לא ו . . . . . רג

יַעֲזֹרֵד אֲלֻמָּנָה וַיִּנְחַמָּהּ, שְׁבַעֲלָה סִיִּם אֶת תְּקוּנֵי בְּזֵה הָעוֹלָם בְּזִמְנֵי קֶצֶר, וְלִכֵּן שֶׁתִּרְאֶה לְהַתְחַזֵּק, וַיִּאֲחַל לָהּ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּנִקְלָה.

לא ז . . . . . רד

יִקְנֶה שֶׁהַנִּמְעָן יִכַּנֵּס לְדִירָתוֹ מֵהַ שְׂיֹתֵר מֵהָר.

לא ח . . . . . רה

יִבְשֹׁר, שֶׁהַכוֹלֵל יִפְתַּח בַּחֲדָשׁ הַקְּרוֹב, וְיִקְנֶה שְׂיֵהָה תּוֹרֵם לְאֲרוֹן־קֶדֶשׁ וּבִמְהֵרָה וְאֲרוֹן סְפָרִים, וְיִוְכְלוּ לְלַמֵּד מִתּוֹךְ נִחְתֻרֵי וְהִרְחַבְתַּת הַדַּעַת.

לא ט . . . . . רה

יִוְכִיחַ זוּג שְׁלֵא לְרִיב בֵּינֵיהֶם, כִּי זֶה מְשַׁפִּיעַ לְרֵעֵה עַל הַיְלָדִים וְחַבָּל מְאֹד.

- לא י . . . . . רו
 יורה על שלום-בית, וכבוד הזולת, ולבצעל ייעץ ללמד בכולל ולנצל
 הזמן עתה כשהמשפחה קטנה, ולאשה יבקש להיות סבלנית, ואז
 השכינה תשרה בבית.
- לא יא . . . . . רז
 יבקש את הנמנען לפקח על חלקת המצרכים, ולחלק בשפע לכל אנשי
 שלומנו, ולמלמדים והמורות ולאברכי הכולל לחלק כפל כפלים.
- לא יב . . . . . רח
 יורה לגמור עם האולם, והעקר לא להתבלבל משום דבר, ולהפיץ מה
 שיותר ספרים.
- לא יג . . . . . רט
 יורה שלא להיות בררן, ואז זוכים למצא שדוף טוב, והעקר להתבודד
 אליו יתברך, וללמד ח"י פרקים משניות בכל יום.
- לא יד . . . . . סו
 יבהיר, אשר מדה טובה מרבה, ואם אדם מדבר שטיות כל חינו, וזה
 מלנה אותו עד יומו האחרון, על אחת כמה וכמה כשאדם רגיל בשיחות
 ותפלות אליו יתברך, זה לו למליץ טוב לנצח.
- לא טו . . . . . רי
 יברך בזכות השלום-בית, שיזכו לילדים בריאים וצדיקים.
- לא טז . . . . . ריא
 ייעץ לנסע לירושלים ולקחת בתיק "לקוטי-מוהר"ן", והשם יתברך
 ישמר אותם מכל רע.
- לא יז . . . . . ריב
 יבהיר, אשר בזה העולם עובר על כל אחד צרות ונסיונות קשים ומרים,
 ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר.
- לא יח . . . . . ריג
 ישבח הנמנען שעוזר בענין הקבלן, וימנה לזכות לבנות עוד דירות
 לאנשי שלומנו החפצים לבוא ולדור במקום תורה.
- לא יט . . . . . ריז
 יבשר לנמנען שזכה לחתן ירא שמים, ויבדאי בקרוב יזכה לבשורות
 טובות גם אצל הבת, העקר לבקש את הקדוש-ברוך-הוא.

- לא כ** . . . . . רבי
 יורה לקנות מדת הסבלנות ולהיות בשמחה, ואז זוכים לעבר על הפל.
- לא כא** . . . . . ריג
 יבהיר שהצעת המחיר אינה מגזמת וכו', ויבקש לטפל בענין הרכב של האלמנה.
- לא כב** . . . . . ריג
 יוכיח הנמען שנהג בטפשות, וגרם לו נזק ובושות, ויבקשו שלא לנהג כך להבא, ויורהו להרבות בהתבודדות ולטהר מחו ומחשבתו.
- לא כג** . . . . . ריד
 יחזק הנמען שעוסק בחנוף ילדי ישראל, אשר עבודתו קדושה מאד ואחראית לדור העתיד של עם ישראל, ובזכות זה יזכה לבן זכר, ויבדאי לא יעזבהו השם יתברך.
- לא כד** . . . . . רטו
 מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יבקשם שלא לקנות בחנות מכלת שלא מכרה את החמץ אצל הרב ... כי עלולים להפשל בחמץ שעבר עליו הפסח.
- לא כה** . . . . . רטו
 ישבח הקונטרס "צדקה תציל", ויאחל למדפיסים שכל חיייהם יעסקו בהדפסה, אשר אין דבר גדול מזה, כי אלו הספרים מחזקים ומעודדים ומשמחים את נשמות ישראל השבורות.
- לא כו** . . . . . רטז
 יוכיח אברך צעיר שיקח עצמו בידיים וישתנה לטובה, ויעסק בתפלה והתבודדות, ולהתפלל במנין ערב ובקר וצהרים, ולהפגס לבית-הפנסת עם כובע ומעיל עליון, ולהתקשר לתלמידי "היכל-הקדש", ולעסק עמהם בעבודת השם.
- לא כז** . . . . . ריז
 מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יחזקם להיות פלים לקבל את האורות שמאירים בליל הסדר, והפלי הוא צדקה וחסד, ולהחזיק עצמם באהבה ואחדות, ולא לתן לשטן לעשות פרוידים ביניהם.
- לא כח** . . . . . רכא
 יאחל למשפחה שהגיעה לגור ביבנאל "ישוב טוב", והצלחה ברוחני ובגשמי.

- לא כט** . . . . . יעורר על נקדת השמחה, אשר זו הגאלה, ולהפך — העצבות והמרירות זה החמץ שצריכים לבערו.
- לא ל** . . . . . ישבח הנמען על החוברת "פסח" שהוציא בעבור הילדים, אשר זה מחנך ומלמד ומעניק הרבה, ויפליג במעלת המלמדות, אשר זו עבודת קדש הקדשים.
- לא לא** . . . . . יבהיר היטב, שכל מגמתו להרבות בשלום ובשלנה, והוא נגד כל מיני אלימות, חס ושלוש. אף שהסמ"ך-מ"ם מתנפל וכו', אף אין דרכנו להשיבו כגמולו.
- לא לב** . . . . . ידבר שוב בענין חלוקת המוצרים למטפלות לכבוד החג, ויחזק אודות הבן, שבודאי יכולים לפעל בעבורו בליל הסדר, ולבקשו יתברך כל מה שצריכים.
- לא לג** . . . . . יבהיר, דברי רבנו ז"ל, אשר על-ידי ודוי דברים יוצאים העוונות מהעצמות, והעקר להיות בשמחה, אשר היא רפואה לכל.
- לא לד** . . . . . יבהיר, אשר צריכים להאמין בצדיק עם דעת, כדי שלא יפלו מהאמונה, ואשרי מי שזוכה להיות מקרב אל צדיק כזה, שהוא נכלל באין סוף ברוך הוא, ומוסר את כל הכבוד אליו יתברך.
- לא לה** . . . . . ישאל לנמענת אם חסר להם משהו לצרכי החג, ויבקשה להיות סבלנית כלפי בעלה, ויאחל רק טוב בחיים.
- לא לו** . . . . . יבהיר, אשר העקר צריכים בזה העולם סבלנות, שנובעת מאמונה, וכל החיים מלאים נסיונות קשים, אשר מטרתם למצא את הבורא יתברך שמו בתוך פרטי הבריאה, ולהיות מקשרים אליו.
- לא לז** . . . . . יורה להתחזק במדת השמחה, ולעקר את העצבות והמרירות, אשר זה בחינת מצה — גלוי אלקות, שמחה ודבקות אמיתית.

- לא לח** . . . . . רל
 יִיעֵץ שְׁלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְלִמְצֹא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶפְלוּ בַּמַּצְבִּים
 הַכֵּי קָשִׁים, וְלִהְסֵתֶפֶל עַל אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט.
- לא לט** . . . . . רלא
 מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנֵאֵל, בּוּ יִבְקָשׁם לְקַבֵּל כָּל תּוֹשֵׁב חֵדֶשׁ
 שְׁמַגִּיעַ לְגוֹר בְּסֶבֶר פָּנִים יְפוֹת, וְכֵן לְשֹׁמֵר שְׁלֹא יִכְנָסוּ כָּל מִינֵי תַמְהוּנָיִים
 לְקַהֲלָה, וְלִהְשָׁגִיחַ עַל הַיְלָדִים עִם מִי מִתְחַבְּרִים.
- לא מ** . . . . . רלג
 יִרְגִּיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה גִּצְחִית שְׂאִין
 לְשַׁעַר כְּלָל.
- לא מא** . . . . . רלד
 יִשְׁבַּח הַנִּמְעָנֶת שֶׁסִּפְרָה שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה, שְׁנָה יְסוּד הַצְּנִיעוּת, כִּי גְלוּי שְׁעַר
 בְּאִשָּׁה זֶהוּ עוֹן חָמוּר מְאֹד.
- לא מב** . . . . . רלז
 יִיעֵץ לְהַפְגִּס לְכוֹלָל, וְלִקְבֹּעַ שֵׁם שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּתוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְיוֹרָה
 עַל שְׁלוֹם בֵּית וְהִבְנָה הַדְּרִית.
- לא מג** . . . . . רלה
 יִנַּחַם אֲבֵרֶךְ שְׁנֵגֶב כְּסָפוֹ, וְיִבְהִירוּ שְׁלֵעֵתִים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ פּוֹרֵעַ בְּמִמּוֹן,
 וְזֶה עֲדִיף מֵאֲשֶׁר לְשֵׁלֵם בְּנִפְשׁוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, אִף אִיף שְׁלֹא יִהְיֶה צְרִיכִים
 לְשֹׁמֵר עַל הַמִּמּוֹן, וְלִרְאוֹת שְׁלֹא לְהַפְקִירוֹ.
- לא מד** . . . . . רלו
 יִפְלִיג בַּמַּעֲלַת הַדְּבָקוֹת בּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְזֶה אֵלָא עַל-יְדֵי
 תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.
- לא מה** . . . . . רלז
 יִבְהִיר שְׂאִין לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאִף אֶחָד, וְלִכְסוֹף יִזְכָּה לְנִצָּחַת, וְהַשׁוֹנְאִים יִפְלוּ
 תַחְתָּיו, וְיִמָּה שְׁזָכָה לְחֹטֵף בְּכָל יוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצָּחִי, זֶה יִשְׂאָר לוֹ לְנִצָּחַת.
- לא מו** . . . . . רלח
 מִכְתָּב כְּלָלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוּ יִבְהִירֵן סוּד חַג הַפֶּסַח, שְׂאֵזוּ זְכִינוּ
 לְהִגָּאֵל מִמַּצְרַיִם, הִינּוּ מִמַּצְרַיִם, לְהַכִּיר אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כִּי עָקַר
 הַגְּלוּת זֶה חֶסְרוֹן הַדַּעַת, וְהַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׁה רַבָּנוּ, הוּא

תָּכֵן הַעֲנִינִים

מְכַנִּים בְּנוֹ אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת לְהַכִּיר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וּמַחְדִּיר בְּנוֹ
אֲמוּנָה לִידַע שֶׁהַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְמִילָא עוֹבְרִים בְּנֶקֶל אֶת כָּל נִסְיוֹנוֹת
הַחַיִּים וּתְלֹאוֹתֵיהֶם.

לא מז . . . . . רמח

יְבַהִיר, שְׁאִינְנוּ חֲפִץ לְהִתְעַרֵּב בְּד' אֲמוֹת שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, וְחַנּוּיֹת
שְׁמָכְרוּ אֶצְלוֹ אֶת הַחֲמִץ, אִינְנוּ יְכוּלִים לְסַמֵּךְ עַל כָּךְ, וְלִכְן לֹא נוֹכַל
לְהַכְנִס לְקִנּוֹת שֵׁם.

לא מח . . . . . רמט

יְבַקֵּשׁ לְמִסַּר שְׁנֵי מַכְתָּבִים לְזוּג, עַל מְנַת לְמַנַּע גְּרוּשִׁין. וְיְבַהִיר כַּמָּה
מִסְכָּן לְקִנּוֹת בְּשֵׁר שְׁאִין לוֹ הַכָּשֵׁר מְהֵדָר מִן הַמְהֵדְרִין.

לא מט . . . . . רמט

יְבַהִיר לְבַעַל חֲנוּת, שְׁכָל מוֹצֵר שְׁמוּכָר בְּחֲנוּתוֹ, מְחַיֵּב שְׂיֵהִיָּה לְזֶה הַכָּשֵׁר
שֶׁל בְּד"ץ מִסְמָךְ וְכו', וְלֹא סֵתָם הַכָּשֵׁר, 'רַבְנוֹת'. וְאִם יִצְיָתוּ לְזֶה, בְּנֻדְאֵי
תִּהְיֶה לָהֶם הַצְּלָחָה גְּדוּלָה.

לא נ . . . . . רנ

יְתַפַּלֵּל עַל הַשְּׁמוֹת שֶׁקִּבַּל לְתַפְלָה, וַיֵּאחַל רְפוּאָה שְׁלֵמָה גַּם לְנַמְעָנָת.

לא נא . . . . . רנא

יִוְרָה לְהַרְבוֹת בַּתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִוְכְלוּ לְגַמֵּר לְשֵׁלֶם עַל הַדִּירָה,
וְלְהַכְנִס לְגוּר בַּהּ. וּבִפְרָט בְּחַג הַפֶּסַח, אִזּוֹ יְכוּלִים לְפַעַל אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל
מַה שְׂצָרִיכִים.

לא נב . . . . . רנא

יְבַקֵּשׁ לְשַׁלַּח חֲבִילָה עִם צָרְכֵי הַחַג לְאִיזוֹ מִשְׁפָּחָה נִצְרָכָת.

לא נג . . . . . רנב

יְרַגִּיעַ אִשָּׁה הָרָה, וַיֵּאחַל לָהּ לְדַהּ בְּנֶקֶל, וְהַעֲקָר שֶׁתִּקְנֶה מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת,
כִּי אֵין זֶה יַעֲצָה לְהַשְׁבֵּר מִכָּל דָּבָר.

לא נד . . . . . רנב

יִוְרָה לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בַּיִת, וְלֹא לְרִיב, וְלָדוֹן אֶת הָאִשָּׁה לְכַף זְכוּת, וּלְפִיִּס
אוֹתָהּ, כִּי רַבְנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בַּיִת.

לא נה . . . . . רנד

יְבַהִיר, אֲשֶׁר כָּל רְצוֹנוֹ לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְנוּ ז"ל, וְיִבְנֶאֱל הוּא מְקוּם

נִפְלָא בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, שְׁמִסְגָּל לְחַנוּף הַיְלָדִים וּלְחַתֵּן סָמוּךְ לְפָרְקָם
וְכוּ'.

לא נו . . . . . רנה

יְחֻזַּק עַל עֵינַי הַפְּרָנְסָה, שְׁדִיקָא מִן הַצָּפוֹן תְּבֹא פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעָה, וַיְבַהֵיר
זְמַמַּת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׁבָא פְּאֵלוֹ לְשִׁלּוּם, וְכָל כְּנֻנָתוֹ לְגֵרֶם הָרֶס בְּקַהֲלָה,
וְלִכֵּן אָנוּ אֵינָנוּ רוֹצִים עֵסֵק אֶתוֹ וְעַם אֲנָשֵׁיו.

לא נז . . . . . רנז

יִשְׂבַּח הַנִּמְעָנָת שְׁעוֹסְקַת בְּגַמְלֵלוֹת חֲסָדִים, וְטוֹב יוֹתֵר עֲזָרָה בְּצָרְכֵי מְזוּן
מִכֶּסֶף, כִּי הַכֶּסֶף מִתְבַּבֵּז. וַיַּעֲוֹרֵר לְחֻזַּק אֶת גְּשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

לא נח . . . . . רנח

אֲחַל בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת וְלֹא לְפָחַד, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

לא נט . . . . . רנח

יִרְחִיק מִן הַעֲצָבוֹת וְהַדְּפֹאוֹן, שְׁזָה חֲמִץ גָּמוּר, וְלִקְנוֹת מִצָּה, שְׁזָה סוּד
הַדְּעַת גְּלוּי אֱלֻקוֹת.

לא ס . . . . . רס

יִוָּדָה לְנִמְעָנָת עַל עֲזָרְתָהּ לְמִשְׁפָּחוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְצָרְכֵי הַחֵג, וַיֶּאֱחָלָה
כָּל טוֹב מִן שְׁמַיָא.

לא סא . . . . . רסא

יְבַהֵיר, שְׁכָל הַצָּרוֹת שְׁקוֹרוֹת עֲתָה, זֶה מִחֲמַת שְׁנֵאת חֲנָם, אֲשֶׁר בְּעֵטְיוֹ
שֶׁל עוֹן זֶה גַם חָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וַעֲדִין מְרַקֵּד בֵּינָן.

לא סב . . . . . רסא

יַעֲזֵז לְבַחוּר מַה לַּעֲשׂוֹת לְרִפּוּאֲתוֹ, וַיֶּאֱחָלוּ רִפּוּאָה שְׁלָמָה בְּגַשְׁמֵי
וּבְרוּחָנֵי.

לא סג . . . . . רסב

יְחֻזַּק לְקִרְאֵת חַג הַפֶּסַח, לְנִקּוֹת עֲצָמֵנוּ מִן הַחֲצִץ שְׁכַתוֹכֵנוּ, שְׁזָה הַכַּעַס
וְהַעֲצָבוֹת, וְלִזְכוֹת לְמִצָּה — מַחֲיִין עֲלִיוֹנִים וְדִבְקוֹת הַבוּרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ.

לא סד . . . . . רסג

יְבַהֵיר, אֲשֶׁר כָּל הַקּוֹרָה עִם הָאָדָם זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ, וַיְכַפֵּי שֶׁהוּא מְגַהֵיג
אֶת הָאָדָם — עֲלִיוֹ לְשִׁמַּח וְלִקְבַּל בְּאֵהָבָה.

- לא סה** . . . . . רסד
 יִעֵץ לְהִרְשֵׁם לְפָרוּיִקְטִים הַחֲדָשִׁים, שְׁתֵּהֶיּה לָהֶם דִּירָה מְשֻׁלָּהֶם, וְלֹא
 יִצְטָרְכוּ לְגוֹר בְּשִׂכִירוֹת.
- לא סו** . . . . . רסד
 יִרְגִיעַ בַּחוּרָה, שְׁבֹדָאֵי זְמַן לֵה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֲתָן טוֹב וִירָא שְׁמַיִם.
- לא סז** . . . . . רסה
 מִכְתָּב כָּלְלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּיִבְנָאֵל, כּוּ יִבְקָשֶׁם לְבוֹא הַלֵּילָה לְבֵית-
 הַמְדָרָשׁ לְשִׁמְעַ עֲנִינִים חֲשׁוּבִים לְכָל הַקְהֵלָה, וּבִכְפָּרֵט בְּעֲנִינֵי חַג הַפֶּסַח.
- לא סח** . . . . . רסה
 יֵאָחַל "מִזֵּל טוֹב" לְהַלְדָת הַבֵּן, וְרַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמָּנוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי
 חֲלָצִיָּהֶם.
- לא סט** . . . . . רסו
 יוֹרָה לְנֹצֵל אֶת לַיִל הַסֵּדֶר בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה, כִּי כְּפִי שְׁמִתְנַהֲגִים בְּלַיִל
 הַסֵּדֶר — כִּךְ מִתְנַהֲגִים כָּל הַשָּׁנָה.
- לא ע** . . . . . רסז
 יוֹרָה לְשִׁמּוֹר מְאֹד עַל הַדְּבוּר בְּלַיִל הַסֵּדֶר, וַיַּעֲזֹרֵר עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה וְעַל
 כְּבוֹד חֲמִיו וְחֲמוּתוֹ, שְׁבִזָּה תְלוּי כָּל הַשְּׁלוֹם-בֵּית.
- לא עא** . . . . . רסט
 יִשְׁמַח עַל שְׁהִנְמָעַן מִצִּיתוֹ, וּבִכְפָּרֵט בְּעֲנִינֵי הַשְּׁעָר, וַיִּקְוֶה לְבִשׁוּרוֹת טוֹבוֹת.
- לא עב** . . . . . רסט
 יֵאָחַל חַג כְּשֶׁר וְשִׁמְחָה, וְרַב נַחַת.
- לא עג** . . . . . ער
 יִחְדִיר אֲמוּנָה פְּשוּטָה כּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר עַל יְדָה עוֹבְרִים עַל הַכֹּל, הָעֶקֶר
 לֹא לְפָחוּד כָּלְל.
- לא עד** . . . . . ער
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהִפְצָּה, וַיֵּאָחַל הַרְיוֹן קַל וְלִדָּה קֵלָה.
- לא עה** . . . . . רעא
 יֵאָחַל "מִזֵּל טוֹב" לְרָגֵל הַנְּשׂוּאִין, וַיִּבְהִיר, שְׂאָף שְׁלֵא הָיָה בְּגוּפוֹ עִמָּהֶם
 בַּחֲתָנָה, אֲבָל בְּנַפְשׁוֹ וּבְרוּחוֹ שְׁמַח בְּשִׁמְחָתָם.

לא עו . . . . . ערב
 יורה לחלק את כל המכתבים ששלח ולמסרם ליַעֲדָם.

לא עז . . . . . ערב
 יְעוֹרֵר על שמחת חג הפסח, שְׁאֲנוּ זֹכִים לֶאֱכֹל מצה שהוא מֵאֵכֵל שֶׁל אַמוּנָה וּרְפוּאָה, יוֹרֵה על צְנִיעוֹת הָאִשָּׁה, וְלִהְזַהֵר מְאֹד בְּגִלּוּי שְׁעָר, אֲשֶׁר זָהוּ עוֹן חֲמוּר מְאֹד.

לא עח . . . . . רעד
 יחזק על קדשת ליל הסדר, שְׁאֵז אֶפְשֶׁר לִפְעֹל כֹּל מֵה שְׁרוּצִים, וְכִמו שְׁכָתוּב: "וְכֹאן הֵבֵן שׁוֹאֵל", שֶׁהֵבֵן שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כֹּל צָרְכָיו, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לוֹ.

לא עט . . . . . ערה
 מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יחזקם לנצל את הלילה הקדוש ליל הסדר, ולבקש כל צרכם בגשמי וברוחני, ולהרבות באחדות ואהבה, כי האתנה והרעות זה היסוד אצל עם ישראל, וכן רבנו ז"ל צִוּנו לְהִתְאַחַד יחד וְאָמַר: הָעוֹלָם רְאוּי שִׁיתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֱהָבָה שִׁיְהִיָּה בֵּינֵינוּ, יוֹרֵה לְשַׁמֵּר עַל הַיְלָדִים הַיְכֵן מִסְתוֹכְבִים, יַעַן כִּי הֵם יְמֵי חַפְשׁ, וְחֲנוּךְ הַיְלָדִים זֶה בְּבַת עֵינֵינוּ.

לא פ . . . . . רעו
 ילפן מה לעשות, עקב ההסתות שמסיתים אנשי רשע נגד אנשי שלומנו, וְחָבֵל מְאֹד, וְיִקְוֶה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִצְאוּ כְּבוֹר מֵהַגְלוֹת, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת כְּבִינָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וְהַקְרֵבֶת קִרְבֵּן פֶּסַח.

לא פא . . . . . רעז
 יתנה צערו מרשעת הסמ"ך-מ"ם, שְׁכָל מְגַמְתוֹ לְעַקֵּר כֹּל דְּבַר שֶׁבְקִדְשָׁה, וְהִבִּיא עֲתָה שׁוֹחֵט רִיק וּפּוֹחֵז לְשַׁחַט בְּחֻנָּם, הַעֲקֵר לְשִׁבְרֵי אֶת הַשׁוֹחֵט מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁהוּא יֵרָא שְׁמִים צְדִיק וְתַמִּים. אֵךְ לֵה' הַתְּשׁוּעָה, וְאֲנוּ נִבְנָה פֹה "עִיר בְּרִסְלָב" עִם אֲלֵפֵי מִשְׁפָּחוֹת בְּמֵלֵא מוֹכֵן הַמְּלָה, וְאִין לְפָחוּד מֵאֵךְ אֶחָד.

לא פב . . . . . רעח
 מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים, בו יבקשם לעזור לצאת מהחובות שֶׁנִּקְלַע אֲלֵיהֶם בְּעַקְבוֹת בְּנֵית הַפּוֹלֵל וְהַיְשִׁיבָה, וְיִהְיֶה אֲסִיר תּוֹדָה לְכָלֶם.

- לא פג** . . . . . רעח
 יחזק הנמען שהסמ"ך-מ"ם התנכל אליו, אף יורהו שלא להתפחד
 מהרשע הזה, שבודאי יפל נפילה אחר נפילה, ואנו נעלה מעלה מעלה.
- לא פד** . . . . . רעט
 יאחל רפואת הנפש והגוף גם יחד.
- לא פה** . . . . . רעט
 ישמח לשמע אף עבר החג, ויבשר שבתכניתו לבוא לחג השבועות.
- לא פו** . . . . . רפ
 יחזק מאד, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ויקנה להיות בחתנה אצל
 הנמען.
- לא פז** . . . . . רפא
 יחזק במדת הבטחון, ולא לירא ולפחד כלל, הן אמת שהחיים מלאים
 נסיונות, אף עקר גדלת בר ישראל שמחזיק מעמד ואינו נשבר.
- לא פח** . . . . . רפב
 יורה לזוג להשלים ביניהם, וכשיבוא לארץ ישב וידבר עמהם, וישר
 את כל האי הבנות, וירחיקם ממחשבות של גרושין, שאין זה פתרון.
- לא פט** . . . . . רפב
 יחזק מאד באמונה פשוטה ולא לפל בדתו, כי עקר גדלת בר ישראל
 כשזוכה להחזיק מעמד, וזאת על-ידי שמכניס במחו שכל הקורות עמו
 זה מאתו יתברך, ושום דבר אינו נעשה מעצמו.
- לא צ** . . . . . רפג
 ייעץ שלא להגיע אליו לארצות-הברית, כי במילא הוא מגיע לחג
 השבועות, ויאחל אודות השדוף, שילך על הצד הכי טוב.
- לא צא** . . . . . רפד
 יכתב בענין שדוף שזה חיובי מצד הבחור, וייעץ העקר להיות בשמחה
 אשר היא רפואה לכל.
- לא צב** . . . . . רפד
 יחזק על אמונה פשוטה, אשר היא תביא לסבלנות, שעל ידה עוברים
 על הכל.

- לא צג** . . . . . רפד
 יזכיר הנמען שגגרש את אשתו, ויזהירו שילך תכף לטפול פסיכיאטרי,
 וכן שיחזיר את אשתו חזרה, אחרת אינו מקבלו לקהלה.
- לא צד** . . . . . רפו
 יבהיר, שכל הפאבי וגלים באים לרמז על פרנסה לקויה ושלום-בית
 לקוי, ויורה לשוב בתשובה להשלים ביניהם, ולרחק ממריבות, ובזכות
 זה תהיה להם פרנסה, ויזכו לרפואה שלמה.
- לא צה** . . . . . רפו
 מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יבקשם לבוא הלילה לדרשה
 שיש לו לדבר בעניני דיומא.
- לא צו** . . . . . רפז
 יעורר אשה על מדת הצניעות, אשר זה יסוד האשה, ובזכות צניעות
 הנשים זכו להגאל ממצרים.
- לא צז** . . . . . רפט
 יחזק מאד על אמונה פשוטה, אשר בהעדרה באים חלאים רעים, ויעורר
 לשמח באכילת מצה, שזה גלוי אלקות, ובכל לעיסה לועסים כביכול
 אלקות, ובזה נעשה יחוד אפין באפין.
- לא צח** . . . . . רצ
 יישר את ההדורים בין הנמען לשכנו, ויבקש שלא לעשות גדר ביניהם,
 אלא לחיות באהבה ובהבנה הדדית.
- לא צט** . . . . . רצא
 ייעץ אודות שדוף, שאם יש בעיה רפואית לבחור, לא כדאי ללכת על
 זה, והקדוש-ברוך-הוא נזמין במהרה זויג הגון.
- לא ק** . . . . . רצב
 יבשר שהיות שמגיע ל"ג בעומר, יוכל לעשות חנכת הבית אצל הנמען,
 שזה עתה נכנס לדיירתו.
- לא קא** . . . . . רצב
 יודה לנמען שדאג לתרומות בעבור בית-המדרש, ויברכו ויאחלו.
- לא קב** . . . . . רצג
 יעורר לתרם בעבור בנית בית-המדרש, שזו טובה לכל אנשי שלומנו,
 ואודות הבן יאחל רב נחת.

לא קג . . . . . רצד

מִכְתָּב כָּלִי לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יְבַהֵרֵם מֵעַנְיַן הָאֶרֶת הַפֶּסֶחַ
שֶׁהִיא יִצְיָאת מִצְרַיִם, שֶׁזֶה הָאֶרֶת רַבְּנוּ וְ"ל, שְׁמוּצִיא אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲתָנוּ
מִהַמְצָרִים שֶׁנִּפְל אֵלָיו. וְזֶה מֵה שֶׁהַחֲדִיר מֹשֶׁה רַבְּנוּ הַגּוֹאֵל הָרֵאשׁוֹן לְעַם
יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, אָמוּנָה בְּרוּרָה וּמִזְכֶּכֶת, לִידַע שְׂאִין בְּעוֹלָם מִי שֶׁיַּעֲזֹרֵם
רַק הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְהִדְיָעָה הַזֹּאת הִיא יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְעַל יְדֵהָ
זְכוּ לְהַגָּאֵל מִמִּצְרַיִם. וְכֵן נַעֲשֶׂה בְּכָל יוֹר וְדוֹר.

לא קד . . . . . שטו

יּוֹכִיחַ הַנִּמְעָן עַל שְׂמִתְחַמֵּק מִמֶּנּוּ, וְאִינוּ חֲפִיץ לְהִיּוֹת לְאַחִיסְמָךְ, וּבִפְרֹט
שְׂמִתְחַזְקִים אֶת בְּנוֹ עַל אֵף הַקָּשִׁי בְּדַבָּר, וְאִינוּ מְפִיר טוֹבָה כָּלֵל לְאַשֶׁר
עוֹשִׂים בְּעַבּוּר.

לא קה . . . . . שטז

יּוֹכִיחַ הַנִּמְעָן שֶׁיִּרְאֶה לְהִיּוֹת לְעַזֵּר, וּבִפְרֹט שְׂקַבֵּל כָּל-כָּף הַרְבֵּה טוֹבוֹת
הוּא וְיִלְדִיו וְכָל מִשְׁפַּחְתּוֹ.

לא קו . . . . . שטז

יּוֹרָה שְׁלֵא לִפְלֵי בִיאוּשׁ וּבְמִרְהָ שְׁחוּרָה, אֲלֵא לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּכָל
הַנְּסִינּוֹת הַקָּשִׁים וְהַמְרִים. וְהַעֲקֹר לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתְּבוֹדֵד
לְפָנָיו בְּכָל יוֹם, וְאֵז זוֹכִים לְנִסִּים.

לא קז . . . . . שיז

יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הַנִּמְעָן מִמֵּה שֶׁעוֹבֵר מִבְּנוֹ, וְהַעֲקֹר לְהַתְּפַלֵּל עָלָיו, כִּי מֵה
שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת שׁוֹם דְּבָר אִינוּ פּוֹעֵל.

לא קח . . . . . שיח

יִבְקֹשׁ לְהוֹצִיא מִיְבִנְאֵל תִּכְךָ-וּמִיָּד בַּחוּר שְׁסוֹבֵל מִבְּעִיּוֹת נְפִשׁוֹת, וְיַעֲזֹר
עַל שְׁלוֹם-בֵּית וּכְבוֹד הָאֵשָׁה.

לא קט . . . . . שיח

יְבַהֵר, אֲשֶׁר אִינְנוּ צְרִיכִים מְאֹד, אֲלֵא אֶת רַבְּנוּ וְ"ל וְלְהַפִּיץ אֶת אוֹרוֹ,
אֲשֶׁר רַק בְּנֵה תְלוּיָהּ הַגָּאֵלָה, וּמְשִׁיחַ יִכְבֹּשׁ אֶת הָעוֹלָם בְּדַעַת רַבְּנוּ וְ"ל.

לא קי . . . . . שיט

יִשְׂמַח בְּשִׂמְחַת הַנִּמְעָן שֶׁחָתַן אֶת בְּנוֹ, וּיִקְנֶה לְגִדְל וְלְחַנּוּךְ אֶת שְׂאֵר אֲחָיו,
יּוֹרָה לְשִׁמּוֹר עַל חַנּוּךְ הַיְלָדִים עִם מִי הֵם מִתְחַבְּרִים, כִּי הַדּוֹר מְסַכֵּן
מְאֹד.

- לא קיא** . . . . . ש**כ**
 ייעץ את מועד הבר-מצוה, ויחזק על שלום-בית והבנה הדדית.
- לא קיב** . . . . . ש**כא**
 יאחל לנמען לעבר לגור בדירה שלו, והעקר לקיים דברי רבנו ז"ל ולכבד איש את רעהו, כי איש ואשה זכו — שכינה ביניהם.
- לא קיג** . . . . . ש**כא**
 ייעץ לבנות על הגג, ויוכלו להשכיר את זה פיחידת דיור, וזה יהיה עוד מקור פרנסה.
- לא קיד** . . . . . ש**כב**
 יודה לנמענת שעוזרת לגבות את השכר למוד, ויאחל לה בזכות זה, שבנה ישוב בתשובה.
- לא קטו** . . . . . ש**כג**
 יורה שתכף אחר החג להתחיל ללמד בערב את הפתה של הרב... שהיא טובה מאד, וצריכים להשקיע בהם כראוי, ולילך עמם ברכות ולא ביד תקיפה.
- לא קטז** . . . . . ש**כה**
 יורה להתחתן תכף-וימיד, ולשמר שבת, אשר זה מביא ברכה והצלחה.
- לא קיו** . . . . . ש**כו**
 יורה לכבד את האשה ולדונה לכף זכות, ולהודות לפניו יתברך על האשה הנפלאה שחננו.
- לא קיח** . . . . . ש**כז**
 יורה לאשה לכבד את בעלה ולדונו לכף זכות, ולא לריב ביניהם.
- לא קיט** . . . . . ש**כז**
 יורה לעורר את אנשי שלומנו לנדב לבנית הבית-מדרש, אשר אין מצוה גדולה מזו.
- לא קכ** . . . . . ש**כח**
 יבהיר, שמתר לכתב דברי תורה בחל המועד, כי הוא דבר האבד, ויאחל לו שהשם יתברך ימלא חסרונו, רק לא להתבלבל ולא לפחד פלל.
- לא קכא** . . . . . ש**כט**
 יבהיר מצב הנער בדור הזה, וברוך השם ביבנאל במוסדות שלנו המצב

תִּכְן הָעֲנִינִים

מַעֲלָה, וּמִשְׁתַּדְּלִים לְהַעֲנִיק אֶת הַחֲנוּךְ הַטּוֹב בְּיֹתֵר, וְלִשְׁמֹר אֶת הַיְלָדִים
מִחַטָּא.

לֹא קִבַּב . . . . . שֶׁל
יֹכִיחַ הַנִּמְעָן שִׁירָאָה לְקַחַת עֲצָמוֹ בְּיָדוֹ, וְלִהְיוֹת יָרָא שָׁמַיִם, וְזֹאת
עַל־יְדֵי הַתְּמִדָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל.

לֹא קִבַּב . . . . . שֶׁל
יִבְהִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי ל"ג בְּעֵמֶר אֲסוּר לְהִסְתַּפֵּר אֶפְלוֹ בְּר־מִצְוָה, וְכֵן כְּלִי
שִׁיר.

לֹא קִכַּד . . . . . שֶׁלֹּא
יֹרֵה לְנִמְעָנָת לְאַרְחַ אֶת הַהוֹרִים לְשַׁבְּתוֹת, אִם הִיא מִתְּנַעֲנַעַת אֲלֵיהֶם.

לֹא קִכַּח . . . . . שֶׁלֹּא
יֹרֵה לְגַבְּאֵי בֵית־הַכְּנֶסֶת לְהַמְשִׁיךְ בְּתַפְקִידוֹ, וְלֹא לִתֵּן לְזָרִים לְהַפְרִיעוֹ,
וְאִין זֶה נִקְרָא יִשׁוּת וְגִאָוָה, וְהַעֲקָר שֶׁלֹּא לִפְלֵ בְּחִלְיִשׁוֹת הַדַּעַת.

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואתו השלמה וחיזוק בריאותו המלאה
של כ"ק מורנו ורבנו מאיר דרכים ומורה נתיבות.
לבן של ישראל עמוד צלותהון דעמא קדישא.
עטרת תפארת ישראל

הגה"צ

רבי אליעזר שלמה בן מלכה

שליט"א

יארריך השי"ת ימיו בטוב ובנעימים בבריות גופא ונהורא
מעליא עד לביאת גאו"צ בב"א.

המברכים ומאחלים:

המתעסקים בקדשים בסידור והדפסת ספריו הקדושים.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יחיאל בן שלומצה

מרים בת אסתר גיטל

הקדוש ברוך הוא יעזור להם שירווי רוב נחת

דקדושה מכל יוצאי חלציהם

ויתרחב להם בגשמיות וברוחניות

ויצאו מכל החובות

ויהיה להם פרנסה בניקל ובהרחבה

ויזכו להדפיס את כל חלקי שו"ת אשר בנחל

אשר עדיין נמצאים בכתב יד,

וכן את כל ספרי

הגה"צ מוהרא"ש שליט"א

בתכלית ההידור והיופי.

בעבור שהחפץ בעילום שמו נדב סכום הגון להדפסת

הספר הקדוש הזה לזכותם.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שלמה ברוך בן רבקה

וזוגתו ריסא בת מרים

בעבור שלא חשך עמל ויגיעה רבה עד שיצא

הספר כלול בהדרו כמתכונתו בפאר ויופי

שלום בהגהות. במראי מקומות ובמפתחות

השם יתברך יהיה בעזרו שיזכה לרוות נחת

מכל צאצאיו שילכו בדרך התורה והיראה.

ויאריך ימים בבריות גופא ונהורא

מעליא ומזונא רויחי

וילדיהם

מינדל, שמריהו, אהרן, ברכה, חיה גיטל, פיגא,

נתן צבי, בילא, יוסף, אפרים פישל.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים מינדל

חנה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רפאל צבי בן מרים

שפרה מרים בת שבע

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים

חיה בינה בת פרידה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן מרים

חיה גולדא בת חוה גיננדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יצחק בן מרים

מינדל בת ריסא

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ישראל אריה בן מרים

מנוחה נחמה בת רבקה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

דבורה פייגא בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
וירווי מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם יהושע העשיל בן
מרים

יפה שינדל בת נעטיל מרגלית

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם בן מלכה

לאה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שרה בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך,
וירווי מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

פנחס אליהו בן יעל

אנא ה' הושיעה נא אנא ה'
הצליחה נא תן בלבו אהבת
ושמחת התורה וקיומה
ושיהיה שמור מכל חטא ועוון
ומכל הדברים והשפעות רעות
וחברים רעים ושיזכה להיות
איש כשר באמת כל ימי חייו
בדרך הנחל נובע מקור חכמה
ושיצליח ברוחניות וגשמיות
ברחמים גמורים בזכות וכוח
רבנו נחמן בו פייגע זיע"א

הספר הקדוש נדפס לזכות

פסח בן חנה טובה

שיושע ברפואה שלימה
ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו
והחמשת חושיו וכל כוחות הגוף
והנפש בלי שום רופאים
ורפואות רק מידי יתברך שמו
ברחמים גמורים מעל דרך
הטבע בזכות וכוח רבינו נחמן
בן פייגא זי"ע אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רחל בת שפרה מרים, משה בן שפרה מרים, לאה בת שפרה מרים, אברהם בן שפרה מרים, חנה בת שפרה מרים,

יעקב בן חנה, שלומית שלומצה בת חנה, נחום זאב בן חנה, ישראל אריה בן חנה,

דבורה רייזל בת חיה גולדה, שלומית שלומצה בת חיה גולדה, מיכל גניה בת חיה גולדה,

רבקה רוזא בת חיה בינה, ישראל אריה בן חיה בינה, חיים מאיר בן חיה בינה,

שולמית שלומצה בת לאה, אליהו יהושע בן לאה, רבקה דבורה בת לאה,

חנה בת מנוחה נחמה,

משה בן יפה שיינדל, רעיה רחל בת יפה שיינדל,

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך, ולהתקרב לרבנו הק' וירווי מהם הוריהם רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לכבודו של מלך מלכי המלכים
הקדוש ברוך הוא!
רבנו של של עולם מלוך על כל העולם כולו בכבודך.
והנשא על כל הארץ ביקרך. והופע בהדר גאון עוזיך על
כל יושבי תבל ארציק. וידע כל פעול כי אתה פעלת ויבין
כל יצור כחי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו,
הוי"ה אלוקי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה!
בזכות רבינו נחמן בן פיגא זיע"א במהרה בימנו וברחמים
אמן ואמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לעילוי נשמת
מרת שלומצ'ה ע"ה
בת הרה"ג ר' ישראל אריה זצ"ל
נלב"ע ח' באייר ה'תשנ"ט
ת.נ.צ.ב.ה.

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

לאה בת נעימה

שתזכה לראות נחת אמיתי
יהודי מכל צאצאיה ושתייה
בריאה וחזקה בכל רמח
אבריה וש"ה גדיה וחמישה
חושיה עם כל רוחות הגוף
בזכות וכח רבינו נחמן בן
פייגא זיע"א

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

אלינה בת נעימה

שתזכה לראות נחת יהודי
מכל צאצאיה שיחזרו כולם
בתשובה שלימה ברחמים
גמורים בזכות וכח רבינו נחמן
בן פייגא זיע"א

הספר הקדוש הזה
נדפס לזכות

יעל בת רינה

שתהיה בריאה וחזקה
ברמ"ח אבריה וש"ה
גידיה וחמישה חושים
מכל הבחינות ברחמים
גמורים מידו יתברך לבדו
בזכות וכח רבינו נחמן בן
פיגא אמן

הספר הקדוש הזה
נדפס לזכות

יהודה בן לאה

שיזכה להתקרב לרבינו
הקדוש ולהגיע כל ר"ה
לאומן ברחמים גמורים
בזכות וכח רבינו נחמן
בן פייגא זיע"א

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

אהרן בן יעל

שיצליח עם ישיבה טובה

ברוחניות וגשמיות

ויתעלה בתורה ובמידות

טובות ויראת שמים

ברחמים גמורים בזכות

וכח רבינו נחמן בן פייגא

זיע"א

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

פנחס אליהו בן יעל

שיצליח עם ישיבה טובה

ברוחניות וגשמיות

ויתעלה בתורה ובמידות

טובות ויראת שמים

ברחמים גמורים בזכות

וכח רבינו נחמן בן פייגא

זיע"א

הספר הקדוש הזה
נדפס לזכות

דוד בן פנינה

שיזכה להתחתן בקרוב

ממש ויקים בית נאמן

בישראל כרצונו יתברך

ברחמים גמורים בזכות

וכח רבינו נחמן בן

פייגא זיע"א

הספר הקדוש הזה
נדפס לזכות

פסח בן חנה טובה

שיוושע ברחמים

גמורים בזכות וכח

רבינו נחמן בן פייגא

זיע"א

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תְּקוּן הַכֶּלֶי

תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִיּוֹת הַחֻטָּאִים
וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצִלָּן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנָסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי חַיִּים
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֻדוֹ, תְּקֵנוּ, גְּלוּ וְצַוֵּה לְפִרְסָמוֹ לְכֹל יִשְׂרָאֵל.
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

*

הוֹבֵא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלַב

עֵיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקוין זה.

לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד שמרני אל כי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר-בארץ המה ואדירי כל-חפצי-
ד בם: ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אפיך
ה נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ו יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ז חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ח אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
כליותי: ה שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לכן | שמח לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י כי | לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־יֵאָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֵז וְאֵין
 בְּרוּחוֹ רַמְיָהּ: ג כִּי־הִחַרְשֵׁתִי בָּלוּ עַצְמִי בְּשִׂאנְתִּי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלֵה תִכְבֹּד עָלַי יָדָךְ נִהַפְּךָ
 לְשִׁדְי בְּחַרְבֵּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא־כִסִּיתִי אִמְרֹתַי אֹדְדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עֵז חֲטָאתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מַצָּא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצָּר תִּצְרֵנִי
 רַגְלִי פִּלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הָבִין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוּם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֲזָבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֹסֵד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שִׁמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְעַח מִזְמוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו:
 ד יְהוָה יְסַעְדֵנוּ עַל־עֵרֶשׁ דְּוֵי כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכֵת
 בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אִמְרֹתִי יְהוָה חֲנֵנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

יִקְבֹּץ אֶזְנוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ^ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל־שִׁנְאֵי עָלַי | יַחֲשֹׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר־בְּלִיעַל
 יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לְקוֹם: ^י גַּם־אִישׁ
 שְׁלוּמִי | אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחְמִי הַגְּדִיל עָלַי
 עֵקֶב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
^{יב} בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חִפְּצָתָּ בִּי כִּי לֹא־יִרְעֵ אִיבִי
 עָלַי: ^{יג} וְאַנִּי בְּתַמִּי תִּמְכַּתָּ בִּי וּתְעִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב ^א לְמַנְעַח מִשְׁפִּיל לְבַנְי־קִרְחָ: ^ב כְּאִיל תִּעְרַג
 עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם בֶּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֲלֶיךָ אֱלֹהִים:
^ג צִמְאָה נַפְשִׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתִי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִיִּתְהַלֵּלִי דְמַעְתִּי לַחֵם יוֹמָם
 וּלְלֵילָה כְּאֹמֵר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֶּה
 אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר | בַּסֶּדֶק
 אֲדִידֵם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ^ו מִה־תִּשְׁתַּוְּחָתִי | נַפְשִׁי וּתְהַמִּי עָלַי הוֹחֲלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנִי יִשׁוּעוֹת פָּנִיו: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל־כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵ יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר: ^ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל צִנּוּרֶיךָ כָּל־מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָד עָלַי עֲבְרוּ:
^ט יוֹמָם | יֵצֵה יְהוָה | חֲסִדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: ^י אֲזַכְּרָה | לְאֵל סְלַעֵי לְמָה

שְׂבַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֱלֹהֶ בְּלַחַץ אוֹיֵב: יא בְּרָצַח א
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיחָ אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּחֲוֶהֶי א נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמֵּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמִנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שָׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמוֹתָו: ב הַצִּילָנִי
 מֵאִיֵּבִי א אֱלֹהֵי מִמֵּתִקוּמֵמִי תִשְׁגַּבְּנִי: ג הַצִּילָנִי
 מִפְּעֻלֵי אֶזְוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עוֹזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חֲטָאתֵי יְהוָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיְפֹונְנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים א צְבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
 כָּל־בְּגֵדֵי אֶזְוֹן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יִהְמוּ כַּפָּלֵב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה א יַבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עוֹז אֱלֹהֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁגַּבִּי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יִקְדַּמְנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תִּהְרָגִם א פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּבְּוֹ אֲדָנִי: יג חֲטָאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגִאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֶ
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחַמָּה כִּלָּה וְאִינְמוֹ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁל בַּיַּעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיָּשְׁבוּ לָעָרֶב יַהֲמוּ כַכָּלֵב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יַנִּיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֶזְךָ וְאַרְנֵן לַבִּקֵּר חֲסֶדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשָּׁנָב לִי
 וּמִנּוּס בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מִשָּׁנָבִי אֱלֹהֵי חֲסֶדֶי:

עז א לְמַנְעֵחַ עַל- יְדוּתוֹן לְאַסָּף מִזְמוֹר: ב קוּלִי *
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַעֲעֵקָה קוּלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהִאֲזִין
 אֵלָי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאַנְהָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאַהֲמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטֵּף רוּחִי סְלָה: ה אַחֲזֹת
 שְׁמֵרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַלְיָלָה
 עַם-לִבְבִי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעֲוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסִּיף לְרַעְוֹת עוֹד: ט הָאֵפֶס לְנֹעַח
 חֲסֶדוֹ גָּמַר אָמַר לְדָר וְדָר: י הַשִּׁכַּח חַנּוּת אֵל
 אִם-קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סְלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיּוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעַלְלִי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶד: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְבָּךְ מִי-אֵל גָּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעַת בְּעַמִּים
 עֶזְךָ: טז גְּאֲלֹתָ בְּזֵרוּעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיִּוֹסֶף סְלָה:
 יז רְאוּךָ פְּמִים | אֱלֹהִים רְאוּךָ פְּמִים יַחֲלִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
 אף חצציה יתהלכו: יט קול רעמך | בגלגל האירו
 ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ פים דרפך
 ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
 כא נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן:

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה
 היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
 ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד-עולם אתה אל:
 ג תשב אנוש עד-דפא ותאמר שובו בני-אדם:
 ד כי אלה שנים בעיניך פיום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר
 כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף לערב ימולל
 ויבש: ז כי-כלינו באפך ובחמתך נבהלנו:
 ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
 כל-ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו-הנה:
 י ימי-שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
 שמונים שנה ורהפם עמל ואון כי-גז חיש ונעפה:
 יא מי-יודע עז אפך וכיראתך עברתך: יב למנות
 ימינו פן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה
 עד-מתי והנחם על-עבדיך: יד שבענו בבקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל-ימינו: טו שמחנו
 פימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל-
 עבדיך פעלך והדרך על-בניהם: יז ויהי | נעם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * חֲדָדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זְמִירוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
 נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
 מִבִּקְשֵׁי יְהוָה: ד דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
 תַּמִּיד: ה זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפֶּתִיחוֹ
 וּמִשְׁפָּטֵי-פִיו: ו זָרַע אַבְרָהָם עֲבָדוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
 מִשְׁפָּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צְוֶה לְאַלְפֵי
 דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
 יב בְּהֵיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעֲט וְגָרִים בָּהּ:
 יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
 יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לְעַשְׂקֵם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל-תִּנְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּלְנַבִּיאֵי אֶל-תִּרְעוּ:
 טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְכֵם שָׁבַר:
 יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
 בְּכָבֵד רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה גִּפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
 בֹּא-דַבְּרוּ אִמְרַת יְהוָה עֲרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
 וַיִּתִּירָהּוּ מִשַׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
 לְבֵיתוֹ וּמִשַׁל בְּכָל-קִנְיָנוֹ: כב לְאַסֵּר שָׂרָיו בְּגִפְשׁוֹ

וּזְקַנְיוֹ יַחֲבֵם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מֵאֵד וַיַּעֲצֵמָהּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לִבָּם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַבֵּל בְּעַבְדָּיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֲהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמַר-
בָּם דְּבָרֵי אֱתוֹתָיו וּמִפְתֵּיִם בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּנְתָם: ל שָׂרֵץ אֲרָצָם
עֲפָרְדָּעִים בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרַב
כַּנְיִם בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרֶד אִשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גִּפְנִים וַתֵּאֲנַתֶּם וַיִּשְׁבֵּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אֲרַבָּה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
לה וַיֵּאֱכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֵּאֱכַל פְּרֵי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשַׁבָּטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּעֲצָתָם כִּי-נָפַל פַּחַדִּים עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּךְ וְאִשׁ לְהֶאֱיֹר לְיִלְתָּ: מ שָׁאֵל
וַיָּבֹא שָׁלוֹם וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עֵינַי
וַיִּזְוֹבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲצוֹת נְהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשֵׁשׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * עַל־גְּהֵרוֹת | בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ
 בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ
 בְּנִרוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבָרֵי־שִׁיר
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נִשְׁרִי
 אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֹכַר: ה אִם־אֶשְׁכַּח
 יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבֹק לְשׁוֹנִי | לְחַפִּי
 אִם־לֹא אֶזְכְּרֵי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל
 רֹאשׁ שְׂמֵחָתִי: ז זְכַר יְהוָה | לְבָנֵי אֲדוֹם אֵת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֹמְרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ:
 ח בַּת־בְּבַל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישָׁלֵם־לָךְ אֶת־
 גְּמוּלָךְ שְׂגֻמְלָתָ לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי | שִׂיאֲחוּ וְנַפֵּץ אֶת־
 עַלְלִיךְ אֶל־הַסַּלַּע:

קנ * הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ
 עִזּוֹ: ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ:
 ג הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר:
 ד הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחּוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנְבִּי:
 ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
 ו כָּל הַנְּשָׂמָה תִּהְלֵל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו וגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם
 מרשעים ויושיעם כי חסו בו: